Internet: Netcaptor 6.1.0, Eudora 5.0 • Grafika: Macromedia Flash

CHIP 12
CHIP
SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ
www.chipmagazin.hu
XII. évfolyam, 12. szám • 2000. december • 1092 Ft • Előfizetéssel 868 Ft

2 CD-ROM: Microsoft DirectX 8 • Netscape 6 • KDE 2.0 • Magyar Odigo Messenger és UltraPlayer 7.0 • Paint Shop Pro 7 próbaverzió • Eudora 5.0 for Windows • GIMP for Windows • Új VirusBuster DOS-hoz, Windowshoz és Linuxhoz • DVD-ajánló

Ünnepi mustra

Teszt: két kategóriában 8 gép karácsonyra

Trójai faló
A Microsoftnál

Red Hat 7.0
Az új évezred Linuxa

Melyik CPU a legjobb?
Teszt: 10 processzor

Inog az MP3 trónja?
Új hangtömörítési szabványok

Az én házam az én hálóm
A Cisco családi háza

Házi SCSI
Teszt: 4 SCSI merevlemez

2002 vagy 10?
Új Microsoft Office

A szabadság ára
Napster

Parádés processzorok
AMD Sledgehammer, Pentium 4

A hónap témája:

9 770864 942006 00012

A CHIP Magazinnak ehhez a számához két CD-ROM tartozik. Ha hiányoznának belőle, kérje az elárusítótól!

Legújabb sorozat a Tomato alaplapokból

TOMATO™

PM 133

VIA Apollo KT 133 Socket A K7 Micro ATX alaplap

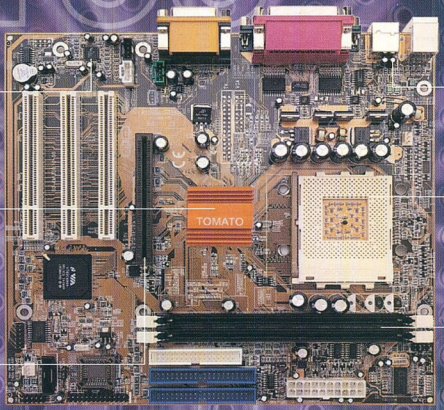

Alaplapra szerelt AC97 hangchip 3D sztereó erősítéssel

VIA Apollo KT 133 VT8363 chipkészlet VT 82C686A South Bridge-dzsel

Külső 4X-es AGP 266MHz-es grafikus sávszélesség támogatással

Túlfeszültség elleni védelem a billentyűzet és egér csatlakozóknál.

Socket-A foglalatú AMD K7 Socket 462 processzor számára 200 MHz-es front side busszal

2 db DIMM foglalat 1 GB-os memória támogatással

MEGÉRKEZETT!

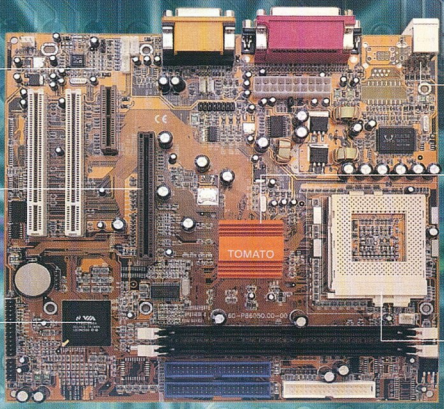

Alaplapra szerelt AC97 hangchip 3D sztereó erősítéssel

Külső 4X-es AGP 266 MHz-es grafikus sávszélesség támogatással

Alaplapra szerelt S3 Savage 4xAGP grafikus vezérlő

Túlfeszültség elleni védelem a billentyűzet és egér csatlakozóknál.

VIA VT8605 chipkészlet VT82C686A South Bridge-dzsel

Socket 370 foglalat Intel Pentium III FCPGA, Celeron PPGA vagy Cyrix III processzor számára

P 8605

VIA VT8605 Pentium III Micro ATX Alaplap

TOMATO™ · NSTL · USB · Intel Inside Pentium III · ISO 9002 SGS · AMD · CE · Norton AntiVirus 2001

ZIDA TECHNOLOGIES LTD.
http://www.zida.com

Budapest: Sowah Hungary 350-4539 • Ready Compker 331-0518 • Lap Studió 236-3000 • MT Computer 261-7072 • Kronos Trade 302-8888 • OrigoNet Kft. 456-1148 Vidék: Szolnok: Karakter (56)-413-891 • Miskolc: Diplex (46)-412-574 • Computer Art (46)-413-293 • Győr: Média Computer (96)-335-410 Mosonmagyaróvár: Média Computer (96)-216-412 • Debrecen: Materiál Teszt (52)-451-901, Nyíregyháza: Materiál Teszt (42)-315-976, Sopron: Materiál Teszt (99)-334-280, Pécs: Computer Art (72)-314-665, Szeged: Perfekt PC (62)-475-576

EuroCASE
TECHNOLOGY
IDEÁLIS VÁLASZTÁS
OTTHONRA ÉS AZ IRODÁBA!
Millennium sorozat
Európai gyártású
Utánozhatatlan minőségű
Rokonszenves árú
Otthonos és elegáns kivitelű
Cserélhető előlapos
Alapos belső kidolgozású
Stabil szerkezetű
Egyszerűen szerelhető
SZÁMÍTÓGÉPHÁZAK

mportör:
CASE Hungary Kft.
1137 Budapest, Tahi út 69. Tel./Fax: 239-4065, 239-5673
E-mail: info@case.hu.
Vargáné és Társa Bt.
1137 Budapest, Zsinór u. 17. Tel./Fax: 329-5091, 349-0760

Keressék minden
számítástechnikai üzletben!

További viszonteladókat keresünk!

Nagykereskedelmi partnereink:
COMPEXPRESS KFT.
Tel./Fax: 223-4900
COMPUTER FIRST KFT.
Tel./Fax: 469-0430
EXPERT COMPUTER
Tel./Fax: 350-3357
KVENTA KFT.
Tel./Fax: 269-5262
LAKE 1000 KFT.
Tel./Fax: 431-8730
PC PARTNER KFT.
Tel./Fax: 363-3738
RAMIRIS RUBIN RT.
Tel./Fax: 349-5363
SOWAH HUNGARY KFT.
Tel./Fax: 350-4539

Olvasóink leveleire Giczy Gergő válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

[...] Olvastam lapjukban a VMWare nevű, virtuális gépet emuláló programról. Szeretném kipróbálni, de sajnos nem tudom letölteni az Internetről, elsősorban a mérete miatt. Mivel a kipróbálásra szánt 30 napos verzió ingyenesen letölthető, ezért arra gondoltam, nem lehetne-e feltenni ezt a programot a CHIP-CD-re? [...]

Magyar Richárd

Az említett programot sajnos nem tudjuk CD-mellékletünkre föltenni, mert minden egyes telepítéshez az Interneten keresztül külön kell kérni kipróbálási licencet, és elég gyakran változik a program verziószáma.

Az Interneten kapott licenc csak az aktuális verzióhoz használható – vagyis elképzelhető, hogy akár már

VMWare – a Windows NT egyszerre futtatja önmagát, továbbá ablakban a Windows 2000-et és egy Linuxot!

egy hónappal később nem lenne használható a CHIP-CD-n levő változat.

- Virtuális programok, virtuális PC-n. CHIP, 2000/5/129
- www.vmware.com

[...] Örömmel olvastam a 2000. szeptemberi számban megjelent cikküket az Odigo programról, Hangtalan beszéd címmel.

Egy kérdésem maradt ezzel kapcsolatban, hogy a programhoz nem létezik-e magyar fordítás, mivel az újságban megjelent cikkben magyar felirattal volt minden.

Ha mindössze csak „képlopással" lettek módosítva, akkor kérem a legközelebbi alkalommal jelezzék [...].

A technikai támogatókkal is felvettem a kapcsolatot, de ők csak annyit mondtak, hogy ezek szerint hamarosan meg fog jelenni magyarul is! [...]

Bolla Sándor

[...] Megvettem a CHIP Magazin szeptemberi számát és olvastam benne az Odigóról. Az lenne a kérdésem hogy honnan lehet letölteni a magyar verzióját. [...]

Nagy Dániel

[...] A CHIP Magazin szeptemberi számában olvastam az Odigo Messenger programról. Örömmel láttam az illusztrációként szereplő képekről, hogy magyarul is tud a program. Ezek után ellátogattam a megadott weboldalra, ahol viszont nem találtam meg a magyar verziót! A kérdésem az, hogy hol található – ha létezik – ezen verziója a szoftvernek? [...]

Nagy Lajos

[...] A legutóbbi CHIP-ben olvastam az Odigóról, a cikkben a program magyarul volt.

Az Odigo honlapján és a telepítőjében sem találtam a magyar nyelvű változatot.

Kérem írják meg, honnan tölthetném le. [...]

Czuczai György

Szeptemberi cikkünk illusztrációi nem átalakított ábrák, hanem a magyar változat megjelenés előtti verziójából származnak.

Odigo – immár magyarul is

Az azóta elkészült végleges magyar változat letölthető az Odigo Web-helyéről, de e számunk CD-mellékletén is megtalálható.

- \HONOSITO – CHIP-CD, 2000/12
- Hangtalan beszéd. CHIP, 2000/9/161
- www.odigo.com

[...] Az után érdeklődnék, hogy miként tudok a házi videóimból Video-CD-t készíteni, melyek a legjobb – lehetőleg ingyenes – szoftverek erre a célra? [...]

Tarnai Krisztián

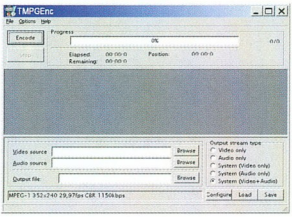

Tsunami MPEG Encoder – MPEG-be tömörítéshez

A kérdésre Bata László, Szoftver rovatunk vezetője válaszol. A videoanyagot először a VirtualDubbal fel kell venni AVI file-ba, majd a Tsunami MPEG Encoderrel tömöríteni. Mindkét szoftver ingyenes.

VirtualDub:

- www186.pair.com/vdub
- \VIRTUALDUB – CHIP-CD, 2000/11

Tsunami MPEG Encoder:

- www.yks.ne.jp/~hori/index-e.html
- \TMPGENC – CHIP-CD, 2000/11

[...] A szeptemberi CHIP-CD-re felkerült egy program, amely képes a Via chipsetes alaplapok és a processzor hőmérsékletének figyelésére. A program nevére, esetleg elérhetőségére lenne szükségem. [...]

Kenyeres László

Kedves olvasónk valószínűleg a Motherboard Monitor 4.18-as verziójára gondol, amely azonban nem ragaszkodik a Via chipkészlethez, többé-kevésbé bármilyen alaplappal működik, s bátran állítjuk, hogy a pillanatnyilag legjobb ingyenes monitorozóprogram. Erről lapunkban is közöltünk részletes leírást egy évvel ezelőtt. Nemrég jelent meg 5.01-es verziója, kibővített képességekkel és szebb kezelőfelülettel, sőt – elődjéhez hasonlóan – támogatja a magyar nyelvet is. Emellett együttműködik a ShutDown NOW! nevű „erőszakos" kikapcsolóprogrammal, amely lehetővé teszi a túlmelegedett számítógép leállítását akkor is, ha egyes programok ezt nem akarják megengedni például elmentetlen do-

kumentum miatt. A program legújabb verziója megtalálható CD-mellékletünkön is.

- mbm.livewiredev.com
- shutdownnow.exit.de
- \CIKKEK\FORUM\MONITOR – CHIP-CD, 2000/12
- \SAC\UTILDIAG\MBM418.ZIP – CHIP-CD, 2000/9
- A sebességért fizetett ár – CHIP, 99/12/147

[...] Októberi számuk Fórum rovatában, Lőrinczy Tibor azt írja, hogy MPEG és AVI file-okat össze lehet „ollózni" a

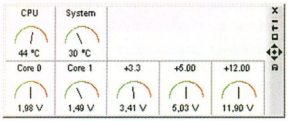

Motherboard Monitor – a legjobb ingyenes figyelőprogram

COPY paranccsal is. Arra lennék kíváncsi, hogyan? [...]

Csuhai Zoltán

A megoldáshoz régi DOS-os ismereteinket kell elővennünk. A COPY parancs lehetővé teszi, hogy két – vagy több – file-ból egyet készítsünk. A szintaxis a következő: COPY /b <forrás 1> [+ <forrás 2> [+ <forrás n>]] <cél>. Például az x és az y nevű file-t összemásolhatjuk a z nevűbe a *copy /b x + y z* paranccsal.

- Fórum – CHIP, 2000/10/4

[...] Nem is olyan régen új gépet szereltem össze, amihez sok segítséget kaptam a magazinból. Működik is rendesen, kivéve egy dolgot, amit semmiképp nem tudok megoldani. Mégpedig, hogy az IRQ-kiosztás ne ütközzön. Mivel irodának is használom a gépemet, használok egy modemet, egy scannert (ami SCSI vezérlős), valamint az alap hangkártyát, és VGA-kártyát. Az alaplap Asus P3B-F, 5 PCI, 2 ISA (a hang és a scanner miatt). Egy PCI-t a modem használ, a VGA pedig AGP-t. Kipróbáltam az összes PCI helyet, de a helyzet nem változott. A két ISA foglalt, nincs mit variálni. Úgyszintén az AGP hellyel. Mivel nem használok (még) USB eszközt, a VGA-ra szükség van, a modemre és a nyomtatóra is, ezért kénytelen vagyok a hangkártyát vagy a scannert letiltani. (Próbáltam az USB-t is, de nem használt. Nem szabadított fel helyet.) A BIOS-t is frissítettem. Tehát vagy hang van, vagy a scannert lehet használni, pedig még elvileg 4 szabad PCI helyem van. Kérem, ha tudnak valami megoldást, segítsenek. Az alaplap leírása nem tudott ezen segíteni, pedig hallottam, hogy állítólag manuálisan is lehet az IRQ kiosztást használni. Tudom, hogy a scanner lecserélése USB-re megoldás lehetne, de mi van akkor, ha további eszközöket, például PCTV-t vagy hálózati kártyát szeretnék beépíteni? [...]

Ujváry Tamás

Az IRQ-k megoszthatók több periféria között is. A PCI-os, plug and play alaplapok a bootolás (rendszerindítás) előtt szétosztják minden ISA, PCI és AGP kártyahelyen (slotban) ülő bővítőkártyának a nekik szánt IRQ-címeket. Amikor a periféria igénybe kívánja venni az alaplapi adat- és címsínt, azt megszakításkérelemmel (IRQ) jelezni kell. Amikor a prioritások (fontossági sorrend) alapján a kártya megkezdheti a kommunikációt, haladéktalanul létrejön az adatátvitel.

Ha ezt egyetlen periféria teszi, minden rendben zajlik. Probléma akkor léphet fel, amikor például két különböző slotban ülő kártya (vagy alaplapi vezérlő) ugyanazt az IRQ-t használja. Ennek könnyen lefagyás lehet a vége, ám az ilyen veszélyes helyzeteket legtöbbször megússzuk azzal, hogy a Windows kis sárga felkiáltójellel jelzi az ütközést.

Sokszor a cserélgetés adja a megoldás kulcsát. A kártyák csereberélgetése csak az alaplap dokumentációjából kiolvasható IRQ-megosztási rend ismeretében kerülhető el. További esélyt ad, ha alaplapunk BIOS setupjába belépve a PCI IRQ-kiosztások mellett kiíródik a megosztások rendje is, vagyis a megosztott slotok sorszáma. Sajnos ez csak fél siker, hiszen továbbra sem ismerjük biztosan az AGP slot, valamint az USB párját – ezekről csak a dokumentáció adhat teljes bizonyosságot.

Mindebből talán már látható, hogy alaplapunk PCI slotjai közül általában csak egyet vagy kettőt használhatunk függetlenül a megszakítások szempontjából, minden további slot kénytelen közösen használni a lehetséges IRQ-kat.

Mindez az említett Asus P3B-F alaplap szempontjából annyit jelent: az ISA-s kártyák nem viselik el az IRQ-megosztást – a merevlemez-vezérlők (a régebbi hangkártyák is azok!) általában nem támogatják ezt, tehát nem itt kell keresni a megoldást. Az alaplap dokumentációjából – és a BIOS setupból – kiderül, hogy IRQ-k szempontjából csak az AGP melletti 2-es PCI slot független a többitől (az 1-es az AGP-vel, a 3–5-ös egymással és az USB-vel, a 3-as a 6-ossal közös), tehát ebbe kell helyezni a megosztást ugyancsak nem jól tűrő modemet. Ekkor a feladat már csak az marad, hogy szabad, kioszthatő IRQ-címet talál-

Interrupt Request Table

	INT-A	INT-B	INT-C	INT-D
PCI slot 1	shared	--	--	--
PCI slot 2	--	shared	--	--
PCI slot 3	--	--	shared	--
PCI slot 4	--	--	--	shared
PCI slot 5	--	--	--	shared
PCI slot 6	--	--	shared	--
AGP	shared	----	--	--
USB	--	--	--	shared

ASUS P3B-F User's Manual 29

Az IRQ-megosztások rendje az Asus P3B-F dokumentációjában

junk neki. Azt javasoljuk, hogy az egyik COM portot tiltsuk le (Advanced → I/O Device Configuration), így a felszabadult IRQ-címet stabilan hozzárendelhetjük a 2-es PCI slotban ülő modemhez (Advanced → PCI Configuration). Ha a COM portot soros egér használja, akkor a kihasználatlan PS/2-es port IRQ-címét kell felhasználnunk.

Mivel a megoldást nem próbáltuk ki, csak remélni tudjuk, hogy működni fog. Ha mégsem, akkor is hasonló módszerrel érdemes elindulni. Az említett alaplap legfrissebb dokumentációját CD-mellékletünkön közzétesszük segítségül, más alaplapokéhoz hasonlóan megtalálható a Motherboards.org Web-címen is.

- \CIKKEK\FORUM\MANUAL – CHIP-CD, 2000/12
- (Újra)élesztés. CHIP, 2000/2/85
- www.asus.com.tw/products /motherboard/manual_slot1.html
- www.motherboards.org /manufact.html

Giczy Gergő

Helyreigazítás

Előző számunk merevlemeztesztjében hibásan adtuk meg az egyik forgalmazó, a Zone Computer Web-címét és telefonszámát. A helyes adatokat alább tesszük közzé, az érintettektől ezúton kérünk elnézést!

- Zone Computer, ☎ 214-7414
- www.zonecomputer.hu
- Feneketlen (adat)hordók – CHIP, 2000/11/84

Lapzárta után

8 Philips: Tojásdad PC-videokamera madárkarmokkal ● IFS Hungary: vállalatirányítási alternatíva ● Microsoft Magyarország: magyar Windows Me

9 FSC: professzionális PC-újdonságok; friss Celsius; digitális szolgáltatásokkal teli doboz

Kincstár

10 **Év végi hajrá**
A programozók év végi hajrája CD-nk tartalmán is meglátszik.

12 **Titán és neutrínó**
A zenei lejátszók között feltűnt egy ifjú titán: az UltraPlayer 2.

14 **Zord nagymenők**
FIFA 2001 ● Rune ● Virtual Pool 3

16 **Múltidéző**
Busbar Calculation v2.34 ● ChemiX v1.91 ● On This Day for Windows v2.24 ● Your Home Business, HOW-2 Meet Women ● Cascading Style Sheets, JavaScript Tutor v1.02 ● Filex Offline ● MagicViewer 1.2 ● SuperJPG v4.3 ● Microangelo v5.0 ● Ace v2.0b ● Volume! v1.03 ● Windows Memory Info v1.12 ● Ltools v5.0 ● SpaceMonger v1.3.4

20 **SAC, 2000. december**
BCC-DIZ 1.3 ● Quadratic Equation Evaluator ● CView v3.0 ● Becky! Internet Mail v1.26 ● DBF2HTML ● BroadBand Wizard ● DiDaPro v2.50 ● CacheX for Internet Explorer ● Dana ● EqnPreview 1.0 ● Com Port File Transfer v1.0 ● SOView 2.0 ● Advanced HTML Optimizer ● SBPlay ● LIKSE ● DefragMentor 4.0 ● Opera form Epoc ● Characteristica ● Periodic Table of Elements v2.4

26 **Asztaltól a Webig**
Decemberi BeOS-es összeállításunk mottója a szokásos: tegyük kényelmesebbé kedvenc operációs rendszerünket!

28 **Warpróságok**
Október 13–15. között rendezték meg a németországi Karlsruhében a WarpStock Europe 2000-et.

30 **Itt a KDE 2.0!**
Fokozott várakozás előzte meg a KDE 2.0 megjelenését. Október 23-án végre kiadták a stabil változatát.

32 **MorphOS és társai**
Ralph Schmidt és Frank Mariak csapata tartja magát év eleji ígéretéhez: még idén kiadják a MorphOS-t.

Aktuális

34 IBM: turbó Web-szerver; a Kék Kalapács; nagygép pizzásdobozban ● Compaq: természetesen sík monitorok

35 Sony: mi szemnek ingere; EISA-díjas házimozi projektor ● Yamaha: 16-szoros CD-író

36 3Com: kis nagy szerverek; ingyenes tanfolyamok ● Handspring: színekkel erősítenek a Visorok

38 Minolta: négy az egyben; duplán megéri; a hálózati nyomtatás; sokoldalú lézernyomtató; 2,3 megapixeles fényképezőgép

Egy új világ CD-ROM-on
A Cartographia Kft. a Budapest, a Magyarország és a Magyarország városai CD-atlasz után Világatlasszal jelentkezett.
54

40 UPC: Chello Magyarországon ● Vivendi Telecom Hungary: név- és arculatváltás a V jegyében ● APC: Web-alapú feszültségelosztó; NetShelter házak és szekrények

41 Intel: légies kapcsolat; új mobil lapkakészlet; szól a rádió

42 Danka: digitális többcélú tervrajzmásoló ● Acer Computer: útra kész az új TravelMate; mobil PC profiknak ● Dotkom Internet Consulting: internetes tanácsadás és kivitelezés

44 X-Byte: vezetőváltás ● Veritas: Backup Exec 8.5 ● Mission Critical Linux: Convolo fürtök Közép- és Kelet-Európában ● Trilobita: projektirányítás több nyelven ● Fujifilm: Finepix 4900 és 2400

45 PSINet: csúcshálózat 10 ezer négyzetméteren

46 Tandberg Data: mégsem lesz DDS-5; adattárolás nagyban ● CA: alkalmazásfejlesztő e-üzlethez; új licencelési modell ● Marmitek: vezeték nélküli képátvitel ● 3Com, Samsung: harmadik generációs mobil hálózat

48 Olympus: kiegészítők digitális fényképezőgépekhez ● Novell: ZENworks szerverekhez ● Oki: sebes-színes LED nyomtatók ● ProFix Computer: tipusszámlák ezerrel ● Xerox: e-kereskedelmi stratégia

49 Askey, DrayTek, Multi-Tech: rövid hírek a GamaxNettől ● Mikland: merevlemezek garanciaérvényesítése

50 **Trójai faló a tűzfalon belül**
CHIP Október 27-én világszerte elterjedt a hír: betörtek a Microsoft központi rendszerébe. Mi történt?

51 **Londoni diadal**
A Brit Filmművészeti Akadémia Interactive Awards 2000 ünnepségén a szakma egyik Oscarját magyar játékprogram, az Imperium Galactica kapta.

Tartalom és forma

52 **Nyugtatók helyett nyugalom**
Egy korong azoknak, akik már tudják, hogy szükségük lenne némi pihenésre a mindennapok forgatagában: Stresszoldó.

52 **Élvezettel tanulni**
A Manó-sorozat újabb korongja segítségével játékos módon fejleszthetjük gyermekeink logikai készségét.

54 **Egy új világ CD-ROM-on**
A Cartographia Kft. a Budapest, a Magyarország és a Magyarország városai CD-atlasz után Világatlasszal jelentkezett.

55 **DVD-kirakat**
Egy kisegér nagy kalandjai: Stuart Little, kisegér ● Roboteposz: A kétszáz éves ember ● Vámpír deluxe: Penge ● Viszlát és kösz: Monty Python: Az élet értelme ● Fantom(lemez) az éjszakában: Truman Show

57 **Hiszem, ha látom?**
Akkor hiszem... Mert látom! Nem sok filmről mondhatjuk el. Jurassic Park – DVD-n.

58 **Könyvek**
Marco Cantu: Delphi 5 Mesteri szinten ● Catapult-csoport: Microsoft Windows ME – lépésről lépésre ● Geró Judit: Word 2000. kezdőknek és haladóknak

Magazin

60 **Az én házam az én hálózatom**
CHIP A Cisco Systems családi házat emelt London elővárosában, amelyben bemutatta: az Internet-technológia miként formálja át mindennapjainkat.

62 **Kis felhasználókból lesznek a nagyok**
Hogyan készül a GTS Magyarország a magyar távközlési piac felszabadítását követő versenyre? Nyilatkoznak a cég képviselői.

66 **Médiaátjárók a Világhálón**
Interjú John Porterrel, az Eicon Technology európai marketingigazgatójával és Samo Kraker kelet-európai értékesítési igazgatóval.

68 **A zeneterjesztés forradalma**
CHIP A hónap témája: a Napster kétségtelenül forradalmat hozott. Jövője pedig váratlanul biztatóvá vált.

Hardver

72 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából – Traxdata: színre szint ● Svéd monitorproblémа: valami büzlik ● DigiScents iSmell: valami pedig illatozik ● DDR SDRAM, RDRAM: vége a memóriák párharcának? ● AMD, Intel: szerepcsere az élen? ● Transmeta: az első gépek; Transmeta Crusoe: az első eredmények ● Compaq, Dell, Sanyo, Sony: visszahívott noteszek ● HP: megvette szülőhelyét ● nVidia, 3dfx: robbanékony kedélyek ● API NetWorks: CS20

77 **Szép szilíciumos jövő**
CHIP A processzorgyártók összegyúltek San Joséban, hogy kicseréljék tapasztalataikat. Munkatársunk beszámolója a Microprocessor Forum 2000-ről.

80 **Csúf bukás?**
A Rambus minden eszközt megragadott, hogy technológiáját ráerőltesse az iparágra. De úgy tűnik, túllőtt a célon.

82 **Hardverkirakat**
Testvéries munkás: Brother MFC-9870 ● Fények az éjszakában: Logitech MouseMan Wheel ● Gyorsulás: Canon PowerShot G1 ● Nem képtelenség: Gaba 1795J ● Új MSI-ok: MSI 6337 és 6309

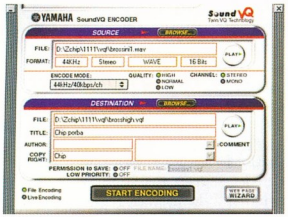

MP3 vagy inkább valami más?
Sorra jelennek meg új, nagy tömörítést nyújtó formátumok, melyek az MP3 babérjaira kívánnak törni.
144

● Kicsi, lapos és gyors: IBM NetVista X40 ● Ért a szóból: Toshiba PDR-M70 ● Minden irányba: Proview LCD monitor ● A molett okoska: Senorg 740 szerver

88 Képdigitalizálás házilag
Az elmúlt fél évben kifejezetten olcsóvá váltak az egyszerűbb lapolvasók, ezért egyre többen használják őket.

90 Lett, ami lett
CHIP Az Intel nehéz helyzetbe került, amikor lepaktált a Rambusszal. A Pentium 4 processzor vajon enyhít-e a gondjain?

91 64 bites pöröly
CHIP Az AMD terveiben olyan processzor szerepel, amellyel földbe döngölheti örök vetélytársát, az Intelt: AMD Sledgehammer.

94 Négy gépszak: tél
CHIP Tesztünkben két kategória összeállításait vizsgáltuk. Elöljáróban csak annyit: lesz miből választani karácsonyi ajándékot.

101 Számító alakok
CHIP Melyik processzor a legjobb? Ma. Mert holnap más lesz a helyzet. 10 CPU-t hasonlítottunk össze.

111 Házias SCSI
CHIP Előző számunkban az IDE merevlemezeket vizsgáltuk meg. Most a SCSI csatolásúak kerültek sorra.

123 Szoftverkirakat
Morphologic: német–magyar kéziszótár MoBiDic 4 alá; MoBiMouse 3.0 némettől is; Akadémiai MoBiMouse ● Dolby Headphone: szoftverben és kártyán; MGI SoftDVD Max 4.0; Cyberlink PowerDVD 3.0 ● A nagy játék: Tőzsde 1.3 ● MIDI-kíséret: Band-in-a-Box 8.0 ● Kemény védelem: Aladdin HASP4

127 Nem csak egy villanás!
A Macromedia szoftvercsomagja, a Flash 5 Freehand 9 Studio alapvetően Web-helyek készítéséhez használható szerszámkészlet.

131 Képvarázslatok
Kai Krause programjai ma már nélkülözhetetlenek a grafikai stúdiókban: Corel KPT 6.

135 Be-írók
Ha valaki megismerkedik a BeOS-szel, joggal kérdezi a kipróbálása után: mit tudok kezdeni ezzel az operációs rendszerrel?

139 Automata Ablakok
A Windowsban egyes, gyakran használt műveletsorokat automatizálhatunk segédprogramokkal.

141 Bedrótozva
Hozzunk létre drótból hajtogatott feliratokat Paint Shop Próval, Adobe Illustratorral vagy CorelDraw-val!

144 MP3 vagy inkább valami más?
CHIP Az MP3 napjai meg vannak számlálva. Sorra jelennek meg új, nagy tömörítést nyújtó formátumok, amelyek az MP3 babérjaira törnek.

149 Védjük magunkat!
A biztonsági módszerek elvben szépek, de mire használhatjuk ezeket a mindennapi életben?

Linux

153 Az új évezred Linuxa
CHIP Megjelent az egyik legnépszerűbb Linux-disztribúció legújabb tagja: a Red Hat 7.0.

156 Egyszerűen nagyszerű
Ha egy gépet hálózatba kötünk, akkor konfigurálnunk kell. Sajnos elsőre ritkán sikerül mindent jól beállítani.

Szoftver

116 Szoftverböngésző
Primőrök a szoftverek világából – Andrew Mustun: tervezés két dimenzióban – QCad ● Be Inc.: a lejtő kezdete? ● Matrox: Matrox Tweak Utility ● NIST: Rijndael ● Martin Centre: megszeliditett Quake II ● Mozilla: újabb lendület ● Opera Software: Opera for Linux 4 béta ● OSXIntel: MacOS X Intel PC-re? ● Sun: StarOffice 6 ● Vitalij Mirjanov: Virtual Pascal ● Tuxtops: noteszre is Linuxot! ● Haage & Partner: STFax 4.5 Amigára ● Újabb magyar fejlesztés: Heaven Tourist

120 2002 vagy 10?
CHIP A Microsoft Európában is bejelentette irodai csomagja következő, egyelőre Office 10 néven emlegetett verzióját.

Kommunikáció

160 Internet-böngésző
Újdonságok az Internet világából – Safeweb.com: szörfözés teljes inkognitóban ● OneName, XNSORG: csak egy cím az élet ● IeBAF: 100 ezer dollár a legjobb e-könyvért ● S3–SonicBlue: halál, vagy újjászületés? ● Zappybaby.de: családtervezés mobiltelefonnal ● Microsoft: biztonsági lyuk az IE 5.5-ön ● Earthlink: magas számla ● ICANN: új domainnevek ● Adobe: irány a hálózati kiadás! ● Directbanking.com: virtuális bank a valós világban ● Hasbro: új gazdaság – új Monopoly ● nCipher: titkosítóhardverek

165 Digitális rénszarvas
Ilyenkor gyakran elhangzik a kérdés: Hol lakik a Mikulás (Father Christmas, Gyedmaroz, Santa Claus, Joulupukki)?

166 E-gészség
A NetKórház olyan szolgáltatás internetes megvalósítása, amely eddig kizárólag az orvosi rendelőben működött.

168 Kommunikációs kirakat
Elegáns hálózat a tárgyalóasztalon: Xircom NetStation ● Mobil ISDN: Xircom RealPort2 ISDN

170 Szerver nélkül
A Computer Associates a nyár közepén jelentette meg mentő- és archiválószoftvere, az ARCserve legújabb NT-s verzióját.

172 Térkép az Internethez
Az elosztási réteg útvonalválasztóinak egyik feladata, hogy pontos „térképpel" rendelkezzenek az Interneten elérhető IP-hálózatról.

175 Átrostált forgalom
Az Internet előnyei akkor használhatók ki, ha ki tudjuk szűrni az onnan érkező fontos információkat.

179 Az öreg halász hálója
Mi kell az Internethez? Gép, modem és szoftverek. Például a Netcaptor 6.1.0 és a Eudora 5.0.

Mobil világ

182 Mobilböngésző
NTT DoCoMo: ujjnyi hangszóró ● Epoc: a töpörödött öreg ● Motorola: mobiláradat ● Siemens: új csúcsmodell születőben

184 Mobilkirakat
A toll okosabb, mint a kard: Quicktionary ● Kétélű fegyver: Sharp PC-A820 ● Éles ellentét: Sharp PC-AX10 ● Gyöngyszem: Sony PCG-SR5

Kikapcsolódás

188 A legenda PC-n
A Metal Gear Solid egyike a legszínvonalasabb playstationös játékoknak – és most elkészítették PC-re.

189 Áldozz, vagy kárhozz...
A Sacrifice nem titkolt célja az, hogy elfelejtesse velünk az eddigi legjobbakat.

Szerkesztőségi rovatok

4 Fórum
190 Impresszum
190 Hirdetőink
192 Index
194 Előzetes

Útjelzéseink

- Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.
- Telefonszám.
- CHIP Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

Philips

Tojásdad PC-videokamera madárkarmokkal

A Philips négy új ToUcam PC-s videokameráját szerves formájú, tojásdad házba építették a tervezők, amely a madárkaromszerű hármas lábazatán egyaránt könnyen és biztosan ül meg a CRT, illetve az LCD monitorok tetejénperemén.

ToUcam PCVC740K: hangvezérelhető pillanatfelvétel

Konzervatívabb felhasználók azonban a képernyőre rögzíthető és 360 fokban körbeforgó talapzatot is választhatnak kamerájukhoz.

A PCVC740K típusú modell minőségi képeket készít még gyenge fényviszonyok mellett is, ami nagy érzékenységű CCD-jének és a Philips Dynamic Noise Reduction zajcsökkentő technológiájának köszönhető.

A másodpercenkénti 60 képfrissítés következtében a felvételen a mozgás természetesnek hat, a Philips Megapixel Photo Realistic Snapshot képfeldolgozó technológiájával pedig jó minőségű állóképek nyerhetők a videóból.

Egyedülálló szolgáltatás a hangvezérléssel készíthető pillanatfelvétel.

A ToUcam kamerák ugyanis – az XS modellt kivéve – beépített USB mikrofont tartalmaznak, így csupán annyit kell mondani nekik, hogy *cheese* (sajt), és már repül is a kismadár.

A család második tagja a PCVC730K, amely CMOS érzékelőt tartalmaz, képfrissítése nagyobbik testvéréének a fele, 30 kép másodpercenként, amit megfelelő képalkotó technológia egészít ki. A legkisebb kamera a PCVC720K, ezt elsősorban az internetes élő videokapcsolatokhoz tervezték.

A ToUcamok netovábbja a PCVC750K típusú kamera.

Teleszkopikus karral és nem csúszó alapzattal kiegészítve írott dokumentumok és más tárgyak szkennelésére is képes.

Kimondottan Windows-alapú szoftverekkel kommunikál, így például optikai karakterfelismerő (OCR) programja Word file-ba olvassa be a szöveget.

Mindegyik ToUcam kamera tartalmazza a fő Web-alapú alkalmazásokat, úgymint webes képszolgáltatás, videocsevegés és videokonferencia.

A szoftverpalettát képtároló, -megosztó és -szerkesztő szoftverek gazdagítják, az alkalmazások pedig kényelmes grafikus felületről érhetők el.

Használatukhoz legalább 200 MHz-es Pentium II, 32 Mbyte RAM, 50 Mbyte lemezhely, CD-olvasó, VGA felbontás, szabad USB port és Windows szükséges 98-tól felfelé.

- www.pcstuff.philips.com

IFS Hungary

Vállalatirányítási alternatíva

IFS Applications2000 néven az IFS Hungary olyan teljes egészében honosított vállalatirányítási rendszert forgalmaz Magyarországon, amelyet folyamatosan összehangol a hazai jogszabályokkal és előírásokkal. A rendszert több mint 70 modul alkotja, így könnyen megfeleltethető a felhasználó igényeinek, a kisvállalatok pedig alapkiépítésről kezdhetik a rendszer bevezetését, ami kisebb terhet ró költségvetésükre. Az IFS Applications2000 fejlesztésekor külön figyelmet fordítottak az e-üzlettel kapcsolatos vállalati igények kiszolgálására, így a rendszer gazdag CRM- és döntéstámogatói képességekkel bír. Ezek palettája a jövő tavasszal megjelenő újabb verzióban többek között portáltechnológiával bővül.

Az IFS Hungary idén tavasszal, a svéd Industrial & Financial Systems korábbi partnerével, az IQSofttal kötött megállapodást követően alakult meg.

- IFS Hungary ☎ 236-3711
- www.ifshu.com

Microsoft Magyarország

Magyar Windows Me

A Windows Millennium Edition november elejétől honosított változatban is kapható. A röviden Windows Me néven emlegetett szoftver a Windows 95 és 98 termékvonalának továbbfejlesztéseként született. Kialakításánál a Microsoft elsősorban a multimédiás és internetes képességek tökéletesítésére, valamint az otthoni hálózatok kezelésének egyszerűsítésére összpontosított. A rendszerben így a legújabb Internet Explorer és az univerzális médialejátszó központ kapott helyet, a kiegészítő alkalmazások között pedig videoszerkesztő program is található. Hang- és képfile-ok tárolásakor a Windows Me rendkívül gazdaságosan használja ki a rendelkezésre álló tárhelyet, az otthoni hálózatok kiépítését és felügyeletét pedig megkönnyíti, így a családtagok egy Internet-előfizetést több gépről is használhatnak, on-line játékokat játszhatnak és videotelefonálhatnak – ami a hazai, otthoni felhasználók körében egyelőre kis jelentőséggel bír.

A Microsoft Magyarország szerint a Windows Me fejlett biztonsági képességeinek és hálózati támogatásának köszönhetően a mindössze néhány számítógépet használó kisvállalatok igényeit is képes kiszolgálni.

A Windows Me egyébként elődjével, a Windows 98-cal azonos áron és vásárlási konstrukcióban került kereskedelmi forgalomba.

- Az új operációs rendszerről szóló összeállításunk: CHIP, 2000/9
- www.microsoft.com/hun/windowsme

FSC
Professzionális PC-újdonságok

A Fujitsu Siemens Computers (FSC) bemutatta Scenic professzionális PC-inek három új modelljét, a Scenic L minitornyot és a Scenic T mikrotornyot, valamint a Scenic xS munkaállomást.

Scenic xS: az FSC saját alaplapján

Mindkét rendszert Európába tervezték, a legfrissebb Intel processzorokat és lapkakészleteket tartalmazzák – 700 MHz-es Celerontól 1 GHz-es Pentium III-ig – az FSC saját fejlesztésű alaplapjain.

A két új Scenichez a felhasználó állíthatja össze a kínálatból a neki szükséges szoftvereket.

A biztonsági, (hálózati) felügyeleti és karbantartó programok szolgáltatásai a birtoklás költségeit hivatottak csökkenteni a vállalati felhasználók számára.

A gépek hűtőrendszerét a gyártó továbbfejlesztette, második merevlemezzel bővíthetők, tápcsatlakozó van rajtuk monitorhoz. A cég arculatához igazítható házuk lakattal is zárható.

A harmadik Scenic-újdonság az xS modell, amely a termékcsaládban elsőként kapott Intel 815e lapkakészletet.

Ultra DMA-100-as merevlemezzel, floppymeghajtóval és karcsú CD-olvasóval, továbbá 700 MHz-es Celeronnal vagy 933 MHz-es Pentium III-mal szerelik.

Szintén az FSC D1215 típusú alaplapjára épül, és a gyártó passzív AirTunnel hűtőrendszerének, az elektronikusan vezérelt ventilátornak köszönhetően különösen halkan működik.

A rendszer másodpercek alatt újraindítható, és opcionálisan SmartCard-olvasóval is védhető. Szolgáltatásai közé tartozik a Wake-on-LAN, az Alert-on-LAN és az FSC DeskView asztali felügyeleti szoftvere.

Friss Celsius

Az FSC bejelentette mobil munkaállomásának továbbfejlesztett modelljét, a Celsius Mobile 2-t. A professzionális felhasználásra szánt noteszgép 750 MHz-es Intel SpeedStep Mobile Pentium III processzort, OpenGL szabványú 3D-s grafikus megjelenítést és biztonságos chipkártyás adatvédelmet tartalmaz. További jellemzői közül kiemelkedik a 768 Mbyte RAM, a 15 colos TFT XGA képernyő és a 16 Mbyte SGRAM-mal ellátott GM 3 grafikus alrendszer, valamint a jellegzetes, levehető billentyűzet.

A gép teljesítménye olyan DCC (Digital Content Creation) alkalmazások futtatásához is megfelel, mint a Maya vagy a 3D Studio Max.

A nagy multimédiás CAD file-ok mozgatásához

Celsius Mobile 2: hordozható munkaállomás

belső Zip meghajtó is szerelhető a gépbe, CD-olvasója pedig 6-szoros sebességű DVD-olvasóra cserélhető.

LAN, ISDN, USB, GSM, infravörös és Gigaset M101 vezeték nélküli csatlakozáson egyaránt képes kommunikálni, On-Now (ACPI) támogatásának köszönhetően azonnali rendelkezésreállású, felügyeletét pedig a DMI (Desktop Management Interface) teszi egyszerűvé.

Digitális szolgáltatásokkal teli doboz

Harmadik nemzedékéhez érkezett az FSC set top boxainak termékcsaládja.

Az Activy 300 a digitális és műholdas tévévevő és dekódoló, a CD-, a DVD- és az MP3-lejátszó, valamint az Internet- és az e-mail-kliens képességeit egyesíti egyetlen dobozban.

Tévékészülékhez csatlakoztatva otthoni és irodai környezetben egyaránt használható.

Ennek megfelelően a PC-ipar és a szórakoztatóelektronika számos technológiáját ötvözi, a nagy teljesítményű processzortól és bővíthető memóriától kezdve a Fujitsu halk merevlemezén át a Tvia 5000 grafikus kártyáig, amellyel villogásmentes kép jeleníthető meg a tévéképernyőn. Mindezt infravörös csatlakozású billentyűzet, opcionális ISDN vagy xDSL modem és Windows operációs rendszer teszi teljessé.

Activy 300: komoly szórakoztatóközpont

- Fujitsu Siemens Computers Magyarország ☎ 471-2111
- www.fujitsu-siemens.com

Év végi hajrá

A szabadúszó programozók és a cégek nagy lendülettel adják ki beígért, de eddig el nem készült termékeiket. Néhány biztosan átcsúszik jövőre, de a legtöbben még az idén le akarják zárni az óév(ezred)et.

Kezdjük a SAC-cal! Az eddigi „legkövérebb" gyűjtemény került CD-nkre, nem kevés főfájást okozva a korongok összeállítóinak: hova tegyük az általa kiszorított anyagokat...

A magyarított programok tárháza, a Honosító Műhely is szép eredményt ért el: túljutott századik programján. A századik program az az Odigo volt, amelyet szeptemberi számunkban már bemutattunk, sajnos a fordítás csúszása miatt nem kerülhetett CD-nkre. A műhely egyik legnagyobb projektje fejeződött be ezzel, a sokoldalú kommunikációs program rengeteg keresőkategóriájával igazán nagy feladat volt. Akik még nem sejtik milyen, azoknak röviden bemutatjuk a műhely oldalairól átvett leírással.

Odigo, végre magyarul!

Odigo, a századik

„Az Odigo különlegesség az azonnali üzenetküldők kategóriájában. Úgy is mondhatnánk, hogy aki használja, nem két, hanem több legyet üt egy csapásra, mivel nemcsak az Odigo közösségéhez tartozókkal tud vele kapcsolatot tartani, hanem plug-inek jóvoltából az ICQ, az AOL Instant Messenger és a Yahoo! Messenger révén szerzett barátaival is. Azokkal az Odigo-tagokkal tudsz ismerkedni, akikkel egy Web-helyen szörfözöl, sőt egy forgalmas helyen még az Odigo nyújtotta társalgóba is beléphetsz. Ha tetszik egy Web-hely, cetlit tűzhetsz ki rá mások számára. Akivel üzenetet váltottál, a *Kapcsolatok* listájáról bármikor elérhető, ha viszont szimpatikus az illető, fölajánlhatod a barátaid névsorába való felvételt, és amikor kapcsolatban vagy, a program figyeli, ki böngészik veled egy időben, és tudtok üzenetet váltani, társalogni, URL-t átküldeni, file-okat cserélni. Támogatja a proxyt és a tűzfalat, így használhatod biztonságos környezetben. Odigo szárnya különlegesség, mert különféle kereséseket indíthatsz benne a megadott paraméterek alapján. Egyrészt személyeket kereshetsz, másrészt Web-helyeket, amelyek népszerűségét grafikusan ábrázolja az Odigo ablakában, s ha rákattintasz valamelyikre, betöltődik az oldal a böngészőbe. Némelyik lehetőségének igénybe vételéhez Web-böngésző kell, támogatja az Internet Explorer 4-es és újabb, a Netscape 4-es és újabb verzióit, valamint a NeoPlanet 2.x-et és 5.x-et."

A Honosító Műhely tovább dolgozik, egy másik aktuális magyarításukról, az UltraPlayer zenelejátszóról bővebben is írunk.

Microsoft DirectX 8

Nagyjából a tervezett határidőre elkészült a Windows multimédia rendszerének legújabb, nyolcas verziója. Minden kicsit szebb és gyorsabb lett, minden eddiginél több eszközt támogat, azaz a multimédiás alkalmazások színesebbek, a játékok pergőbbek lehetnek.

A programból külön változatot készítettek Windows 9x/Me-re és Windows 2000-re, a Windows NT-t nem támogatja. Jelenleg nincs magyar változata, de valószínűleg magyar Windowson ugyanolyan jól fog futni a 8-as angol, mint a korábbi 7-es. Eltávolítani nem lehet! Bár a leírás szerint kompatibilis a korábbi verziókkal, vannak hírek arról, hogy nem minden játék veszi ezt észre, ezért a Windows újratelepítése vagy a megfelelő játékpatchre várás helyett jobb, ha időben megtudakoljuk, mit művel alatta kedvenc játékunk.

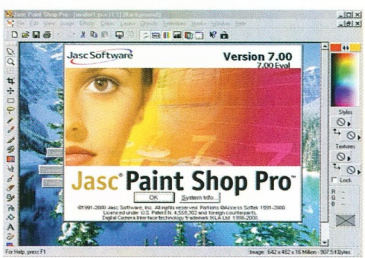

Ez már működik!

Netscape 6

November 14-én, hosszú tesztidőszak után végre elkészült a Netscape böngészőjének 6-os változata. A korábbi preview változatok után ez már a stabil és végleges fővátozat. Fővátozat, azaz nem a 4.x-es sorozat újabb hibajavítása, annak pár nappal korábban jelent meg a legutóbbi, 4.76-os verziója.

Az 5.x-es Microsoft Internet Explorer végre méltó ellenfélre lelt a Netscape új programjában. Következő számunkban részletesebben kitérünk az újdonságokra.

A Netscape 6-nak linuxos és windowsos változat is rákerült CD-nkre.

PSP7 és GIMP for Windows

Van egy-két pótolni valónk is. Sok olvasónk jelezte, hogy az előző CD-nken beharangozott Paint Shop Pro 7 próbaverzió telepítője a gépek többségén nem futott le, belső hibára hivatkozva leállt. A JASC – a program készítője – is rájött erre, kiadta az újabb, immár kevésbé zűrös változatot.

A freeware grafikai programok királyával, a GIMP-pel is adósak vagyunk egy ideje. Legújabb windowsos verziója került korongunkra.

Eudora 5.0, Netcaptor 6.1.0

Kommunikációs rovatunkban, *Az öreg halász hálója* című cikkünkben bemutatunk két ígéretes internetes segédprogramot. Mindkettő rákerült korongjainkra. A programokhoz jutányos áron juthatunk hozzá: használatukhoz mindössze heti néhány, az Internetről letöltött hirdetést kell elviselnünk. Spammentes kereskedelmi változatot is készítettek belőlük.

CHIP

Van olyan pillanat,
amit személyesen kell átélned.
Előtte, utána elég, ha hozzánk tartozol.
PANNON GSM
Az élvonal.

Titán és neutrinó

A zenei lejátszók között feltűnt egy ifjú titán. Web-helyén olvashatjuk az mp3.com munkatársának véleményét: „Az UltraPlayer azon kevés windowsos lejátszók egyike, amelynek nagy esélye van arra, hogy túlszárnyalja a WinAmp sikereit."

Nézzük meg, miért nyilatkozta ezt a WareWolf nevezetű úriember! Az UltraPlayerbe az UltraCo Inc. saját fejlesztésű Neutrino MP3-dekóderét tették, amelyről szakemberek állítják, hogy a legjobb. Bizonyára WareWolf is fel szokta keresni David Robinson bölcsész doktor Web-oldalát, ahol MP3-dekóderek tesztjét adja közre. 24 szoftver vizsgálatának eredményei alapján az UltraPlayer benne van az első ötben, többek közt a Siren Jukebox (Sonic Foundry = SoundForge) és a WinAmp v2.22 (Nullsoft) társaságában, lehagyva például a Sonique-ot és a MusicMatch Jukeboxot. Robinson MP3-lejátszásra és WAV-készítésre egyaránt javasolja az UltraPlayert. Tesztje szerint a kimeneti szint korrekt, az 1 bites relatív pontosság kitűnő, úgyszintén az 1 bites abszolút pontosság is. Hiába, ISO-ék tudják, mi a jó – ugyanis az UltraPlayer fejlesztőcsapata teljesen betartja a szabványok előírásait, ami megmutatkozik a minőségen is.

A ShoutClub Web-helyén szintén összehasonlítják a vezető MP3-lejátszókat. Az UltraPlayerről ők azt állítják, talán neki van a legjobb nem Fraunhofer-féle dekódere.

Audiomindenes

A program a leggyakoribb file-formátumokat támogatja: MIDI, MP3, WAV, WMA, és nem maradhat el az audio CD-k lejátszása sem. Az augusztusban megjelent 2-es verziótól kezdve nemcsak audiofile-ok megszólaltatására képes, hanem néhány videoformátumot is (MPG, AVI) kezel, így tulajdonképpen a legkisebb méretű médialejátszó programot kapjuk, mert telepítve is csak 5 Mbyte helyet foglal el a merevlemezünkön. A videók lejátszásához a codecek miatt szüksége van a Windows Media Player 6.4-es vagy újabb verziójára.

Szolgáltatásaiban ugyanazt nyújtja, mint a legtöbb lejátszó, például összeállíthatunk vele WinAmp-kompatibilis (M3U) műsorokat. Az Internet rádióadásainak folyamait nemcsak fogni tudja, hanem rögzíteni is – csak legyen elég hely a merevlemezen.

Az UltraPlayer 2 hat arca

MP3-akból előkészíthetünk vele audio CD-re anyagot, mert vissza tudja fejteni a tömörített file-okat, ráadásul jó minőségben. Mindössze annyi a teendő, hogy *Műsor* (Playlist) nézetben jobb egérgombbal rákattintunk egy dalra, és az előbukkanó menüből a *Mentés hangfile-ként...* parancsot választjuk.

A zenehallgatás során tízsávos grafikus equvalizerrel keverhetjük ki a hely akusztikájához illeszkedő hangzást, vagy a négy programozott beállításból választhatunk. A program ablakát összecsukhatjuk kicsire, hogy munka közben ne foglalja a helyet az asztalon, de a tálcán, az óra környékén elhelyezkedő kis ikonjára kattintva is kezelhetjük a lejátszást. ID3Tag-kezelése is különleges: a szokásos adatok (cím, előadó, album stb.) mellett egy-egy mezőben megadhatjuk az előadó Web-helyének címét és a kereskedelmi URL-t.

A skintechnológia révén nem csak különféle színekben tud pompázni, hanem a Yamphoz hasonlóan különleges alakzatokat is fel tud venni.

Nemcsak audió

Egy lejátszó kelléktárából nem maradhatnak ki a vizualizáló összetevők. Ehhez szebbnél-szebb plug-ineket találunk az UltraPlayer Web-helyén. Az ezeket fejlesztők között megakadt a szemem egy ismerős néven: WildTangent. Velük először a 3D-s, Java-alapú Gem Master című játék kapcsán találkoztam.

A program extrái közül nagyon jó a *Mute* (zajzár) gomb, amelyet a tálcán lévő ikonra kattintva is használhatunk az előbukkanó menüből, mert ha hirtelen kell levennünk a hangerőt, ez a leggyorsabb megoldás.

A program legegyedibb szolgáltatása az intelligens riasztó. Ezt például arra lehet használni, hogy megadott idő után jelezzen, itt az idő, menni kell a randevúra. Olyan opciója is van, amellyel beállíthatjuk, melyik időpontban kapcsolja ki a zenét.

A program beállítása amúgy nem igényel nagy tudást, igazából csak a lejátszás prioritását tudjuk meghatározni. 90 MHz-es pentiumos gépen, 32 Mbyte memóriával már működik.

Összességében az UltraPlayer olyan, mintha a Sonique extravagáns megjelenéséből és a WinAmp minőségéből gyúrták volna össze. Sikere tehát nem véletlen. Bizakodunk, hogy az UltraCo. lejátszójának népszerűsége csak nőni fog. Magyar nyelvű változata csak a Honosító Műhely Web-helyéről (▸ www.extra.hu/dodifords/), illetve annak CHIP-CD-s tükréről tölthető le!

Herczeg József Tamás
(hdodi@freemail.hu)

- www.ultraplayer.com
- www.mp3.com
- David Robinson MP3-dekódertesztjei: http://privatewww.essex.ac.uk/~djmrob/mp3decoders/
- ShoutClub: http://players.shoutclub.net

AMD Athlon

EKL® = ELLENŐRZÖTT HŰTŐK

intel®

Intel® SECC 2 Vörösréz

AMD Duron/T-Bird 850 MHz
Intel® 1 GHz

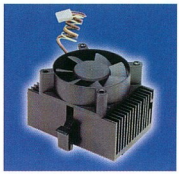

AMD 1.1 GHz

Mikro-processzor hűtők

MINDEN TERMÉK PAPST-VENTILLÁTORRAL IS

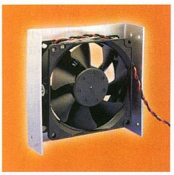

Aluminium fiók
3 ½" oder 5 ¼"

5 ¼" Első fiók

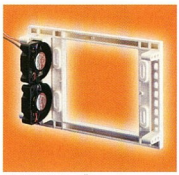

5 ¼" Beépíthető kevet

Merevlemez hűtők

High Quality – Best Service – Just test it!

TARTOZÉKOK VENTILLÁTOROKHOZ ÉS HŰTŐKHÖZ

Tachógráfjel elemző

Adapterkártya Slot FC-PGA

Házhűtés

Tartozékok

NAGY VÁLASZTÉK VENTILLÁTOROKBÓL A KÜLÖNBÖZŐ GYÁRTÓKTÓL

SUNON Ventillátorok

ADDA Ventillátorok

PAPST Ventillátorok

Ventillátorok

EKL® AG

Minőség · Szervíz · Szállítókészség

EKL® Hungary Kft.
Fő út 7 · 7677 Orfű-Bános
Hungary
Tel. 0036 20 9104 270
Fax 0036 72 598 010

zertifiziert nach

Zord nagymenők

A tél beköszöntével megérkeznek az egész évben várt játékok is. A legnagyobb nevek erre az időszakra tartogatják favoritjaikat, hiszen az ünnepek előtt könnyebben megnyílnak a pénztárcák.

A termést elnézve nehéz időszak köszönt azokra, akik nem dúskálnak a szabadidőben – rendre érkeznek jobbnál jobb játékok. A sokszínű kínálatban minden műfaj képviseleti magát. Az alábbiakban a CD-nkre kerülő legjobbakból válogattunk.

FIFA 2001

Múlt hónapban olvasóink megtalálhatták CD-mellékletünkön az Electronic Arts népszerű játékának, az NHL 2001-nek a bemutató változatát. Most a focikedvelők örülhetnek: itt a FIFA 2001. A játék alapja a hokiból már ismert szenzációs motor. A játékosok rendkívül élethűre sikerültek, a mozgás mindenhol csontvázalapú, folyamatos. A látványra sem lehet panasz, minden játékos arcjátéka egyéni. Őrülnek, tombolnak, haragosak, villámokat szór a szemük – mindenféle érzelmet képesek kimutatni. A cselek még élethűbbek, már nem „akad" a lábakba a labda, vagy nem megy át a játékosok testén. Több mint ötven csapat, tizenhét bajnokság, és ezeken belül minden játékosnak megvan a saját meze, arca. A FIFA 2001-ben a külvilág is feléledt végre, a stadion felett felhők úsznak át, rosszabbra vagy éppen jobbra fordul az időjárás, miközben a közönség tombol, a nézők zászlókat lengetnek, ordibálnak, az edzők meg tépik a hajukat. Akárcsak az NHL 2001-et, a focirajongók kedvencét, a FIFA 2001-et is verhetetlenre készítette az Electronic Arts.

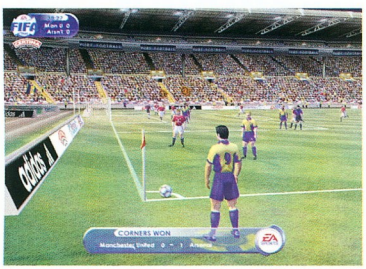

FIFA 2001: feszült csend a stadionban, ebből gól lesz!

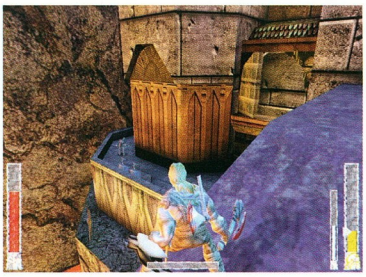

Rune: hamarosan ezt a szörnyet is megízleli a baltám

Rune

A Rune lehetőséget ad arra, hogy betekintsünk a vikingek kemény, kegyetlen, de kalandos világába. A játékban Ragnar bőrébe bújunk, aki a vikingek közt is a leghíresebb, legerősebb harcos. Rengeteg mágikus erejű és nem emberi származékkal gyúlik meg a baja. Esélyeink nem a legjobbak, mert kezdetben egyetlen, frissen szerzett baltánkra és ügyességünkre számíthatunk. Később mágikus erővel is felvértezhetjük magunkat egy-egy nagyobb csata során. Sok szörnyszülöttet, élőhalottat és más teremtményt kell különleges módon megszabadítanunk idegesítő létezésétől. A félzombik például mérgező gázzal felszerelkezve rontanak ránk, csak a fejük és a testük szétporciózásával tudjuk jobb belátásra bírni őket.

E jól felépített fantáziavilágot nem a játék készítői találták ki: talán elég annyit mondanunk, hogy a Valhalla ismerete fél győzelem. Odin bácsival is találkozhatunk, aki aktívan praktizál. A kalandok, pályák, a történelem és a mitológia megelevenítéséért az Unreal Tournament továbbfejlesztett motorja a felelős. Nagyon élvezetes kalandokban, fejtörőkben lehet részünk, ha engedjük, hogy magával ragadjon bennünket a Rune mitikus világa.

Virtual Pool 3

A biliárdot lehet szeretni, imádni, kedvelni, és persze nehogy kihagyjuk azokat, akik rajonganak érte. A Virtual Pool harmadik része tekintélyes múltra tekinthet vissza, régóta a legismertebb és legelismertebb biliárdszimulátor PC-re.

A rengeteg játékmódban most Jeanette Lee segítségével még nagyobb tudásra tehetünk szert. Lee a WPBA (biliárdbajnokság) legjobbjai közé tartozik. A játékban megtalálható videók segítségével megtanulhatunk rengeteg alapvető fogást – a haladók pedig trükköt –, amelyeket kamatoztathatunk is a játék során. Játszhatunk pénzben is.

Az egyre jobb ellenfelek legyőzésével jobb és jobb kiegészítőket és szebb biliárdtermeket kaphatunk. A fizikai tényezők tökéletes modellezése segít abban, hogy elfeledjük:

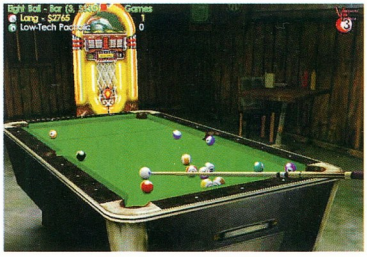

Virtual Pool 3: ez a lökés tökéletes lesz

köztünk és a zöld posztóval bevont asztal között ott van a számítógép.

A játék annyira élethű, hogy szinte érezzük a kréta szagát, a posztó simaságát, a dákó keménységét, a biliárdozás különleges, semmivel sem pótolható élményét. Távoli ismerőseinket, de hálózati partnereinket is kihívhatjuk egy-egy meccsre. A kamera teljesen szabadon mozoghat, hogy megtalálhassuk a legélvezetesebb kameraállást. Profi program, profi készítőktől, profik segítségével – nemcsak profiknak.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

Tudta, hogy SZKENNERE gépelni is tud?

Ne bajlódjon többet az időrabló újragépeléssel!

A Recognita Plus 5.0 szövegfelismerő programmal és egy szkennerrel pillanatok alatt szövegfájlokká alakíthatja nyomtatott iratait, legyenek azok egyszerű levelek, bonyolult újság- vagy könyvoldalak. A felismert szöveget, többek között, MS Word formátumban is tárolhatja és továbbszerkesztheti igényei szerint.

A program pontosan ismeri fel a többszörösen fénymásolt vagy a színes hátterű oldalakat, és képes az eredeti oldalszerkezet megőrzésére is. A táblázatokkal is könnyedén elbánik, melyeket Ön tetszés szerint MS Excel vagy MS Word formátumúvá alakíthat a Recognita Plus 5.0 segítségével.
A program kezelését egyszerű parancsok, grafikus gombok és számos beépített szolgáltatás teszi mindenki számára könnyeddé és élvezetessé.

Ráadásul a Recognita Plus 5.0 igazi nyelvtudós! 114 nyelvet képes felismerni, köztük a magyar mellett a latin, görög és a cirill ábécékre épülő nyelveket is, ezért kitűnően használható ott is, ahol többnyelvű iratokkal dolgoznak.

„A Recognita Plus 5.0-ról csak a legjobbakat mondhatjuk. Az előző verzióhoz képest még tovább fejlődött és gyorsult a program."

CHIP, 2000. január

THE EUROPEAN INFORMATION TECHNOLOGY PRIZE Winner

MikroDatorn 1996

PC

Designed for Microsoft® Windows NT® Windows®98

PRODUKT MĚSÍCE 6 2000

RECOGNITA PLUS 5.0

- Pontos szövegfelismerés
- Fejlett táblázatkezelés
- Együttműködés többek között az MS Word, MS Excel programokkal
- Színes képek és a lapszerkezet megőrzése
- Egyszerű szövegellenőrzés
- Cirill felismeréssel bővített

UPGRADE MINDEN SZKENNERTULAJDONOSNAK AJÁNDÉK KARÓRÁVAL MOST

34 900 Ft +ÁFA**

Nyerjen időt a Recognitával!

Most minden Recognita Plus 5.0 mellé ajándék karórát adunk, amivel akár meg is mérheti, mennyi időt spórol meg Önnek a program.*

ScanSoft®

www.scansoft.com/recognita

A program megvásárolható a Recognita Információs Központban (Tel. 467-0166) és az alábbi kiemelt viszonteladóknál. **Budapest** • DATEN-KONTOR TRADE Kft. 1113 Bartók Béla út 152. IX. em. Tel. 302-7101 • KIMSOFT 99 Kft. 1118 Hegyalja út 70. Tel. 319 8973 • KVENTA Kft. 1067 Podmaniczky u. 37. Tel. 269-5262/125 m. • MACRODATA Kft. 1013 Attila út 63. Tel. 214-2392 • MIKROPO 1064 Nagymező u. 51. Tel. 353-0111 • PARTNERS HUNGARY Kft. 1149 Angol u. 6. Tel. 221-5126 • QWERTY Kft. 1111 Bartók Béla u. 14. Tel. 466-9377 • SCANDER Kft. 1146 Thököly út 61. Tel. 251-2960 • SPRINT COMPUTER Kft. 1087 Berzsenyi Dániel u. 3. Tel. 210-4836 • SZOFTVER ABC Kft. 1137 Jászai M. tér 3. Tel. 329-2737 • SZÜV Rt. 1145 Szugló u. 9-15. Tel. 251-6666 • **Debrecen** • WINTECH Kft. 4029 Domb u. 3. Tel. 52-423-235 • **Győr** • DIGITÁLTECHNIKA Kft. 9024 Nagy I. u. 35. Tel. 96-414-411 • **Kaposvár** • SOMOGY INFORMATIKA Kft. 7400 Füredi u. 1. Tel. 82-529-900 • **Székesfehérvár** • ALBACOMP Rt. 8000 Mártírok útja 9. Tel. 22-315-414 • **Szolnok** • KARAKTER Kft. 5000 Szapáry u. 6. Tel. 56-420-067 • **Zalaegerszeg** • PROCOMP Ltd. 8901 Bozsoki u. 3. Tel. 92-311-373.

*Az akció 2001. január 31-ig vagy a készlet erejéig tart. **A kereskedelmi forgalomban kapható szkennercsomagokban minden esetben található valamilyen egyszerű szövegfelismerő program. Ezt a ScanSoft elfogadja upgrade alapnak. Ajánlott végfelhasználói ár.

Múltidéző

Nem is olyan régen még süttettük a hasunkat, akár a programozók. A programozók azóta biztosan visszaültek számítógépeik elé, amit az is jelez, hogy erre a számunkra is maradt a novemberi shareware gyűjteményből bemutatni való.

Összeállításunkban most nagyobb hangsúlyt fektetünk az oktatóprogramokra. Szerencsére a SAC bővelkedik az ilyen jellegű anyagokban is – remélhetőleg mindenki megtalálja az érdeklődésének legjobban megfelelőt. Persze az oktatási segédletek mellett nem feledkeztünk meg a többi hasznos programról sem.

● *Busbar Calculation v2.34:* LXXXIV. CD, \SAC\EDUCULT\BUSBAR23.ZIP. Némelyik fizikapélda megoldása, a számítások elvégzése nem egyszerű. Mennyivel könnyebb dolgunk lenne, ha csak meg kellene adnunk a bemenő paramétereket, és máris megkapnánk az eredményt. Sajnos a teljes fizikát átfogó programmal nem tudunk szolgálni, de

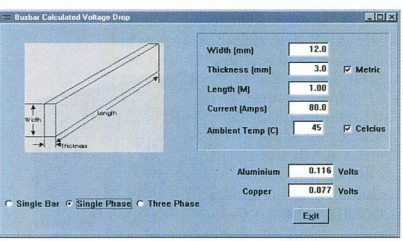

Elektromos sín méretezése a Busbar Calculationnel

egyik ágába, az elektrotechnikába kaphatunk betekintést. Természetesen annak is csak kicsiny szeletét fedi le a Busbar Calculation v2.34. Segítségével kiszámíthatjuk az elektronikus vezetők (sínek, kábelek), energiaforrások, motorok, ventilátorok különböző technológiai paramétereit.

A program előnye, hogy a legtöbb számításhoz magyarázó ábrát ad, egyes eredményeket pedig grafikonon is ábrázol, így jól nyomon követhetünk egy-egy folyamatot. A program konverziós menüpontja pedig segít a mértékegységek közötti átváltásban.

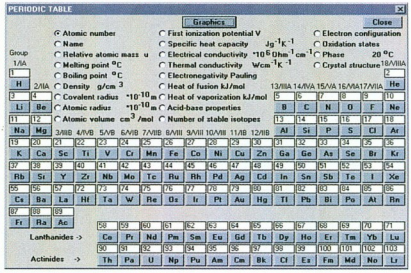

Periódusos tábla ChemiX módra

● *ChemiX v1.91:* LXXXIV. CD, \SAC\EDUCULT\CHMX191.ZIP. Kémiatanulmányainkat megkönnyíthette volna, ha annak idején hozzájutunk egy ChemiXhez hasonló programhoz. Kezelőfelülete puritán, de tudása mindenképpen figyelemre méltó. Kapunk egy többféleképpen beállítható periódusos táblázatot, grafikonon elemezhetjük például a relatív atomtömeget, a molekulakalkulátorral számításokat végezhetünk az egyes elemeken. Emellett vizsgálódhatunk a hőtan és az elektrokémia vagy az oldhatóság témakörében, felállíthatunk kémiai egyenleteket. És akkor még nem ejtettünk szót a gyenge sav-bázis reakciókról vagy a spektroszkópiai vizsgálatokról. A program talán legnagyobb előnye a beépített értelmező kéziszótár, amelyben rengeteg kémiai kifejezést találhatunk. CD-nkre a ChemiX demója került, amelyben korlátozták a programindítások számát.

● *On This Day for Windows v2.24:* LXXXIV. CD, \SAC\EDUCULT\WOTD_224.ZIP. Az emberiség történelme a másodperc tört részének tekinthető a Világegyetem – vagy akár a Föld – történetéhez képest. Mégis mennyi minden történt ezalatt a néhány ezer év alatt. Az egyszerű pattintott kőeszközöktől eljutottunk a több millió félvezetőt tartalmazó apró lapkákig. Ha arra vagyunk kíváncsiak, mi történt egy napon a múltban, megkapjuk a választ az On This Day for Windowstól.

A program elindítása után naptárat kapunk az adott hónapról, itt egerünkkel kiválaszthatjuk a konkrét napot. Persze választhatunk másik hónapot is. A következő kategóriákban juthatunk információhoz: mely híres emberek születtek az adott napon, milyen történelmi és vallási események történtek. Emel-

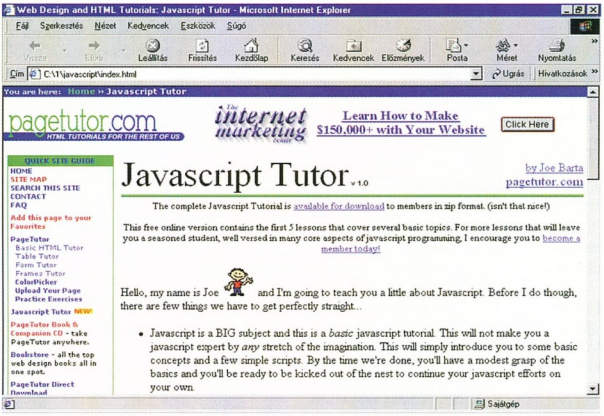

Teljes tanfolyam a JavaScriptről, elektronikus formában

lett megtudhatjuk, milyen napot írnak a Gergely-, a héber és az iszlám naptár szerint. A regisztrálatlan változat adatbázisa nem teljes, de így is rengeteg érdekességre deríthetünk fényt belőle.

● *Your Home Business, HOW-2 Meet Women, Cascading Style Sheets, JavaScript Tutor v1.02, Filex Offline:* LXXXIV. CD, \SAC\EDUCULT\YHB10.ZIP, HMW45.ZIP; \SAC\TEXT\CSS_REF.ZIP, FEDB0001.ZIP, SJTUT102.ZIP. Az utóbbi időben egyre több oktatóanyag jelent meg a Világhálón – szerencsére a SAC-gyűjteményben is. Novemberi összeállításunkból több olyan anyagra is felhívjuk a figyelmet, amely csak a monitoron olvasható.

Az első a Your Home Business címet viseli. A könyv azt mutatja be, miként kezdjük el terjeszteni, illetve árulni saját termékeinket otthonról, a fotelból ülve – azaz a Világhálót felhasználva.

Egy másik könyv, amely HTML formátumban került a korongra, a párkapcsolatokkal foglalkozik. Aki még mindig egyedül él, és már nagyon szeretne partnert találni, üsse fel ezt a könyvet, mindent kiolvashat belőle. A mű címe: HOW-2 Meet Women (azaz: Hogyan találkozzunk hölgyekkel), ami mindent elárul. Félénk férfiak útmutatója a kapcsolatokhoz. A műből a kedvenc fejezetünk címe: The Romantic Predator.

A harmadik, szintén HTML formátumú olvasmány a webes designnal foglalkozik – furcsa is lenne, ha egy ilyen témájú elektronikus könyv valamilyen más formában jelenne meg. A Cascading Style Sheets érthetően, és főleg jó példákon keresztül vezet be bennünket a stílusok világába. Nagy segítség ebben például a gyorstalpaló tanfolyam, de a többi fejezetet is jól hasznosíthatják az érdeklődők.

Hasonló témájú a JavaScript Tutor v1.02, amely teljes JavaScript-tanító HTML formátumú anyag.

Az utolsó könyv nem annyira olvasmányos, azonban annál hasznosabb. Ez ugyanis Windows Help formátumú enciklopédia, amely rengeteg file-formátum leírását, jellemzőit és olyan információkat tartalmaz, amelyek publikusak.

● *MagicViewer 1.2:* LXXXIV. CD, \SAC\GRAPH\MS_S12.ZIP. A SAC-gyűjtemény örökzöldjei a képnézegetők. Most is bemutatunk egyet, a MagicViewer 1.2-es verzióját. A program nagy előnye az animációkészítésben rejlik: egymás után fűzhetünk vele képeket. Emellett az

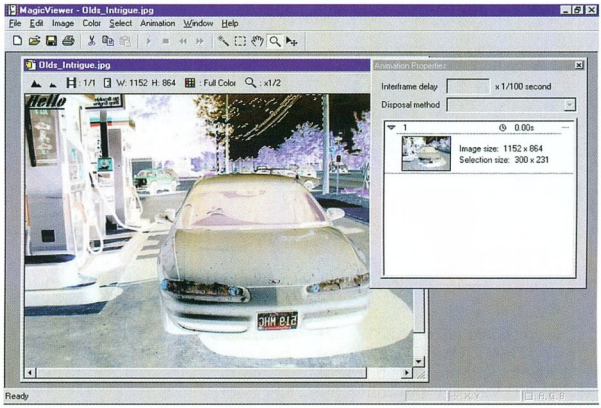

MagicViewer: egyszerű képszerkesztés a képnézegetőben

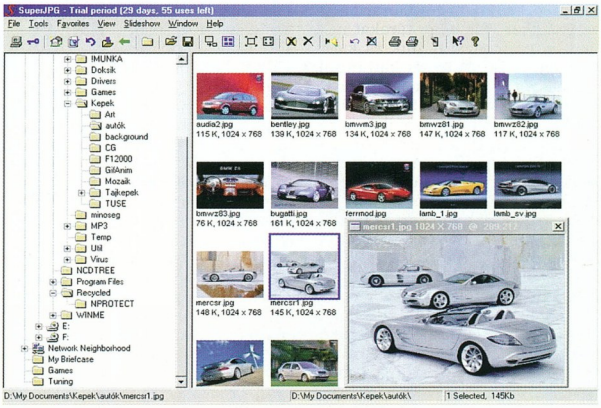

A SuperJPG-vel könnyen kezelhetők a képek

alapvető műveleteket is biztosítja – forgatás, kivágás, invertálás, átméretezés, elmosás stb. A képeken szöveget is elhelyezhetünk, illetve nagy örömmel fogadtuk a varázspálcát mint kijelölőeszközt. Az egyetlen dolog, amelyet hiányoltunk, az a diavetítés (slide show) funkció. Akinek azonban erre nincs szüksége, és szeretne egy egyszerű képszerkesztőt, az bátran telepítse fel, nem fog csalódni. Legalábbis 30 napig biztosan nem, utána sajnos lejár a shareware változat licence.

● *SuperJPG v4.3:* LXXXIV. CD, \SAC\GRAPH\SUPJPG43.ZIP. A SuperJPG is képnézegető, de senkit ne tévesszen meg a neve: nemcsak JPEG file-okat kezel, hanem a ma leggyakrabban használt formátumok többségét is (GIF, TIF, BMP, PCX, PSD). Az ablaka bal oldalán lévő kis intézőben lehet navigálni. Ha itt kiválasztunk egy könyvtárat, a jobb oldali ablakban máris megjelennek az abban lévő ismert formátumú képek kicsiny másai. Beállítható, hogy mekkorák legyenek ezek a képek. Ha kettőt kattintunk valamelyikre, akkor az teljes méretben jelenik meg a képernyőn, illetve ha túl nagy, akkor a program úgy kicsinyíti, hogy a teljes kép látható legyen. A program konvertálásra is használható. Emellett egyszerűbb szerkesztési műveleteket is végezhetünk vele. Shareware változata 30 napig használható, és korlátozott alkalommal futtatható.

Microangelo, az ikonkészítő

● *Microangelo v5.0:* LXXXIV. CD, \SAC\UTILMISC\MIKE5.ZIP. Az ikonrajzoló Microangelo 5.0 több részből áll. Van egy Intézőhöz hasonló navigálófelülete, amellyel egyszerűbb a merevlemezen keresgélni, és a többi programrész is futtatható innen. A Microangelo Librariannel az ikonokat, ikonkönyvtárakat nézhetjük meg, nagyíthatjuk és kicsinyíthetjük. Ha itt kettőt kattintunk valamelyik ikonra, akkor automatikusan a Microangelo Studio töltődik be. Ez a voltaképpeni ikonrajzoló rész: középen lévő szerkesztőfelületén többszörösen kinagyított méretben rajzolhatunk. Az eredményt kis ablakban láthatjuk közben. A képernyő jobb oldalán helyezkedik el az eszköztár az egyszerűbb rajzeszközökkel (pont, vonal, négyzet és kör), valamint az effektusokkal. Van a programnak még egy Microangelo Animator nevű animációs része is. Ez hasonlít a Studióhoz, de frame-eket kezelhetünk vele, valamint lementhetjük a mozgást file-ba is. Segítségével mozgó egérkurzorokat készíthetünk. CD-nkre a program 30 napig működő próbaváltozata került.

● *Ace v2.0b:* LXXXIV. CD, \SAC\PACK\ACE20B2.ZIP. Örömmel tapasztaltuk, hogy megújult az Ace, megjelent a 2.0-s verziója. Miért jó ez a program? Mindenekelőtt azért, mert erősebb tömörítésre képes, mint a közkedvelt Rar. Ráadásul ugyanolyan ablakos rendszerű. Miben javult a legutóbbi verzió óta? A sebesség tekintetében sohasem volt a legjobb, hiszen a megfelelően tömör archív eléréséhez rengeteg számítást kell elvégezni. Az új verzió azonban ezen a téren elődeihez képest jobb. Önkicsomagoló file-okat is készíthetünk vele. Emellett többnyelvűvé vált, bár sajnos magyarul nem tanult meg, tehát éppen itt az ideje, hogy honosítsuk. A csomagban megkapjuk a DOS-os, a windowsos és az OS/2-es változatot is.

● *Voluma! v1.03:* LXXXIV. CD, \SAC\SOUND\VOLUMA.ZIP. Aki unja a Windows hangerőszabályzóját, annak találták ki a Voluma! nevű programot. Körülbelül azt tudja, mint a beépített hangerőszabályzó, de kezelése és kinézete más. Indítása után beül a Windows eredeti hangerőszabályzójának helyére, innentől kezdve a kis sárga hangszóróikonra kattintva már a Voluma! fog megjelenni. Hasznos funkciója, hogy egy kellemes beállítása lementhető, majd később visszatölthető. Az ablak bal felső sarkában levő ikont bekapcsolva mindig felül fog elhelyezkedni a Voluma!, soha nem takarja el egy ablak sem. Kezelőgombjai jó nagyok, és világítanak is, ha a felhasználó rájuk kattint. Hogy a szabályozás éppen mire vonatkozik (teljes hangerő, basszus, mikrofon stb.), azt a legördülő menüből választhatjuk ki. Végül ha mindent beállítottunk, gombnyomással elrejthetjük a programot. CD-nkről ingyenes változatát telepíthetik olvasóink.

Voluma! – a Windows hangerőszabályzója helyett

● *Windows Memory Info v1.12:* LXXXIV. CD, \SAC\UTILDIAG\WMI25.ZIP. Manapság fontos, hogy tudjuk, mennyi szabad memória van a gépünkben, főleg ha telepítünk valamit. A Windows Memory Info végtelenül egyszerű program. Csupán arra képes, hogy kijelezze a memória állapotát és a processzor kihasználtságát. Folyamatosan működhet, tehát a memória állapotában bekövetkezett változásokat folyamatosan követheti. Két módon működhet. Az egyiknél csak az általános információkat jeleníti meg. Ilyenkor kis ablakban fut, és látványos formában megjeleníti a változásokat. A másik esetben részletesebb információt közöl: táblázatos formában felsorolja az összes, általa ismert adatot a memóriáról. Ebben az üzemmódban sajnos a memória állapotának változásakor nem frissülnek az adatok. A program ingyenesen használható, ha a felhasználói kézikönyvben leírtakat elfogadjuk és betartjuk.

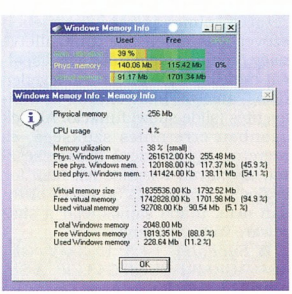

Windows Memory Info: hányadán is állunk a memóriával?

● *Ltools v5.0:* LXXXIV. CD, \SAC\UTILDISK\LTOOLS50.ZIP. A különböző operációs rendszerek más és más file-rendszert használnak, és ezek között nem egyszerű az átjárás. Windows alól például nem látjuk a linuxos partíciók adatait. Ebben segít az Ltools v5.0, melynek révén a Linux file-rendszerét olvashatjuk DOS vagy Windows alól, esetleg másik Unix alól. Kilistázhatjuk és olvashatjuk a könyvtárakat és a file-okat, ezeket másolhatjuk Linuxból DOS-ba vagy DOS-ból Linuxba, törölhetünk file-okat vagy üres könyvtárakat a Linux file-rendszeréből, módosíthatjuk a linuxos file-ok tulajdonságait és a hozzájuk tartozó tulajdonosok beállításait, átnevezhetjük a file-okat, létrehozhatunk új könyvtárt és linkeket. A program parancssorból vezérelhető.

● *SpaceMonger v1.3.4:* LXXXIV. CD, \SAC\UTILFILE\SPCMN134.ZIP. Általában nem figyeljük, melyik könyvtár mekkora helyet foglal a gépen, legfeljebb akkor, ha valamit telepíteni akarunk. A SpaceMonger ebben segít. Feltérképezi a kiválasztott meghajtón lévő könyvtárakat, majd az eredményt grafikusan megjeleníti. Minden könyvtárat színes téglalappal jelöl. A téglalap mérete arányos a könyvtár méretével, a benne lévő kisebb téglalapok pedig az adott könyvtárban lévő alkönyvtárakat jelzik. A színeknek jelentésük is van. Piros jelzi a főkönyvtárakat. Ahogy beljebb haladunk a könyvtárstruktúrában, úgy megy át a szín zöldbe majd kékbe. A file-ok közvetlenül futtathatók vagy törölhetők a programból. A SpaceMonger ingyenes.

Dián Krisztián, Duchon Jenő

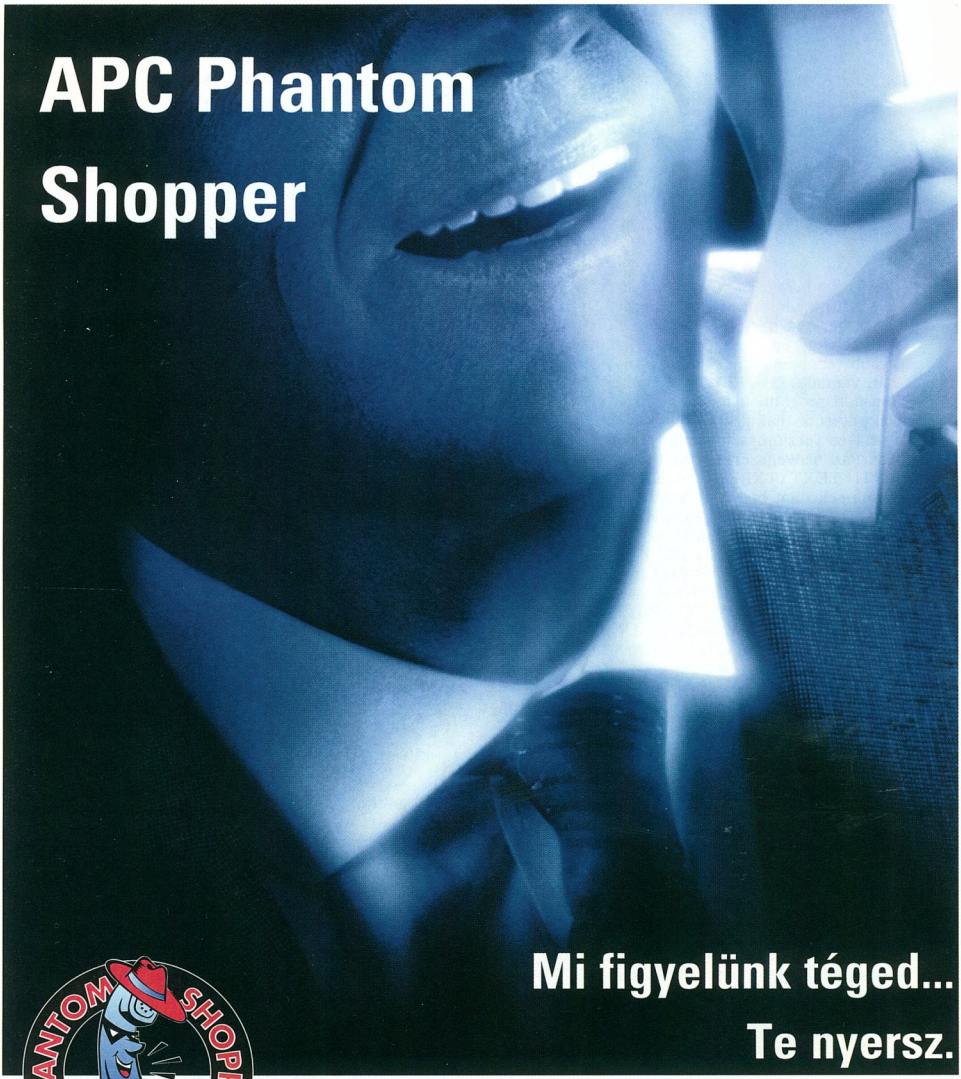

Az akció 2000. október 15-től 2000. december 15-ig tart és az APC Magyarország összes viszonteladó partnere részt vehet benne. Fantasztikus nyeremények! Regisztrációját küldje az alábbi címre.

APC
Legendary Reliability™

Powerline: **+36 1 209 4678** - ***Powerfax*** **+36 1 206 4677** - ***E-mail:*** **apcHUN@apcc.com** **Key Code 62487v**

©2000 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosok birtokát képezi. APC4C0RF-HU

APC Hungary, 1114 Budapest, Könyves György u. 5. II/3

SAC, 2000. december

Az év végének közeledtével mintha kicsit igyekeztek volna a freeware és shareware programok szerzői. A szokásosnál jóval nagyobb anyag található CD-nk SAC-könyvtárában.

Nagyon sok új programot találunk, de minimális javítást, bővítést tartalmazó, egytizednyivel vagy egyszázadnyival nagyobb verziószámúak is szép számban vannak jelen. Nézzünk néhány frissített programot, majd egy rövid válogatást az újak közül!

4.4-es verziójúra frissíthetjük a TextPad szövegszerkesztőt (\SAC\UTILTEXT\TXPENG44.EXE). A sok-sok díjat begyűjtő, többnyelvű, hét Tetris-variációt tartalmazó Advanced Tetric verziója 3.5-re ugrott (\SAC\EDUCULT\AT35.ZIP). A vírusoktól félők a Dr Webet frissíthetik 4.21-esre (Windows: \SAC\AVIR\!DRW32E.EXE, OS/2: \SAC\AVIR\DRWEB2CL.ZIP, DOS/32: DRWEB386.ZIP). A feledékenyek sem maradnak segítség nélkül: az elfelejtett jelszavak visszafejtésére készített segédprogramok – Excel 4.0/5.0/7.0 (95) 8.0 (97) /2000, Microsoft Word 2.0/6.0/7.0 (95)/8.0 (97), Access 95, Schedule+ és Paradox file-okhoz – is frissültek (\SAC\UTILTEXT\AE97PR.ZIP, AO95PR.ZIP, AO97PR.ZIP, AW97PR.ZIP, APXPR.ZIP). A ZoneAlarm tűzfalat is frissíthetik használói (\SAC\AVIR\ZONEALARM.EXE). A freeware Sonique lejátszóprogram új verzióját telepíthetik használói (\SAC\SOUND\SONQ1808.EXE).

● *BCC-DIZ 1.3:* \SAC\UTILTEXT\BCCDIZ13.ZIP. A programok általában tömörített formában találhatók meg. Az összecsomagolt file-ok között legtöbbször van egy rövid leírófile, amit szokás FILEID.DIZ-nek elnevezni. A BCC.DIZ ezek gyors megnézésére készített freeware program. Telepíteni sem kell, első indítása után már ezzel fognak megnyílni a *.DIZ file-ok. Előnye, hogy mindig csak akkora ablakot nyit, amekkora a *.DIZ file. Támogatja a kivágást, a másolást és a beillesztést.

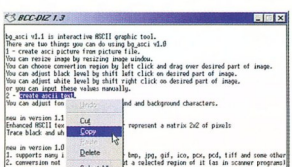

BCC-DIZ: egyszerű program, a .DIZ file-okhoz

● *Quadratic Equation Evaluator:* \SAC\EDUCULT\QUADRT30.ZIP. A középiskolás évekre visszagondolva a másodfokú egyenlet megoldóképlete az egyik megmaradt emlék: mínuszbépluszmínusznégyzetgyökalatt... Nos, e freeware programmal egyszerűen kiszámítható a két lehetséges gyök, mindössze az ablakban ki kell tölteni a három üres helyet. Működnek a vágólapműveletek is.

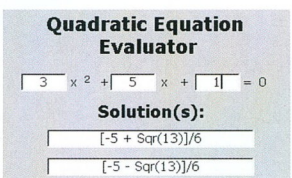

Másodfokú egyenlet megoldása – gyorsan

● *CView v3.0:* \SAC\UTILTEXT\CVIEW300.ZIP. Sokszor van szükség file-megjelenítőkre. A CView gyorsaságával emelkedik ki a mezőnyből. DOS-ablakban fut, és támogatja az egér használatát.

● *Becky! Internet Mail v1.26:* \SAC\COMM\BK12605.ZIP. Jó néhány e-mail kliens közül válogathatunk, ennek ellenére mindig vannak újabb próbálkozások – hátha még jobb, kényelmesebb lesz. A Becky! is megpróbál bekerülni a kedvencek közé, ami például a The Bat!-nek már sikerült. Felülete hasonlít a Windows Exploreréhez, több accountot is tud kezelni, szűrőket definiálhatunk, a levelekben az e-mail címeket és az URL-eket kiemelve jeleníti meg, ezekre kattintva új levelet lehet fogalmazni, illetve elindul a böngésző, és betölti az oldalt, támogatja a hangos levelet (azaz felvehetünk vele beszédet, és a felvételt elküldi a címzettnek), megjeleníti a HTML formátumú leveleket (ehhez az Internet Explorer 3.0-s vagy magasabb verziójára van szüksége). A program képes importálni Unix mailbox, Netscape Mail, Eudora, Microsoft Internet Mail formátumú leveleket. Shareware, regisztrálása 40 dollár.

● *DBF2HTML:* \SAC\UTILTEXT\D2H101.ZIP. Az ingyenes program nevéből is látható a feladata: DBF file-okat alakít át HTML-re. Mivel parancssoros, ezért borzasztóan gyors, mindössze a bemeneti (.DBF), illetve a kimeneti (.HTML) file nevét kell megadni.

● *BroadBand Wizard:* \SAC\COMM\BW_302.ZIP. Nálunk az otthon internetezők többsége modemmel kapcsolódik a Hálóra. Ennek fő hátránya az, hogy 56 kbit/snál nagyobb sebességet elérni fizikailag lehetetlen. A szolgáltatók is felismerték ezt, és többféle újdonsággal próbálkoznak: ISDN, ADSL, DSL, kábeltévé stb. Ezek beállítása nem egyszerű. A BroadBand Wizard segítségével a dial-up kapcsolat átalakítható az újabb hozzáférések optimális használatához. CD-nkre 15 napos, teljes képességű próbaverziója került.

● *DiDaPro v2.50:* \SAC\UTILTEXT\DIDAPRO.ZIP és DIPRO32.ZIP. A Világháló dagadását pár évvel ezelőtt még senki nem gondolta ilyen mértékűnek. Az elérhető dokumentumok, információk tömegét számokkal is nehéz leírni. A közölni kívánt információk elhelyezése egy Web-helyen ma már nagyon egyszerű. A HTML dokumentumok egyszerű szövegszerkesztővel való elkészítése azonban riasztó feladatnak tűnhet. Egyszerűbb egy kimondottan erre készített programmal dolgozni. A DiDaPro HTML-szerkesztő és HTML-nézegető egyben. A szerkesztőhöz hozzárendelhető tetszőleges böngésző, így rögtön megnézhetjük műveinket.

A HTML tagek, táblázatok készítéséhez menüs segítséget kapunk. A mindössze 1100 Kbyte-os programot jobb gombos helyzetfüggő menüvel is ellátták. Mivel nem kell telepíteni, és mérete is lehetővé teszi, akár egy floppyn is hordozható. Erőforrás-igénye szerény, 16 bites változata (DIDAPRO.ZIP) akár egy 286-os processzorú gépen is vidáman elfut. Shareware változatának egyetlen korlátozása, hogy 80 sornál

A világ legkisebb egere

Az új MITSUMI Freestyle egér tökéletes mozgásszabadságot biztosít. Olyan kicsi, mint egy igazi egér. Minden ruhazsebben elfér. És nincs szüksége semmiféle különleges alátétre. A mini-egerünk ici-pici, nincs kereke és nem szennyeződik el. Csak be kell dugni a dugaszát az USB csatlakozóba, és máris kezdődhet a munka. A világ legkisebb egere. A legújabb termékünk.

MITSUMI
Technology for you

ÚJDONSÁG

Az optikai érzékelő bármilyen felületen működőképes.
Ideális megoldás a laptophoz.
A csatlakozókábel kb. 80 cm hosszú.

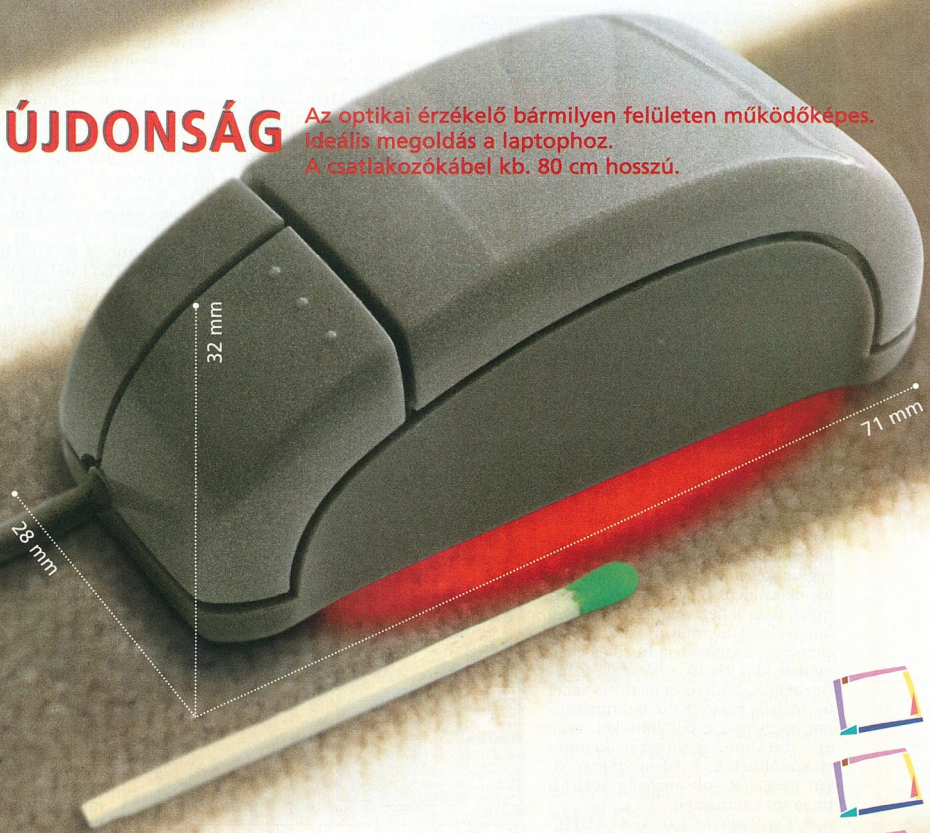

www.mitsumi.de

Schön & Gut GmbH, Düsseldorf

nagyobb HTML dokumentumot nem lehet szerkeszteni vele.

● *CacheX for Internet Explorer:* \SAC\COMM\CXIE301.ZIP. Az online eltöltött időben meglátogatott site-ok egy része később is megnézhető a böngésző cache-éből. De csak egy része... Néha jó lenne ezeket utólag végignézegetni. A CacheX kicsit kibővíti az Internet Explorer (IE) cache-ének tárolóképességét. Az Explorer-szerű felületen válogathatunk a meglátogatott site-ok közül, és azokat nézegethetjük. Az oldalak elmentése szabályozható, különböző szűrőkkel vagy domainek kizárásával. Képes importálni a Netscape cache-ében lévő adatokat, így azokat is meg lehet jeleníteni. A programnak elkészült a Netscape Navigatorhoz is (\SAC\COMM\CXNS301.ZIP), amely ugyanúgy működik, mint az IE-s. Képes importálni az IE cache-ében tárolt adatokat.

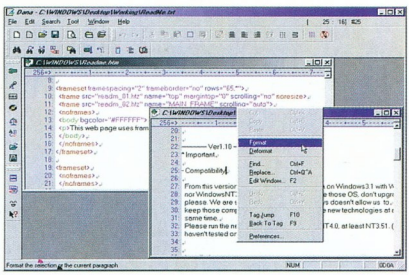

Dana, a kézre álló szövegszerkesztő

● *Dana:* \SAC\UTILTEXT\DN11301.ZIP. A számítógépet sokan főként szövegszerkesztésre használják. Ahhoz, hogy levelet írjunk vagy elkészítsünk egy szöveget, nincs szükség több tíz Mbyte-os programokra. Szerencsére van miből válogatni. A Dana könnyedén használható, jól konfigurálható szövegszerkesztő. Az egyszerű szövegfile-okon kívül HTML és C/C++ forrásokat is lehet vele szerkeszteni, amelyeknél kiemeli a szintaktikai elemeket. Eszközsávja húzd és ejtsd módon alakítható – bárhová áthelyezhetjük, akár úszómenü is lehet bármelyik része. Száz dokumentumig megjegyzi a betöltötteket, ezek egy listából kiválasztva később visszatölthetők. A felsoroltakon kívül még sok-sok apróság segíti a program használóját.

● *EqnPreview 1.0:* \SAC\UTILTEXT\EQPRV10.ZIP. Matematikai példatárak, könyvek szerkesztéséhez ma is sokan használják a TeX-et, noha nehézkes lehet azoknak, akik a mai WYSIWYG szerkesztőkhöz szoktak. Az EqnPreview a TeX szintaktikájával begépelt képleteket, szövegeket nyomtatásra kerülő formájukban megjeleníti a szerkesztőablak alatt. Több fokozatban állítható a frissítési idő – az azonnalitól a pár másodperccel késleltetettig. A public domain kategóriába tartozó programhoz annak forrását is mellékeli szerzője.

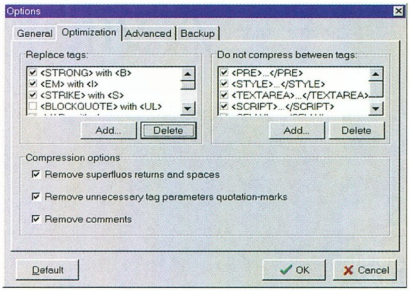

Advanced HTML Optimizer – kidobál minden fölösleget

● *Com Port File Transfer v1.0:* \SAC\COMM\FTRANS10.ZIP. Egyik gépről a másikra adatokat átvinni cserélhető médiájú háttértárolón (floppy, Zip-lemez stb.), hálózaton és közvetlen kábelkapcsolaton keresztül is lehet. E freeware program segítségével ez egyszerűen megoldható, néhány beállítás után már másolhatók is a file-ok egy null modemkábelen át. Meg kell adni a soros portot (1–4), a sebességet és néhány olyan jellemzőt, amelyet alapértéken érdemes hagyni (paritás, adatbitek, stopbitek). A program bitenként másol és mindent ellenőriz.

● *SOView 2.0:* \SAC\GRAPH\SVIEW200.ZIP. Képnéző programból jó párat találni. A SOView is megpróbál felmutatni néhány újdonságot: található benne hexadecimális megjelenítés, nagyító (a képernyő egy részét nagyítja ki), képlopó, diabemutató. Felülete a kor divatjához igazodik: különféle bőröket húzhatunk rá, amelyeket a fejlesztő Web-helyéről tölthetünk le (http://balder.prohosting.com/swish). Leginkább a fürgesége tetszett. BMP, EMF, GIF, ICL, ICO, JPG, PCX, TIF és WMF formátumú képeket tud megjeleníteni – pillanatok alatt.

● *Advanced HTML Optimizer:* \SAC\UTILTEXT\HTMLOPT.ZIP. Az utóbbi időben megjelent szöveg-, táblázatszerkesztőben és még jó néhány más típusú programban HTML formátumba is elmenthetjük az elkészített művet. Ennek az a következménye, hogy a file-ok jócskán meghíztak. A nagyobb file-méret pedig megnöveli a letöltési időt. Mivel egy-egy site meglátogatásakor nem egyetlen HTML oldalt töltünk le, így az idők összeadódnak. Az Advanced HTML Optimizerrel átlagosan 20%-kal lehet rövidíteni a dokumentumokat. A beállításokban kiválasztható, miket figyeljen és változtasson, amivel rövidebbé teheti a HTML kódot.

● *SBPlay:* \SAC\SOUND\SBPLY258.ZIP. A „színes-szagos" grafikus felületű operációs rendszerek korában is van, aki még használ DOS-t is. Az SBPlay segítségével

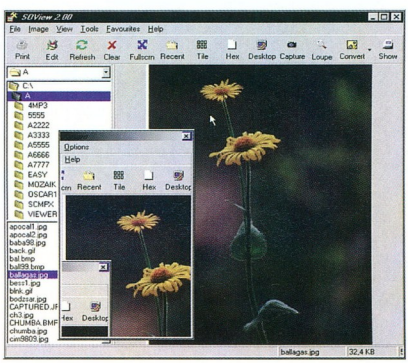

Egyszerű képmegjelenítő, néhány vonzó tulajdonsággal

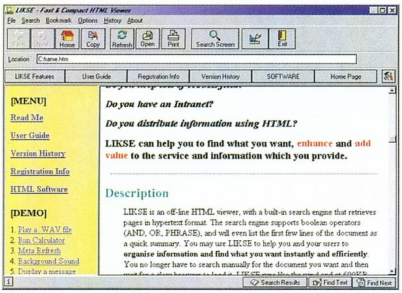

Likse – off-line böngésző 16 és 32 bites Windowsok alá

megszólaltathatók (és konvertálhatók) az AIF, AU, IFF, MOD, RAW, SND, VOC és WAV hangfile-ok Sound Blaster hangkártyán vagy a PC beépített hangszóróján. DOS-on kívül használható Windows, OS/2 és DesqView alatt is.

● *LIKSE:* \SAC\UTILTEXT\LIKSE.ZIP és LIKSE32.ZIP. A programokhoz egyre gyakrabban HTML formátumban készített leírást mellékelnek. Költségkímélés szempontjából is jó lehet, ha egy töltögetőprogrammal elhozzuk a megnézni kívánt site összes oldalát, és azokat utána off-line nézzük meg. A Likse nagyon gyors off-line HTML-böngésző és -keresőprogram. A megjelenített dokumentumban kereshetünk, ehhez logikai operátorokat (AND, OR) is használhatunk. Másik kiemelkedő képessége a HTML oldalak kitűnő nyomtatása. Beépített könyvjelzővel is felszerelték, amelynek szerkesztéséhez könyvjelzőkezelőt is találunk.

● *DefragMentor 4.0:* \SAC\UTILDISK\DMLCL40.ZIP. A FAT formátumú partíciókat érdemes 1-2 hetente töredezettségmentesíteni, mivel a file-ok elérési ideje rendkívül megnyúlhat. Sajnos a Windows NT NTFS-e is töredezik, bár közel sem olyan mértékben, mint a FAT-es partíciók.

A parancssoros DefragMentor FAT és NTFS partíciók töredezettségét szünteti meg. Kapcsolókat is használhatunk (például az egybefüggő file-okat hagyja ki, hibánál álljon le stb).

● *Opera form Epoc:* \SAC\HANDHELD\ER3FULL1.ZIP és ER5FULL1.ZIP. A böngészők versenyébe bekapcsolódott harmadik – az Opera – készítői felismerték, hogy a siker egyik titka lehet, ha az egyre népszerűbb mobil eszközökhöz is elkészítik böngészőprogramjukat. Az Epoc operációs rendszert használó gépekre is megjelent programjuk, a többi platformon 3.62-es verzió itt 1.03-as. Az Opera jóval többet tud az Epoc saját böngészőjénél: 128 bites titkosítás, SSL2 és SSL3, TLS 1.0, JavaScript és Java támogatás, nagyítható-kicsinyíthető oldalak. A program 39 dollárba kerül, de ebben benne van az ingyenes frissítés a 4.0-s verzióra. Két változat készült. Az egyik a Psion Series 5mx, Series 7, netBook, Ericsson MC218, Revo gépekre (ER5FULL1.ZIP), a másik a Psion Series 5 és GeoFox gépekre (ER3FULL1.ZIP).

● *Characteristica:* \SAC\UTILTEXT\MGCHRM22 .ZIP. Dokumentumok szerkesztésénél sokszor szükség van olyan karakterek beszúrására, amelyek a billentyűzetről közvetlenül nem érhetők el – legfeljebb [Alt]+szám kombinációval, amit általában nem tudunk fejből.

A Windows beépített CHARMAP .EXE programjának leváltására készítették a Characteristicát. Különböző kategóriák szerint jeleníthetők meg a karakterkészletek: minden font, True Type fontok, Symbol fontok, állandó szélességű fontok. A kiválasztott betűkészlet táblázatosan megjelenik, és amelyik betű fölé húzzuk az egérmutatót, azt rögtön meg is mutatja külön ablakban kinagyítva. Az ablak fölött kiírja a jel ASCII kódját, ami az [Alt]+szám kombinációs elérést segíti. A megjelenített font nagyítható és kicsinyíthető. Gombnyomásra az egész táblából HTML oldalt készít, rajta a font nevével, a jelek ASCII és hexadecimális kódjával és azzal, hogy melyik billentyűn találhatók. A program freeware.

● *Periodic Table of Elements v2.4:* \SAC\EDUCULT\PSE-24.ZIP. Ha Mengyelejev nevét hallja valaki, valószínűleg rögtön az általa bevezetett periódusos rendszerre asszociál. Ez a freeware alkalmazás egészen a 109-esig tartalmazza az elemeket. Öt nyelven jeleníti meg a kiválasztott elem nevét.

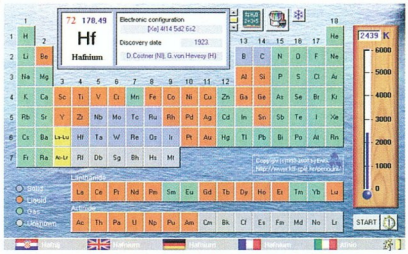

2439 Kelvinen vajon szilárd, folyékony vagy gőz halmazállapotú a hafnium?

A Windows beépített CHARMAP .EXE programjának leváltására készítették a Characteristicát. Különböző kategóriák szerint jeleníthetők meg a karakterkészletek: minden font, True Type fontok, Symbol fontok, állandó szélességű fontok. A kiválasztott betűkészlet táblázatosan megjelenik, és amelyik betű fölé húzzuk az egérmutatót, azt rögtön

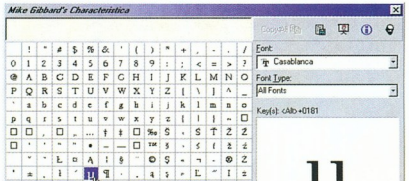

Characteristica, a CHARMAP.EXE leváltására

A névre kattintva több adatot is megkapunk: az elem felfedezésének évét, a felfedező(k) nevét, az elem olvadáspontját és forráspontját, oxidációs számát stb. Molekulatömeget is számíthatunk. Az elemek különböző hőmérsékleten való viselkedését lehet szemléltetni a hőmérőn beállított értékekkel. Kék, piros, illetve zöld szín jelzi a szilárd, folyékony, illetve gáz halmazállapotot. Szürke jelzi, ha az adott hőmérsékleten nem ismert az elem viselkedése. Automatikusra is állíthatjuk a hőmérséklet változását – ekkor 0-tól 6000 Kelvinig változik folyamatosan. Látványos, ahogy az elemek halmazállapot-változását jelzi a program.

Sponga Tamás
(stamas@konyvtar.c3.hu)

V·com
üzleti kommunikációs szolgáltatás

V·fon
távközlési szolgáltatás

V·net
internet szolgáltatás

a vivendi telecom hungary csoport tagjai

A Vivendi Telecom Hungary az iránt kötelezte el magát, hogy új, emberibb arcot adjon a távközlésnek. Olyat, amely igazi szabadságot és végtelen lehetőségeket kínál.

Jelenleg közel 500 000 lakossági és üzleti partnerünknek nyújtjuk különböző minőségi szolgáltatások széles körét a hang- és adatátviteltől a legmodernebb telekommunikációs felhasználásokig.

A V-com az üzleti kommunikációban, a V-fon a távközlési, a V-net pedig az internetes szolgáltatások területén formálja a világot az Ön igényeinek megfelelően.

Merje velünk együtt elképzelni, hogy a világ másmilyen is lehet ...

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

nogy a világ csak olyan lehet, amilyennek ismerjük?
PUBLICIS

Asztaltól a Webig

Decemberi BeOS-es összeállításunk mottója a szokásos: miért ne tegyük kényelmesebbé kedvenc operációs rendszerünket?

Miután kényelmesebbé tettük, csinosítsuk! Válogatásunkban azonban nemcsak a desktop díszítésének lehetőségeit vesszük sorra. Az ikonbütykölők mellett például gondoltunk a netezőkre és zenegyűjtőkre is.

● *id3attr:* BeOS-en a file-oknak különleges attribútumai lehetnek, amelyek alapján úgy kereshetünk, mintha a file-rendszer adatbázis lenne. Az MP3 formátumú zenéknél is jól jönne, csak kell egy program, amely az MP3 file-ok végén található id3 tagből, vagy a file-ok nevéből ki tudja másolni az információkat, hogy letárolja bfs attribútumokban. Ha ez megtörtént, akkor az MP3 file-ok attribútumai láthatóvá válnak a Tracker ablakaiban (*Attributes* menüben bekapcsolva) és keresésnél is. Ha nem telepítettünk előzőleg zenelejátszó programot, amely regisztrálta volna az MP3 formátumot, akkor futtassuk a programot először a *-s* kapcsolóval. Ha keresni is szeretnénk az attribútumok alapján, akkor futtassuk le egyszer a *-i* paraméterrel, ekkor létrehozza az indexeket.

● *Be Theme:* idővel unalmassá válhat operációs rendszerünk megjelenése. Ilyenkor általában lecserélhetjük az ikonokat, a hátteret, a színeket stb. BeOS-en azonban erre nincs „hivatalos" megoldás. Ezt orvosolja a Be Theme. Ez a program teljes témákat tartalmaz háttérképpel, ikonokkal és színekkel, amelyeket egy gombnyomással aktiválhatunk. Telepítésre nincs szükség, de akinek már vannak beállításai, az figyeljen arra, hogy azokat nem menti el magától a program, nekünk kell elmenteni a *Save current Theme* gombbal, ha vissza akarunk térni hozzá.

http://qdgtruie.free.fr

● *ICOTranslator:* a BeOS Translator Kitje révén egy egyszerű addonnal minden programmal megértethetünk egy file-formátumot. Az ICOTranslator segítségével a windowsos, .ICO névkiterjesztésű ikonokat tudják beolvasni a képkezelő programok. Mivel a FileTypes elfogad képeket is ikonnak, egyszerűen rádobhatjuk a windowsos ICO file-okat a FileTypes ablak ikon területére.

● *KTV:* a KTV tévéprogram hardveres overlay segítségével rakja ki a képet a képernyőre. Ennek az az előnye, hogy a program nem igényel annyi processzoridőt, mint más tévéprogramok, másrészt lehetőséget ad arra, hogy például kitegyük a tévét desktop háttérnek az ikonok mögé. A program futtatásához szükség van egy digitalizálásra alkalmas kártyára, például tévékártyára, valamint hardveres overlayt támogató grafikus kártyára, amelynek lehetőleg 4 Mbyte-nál több memóriája van. A programot még fejlesztik, de már ebben az állapotában is használható. (Ha nem indul el, akkor valószínűleg a grafikus kártya vagy a drivere nem támogatja a hardveres overlayt.)

www.gopherwood.com/staff/noah/software.html#KTV

Be Theme: ha unalmas a képernyő

● *CDDBLookup:* Minden audio CD-nek van egy egyedi azonosítója, amely alapján kikereshetők a CD-n található számok adatai. Ehhez kell egy központi adatbázis, amelyben megtalálhatók a számcímek, másrészt egy program, amely letölti azokat, ha szükség van rájuk. A BeOS tartalmaz is egy audio CD file-rendszert (cdda, amellyel akár WAV-ba is beolvashatjuk a számokat a lemezekről), de a letöltőoldala jogi problémák miatt nem került bele a hivatalos BeOS disztribúcióba. Ezek a jogi megkötések azonban csak kereskedelmi forgalomba kerülő programokra vonatkoznak, a CDDBLookup pedig ingyenes, ezért tökéletesen megfelel a cdda kiszolgálására. Ha elindítjuk, a háttérben letölti a CD-olvasóba helyezett audio CD-k tracklistáját, és a cdda file-rendszer ennek alapján nevezi el a file-okat az audio CD-inken.

● *SimpleBackup:* BeOS-en külön problémát okoz adataink archiválása az attribútumok miatt. A Unixokon megszokott *tar* nem tárolja el ezeket, ezért vagy egy teljes archiválóprogramot kell használni, amely pénzbe kerül, vagy Zippel kell tömöríteni, mert az le tudja menteni az attribútumokat is. A Zip kezelése azonban nehézkes lehet azoknak, akik nincsenek a parancssoros programokhoz szokva. A SimpleBackup grafikus kezelőfelület a Ziphez, de inkább a nagy méretű, esetleg inkrementális archiválások esetén használható jól. Ha csak egy könyvtárat akarunk összecsomagolni, akkor sokkal egyszerűbb a Zip-O-Matic, amelyet a BeOS már tartalmaz.

www.clarkson.edu/~hillbr/beosoftware.htm

● *Deskscope:* megesik, hogy néha nem látszik egy részlet, amelyre kíváncsiak lennénk, de a program nem ad lehetőséget nagyításra. Bár a BeOS-ben erre használható a Magnify, kezelése nehézkes. Hasonló program a Deskscope, amely az egér mellett nyit kis ablakot, amely követi az egeret. A gyorsabb elérhetőség kedvéért berakhatjuk a Deskbar replikánsai közé is. A program másik hasznos szolgáltatása az „eyedropper". Ebben az esetben az egérkurzor által mutatott képpont színét láthatjuk, ami jól jön Web-szerkesztés közben.

● *NewsTicker:* manapság olyan ütemben ömlik ránk az információ a Netről, hogy nehéz mindent követni. A NewsTicker ezen próbál segíteni. Ez a konfigurálható program a Webszervereket figyeli, kigyűjti a hírek főcímét a különböző portálokról, majd közös ablakban mutatja mindet. Ha valamelyik hír felkeltette az érdeklődésünket, elolvashatjuk teljes egészében.

www.users.uswest.net/~jblanco

Lendvai Attila (101@inf.bme.hu)

kötetlen
szabadság

© 2000 LOGITECH. Minden jog fenntartva. A Logitech név, a Logitech logó és az említett Logitech termékek a Logitech bejegyzett védjegyei.

Cordless Desktop Pro

Cordless Trackman® Wheel

Cordless Wheel Mouse

Ahol dolgozik. És ahogyan dolgozik. Inkább Ön döntse el. Válassza a Cordless Desktop™ iTouch™ szabadságát. Irányítsa számítógépét vezeték nélkül, akár kétméteres távolságból, tetszőleges helyzetben és bármilyen szögből. Lépjen közvetlenül a Világhálóra az iTouch gyorsbillentyűk segítségével. Vegye át az irányítást a Logitech® eszközeivel. **www.logitech.com**

Logitech®

Warpróságok

Október 13–15. között rendezték meg a németországi Karlsruhéban az amerikai WarpStock európai megfelelőjét, a WarpStock Europe 2000-et. A találkozóra meghívták az OS/2-re fejlesztők jó részét, akik bemutatták termékeiket, és a terveikről is beszéltek.

Egyéni fejlesztőkön kívül több nagy-, közepes és kisvállalat is jelen volt – Hob, IBM, Mensys, Met@Box, Norman Data Defense Systems, Serenity Systems, StarFire, Sun stb. Nem hiányzott a sorból a több projektnek otthont adó Netlabs sem, melynek előadásaira nagyon sokan voltak kíváncsiak.

Ízelítő a három nap előadásaiból: Win32-es programok OS/2 alatt (Odin projekt), bootolható OS/2-es CD készítése, Embedded OS/2, az IBM OS/2-es stratégiája, OS/2 Convenience Pack, UpdCD, Papyrus Office, eComStation, WorkSpace on Demand, XWorkPlace, gphoto...

A résztvevők és a látogatók szerint is nagyon jó volt a hangulat a háromnapos találkozón, amelyről többet is olvashatunk hivatalos Web-helyén:
http://warpstock.os2.org/

VyperHelp

A programokhoz általában segítséget is mellékelnek fejlesztőik. Ezek többféle formátumúak lehetnek: OS/2-es IPF, HTML, TXT. Azonban ahány platform, annyiféle file-formátum van, közöttük nehézkes az átjárás.

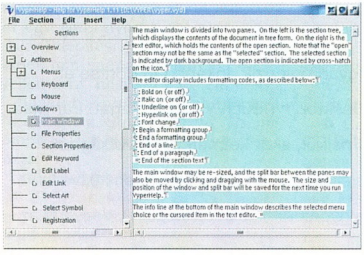

VyperHelp: OS/2-es és windowsos súgófile-okat is készíthetünk vele

A VyperHelppel egyszerűen készíthetünk súgófile-okat, ezeket IPF, HTML (sima, keretes és HTMLHelp), WinHelp, RTF és TXT formátumban is elmenthetjük. A szerkesztő használata egyszerű, mivel teljes egészében WYSIWYG, vagyis mindvégig látjuk, milyen lesz a végtermék. Képes megnyitni az OS/2-es IPF, WinHelp (HPJ) és a TXT file-okat.

A programcsomagban ráadásul található egy parancssoros konvertáló, amellyel OS/2-es IPF-et windowsos Help formátumúra, windowsos Helpet OS/2-esre, OS/2-es vagy windowsos Helpet nyomtatható RTF-be alakíthatunk át.

Desktop & Ini Backup/2

Sajnos a legmegbízhatóbban működő rendszerrel is előfordulnak nem várt események. Egy frissen telepített program belepiszkál az operációs rendszer lelkivilágába, esetleg egy rosszkor bekövetkező áramszünet okoz galibát – számtalan olyan hibaforrással kell számolnunk, amely az OS/2.INI és (vagy) az OS/2SYS.INI file-ban olyan hibát okoz, amely miatt a következő indításkor elhasal az OS/2, vagy jobbik esetben csak a desktop nem jelenik meg. Ilyenkor jól jönne olyan mentés, amely még akkor készült, amikor jól működött az operációs rendszer.

A Desktop & Ini Backup/2 nevéből is látszik, hogy a desktopról, a rendszer működéséhez szükséges INI és más file-okról (AUTOEXEC.BAT, CONFIG.SYS, STARTUP.CMD, Nowhere, stb.) készít mentést úgy, hogy az EA-k (Extended Attributes) nem vesznek el. Ezt minden rendszerindításkor elvégzi, az időpontot a mentés nevében lévő dátum jelzi. Ha baj történik, [Alt F1]-gyel elindítjuk az OS/2-t, parancssort kérünk, és a lementett file-okat bemásoljuk a megfelelő helyre. A program legújabb verziója már naponta csak egy mentést készít, azaz nem írja felül az előző file-t, ha az ugyanazzal a dátummal készült korábban.

PMSplit

Azt hiszem, legtöbbünkkel már előfordult, hogy szerettünk volna magunkkal vinni egy nagyobb képet, hangfile-t vagy programot, de nem fért rá egy floppyra. Ilyenkor először megpróbáljuk tömöríteni vagy keresnünk valamilyen segédprogramot, amellyel darabolni lehet a file-t.

A PMSplit 720 Kbyte-os, 1,44 és 2,88 Mbyte-os lemezekre tud darabolni. Ha egyik sem felel meg, tetszőleges méretet is megadhatunk. A szétvagdalt file-okat össze is tudja rakni. Egyszerű, de kellemes grafikus kezelőfelületén beállíthatjuk például azt, hogy német vagy angol nyelvű kiírásokkal működjön, törölje-e az összerakott file forrásait stb.

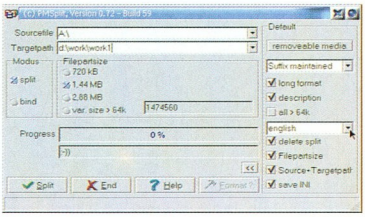

PMSplit – file-ok darabolása és a darabok összerakása

CPU

A WarpCenteren lévő System Activity Monitor alternatívája a freeware CPU. Ez a programocska mindössze 30 Kbyte-os, mégis szebb és okosabb a WarpCenteren lévőnél. Állítható az aktivitást mutató görbe sebessége, akár le is állítható a mozgása. Emellett a fejlécben kiírja a gép bekapcsolása óta eltelt időt.

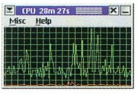

CPU, a System Activity Monitor helyett

StockMarket/2

Az elmúlt néhány hónapban 1-2 hetente jöttek ki e tőzsdei tranzakciókat figyelő program újabb verziói. Figyeli a http://finance.yahoo.com oldalon szereplő részvények árfolyamát és kritikus helyzetekben (túl magas vagy túl alacsony ár) figyelmeztet. Az árfolyamok hosszabb távú figyelését grafikonokkal segíti.

A hazai felhasználók akkor vehetik majd igazán hasznát a StockMarket/2-nek, ha a BUX árfolyamai is felkerülnek a Yahoo gazdasági oldalaira.

Sponga Tamás
(stamas@linuxfreemail.com)

Bursting with Features

Don't settle for anything less. With the best in expansion features, ABIT's SE6 motherboard gives the most of what you need.

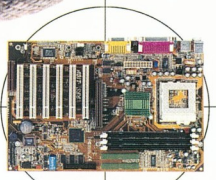

SE6

- Intel® 815E chipset
- Onboard AGP 2X
- ATA 100
- CNR Slot

VH6

- VIA 694X chipset
- ATA 66
- 4X AGP

KT7 / KT7-RAID

- VIA KT133 chipset
- 3-Phase Power Solution
- SoftMenu™ III

BX133-RAID

- Intel® BX chipset
- ATA 100 / RAID

ABIT
Your Reliable Partner

ABIT Computer Corporation
3F, 79-7, Sec. 1, Hsin Tai Wu Rd. His-Chi, Taipei Hsien, Taiwan, R.O.C. Tel.: 886-2-26981888 Fax: 886-2-26981811, 26981822, 26981833 http://www.abit.com.tw

MYCOM Co., Ltd.
Tel:1 382 0240 Fax:1 382 0241
http://www.mycom.com.hu

Itt a KDE 2.0!

Fokozott várakozás előzte meg a KDE 2.0 megjelenését. Október 23-án végre kiadták a stabil változatát. A KDE 2.0 nagyon sokat változott az eredeti KDE-hez képest.

Kijavították a kisebb-nagyobb hibákat, kibővítették a meglévő szolgáltatásokat, melyeket kényelmesebben el lehet érni – emellett nagyon sok új szolgáltatás is megjelent. A változások első szembetűnő jele: a bejelentkezéskor megjelenő ablak alsó sorában láthatjuk, hogy a KDE-felületnek épp mely része töltődik be. Így ha a gépünk kevéssé izmos, nyomon követhetjük a betöltődés pár másodperces folyamatát, így sokkal könnyebb kivárni ezt a „hosszú" időt.

A taszksáv és a menüsor összevonásának felfedezése után újabb meglepetés: Kandalf, a tippelő. Kapunk tippeket a forrógombokról, hova forduljunk, ha gondunk van valamelyik KDE-s programmal, sőt olykor poénkodik is. Ha a nyelvi beállításoknál azt kérjük a KDE-től, hogy magyarul beszéljen hozzánk, megteszi, így Kandalf barátunk poénjait anyanyelvünkön élvezhetjük.

Elszakadva Kandalf mestertől, érdemes megnézni az összes programot, amelyet használtunk: még az olyan egyszerű darabok is, mint a kcalc, változásokon estek át mind külsőleg, mind belsőleg. A legfontosabb újítások – a teljesség igénye nélkül – a következők:

● A hajdani file-kezelőt, a kfm-et teljesen újrairták. Akkora tudással vértezték fel, hogy a KDE 2.0 keresztségében immár saját nevet is kiérdemelt – immár Konqueror. Mindent tud, ami a file-ok kezeléséhez kell, ezenkívül ismeri a CSS, az FTP, a HTML4, a HTTP(S), a Java és Javascript, valamint az SMB-szabványt, és használni tudja a Netscape plugin-jeit. Kezeli a korábbi, még kfm-mel gyártott könyvjelzőket és a Netscape könyvjelzőit is.

● Levelezőprogram. Az új kmail-ben kijavították a régi hibáját, amelyben sajnos a fejléckezeléssel nem volt minden rendben, megoldották azt a problémát, hogy nem tudtam beállítani a kódkészletet, végül olyan extrákkal is szolgál, mint például a folder leveleinek a subjectben szereplő, szöveg alapján történő szálakba rendezése.

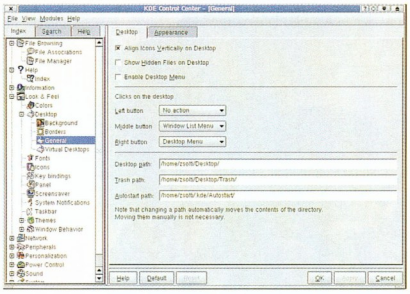

A KDE Control Center segít eligazodni a rendszerbeállítások közt

● A KDE Control Centert szintén átgyúrták. A struktúra összetettebb lett: a bal oldali lista fastruktúrává alakult, miközben a jobb oldali beállítópanel változatlanul tartalmaz részletesebb információkat.

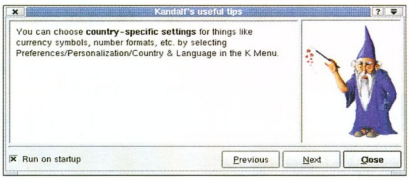

Kandalf is segít, ha kell

● A KOffice csomag tagjai is egyre okosabbak és egyre többet tudnak. Például a KWord meg tudja nyitni a legújabb Word for Windows dokumentumokat is.

Bár a KDE 2.0 erőforrásigénye nagyobb, mint a korábbi verzióé, tudásával bőven kiérdemli, így érdemes feltenni és használni. CD-nkre mind debianos, mind Red Hat-es telepítőkészlete felkerült.

Érdemes a hardveren spórolni?

Vannak cégek, amelyek úgy gondolják, igen. Szerencsére nem ez a hozzáállás a jellemző, de a modemeknél sajnos megfigyelhető ilyen tendencia. A gyártók egy része úgy gondolja, hogy amit megtehetne az ő hardvere, azt megteheti a szoftvere is – így olcsóbban kínálhatja termékeit versenytársaihoz képest.

A felhasználó szempontjából a trükk kisebbik szépséghibája az, hogy így olyan feladatot bízunk a processzorra, amelyet nem túl drága hardver is elvégezhetne, emiatt valamelyest lassulni fog a gép, de ez nem jelentős. Sokkal nagyobb probléma, hogy a különleges kigészítőprogram nélkül a modemünk fabatkát sem ér, még levélnehezéknek is csak körülményesen használhatjuk – márpedig a gyártók nem minden operációs rendszer alá írják meg ezeket a szoftvereket, Linux alá általában nem.

Ezen segíthet egy kis segédprogram, amely helyet kapott CD-mellékletünkön. A HSF_V1 csomag tartalmaz egy egyszerű telepítőscriptet, valamint a szoftmodem kezeléséhez szükséges kernelmodulokat is. Így már nincs gond, ha esetleg a modem beszerzésekor nem figyeltünk oda erre a fontos szempontra – most már Linux alól is használhatunk szoftmodemeket, vagy legalábbis néhányat a sok közül.

Fejlődik a kernel

Október 31-én megjelent a 2.4.0-test10 verziószámú kernel. Noha hibamentes szoftver nincs, de „ebben a kernelverzióban már nincsenek olyan ismert hibák, amelyek akadályoznák a nyilvános kiadást" – mondta róla Linus.

Aki figyelemmel kíséri a Linux-kernelek fejlődését, az tudja: a 2.2.17-es is úgy alakult ki, hogy a 2.2.17-pre20 nevéből elhagyták a „-pre20" utótagot. Lehet, hogy már kész a 2.4.0-s stabil kernel, csak még nem úgy hívják?

Horváth Zsolt

DataLifePlus Technologies
Exclusive from Verbatim!
Verbatim
DataLifePlus
ME
2HD
IBM FORMAT
TEFLON
PROTECTED
AUTHORISED DISTRIBUTORS:
CORWELL
Tel.: 061 3069060
Damiris
Tel.: 061 3495363
CHS
EXCELLENCE IN DISTRIBUTION
Tel.: 061 4513500
metal AZO
CD-R PERFORMANCE & DURABILITY
Verbatim
www.verbatim-europe.com

MorphOS és társai

Ralph Schmidt és Frank Mariak csapata tartja magát év eleji ígéretéhez, miszerint még idén kiadják az első, PowerPC processzoron futó, natív AmigaOS-klónt, a MorphOS-t.

A programnak néhány hónappal ezelőtt megjelent az első publikus bétája, amely sokak legnagyobb örömére messze túlmutatott a „megnézem, nem működik, letörlöm" jellegű szoftvercsomagokon – a hardver igényeinek megfelelő gépeken szinte tökéletesen működött. A MorphOS valójában olyan operációs rendszer, amelyben a klasszikus AmigaOS (3.1) minden egyes függvényét átírták PowerPC-s kódúra, majd beleépítettek egy 68k-emulátort, amely biztosítja – a MacOS-hez hasonlóan – a régi programokkal való kompatibilitást. Így akár a jelenlegi AmigaOS is képes lenne futni – a 68k-emulátor segítségével – MorphOS alatt...

A MorphOS minőségét olyan programok átültetései igazolják, mint a teljes GeekGadgets rendszer, a Magic User Interface 3.9 (MUI), illetve az egyik legjobb szövegszerkesztő, a CygnusED. A Frogger Video CD-lejátszót, vagy az UAE Amiga emulátort is átültették rá, az AHIPPC és a GCC 2.95.3 társaságában. CD-nkre a rendszer második publikus bétája került, a teljes, kereskedelmi csomag jövő év közepére várható, és valószínűleg komoly ellenfele lesz a hivatalos Amiga-vonal AmigaONE és AmigaDE termékeinek.

/amiga/chiputil/morphos*.lha

Earth 2140

A Pagan Software kiadta új stratégiai játéka, az Earth 2140 demóját, a németországi boltokban pedig már kapható a teljes játék. A 2140. év két részre osztott világában játszódik, ahol az amerikai kontinens United Civilized States (UCS) nevű állama, illetve az Európa, Észak-Afrika és Eurázsia területét uraló vezetők állandó háborúskodás és természeti csapások közepette tevékenykednek.

A csatákban számtalan harci jármű, vegyi és nukleáris fegyver vethető be földön, vízen, levegőben. A program grafikája vetekszik a legfrissebb PC-s játékokéval, viszont mind az amigás, mind a maces változat a teljes élvezethez nagy felbontású grafikus kártyát és gyors PowerPC processzort igényel. Azonban 68k-s processzoron is játszható az Earth 2140. Ez az első olyan valós idejű stratégiai játék Amigára, amelynél a minimális felbontás 640×480/16 bit.

Earth 2140: háborúk a jövőben

/amiga/chipgame/e2140.lha

ASpEmu 0.76 – Amiga Spectrum Emulator

A jó öreg Speccy minduntalan fejlesztésre ösztökéli az emulátorírókat. Az angol Ian Greenway nemrég kezdte el ennek az emulátornak a fejlesztését, és a 0.76-os verziószámhoz képest jó sebesség és kompatibilitás jellemzi a programot. Az ASpEmu a Sinclair ZX Spectrum 48k, 128k és +2 típusjelű változatának teljes körű emulációját ígéri, teljesen rendszerbarát és multitaszkos AmigaOS környezettel (GadTools GUI), sztereo hanggal, SNA, Z80 és TAP file-ok kezelésével.

Arexx porton keresztül más programokból is vezérelhetők az olyan funkciók, mint a file-betöltés és -kimentés, kifagyasztás, a memória elmentése és betöltése stb. Minimális igénye: gyors 68030-as processzor, illetve Workbench 3.x. A programnak szüksége van az MMULibre, ez is megtalálható CD-mellékletünkön, az emulátorok könyvtárában.

/amiga/chipemus/aspemu.lha

Windowsos file-rendszerek Amigán

Az AmigaOS-ben a 2.0-s verzió óta megtalálható a CrossDOS file-rendszer, amelynek révén a PC-s DOS-ok FAT12 file-rendszerű 720 és 1440 Kbyte-os floppyjait, továbbá a FAT16-os merevlemez-partíciókat mountolhatjuk, és írni-olvasni tudjuk. A Windowsok 32 bites korszaka magával hozta a 8+3-as szerkezetűeknél hosszabb file-nevek megjelenését, a FAT12 és FAT16 új változatát, majd a FAT32 file-rendszert. Ezeket az operációs rendszerbe integrált CrossDOS már nem tudta kezelni – a külön megvásárolható CrossDOS 7 tudja.

A Fat95 nevű kis program valójában egy file-rendszer, amely az összes FAT-típust képes kezelni, méghozzá a Linuxon megszokott partíciónevekkel. A FAT-es floppyk használatához szükséges az mfm.device, a merevlemezek FAT-es partícióinak mérete legfeljebb 4 Gbyte lehet, a file-neveket jelenleg maximum 65 karakteresnek jeleníti meg a Fat95. Az AmigaOS Format parancsával lehet formázni mind a floppykat, mind a partíciókat. A programot szintisztán Motorola 68k-s assemblyben írták, bár ebben az esetben az ebből adódó sebességelőny talán nem lesz olyan látványos, mint mondjuk a videolejátszó programoknál. A Fat95 AmigaOS 1.3-tól felfelé minden OS-verzión működik.

/amiga/chiputil/fat95.lha

X Server AmigaOS-re

A GeekGadgets csomagnak már 1998 óta része a XFree86 natív amigás átültetése, viszont – szerencsére – vannak olyan programozók, akiknek ez nem felel meg, kicsit mindig jobbat szeretnének.

Az XFree86 v3 legújabb átültetésének van natív chipkészlethez illesztett és RTG grafikájú változata is, sőt Picasso96 esetén a Workbench ablakban futó X Server PIP módban is képes működni. Gyorsítófunkció is belekerült, amely ECS/AGA, illetve RTG módban is képes az adott grafikus chip blitterét gyorsítására használni (rectangle fill, blitting). Hardveres kurzor is használható az X-es felületen, ebben az esetben a grafikus kártya saját kurzormegjelenítőjét fogja használni a szerver. A program minimális igénye 68040-es processzor (FPU szükséges) és TCP/IP stack.

ASpEmu: gyors Spectrum-emulátor

/amiga/chiputil/xami*.lha

Nagy Lajos

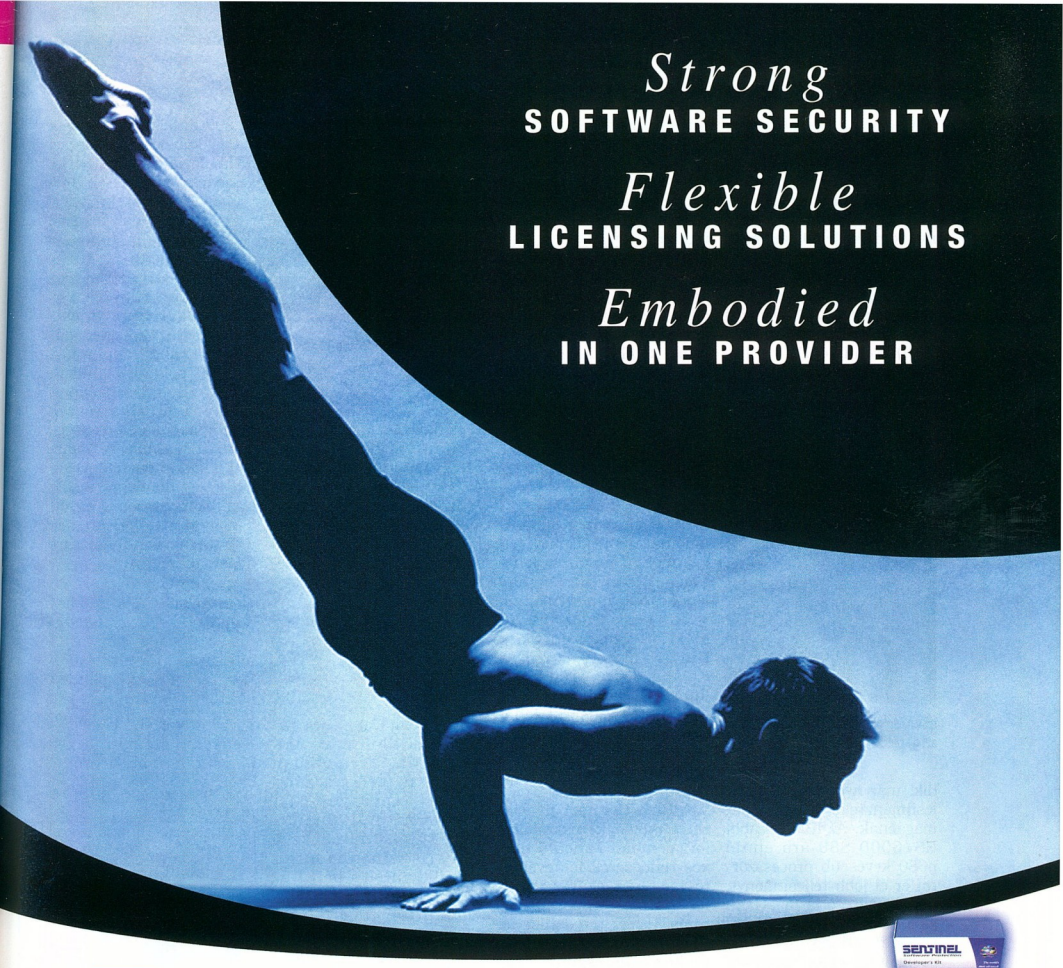

ÚJ

SENTINEL SuperPro™
Hardveres védelem az USB porton keresztül. Akár 28 különböző alkalmazást is védhet és ezek az interneten keresztül is aktiválhatók!
www.polyware.matav.hu

ÚJ

SENTINEL LM™
Védelem és ellenőrzés Windows és UNIX alatt: teljeskörűen felügyeli az alkalmazás futtatását, lehetővé téve a szoftverek elektronikus terjesztését/-licenszelését. Ez egy nem hardverkulcsos védelem.
www.polyware.matav.hu

e-commerce

SENTINEL Express™
Kulcsrakész megoldás védett alkalmazások weben keresztüli eladására a fejlesztő weboldaláról. Mind Sentinel SuperPRO™ hardverkulccsal, mind Sentinel-LM-mel védett programok terjesztésére alkalmas. Kártyás fizetést kezelő modult is tartalmaz.
www.polyware.matav.hu

A legújabb programvédelmi megoldásaink **rugalmasak, könnyen kezelhetők és sokoldalúak,** professzionális eszközök egy nagy cégtől. A Rainbow SENTINEL eszközei megvédik szoftverét bárhol, bármikor, mármilyen környezetben, biztosítják az elérhető legnagyobb biztonságot és alkalmazkodóképességet (és persze a maximális profitot az Ön részére). Erős hardverkulcsos védelem (USB porton is) és rugalmas licenszkezelés (interneten keresztül is). Úgy vannak tervezve, hogy Ön még rugalmasabb és versenyképesebb lehessen.

RAINBOW TECHNOLOGIES
Changing the way the world secures business.

PolyWare Kft • Cim: 1095 Budapest, Soroksári u.48 • Tel. 1 216 9377 • Fax 1 216 9377
www.polyware.matav.hu • e-mail: polyware@matavnet.hu
© 2000 Rainbow Technologies, Inc. SentinelExpress, SentinelLM, és SentinelSuperPro a Rainbow Technologies, Inc védjegyei. Más terméknevek a megfelelő tulajdonosaik védjegyei.

IBM

Turbó Web-szerver

Az IBM bemutatta minden idők legnagyobb teljesítményű kereskedelmi szerverét, az IBM eServer pSeries 680 rendszert. A Turbo fedőnevet viselő, Unix-alapú szerver, amelyben 24, az IBM „szilícium a szigetelőn" (SOI) technológiájával felvértezett processzor működik, már nyolc jelentős teljesítményrekordot mondhat magáénak. Az IBM korábbi RS/6000 S80-ára épülő p680 kevesebb processzorral ér el jobb teljesítményt, mint a kategória más képviselői, és új, a nagyszámítógépek világából átvett szolgáltatásokkal ismerteti meg a unixos piacot.

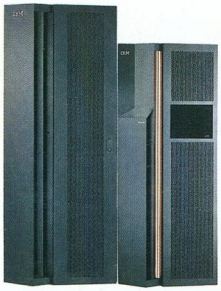

eServer pSeries 680: „szilícium a szigetelőn"

Az IBM a nagyszámítógépeknél használt, „igény szerinti kapacitásbővítés" (CUoD) szolgáltatását kiterjesztette a p680-ra is, így a unixos ügyfelek is gyorsan, az IBM Aix egyetlen parancsával aktiválhatják az újabb processzorokat.

A beépített szervizprocesszor figyelemmel kíséri a rendszer működését, és gyors problémamegoldást, magas rendelkezésre állást eredményező megelőző vagy javító intézkedéseket tesz. A dinamikus CPU-felszabadítás pedig a processzor várható meghibásodása esetén automatikusan felszabadítja az erőforrásokat, így az alkalmazások megszakítás nélkül tovább futtathatók.

A pSeries 680 további fontos jellemzője az említett SOI technológián túl a 96 Gbyte memória, amellyel kiaknázható az óriási adatbázist kezelő alkalmazásokban gyakran használt 64 bites címzés.

A Kék Kalapács

A p680 szerverek felhasználóinak az IBM nagy teljesítményű fürtözési lehetőséget is nyújt. A világ legnagyobb teljesítményű, webes kereskedelemre kialakított unixos fürtje, a Blue Hammer, azaz Kék Kalapács nevű rendszer. Ebben 16 darab IBM eServer p680 rendszert lehet fürtbe kötni, és egyetlen vezérlési pontból akár 384 mikroprocesszort tesz elérhetővé.

A Blue Hammer új fejezetet nyit a kereskedelmi forgalomban kapható unixos rendszerek felügyelhetősége terén, az IBM Parallel System Support Programs (PCP) – eredetileg az IBM SP szuperszámítógépeihez kifejlesztett – robusztus felügyelőszoftvernek köszönhetően.

Nagygép pizzásdobozban

Az eServer xSeries 330 „személyében" az IBM olyan szupervékony szervert jelentett be, amely elfér a rackszekrény egyetlen egységnyi helyén, mégis a nagygépek jellemzőivel bír.

Az egy vagy két darab 1 GHz-es Intel Pentium III processzort tartalmazó kiszolgálókból akár 42 darab is felhalmozható egy szabványos szekrényben.

Az xSeries 330-ban sajátos meghajtók vannak, amelyek a merevlemez teljesítményét 20%-kal is javíthatják. Ezt alapkiépítésben integrált Ultra160 SCSI vezérlő, maximum 4 Gbyte memória, 133 MHz-es FSB és két 64 bites PCI kártyahely egészíti ki. A szerver telepítését új szolgáltatások teszik egyszerűbbé és olcsóbbá. Az xSeries 330 tartalmazza elsőként a C2T kábelcsatlakoztatási technológiát, amely feleslegessé teszi a bekötések 70%-át és szekrényenként több mint 50 kábelt (kb. 80 métert).

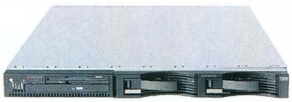

eServer xSeries 330: nagy teljesítmény és folyamatos rendelkezésre állás

Emellett a szervert felügyeleti és karbantartó eszközök sokaságával is felruházták, például LightPath diagnosztizálóval, amely a fő alkatrészek meghibásodás-előrejelzője, és az IBM Capacity Manager teljesítményfelügyelettel. Ez az alaplapra szerelt szervizprocesszorral együtt a nagygépektől elvárt heti 7×24 órás rendelkezésre állást eredményezi.

- www.ibm.hu

Compaq

Természetesen sík monitorok

A Compaq Computer Európa, Közel-Kelet és Afrika (EMEA) régiójában három új professzionális, lapos képernyős CRT monitort mutatott be. A P710, a P910 és a P1210 színes monitor rendkívül éles képét az NEC-Mitsubishi Diamondtron NF (Natural Flat – természetesen sík) technológiája biztosítja.

A Compaq 17, 19 és 22 colos átmérőjű, P sorozatú monitorai valósághű, természetesnek ható képet jelenítenek meg.

Használják az E-Color színegyeztető szoftvert, amely az Internet használatakor remek vizuális élményt nyújt.

A legújabb modellek gyárilag előre konfigurált üzemmódjai biztosítják az egyszerű beállítást, a felhasználó által programozható üzemmódok pedig a gyors testre szabást.

A Macintosh-kompatibilitás leegyszerűsíti a vegyes számítógépes környezetbe történő beillesztésüket. A szem irritációját és elfáradását csökkentő monitorok eleget tesznek a TCO '99 szabvány követelményeinek.

P710: Diamondtron NF képmegjelenítés

Az új P sorozatú monitorok ára a 17 colos változat esetében 399 dollártól indul.

- Compaq Computer Magyarország zöld szám ☎ 06-80-COMPAQ
- www.compaq.com /products /monitors/professional

Sony

Mi szemnek ingere

A Sony két új, könnyű, hordozható LCD projektorral jelent meg az európai piacon. A VPL-CX1 és a VPL-CS2 kivetítőnek kedvezőek a kilátásai arra, hogy sikerrel folytassák tavaly bemutatott elődjük, a VPL-CS1 hódításait. E kivetítőket arra tervezték, hogy használóik bárhol könnyen tarthassanak velük hatásos üzleti bemutatókat. Tömegük mindössze 2,9 kg, üzembe helyezésükhöz pedig csupán csatlakoztatni kell őket a PC-hez, és megnyomni az APA (Auto Pixel Alignment) gombot. A készülékek szinte hangtalanul működnek, intuitív kezelőszerveiket egyszerű használni. A VPL-CS2 800×600 képpont felbontású, digitális zoomja van, és teljes körű távvezérelhetőséget nyújt. Adatok és videojelek feldolgozására egyaránt képes, ezáltal házimozi-kivetítőként is alkalmazható. A hordozhatóság megőrzése mellett nagyobb felbontást igénylő alkalmazásokhoz az

VPL-CS2: sikkes...

...kis nagyágyú

1024×768 képpont felbontású VPL-CX1-et lehet használni. A Decision Tree Consulting idén április–június folyamán készített független felmérése szerint a Sony jelenleg 15%-os részesedésével vezeti az LCD kivetítők európai piacát, ami nagyrészt a VPL-CS1 sikerének tudható be. A Sony Broadcast & Professional Europe ágazata ennek nyomán úgy döntött, hogy 2001 nyarától a spanyolországi Barcelonában egy meglévő Sony-üzemben megkezdi ennek az ultrahordozható termékcsaládjának az európai gyártását.

EISA-díjas házimozi projektor

Az Első Budapesti Házimozi és Hifi Show közönsége november 3–5. között a Westend Hilton Hotelban láthatta a Sony VPL-VW10HT LCD házimozi kivetítőjét, amelynek a European Imaging and Sound Association (EISA) a 2000–2001-es idény legjobb házimozi vetítőrendszerének járó előkelő díjat ítélte oda. Az EISA két további díjjal is kitüntette a Sonyt: az év legjobb audiolejátszója az SCD-XB940 SACD-lejátszó, az év legjobb kamkordere pedig a DCR-PC5 lett. Az EISA indoklása szerint a VPT-VW10HT két fő okból szolgált rá az elismerésre. Egyrészt a 16:9 arányú képek magas színvonalú megjelenítésével, amire a Digital Reality Creation (DRC) képfeldolgozó és a HDTV technológia révén ké-

VPL-VW10HT: a Sony Cinema Black technológiájával

pes. Másrészt a Sony egyedülálló Cinema Black technológiájával, amely a vetítő fényforrás erejét irányítja az elsötétített teremben, így a kép fekete részei igazán feketék lesznek, és a valóságot jobban megközelítő mozihatás érvényesül.

- Floppyland Kft.
  ☎ 487-7078
- www.floppyland.hu
- www.sonypresentation.com

Yamaha

16-szoros CD-író

A Yamaha CRW 2100 típusjelű CD-írója, amelybe a legújabb technikai fejlesztéseket építették be, rendkívüli írási sebességével tűnik ki.

Újdonságnak számító optikai lézerfejegysége kiszűri a CD felületén keletkező visszaverődéseket. Pure Phase Laser System megoldása révén pontosabban és kevesebb hibával ír még a gyengébb minőségű lemezekre is.

Optimum Write Speed Control technológiájának köszönhetően 16-szoros sebességgel alig több mint 4 perc alatt készít el egy teljes korongot. Az újrairható lemezeket 10-szeres sebességgel képes újraírni vagy törölni, míg a kész CD-ket 40-szeres sebességgel olvassa.

Az új CD-író az összes ma ismert szabvány szerint képes CD-t készíteni, beleértve a népszerű CD-Textet is.

RAW (azaz bitről bitre történő) írással tetszőleges módon készült CD-ről tükörmásolat készíthető vele.

A korábbiakhoz képest kétszeresére növelt, 8 Mbyte-os belső átmeneti tárolója több mint 3 másodperces adatkiesést is elvisel.

A 74 percesek mellett a 80 perces lemezeket is hibátlanul írja, megfelelő CD-író programmal (Nero, ECD Creator stb.) a normál 74 perces korongok túlírására is képes.

IEEE 1394/FireWire csatlakozójú típusa már az új szabványnak megfelelően készült, míg a szokásos SCSI és ATAPI felületű egységek a jól bevált kompatibilitást szolgálják.

Az egységek mind PC-s, mind maces környezetben használhatók.

Yamaha CRW 2100: a sebesség nő, a hibaszázalék csökken

- Storage System Kft.
  ☎ 266-1717
- storage@mail.matav.hu
- www.storage.hu

3Com

Kis nagy szerverek

A 3Com Corporation új OfficeConnect hálózati szerverei a kisvállalatok számára is elérhető árúak. Kompatibilisek a jelenlegi hálózati technológiákkal, teljes élettartamra szóló garancia érvényes rájuk, és plug and play jellegűen csatlakoztathatók.

Az OfficeConnect Network Storage Server a hálózati tárolást végző kiszolgáló, amely folyamatosan, automatikusan menti a hálózaton lévő összes file-t, és

OfficeConnect Internet Server

lehetővé teszi, hogy az alkalmazottak, a mobil dolgozók és a távmunkások megoszthassák egymással az információkat. Az OfficeConnect eMail Server egyszerűsíti a belső és külső e-mail-szolgáltatásokat. Automatikusan csatlakozik az Internetre, így a felhasználók „mindig bekapcsolt" összeköttetést látnak, és nem kell egyenként rácsatlakozniuk az Internetre üzeneteik letöltéséhez vagy elküldéséhez. Az OfficeConnect Internet Server vállalati webes platformot, elektronikus postafiókot, biztonságos távcsatlakozást nyújt mobil és távdolgozóknak, valamint file- és nyomtatómegosztást. Az OfficeConnect Internet Firewall segítségével pedig a kisvállalatok biztonságos módon aknázhatják ki a virtuális magánhálózatok lehetőségeit.

Az új OfficeConnect szerverek novemberben, illetve januárban kerülnek forgalomba, egyesült államokbeli kezdőáruk 849 és 1999 dollár közötti, a tűzfalé 695 dollár.

- www.3Com.hu/partnerek

Ingyenes tanfolyamok

A 3Com angol nyelvű internetes oktatóközpontja ingyenes on-line tanfolyamokat kínál kisvállalkozásoknak. A tanfolyamok hálózaton keresztül érhetők el, így mindenki a maga ütemében sajátíthatja el a tananyagot. Mindegyik tanfolyam bármikor elkezdhető, befejezhető vagy szüneteltethető. A 3Com novemberben négy új tanfolyamot indít internetes oktatóközpontjában. Ezek egyike a hálózati szerverekről ad ismereteket kisvállalkozások tulajdonosainak és alkalmazottainak. A többi tanfolyam azt oktatja, hogyan lehet az Internet, az elektronikus üzenetek és a hálózati tárolószerverek segítségével jól kiaknázni az Internet lehetőségeit.

A 3Com kibővítette kisvállalati központjának Web-helyét. A központ ingyenes e-mailt, Web-helyek készítését és bérüzemeltetést (hosting), ingyenes címlistát és számos további szolgáltatást kínál. Utóbbiak révén a kisvállalatok többek között hálózaton keresztül regisztrálhatják a 3Comtól származó termékeiket, lényeges információs anyagokhoz, például felhasználói kézikönyvekhez juthatnak hozzá, vagy tartozékokat vásárolhatnak. Ezenfelül a Kisvállalati Központ a szakmai tanácsok, friss üzleti információk, gyakorlati alkalmazások és felügyeleti erőforrások gazdag tárházával várja látogatóit.

- 3Com oktatóközpont: learningcenter.3com.com
- 3Com Kisvállalati Központ: www.3comsbc.com

Handspring

Színekkel erősítenek a Visorok

A Handspring bejelentette Visor kéziszámítógépeinek két új modelljét: a Visor Prism és a Visor Platinum digitális személyi titkárt (PDA).

A Visor Prism a cég első színes kijelzős PDA-ja,

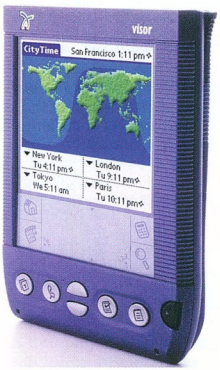

Visor Prism: az első színes kijelzős PDA a családban

amely 16 bites színmélységgel, több mint 65 ezer szín megjelenítésével segíti elő a színes fényképek, térképek, játékok és más alkalmazások könnyebb és élvezetesebb használatát. A Visor Platinum pedig napjaink legyorsabb Palm OS-es tenyérszámítógépe, legalább 50%-kal fürgébb, mint elődje, a Visor Deluxe. Mindkét készüléken megtalálható a jellegzetes Springboard bővítőcsatlakozó. A Visor Prismet kobaltkék, míg a Visor Platinumot metálezüst színben készítik.

Mindkét PDA-ba a Motorola 33 MHz-es DragonBall VZ processzora került. A Visor Prism esetében a megnövekedett teljesítményt a megjelenítendő képek gyorsabb összeállításához használták fel a fejlesztők, így az intenzívebb képkezelést igénylő multimédiás alkalmazások, például játékok, térképek, videolejátszók jóval rövidebb reakcióidővel működnek. A Visor Platinum 4 bites szürkeárnyalatú kijelzője 16 árnyalat megjelenítésére képes, a megnövekedett processzorteljesítmény pedig a mindennapos műveletek gyorsulásában érhető tetten – például a címtár vagy a jegyzettömb bejegyzései közötti kereséskor, új elemek létrehozásakor, programok indításakor stb.

A Handspring a tokiói World PC Expo kiállításon mutatta be az újdonságok japán változatát. Ennek, valamint az angol és német nyelvű változatnak a forgalmazását várhatóan az év végén, illetve a jövő év elején kezdi meg a szigetországban és Európában.

Független fejlesztők ezzel egy időben bejelentették új

Visor Platinum: a Motorola 33 MHz-es processzorával

vagy készülőfélben levő, a Springboard színes kijelzőjét aktívan támogató és kihasználó termékeiket. A GeoDiscovery új GPS modult, a Good Technology MP3-lejátszót, a Pocket Express pedig színes játékgyűjtemény-modult készít hozzá. Az Ideo már megjelentetett ingyenesen letölthető szoftverfrissítést EyeModule fényképezőmoduljához, amelynek segítségével ez az eszköz is használható az új Visorokkal.

- Hungarian Data Systems Kft. ☎ 250-3260
- www.handspring.hu
- www.hdsys.hu
- www.mdsholdings.com

Intel® 815E (815+ICH2)-s alaplap!!

ASUS® CUSL2

A legmegbízhatóbb PC133-as megoldás!

7 USB Port bővíthető
Az alaplapi USB hub lehetőségét ad maximum 7 USB eszköz csatlakoztatására, extra költségek nélkül

Új IDE szabvány- ATA100
Adatátviteli sebesség max. 100MB/s

ASUS® által szabadalmaztatott 2CNR Szlot
Rugalmas továbbfejlesztési lehetőség CNR(Communication & Networking Riser) - Kommunikációs és hálózati csatlakozó szlot, támogatja a LAN, HPNA,Modem,Audió,USB HUB Adaptereket.
Az Asus® nem gyárt ilyen CNR kártyákat, de ezek sok különböző gyártó termékskáláján megtalálhatók.

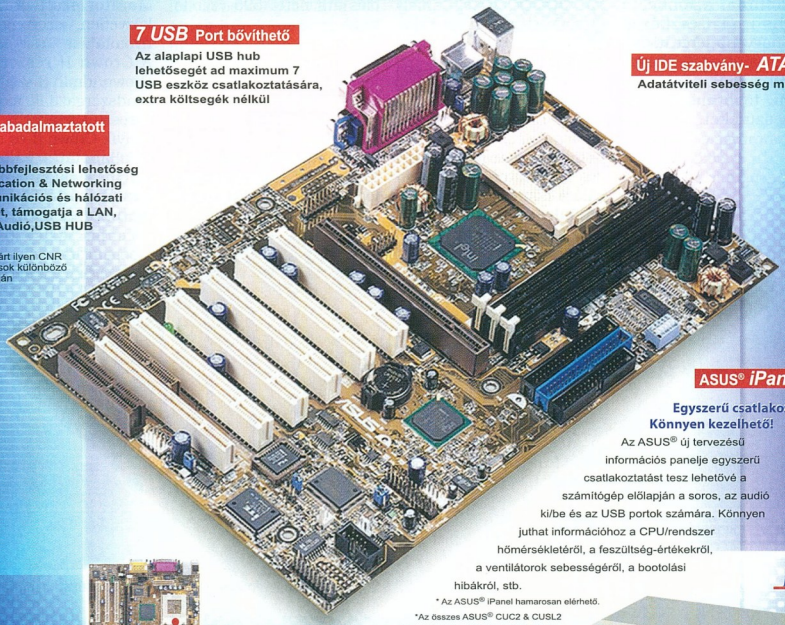

ASUS® iPanel támogatás
Egyszerű csatlakoztatási lehetőség!
Könnyen kezelhető!
Az ASUS® új tervezésű információs panelje egyszerű csatlakoztatást tesz lehetővé a számítógép előlapján a soros, az audió ki/be és az USB portok számára. Könnyen juthat információhoz a CPU/rendszer hőmérsékletéről, a feszültség-értékekről, a ventilátorok sebességéről, a bootolási hibákról, stb.
* Az ASUS® iPanel hamarosan elérhető.
*Az összes ASUS® CUC2 & CUSL2 sorozatú alaplap támogatja az iPanelt.

CUSL2-M
microATX formátumban is elérhető!!
- 133MHz FSB Intel® FCPGA Pentium® III CPU-hoz.
- Intel® 815E Chipkészlet.
- 3 x DIMM(PC133),512MB Max.
- AGP Pro/AGP 4X szlot a videókártya számára
- kétcsatornás ATA100 IDE
- 3 x PCI, 1 x CNR

A CUSL2 egyéb tulajdonságai

- **Az Intel® legújabb, 815E Chipkészlete**
  133/100/66 MHz FSB támogatása
- **Intel® ICH2**
  ATA100, 4USB Port és CNR Szlot támogatása
- **6 PCI Szlot**
  Nagyfokú bővítési lehetőség
- **Fejlett frekvencia-állítási képesség**
  Az SFS (Lépések nélküli frekvencia-beállítás) segítségével az órajel egyszerűen állítható be.

Más, elterjedt alaplapok is megtalálhatók a skálán!!

A7V
- AMD® Socket A Athlon™ (Thunderbird Core) & Duron™
- ATA100; 7 USB Ports

K7V-T
- AMD® Slot A Athlon™
- A legújabb Thunderbird Core CPU támogatása

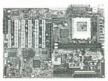

CUC2
- Intel® 820E(820+ICH2)
- ATA100; 2CNR Slots; 7 USB Ports

CUSI-FX
- SiS® 630E AGPset
- Flex ATX kialakítás

CUA
- ALi® Legújabb Aladdin TNT2 AGPset
- Integrált nVIDIA RIVA TNT2 3D Grafikus egység

IT'S VERY WELL MADE IN TAIWAN
P3C-D & P3C-LS

ASUSTeK COMPUTER INC.
http://www.asus.com

MACRODA Kereskedelmi Kft.
Telefon: (1) 214 2392
Fax: (1) 355 5173
www.macroda.hu

ASPECT COMPUTER Kft.
Telefon: (1) 340 5080
Fax: (1) 339 8780
www.aspect.hu

Ramiris Rubin Rt.
Telefon: (1) 349 5363
Fax: (1) 349 2276
www.ramiris.hu

Minolta

Négy az egyben

A Minoltánál a többcélú digitális irodai eszközök mind nagyobb teret hódító trendjéhez igazodva készítették el a DiAlta Di151 típusjelű, többcélú monokróm készüléket. A Di151

DiAlta Di151: monokróm digitális mindenes

nagy teljesítményű másoló, hálózati nyomtató, fax és scanner egyben.

Percenként 15 másolatot vagy nyomtatott példányt készítő másoló–nyomtató részegysége akár teljes munkacsoportokat is képes kiszolgálni, a fax egység 33,6 kbit/s sebességű. A készülék 16 Mbyte nyomtatási memóriájának köszönhetően a többször nyomtatandó dokumentumokat elég egyszer beszkennelni a további felhasználáshoz. Felbontása nyomtatás és másolás esetén is 600×600 dpi. A készüléket a Minolta Magyarország Kft. október végétől forgalmazza.

Duplán megéri

A Minolta Magyarország Kft. megkezdte a Minolta-QMS Magicolor 2+CXE Duplex típusú hálózati színes lézernyomtatójának forgalmazását. A készülék alaptartozéka az automatikus duplex egység, amely automatikus kétoldalas nyomtatást tesz lehetővé, továbbá két 250 lapos papírkazetta is. A nyomtató az átlagos papírfajtákon kívül (normál papír, vastag papír, címke, boríték, fólia) vasalható matricára is képes nyomtatni alacsony fixálási hőmérsékletének és különleges festékezőtechnológiájának köszönhetően.

A maximális 2400×600 dpi felbontás (memóriabővítést igényel) fotóminőségű nyomtatást tesz lehetővé. A készüléket a szokásos párhuzamos csatoló mellett soros és Ethernet 10/100BaseTx hálózati csatlakozóval is felszerelték. Opcióként QMS CrownNet Ethernet kiegészítő interface (koaxiális és 10BaseT adapter), QMS CrownNet Token-Ring interface (beépített STP/UTP adapter) és SCSI interface szerelhető a nyomtatóba. Számos emulációt ismer – PostScript Level 2, PCL 6, PCL 5c, PDF, HP-GL 7475A/7550 /Draftmaster, Lineprinter.

Támogatja az összes hálózati protokollt, és egyszerre

Magicolor 2+CXE Duplex: profi hálózati színes lézernyomtató

több csatolójáról is tud nyomtatási feladatokat fogadni, akár különböző emulációkban is. Nagy sebességű színes nyomtatásra képes 150 MHz-es processzorának, 384 Mbyte-ig növelhető memóriakapacitásának és új Crown II technológiájának köszönhetően – percenként 4 lapot nyomtat ki színesben és 16 lapot egyszínűben. Akciós ára nettó 595 ezer forint.

A hálózati nyomtatás

A Minolta-QMS által kifejlesztett, a Crown II technológiát támogató nyomtatók szimultán többprotokollos interface-szel rendelkeznek, így bármelyik hálózatból vagy számítógépről (PC-ről vagy Macintoshról), bármelyik interface-en keresztül egy időben tudnak nyomtatni nagy sebességgel és precizitással. A hálózatban az összes felhasználónak azonos hozzáférési joga van a nyomtatóhoz, így a nyomtatási feladatok abban a sorrendben kerülnek a nyomtató memóriájába, amelyben érkeztek, és azonnal feldolgozásra kerülnek a korábban feldolgozott munkák nyomtatásával egy időben. A Crown II-es nyomtatók a beérkező file-ok típusát automatikusan érzékelik és azt a kiválasztott emulációban kinyomtatják.

A hálózati torlódások elkerüléséért és az adatáramlás felgyorsításáért felelős program a Crown II Print Monitor szoftvere, amely közvetlen, „szerver nélküli" nyomtatást tesz lehetővé. A Crown II részét alkotó CrownAdmin 3 szoftverrel a rendszergazdák monitoron keresztül felügyelhetik bármelyik Crown II-es nyomtató állapotát a hálózatban. A felhasználók egyszerűen kezelhető HTML alapú Web-oldal, a CrownView segítségével figyelhetik, konfigurálhatják nyomtatójukat, jelszavas védelem mellett. A Crown II Print Auditor szoftvere a hálózati nyomtatók költségeit figyeli, és könnyen áttekinthető táblázatban több mint 30 adatot jelenít meg a monitoron.

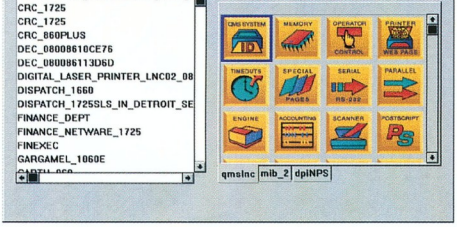

CrownAdmin3: a rendszergazda rálátása a hálózati nyomtatókra

PagePro 4100: nagy teherbírású

A Crown II technológiát a Minolta A/3-as hálózati színes lézernyomtatói, a Magicolor 6100 család és A/4-es hálózati színes lézer-

nyomtatói, a Magicolor 2 Plus család, valamint az év végén megjelenő Minolta-QMS nagy teljesítményű hálózati lézernyomtatók támogatják.

Sokoldalú lézernyomtató

A Minolta-QMS bejelentette új, közepes teljesítményű fekete-fehér PagePro 4100 lézernyomtatóit. Három modell közül választhatnak a felhasználók attól függően, hogy windowsos vagy Macintosh gépekkel, egyedi vagy hálózati nyomtatóként szeretnék használni őket.

A PagePro 4100 nyomtatási sebessége 18 lap/perc, felbontása 1200×600 dpi. Ez a teljesítmény a PagePro 4100W típusnál a Zenogra-phics processzornak, a PagePro 4100E és 4100GN típus esetében a közös 66 MHz-es PowerPC és QuickPrint processzorpárosnak köszönhető.

A PagePro 4100 család készülékei között megtalálható a legújabb PostScript 3, a PCL 6 vagy akár a gazdagép bázisú PostScript emulációval kommunikáló nyomtató is. A PagePro 4100E-t a szokásos párhuzamos csatolón kívül USB porttal is felszerelték, míg a PagePro 4100GN alaptartozékának része a FastEthernet 10/100BaseT hálózati interface.

A nyomtatók havi terhelhetősége akár a 75 ezer oldalt is elérheti a Minolta legendásan megbízható nyomtatóművének köszönhetően. A könnyen és gyorsan cserélhető előhívó modul (dob + festékező) kapacitása 9000 oldal. A PagePro 4100 készülékeket a Minolta Magyarország Kft. november végétől forgalmazza.

2,3 megapixeles fényképezőgép

A Minolta Magyarország Kft. november végén kezdte forgalmazni a Minolta új digitális fényképezőgépét, a Dimage 2300-at.

A készülék a sikeres Dimage EX 1500 digitális fényképezőgépet váltja fel, amelyhez képest tudása nagyobb, de ára alacsonyabb. 2,3 megapixeles felbontása kitűnő minőségű, éles kontúrú képek készítését teszi lehetővé.

A fókusz, az exponálás és a fehéregyensúly beállítása egyaránt automatikus, a digitális zoom 1,4-, illetve 2-szeres nagyítást tesz lehetővé.

Dimage 2300: kétszeres digitális zoom

A képeket 8, 16 illetve 32 Mbyte-os Compact Flash memóriakártyán tudja tárolni.

Természetesen beépített vakuval és LCD képernyővel is felszerelték, USB porton keresztül csatlakoztatható PC-hez vagy Macintosh számítógéphez.

- Minolta Magyarország Kft.
  ☎ 206-2266
- www.minolta.hu

UPC

Chello itthon is

Mint arról előző számunkból elsőként értesülhettek Mátrai Gáborral, a UPC Magyarország üzletfejlesztési igazgatójával készített interjúnkból, a Chello novembertől Magyarországra is kiterjesztette tevékenységét.

A Chello Broadband a világ egyik vezető szélessávú Internet-szolgáltatója. Európában, Latin-Amerikában, Ausztráliában és Új-Zélandon kínálja szélessávú Internet-elérését és tartalomszolgáltatását anyavállalata, a UPC kábelhálózatán. Kelet-Európában elsőként Magyarországon jelenik meg a távközlési piacon, induláskor Budapest I., II., XI. és XIII. kerületében, valamint Miskolcon kezdve a szolgáltatást, amelynek havi fix díja 10 900 forint. Ezt nem növeli semmilyen járulékos költség, mint a modemes Internet-elérésnél. Az előfizetőknek emellett egyszeri szerelési díjat és a kábelmodem letéti díját kell megfizetniük, ez összesen 35 000 Ft-ba kerül, amit a december 31-e előtt egy évre előfizetőknek a bevezető akció keretében elengednek.

A Chello használói akár napi 24 órában az Interneten lóghatnak, és tisztességes hálózathasználat (fair use) mellett adatforgalmi korlátozás sem sújtja őket. A Chello maximális sávszélessége felhasználónként 512 kbit/s, ami a hálózati forgalom függvényében csökken. A november 6-i sajtótájékoztatón tartott bemutató tanúsága szerint átlagosan több mint 300 kbit/s sávszélességre lehet számítani a Chello jelenleg 2,5 Gbyte/s átviteli sebességű AORTA gerinchálózatán, amelyet a következő év folyamán 10 Gbyte/s-osra bővítenek.

- info@chello.hu.
- www.chello.hu

Vivendi Telecom Hungary

Név- és arculatváltás a V jegyében

Mint arról szeptemberi számunkban előzetesen olvashattak Polányi Sándorral, a Vivendi Telecom Hungary vezérigazgatójával készített interjúnkban, a hazai távközlési piac 2002-ben történő felszabadításával kiteljesedő versenyre készülve a távközlési vállalatcsoport az országosan egységes megjelenés érdekében nevet és arculatot vált.

Ennek megfelelően a nyár folyamán közös irányítás alá vont koncessziós társaságok novembertől egységesen *V-fon* néven folytatják tevékenységüket. A Vivendi üzleti kommunikációs szolgáltatójával, a PartnerCommal is új néven, *V-com*ként találkozhatunk a jövőben.

A folyamat harmadik állomásaként az év végén piacra lép a *V-net*, amely a cégcsoport Internet-szolgáltatásait vonja össze.

- www.vivendi.hu
- Gulliver Liliputban – CHIP, 2000/10/72

APC

Web-alapú feszültségelosztó

Az American Power Conversion (APC) bejelentette, hogy bővíti MasterSwitch termékvonalát. Az új *Zero U* kategóriájú, függőlegesen felszerelhető MasterSwitch VM helytakarékos, ami megkönnyíti beszerelését és a hálózati kábelek elhelyezését. A szekrény hátsó paneljére szerelhető – innen ered a Zero U elnevezés (az azonos funkciójú eszközök egy vagy több szekrényhelyet, azaz U-t – ez nagyjából 4,5 cm – igényelnek). A 183 cm magas, oszlop formájú egységen 16 darab NEMA 5-15 kimenet van, ebből 8 kikapcsolható, 8 pedig mindig be van kapcsolva. A készülék 20 ampert képes folyamatosan leadni. A felhasználó által beállítható terhelésérzékelője a megengedettnél nagyobb terhelésnél hanggal és vizuálisan riaszt. Összeköthető egy további MasterSwitch Expansion egységgel, ekkor legfeljebb 16 távolról felügyelt és szabályozott kimenetet biztosít.

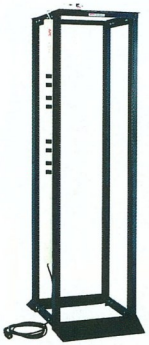

MasterSwitch VM: a szekrény hátán

A MasterSwitch VM-mel a rendszergazdák a nem használt kimeneteket kikapcsolhatják, elkerülve az olyan túlterhelést okozó eseteket, amikor ismeretlen felhasználók kapcsolódnak a szabad kimenetekre. A kimeneti áramszint felügyelete révén a rendszergazdák a túlterhelés megelőzésére beállíthatják a MasterSwitch VM-en a nagy bekapcsolási áramok figyelését.

Emellett úgy is beállíthatják a kimeneteket, hogy az egység leállása esetében a feszültséget távolról visszakapcsolhassák, megtakarítva ezzel a kiszállást.

NetShelter házak és szekrények

Az APC három modellel bővítette NetShelter szekrényeinek és szerverházainak kínálatát. A NetShelter Standard házban 40 egységnyi vagy 175 cm magas tárolóhely van a 47,5 cm széles eszközöknek, teherbírása 455 kg. Oldallapjai, elülső és hátsó ajtói – amelyeken nyílások találhatók a jobb szellőzés végett – könnyen szerelhetők, illetve levehetők.

Forgalomba került 2 és 4 rögzítőoszlopos NetShelter szekrénykeret is, amelyekbe gazdaságosan elhelyezhetők a szekrénybe szerelhető eszközök a szerverszobákban és az adatközpontokban. A 2 rögzítőoszlopos változatot sajtolt alumíniumból készítik, 45 egység/197 cm magasságú rakodóhelyet kínál az EIA-310 szabványnak megfelelő 47,5 cm széles eszközökhöz.

A 4 rögzítőoszlopos szekrény ugyanezt nyújtja, de a négy ponton rögzítendő eszközökhöz is használható, mélysége pedig 69–81 cm között változtatható.

Az APC ingyenes NetShelter Configurator programja egyszerűsíti az összes nagyobb szerver- és hálózati eszközgyártó szekrénybe szerelhető termékeinek beállítását.

NetShelter: az alaptípus mellett két és négy rögzítőoszlopos változatban

- APC Magyarország Kft. ☎ 209-4678
- www.apcc.com

Intel

Légies kapcsolat

Az Intel vezeték nélküli egeret, gamepadet és billentyűzetet hozott forgalomba, amelyek a perifériák egyszerűbb kategóriájába tartoznak. Az összes vezeték nélküli eszközt egyetlen közös fogadóegység kezeli, ehhez egyszerre legfeljebb 8 eszköz „csatlakoztatható". A felhasználóknak ezáltal nem kell a vezetékek hosszával vagy a szükséges aljzatok megkeresésével bajlódniuk, és ha a játékprogram támogatja ezt, akár négy játékvezérlővel is játszhatnak egymással, azaz egymás ellen. Az Intel vezeték nélküli eszközeihez szükséges minimális szoftverigényeknek már a Windows 98 is eleget tesz. Az egér és a gamepad működtetéséhez három AAA méretű, a billentyűzethez három AA méretű elem szükséges.

Új mobil lapkakészlet

Az Intel október végén készült el új, beépített grafikai vezérlőjű 815EM mobil chipkészletével, amelyet kifejezetten a vékony és könnyű, mobil Pentium III vagy mobil Celeron processzorral működő hordozható számítógépekhez terveztek. Az új lapkakészlet ennek megfelelően alacsony rendszerköltséget és nagy teljesítményt kínál.

A 815EM chipkészlet az Intel új hub architektúrájára épülve biztosít beépített grafikus vezérlést, külső grafikus kártyával pedig lehetőséget ad a négyszeres vagy kétszeres sebességű AGP bővítésre is.

Támogatja az Intel SpeedStep technológiáját, amely nagyobb teljesítmény mellett meghosszabbítja a mobil PC-k telepről való működési idejét, az új perifériavezérlő hub (ICH2-M) révén pedig jobb rendszerteljesítményt és rugalmasságot kínál. Az ICH2-M USB vezérlőt, LAN interfészt, két Ultra ATA/100-as vezérlőt és hat audiocsatornát tartalmaz. A chipkészlet ára ezer darabos tétel esetén 47,59 dollár.

www.intel.com

Szól a rádió

Az Intel Internet Media Services bővíteni kívánja európai hang- és video-streaming hálózatát, ezért új, világszínvonalú műsorszóró központot nyit Angliában a kontinensen élő ügyfelek kiszolgálására. Az Intel Internet Media Services világméretű streaming-hálózata segítségével a cégek nagyobb megbízhatósággal és jobb minőségben szolgáltathatnak tartalmat, például élő hangversenyeket, játékfilmeket, rádióműsorokat, oktatóműsorokat és pénzügyi tájékoztatókat.

Az Intel Corporation 2000 májusában indította Internet Media Services üzletágát, és az Egyesült Államokban a közelmúltban nyitotta meg új, teljesen digitális műsorszóró központját. Az európai műsorszóró központot, amely fejállomásként biztosítja majd a médiatartalmat és az ügyfélszolgálatot egész Európában, 20 millió dolláros beruházással hozza létre.

www.intel.com/internetservices/media

DIGITCAM
A DIGITÁLIS PARTNER

Fujifilm
FinePix 4900Zoom

- 4.3 millió képpontos képméret
- (max. 2400x1800-as felbontás)
- 2.4 millió képpontos Super CCD
- Nagyfényerejű objektív f: 2.8-3.1
- 6x optikai zoom: 35-210mm
- 55mm-s átmérőjű objektív
- Manuális élesség állítás gyűrűvel
- Központi érzékelős vakusaru
- Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
- Egyedi fehérszínegyensúly állítás
- Érzékenység: ISO 125/200/400/800
- Sorozatfelvétel: 5 kép/másodperc
- 15x visszanézési zoom
- Li-Ion akku+töltő/hálózati adapter
- USB portos gyors áttöltés

Verhetetlen árértékarány!

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon digitális szaküzlet és bemutatóterem.

Digitális Mintabolt és üzlet
H-1072
Rákóczi út 4-6.
Astoria Üzletház
Tel: (36-1) 235 05 70, 71
(36-1) 352 16 77/ 30m
Fax: (36-1) 235 05 72

Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés
H-1037
Kunigunda útja 66-68.
Tel/Fax: (36-1) 250 4303,
(06-30) 9849 822
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu

DigitCam. Együtt növünk az igényekkel.

Üzletünkben megtalálhatja a Canon, Casio, Fujifilm, Kodak, Nikon, Olympus és Ricoh digitális kínálatát. Valamint újdonságként a Canon digitális videókameráinak teljes választékát.

UBIMPEX Grafikai és nyomdai szolgáltatások Tel.: 06-20 33 84 129

Danka
Digitális többcélú tervrajzmásoló

A Danka Magyarország a Printexpo 2000 kiállításon mutatta be ú digitális mérnöki tervrajzmásolóját, a KIP 2900-et. A berendezés alapja egy digitális tervrajzmásoló, amely hálózati nyomtatóként és scannerként is használható.

KIP 2900: havi 5 km-es terhelésre

A havi 5000 folyóméter átlagterhelésre tervezett gépen 210–980 mm széles és 210 mm–6000 mm magas papíreredetikkel lehet dolgozni, akár 2,4 m/perc sebességgel is. A 25–400%-os kicsinyítési és nagyítási lehetőség révén az A/0-s méretű anyagokat akár A/4-es méretre is le lehet kicsinyíteni. A 400 dpi-s nyomtatási képnek köszönhetően a legvékonyabb, akár 0,06 mm-es vonalak is reprodukálhatók. A digitális zajszűrő segítségével a legapróbb folt és a szürke háttér is eltávolítható másoláskor. A papírt kéttekercses automata adagoló kezeli, de kézi lapadagolóból is lehet dolgozni (normál papírra, pauszra és fóliára is).

Az egyenes papírút csökkenti a dokumentumok sérülésének esélyét.

Az alapkiépítés mellé kiegészítőként nagy kapacitású papírtároló és hajtogatóegység rendelhető. A Kipcon II nyomtatásvezérlő memóriakapacitása 256 Mbyte-ig növelhető.

- Danka Magyarország Kft. ☎ 387-9110
- www.danka.hu

Dotkom Internet Consulting
Internetes tanácsadás és kivitelezés

Megkezdte működését a Dotkom Internet Consulting internetes tanácsadással és kivitelezéssel foglalkozó vállalkozás. A közép- és nagyvállalatoknak kínálja internetes szakértői szolgáltatását és vállalja komplex internetes alkalmazások megvalósítását is, beleértve a stratégiaalkotást, kereskedelmi, kommunikációs és komplex alkalmazások, Web-oldalak tervezését, kivitelezését és karbantartását. A cég tevékenységének további fontos területe az Internet üzleti alkalmazásaival foglalkozó tréningek, szemináriumok szervezése, az Internet és a gazdaság kapcsolatával foglalkozó elektronikus és nyomtatott kiadványok megjelentetése, továbbá a kihelyezett tartalomszolgáltatás.

A cég a TVNET Kft. önálló részlegeként kezdte meg működését. A tevékenység fokozatos kiépítése és bővítése mellett a vállalkozás főállású munkatársainak száma ebben az évben 10 fő lesz, a tervek szerint 2001-ben pedig eléri a 30 főt. A gyors fejlődéshez szükséges pénzügyi hátteret a társaságot meghatározó mértékben tulajdonló Mava Befektetési Kft. által kezelt pénzügyi alapok biztosítják. A vállalkozás további jelentős tulajdonosa a KFKI Számítástechnikai Rt. A tulajdonosi háttér következtében az Icon, a KFKI Isys és az LNX céggel szoros, stratégiai szövetséget alakít ki a Dotkom, és ezáltal képes kivitelezni nagyobb, több szakmai területet érintő projekteket is.

- Dotkom Internet Consulting ☎ 236-6290
- info@dotkom.hu
- www.dotkom.hu
- www.mava.hu
- www.kfki.com

Acer Computer
Útra kész az új TravelMate

Az Acer Computer piacra dobta TravelMate mobil PC-családjának legújabb tagját, a TravelMate 200-at.

A kompakt kialakítású noteszgépet 550 MHz-es, 600 MHz-es vagy gyorsabb Intel Celeron processzor hajtja.

Az Acer új ütésálló rendszerével (Disk Anti-Shock Protection System, DASP) védett, 5 Gbyte-os vagy nagyobb kapacitású merevlemezzel, 1,44 Mbyte-os floppymeghajtóval, 24-szeres sebességű CD-olvasóval és beépített 56K-s modemmel kapható.

A TravelMate 200 memóriája 32 vagy 64 Mbyte (512 Mbyte-ig bővíthető). Képernyője 800×600 képpont felbontású, 12,1 colos színes HPA vagy TFT kijelzővel.

CardBus bővítőhelyei és ZV-támogatása rugalmas bővíthetőséget biztosít, az I/O – köztük USB – portok

TravelMate 200: kiegyensúlyozott teljesítmény és mobil szolgáltatások palettája

sora pedig sokoldalú csatlakozási lehetőségeket nyújt. Akkumulátora két és fél órán át biztosítja az aktív használatot.

A gépet előre telepített Windows 98SE-vel vagy Windows ME-vel és számos kiegészítő szoftverrel hozzák forgalomba.

Mobil PC profiknak

Az Acer szintén a közelmúltban jelentette be TravelMate 739TLV noteszgépét, amely napjaink legkorszerűbb mobil technológiáját testesíti meg. Főbb jellemzői: 850 MHz-es Intel SpeedStep Mobile Pentium III, vezeték nélküli hálózati kártya és 4,5 órás üzemidő akkumulátorról.

Az Acer ráadásként ujjlenyomat-azonosító technológiát épített be a gépbe.

A rendszert ujjlenyomat-olvasó és a VBX1 10 PC BIOS-bővítés alkotja. Az egyén ujjlenyomatát a WholsIt nevű biztonsági

TravelMate 739TLV: beépített ujjlenyomat-azonosító

program térképezi fel és tárolja a memóriában.

A noteszgépet így csak az ujjlenyomata alapján azonosított, arra jogosult személy tudja elindítani.

- Acer Computer Magyarország zöld szám ☎ 06-80-200-993
- sales@acer.hu
- www.acer.hu

GERICOM
German Industrie Computer

www.acomp.hu

Millennium II

- 15.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 750MHz Mobil SpeedStep CPU
- 256MB SDRAM (512MB bővíthető)
- 20GB UDMA HDD
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- 8x DVD meghajtó, 3.5" floppy disk meghajtó
- ATi Rage LT-PRO AGP videokártya 8MB
- 2x USB és S-Video TV-OUT kimenetek
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 253mm x 38mm, 3.5kg

799.900 Ft

Canon BJC 85
S Z Í N E S
H O R D O Z H A T Ó
N Y O M T A T Ó

A BJC-85 a Canon legújabb hordozható nyomtatója az utazó profik számára. A kifinomult körvonalak a nyomtatónak elegáns megjelenést kölcsönöznek. Teljesítményben hozza, amit idáig csak az asztali nyomtatójától várhatott el. Kompakt, kényelmes, zajtalan megoldást nyújt bárhol és bármikor. Mindezt hihetetlenül jó minőség mellett - 720 dpi-es felbontással, cseppmodulációs technológiát alkalmazva. Természetesen a minőség nem megy a sebesség rovására. A BJC-85 egyetlen perc alatt képes öt fekete-fehér vagy két színes oldalt előállítani.
A BJC-85 kicsiny méretével és könnyű súlyával teljes mobilitást biztosít. Az ultravékony univerzális hálózati adapterrel és az opcionális akkumulátorral a világ bármely pontján használhatja.

69.900 Ft

PHANTOM

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 320MB bővíthető
- 3.5" floppy disk meghajtó
- HOMEBASE kiegészítővel
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 2x Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- ATi Rage Mobility 2xAGP VGA 8MB
- 2x USB és S-Video kimenetek
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 319mm x 251mm x 25mm, 1.8kg

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Celeron 600MHz
- 192MB SDRAM
- 10GB UDMA HDD
- 8x DVD

699.900 Ft

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Mobil Pentium III 700MHz
- 192MB SDRAM
- 20GB UDMA HDD
- 8x DVD

799.900 Ft

A legújabb GERICOM modell forradalmi technológiával és tökéletes formatervvel. A „HOT SWAP" HOMEBASE lehetővé teszi, hogy a gépet bárhova a legkevesebb helyet foglalva magunkkal vigyük, de otthon teljes értékű asztali gépként használhassuk. A HOMEBASE ház a DVD, CD Író, FDD, második akku és a 2x Firewire csatlakozás helye. A Firewire csatlakozó azonnal fogadja bármely digitális kamera adatait. Beépített FaxModem és 10/100Mbit Ethernet csatlakozás azonnali kapcsolatot biztosít bármely hálózathoz. A gép hibátlan kiépítése, igen kicsi súlya, tökéletes képminősége minden konkurenciát maga mögé utasít. Egy páratlan megoldás az igazi profik részére!

WEBBOY

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- Memória 256MB bővíthető
- 3.5" floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SiS Engine videokártya
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

- 13.3" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Celeron 700MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 24x CD-ROM meghajtó

399.900 Ft

- 12.1" HPA (800x600)
- Intel Celeron 700MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 24x CD-ROM meghajtó

349.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 800MHz
- 128MB SDRAM
- 10GB UDMA HDD
- 6x DVD

549.900 Ft

OVERDOSE II

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- Intel 440BX AGP chipset
- Memória 512MB bővíthető
- 3.5" floppy disk meghajtó
- ATi Rage LT-PRO AGP videokártya 8MB
- 2x USB és S-Video TV-OUT kimenetek
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA hely
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Port Replicator opció
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 316mm x 256mm x 38,5mm, 3.2kg
- Hordtáska

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Celeron 700MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 6x DVD

489.900 Ft

Overdose Polo

- 12.1" HPA (800x600)
- Intel Celeron 600MHz
- 64MB SDRAM
- 6GB UDMA HDD
- 24x CD-ROM meghajtó

339.900 Ft

- 14.1" XGA-TFT (1024x768)
- Intel Pentium III 800MHz
- 128MB SDRAM
- 10GB UDMA HDD
- 6x DVD

549.900 Ft

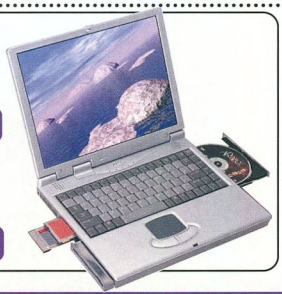

Compugroup
1077 Budapest, Rózsa u. 35.
Tel: 351-7447, 351-7448, elias@compugroup.hu

Compugroup
6700 Szeged, Móra u. 38.
Tel: 06-62-556-310, -11, -12 szeged@compugroup.hu

Compugroup
9000 Győr, Nagy Imre u. 8.
Tel: 06-96-415-434, gyor@compugroup.hu

Gardex
9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel: 06-99 524-250

Mo-Ro
Szekszárd, Széchenyi u.
74/319-663, szekszard@compugroup.hu

Spéci
Budapest XIV. Bánki Donát 62.
Tel: 220-05-90, speci@speci.hu

ACOMP PEST
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648

ACOMP PÓLUS
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

ANSAN COMPUTER
1119 Budapest, Bártfai u. 24.
Tel: 464-7110, 464-7111 Fax: 206-7420 ansan@ansan.hu

ANSAN COMPUTER
5600 Békéscsaba, Temető sor 8.
Tel: 06-30-9-553-269 Fax: 06-66-430-755 www.ansan.hu

ANSAN COMPUTER
9700 Szombathely, Kötő u. 12.
Tel/Fax: 06-94-312-333 szombathely@ansan.hu

Media Markt

X-Byte

Vezetőváltás

Dr. Nagy Ákos, az X-Byte egyik alapító tagja és fő tulajdonosa a MatávCom vezetésének egyetértésével átadta székét Szokolay Tamásnak, eddigi helyettesének, akit Bedő Erik vezérigazgató bízott meg az ügyvezetéssel. A 15 éves fennállását ünneplő X-Byte 1999 februárja óta a MatávCom érdekeltségi köréhez tartozik. A hazai piacon elsőként kezdett számítógép-hálózatokat építeni, s azóta is a piac egyik kiemelkedő szereplője.

- X-Byte Számítástechnikai Kft. ☎ 436-9950
- www.xbyte.hu

Mission Critical Linux

Convolo fürtök Közép- és Kelet-Európában

Az amerikai Mission Critical Linux – amely Budapesten nemrég megalakította közép- és kelet-európai képviseletét – bejelentette magas rendelkezésre állást biztosító fürtözési (cluster) megoldását.

A nyílt forráskódú Kimberlite fürttechnológián alapuló Convolo fürtök az eddigi drága, gyártófüggő, magas elérhetőségű és adatbiztonságú rendszerek előnyeit nyújtják a szabványos, olcsó hardvert és nyílt forráskódú szoftvereket használóknak.

A Convolo fürtcsomagot minden népszerűbb Linux rendszerhez elkészítették, beleértve a Web-szervereket, az adatbázisszervereket, a windowsos file- és nyomtatószervereket (Samba) és levelezési szervereket.

Jellemzői közül néhány: többgépes támogatás, osztott lemezkonfigurációk, többszörös figyelőkapcsolatok a fürttagok között, quorum-alapú tagság, lemezpartíció szintű elérhetőség, a meglévő alkalmazások változtatás nélkül áttehetők a fürtrendszerre.

Az előre csomagolt megoldás mellett a Mission Critical Linux ügyfelei igényeinek megfelelő, testreszabott fürtkonfigurációkat is tervez és kivitelez.

- Mission Critical Linux Kft. ☎ 438-4100
- www.mission-criticallinux.hu

Veritas

Backup Exec 8.5

Megjelent a piacon a Veritas cég Backup Exec nevű archiváló szoftverének legújabb, 8.5-ös verziója, amelyet a Microsoft a hasonló termékek közül egyedüliként „Microsoft Certified" termékké nyilvánított Windows NT és 2000, SQL 2000 és Exchange 2000 környezetben egyaránt. A Windows 2000 Serverben megtalálható a szoftver Lite változata.

Vásárolható hozzá kiegészítés SQL-hez, Exchangehez, Oracle-höz, Lotus Dominóhoz, többszerveres konfigurációkhoz, Disaster Recovery a helyreállításhoz, Open Files a nyitott file-ok (például nyomtatószerverek) mentéséhez. Újdonság a Network Storage Executive is, amellyel többszerveres hálózatokat lehet központilag irányítani és menteni, akár noteszgép és rádiótelefon segítségével is. Cluster Serverek mentésére a Backup Exec Advanced Server használható.

A Backup Exec a tárolóeszközök területén az egyik legnagyobb támogatottsággal bír. A termék iránt érdeklődő felhasználók 60 napig teljesen működőképes próbaváltozatot kaphatnak, amelyet később, a termék megvásárlása után licenckóddal élesíthetnek.

- Sprint Computer Kft. ☎ 342-4707
- www.sprint.hu

Trilobita

Projektirányítás több nyelven

A Trilobita Informatikai Kft. bejelentette PMQ projektirányítási rendszerének második, továbbfejlesztett változatát. A PMQ-2 alkalmazást egyszerre több, különböző helyszínről, eltérő nyelveken használva is egységes projektkultúra teremthető a vállalaton belül.

A megjelenésbeli változásokon kívül több alapfunkcióval is bővült a rendszer szolgáltatásainak köre. Ezek közül kiemelkedik a gazdasági adatok komplex kezelése, az erőforrás-tervezés, valamint a könyvelőrendszerekhez való kapcsolódást biztosító interface-ek.

A tisztán Oracle e-technológián alapuló termék kétféle változatban, közép- és nagyvállalati kiadásban kapható.

- Trilobita Informatikai Kft. ☎ 220-6458
- www.trilobita.hu

Fujifilm

Finepix 4900 és 2400

November elejétől kapható Magyarországon a Fujifilm Finepix digitális fényképezőgép-sorozatának két legújabb tagja, a Finepix 4900 és a Finepix 2400.

Finepix 2400: 2,1 megapixeles CCD

A Finepix 4900 örökölte a 4700-as modell 2,4 megapixeles SuperCCD-jét, az MX-2900-éra emlékeztető alapházat a külső vakupapuccsal együtt, mindezt hatszoros optikai zoomra képes optikával (35–210 mm) egészíti ki. Legvonzóbb tulajdonságai közé tartozik a teljes manuális állítási lehetőség (f/2,8–f/11, 1/2000–3 s), a legfeljebb 160 s időtartamú mozgóképfelvétel, az USB csatlakozó, az 55 mm-es optikamenet és a makró funkció, amellyel 10 cm-ről is készíthető fotó. A manuális fókusz gyűrűvel állítható, ami az eddigieknél finomabb beállítást tesz lehetővé. A nagy optikai zoom miatt az optikai átnéző helyére kis „belenézős" LCD került, amelyen ugyanazt láthatjuk, mint a nagy kijelzőn, de kisebb fogyasztás mellett. A gyári csomag 16 Mbyte-os SmartMedia memóriakártyát, lítium-

Finepix 4900: 2,4 megapixeles SuperCCD

PSINet

Csúcshálózat 10 ezer négyzetméteren

Az amerikai PSINet Amszterdamban átadta legújabb európai *hosting centerét*. A 10 ezer négyzetméteres létesítmény az európai vállalatok számára többek között Internet-alapú e-commerce és e-business megoldásokat kínál. Az amszterdami immár a hatodik PSINet hosting center Európában, és nagy sebességű hálózattal kapcsolódik a cég saját tulajdonú és üzemeltetésű hálózatára.

Az amszterdami hosting center egyik elosztóterme

A többi hosting centerhez hasonlóan az amszterdami is kínál *web hosting* megoldásokat, illetve dedikált és *co-location hosting*, valamint komplex multimédiás szolgáltatásokat, amelyeket nagyfokú méretezhetőség és rendelkezésre állás jellemez. A teljes körű informatikai megoldásoknak összesen mintegy 80 Gbit/s sávszélesség áll a rendelkezésére, az információáramlás a PSINet globális üvegszálas hálózatán bonyolódik, amelynek biztosításához csak a létesítményen belül 180 kilométernyi adatkábelt használtak fel.

A beruházás méretéről árulkodik, hogy a hosting center kialakítása több mint fél évet vett igénybe. A nagy teljesítményű számítástechnikai géppark hűtéséről 600 kW-os összfogyasztással 21 ventilátor gondoskodik. Műszaki vészhelyzet, például áramkimaradás esetén dízelgenerátorok szolgáltatják az áramot.

- PSINet Magyarország
  ☎ 465-7800
- www.psinet.hu
- www.psinet.com

ion akkumulátort és a hozzá való hálózati adaptert, illetve töltőt is tartalmaz.

A Finepix 2400 az egyik legolcsóbb 2 megapixeles fényképezőgép. Külsőre megegyezik kistestvérével, az 1400-assal. Képérzékelője hagyományos, 2,1 megapixeles CCD, mivel ebben a sorozatban nem vezették be a SuperCCD-t. Az alapkészülékhez 8 Mbyte-os SmartMedia memóriakártya tartozik, amelyet 64 Mbyte-ig bővíthetünk. A gép csak USB csatlakozással rendelkezik, valamint háromszoros optikai zoommal, és szintén készíthető vele felvétel 10 cm távolságból.

- Mediker Bt. ☎ 225-0000
- www.mediker.net

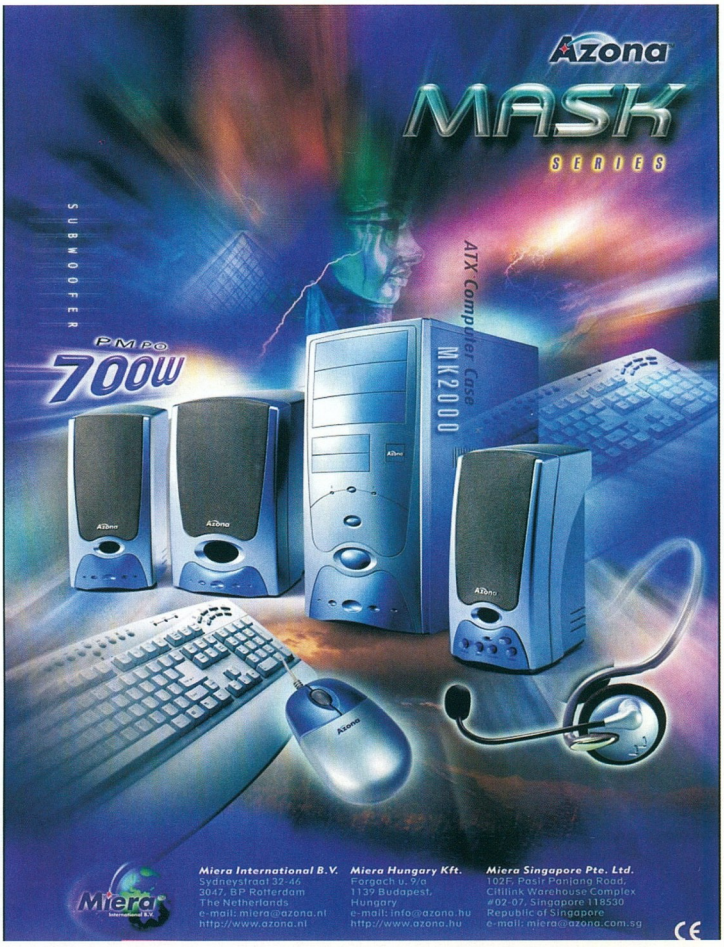

Tandberg Data

Mégsem lesz DDS-5

A Sony év eleji bejelenté-se után a Hewlett-Packard (HP) is törli a DDS-5 meghajtó fejlesztési programját.

A HP ezzel a döntésével párhuzamosan felvette palettájára a 40–80 Gbyte-os kapacitású DLT1 szalagos adatmentő eszközt, miközben a kutatást megelőző, kisebb kapacitású DDS eszközöket továbbra is kínálja partnereinek.

A DDS-használóknak és -vásárlóknak így szembe kell nézniük a technológiaváltás problémájával, amennyiben kinövik a 20–40 Gbyte-os DDS-4-es meghajtó kapacitását.

A Tandberg Data szalagmeghajtóit eddig is sok szerver- és PC-gyártó választotta, például az Acer, a Bull, a Compaq, a Digital, a Fujitsu-Siemens, az IBM és a Sun. A DLT és

DLT1: a méret a lényeg

SLR eszközök fejlesztése folyamatos.

A DLT meghajtók következő generációja 110 Gbyte kapacitású, az SLR meghajtóké várhatóan 200 Gbyte kapacitású lesz.

Emellett a jelenleg kapható SLR meghajtók kapacitása 4–100 Gbyte-ig terjed, ami a kis- és középvállalatok minden igényét kielégíti.

Nagyobb kapacitásigény esetén ezek az eszközök kaphatóak Autoloader és Library (maximum 4 Tbyte-os, fejlesztés alatt áll a maximum 6 Tbyte-os eszköz) kivitelben is.

DLT7: elegáns külső, óriás belső

Adattárolás nagyban

Az Axico Kft.-nél – a Tandberg Data magyarországi disztributoránál – már rendelhető a gyártó legújabb DLT Autoloader szalagos adatmentő és archiválóegysége, amelyet a nagy- és középvállalatoknak ajánl.

A Tandberg DLT7 Autoloader 7 kazettás rendszer fizikai kapacitása 280 Gbyte, maximális tárolóképessége 1:2 arányú hardveres tömörítéssel számolva pedig 560 Gbyte. A DLT1 típusú meghajtóval szerelt berendezés hagyományos mentési sebessége 3 Mbyte/s, tömörítéssel 6 Mbyte/s.

A DLT7 Autoloader az előlapján található LCD kijelző segítségével, nyomógombokkal helyezhető üzembe és konfigurálható.

A készülék nettó végfelhasználói ára 1 856 490 Ft.

- Axico Informatikai Kft.
  ☎ 479-5906
- www.axico.hu
- www.tandberg.com

CA

Alkalmazásfejlesztő e-üzlethez

A Computer Associates (CA) bejelentette új alkalmazásfejlesztési eszközét, a Cool:Gen 6.0-t, amely a skálázható e-business alkalmazások gyors fejlesztését, üzemeltetését és karbantartását teszi lehetővé.

Az új verzióval grafikus felületről és Web-böngészővel egyaránt kezelhe-tő, valamint a CA Jasmine ii e-üzleti platformmal együttműködő alkalmazások készíthetők, ezáltal a vállalatok csökkenthetik az alkalmazások fejlesztési és piacraviteli költségeit.

A Cool:Gen 6.0 fejlett kezelőfelület-megjelenítő technológiája megkönnyíti e felületek elkészítését és összekapcsolását.

Új licencelési modell

A CA bejelentette, hogy változtat licencelési politikáján, hogy csökkentse az ezzel járó költségeket. Az új modell szerint a CA ügyfelei ezentúl megszabhatják a licencelés tartamát és pénzbeli értékét.

Ezen belül igényeiknek és technológiájuknak megfelelően változtathatják a licencelt szoftvereket.

Eddig az ügyfél egy bizonyos terméket vásárolt meg, előre megszabott számú felhasználó számára.

- Computer Associates Magyarország ☎ 347-9600
- www.cai.com

Marmitek

Vezeték nélküli képátvitel

A P5 Kft. megkezdte a Marmitek GV30 vezeték nélküli videoátjátszó rendszer sikerén felbuzdulva kifejlesztett, nagyobb hatótávolságú, kültéren is használható videoátviteli termékcsalád forgalmazását. Ennek legnagyobb tagja akár 20 km távolság áthidalását is lehetővé teszi. A képminőség a GV30-éhoz hasonlóan DVD minőségű, és hangátvitelre is lehetőség nyílik.

Ajánlott felhasználási területei: távolból történő biztonsági videomegfigyelés, helyszíni videoközvetítés, cégek telephelyeinek összekötése, valamint katasztrófavédelmi, orvosi és bűnüldözési alkalmazások.

- P5 Kft. ☎ 466-2576
- www.p5.hu

3Com, Samsung

Harmadik generációs mobil hálózat

Délkelet-Ázsiában, a 3Com és a Samsung harmadik generációs vezeték nélküli adat- és beszédátviteli hálózata (3G CDMA 2000 1XRTT) immár kereskedelmi szolgáltatásban is működik, aligha-nem elsőként a világon. A 3Com és a Samsung új hálózatán a dél-koreai SK Telecom ügyfelei az eddigieknél sokkal nagyobb, akár 144 kbit/s sebességgel érhetik el a mobil adatszolgáltatásokat.

A CDMA2000 1X hálózat továbbá képes hang, videó és szöveg egyidejű átvitelére, korszerű adatcsomag-továbbítási technológiával fokozza a hálózat hatékonyságát, valamint megkétszerezi a vezeték nélküli csatorna kapacitását.

A szolgáltatás első rendszerbe állításánál az SK Telecom a Szöul és Incson városában élő előfizetőknek kínál 3G CDMA 2000 1X hálózatot, amely a tervek szerint a dél-koreai félsziget csaknem teljes egészét lefedi majd.

- www.3com.com
- www.samsung.com

AZ INSPIRÁCIÓ NEM DRÓTON JÖN.

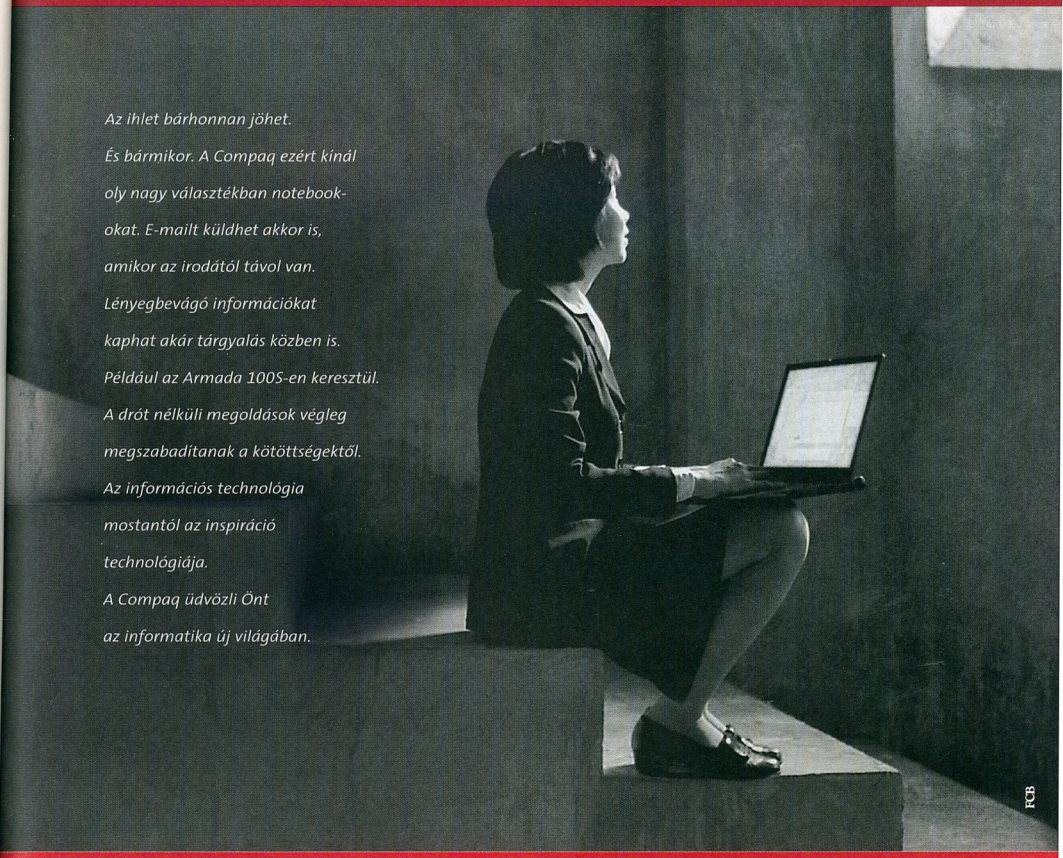

Az ihlet bárhonnan jöhet.
És bármikor. A Compaq ezért kínál
oly nagy választékban notebook-
okat. E-mailt küldhet akkor is,
amikor az irodától távol van.
Lényegbevágó információkat
kaphat akár tárgyalás közben is.
Például az Armada 100S-en keresztül.
A drót nélküli megoldások végleg
megszabadítanak a kötöttségektől.
Az információs technológia
mostantól az inspiráció
technológiája.
A Compaq üdvözli Önt
az informatika új világában.

RCB

Az Armada 100S, Magyarország legkeresettebb notebookja:

• AMD K6-2 533Mhz-es processzor • opcionális 12,1 HPA/TFT kijelző • opcionális 32/64 MB memória • 8MB, 2xAGP videovezérlő • 1,44MB floppy meghajtó • 5GB merevlemez • 24x CD-ROM • 16bit-es sztereo hang • 56Kbps belső modem • teljes magyar lokalizáció • Microsoft Windows 98SE • Microsoft Word 2000 szoftver

www.compaq.hu
06-80-266-727

COMPAQ
Inspiration Technology

Olympus
Kiegészítők digitális fényképezőgépekhez

Az Olympus magyarországi képviselete megkezdte több olyan kiegészítő termék forgalmazását, amely kiterjeszti a digitális fényképezőgépek lehetőségeit, illetve megkönnyíti felhasználóik munkáját.

A Camedia 800-as és 900-as sorozatához használható az Olympus halszemoptikája. Ez a konverterlencse a fényképezőgép eredeti objektívjének gyújtótávolságát az 1/5-ére csökkenti, így használatával extra széles látószögű felvételek készíthetők, illetve speciális képi hatások érhetők el.

A kifejezetten digitális fényképezőgépekhez fejlesztett FL-40 vakut eddig csak körülményesen lehetett használni azokhoz a modellekhez, amelyeken nincs vakupapucs. A most forgalomba kerülő kiegészítő vakutartók és a megfelelő adapterkábel(ek) használatával az FL-40 ezután minden olyan Olympus digitális géppel könnyen összekapcsolható lesz, amely képes külső vakuk vezérlésére. A vakutartó használata a stabilan tartható markolat által nyújtott előny mellett azt is biztosítja, hogy a vaku messze kerül az objektív optikai tengelyétől, így csökken a vörösszemhatás esélye.

Az Olympus halszeme

- Olympus Hungary Kft.
  ☎ 459-7045
- www.olympus-europa.com
- www.olympus.hu
- Pixelvadászok
  – CHIP, 2000/3/72
- Pixeles belépő
  – CHIP, 2000/6/77
- Digitális hangosfilm
  – CHIP, 2000/7/70

Novell
ZENworks szerverekhez

Megjelent a ZENworks for Servers 2, amely a hálózatfelügyelet költségeit a szerverfelügyelet automatizálásával csökkenti – jelentette be a Novell. A ZENworks for Servers 2-vel a cégek egyszerűbben oszthatják meg erőforrásaikat vásárlóikkal, partnereikkel és beszállítóikkal NetWare és Windows 2000/NT szerverekre az Interneten és a belső hálózatokon keresztül egyaránt. A Novell ZENworks for Servers és az év folyamán korábban bejelentett ZENworks for Desktops együttesével pedig a cég szervereitől kezdve egészen az egyes munkaállomásokig terjedő szoftverelosztás és átfogó hálózatfelügyelet valósítható meg.

- www.novell.hu

Oki
Sebes-színes LED nyomtatók

A TZteam Kft. megkezdte az Oki C7000 színes LED nyomtatók értékesítését. A négy új nyomtató sebessége 12 lap/perc színes és 20 lap/perc fekete-fehér üzemmódban, felbontásuk 1200 dpi. Alapfelszereltségükben különböznek egymástól (1 Gbyte-ig bővíthető alapmemória, kétoldalas nyomtatás lehetősége, hálózati kártya, beépített 5 Gbyte-os merevlemez). A nyomtatók szíve 400 MHz-es, 64 bites PowerPC processzor, valamint egy MEGAchip a grafikai feldolgozáshoz.

Oki C7000: 12 színes oldal percenként

Az Oki C7000 nyomtatók jelenleg a leggyorsabb színes lapnyomtatók közé tartoznak, sebességüket a LED technológiának köszönhetik.

- TZteam Computers Kft.
  ☎ 406-4444
- tz@tzteam.hu
- www.tzteam.hu
- www.okihu.hu

ProFix Computer
Típusszámlák ezerrel

A ProFix Kft. szoftverújdonsága, a ProSzámla olyan cégeknek nyújt komoly segítséget, amelyek rendszeresen – például átalánydíjas szerződés alapján – nagy tömegben nyomtatnak típusszámlákat, az Internetről letölthető ingyenes (freeware) változat pedig várhatóan a kis cégek és egyéni vállalkozók körében lesz népszerű.

A számla előkészítésekor több ügyfelet is kijelölhetünk, vagy előre elkészített ügyféllistát tölthetünk be. A tételek összeállítása után a ProSzámla a megjelölt ügyfelek adataival nyomtatja a számlákat, amelyek teljesítéskor leigazolhatók. Ha a bejövő számlák is rögzítésre kerülnek a programban, akkor könyvelésre átadható áfakimutatás is lekérhető belőle. A ProSzámla ingyenes változatának regisztrálása esetén telefonos tanácsadás és kedvezményes frissítési lehetőség is a felhasználó rendelkezésére áll. CD-mellékletünkön a ProSzámla demó változata kapott helyet.

- ProFix Computer Kft. ☎ 06-62-248-302
- profix@delfin.hu
- www.delfin.hu/profix

Xerox
E-kereskedelmi stratégia

A Xerox újonnan meghirdetett internetes stratégiája, amely szorosan kapcsolódik a cég Web-helyéhez, háromszintű és 20 különböző fejlesztés alatt álló, vagy már kidolgozott területet ölel fel. A három szint: a belső hatékonyság fokozása, hatékonyabb ügyfélszolgálat és új üzleti modellek kialakítása.

A cég Epoch elektronikus beszerzési kezdeményezését már beválasztották az első öt közé Európában az SAP, a Nokia és az IBM hasonló szolgáltatása mellett. A Xerox Virtual Learning Centre nevű virtuális oktatóközpontja huszadára csökkenti a Xerox belső képzési költségeit, és Európa-szerte több ezer Xerox-alkalmazott számára nyújt hozzáférést az értékes ismeretekhez. A hozzáférést a Xerox európai partnerei számára is biztosítja.

Az E-Support, a Xerox on-line ügyfélszolgálati (Customer Support) kezdeményezése amellett, hogy csökkenti a szolgáltatás költségeit, lehetővé teszi, hogy az ügyfelek saját anyanyelvükön kapjanak támogatást a termékcsoportokhoz, napi 24 órán át. A koncessziós partnerek és a legfontosabb ügyfelek számára pedig Xtraneteket hoztak létre.

Az új üzleti modellekhez fűződő kezdeményezések közé tartozik például a ContentGuard és a MobileDoc – amelyek a nyomdaiparnak nyújtanak on-line szolgáltatásokat –, valamint az elektronikus piac kialakítása.

- www.xerox.com

Askey, DrayTek, Multi-Tech

Rövid hírek a GamaxNettől

A Multi-Tech Systems ismert IP-telefon átjárói (VoIP gateway) mellett november végén a H.323 gatekeeperrel jelent meg az IP-s telefónia piacán. Az eszköz a különböző gyártók H.323-kompatibilis eszközeinek egységes rendszerbe állítását teszi lehetővé. A gyártó 2001 első negyedévére ígéri a 30 portos VoIP gatewayt, amelynek már zajlik a bétatesztelése.

●

Az Askey Computer Corporation elkészült CME040 típusú kábelmodemével, amely a kábelmodem-hálózatokon IP-s telefonálást tesz lehetővé. A kábelszolgáltató központjában ehhez a szokásos fejállomáson kívül hívásfelügyelő rendszert is telepíteni kell. Ilyen helyi hálózat és a nyilvános telefonhálózat pedig például a Multi-Tech VoIP gatewayével köthető össze.

●

Már kapható a DrayTek miniVigor 128 USB ISDN terminéladaptere („modeme") és a Vigor 2200 routercsalád első tagja, amelynek jellemzői röviden: ISDN, 10/100-as dual Ethernet port a belső hálózat oldalán, CAPI szerver.

A GamaxNet a DrayTek és az Askey összes ISDN termékéhez magyar nyelvű RVS-Com szoftvert, valamint telepítési segédletet ad, így a Vigor204 USB TA 4 analóg portos telefonközponttal most már minden részletében magyarul telepíthető és kezelhető.

Az RVS-Com Standard magyar változatának tesztelése is zajlik.

Ez a szoftver a Lite verzió továbbfejlesztéseként is megvásárolható, és sok új alkalmazást tesz lehetővé: másik számítógép távoli kezelése, hívószám szerinti postafiókok, OCR (a beérkezett faxok szövege szerkeszthető), videotelefon, videotext, BBS.

- GamaxNet Kft.
  ☎ 372-7180
- info@gamaxnet.hu
- www.gamaxnet.hu

Mikland

Merevlemezek garanciaérvényesítése

A merevlemezgyártók jellemzően 3 (SCSI esetén 5) év garanciát vállalnak termékeikre.

Ez a külföldön teljesen szokványos cserejog hazánkban még ritkán érvényesíthető. Vigaszt nyújthat a károsult vásárlók részére, hogy a Mikland Computerszalon vállalja a 3, illetve 5 évnél fiatalabb meghibásodott merevlemezek garanciális cseréjének ügyintézését még akkor is, ha a terméket máshol értékesítették.

Vidékiek számára postán keresztüli lebonyolítás is lehetséges.

Az átfutási idő 4–6, de legfeljebb 8 hét – ez gyártónként változik.

A szolgáltatást jelenleg a Seagate és a Quantum gyártmányaira vállalják, de a többi gyártóval is folyamatban van az egyeztetés. A szolgáltatás díja nettó 4800 Ft, amiből több darab esetén 20% kedvezményt adnak.

- Mikland Computerszalon ☎ 488-7690
- www.mikland.hu

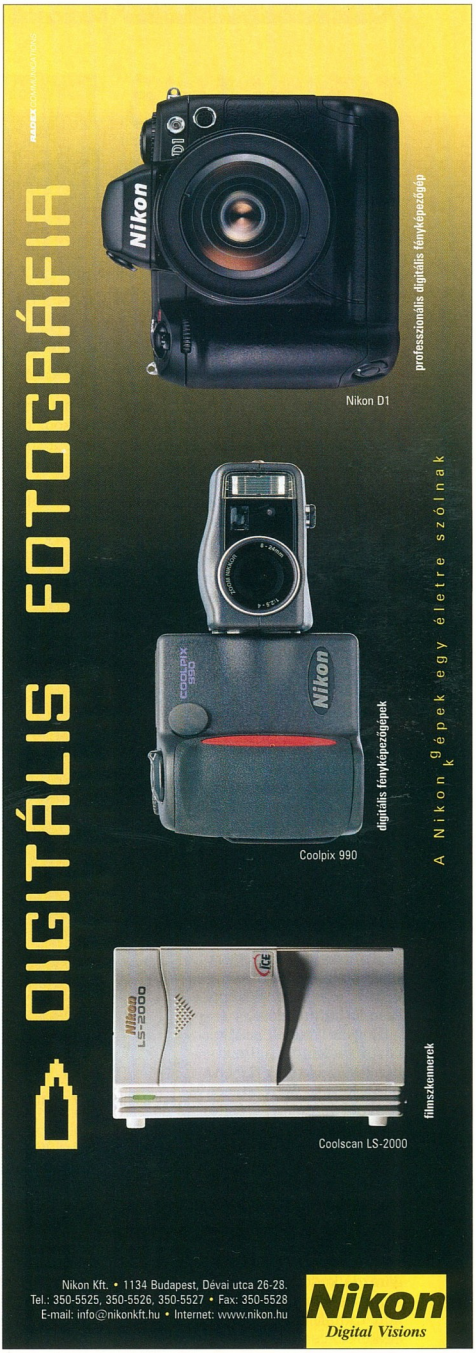

Trójai faló a tűzfalon belül

Október 27-én világszerte elterjedt a hír: betörtek a Microsoft központi rendszerébe. A Wall Street Journal információi szerint egy QAZ nevű trójait juttattak be a rendszerbe.

A trójai program megfertőzött több gépet, jelszavakat gyűjtögetett, és elküldte őket egy szentpétervári címre. A támadók működésük három hónapja alatt valamilyen forráskódot is a cégen kívülre juttattak.

Vad találgatások kaptak szárnyra, még azt is felvetették, hogy akár hátsó ajtót is építhettek a Windows ME-be. Ha „csak" ellopták valamelyik Windows és az Office forráskódját, azokat is rengeteg mindenre lehet használni. Jó pénzért átadhatják ezeket a konkurenseknek – vagy mondjuk a WINE-t (Windows Emulator) készítő csapatnak –, megszarolhatják a Microsoftot a nyilvánosságra hozatalukkal, felhasználhatók programok könnyebb feltörésére stb. Mivel azonban nem tudjuk, ki tört be és miért, nem találgatunk tovább: a tettesen és talán a Microsofton kívül fogalma se lehet senkinek, mit csináltak az ismeretlenek. Hogy a továbbiakban mi a szándékuk, azt pedig végképp nem láthatjuk előre.

Hogyan reagált a Microsoft a kínos helyzetben? Még október 27-én, pénteken a Wall Street Journal hírét megerősítő közleményében azonnal megnyugtattak mindenkit, hogy a forráskódok sértetlenek. A jelszavak kiszivárgását és a trójai jelenlétét elismerték. A forráskódok kiszivárgását kora reggel még tagadták, aztán Steve Ballmer elnök-vezérigazgató azt is beismerte. Szerintük hat hétig garázdálkodott a betörő.

Bár a Microsoftnál már csütörtökön tudtak a gazdasági lap készülő cikkéről, csak hétvégén kezdtek jelentős ellenpropagandába. Itt nem cáfolták azt a pénteki állítást, hogy a jelszavak eljutottak Szentpétervárra, és azt sem, hogy kiszivárgott a forráskód, de szerintük ez csak egyetlen, a jövőben megjelenő terméké volt. 27-én még azt állították, hogy 25-én fedezték fel a problémát, és saját felderítésük sikertelensége után 26-án bevonták az FBI-t. A hét végén már egészen más hangsúlyú sztori kerekedett: 14-én detektálták a támadást, és attól fogva a betörő minden lépését figyelték, majd 25-én töröltek minden általa használt accountot, és végül, más teendő nem lévén, hívták a rendőrséget. Ekkor már arra is találtak magyarázatot, hogy pénteken miért gondolták azt, hogy a betörő hat hétig garázdálkodhatott. Szeptember 21-én a Microsoft e-mail rendszerét majd egy napra le kellett kapcsolni, kiterjedt vírusfertőzés miatt, de immár úgy gondolják, hogy a két esemény nem függ össze.

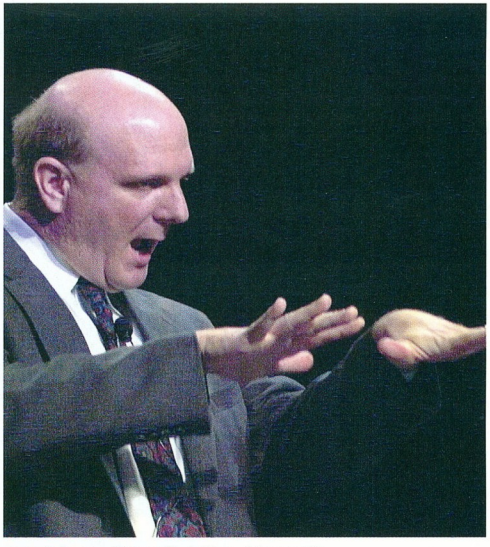

Steve Ballmer, a Microsoft elnök-vezérigazgatója

A Microsoft szerint a legvalószínűbb, hogy a QAZ egy alkalmazott otthoni gépét fertőzte meg, aki aztán becsatlakozott a céges hálózatra, és ez okozta a problémát. Bár a QAZ-ra augusztus óta van ellenszer, úgy látszik, ennek a dolgozónak a gépe védtelen volt ellene.

Mindenesetre a hét végére a Microsoft belső hálózatát elszigetelték a külvilágtól. Bruce Schneier internetes biztonsági szakértő szerint egyetlen hacker gondosan nyomon követett tevékenysége nem indokolhatja az FBI sürgős bevonását, és a cég világszerte teljes munkaidőben alkalmazott 39 ezer dolgozójának kizárását a hálózatból. A Microsoft nehéz helyzetbe került: nyilván szükséges volt ez a lépés, hogy telepíthessék az új biztonsági elemeket, amelyekkel biztosíthatták a rendszer tisztaságát, de ezáltal még inkább reflektorfénybe kerültek a problémák.

A tanulság: minden cégnek el kell gondolkodnia azon, hogy a fontos adatait – amelyek értéke ebben az esetben dollármilliárdokban mérhető – védő biztonsági előírásokat a távmunkások megjelenésével hogyan kell kiegészíteni.

Előfordulhat, hogy a távmunka kényelmét nem lehet kiterjeszteni ilyen érzékeny anyagok kezelésére. Kötelezővé lehet tenni vírusellenes és tűzfalprogramok telepítését, de például a programozók hajlamosak a vírusfigyelő programok kikapcsolására, mert azok lassítják a gépet.

Hab a tortán, hogy november 3-án és 6-án egy Dimitri álnevű – feltehetően holland – hacker kétszer is betört a Microsofthoz egy ismert IIS biztonsági lyukon keresztül.

A Microsoft áprilisban bocsátotta ki ehhez a javítást, de a saját szervereire nem tette fel. Különösen érdekes, hogy a világ legnagyobb szoftvercége még a november 3-i támadás után sem cselekedte meg ezt.

Négyesi Károly

Kreiner Tamás kezében a legjobb zenéért járó díj

Londoni diadal

A Brit Filmművészeti Akadémia Interactive Awards 2000 díjkiosztó ünnepségén a szakma egyik Oscarját magyar játékprogram, a nagy sikerű Imperium Galactica kapta.

A hagyományok ápolásában jeleskedő briteknél egy hasonló jelentőségű eseményt rendszerint azzal méltatnak, hogy milyen patinás múltra tekint vissza. Az Interactive Awards szabályt erősítő kivétel, mivel a British Academy of Film and Television Art (BAFTA) 1998-ban határozott úgy, hogy új kategóriát hoz létre az interaktív média legkiemelkedőbb művészeti teljesítményeinek díjazására. A döntés horderejét érzékelteti, hogy utoljára az ötvenes években tett ilyet, amikor külön besorolást adott a mozi- és a tévéfilmeknek.

Az elmúlt három évben az Interactive Awards a névadó iparágat jellemző ütemben fejlődött: idén már a játékkonzolok új generációja, az interaktív televíziózás, valamint az új WAP- és mobiltechnológiák is versenybe szálltak. Az iparág ma már egyfajta interaktív Oscarként tekint a díjra, ami egyrészt annak köszönhető, hogy – az Oscarhoz hasonlóan – kizárólag szakmai elismerést jelent (pénzjutalom ugyanis nem jár hozzá), másrészt a pályázatokat elbíráló zsűri összetételének.

A 2000. évi díjakat 16 tagú bizottság bírálta el, amelynek tagjai a hagyományos és az interaktív média legtapasztaltabb veteránjai közül kerültek ki: Fionnuala Duggan (a New Media for EMI International elnökhelyettese, korábban a Maxwell Multi Media konzultánsa és a Macmillan Interactive Publishing fejlesztési igazgatója), Sue Thexton (a Macromedia elnökhelyettese, korábban az Adobe Systems északeurópai területi menedzsere), Peter Molyneux (a Lionhead Studios játékfejlesztő cég tulajdonosa, korábban a Bullfrog alapító tagja, ahol olyan legendás játékok születtek, mint a Populous, a Magic Carpet, a Theme Park vagy a Dungeon Keeper), Grant Dean (az Eidos Interactive producere, ahol többek között a Gangsters és a Commandos nevű játék megalkotásában működött közre, korábban pedig a MicroProse menedzsereként a cég stratégiai és szimulációs játékait ellenőrizte) – hogy csak a legismertebbeket említsük.

A részvétel feltétele mindössze annyi, hogy valaki befizesse a borsos nevezési díjat. Az idén beérkezett több mint 600 pályaművet a zsűri sorolta be kategóriákba, és mind a 19-ben kiválasztotta a három-három legesélyesebb jelöltet. A végső győzteseket a díjátadó ünnepségen jelentették be, amelyre október 26-án, a londoni Royal Lancaster Hotelben került sor.

A zsűri a pályaművek elbírálásánál elsősorban annak alapján dönt, hogy a fejlesztő miképp aknázta ki az adott platform lehetőségeit. Így válhatott az idei év egyik sztárjává a gyakorlatilag elavult Nintendo64-re készített Perfect Dark című játék, amelynek fejlesztői a „mozgó objektumok" – értelmetlen lett volna animációs versenyt hirdetni olyan mezőnyben, ahol egyaránt szerepel PlayStation2 és WAP-os platform – díja mellett a legjobb brit fejlesztőnek járó különdíjat is bezsebelték. A multik elsősorban az on-line műfajokban arattak. Senkinek nem okozott különösebb meglepetést, hogy a legjobb híroldalnak járó díj versenye a CNN, a BBC News és a Financial Times között dőlt el. Kettős sikert aratott a gyermekek és a tanulás kategóriájában a Lego&Steven Spielberg Moviemaker Set, míg az on-line tanulásnak járó pálmát a Channel 4 Television Homework High projektje vitte el.

A meglepetések az interaktív szórakoztatóipar, azon belül a játékok kategóriáiban születtek, amelyek idén először kerültek díjazásra. A személyi számítógépre készített legjobb játék címéért az IBM PC-kompatibilis gépekre fejlesztett Ground Control, a Shogun: Total War és a Deus Ex maradt versenyben – a díj végül az utóbbinak jutott. A konzolok között a PlayStationre készített Medi Evil II szállt szembe a PlayStation2-es Ready to Rumble-lal és a Timesplittersszel (sikerrel). A játékok speciális kategóriáját képviselték a – sajátos módon egy kalap alá vett – mobil és hálózatos játékok, amelyek versenye idén a Sega Dreamcastra készített Chuchu Rocket (mellesleg az első on-line konzolos játék), a Nintendo Gameboyra fejlesztett Pokémon Special Pikachu Edition és a WAP-os (!) Merchant Princes között dőlt el, Pokémon javára.

A magyar színekért szurkolók szívét a Music Award dobogtatta meg, amelyet az interaktív produkcióban alkalmazott legjobb önálló zenei mű szerzőjének ítéltek oda. A Digital Reality PC-kre fejlesztett Imperium Galactica II című játékát, amely hazánkban tavaly decemberben került a boltokba (és lett a karácsonyi játékpiac legnagyobb sikere), ez év első felében pedig szép sikereket aratott a nemzetközi piacokon, felesleges külön bemutatnunk olvasóinknak. A játék külföldi kiadója, a GT Interactive a magyar fejlesztők tudta nélkül nevezte be őket a díjra, és Fehér Gábort, a játékot készítő csapat vezetőjét is csak az utolsó pillanatban értesítették, hogy jelenése lesz Londonban. A versenyben körülbelül annyi esélyük volt, mint a trójai falónak az ascoti derbin, hiszen a másik két jelölt a legpatinásabb angol fejlesztőgárda, a Bullfrog Theme Park World című játéka és a The FA Premier League Football Manager '99 volt. A zsűri pártatlanságát dicséri, hogy ennek ellenére a magyar mű kapta a díjat. Amit Kreiner Tamás, a zeneszerző mellesleg azzal a fanyar megjegyzéssel kommentált, hogy úgy látszik, 15 négyzetméteres szobában is létrehozható jobb alkotás, mint az Electronic Arts (a Bullfrog piacvezető kiadója) többszintes stúdióiban... amihez szívből gratulálunk!

Kiss László

A szerző interjúját a Digital Reality munkatársaival a PC Guru decemberi számában olvashatják.
www.bafta.org

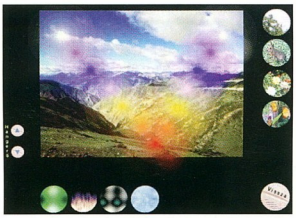

Minimális hardverigény
Processzor: 486-os
Memória: 8 Mbyte
CD-ROM meghajtó:
2-szeres sebességű
Megjelenítő:
640×480 képpont felbontású
Hangkártya:
Windows 95-kompatibilis

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Unit Kft. ☎ 388-7317
Ár (bruttó): 4990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★☆☆
Tálalás: ★★★☆☆

Stresszoldó
Nyugtatók helyett nyugalom

Mindig csodáltam a filmek és filmsorozatok buddhista szerzeteseit és kung-fu mestereit. Mr. Miyagi (Noriyuki 'Pat' Morita) a Karate kölyökből, vagy Kwai Chang Caine (David Carradine), a Kung fu főszereplője – hogy a két legismertebb példát említsem – tökéletes harmóniában él. Persze a film/epizód végére darabokra veri az éppen aktuális gonoszt, de ettől eltekintve maga a megtestesült harmónia: gyógyfüveket szed, bonszajt nevel, táncol, hegedül, fuvolán játszik, kocsit javít és kerítést fest. Akármennyire is csodálattal adózom azonban ezeknek az erényeknek, nem tagadhatom, hogy cseppet sem élek velük. Mint modern korunkban oly sokan, képes vagyok felidegesíteni magam a legjelentéktelenebb apróságokon is, hogy azután egész nap fortyogjak, lehetőleg halálra sértve mindenkit a környezetemben. Ezt talán mások is észrevették már, nem véletlen, hogy engem biztak meg a Stresszoldó című multimédia CD vizsgálatával. Én pedig nagy reménységekkel tekintettem a teszt elébe, remélve, hogy a jövőben könnyebben lelek békére magamban, netán magam körül. Eleinte kicsit furcsállottam a dobozon virító és a menükben is állandóan szembejövő óriási tablettákat, végsősoron pont azt szeretném elkerülni, hogy pszichiátriai gyógyszeres kezelés alá kerüljek, de végül nagyvonalúan elsiklottam a probléma fölött (biztos már hatott a program). „Ügyetlen marketingfogás!" felkiáltással. A stresszoldás meditációk útján történik, amit nagyon ötletesen ültettek át a számítógépre. A különféle helyzetekhez illő szöveg, amelyet Rosta István reikimester mond, mindig állandó, de a képet tetszés szerint megváltoztathatjuk. A CD lehetőségeinek hála választhatunk több tájkép mellett mozgóképet (plazmahullámzás, felhővonulás, tűz) vagy békés filmrészleteket, például majszoló nyulacskát, vagy akváriumban lebegő halakat. Sajnos a végeredményt elrontotta megátalkodott természetem. A meditáció elején szinte tökéletesen kisimultam, de a későbbiekben ez visszájára fordult, mert annyiszor hallottam a „szeretet" és „fény" szavakat, hogy csömöröm lett a nagy békességtől. Végül annyira felidegesítettem magamat, hogy csak húsz perc Quake segített megnyugodni. Végső soron ez is egy lehetőség. Ezt a korongot azoknak ajánlom, akik már tudják, hogy szükségük lenne némi pihenésre a mindennapok forgatagában, de még nem vadultak el teljesen modern civilizációnk miatt.

Győri Ferenc

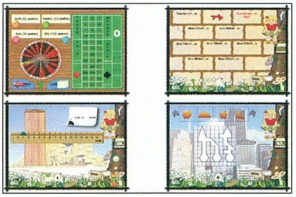

Minimális hardverigény
Processzor: 486-os
Memória: 16 Mbyte
CD-olvasó: 8-szoros sebességű
Hangkártya: Windows-kompatibilis

További jellemzők
Operációs rendszer:
Windows 95/98/NT/2000
Korosztály: 7–10 éveseknek
Forgalmazó: Profi-Média Kft.
☎ 06-79-523-340
www.profi-media.com
Ár (bruttó): 4800 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Manó Matek 3
Élvezettel tanulni

Megjelent a Manó-sorozat újabb korongja, melynek segítségével játékos módon fejlesztheti gyermekeink logikai készségét és gondolkodását. „A gyereknek más dolga sincs, mint hogy játsszon és tanuljon!"– szól gyakran az atyai dörgedelem. Miért és? Vonjuk össze a két tevékenységet, és mindjárt hatékonyabb, gyermekközelibb a szigorú matematika. Aki ismeri az általános iskola 3. osztályának matematikai tananyagát, az nem gondolhatja komolyan, hogy egyszerű ma kisiskolásnak lenni – és persze a szülők sincsenek könnyű helyzetben (az sem elképzelhetetlen, hogy ez a tantárgy neki is szerzett néhány kínos pillanatot). Emlékezzünk csak Karinthy örökbecsű írására, amikor a történetbéli apa saját kudarcából érti meg édesapját. Vajon mi, mai szülők hogyan állunk? Íme egy eszköz, amelynek segítségével otthon, kellemes körülmények között mi magunk korrepetálhatjuk gyermekünket anélkül, hogy bármelyik félnek nehezére esne a megértés, illetve az olykor szörnyen unalmas gyakorlás. A CD készítőinek legfontosabb célja visszalopni a játék örömét a tanulásba. A korongon a már megismert szereplők köszönnek vissza, csak a helyszín változott: egy képzeletbéli nagyváros, tele problémákkal és számokkal. A feldolgozott témák az ezres számkörből kerülnek ki, az alapműveleteket – összeadás, kivonás – is ebben a körben gyakorolhatják a nebulók. A korong anyagában szerepel azonban a szorzás és az osztás, valamint a nagy mumus, a törtek is. Nem maradtak ki a mértékegységek, valamint a geometria alapjai sem. A program 78 szöveges feladattípust tartalmaz, a számolást pedig a feladat mögötti falon lehet gyakorolni. Hasonló feladatsorokkal kell megbirkózni a tudáspróbában is, de ott már időre. Ha összegyűjtjük a kinyomtatható feladatlapokat, 78 oldalas munkafüzetet kapunk, amelyben további kreatív feladatokat oldhatnak meg vállalkozó szellemű gyerkőceink. Ha elég szorgalmasak voltak, a feladatok megoldásáért kapott zsetonokkal játszhatnak a város játéktermében a ruletten. Itt mi is tiszta szívvel bekapcsolódhatunk, mintegy jutalomként a nehéz pillanatok után. A készítők minket, szülőket, pedagógusokat sem hagytak cserben, az *Útmutató*ban segédletet kapunk, amely tartalmazza a feladatok célját, megoldási lehetőségeit, valamint javaslatokat a megoldás menetére.

Nagy Anna

Szeretné elkerülni az internethez kapcsolódó kockázatokat?

Biztonságos és könnyen használható megoldást keres elérhető áron?

Bemutatjuk a BorderWare™ e-business biztonságtechnikai termékcsaládját.

A **BorderWare™ Firewall Server™** tűzfal megoldás egyesíti a biztonságot a kényelemmel. Amellett, hogy könnyen installálható és felhasználóbarát kezelőfelületet nyújt, a Common Criteria EAL4 minősítését is elnyerte, így a legmagasabb biztonságtechnikai minősítéssel rendelkezik - eddig egyedül a világon.

A **BorderWare™ Office Gateway™** terméket kisebb cégek, szervezetek védelmére ajánljuk. Segítségével maximálisan kihasználható az internet csatlakozás, anélkül, hogy tartani kellene a hekkerek támadásától, vagy szabotázs akcióktól. Installálása kevesebb idő alatt elvégezhető, mint egy Windows vagy NT installálás.

A **BorderWare™ Document Gateway™** egyszerű, biztonságos megoldás a file-ok és dokumentumok tárolásához, megosztásához és közzétételéhez az interneten keresztül. Használata nem igényel szakértelmet.

A **BorderWare™ Mail Gateway™** kulcsrakész megoldást nyújt a levelező rendszer védelmére, a beépített csatolt file vizsgálat és az egyéb szolgáltatások biztonságossá teszik az interneten keresztüli és belső levelezést. Egyedül a browser-ére lesz szüksége.

Kérjük látogasson el még ma a **www.borderware.com** oldalaira, hogy meglelje amit keresett.

Kockázat mentes e-business.
Hogy Önt ne érjék meglepetések...

EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051 e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

BorderWare™
No risk e-business

Egy új világ CD-ROM-on

A Cartographia Kft. már régen adott ki újdonságot CD-n. A Budapest, a Magyarország és a Magyarország városai CD-atlasz után várható volt, hogy nagy dobásra készül.

A Cartographia Kft. több mint negyven éve a magyarországi térképészet fellegvára. Korábban csak a papíron kiadott termékekkel jeleskedett, de néhány évvel ezelőtt belefogott CD-s kiadványok fejlesztésébe is. A térképi alapok többnyire rendelkezésre állnak digitális formában, hiszen manapság a térképkészítés jelentős része már számítógépen történik, de a Világatlasz térképlapjai eddig csak papíron léteztek, így a munka jelentős részét a térképek digitalizálása és javítása tette ki.

A digitális térképi anyag megjelenítéséhez ezután már „csak" jól kezelhető és gyors megjelenítőszoftver kellett, valamint azok az „apró" kiegészítések – fényképek, videók, szöveges leírások –, melyek igazán élvezhetővé és használhatóvá tesznek egy ilyen jellegű kiadványt.

Navigálás a szoftverben

A korábbi CD-khez képest teljesen megváltozott a kezelőfelület. A főmenü látványos animáció után jelenik meg fix méretű, 800×600 képpontos ablakban – ennél kisebb képernyőfelbontással ne is próbálkozzunk. Későbbiekben ez az az ablak, ahova mint a kályhához, mindig visszatérhetünk.

Az első menüpont, a *Barangolás a Földön* a legfontosabb és legértékesebb. Ugyanis itt található meg a térképtár – a Cartographia papíron kiadott Világatlaszának tartalma, a számítógép adta lehetőségekkel kiegészítve. A menüpontra kattintva betöltődik egy politikai világtérkép. Ha a domborzati térképre vagyunk kíváncsiak, válasszuk ki a lehulló menüből, amelyben emellett akár színes vaktérképet is készíthetünk.

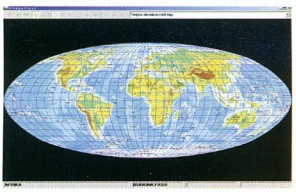

Kiindulópont a térképi barangoláshoz

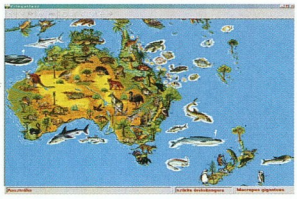

Ausztrália képes állatvilága

A navigálás egyszerű a képernyő tetején levő gombsorral. A kevésbé látszó részeket kinagyíthatjuk a térképen, de ha igazán apró részleteket is látni szeretnénk, rá kell kattintani a kívánt kontinensre, és már töltődik is az újabb térkép. A kontinensről ugyanilyen módon juthatunk az egyes országok térképlapjaira. További navigációs lehetőség, hogy az előre-hátra gombokkal az addigi képernyőképek között lépkedhetünk, de egy külön gomb révén visszaugorhatunk a kontinensekre vagy a Föld térképére is. A navigálásban segít még, hogy névvel ellátott könyvjelzőkkel megjelölhetjük a pillanatnyi nézetet.

Az egyik leggyakrabban használt funkció a *Böngészde* (azaz a névmutató), ahol szűrőfeltételek segítségével kereshetünk bármire, sőt az ugyanitt található gyorskereső ablakában akár a kérdőjel és csillag dzsóker karaktereket is használhatjuk. A keresés eredményét a térképen is megnézhetjük a *Mutat* gombra kattintva.

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium II
Memória: 64 Mbyte
CD-ROM meghajtó
Megjelenítő: 800×600 képpont, hicolor

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/2000
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Cartographia Kft.
☎ 363-3639
www.cartographia.hu
Ár (bruttó): 12 990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★★☆

További lehetőségek

A főmenüben a *Böngészde* és a *Látni- és tudnivalók* közvetlenül is elérhető, így a multimédiás anyagok (képek, videók, szöveges leírások, zászlók, címerek) megkereséséhez nem kell végigbóklászni a teljes térképi állományt. Belőlük pedig van elég. A CD-n közel kétezer fénykép, 21 videó, több mint 1200 hely szöveges leírása, 192 ország zászlója és címere található meg.

Gyermekkorom kedves színfoltja volt, amikor az atlaszt lapozgatva rábukkantam a színes, állatokat és növényeket bemutató kontinensfestményekre. Nos a Cartographia ezeket is beleillesztette a szoftverbe azzal a kiegészítéssel, hogy a növények és állatok neve közvetlenül az állapotsoron olvasható latinul, illetve a telepítéskor kiválasztott nyelven. A *Világ számokban* menüpont az atlaszban is megtalálható tematikus világtérképeket mutatja be. Az egyes országok a kategóriáknak megfelelő színezést kapták, de a minket érdeklő országra mutatva a pontos értékeket is leolvashatjuk.

A Böngészdében a világ legeldugottabb helyeire is eljuthatunk

A Világatlaszban játszani is lehet: térképismereti tudásunkat tudjuk lemérni. A paraméterek beállítása után (játékos neve, a játék helyszíne, nehézségi foka és típusa) már játszhatunk is: ki kell találni, melyik település nevét takarták le.

Jó érzés volt „lapozgatni" a digitális Világatlaszban. Azt azért meg kell említeni, a térképek néha elég lassan töltődtek be. Ennek oka valószínűleg az, hogy a szebb látvány érdekében vektoros file-okat használtak, melyek nagyobb processzorteljesítményt igényelnek. Ezért csak azoknak tudom jó szívvel javasolni a programot, akiknek izmosabb gépük van.

Tóth Tamás

Stuart Little, kisegér
Egy kisegér nagy kalandjai

A Little család elhatározza, hogy örökbe fogad valakit. Ám az árvaházból nem egy új fiúcskával vagy kislánnyal térnek haza, hanem Stuarttal, a beszélő egérrel. A rokonok – első megdöbbenésüket leküzdve – szeretettel veszik körül az új családtagot, mégsem örül mindenki az új jövevénynek. Hómancs, a család macskája mindent megpróbál, hogy eltávolítsa a betolakodót, még kóbor macskákkal is hajlandó üzletet kötni, csak hogy Stuartot elűldözze. A végén minden jóra fordul, de addig még sok-sok kaland vár Stuartra és a Little családra.

„Egy egér, akinek cicája van. Átmegyek menyétbe..."

A film forgatókönyvének társszerzője az az M. Night Shyalmalan, aki írta és rendezte a Hatodik érzéket, és rendezője az a Rob Minkoff, aki Az Oroszlánkirály című Disney-rajzfilm társrendezője volt. Ahogyan az a tartalomból is sejthető, a film legfőbb szereplői nem emberek, hanem a számítógéppel rajzolt Stuart és a Boone Narr idomár által trenírozott macskák – a számítógépes grafikusok zseniális munkájának köszönhetően teljesen emberi a mimikájuk.

Ezért nem meglepő, hogy a film DVD-jén rengeteg extra található. Az HBO werkfilmjében több a poén, mint a hasznos információ, mégsem fognak csalódni azok, akik szeretnék tudni, hogyan készítették a film főbb jeleneteit. Például a Visual Effects Interactive Featurette című részben hat jelenet (többek között a „jó éjt puszi" és a fogmosás) készítését nézhetjük meg a vázlatoktól a végső fázisig. Az alagsorban (Basement Treasure) tényleg kincstár található: megnézhetjük a vitorlásverseny egy korai változatának vázlatát, néhány kimaradt és elrontott jelenetet, továbbá azt, hogy öt grafikus mire képes egy gyúszúvel, egy gyufával, egy gombbal és egy egérrel. A vázlattömbben (Scrapbook) rajzokat láthatunk a készülő Stuartról, az autó- és hajótervekből, valamint a képes storyboardból.

A készítés rejtelmeiről rengeteg érdekességet tudhatunk meg a két kommentárból Rob Minkoff rendezőtől, Henry F. Andersontól, az animációk, valamint John Dykstrától, a vizuális effektusok vezetőjétől. Főleg az angolul értő gyerekeknek ajánlott Stuart családi albumának végiglapozása, amelyet választhatunk csak zenével vagy Michael J. Fox, Stuart eredeti hangjának narrációjával. Hasonlóképpen nekik való az a játék, amelyben Stuartot segíthetik haza a Central Parkon keresztül, jól válaszolva a feltett kérdésekre. A lemez DVD-ROM részén található még egy játék, egy egyszerű autóverseny, amely a Hasbro filmhez készített sorozatának egyik darabja. Végül a lemezen a készítők filmográfiái mellett a film előzetese és három videoklip is helyet kapott.

Mindezeken túl a lemez egyik legnagyobb előnye, hogy található rajta magyar szinkron (bár csak a surround) és magyar felirat is.

Weisz Tamás

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extra: ★★★★★
Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Surround: bolgár, cseh, horvát, magyar, szlovák
Felirat: angol, arab, bolgár, cseh, horvát, magyar, szlovák
Képarány: 16:9
Hossz: 81 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 6750 Ft

A kétszáz éves ember
Roboteposz

Eredetinek nem mondható, kissé hosszúra nyújtott, de kétségkívül megindító film arról az androidról, akinek emberi érzelmei voltak. Andrew (Robin Williams szokásos, zseniális alakításában) egyszerű háztartási alkalmazottként kerül a Martin családhoz, ám hamar kiderül, hogy – ki tudja, milyen gyártási hiba folytán – olyan dolgokat mond és cselekszik, amelyek nem jellemzők a rideg, gépi intelligenciára. A mintegy kétórás történet négy generáción keresztül kíséri Andrew emberré válásának rögös útját, illetve rajta keresztül a Martin család életét. A film határozott előnye, hogy bár a jövőben játszódik, készítői nem valamiféle elvarázsolt csodavilágba helyezték a szereplőket, csínján bántak a speciális képi effektusokkal is, persze ahol szükség volt rá, ott mindent nagyon szépen kidolgoztak – a maszktechnika például elsőrangú. Sajnos ugyanez nem mondható el a DVD extra szolgáltatásairól. A szokásosnak mondható mozielőzetesen, egy teljesen átlagos, jobbára semmitmondó werkfilmen és a szűkre szabott filmográfián kívül ugyanis mindössze egy háttérzenét tartalmazó hangsáv került a lemezre.

A Hook és a Jumanji előzetesei helyett szívesebben pillantottam volna be kicsit jobban a kulisszák mögé.

Útban az új, emberi külső felé

Spányik Balázs

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extra: ★★☆☆☆
Dolby Digital 5.1: angol, német
Felirat: angol, arab, cseh, dán, finn, görög, hindi, holland, horvát, héber, izlandi, lengyel, magyar, norvég, német, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 124 perc
Kiadó: Columbia/TriStar
Ár (bruttó): 6750 Ft

Penge
Vámpír deluxe

Furcsa sebekből vérző terhes nővel rohannak a kórház folyosóján, ám az aszszonyt már nem tudják megmenteni. A tragédiát csak az újszülött éli túl. Harminc évvel később egy különös éjszakai bulit – és jó néhány vámpírt – Penge szakít félbe éles kardjával és speciális fegyvereivel.

Ez a menet Blade-é, de még messze nincs vége

Penge, a vámpírok réme évek óta anyja gyilkosát keresi, ám a keresés közben megöl minden útjába kerülő vámpírt.

Akik pedig annyian vannak, mint égen a csillag, így Pengének szüksége van rendkívüli tulajdonságaira: villámgyors és gyorsan regenerálódik, mint egy vámpír, ám nappal is járhat az utcákon, mint az emberek, rá nem káros a napfény.

A vámpírokat nemcsak Penge, hanem saját belső hatalmi harcuk is tizedeli. Pontosabban az a Deacon Frost, aki át akarja venni a hatalmat, aki „megtérített" létére jobban hisz La Magra legendájában, mint a született vámpírok. Frost tervének kulcsa Penge, a nappali vámpír, így nem maradhat el a végső összecsapás.

A lemez legfőbb extrája az egyik legjobb 5.1-es hang, amely valaha DVD-re került. A film első tíz perce akár tesztként is felfogható, olyan intenzíven használja ki mind a hat hangfalat. Az extrák között megtaláljuk a film előzetesét, a készítők és a főszereplők képes-hangos bemutatását, valamint a werkfilmet, amelyben egy alternatív befejezés is megtekinthető.

Weisz Tamás

Hang: ★★★★★
Kép: ★★★★★
Extra: ★★☆☆☆
Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: cseh, héber, lengyel, magyar, portugál, román
Képarány: 16:9
Hossz: 115 perc
Kiadó: New Line
Ár (bruttó): 6750 Ft

Monty Python: Az élet értelme

Viszlát és kösz!

Sokan és sok helyzetben érezhették már kényelmetlenül magukat a Monty Python csapat hat visszaeső tagja miatt. Én is kellemetlen helyzetben vagyok, amikor írnom kell erről a korongról. Mivel a film nem éppen idei kiadású, a hangja enyhén szólva gyenge (legalábbis az 5.1-hez képest), a képminősége szintén – még a feliratai is csúnyák a modern DVD-filmekhez képest. Extrának legfeljebb a magyar felirat tekinthető, a hátoldal ajánlójától pedig minden jóérzésű ember sikítva dobná el a dobozt. Akkor mit keres ebben a rovatban?

Netán elrettentő példaként? Szó sincs róla, a korongon ugyanis található valami nagyon értékes: egy film. Kissé hatásvadászatban: A FILM. Tele hihetetlenül eredeti, furcsa, bizarr, felforgató ötlettel.

Miről szól a történet? Arról a furcsa érzésről, amit a halál előtt vagy annak közelében érzünk. Megérte? Miért? Hogyan? És persze: mi az élet igazi, mély értelme? Sokan tudnának vigasztaló kis semmiségeket mondani ilyenkor – de halaknak?! Akik ráadásul közben azt szemlélik, ahogy társaikat megeszik. Nekik bizony jól jön egy oktatófilm, amely remélhetően megvilágítja az élet értelmét. Tudom, tudom. Douglas Adams óta mi már tudjuk, a válasz 42 (Galaxis útikalauz stopposoknak), na de szegény halak ugye nem érhették meg a könyv kiadását. Az ő érdekükben kérek mindenkit, aki nem retten meg holmi tabudöntögetéstől, és idegrendszere, valamint gyomra kellően erős, szerezze be ezt a filmet.

Szexuális felvilágosítás szemléltető példával – szóval ezért olyan népszerű Oxford!

Győri Ferenc

Hang: ★☆☆☆☆
Kép: ★☆☆☆☆
Extra: ☆☆☆☆☆
Dolby Digital Stereo: angol
Dolby Digital Mono: francia, német, olasz
Felirat: angol, bolgár, cseh, dán, finn, francia, holland, lengyel, magyar, norvég, német, portugál, svéd, török
Képarány: 4:3
Hossz: 103 perc
Kiadó: Universal Pictures
Ár (bruttó): 6750 Ft

Truman Show

Fantom(lemez) az éjszakában

Truman Burbank a világ legismertebb arca. Ami nem csoda, hiszen életének minden másodpercét harminc éve, megszületése, egész pontosan 10 909 nap óta élőben közvetítik világszerte. Csak miatta építették fel a világ legnagyobb stúdióját és rendeztek be egy egész kisvárost, Seaheavent, amelyben ötezer – többnyire rejtett – kamera figyeli minden mozdulatát. Emberek milliói látták első lépéseit, figyelték, hogyan boldogul az iskolában, majd az életben, a világ nagyvárosaiban pedig óriás kivetítőkön nézhették, amint eskövőjén kimondja a boldogító igent. Ám egy nap homok kerül a gépezetbe, és Truman elkezdi keresni az igazságot.

A DVD-kiadásban számomra az volt a legmeglepőbb, hogy egyáltalán létezik. Ugyanis jelen pillanatban (november elején) a lemez csak tervként szerepel. Pedig a Serco Kft.-től kölcsönkapott – 2000. április 1-jén kiadott! – német kiadású lemezen az angol, a német és a cseh Dolby Digital 5.1-es szinkron mellett van még magyar és lengyel surround szinkron is, valamint az angollal és a némettel együtt összesen kilenc feliratozás (sajnos ezek között már nem szerepel magyar). Egyébként a lemezen gyakorlatilag minden extrák: a kötelező nyelv- és jelenetválasztáson túl csak két filmelőzetest tartalmaz. Rövid nézelődés után (a Sercónál és az Interneten) kiderült, hogy már kapható magyar szinkronnal vagy feliratal például a La Haine című francia film, a The Deep End of the Ocean Michelle Pfeifferrel, Treat Williamsszel és Whoopi Goldberggel a főszerepben, vagy két Tom Cruise-film, a Mint a villám és a Top Gun.

Furcsa dolgok potyognak az égből

A tanulság: a filmrajongóknak érdemes alaposan körülnézniük az ausztriai és a németországi boltok polcain is, ha éppen arrafelé járnak.

Weisz Tamás

Kép: ★★★★☆
Hang: ★★★★☆
Extra: ★☆☆☆☆
Dolby Digital 5.1: angol, cseh, német
Dolby Surround: lengyel, magyar
Felirat: angol, bolgár, dán, finn, holland, izlandi, német, norvég, svéd
Képarány: 16:9
Hossz: 99 perc
Kiadó: Paramount Pictures
Ár (bruttó): 8500 Ft

Az itt bemutatott DVD-filmeket a Serco Kft.-től és az Acca Computertől kaptuk.
- Serco Kft. ☎ 374-4055
- www.serco.hu
- Acca Computer ☎ 453-0153
- www.acca.hu

Hiszem, ha látom?

Akkor hiszem... Mert látom! Nem sok filmről mondhatjuk el, hogy több helyen sántít a története és a színészi alakítások finoman szólva is másodvonalbeliek, mégis milliók tódultak a mozikba, hogy láthassák – pusztán a látványért.

A Jurassic Parkról és Az elveszett világról azonban kijelenthetjük ezt. Most mindkettő megjelent DVD-n is. Mintha valami átok ülne a Crichton-regényeken: a többségükben eredeti, izgalmas és fordulatos történetek a filmvásznon kétségbeejtően gyengére sikerednek, ami azért is furcsa, mert a szerző gyakran maga is részt vesz a forgatókönyvek megírásában. Sajnos ez a helyzet ebben az esetben is. A könyvváltozat, különösen az Ősélnypark címen megjelent első rész sokkal jobb, mint a film (a második már könyvben is gyenge) – igaz, ezeket a filmeket nem a történetük miatt kedveljük.

Ha valaki még nem ismerné: az alapötlet az, hogy az összünyog, miután megcsípte a dinoszauruszt, rászállt egy fára, ahol a gyanta konzerválta pár száz millió évre, testében a dinó vérével. A tudósok ezekből a vérmintákból nyerik ki a dinók DNS-láncait, kipótolják békák DNS-ével, és élő egyedeket klónoznak belőlük. Mégpedig azzal a céllal, hogy egy távoli szigeten egyedi „vadasparkot" hozzanak létre, ahol jó pénzért meg lehet tekinteni az őskori állatokat.

Az első részben egy ilyen park megnyitása előtti „tesztüzembe" kerülnek hőseink, ahol az események katasztrófába fordulnak. A folytatásban kiderül, hogy van egy másik sziget, ahol szabadon élnek az ősállatok. Rögtön elindul egy vadászcsapat, hogy befogjon egy T. Rexet a San Diego-i állatkertnek, ám éppen ott vannak természetbarát hőseink, akiknek sikerül több-kevesebb sikerrel megállítani ezt az őrültséget.

DVD-k luxuskivitelben

Amire nem lehet panasz, az a DVD-k kivitelezése. A menüket mindkét esetben a film egy-egy képkockájába építették be, amelybe néha besétál egy-két dinó, de ha kiválasztunk egy menüpontot, akkor biztos, hogy jön egy raptor és nyakunkba ugrik örömében. Szenzációs mennyiségű extra információ került fel mindkét lemezre. Ezek közül rögtön kiemelném a külön-külön összeállított, 50 perces „Így készült..." kisfilmeket. Adott esetben ezek talán érdekesebbek is, mint maguk a filmek, hiszen rajtuk keresztül betekinthetünk a kulisszák mögé, láthatjuk, hogyan jött létre a lenyűgöző látvány, mi volt benne trükk, mit csináltak számítógéppel és mit bábokkal

A mama azt mondta, vécén nem illik enni... de most úgysem lát!

(kár, hogy nem feliratozták magyarul). Szintén külön említést érdemel a mindkét lemezen megtalálható, szépen kivitelezett, képekben és információkban gazdag „Dinoszaurusz enciklopédia", amelyben angolul ugyan, de részletesen olvashatunk a triász és a jura földtörténeti időszakról, az ezeket benépesítő állatokról.

A Jurassic Park közel három évig tartó forgatásának szinte minden fázisáról találunk valamilyen dokumentumot a DVD-n. Van például pár részlet egy korai stábértekezletről, valamint a megfelelő helyszín után kutató csapat élményeiből is. A forgatókönyv képregényesített részletei is szép számban szerepelnek, sőt egyes fontosabb jeleneteket animációs kisfilmekben is kidolgoztak a részletek kedvéért, ezek közül a film végi, „Raptorok a konyhában"-t tekinthetjük meg. A forgatásról az ott készített fényképek, másrészt a *Production Notes* címszó alatt összegyűjtött érdekességek árulkodnak. Az utómunkálatok közül a hangeffektusok előállítóinak munkáját kísérhetjük figyelemmel, amint teljesen hétköznapi tárgyakat használva varázsolják elő a bébiraptor születésének hangjait. Végül a szokásos előzetes, valamint a főbb szereplők és a rendező rövid életrajza és filmográfiája zárja a sort.

A második rész CD-jén is hasonlóan gazdag a kínálat. A fent említett közös darabokon kívül tobzódhatunk a stáb grafikusainak és modellezőinek zseniális képeiben, műalkotásaiban. Külön sorozatot készítettek a különböző dinoszauruszok makettjeiről, valamint a film poszterterveiről, ami nagyon tanulságos (némelyik katasztrofális). Csak fényképeken keresztül ugyan, de bepillanthatunk az effektusokért felelős Industrial Light & Magic szakembereinek munkájába, cserébe viszont megnézhetjük azt két jelenetet, amelyet Spielberg később kissé unalmasnak vagy nem odavalónak ítélt, ezért kihagyott a filmből. A forgatásról készített képek ezúttal is sok érdekességgel szolgálnak, és még többből olvashatunk a feljegyzések között.

Erről a lemezről sem maradt le a mozikban vetített előzetes, és a színészek, valamint a stáb nevesebb tagjainak életrajza és filmográfiája.

Mindkét DVD-n szerepel egy pár másodperces, nagyon hatásos, de keveset mondó előzetes egy filmből,

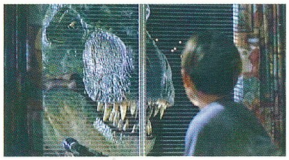

„Anyu, apu! Dinoszaurusz van a kertünkben!"

amelynek címe Jurassic Park III. Megpróbáltunk utánanézni néhány filmes helyen, de sehol semmi hír róla. Elképzelhető, hogy csak jópofa poén az egész – bár ahhoz túl jól van megcsinálva. Mindenesetre bizakodhatunk benne, hogy szegény Jeff Goldblumnak még egyszer vissza kell utaznia valamelyik szigetre...

Spányik Balázs

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★★
Extra: ★★★★★
Dolby Digital 5.1: angol, német
Dolby Surround: angol, magyar
Felirat: angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, hindi, horvát, héber, izlandi, lengyel, magyar, norvég, német, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 121+123 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 6750+6750 Ft

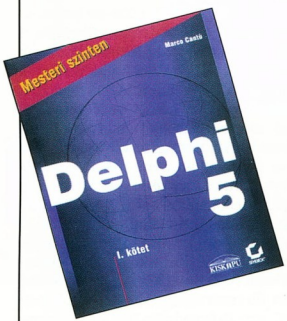

Marco Cantu

Delphi 5 Mesteri szinten, I. kötet

Kiskapu, 2000, 570 oldal, 3430 Ft

A Delphi a Vizuális Komponenskönyvtár (VCL) szilárd alapjaira épülő, rendkívül sokoldalú fejlesztőkörnyezet. Ha adatbázis-kezelésről, ügyfél–kiszolgáló típusú megoldásokról, többrétegű alkalmazásokról, internetes vagy intranetes programokról van szó, a Delphi éppúgy ideális választásnak bizonyul, mint amikor a hatékonyság vagy a nagyfokú ellenőrizhetőség a fő szempont.

A Delphi 5 annyi újdonságot tartalmaz, hogy felsorolni is nehéz lenne. Csak néhány közülük: bővített adatbázis-támogatás (ADO és InterBase adatkészletekhez), új MIDAS-változat internetes szolgáltatásokkal, a TeamSource változatkövető eszköz, fordítási lehetőségek, keretek, számos új komponens és megannyi, a kötetben bemutatott hasznos apróság.

A Delphi felszíne alatt összetett programozási fejlesztőkörnyezet rejlik. Az Object Pascal nyelv rejtelmeinek, a – készen kapott vagy magunk által készített – Delphi-komponensek használatának, az adatbázis-kezelő és ügyfél–kiszolgáló alkalmazások fejlesztésének, a Windows- és COM-programozás kulcsfontosságú elemeinek, illetve a webes vagy internetes megoldásoknak az elsajátítása sok időt és gyakorlást igényel. A könyv megértéséhez a fent említett témakörökről nem kell különösebb ismeretekkel bírnunk, de szükséges, hogy ismerjük a Pascal programozás alapjait.

A Sybex Web-helyén (www.sybex.com) számos, a könyvhöz kapcsolódó segédanyag található.

Giczy Gergő

Gerő Judit

Word 2000 kezdőknek és haladóknak, II. kötet

ComputerBooks, 2000, 395 oldal, 3499 Ft

A könyv első kötete (amelyet májusi számunkban mutattunk be) a Microsoft Word 2000 alapszintű használatát mutatta be, és elsősorban a kezdőknek szólt. Az első rész anyagára építkező második kötet már a program mélyebb rétegeibe kalauzolja el olvasóit, haladó(bb) szintre emelve a program ismeretét, használatát.

Főleg a hosszabb, de legalább néhány oldalas, illetve egyforma dokumentumokkal dolgozók életét könnyítik meg a stílusok, a sablonok és a stílustárak, melyeket a könyv első három fejezete mutat be közel ötven oldalon. Ezt követik a közös munkát segítő funkciókat (változáskövetés, megjegyzések, dokumentumvédelem), illetve a keresést és cserét ismertető fejezetek.

A táblázatok témáját a szerző két fejezetre különítette el. Az első inkább a táblázatok létrehozásáról, a méretek és a tulajdonságok megadásáról szól, míg a második a táblázatok csinosításával, „finomhangolásával" foglalkozik. A mezőket és mezőutasításokat bemutató fejezet az alapok átvétele után részletesen ismerteti az összes mezőutasítást és a hozzájuk tartozó kapcsolókat.

A *Számolás a Wordben* című fejezetet újabb „kettévágott" téma, a körlevélkészítés követi. A hosszabb dokumentumok készítését könnyítő funkciókat – lábjegyzet, végjegyzet, kereszthivatkozások, tartalom- és egyéb jegyzékek, vázlat és fődokumentumok – bemutató fejezeteket mintegy tucatnyi oldalon az úrlapok készítésének rejtelmei szakítják meg. A könyv utolsó három fejezete, a Word testre szabása, a képek, képaláírások, keretek, valamint az elektronikus levelezés és a csoportmunka már az igazán profikhoz szól. A közel hétszáz oldalnyi anyagban a két kötethez tartozó közös tárgymutató könnyíti meg a keresést.

Weisz Tamás

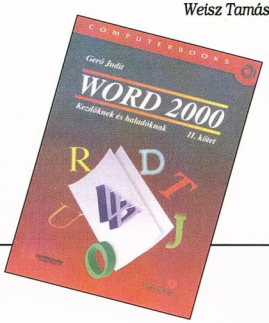

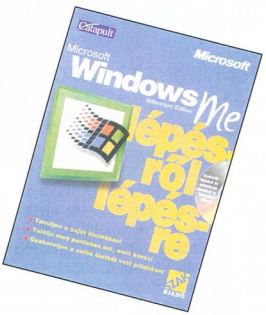

Catapult-csoport

Microsoft Windows ME – lépésről lépésre

Szak Kiadó, 2000, 274 oldal, 3800 Ft

A Microsoft szeptemberben megjelent operációs rendszeréről szól ez a könyv azzal a szándékkal, hogy hét leckén keresztül bemutassa a Windows Me kezelését és főbb újdonságait. A gondjaim már a tematikánál kezdődtek – ugyanis az nincs. A „leckék" sokkal inkább életképek egy elképzelt család mindennapjaiból. A baj az, hogy ezekből csak az tanulhat bármit is, aki az alapokkal már tisztában van. A hét főbb témakör a Windows testre szabása, az Internet-kapcsolat és az elektronikus levelezés beállítása, otthoni hálózat kiépítése, játék és munka, multimédia, a Windows karbantartása és minden más egyéb. A függelékben olvashatunk a telepítésről és az operációs rendszer részeinek beállításáról.

Ami a fordítást illeti, a készítők két és fél oldalon szabadkoznak: kevés idejük volt, nem állt rendelkezésükre a teljes lokalizált változat. Vajon ki sürgette őket, hiszen még most, október végén sem jelent meg az új Windows magyar változata. (Másrészt viszont a szeptember elején lezárult lokalizációból lehetett volna teljes változatuk.) Az eredmény: sok helyesírási, fordítási (tematikus) és tördelési hiba, a képernyőképek helyenként katasztrofális minőségűek, a kétnyelvű hivatkozások megnehezítik a folyamatos olvasást, és sajnos még hosszan sorolhatnám. Esetleg további negyven nap alatt össze lehetne hozni egy második, javított kiadást. Ráférne!

Spányik Balázs

Adatbázis-kezelés	Microsoft vagy **Oracle**
Marketing	Epiphany vagy **Oracle**
Értékesítés	Siebel vagy **Oracle**
Webáruházak	IBM vagy **Oracle**
Stratégiai beszerzés	Commerce One vagy **Oracle**
Termelésirányítás	SAP vagy **Oracle**
Ellátási lánc menedzsment	i2 vagy **Oracle**
Pénzügyi menedzsment	SAP vagy **Oracle**
Emberi erőforrás	PeopleSoft vagy **Oracle**
Támogatás	Clarify vagy **Oracle**

Válasszon teljes körű e-business megoldást az Oracle-től,

vagy rakjon össze egyet 10 különféle szoftverből.
A választás az Öné.

ORACLE®
SOFTWARE POWERS THE INTERNET

© 2000 Oracle Corporation. Minden jog fenntartva. Az Oracle az Oracle Corporation bejegyzett védjegye.

www.oracle.com, www.oracle.hu

Az én házam az én hálózatom

A Cisco Systems egy építő- és számos információtechnológiai vállalattal karöltve családi házat emelt London lakóövezetében, hogy bemutassa, az Internet-technológia miként formálja át mindennapjainkat – munkahelyünk után immár otthonunkban is.

Internet Home Alliance (IHA) néven alapított szövetséget egyesült államokbeli információtechnológiai, gyártó- és kereskedőcégek csoportja – többek között a Cisco Systems, a CompUSA, a General Motors, az Invensys PLC, a Sears Roebuck és a Sun Microsystems – október végén az *Internet lifestyle*, a Világháló által „átszőtt" életmód népszerűsítésének szándékával.

A szövetség a jövő év elején induló marketingkampány mellett olyan munkacsoportokat is támogat, amelyek az otthoni hálózatok berendezéseit szállító vállalatok együttműködését hivatottak szorosabbra fűzni. Az IHA alapítói közé tartozó General Motors természetesen a gépkocsik internetes képességeinek fejlesztésére összpontosít, az Invensys PLC pedig az otthoni automatika egyik élenjáró szállítója.

Családi hálózati környezet

Az IHA-t mintegy kilenc hónapos egyeztetés eredményeként hozták tető alá. A személyi számítógépeket, intelligens háztartási berendezéseket és más készülékeket egymással és az Internettel összekötő hálózat elképzelése azonban korántsem újkeletű. A tudományos fantasztikum alkotóit és a jövőkutatókat jóval régebb óta foglalkoztatják az otthoni hálózatok – amelyek alkotóelemeit a fejlettebb országokban ma már tömegcikként forgalmazzák. Ennek ellenére még az Egyesült Államokban is elenyésző az ilyen hálózatok aránya, jóllehet a háztartások több mint felében van PC. Érthető tehát, hogy a hardver- és szoftverszállítók elérkezettnek látták az időt egy kis felvilágosító munkára.

Hasonló célzatból idén januárban a Las Vegas-i Consumer Electronics Show fogyasztói elektronikai kiállításon már közszemlére került a Connected Family („behálózott" család) architektúra és az otthoni hálózatok nyílt platformja, számos cég együttműködési szándékának bejelentésétől kísérve. A családi hálózati környezet kialakításához az akkori közlemények szerint a Cisco új termékkategória, az otthoni világhálózati átjáró (internet home gateway) bejelentésével, a Sun a Java és a Jini nyílt szabványaira épülő alkalmazásokkal, a GTE – amely a Bell Atlantickal történt egyesülése után júliustól Verizon Communications néven működik – szélessávú Internetszolgáltatással és internetes szolgáltatásokkal, a Whirlpool pedig a megfelelő képességekkel felruházott háztartási gépekkel járult, illetve járul hozzá.

Az Intel szintén régóta kínálja Web-helyén Intel AnyPoint otthoni – igaz, kimondottan számítógépes – hálózati termékeit az Internet-elérés, az erőforrások és a file-ok megosztásához, nem utolsósorban a játékprogramok több résztvevős felállásban történő játszásához, a HomeVision hazánkban is kapható lakásvezérlő eszközeiről pedig mi is több ízben beszámoltunk.

Az otthoni hálózatok születőben levő piacát megcélzó stratégiai összefonódásokról persze nemcsak a tengerentúlról, hanem Európából is érkeznek hírek. Az Ericsson és az Electrolux szintén az internetes technológia lehetőségeivel élő háztartási berendezések közös fejlesztésében állapodott meg, a Philips pedig már a közeljövő otthonait benépesítő intelligens és hálózatképes készülékeit tervezi, amelyeket magazinunk júliusi számában bemutattunk ▶ *Philips Design: A közeljövő otthona – CHIP, 2000/7/56).*

Hálózat- és háztűznézőben

A Cisco Systems az angol Laing Homes építőipari vállalattal együttműködve hozta tető alá internetes családi házát London egyik elővárosában, Watfordban. Az Internet-lak (Internet Home) első pillantásra semmiben sem tér el a Laing szabványai szerint emelt rezidenciáktól, és az öt hálószobás ingatlanba belépőt odabenn sem fogadja futurisztikus látvány. Egy pár hordozható, folyadékkristályos számítógép-terminálon kívül mindössze néhány sík képernyős tévé és a szokásosnál talán valamivel több csatlakozó utal a technológia fokozott jelenlétére. A Cisco netes családi háza ugyanis olyan technológiának ad otthont, amelyet napjaink embere ismer és használ különböző eszközök és szolgáltatások révén, eltérő helyszíneken – bár többnyire munkájával összefüggésben. Otthoni környezetté rendezve azonban érzékletesen szemlélteti, hogy az internetes technológia mindennapjaink szerves részévé vált, és – a Cisco szavaival – meghatározó szerepet játszik a munka, a szórakozás és a tanulás, egyszóval az élet minden területén. Az Internet-lak berendezéséhez a Cisco nem kevesebb mint 16 információtechnológiai cég támogatását nyerte meg, amelyek termékeiket és szolgáltatásaikat adták a családi hálózati környezet funkciógazdag kialakításához. A számítógépeket a Compaq, a plazmaképernyős tévékészülékeket a Fujitsu, a DVD-lejátszót a DVD Plus szállította. A házi rendszer szívét alkotó kapcsolószekrénybe a Cisco 1750-es routere mellett egy NT-s Web-szerver is került, szintén a Compaqtól. Az Internet-lak távközlési szolgáltatója, a British Telecom digitális tévéműsort és Internet-elérést ötvöző műholdas szolgáltatása, a Convergence Plus mellett négy ISDN és két PSTN vonalat is behúzott, melyekhez ADSL szolgáltatást nyújtott és vezeték nélküli DECT készülékeket is adott.

A fűtésvezérlő rendszerek ismert szállítója, a Honeywell az Internet-lakban egy ke-

reskedelmi forgalomban még nem kapható automatizációs rendszert állított fel.

A Hometronic segítségével nemcsak a ház fűtése, hanem a világítás, a kis készülékek sora és az öntözés is felügyelhető. A rendszer csatlakozik az Internethez, alkotóelemei pedig robusztus, többfrekvenciás rádió-összeköttetésben állnak egymással, ami egyszerűvé teszi telepítésüket.

A Honeywell rendszerének lelke a Hometronic Manager, amely a hallban kapott helyet. Több olyan üzemmód, illetve állapot – például ébredés, távozás, buli, ünnep stb. – állítható be rajta, amelynek paraméterei az adott háztartásra szabhatók, és egyetlen gombnyomásra érvénybe léptethetők. Ha az otthon tartózkodók mondjuk bevásárolni indulnak, a Távozás gombbal energiatakarékos üzemmódba helyezhetik a házat, ekkor a rendszer leoltja a fényeket, és mérsékeli a fűtést. Hazaérkezésükkor pedig mindennek a fordítottja történik, hasonló egyszerűséggel. A Hometronic elég okos ahhoz, hogy a szobahőmérséklet hirtelen esésekor megértse: valaki szellőztet. Nem kísérli meg tehát fenntartani a beállított hőfokot, hanem éppen ellenkezőleg, kikapcsolja a fűtőtestet arra az időre, amíg az ablak ismételt becsukását nem észleli. Nem utolsósorban a rendszerrel a légkondicionáló, -szűrő és -párásító berendezések is vezérelhetők, így kellemesebbé és – asztmában vagy allergiában szenvedő lakók, látogatók számára – kíméletesebbé tehető a ház mikroklímája. Akár távolról is, mivel a Hometronic által felügyelt folyamatok és berendezések állapota az Interneten keresztül ellenőrizhető és módosítható a Világhálót elérő PC-ről, kéziszámítógépről vagy mobiltelefonról.

Az Internet-lak nevéhez híven a Hálón is megtalálható. Web-helyét, amely a vállalati site-okhoz hasonló módon képezi le a ház egészét, az a Perception Digital Media készítette, amely kezelőfelületeket, intra- és extraneteket, valamint e-üzleti megoldásokat fejleszt, többek között az Apple Computer, a British Airways, a Cisco Systems és a Mattel számára. Esetünkben a Web-hely mögötti intranetet a Polaris Telemetry szállította, amely Internet-alapú épületfelügyeleti eszközöket gyárt. MicroLan nevű rendszerét az Internet-lakban kimondottan biztonsági célokra használták. A rendszert alkotó eszközök mindegyike összekapcsolható a többivel, így a hagyományosnak mondható beléptető, mozgásérzékelő vagy tűzriasztó funkcióknál lényegesen összetettebb „csapatmunkára" is képesek. A szoftver fuzzy logikájának köszönhetően a MicroLan kitapasztalja a házban lakók viselkedési mintáit, így például észleli, ha anélkül térnének nyugovóra, hogy a bejárati ajtót bezárták volna, és erre figyelmeztet. Szintén a fuzzy logikát alkalmazva a rendszer például elzárja a gázszelepeket, ha túl magas szén-dioxid-szintet észlel a házban.

Az Axis Communications egy 2400-as videoszervert és három 200+ típusjelű Webkamerát adományozott, melyek közül egyet-egyet a bejárati ajtó, illetve a gyermekágy megfigyelésére szereltek fel, a harmadikat – ez a Sony gyártmánya – pedig a dolgozószobában állítottak fel videokonferenciázáshoz. Ugyanitt szerelték fel a bristoli székhelyű Motion Media ISDN Videophone-ját, amely hagyományos távbeszélőként és videotelefonként egyaránt használható. Külön érdekessége, hogy a telefonkészülékek elvárható szolgáltatásai mellett a kép kimerevítésére, a videokamera képeinek továbbítására és a tévéképernyőn való képmegjelenítésre is alkalmas.

Az Internet-lak fejlett kommunikációs képességeit a vonalkódolvasóiról nálunk is ismert Symbol Technologies vezeték nélküli helyi hálózata (WLAN-ja) tovább fokozta. Az egész házat és a kertet lefedő rendszerhez különböző mobil eszközök csatlakoztak. Két NetVision telefon, amelyek a Cisco routerén keresztül a nyilvános – vezetékes és vezeték nélküli – távbeszélő rendszerekkel, valamint a VoIP telefonokkal is képesek kommunikálni. Egy „adattelefon", amely a NetVision telefonok képességeivel bír, de vonalkódolvasó lézerscannert és Web-klienst is tartalmaz, valamint hasonló kiegészítőkkel és vezeték nélküli hálózati kártyával rendelkező Palm Pilot kéziszámítógép – mindkettő szöveg alapú böngészésre alkalmas. Nem utolsósorban két, Windows 98-at futtató, A/4-es méretű, vezeték nélküli hálózati kártyát tartalmazó Mitsubishi Amity terminál.

Az angol oktatási intézmények vezető információs és kommunikációs technológiai (ICT) szállítója az RM. Az Internet-lakban élő gyerekek odahaza is ugyanazokat az ICT-csomagokat – lexikonokat, szöveg- és feladatgyűjteményeket stb. – használhatják, mint az iskolában. Az RM PIC (Personal Information Connection, vagyis személyi információs kapcsolat) szoftvere segítségével csatlakozhatnak iskolájuk hálózatára, ahol saját mappáikat és a másokkal közösen használtakat elérve elhelyezhetik kész házi feladataikat, továbbá konzultálhatnak tanáraikkal, cseveghetnek diáktársaikkal. A PIC révén a szülők is tájékozódhatnak afelől, hogy gyermekeik milyen feladatokat kaptak, és azokat miként oldották meg. Szintén a tanulást – de az élethosszig tartót – és a munkába állást hivatott támogatni a Citizen Connect kormányzatok számára fejlesztett programja, a Job Connect, amely a polgároknak érdeklődési körük és adottságaik, valamint a továbbképzési és munkalehetőségek feltérképezésében nyújt segítséget.

Az Internet-lak lakói az önkormányzattal és más hatóságokkal is az Interneten keresztül tarthatják a kapcsolatot az angol királyi kincstár által támogatott kezdeményezés, a BwG (Business with Government) keretében. Az ehhez szükséges szoftverek egyikét a kaliforniai Interference Corporation szállította. K-Commerce Support nevű tudásalapú alkalmazása az Interneten keresztül zajló párbeszéd formájában segíti a polgárok önkiszolgálását a hatóságok ügyfélszolgálati központjában. A másik szoftvert a Virtual Town Hall (VTH), azaz virtuális városháza elképzelésének megvalósítója, a First Software nevű cég szállította, amely mintegy 200 helyi önkormányzatot és lakásszövetkezetet mondhat ügyfelének Angliában. A VTH egyik szolgáltatása az e-Democracy, amely on-line közvéleménykutatást és szavazást tesz lehetővé, technikailag legalábbis. Az Internet-lakban hozzáférhető a TownPages szolgáltatása is, amely helyi és országos érdekű információkat nyújt saját Web-helyén, valamint 3500 érintőképernyős kioszkján keresztül Anglia 1300 városában.

Perception: az Internet-lak Web-helye hűtőszekrényajtó stílusú kezelőfelülettel

Mitsubishi Amity XP: a ház vezérlése vezeték nélküli terminálról

A Cisco londoni világhálós lakóháza, amelyet a sajtó és a közönség meghívásos alapon látogathatott egyfajta interaktív kiállításként, már bezárta kapuit. Építőit azonban, mint megtudtuk, egy kelet-európai internetes családi ház felépítésének gondolata is foglalkoztatja, méghozzá Budapesten.

Kis Endre

Kis felhasználókból lesznek a nagyok

Egy évvel a magyar távközlési piac felszabadítása előtt Király Erika, a GTS Magyarország marketingvezetője és Szép Tibor stratégiai-üzletpolitikai tanácsadó a távközlési cég terveiről és elvárásairól beszélt magazinunknak.

A magyar Internet-szolgáltatás 1995-ben a DataNettel kezdődött. A két évvel korábban alapított vállalat, amely hozzálátott országos hálózatának kiépítéséhez, szolgáltatásainak bővítéséhez, 1998-ban a washingtoni GTS Hungaro százszázalékos tulajdonába került. A GTS Magyarország szintén 1993 óta nyújt távközlési szolgáltatásokat pénzintézeteknek, nagyvállalatoknak és kormányzati szerveknek. Eleinte műholdon keresztül tette ezt, így a GTS Magyarország Közép-Európa legnagyobb központi földi állomását mondhatja magáénak, amelyet 1994 óta üzemeltet. Ezzel párhuzamosan mikrohullámú hálózatokat épített a cég, amely 1998 óta az ország minden hívókörzetben bázisállomással rendelkezik. Rajtuk keresztül kapcsolja be ügyfeleit távközlési központjába, az Internet-elérést is beleértve teljes körű távközlési szolgáltatást nyújtva számukra. A mikrohullámú hálózatokat a legfejlettebb optikai infrastruktúra kialakítása követte. A GTS Magyarország először Budapesten épített ki kettős optikai gyűrűt, majd egy nyugat-magyarországit, amelyen keresztül az anyavállalat E-bone gerinchálózatára csatlakozik, és Budapestet a legnagyobb nyugat-európai városokkal, valamint az Egyesült Államokkal közvetlenül köti össze.

A két cég anyavállalata, az amerikai GTS (Global TeleSystems Group) 1983-ban jött létre San Francisco Moscow Teleport néven, nonprofit vállalatként. Miután három évvel később nyereségérdekelt társasággá alakult, és nemzetközi terjeszkedésbe kezdett, Európában közös vállalatot alapított a 11 vasúttársaságot egyesítő Hermes Europe Railtel céggel, hogy a vasúti nyomvonalak mellett a földrészt lefedő optikai hálózatot építsen ki. 1998-ban 75%-os részesedést szerzett Európa legnagyobb Internet-szolgáltató vállalatában, az E-bone-ban, és még ugyanebben az évben megvásárolta a DataNetet. A GTS cégakvizíciói azóta is folytatódnak, mi itt csupán egy vállalatot említünk még, amelyet a GTS a Flag Telecommal közösen hozott létre az Atlanti-óceánt átszelő optikai gerinc, a Londont, New Yorkot és Párizst összekötő Flag-Atlantic-1 kiépítésére.

A GTS-DataNet tavaly márciusban a magyarországi on-line kereskedelem egyik első zászlóshajóját indította útjára Passage elektronikus áruházával. A site-on ma már több mint 35 áruház, illetve bolt kínálja szolgáltatásait 8 kategóriában. CD-ket és könyveket kínáló üzletek csakúgy megtalálhatók közöttük, mint élelmiszerkereskedők vagy banki szolgáltatások. A Passage-ban való megjelenésnek két alapvető formája lehetséges. Az egyik a linkcsere, amihez a jelentkező cégnek eleget kell tennie bizonyos szakmai, tartalmi és minőségi elvárásoknak, a szolgáltatáscsomag azonban nem tartalmazza az on-line fizetés lehetőségét. A másik esetben a GTS-DataNet vállalja a partner teljes integrálását a Passage-hoz. Egy ilyen komolyabb konstrukció magában foglalja a vállalat internetes arculatának kidolgozását és megvalósítását, a különböző háttéradatbázisok elkészítését, és igény szerint a biztonságos on-line fizetéshez szükséges modulok kialakítását, hozzávetőleg 500 ezer forintért – ami a cégek széles köre számára megfizethető rajtot jelenthet az elektronikus kereskedelemben.

A GTS Magyarország idén júniusban szerezte meg az ISO 9002 minőségi tanúsítványt, amely a belső folyamatok részletes dokumentálását és előre rögzített lépésekben történő végrehajtását írja elő. Ezzel az ISO nemzetközileg elismert szabványok szerint működő vállalattá nyilvánította a GTS Magyarországot – a hazai alternatív szolgáltatók közül elsőként.

– Az ISO 9002 ugyanakkor nincs közvetlen összefüggésben a GTS Magyarország felhasználói számára garantált belső külföldi sávszélesség mértékével, hiszen az műszaki paraméter – mondja *Szép Tibor*, a cég stratégiai-üzletpolitikai tanácsadója. – A magyarországi peeringhez való csatlakozás, a belföldi sávszélesség garantálása nem is szabad, hogy gondot jelentsen egy távközlési szolgáltatónak. Emellett a GTS saját üvegszálas gerinchálózata révén mi a legnagyobb nemzetközi sávszélességet tudjuk nyújtani és garantálni ügyfeleinknek, mivel Bécsen keresztül 2,5 Gbit/s-os kapcsolatunk van Európa felé. Az ISO azt írja elő, hogy az általunk garantált paramétert miként ellenőrizzük és tartsuk karban, hogy az valóban mindig a felhasználó rendelkezésére álljon.

Király Erika, a GTS Magyarország marketingvezetője

Árzuhanás és drágaság

A telefontarifákat leszámítva a távközlési szolgáltatások ára fokozatosan mérséklődik Magyarországon, miközben újabb szolgáltatások és szolgáltatók jelennek meg a piacon. A HIF döntése értelmében a Matávnak november 1-jétől nagykereskedelmi áron kell kínálnia ADSL szolgáltatását a többi szolgáltatónak is, és szintén ebben a hónapban kezdte meg szélessávú szolgáltatását a UPC Magyarország néhány vidéki város után budapesti kábelhálózatán is.

– Az ADSL technológia iránt mi is érdeklődünk, és új szolgáltatásként megjelenhet a GTS Magyar-

ország palettáján. Jelenleg *(november 1. – a szerk.)* azonban még nem ismeretesek annak részletei, hogyan és milyen feltételek mellett juthatunk hozzá az úgymond továbbértékesítéséhez. Köztudott, hogy az alternatív szolgáltatók nagykereskedelmi áron szeretnék az ADSL-t, de a mai napig semmilyen ajánlatot nem kaptunk erre – mondja *Király Erika*, a GTS Magyarország marketingvezetője.

– Tudomásunk szerint a Matáv az alternatív távközlési szolgáltatóknak és az Internet-szolgáltatóknak egyaránt felajánlotta az ADSL-t kiskereskedelmi értékesítésre, amit ezek egyöntetűen visszautasítottak – mondja Szép Tibor. – A Matáv szeptember 1-jétől kapott engedélyt az ADSL szolgáltatásra a HIF-től, azzal a feltétellel, hogy szeptember 30-ig a többi távközlési szolgáltató számára értékesítési feltételrendszert dolgoz ki és nyújt be engedélyeztetésre. A HIF egy hónapos átfutási idővel bírálja azt el, és ha jóváhagyja, a Matáv és a többi távközlési szolgáltató között leghamarabb november 1-jével köthetnek meg a szerződések ADSL szolgáltatás értékesítésére.

A UPC szélessávú szolgáltatása annyiban tér el a többi Internet-szolgáltatástól, hogy a kábeltévé-hálózaton keresztül nyújtják, megfelelő technológiával – vélekedik Szép Tibor –, a felhasználó szempontjából pedig a kapott szolgáltatás sokrétűsége, minősége és ára a döntő, nem a technológia. Ezért a GTS Magyarország a kábeltévés Internet-szolgáltatásban a felhasználó elérésének újabb csatornáját üdvözöli, hiszen a liberalizált piacon ezek a csatornák a szolgáltatók lehetőségeit is gazdagítják majd.

– Az árcsökkenés ütemét a piac követelményei diktálják. Láthattuk például, hogy az Internet-szolgáltatások ára mekkorát zuhant az év folyamán. Persze létezik alsó határ, hiszen a szolgáltatást valamiből finanszírozni kell – állapítja meg Szép Tibor –, ezért szerintem aligha várható, hogy az Internet-szolgáltatás Magyarországon ingyenessé válik. Ez alól a felhasználók bizonyos célcsoportjai kivételt képezhetnek majd. A magyar Internet-felhasználók arányát jelenleg 10%-ra becsülik, az Internet-előfizetőkét 5%-ra, de ennek a mutatónak meg kell haladnia a 20%-ot ahhoz, hogy bizonyos rétegek olyan mértékben legyenek jelen az Interneten, hogy a hirdetésekből, illetve elektronikus szolgáltatásokból finanszírozni lehessen számukra az ingyenes Internet-szolgáltatást. Az Internet-használat – szociális, kulturális, nemzedéki stb. – okokból lassabban terjed hazánkban, mint mondjuk a mobiltelefon. Drágává a távközlési díj teszi, hiszen az Internet-előfizetési csomagok alsó árkategóriája havi 4000 forint körüli, aminek azonban a telefonköltség vonzata nagyságrenddel nagyobb.

Luca széke

Ez a rituális bútordarab Luca napjától karácsonyig apránként, nagyon lassan készült, viszont annál jobb szolgálatot tett: aki az éjféli misére magával vitte, és ráállt, a jelenlévők között felismerte a boszorkányokat. Az Egységes Hírközlési Törvény (EHT) előkészítése a szaktárca átszervezése folytán mindenesetre alaposan lelassult, és lehet, hogy ez nem baj.

Szép Tibor, a GTS Magyarország stratégiai-üzletpolitikai tanácsadója

– Az EHT előkészítésének ütemét eredetileg túl feszesre szabták, amit az alternatív távközlési szolgáltatók kerekasztalának, illetve a Távközlési Érdekegyeztető Fórum (TÉF) keretén belül működő Alternatív Szolgáltatók Táblájának (ASZT) tagjaként kifogásoltunk is – mondja Szép Tibor. – A legfontosabb, hogy jó törvény szülessen, amit nyilván nem lehet elkapkodni. A tempó visszavételének harmadik oka szerintem az, hogy mára a hatóságok és a távközlési szféra minden szereplője számára világossá vált: jelentős, a távközlésen túl más területekre is ható törvényről van szó, és olyan kerettörvényt kell alkotni, amelyben nem lehet mindent részletekbe menően szabályozni, hanem részben a kapcsolódó rendeletekben kell rendezni. Tisztázásra vár még azonban, mi kerüljön a törvénybe és mi a rendeletekbe, és míg a törvénybe kerültek felől majd biztosak lehetünk, addig a jogszabályokkal rendezendők miatt tovább izgulhatunk. Ilyen értelemben nehéz lenne megfogalmazni, milyen állapotot tükröz az EHT jelenleg kiadott, 9-es változata, de a folyamat lelassulása reményeink szerint végül előnyére válik a törvénynek.

A távközlési szolgáltatók közötti erőbeli aránytalanságok ellensúlyozására hivatott átmeneti aszimmetrikus szabályozásról szólva Szép Tibor példával élt:

– Az úgynevezett előfizetői hurok hozzáférhetővé tétele biztosítaná, hogy egy meglévő alaphálózaton több szolgáltató is kínálhassa szolgáltatásait az alaphálózat tulajdonosával kötött szerződése alapján, ami nagyobb minőségbeli és árbeli választékot jelentene az előfizetőknek, a szolgáltatóknak pedig nagyobb potenciális piacot. Ennek bevezetésére az érdekelt felek más-más időpontot javasolnak. Az alaphálózat monopóliumával rendelkezők minél később szeretnék, például 2004-ben. Mi viszont azt mondjuk, hogy ha ennek nincsenek műszaki akadályai, akkor az EHT hatályba lépésétől ezt biztosítaniuk kelljen. És a hazai távközlési hálózatok fejlesztésébe történt beruházások ismeretében okkal feltételezhető, hogy az ország körzeteinek 90–95%-ában nem adódnának műszaki akadályai az előfizetői hurok megnyitásának.

* * *

– A GTS Magyarország és a GTS-DataNet Internet-szolgáltatásának jelenleg több mint 20 ezer kapcsolt vonali, bérelt vonali szolgáltatásának közel 500 nagy- és középvállalati ügyfele van. Az infrastruktúrát pedig tovább fejlesztjük keleti irányba, hiszen a szomszédos kelet-európai országok elérése is fontos számunkra. A fejlesztések mértékére jellemző, hogy évről évre megduplázzuk beruházásállományunkat, és ez a közeljövő távlatában is várható – fejezi be a GTS egyetlen céggé összeforró magyar vállalatainak bemutatását Király Erika és Szép Tibor. – Konkrétabbat nehéz lenne mondani, tekintve, hogy jövőre még tendereket írnak ki a 3,5 és a 26 GHz-es frekvenciatartomány használatára, amelyeken kis és közepes sávszélességű, valamint szélessávú vezeték nélküli hálózatokat lehet üzemeltetni. Ezeken az árveréseken részt kell venni és lehetőleg nyerni, ami nagyban befolyásolhatja a tervek további alakulását. Stratégiánk értelmében a teljes vertikumban, mindegyik célcsoport – nagy-, közép- és kisvállalatok, illetve magánfelhasználók – kiszolgálásában érdekeltek vagyunk, és ez a jövőben is így lesz, hiszen a tapasztalat azt mutatja: a kis felhasználókból lesznek a nagyok.

Kis Endre

Amit az Enternetről tudnia kell... De sosem merte megkérdezni

- Kiváló és minőségi szolgáltatás
- Országos lefedettség (2001 elejére)
- Kifogástalan és rugalmas problémakezelés
- Hangulatos ügyféltér és segítőkész munkatársak

Szárnyaljon az Enternettel! Ezt kínáljuk Önnek az év 365 napjában!

Dial-up szolgáltatásaink*

Korlátlan Enternet hozzáférés nettó 3000 forintért
- 1 db e-mail címmel
- 3 MB tárhellyel
- 5MB WWW tárhellyel

Üzleti I. díjcsomag nettó 5000 forintért
- Korlátlan internet eléréssel
- 5 db e-mail címmel és 15 MB tárhellyel
- 10MB WWW tárhelyet

Üzleti II. díjcsomag nettó 10.000 forintért
- Korlátlan internet eléréssel
- 10 db e-mail címet 20MB tárhellyel
- 20MB WWW tárhellyel
- Domain-név fenntartással

Bérelt vonali szolgáltatásaink

Alap csomag havi nettó 20.000 forintért
- Havonta 1 GB ingyenes forgalommal
  csak a felhasználó felé irányuló forgalmat számlázzuk
- 64kbit/sec sávszélességgel
- Ingyenes domain-név regisztrációval
- Ingyenes domain-név karbantartással

AKCIÓ!
Korlátlan csomag havi nettó 35.000 forintért**
- Korlátlan forgalommal
- 64kbit/sec sávszélességgel
- Ingyenes domain-név regisztrációval
- Ingyenes domain-név karbantartással
- **Ingyenes router használattal**

További szolgáltatásaink
- Server hosting
- Webhosting
- Weboldal tervezés, kivitelezés
- Kedvezményes router vásárlási és bérleti konstrukciók
- Előnyös sávszélességbővítési lehetőségek
- 24 órás ügyfélszolgálat
- Kedvezményes linux-szerver konfigurálás és adminisztrálás
- A bérelt vonal kiépítését és üzemeltetését átvállaljuk

*Az Alap és Induló csomagjaink paraméterei honlapunkon megtalálhatók
**Az akció 2000. december 31-ig érvényes. A további részletekért hívja ügyfélszolgálatunkat.

EnterNet 2001 Kft
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Tel.: (06 1) 412-2001
Fax: (06 1) 412-2099
www.enternet.hu

Amit a Mikuláscsomagról tudnia kell!

Fantasztikus Télapócsomag az Enternettől!

Értékes ajándékunk: minden notebookhoz és a PC-hez korlátlan Enternet előfizetés, mellyel 2001 december 31-ig szárnyalhat a világhálón!

Netbook

Processzor:	AMD K6-2 3D 500 Mhz
HDD:	6 GB
Memória:	32 MB RAM
Képernyő:	12,1" HPA
Modem.	56,6 Kbit/s modem
CD:	24× CD-ROM
Akkumulátor:	NiMH
Ára:	**304.000 Ft+ÁFA**

Gericom Webboy I.

Processzor:	Intel Celeron 633 MHz
HDD:	6 GB
Memória:	64 MB RAM
Képernyő:	12,1" HPA
Modem:	56,6 Kbit/s modem és Ethernet kártya
CD:	24× CD-ROM
Akkumulátor:	Li-Ion
Ára:	**336.000 Ft+ÁFA**

Gericom Webboy II.

Processzor:	Intel Celeron 633 MHz
HDD:	10 GB
Memória:	64 MB RAM
Képernyő:	13,3" TFT
Modem.	56,6 Kbit/s
CD:	24× CD-ROM
Akkumulátor:	Li-Ion
Ára:	**380.000 Ft+ÁFA**

Gericom Silver Seraph

Processzor:	Intel P III 800 MHz
HDD:	20 GB
Memória:	128 MB RAM, 8 MB videó memória
Képernyő:	14,1" TFT
Modem.	56,6 Kbit/s modem és Ethernet kártya
DVD:	8× DVD-ROM
Akkumulátor:	Smart Li-Ion
Ára:	**600.000 Ft+ÁFA**

PC konfiguráció

Processzor:	Intel Celeron 633 MHz
HDD:	6,4 GB
Memória:	64 MB RAM
Videókártya:	32 MB S3 Savage AGP
Modem:	56,6 Kbit/s modem
Monitor:	15"
CD:	44× CD ROM
Ház:	Midi ATX
Egyéb:	billentyűzet, egér
Ára:	**160.000 Ft+ÁFA**

Minden gépünkhöz egy éves garanciát adunk!

AVAYA communication

Lucent Technologies
Bell Labs Innovations

ENTERNET 2001 KFT
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Tel.: (06 1) 412-2001
Fax: (06 1) 412-2099
www.enternet.hu

Médiaátjárók a Világhálón

Az Eicon Technology berlini sajtórendezvényén John Porter európai marketingigazgatóval és Samo Kraker kelet-európai értékesítési igazgatóval készítettünk exkluzív interjút.

A piaci előrejelzések szerint 3–4 éven belül a totális kommunikáció korszakába lépünk, amelyben az összes információcsere 30–40%-a az Internet Protocolon (IP) alapul majd. A BT Alex Brown Research adatai szerint a távközlési hálózatokon zajló adatforgalom ez év elején meghaladta a hangalapú kommunikációét, és azét lényegesen felülmúló ütemben növekszik. Ez pedig paradigmaváltáshoz vezet a közeljövőben. Az elmúlt században hagyomány szerint telefonhálózatokat építettünk, amelyek befogadták az adatforgalmat is, mostantól azonban egyre inkább adathálózatokat telepítünk majd, amelyek a hangalapú kommunikációt is lebonyolítják. Ezzel összhangban áll az IDC becslése, amely szerint a VoIP-képes (Voice over IP) átjárók világpiaca a tavalyi kevesebb mint 200 millió dollár után idén eléri annak háromszorosát, 2003-ban pedig már az 1,8 milliárdot is meghaladja.

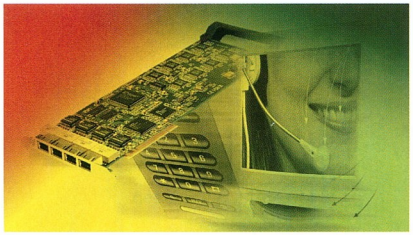

Diva Server VoIP

Az IP-alapú kommunikációs hálózatokban a médiaátjárók (Media Gateway) nyílt kommunikációs platformként biztosítják a szabad utat a különböző médiumok, a továbbított adatok, hangos és képi üzenetek számára. Az Eicon vezetői Berlinben elmondták, vállalatuk Diva szerverkártyái révén ilyen nyílt szabványú médiaátjárókat kíván szállítani a távoli elérést biztosító (RAS), VoIP és Unified Messaging (UM, egységes üzenetküldés) alkalmazásokhoz a független szoftverfejlesztőkkel (ISV-k) és eredeti készülékgyártókkal (OEM-ek) szorosan együttműködve.

A Diva szerverkártya e-mail-, fax- és hangposta-kiszolgáló, valamint VoIP-átjáró egyben, amelyhez Interneten, ISDN vagy analóg telefonvonalon és GSM hálózaton keresztül egyaránt csatlakozhat a felhasználó. Ezt a termékcsaládot a négy darab ISDN 2 alapcsatlakozást (Basic Rate Interface) fogadó Diva Server 4 BRI kártya képviseli, amellyel a kiszolgáló egyszerre nyolc kommunikációs csatornát támogathat ISDN eszközökkel, V.90-es analóg modemekkel, faxkészülékekkel és GSM telefonokkal vegyesen, amit a Diva Server Voice 4 BRI adapter a VoIP-képességekkel tesz teljessé. A stratégia hardver- vonalán a két Diva szerverkártya 2.0-s verziójának megjelenése várható a közeljövőben. Szoftvervonatkozásban a Linux- és Solaris-támogatás bejelentése van soron, továbbá a Diva Server CAPI (Common ISDN Application Programming Interface) egységes ISDN alkalmazásprogramozási felület megjelenése NetWare-hez csakúgy, mint felügyeleti eszközök kibocsátása. A jelenleg forgalomban levő legfrissebb termék a Diva Server Voice PRI kártya, amely VoIP-átjáró képességei mellett egy ISDN 30 (Primary Rate Interface) révén egyszerre harminc kommunikációs csatorna használatát teszi lehetővé a vállalati szerver számára.

Univerzális postaláda

John Porter, az Eicon Technology európai marketingigazgatója Angliából érkezett a berlini sajtórendezvényre, ahol előadását követően a totális kommunikáció előhírnökéről, a piac meghódítására napjainkban induló egységes üzenetküldésről beszélgettünk.

– Kétségtelenül csekély még azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek kimondottan UM alkalmazásokat fejlesztenek és forgalmaznak – mondja John Porter. – Annál több vállalat tart azonban a faxmegoldások és a távoli elérés piacáról abba a metszéspontba, amelyben az UM található. A nagyvállalatok épp csak elkezdték használni az UM alkalmazásokat, és az Egyesült Királyságban már ASP és ISP szolgáltatók is kínálnak UM postafiókot előfizetőiknek.

Mind több munkahelyen válik döntő jelentőségűvé, hogy az alkalmazott a telefon mellett e-mailben is elérhető legyen, és ez a körülmény kedvez az UM térhódításának. Az egységes üzenettovábbítás révén ez az e-mail cím, illetve telefonszám ugyanis „hazavihető", a beérkező üzenetek bárhonnan elérhetők, tehát a vállalati-munkahelyi környezetnél szélesebb összefüggésekben gondolkodhatunk.

Az UM legalább olyan társadalomformáló médiumnak bizonyul majd, mint az e-mail, de annál sokkal összetettebb formában. Nagyon sok vállalat szállhat be ebbe a versenybe hardver- és szoftverszállítóként. A szolgáltatók lesznek azonban azok, akik az UM-et a tömegekhez eljuttatják – meglehet más, mondjuk univerzális postaláda vagy ehhez hasonló néven. Azt hiszem, éppen ezen a téren bontakozik majd ki a legerősebb verseny, mivel az emberek ma még más-más szolgáltatónál fizetik elő a telefont, az e-mailt és a mobiltelefont – UM-szolgáltatójuk azonban csak egy lesz.

Porter úr utalt rá, hogy az UM-piac növekedése nyilván szabad versenyt feltételez, és annak tisztázását, hogy a különböző szolgáltatók milyen alapokon működnek majd együtt, a hívások és üzenetek zavartalan forgalmát biztosítva a hálózatok között. A jelenlegi telefon- és Internet-szolgáltatók UM-társaságokká alakulása is megfelelő jogi szabályozást kíván.

A kelet-európai országok távközlési piaca felszabadítás alatt áll, lépéshátrányukat azonban előnyükre is fordíthatják. Ezek az országok az Eicon tapasztalatai szerint sokkal gyorsabb technológiai váltásra képesek, mint Nyugat-Európa. Míg pár évvel ezelőtt a vállalat X.25 eladásai voltak nagyok Kelet-Európában, mára a kereslet a legkorszerűbb technológia, az ISDN és az ADSL felé fordult.

Helyi színek

Az Eicon európai marketingigazgatója előadásában az ISDN és az ADSL technológia együttéléséről beszélt, amelyek a magyar piacon megfizethetővé, illetve éppen elérhetővé váltak.

– Magyarországon az infrastruktúra rohamos fejlődése ellenére a szolgáltatás, a vonalak minősége továbbra is fontos kérdés maradt – vélekedik John Porter. – Megválaszolásáig az ADSL nem is

kínálható az ország egész területén, ezért az ISDN az a technológia, amely gyors és rugalmas Internet-elérést nyújthat a szélesebb tömegeknek Magyarországon. Ebben minden szolgáltatónak fontos célt kell felismernie. Jóllehet az üzleti élet a városokban összpontosul, az emberek a „falakon" kívül, a lakóövezetekben és az elővárosokban igyekeznek megtelepedni, üdülőkörzetekben vásárolnak ingatlant. A szolgáltató számára tehát létfontosságú, hogy a távoli elérést nyújtó kommunikációs technológiát ne csupán az irodában, hanem az emberek otthonában is hozzáférhetővé tegye. Ez ma még infrastrukturális akadályokba ütközhet Magyarországon. Az ISDN terjedésének feltételei adottak, az ADSL-éi pedig akkor jönnek el, amikor az emberek mind szélesebb körben igénylik majd a nagyobb sávszélességet és a mindig élő Internet-kapcsolatot.

Az infrastrukturális gondok áthidalásának egyik módja a vezeték nélküli technológia – fűzte hozzá Porter úr –, amelynek révén egy ország gyorsan és nagyot léphet előre a fejlődésben. Feltéve, hogy nyitottabban áll hozzá a szélessávú és GPRS rendszerek telepítéséhez, mint Nyugat-Európa, ahol ez a csillagászati összegekre rúgó engedélyek miatt irreálisan drága.

– Az információhoz való hozzáférés helytől és időtől függetlenül mindig és mindenütt, ez az, amire mindenki vágyik – mondja John Porter. – Van már vezeték nélküli LAN-unk, és van GSM-ünk, és van közöttük egy szakadék, amelyet át kell hidalnunk. A harmadik generációs mobiltelefónia, az UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) éppen ezt ígéri, az állandó kapcsolatot. Hogy kezdetben mennyire lesz megfizethető, majd kiderül. Bizonyos országokban mindenesetre megfizethetőbbé tehető. Az új technológiák bevezetésének néha kedvezhet is a kisebb mértékű verseny a távközlésben. Angliában most szembesülünk a zűrzavarral, amely akörül bontakozott ki, hogy ki szolgáltathat DSL-t, az ajánlattétel díja egyre kúszik felfelé, így felhasználóként mind nagyobb rá az esélyem, hogy otthon esetleg nem lehet DSL-em. Azt hiszem, az emberek nem számítanak erre, de hát ez is a verseny velejárója. Itt, Németországban viszont a piacot uraló DT azt mondta, legyen mindenkinek ISDN-je, és nagyon barátságos áron kínálja, valóban mindenkinek.

A kelet-európai piacról szólva John Porter megjegyezte, ezekben az országokban az Eicon helyzetét jelentősen befolyásolja egy-egy nagy tender megnyerése, szerződés megkötése. Ugyanakkor a közvetett értékesítés csatornái – bár nemrég jelentek meg a régióban –, annál nagyobb ütemben fejlődnek. Köszönhető ez annak, hogy immár a kelet-európai fogyasztók, magánfelhasználók is igénylik és keresik az Internet-elérést, a hozzá szükséges termékekkel és szolgáltatásokkal. És ha egyszer elindultak ezen az úton, nincs visszatérés, mindig gyorsabb és jobb elérést akarnak majd.

John Porter, az Eicon európai marketingigazgatója

Magyar Divák

A berlini előadásokban hivatkozott, Dataquest és IDC által készített felmérések adatai ellentmondásosak. Piaci részesedése alapján az egyik jelentés az első, a másik a negyedik helyre sorolja az Eicont Európában. A montreali székhelyű vállalat mindenesetre a kelet-európai piacon érte el a legnagyobb, 100%-os növekedést az előző évhez viszonyítva. Érthető, ha még több figyelmet kíván szentelni a régiónak, amelyben egy szlovéniai irodával, valamint egy-egy lengyelországi és oroszországi képviselettel rendelkezik.

Kizárólagos magyarországi képviselőjükről, a Sci-Modemről elégedetten szólt *Samo Kraker* közép-európai értékesítési igazgató, aki az Eicon ljubljanai irodájából érkezett a rendezvényre. A Matávval kötött együttműködési szerződésük értelmében a távközlési szolgáltató az Eicon Diva ISDN kártyáit kínálja az ISDN 2 szolgáltatásokhoz. Ennek is köszönhető, hogy a Diva eszközök döntő hányada Matáv szolgáltatói területen kerül felhasználásra. Jelentős a disztribuciós értékesítés is, amelynek keretében a Sci-Modem például számítógépgyártóknak – többek között az Albacompnak – szállít.

– Bízom benne, hogy ISDN modemjeink sikerét a Diva ADSL modemjeinkkel meg fogjuk ismételni, hiszen az ADSL szolgáltatás immár szintén rendelkezésre áll Magyarországon – mondja Samo Kraker. – A múlt évben 1 millió dolláros bevételt értünk el a magyar piacon, az azt megelőzőben pedig felet, vagyis a növekedés mértéke több mint biztató. Ezért a Sci-Modemmel teljes mértékben honosítjuk termékeinket, és a kézikönyvek lefordítása után, úgyszólván a napokban, a Diva ISDN modemek szoftvereinek magyarításával is végzünk. Még az év vége előtt forgalomba is hozzuk a magyar Divákat, amelyek színre lépését minden bizonnyal frissítési programmal kísérjük, bár ennek részleteiről egyelőre nem tárgyalunk. A Sci-Modem egyébként honosította a CoCos nevű *call center* egységes üzenetkezelő alkalmazást – amelyet a mi szerver ISDN és VoIP kártyáinkra fejlesztett technológiai partnerünk, a CDE –, és azt a magyar piacon igazi technológiai csemegeként forgalmazza.

●

A sajtórendezvény idején érkezett a hír, hogy az i-data International, amely két héttel korábban bejelentette szándékát az Eicon többségi tulajdonának megszerzésére, megtette ajánlatát, és azt az igazgatótanács által kinevezett független bizottság mérlegeli. Az i-data dán információtechnológiai cég, a biztonságos Internet-kapcsolatok, valamint a munkafolyamat- és teljesítményfelügyelet területén fejti ki tevékenységét, termékei

Samo Kraker, az Eicon kelet-európai kereskedelmi igazgatója

kölcsönösen kiegészítik egymást az Eicon portfóliójával. A 350 alkalmazottat foglalkoztató vállalat világszerte több millió telepített eszközt számlál, részvényeit a koppenhágai tőzsdén jegyzik.

Kis Endre

A zeneterjesztés forradalma

A Napster kétségtelenül forradalmat hoz. A kezdetekről, a jelenről és a hirtelen biztatóvá vált jövőről egyaránt olvashatnak itt.

Dieter Seltzer professzor 1987-ben még aligha tudta, mivé fajul a perceptuális hangtömörítés terén végzett kutatása. Mindenesetre a kutatás jól haladt, 1989-ben már a szabadalmat is megkapták Németországban. Az eredményeket aztán az MPEG-csoport bedolgozta a szabványába mint a hangtömörítés harmadik lehetséges módszerét.

A fentiektől nincs nagyon messze sem térben, sem időben a World Wide Web születése: ezt 1990-re teszik, megalkotója Tim-Berners Lee, születési helye pedig Svájc, a CERN kutatóintézete.

1996 a következő fontos évszám. Mire november 26-án az USA-ban az MP3 szabadalmat bejegyezték, addigra – nyugodtan mondhatjuk – a grafikus Web-böngészők megjelenését követően kirobbant az Internet forradalma (ennek persze nincs pontos kezdete). És ekkora már olyan PC-ket lehetett venni, amelyek számítási teljesítménye elégséges volt ahhoz, hogy kinkeserves lassúsággal ugyan, de MP3 file-okat gyárthassunk. Egy Shawn Fanning nevű fiatalember is ebben az évben kapott PC-t a nagybátyjától – kettejükről, és munkájukról még többször szót ejtünk.

Eltelt két év, a PC-k tovább gyorsultak, az MP3 file-ok mennyisége folyamatosan nőtt. Shawn ekkor a Northeastern egyetem elsőéves hallgatója volt, és mint legtöbb társa, rengeteget lógott a Hálón és az IRC-n. Egyik szobatársa szenvedélyes MP3-gyűjtő volt, sokat panaszkodott a megbízhatatlan keresőrendszerekre, az eltűnedező siteokra. Ekkor kezdte el írni Shawn a Napstert. Ez az MP3-at cserélgetők közösségének készült, és a cserebere lehetősége mellett IRC-hez hasonló csevegőszobákat is nyújtott. Shawn a közösségteremtő szándékra 2000 október 9-én, a szenátus igazságügyi bizottsága előtt tett tanúvallomásában is nagy hangsúlyt fektetett. 1998 végén mindenesetre annyira elhatalmasodott rajta a programirási láz, hogy otthagyta az egyetemet. Már az első tesztverziók akkora sikert arattak, hogy 1999 májusában nagybátyjával és az általa szerzett befektetők segítségével megalapította a Napstert.

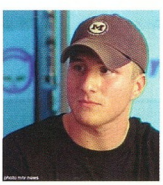

Shawn Fanning, a Napster készítője

A média a múlt év őszén kezdett felfigyelni a Napsterre, a Download.com például a Download Spotlightban mutatta be. November 1-én azt nyilatkozta a Napster, hogy együtt kíván működni az öt nagy zenekiadót (BMG, EMI, Sony, Universal, Warner) képviselő RIAA-val (Recording Industry Association of America), mert ők közösségeket kívánnak létrehozni, és betartják a törvényt az utolsó betűig. A RIAA két hétre rá válaszolt: mivel úgy találták, hogy a Napsteren zajló forgalom javarészt illegális, ezért bepereli a céget. A kerületi bíróság ítélete azóta már megszületett: a Napstert le kell állítani. Ezt persze a Napster megfellebbezte, és a feljebbviteli bíróság felfüggesztette a leállítást.

A Napster mellett más file-cserélgető szoftverek is vannak, de ezek nem olyan jelentősek. A Napster protokolljával működnek az Opennap szerverek. Az Opennap nyílt forrású szerver, így bárki működtethet egy szervert, nemcsak a Napster. Vannak más megoldások is, ezek közül a Gnutella a legelterjedtebb, bár nincs egy súlycsoportban a Napsterrel. A Gnutella kommunikációs protokoll, amelynek segítségével decentralizált file-csereberélő rendszert lehet létrehozni. Itt már nyoma sincs annak, hogy egy békés közösséget szerettek volna létrehozni, inkább földalatti szervezetről van szó. Sokkal nehezebb leállítani, mint a Napstert, de nem alkalmas annak utódjául. Ezt a rendszert megalkotója sem szánta 350 node-nál nagyobb hálózatokra és 5000-nél több felhasználóra. Kész csoda, hogy százezres nagyságrendű felhasználószámmal működik.

A szólásszabadság harcosaként indult a Freenet nevű rendszer. Résztvevői készek arra, hogy valóságos gerillaháborút folytassanak érte – ehhez képest a Gnutella földalatti mozgalma gittegylet. Ha valaki letölt valamit a Freenetről, akkor nem tudja, honnan töltötte le. Ha valaki felállít egy Freenet node-ot, akkor csak kemény munkával jöhet rá, hogy mit tárolnak nála. A Freenetről nem lehet törölni semmit, ugyanúgy, ahogy a nyomtatott sajtóból sem lehet. Persze ha valamire senki sem kíváncsi, az eltűnhet a rendszerből. Az anyagok oda vándorolnak, ahol lehívják őket. Így elméletileg lehetséges, hogy a népszerűbb anyagok kiszorítják a kevésbé érdekeseket, de a tömegtárolók mai árai mellett remélhetően mindennek akad hely valahol. Ugyanez a technológia teszi lehetetlenné, hogy valamit kiirtsanak – ugyanis a lehívásuk, sőt a puszta keresés is terjeszti az anyagokat. Jelenleg meglehetősen nehézkes a használata, ugyanis nincs centralizált keresőrendszere. Valamilyen Freeneten kívüli módszerrel kell megtalálni, hogy egy adott dokumentumnak mi a neve. Erre az e-mail például kiválóan alkalmas. A Freenetet Javában írták, ami teljes platformfüggetlenséget biztosít. Nagyon érdekes ötletek vannak benne, amelyek egy-egy anyag lenyomozását nehezítik. Például amikor útnak indítunk egy lekérést, akkor a rendszer beállít egy számlálót, hogy hány node-on mehet keresztül, mielőtt sikertelenné válik a lekérés (ez máshol is így van). Minden node eggyel csökkenti a számlálót (ez is szokásos), ámde amikor a számláló eléri az egyet, akkor 60% eséllyel csökkenti nullára, 40% eséllyel nem csökkenti. Emiatt teljes

- opennap.sourceforge.net
- freenet.sourceforge.net
- www.napster.com
- www.riaa.com
- www.orrinhatch.org

képtelenség megmondani, voltaképpen hová is ment el a kérésünk.

Erre az alapra készítik a Tropust, amely várhatóan még idén elkészül. Ebben már lesz centralizált keresőrendszer, és könnyen kezelhető, grafikus kezelőfelület. A keresőrendszerét például úgy tudom elképzelni, hogy a node-ok elküldik, milyen anyagot tárolnak, persze úgy, hogy ne derüljön ki, melyik node küldte az üzenetet.

●

E cikk hátralevő részét november legelején újra kellett írnom (legnagyobb örömömre!), és szöges ellentétben áll az eredeti változattal, amely idejét múlta. Abban a változatban még az szerepelt, hogy szerintem a RIAA nem cselekszik helyesen, mert mereven ragaszkodik egy perhez és semmiféle tárgyalásra nem hajlandó a Napsterrel.

Október 31-én megtört a jég: a Bertelsmann – a BMG tulajdonosa, a RIAA egyik tagja – megegyezett a Napsterrel. Ennek értelmében a

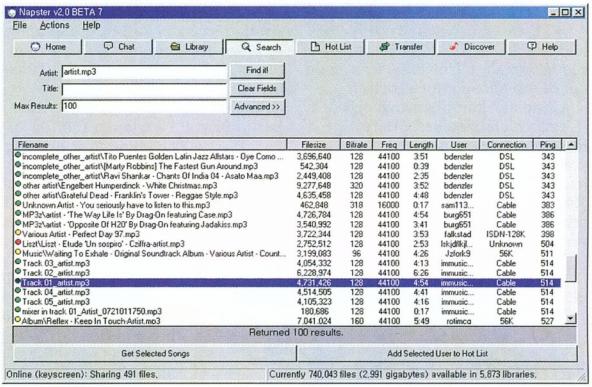

A Napster fő képernyője

Napster átalakul előfizetéses szolgáltatássá, cserébe a BMG visszavonja a keresetét, és zenei anyagait hozzáférhetővé teszi a Napster-közösség számára. A Bertelsmann kölcsönt nyújt a Napsternek az új szolgáltatás kifejlesztésére, és biztosítékot szerzett részesedés vásárlására. A sajtóközlemény fejlécében a zenei iparág többi tagját arra biztat-

hp LaserJet 3150

Hogy mindez egyszerre teljesüljön, akciónk keretében most **régi, hőpapíros faxát** nettó 25 000 forint értékben beszámítjuk a hp LaserJet 3150 árába. Amennyiben a **három éves cseregaranciát** vagy a **hp jetdirect hálózati illesztést** is most vásárolja meg hozzá, további kedvezményben részesítjük.

A hp LaserJet 3150 egy professzionális **fax, szkenner, nyomtató** és normál papíros **másoló** tökéletes kombinációja. Kis méreténél fogva egy íróasztalon elfér, gyors, egyszerűen kezelhető. A hőpapíros készülékekkel ellentétben a kapott anyagokat szükségtelen lefénymásolni, a nyomatok és faxok pedig **kiváló minőségűek, tartósak** és nem fakulnak ki.

hp LaserJet 3150 **Sokoldalú megoldás a komplett irodáért.**

hp invent

Az akció 2000. december 31-ig vagy a készlet erejéig tart. További információk: www.hp.hu vagy 382-1111/913

ják, csatlakozzon a szövetséghez. Az EMI-ra és a Warnerre tippelnek leginkább, mint akik hamarosan csatlakoznak, a Universal és a Sony merevebb álláspontot képvisel.

A Napster korábban már felvetette ezt az előfizetéses ötletet, de a RIAA hallani sem akart róla. A RIAA szabályosan tüzet hány, figyelmeztet, hogy a pernek még nincs vége. Mások is perelnek, nemcsak a Bertelsmann, és a Bertelsmann sem vonta vissza a keresetét – még. Nyilvánvaló, hogy a Napster hamar elkészíti rendszerét, és a Bertelsmann visszavonja a keresetet. Innentől a per értelmetlen, hiszen sikerrel hivatkozhatnak a Betamaxszal kapcsolatos perre (eddig is az volt a védelem alapja), amelyben nem tiltották be a videomagnót, mondván, az törvényes célokra is használható. Lesz a Napsternek is egy ásza: törvényes célokra is használható, hiszen a Bertelsmann zenéit terjesztik a rendszeren – legálisan.

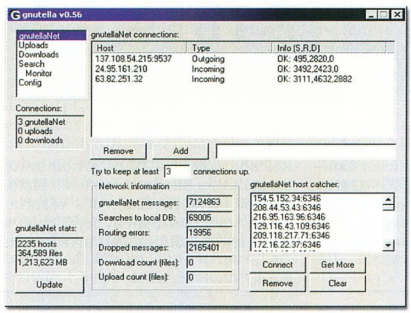

Ez lenne a Napster trónkövetelője?

Mi lehet e pálfordulás oka? A Napstert nem jogerős ítéletben már elítélték, csak a feljebbviteli bíróság függesztette fel ennek végrehajtását a jogerős ítélet meghozataláig. Itt az egyik kulcspont: a feljebbviteli bíróság szemmel láthatóan nem olyan biztos a dolgában, mint az elsőfokú. A másik tényező egy nagy hatalmú ember, Orrin Hatch, Utah állam szenátora, az amerikai szenátus igazságügyi bizottságának elnöke, aki 2000-ben a republikánus pártban Bush ellenfele volt az elnökjelölti posztért folyó küzdelemben. Mindemellett a két évvel ezelőtt meghozott, sokat kritizált Digital Millennium Copyright Act (DMCA) törvény patrónusa. A DMCA sokak szerint egyszerűen a mozi- és zeneipar kívánságlistája törvénybe öntve, ennek megfelelően meglehetősen ellentmondásos, zavaros. Hatch úgy gondolta, egyesen a szólásszabadság védelmét szolgálja ez a törvény. Azonban a Napster kapcsán mintha átállt volna a másik oldalra, már nagyon korán úgy nyilatkozott, hogy ő csodálja a céget. Jól illik az amerikai álomról alkotott elképzeléseihez, hogy egy elsőéves egyetemista cégére tízmilliók figyelnek fel. Így tehát felkarolta a Napstert, a fentebb említett október 9-i meghallgatásra is ő hívta el Shawnt, hogy az megismertethesse álláspontját a szenátussal és a széles nyilvánossággal. Már korábban is mellé állt – amikor a Clinton-kormányzat kijelentette, hogy elítéli a Napstert –, közölte, hogy a „a szenátus álláspontja nem feltétlenül egyezik ezzel". Ha azt gondoljuk, Hatch végül is csak egy szenátor, akkor gondoljunk például Joseph McCarthyra, aki szintén csak egy szenátor volt...

Ezt az előfizetéses megoldást tökéletesnek tartom. Egyrészt jó a művészeknek – itt a művészeken a hangsúly, nem a kiadóikon. Idézet Chris Rea-től: „Tudomásul vettem, hogy akár tetszik, akár nem, egy hatalmas gépezet része vagyok, és el kell fogadnom, hogy zeneszerzői ötleteim közül a kiadó csak azokat hajlandó megvalósítani, amelyeket üzletileg [...] is alá lehet támasztani." Lehet, hogy ő tudomásul vette, de ez nem magától értetődő! Egy művészeti alkotás nem mosópor, hogy a piaci keresletre alapozva gyártsák. Sokszor előfordult már, hogy a kortársak nem értékeltek sokra egy alkotást, de a jövő nemzedékei igen. Lehet, hogy olyan alkotásokat, amelyeket egyetlen kiadó sem talál kifizetődőnek, néhány ezren a világon megvennének, ezzel megélhetést biztosítva az adott csapatnak. Ehhez mindössze az kell, hogy az adott stílus kedvelői megoszthassák egymással gyűjteményüket. A Napster éppen ezt teszi lehetővé.

Jelenleg úgy tervezik, hogy megmarad a Napster ingyenes része is, ott promóciós céllal közzétett, valóban ingyenes darabok szerepelnek majd. Mivel a Napster a dalokat nem a központi szerveren tárolja, ennek megoldása nem lesz éppen triviális, de majd meglátjuk. A Napster és a formálódó szövetség kihívása ez: megmutatni, hogy felhasználóik pénzért mi minden pluszt kapnak az Opennaphez, a Gnutellához, a Tropushoz és a hasonló hálózatokhoz képest. Jobb minőségű zenét nyújthatnak, nagyobb mennyiségben (az ígéret szerint például a BMG teljes archívuma elérhető lesz), nagyobb lehet a rendszer rendelkezésre állása stb. Havi 5 dollárért (1600 Ft) minden bizonnyal sokan előfizetnek majd egy ilyen magas színvonalú szolgáltatásra.

Négyesi Károly

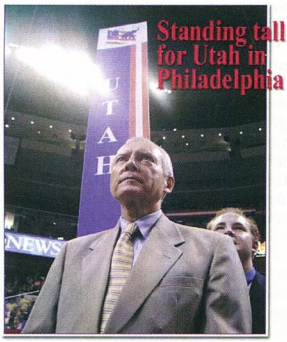

Senator Hatch leads the Utah delegation at the Republican National Convention in Philadelphia, flanked by campaign staffer Chris Campbell

Orrin Hatch szenátor bevonul

Linux és a nyomtatók

Folyamatosan nyomon követjük, ahogy a Linux egyre inkább alkalmassá válik asztali használatra. Most a nyomtatók vannak soron. 1983-ban készült el a Unixok ma használatos nyomtatási alrendszere, az lpr. Ez nem lenne baj, hiszen a Unix ennél sokkal régibb, de a DARPA által megszabott határidőre elkészített lpr bizony már nem felel meg a mai igényeknek. A GNU ezért elkészíti a gnulpr csomagot. Ennek 1.0-s verziója még csak a hagyományos lpr képességeit fogja nyújtani, de azért a PostScript nyomtatók PPD file-jait már kezelni fogja. Ezután következik majd az 1.1 és az 1.2, de az igazi nagy újdonság – minden bizonnyal néhány év múlva – a 2.0 lesz. Ezt moduláris, robusztus, nagy tudású rendszernek tervezik.

KARÁCSONY ELŐTT IS SZERETETTEL VÁRJUK ÖNÖKET

VideoLogic Sonic Fury

A legmodernebb 6 csatornás hangkártya, játékokhoz, házimozihoz, zenéhez OEM változat+WINDVD 2000 szoftver:

24 500 Ft

VideoLogic Digitheatre LC

Élvezze a tökéletes házimozi hangot számítógépén is!

47 900 Ft

Tökéletes multimédia PC széles bővítési lehetőségekkel

Intel® Celeron™ 633MHz
Intel® 815 chipset
64MB SDRAM
10GB HDD, Floppy Drive
IntelDirect AGP VGA
AC-97 stereo hangkártya
48xCD Drive
56Kbps modem
Cherry 105 gombos billentyűzet, görgős egér
Windows ME operációs rendszer
Norton Antivirus, Norton Ghost
1 hónap korlátlan Internet előfizetés
2 év garancia

159 900 Ft

ORCA HL-C 63310

3D Prophet MX

A tökéletes játékminőség Nvidia Geforce 2 MX grafikus processzor 32 MB szupergyors SDRAM-mal

36 900 Ft

DV Action

Szerkessze önmaga DV kamerája felvételeit 3db FireWire Port+Video Editáló szoftver.

23 900 Ft

Játékvezérlők teljes kínálata

PARTNEREINK TELJES KÍNÁLATÁVAL

Hercules — Grafikuskártyák, Video editálók, Szkennerek

Guillemot — Hangkártyák, Játékvezérlők, Kiegészítők

VideoLogic — Házimozi rendszerek, Multimédia hangszórók, Hangkártyák, grafikuskártyák

Alaplapok

THRUSTMASTER® — Játékvezérlők

Saitek — Játékvezérlők

Az árak netto árak és nem tartalmazzák a 25%-os ÁFÁ-t. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

HERTA

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szervíz)

Bp. VI., Ybl M. sétány 2. Tel.: 238-7393
Westend City Center (HERTA Multimédia szaküzlet)
Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel./fax: 419-4020

Bp. III., Bécsi út (EURO Center) Tel/fax:437-4622
Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131
Bp. XXII., Nagytétényi út. 27.-47.
(Campona Bevásárló Központ) Tel.: 424-3043
Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárló közp.) Tel./fax: 391-5840

Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Plazza üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
Bp.XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)
Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052

www.orca.hu

Traxdata
Színre szint

Az írható CD-ket gyártó cégek már aligha tudnak belemenni árversenybe – a lemezek ára oly alacsony, hogy a normális haszon megtartása mellett nem tudnak jelentősen egymás árai alá kínálni. Akkor valami mást kell kitalálni! A korongokra szitázott ábrák, szövegek, kriksz-krakszok után megjelentek azok a CD-k, amelyeknek az írható felülete is különböző színekben

Szivárványszínűek a TraxData CD-R-jei

pompázik. Az Intenso fekete hasú lemezei után a TraxData különböző színű, írható CD-kkel rukkolt elő, amelyeket – a papagájszíneket kedvelők örömére – színes tokokban hoznak forgalomba.

www.traxdata.com

Svéd monitorprobléma
Valami büzlik

A monitorgyártók már több munka-egészségügyi előírást kaptak Svédországból – ezek sugárzásról, frekvenciákról szóltak. Most valami egészen másról kaptunk híreket: a monitorok burkolatáról. A stockholmi egyetem munkatársa, Conny Ostman vezette tudóscsoport kiderítette, hogy a monitor-burkolatokból viszonylag sok trifenil-foszfát szabadul fel. A vegyület által kiváltott reakciók a viszketéstől egészen a fejfájásig terjedhetnek.

A monitorburkolatok melegedésekor szabadul fel ez a vegyület. A vizsgálat szerint nyolcnapi folyamatos üzemeltetés után már csak fele akkora a kibocsátás, mint az első napon, amikor a káros anyag mennyisége elérte a 100 nanogrammot egy köbméter levegőben.

De még 183 nap után is – ez mintegy kétévnyi átlagos használatnak felel meg – a normál háttérérték tízszeresét mérték.

Szerintük ajánlatos az új monitorokat legalább 10 napig folyamatosan járatni használatbavétel előtt. 18 monitormárkából tíznél tapasztalták a jelenséget.

Számítógépházakat is vizsgáltak, eredmény nélkül.

Lehet, hogy a svédeknek a monitor büdös, nekünk viszont ez a jelentés.

A trifenil-foszfát valóban nem veszélytelen, no de 100 nanogramm? Az amerikai munka-egészségügyi előírások szerint (magyar erre az anyagra nincs) egy műszak alatt legfeljebb 3 milligramm/m^3 érheti a dolgozót. Ez harmincezerszerese az Ostmannék által mért csúcsértéknek. Nem valószínű, hogy bárminél is „dől" ez az anyag, mert arra használják, hogy a burkolat lángálló legyen, tehát nem éppen illékony. Azaz: valaki megint meglovagolja a számítógép körüli félelmeket, most éppen a vegyszerekkel kapcsolatban kombinálva.

DigiScents iSmell
Valami pedig illatozik

A kaliforniai DigiScents Inc. azt ígéri, nemsokára hivatalosan is bejelenti a jelenleg még fejlesztés alatt álló iSmell „személyi illatszintetizátort".

A közepes asztali hangszóró méretű készülékben alap illatanyagokat tartalmazó, cserélhető kazetták vannak, amelyeket a felhasználó (például egérkattintással) vagy egy program (akár Java programka is) bírhat bizonyos szag, vagy szagkompozíció (ScentScape) kiadására.

A fejlesztők ígérete szerint a készülék által kibocsátott illatok csak egészen kis területen (a számítógép előtt ülő felhasználó személyes szférájában) lesznek érezhetők.

Az általunk kellemetlennek ítélt szagok kibocsátását letilthatjuk majd.

Az oaklandi székhelyű cég vezetői az iSmell széles körű felhasználásában reménykednek. Ennek megfelelően már dolgoznak a játékprogramok készítőinek szánt fejlesztői csomagon (amelynek előzményei egészen az év elejéig nyúlnak vissza: ScentWare SDK), valamint együttműködnek a RealPlayert jegyző RealNetworksszel, hogy a technológia a Weben is alkalmazható legyen.

A DVD-n megjelenő filmek szagosításához pedig dolgoznak a DVD ScentTrack megoldáson.

Kezdetnek nem is rossz, főleg ha az előbbiekhez hozzávesszük azt, hogy ez a Net-szag erős lökést adhat az on-line kereskedelem jó pár ágának (illatszerek, élelmiszer, virág stb.).

A készülék pontos piacra kerülési dátumát és árát egyelőre nem tudjuk, azt azonban már most leszögezhetjük, hogy nem mindennapi hardverrel állunk szemben.

www.digiscents.com /inside/overview /faq.shtml

DDR SDRAM, RDRAM
Vége a memóriák párharcának?

Több mint egy éve ígérik már a DDR SDRAM-ot támogató chipkészleteket és alaplapokat. Most végre elindulhat hódító útjára az eddig videokártyákon alkalmazott memóriatípus.

A DDR (Double Data Rate) azonos idő alatt dupla adatmennyiséget kezel, mint az SDR (Single Data Rate) memória.

A memóriaelérés hatására a sebessége nagyjából 15–20%-kal magasabb, mint az SDR-é, de egyes esetekben akár 80%-s javulást is elérhetünk.

Az SDR SDRAM-hoz képest a PC1600-as és PC2100-as DDR SDRAM csak mintegy 15–20%-kal drágább.

A változás nem akkora, hogy alapjaiban rengesse meg a piacot. A Rambus moduljainak ára viszont a fellegekben jár, pedig teljesítményük gyakorlatilag azonos a DDR modulokéval.

Az AMD, a Via és az Ali még az idén szeretne kirukkolni DDR chipkészlettel, jövőre szinte bizonyosan jön a Micron, és valószínű, hogy az nVidia, az Ati és talán az Intel is beszáll a piacra.

Technológiailag a Micron Mamba a legizgalmasabb. A Micron évek óta készen áll egy DDR chipkészlettel, a Samuraijal, amellyel bebizonyította, hogy a DDR technológia életképes. Miközben ezt piacképessé tette, rájött, hogy a gyártás során a szíliciumszeletek (wafer) területének 40%-a eddig kihasználatlanul maradt, ide 8 Mbyte DRAM memóriát integráltak (a Micron terminológiájával: eCache), amellyel a memóriaműveletek 50%-ot gyorsulnak. Ekkora üres terület a méregdrága szíliciumszeleten úgy jöhet létre, hogy a kivezetések miatt szükséges bizonyos méretet biztosítani az áramkörnek, a funkcionális egységek elférnek kisebb helyen is.

Érdekesnek ígérkezik az Epox EP-8K7A és az Asus A7M266 alaplap: ezeken a chipkészlet egyik fele az AMD 761, a másik fele pedig a Via 686B.

A DDR megjelenése mintha felébresztette volna az egy évig „téli álmot alvó"

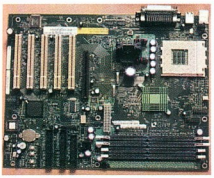

Az AMD Corona EVT-8 referencia alaplap

piacágat. Az események hatására az SDRAM-ok megkezdték újabb mélyrepülésüket: Magyarországon várhatóan 10 ezer forint alá csökken a 64 Mbyte-os modulok, és a 10–20 ezer közti sávba kerül a 64 Mbyte-os DDR SDRAM-ok ára, valamint a 128 Mbyte-os SDR SDRAM-oké. A DRDRAM memóriamodulok és az ezeket kihasználó Pentium 4-esek árát kezdetben az Intel megpróbálja mesterségesen alacsonyan tartani, ám ezek még így is túl magasak. A Rambus egyéb problémáiról külön cikkben számolunk be (Csúf bukás? CHIP, 2000/12).

AMD, Intel
Szerepcsere az élen?

Az Intel jó ideje vezeti az x86-os processzorok piacát. Ezt tudta – tudja is –, de rosszul élt előnyével. Úgy tűnik, az utóbbi időkben elkényelmesedett, keveset költött a fejlesztésekre. Hatalmas hibaszázalékkal és viszonylag kis mennyiségben képes csak termelni CPU-it. 6 hónapja a fogához kell vernie minden garast, miközben nagy ellenfele, az AMD gőzerővel nyomul előre – sok szegmensben már az Intel előtt jár! Az Intel Rambusszal kötött megállapodása sem bizonyult szerencsés húzásnak, a DDR SDRAM ár–teljesítmény aránya ugyanis jobb. Ráadásul az AMD meg tudja mondani partnereinek, mire számíthatnak – az Intel viszont sűrűn változtat elképzelésein, ezért az alábbi előrejelzések egyikére sem vehetünk mérget.

Az Intel valószínűleg megkísérel egyes termékeket előbb piacra dobni, ám az kétséges, hogyan tudja majd elárasztani a piacot, hiszen ez mostanában nem erőssége. Novemberben jelenteti meg új, Socket 423-as foglalatba illeszkedő Pentium 4 processzorát, az azt támogató i850-es chipkészlettel kizárólag a DRDRAM memória használható. Ezt követi a Brookdale chipkészlet nagyjából 8–9 hónap múlva – ez az i850 továbbfejlesztése, ám DDR SDRAM-ot fog kezelni. A Brookdale a továbbfejlesztett, 0,13 mikronos technológiával készülő Northwood Pentium 4-hez készül, amely Socket 478 (mPGA478) lábkiosztású. Vagyis a most megjelenő Pentium 4 eleve kudarcra van ítélve, hiszen alig fél év múlva már nem lehet továbbfejleszteni. A Northwood el fogja érni a 2 GHz-es határt 2001 novembere körül. Alaplapi chipkészlete a továbbfejlesztett, DRDRAM-ot (is?) támogató

Tehama-E lesz, amely (leegyszerűsítve) a Tehama (850) és a Brookdale az ICH3-as I/O chippel összeolvasztva.
A Pentium 4 szerverekbe szánt változata,

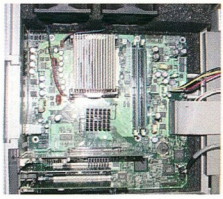

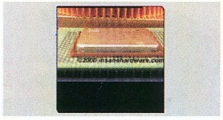

A Pentium 4 felülről és oldalról

az 1,7 GHz-es Foster jövő év elején jelenik meg, de csak egyprocesszoros kivitelben. Ezt a harmadik negyedévben követi a Prestonia és vele a többprocesszoros rendszer, valamint a harmadszintű (L3) cache. 2001 nyarán találkozhatunk a 0,13 mikronos Pentium III-mal (Tualatin), amely lehet, hogy (valamikor?) 200 MHz-es FSB-t kap. Induló órajele csupán 1,13 és 1,26 GHz lesz. Ehhez készül az Almador chipkészlet, ICH3-as I/O hubbal és DDR SDRAM-támogatással. Integrálják bele az ATA 100-at, az USB 2.0-t, egy gyors 3D-s videochipet és a Fast Ethernetet is. Egyesek szerint a Tualatin lesz az X-Box szíve.
A Celeron II FSB órajelét 100 MHz-esre növelik, de az ilyen példányok – a 850/100 MHz-es verziótól kezdve – csak jövő nyáron jelennek meg. Minthogy már most léteznek 800/200 MHz-es AMD Duronok, az ilyen Celeronok sorsa csak a bukás lehet.

Az Intel 64 bites processzoraival is gondok vannak. Komoly versenyzőnek csak a második IA-64-es processzort, a McKinleyt tartják, de az csak jövő év végére várható. Az Itanium 733 MHz-e nagyon kevéskének tűnik.

Transmeta

Az első gépek

Végre elindult világkörüli hódító útjára a Transmeta Crusoe processzorral szerelt hordozható számítógépek hada. Elsőként most is a távol-keletiek élvezhetik az újdonságot, ott már kapni a legújabb Sony Vaio, NEC és Fujitsu gépeket. Nem kell megijedni, itt nem lesz akkora várakozás, mint az ugyancsak Sony gyártmányú Playstation 2 esetében. Nemsokára további cégek csatlakoznak a gyártókhoz, például az IBM és a Hitachi.
Az első crusoe-s gép a Sony október 25-én megjelent Vaio PictureBookja, ami nem meglepő: a Sony ugyanis befektetője a Transmetának, másrészt a PictureBook család

Kirakatból néz vissza a Crusoe-alapú PictureBook

korábbi csúcsmodellje kissé koros Pentium II-vel volt szerelve. Ezt cserélték ki a Transmeta 600 MHz-es Crusoe-jára. Emellett a 8,9 colos, 1024×480-as felbontású TFT kijelző, a 128 Mbyte RAM, az USB csatlakozó, a CardBus és az IEEE-1394-es port,

Transmeta Crusoe: az első eredmények

A Weben villámgyorsan megjelentek az első sebességtesztek. Két gépet hasonlítottak össze, az egyik a Crusoe-val szerelt Sony Vaio PCG-C1VE, a másik a Pentium III-as Acer TravelMate 522 TXV.

Processzor	Crusoe	Pentium III
Órajel	600 MHz	600 MHz
BAPCO SYSMark 2000	50 pont	92 pont
PovRay 3.1	257 pont	417 pont
3DMark 2000 CPU Marks	56 pont	81 pont
Unreal Tournament	11,8 frame/s	15,4 frame/s
Cinema 4D	3,7 pont	6,6 pont

valamint a beépített CCD kamera már ismert lehet. A legégetőbb kérdés a működési idő, amit egy töltéssel átvészel a gép. Nos, ez szerencsére egyezik a papírformával, a Crusoe-alapú gép kétszer annyi ideig üzemel, mint a hasonló felépítésű többi rendszer. Az eddigi, nagyjából 1,5 órás üzemet felváltotta a 2,5–5,5 órás időtartam. A processzor amúgy jóval tovább bírná ilyen kis „szuflával", de sajnos a TFT kijelzőnek és a többi alkatrésznek még mindig magas a teljesítményigénye.

Compaq, Dell, Sanyo, Sony

Visszahívott noteszek

Az elmúlt hónapban több gyártó is visszahívta egyes noteszgépeit, pontosabban azok akkuit, tűzveszély miatt. Elsőként a Dell kényszerült erre – ez körülbelül 27 ezer akkumulátort érintett, ugyanis egyes gyártmányok (a június 22. és az október 4. között Európában eladott termékek) hajlamosak a rövidzárlatból eredő túlmelegedésre – még használaton kívül is. Ez pedig könnyen gyulladáshoz vezethet. Lapzártánkig a Dell csupán egyetlen olyan esetről értesült, amikor valóban bekövetkezett a gyulladás. A Compaq hasonlóképpen járt, nála viszont már 55 ezer akkumulátort érint a probléma. A cég két új darabot ígér a beküldött hibás példányokért.
A visszahívás a június 2-a és július 10-e között gyártott akkumulátorokat érinti. Az érintetteket arra kérik, hogy kisütött állapotban küldjék vissza az akkukat. Eddig ők is csupán egyetlen tűzesetről értesültek. A cég képviselői szerint a két eset teljesen független egymástól. Szerintünk azonban a két eset igenis összefügg. Ugyanis évek óta tart az az irányvonal, hogy egyre kisebb házba zsúfolják be az egyre nagyobb teljesítményű, így nagyobb áramfelvételű egységeket (DVD-meghajtó, nagy méretű kijelző stb.). Ezzel párhuzamosan persze növelik az akkumulátorok teljesítményét. Ez vezetett ehhez az állapothoz, amelyből a kiút sem látszik, mert technológiai áttörésekre lenne szükség az akkumulátoroknál.

- www.dell.com/us/en/gen/corporate/press/pressoffice_us_2000-10-13-rr-000.htm
- www5.compaq.com/newsroom/pr/2000/pr2000102701.html
- www.compaqorder-center.com/sbrp/cl.asp

HP

Megvette szülőhelyét

A Hewlett-Packard 1,7 millió dollárért megvásárolta azt a garázst a hozzá tartozó épülettel, amelyben 1938-ban

Magyarországon ötven percenként vásárolnak egy

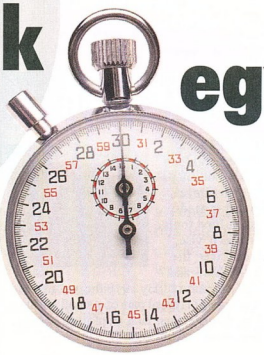

DTK számítógépet

Ha most telefonál és megrendeli, mi garantáljuk, hogy ötven perc múlva tulajdonosa lesz egy DTK számítógépnek.

A DTK APRI számítógépek 2+2 év garanciával, egy hónap ingyenes internet használattal, akár részletfizetéssel is megvásárolhatóak üzeltünkben. További információért érdeklődjön munkatársainknál.

dtk® Computer Márkabolt

QUALITY ASSURED FIRM ISO 9002 SGS

KOMEL KFT. DTK Disztribució
1118 Budapest, Csiki-Hegyek u. 14.
Tel.: 246-8411, 246-2734
E-mail: komel@komel.com

kifejlesztették az első
terméküket, egy
hangfrekvenciás
oszcillátort. A nevezetes
építmény megvétele jókor
jött, ugyanis a cég új
vezetője, Carly Fiorina
az olcsó kategóriában T&L
technológiával. Ennek
továbbfejlesztéseként jelent
meg tavasszal a GeForce2
GTS, amelyet most
a GeForce2 GTS Pro
és Ultra követ.

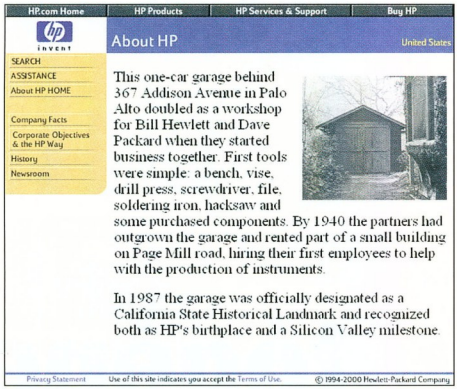

A HP híres garázsa

ennek a garázsnak
a fényképét használta fel
egy hirdetési kampányban.
A tervek szerint felújítják
a garázst, amely a cég
szóvivője szerint nemcsak
a HP, hanem
a Szilícium-völgy
szülőhelye is (Kalifornia
állam szerint is jelentős
mérföldkő). Csupán
érdekességként jegyezzük
meg: William Hewlett és
David Packard 538
kölcsönkapott dollárból
indította el vállalkozását.

- www.hp.com/abouthp
/hpgarage.html

nVidia, 3dfx
Robbanékony kedélyek

A TNT rövidítésről szinte
minden számítógéppel
foglalkozó embernek
az nVidia kártyái jutnak
az eszébe. Ezzel
a termékcsoporttal robbant
be a köztudatba és vette át
a vezető szerepet a 3dfx-től.
A nagyobb technológiai
váltás a GeForce 256
chippel jött, nagyjából egy
évvel ezelőtt. Itt
találkozhattunk először
A laboratóriumokban már
tesztelik az új chipet,
és a Microsoft X-Boxba
tervezett videochip is
lassan a célegyenesbe
kanyarodik. A 6 hónapos
termékciklust a többi
gyártó is igyekszik
betartani, kisebb-nagyobb
csúszásokkal. Az egyre
drágább kártyák
legnagyobb problémája
mindmáig a memória
sávszélességének
szűkössége. Minden cég
dolgozik ennek megoldásán
– több-kevesebb sikerrel.
A 3dfx első gondjai
az nVidia TNT1-es chippel
kezdődtek, az ott
újdonságként
beharangozott
multitextúrázást
(egy poligonra több textúra
egyidejű felfeszítése)
ugyanis a 3dfx Voodoo2-es
chipje már tartalmazta.
A 3dfx egykor ezt a
technológiát kizárólagosan
licencelte, amit az nVidia
figyelmen kívül hagyott.
Azóta minden terméke
tartalmazza ezt
a technológiát, egyre jobb
minőségben,
továbbfejlesztve. A 3dfx
ezért beperelte riválisát,
de a per csak most kezd
egyenesbe kerülni.
A bíróság nemrég döntött
arról, hogy a 3dfx
követelése megalapozott.
Tehát következhet
a tényleges per, amelyben
az nVidia megpróbálhat
védekezni, a 3dfx pedig
összeszámolhatja, mennyit
kér kárpótlásként
a riválisától. Az nVidia
mindent meg fog mozgatni,
hogy ő nyerje a pert, vagy
hogy peren kívül
megállapodjon a 3dfx-szel.
Ha a 3dfx nyeri a pert,
nyugodtan kérheti, hogy
az nVidia a TNT1-es
chippel szerelt kártyákig
visszamenőleg vonja vissza
termékeit, állítsa le
gyártásukat, valamint
azokat a fejlesztéseket,
amelyek ezt a technológiát
alkalmazzák – és persze
fizessen megfelelő
kárpótlást a 3dfx-nek.
Az nVidiának azonban
szövetségese is van: a Sony.
Elképzelhető a peren kívüli
megállapodás, de az sem
lehetetlen, hogy az nVidia
egyszerűen felvásárolja
a 3dfx-et, ugyanis rengeteg
pénze halmozódott fel.
A 3dfx régóta elvesztette
vezető szerepét ezen
a piacon. Bár töretlenül
fejleszt, a befektetők
bizalma megingott, és a cég
bevételei egyre apadnak.
Ennek ellenére Voodoo3-as
és Voodoo5-ös szériája
szépen fogy, bár
csökkennek az eladások.
Nagyon sok múlik
a készülő Rampage
chipjükön, amelyet
az általuk felvásárolt
Gigapixel céggel
fejlesztenek: ha a Rampage
sikeres lesz, talpra állhat
a cég, de ha nem ér el vele
áttörést, az végzetes lehet.
Ha sikerülne megnyernie
a pert, azzal tönkretenné
legnagyobb riválisát – ám
ez aligha fog bekövetkezni.
Mindeközben megbízható
„kacsák" az nVidia Ati
iránti vonzalmáról kezdtek
hápogni, de ez szinte
elképzelhetetlen: az Ati még
mindig a világ legnagyobb
videokártya-gyártója. Noha
az nVidia mostanában
megkaparintott néhány
OEM szerződést, még
messze van a kanadai
vállalattól.

API NetWorks
CS20

Az Alpha Processor
Incorporated nevet
változtatott. Már API
NetWorks néven rukkolt ki
több új termékkel: egy új
alaplappal (UP2000+),
a 833 MHz-es Alpha
21264-gyel, és a cég
hírnevéhez méltó, 4,4 cm
magas CS20 szerverrel.
A szerver két 833 MHz-es
Alphával 3,3 GFlops
teljesítményre képes.
Fürtözésre is kiváló
a „pizzásdoboz", mert két
100 Mbit/s-os Intel
Ethernet vezérlővel is
ellátták. Operációs
rendszere Linux, amely
2 Mbyte ROM-ban fut –
vagyis mindenfajta lemez
nélkül. A gép
bekapcsoláskor máris
üzemképes, be ízlés szerint
tehetünk bele IDE vagy
SCSI merevlemezt, mert
mindkét vezérlőt
integrálták (úgy látszik,
ebben a gépben mindenből
kettő van).

- www.alpha-processor
.com/products
/index.shtml

Vajon hány GFlops férhet ekkora gépbe?

Erdős Márton,
Fazakas László, Négyesi Károly,
Rixer György, Sponga Tamás

Szép szilíciumos jövő

Eltelt egy újabb év. Így ősz végén, reggel 7 óra tájban már Kaliforniában is hűvös az idő, de San Jose belvárosa ettől függetlenül még mindig gyönyörű. Az 1. utca és a San Carlos sarkán, az elegáns Fairmont Szállodában megint összegyűlnek a mikroprocesszorok világának képviselői.

A nyitó napon a szokásos félnyolcas regisztráció kissé korán van, de ez ilyenkor senkit sem érdekel. Hét óra huszonöt körül már számos asztalnál kávéznak, és mindenhonnan szakmai beszélgetés hallatszik.

A fórum sokak számára rendszeres, éves találkozóhely. Persze mindig akadnak újak is, ez az év sem kivétel. Szerencsére számomra ez már a negyedik alkalom, így mindenfelé ismerősökbe botlok.

Az előre jelentkezők listájának tüzetes átnézése után mindenki a programon szalad végig. Elsőnek feltűnik, hogy milyen nagy teret kapott a programban egy teljesen új processzorcsoport, a hálózati processzoroké.

A grafikus célprocesszorok viszont teljesen elmaradtak, az idén mindössze egyetlen beszélgetésre futotta. A processzoriparban az utóbbi időben kialakult vélemény szerint a pár évvel ezelőtti grafikus processzortervezési hullámot ez évtől kezdve a hálózati processzorok tervezési és bejelentési hulláma fogja követni.

A San Jose-i Fairmont Hotel, a fórum színhelye

A grafikus lapkák tervezése mára a megszokott mederbe került, letisztult a piac, kialakult az a néhány tervezőcég, amely ezt az ágazatot mozgatja: Ati, nVidia és 3dfx. Ebből a szegmensből már csak az igazán nagy bejelentések kapnak publicitást a fórumon.

Az általános lapkákról szóló előadások listáját áttekintve az idei év igazi csemegéjének az IBM Power4 lapka mikroarchitektúrájának részletes ismertetése ígérkezett, de mint mindenütt, itt is mindig akadnak rejtett gyöngyszemek a kevéssé érdekesnek tűnő témák között. Éppen csak sikerül befejeznem a beszélgetést a Rambustól érkezett kollégával, amikor megszólal a fórum kezdetét jelző, csilingelő harangszó. Lássuk, mivel rukkolt ki idén a processzorvilág.

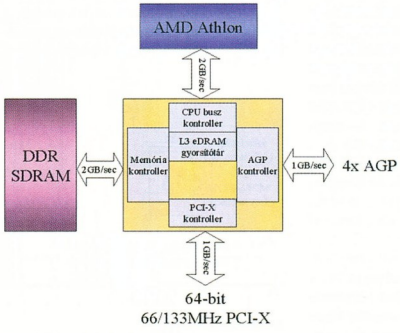

Micron Mamba chipkészlet

A 2000. évi Microprocessor Forum megnyitó előadását Robert Morris, az IBM Almaden Research Center igazgatója tartotta.

Az előadás a számítástechnika határvidékének két intenzíven kutatott területével foglalkozott. Az egyik a személyi rendszerek új, hordható generációja.

Ide tartoznak például az e-mail érkezését színük változtatásával jelző gyűrűk vagy ugyanennek az e-mailnek a szövegét a fülünkbe súgó fülbevalók és hasonló, egyelőre sci-fibe illő eszközök.

Az előadás második témája a kvantum-számítástechnika rendkívül elvont, ugyanakkor ígéretes területe volt.

Pentium 4, a nagy csalódás

Az első, vagyis a PC-s processzorokkal foglalkozó szekció első előadásai nagy csalódást okoztak. Az Intel két gyenge, már az augusztusi Intel Developer Forumon elhangzottakhoz nagyon hasonló, talán kicsit módosított előadást tartott a Pentium 4-ről. A fórum hallgatósága ráadásul az egyik tervező, Glenn Hindon remek stílusát sem élvezhette. Be kellett érni két kevésbé érdekfeszítő előadással.

A kevés új információ közül az egyik a Pentium 4 húszlépcsős csővezetékének felépítésére vonatkozott. Ebben a csővezetékben ugyanis van két olyan lépcső, amelynek pontos jelentését eddig csak találgatni lehetett. Most kiderült, hogy a Drive fedőnevű fokozatok egyedüli feladata, hogy lehetőséget adjanak a lapka órajelének a processzor legtávolabbi pontjába való eljutásra. Ebből a szempontból a Pentium 4 mindenképpen csúcstartó: az első olyan processzor, amelyben a csővezeték-lépcsők csupán az órajel terjedése miatt üresek a processzorban. Új információ az is, hogy a lapka 42 millió tranzisztort tartalmaz. A harmadik és talán egyben utolsó új részlet a sokak által vitatott, duplán pumpált egész számos műveletvégző egység. A lapka, mint azt a P6 architektúránál megszoktuk, az x86-os utasítások egy részét mikroutasításokká alakítja. Az egyszerű mikroutasítások ütemező logikája, a teljes egész számos (integer) regisztertömb, az integerelosztó hálózat, az integertöltő és -visszaíró, valamint a két gyors integerművelet-végző egység valóban duplán pumpált. Vagyis a lapka 1,4 GHz-es órajele mellett mind az órajel felfutó-, mind lefutóélére eredményt vagy adatot szolgáltat, azaz 2,8 GHz-es frekvenciával működik. A lapka belső buszai impresszívek, az első szintű gyorsítótárból 22 Gbyte/s, a másodszintűből pedig 4,5 Gbyte/s sebességgel lehet adatokat mozgatni.

Hol vagy, kentaur?

A Microprocessor Forum régi előadója Glenn Henry, annak a Centaur Technologiesnek az alapítója, melyet

a Via nemrégiben megvásárolt. A Via új, Cyrix III márkanevű lapkáját valójában a Centaur tervei alapján készítették, és korábban Samuelnek vagy C5A-nak hívták. Glenn a további termékekről beszélt, a C5A-t hamarosan a 600–733 MHz-es tartományban mozgó, mindössze 52 mm² nagyságú C5B, majd a család 700–800 MHz-es C5C-je követi, és utána jelenik meg a jócskán áttervezett C5X.

Utóbbi igazi meglepetés, mert a csővezeték megnyújtásával és néhány okos trükkel sikerült a lapka órajelét 1,2 GHz-re tornászni. A C5X tartalmazni fog 64 Kbyte másodszintű gyorsítótárat, és egyszerre két utasítást tud majd végrehajtani, ami jelentős előrelépés a Centaur életében. A lapka számos más teljesítménynövelő technikának köszönhetően sokkal gyorsabb lesz, a két egész számos és a lebegőpontos végrehajtó egység mellett két SSE és két MMX egység is helyet kapott, melyek meglepő módon már a nem soronkívüli vérehajtást alkalmazzák. A meglepetés itt mindössze annyi, hogy a Centaur mindvégig az egyszerű felépítésű lapkák igéjét terjesztette. A processzor majdnem 20 millió tranzisztort tartalmaz, de alapterülete mégis csupán 55 mm².

Érdekességek és kuriózumok

A Motorola mint az egyetlen nem PC-s processzorgyártó, a tavalyi fórumon ismertetett G4+, belső fedőnevén V'ger (a név a Star Trek I-ből ismerős) lapka új, Silicon-On-Insulator technológiával megvalósított Apollo fedőnevű változatáról beszélt. Az előadás igazi értéke az volt, hogy a Motorola beszámolt mindazokról a problémákról, melyeket a SOI technológia felhasználásakor eddig nem sikerült megoldani. A SOI előnye, hogy vagy a lapkák órajelét lehet növelni a disszipáció (hőkibocsátás) szintentartása mellett, vagy a frekvencia megtartása mellett lehet a disszipációt csökkenteni.

A memóriagyártásból élő Micron teljesen logikus, mégis meglepő ötlettel hozakodott elő. A lapkakészletek északi hídjának (North Bridge) legnagyobb problémája, hogy még viszonylag régi technológiával gyártva is az IC jelentős része, mintegy 25%-a kihasználatlan, mert az északi hidat felépítő perifériaelemeknek a lapka kimeneteihez közel kell elhelyezkedniük. A Micron ötlete: a szabad helyet töltsük meg például beágyazott memóriával, amely harmadszintű gyorsítótárként tud működni. A Micron fejlesztőinek 8 Mbyte harmadszintű DRAM gyorsítótárat sikerült az északi hídba préselniük, a lapka így mintegy 100 millió tranzisztort tartalmaz. A processzorok teljesítménye ennek köszönhetően átlagosan legalább 15%-kal magasabb lehet. A Mamba nevű északi híd egyelőre az AMD Athlonjaihoz készül.

Mobil tervek az Intelnél

A PC-s szekció utolsó előadása ismét az Intelé volt – szerencsére érdekesebbnek bizonyult az első kettőnél. Az Intelnél jelenleg egyetlen mobil Pentium III fedi le a teljes méretű noteszgépektől a szubnoteszekig húzódó tartományt, ezért 2002-re az Intel dedikált processzorral szeretné megtámadni a könnyebb kategóriát.

Az előadás műszaki érdekessége a feszültségszabályozók újabb generációja volt, melynek tagjai mindvégig alacsony feszültségen igyekeznek tartani a lapkát, de a „pihenés" állapotában a mostani „deep sleep" állapotnál is alacsonyabb feszültségszintre viszik le a lapkát.

Ennek köszönhetően a telepek élettartama jelentősen megnő. Az Intel még jövőre két határt is át szeretne lépni: egyrészt az 1 GHz-es órajelet az „erőművekénél", másrészt az 1 volt alatti feszültséget (ami kevesebb mint 1 watt teljesítményfelvételt jelent) a pehelysúlyú hordozható gépekbe szánt processzoroknál.

Többprocesszoros rendszer az AMD-től

A fórum legizgalmasabb része mindig a szerverekbe szánt processzorok bejelentése.

A sort az idén az AMD kezdte. Az AMD eddig nem próbálkozott szerverekbe szánt lapkákkal, de az Athlon óriási sikere és kiváló teljesítménye, sőt kiugróan magas órajele megnyitotta ezt a piacot.

A most bemutatott 760MP lapkakészlet a meglévő Athlonokat koherens módon, kétprocesszoros szerverek vagy munkaállomások kialakítására teszi képessé.

A 760MP érdekessége, hogy dedikált kapcsolatot biztosít a két processzor, a memória és a 4-szeres AGP között.

A megoldás alapja itt is egy kapcsolóalapú rendszer, melynek teljes sávszélessége 4,2 Gbyte/s. Ugyanakkor a lapkakészlet lehetővé teszi, hogy a jövőben akár 6,4 Gbyte/s-os sávszélességet is elérhessenek.

Ez annyit jelent, hogy a teljes Bibliát és mondjuk Shakespeare összes művét, ami mindössze 10 Mbyte adat, a másodperc ezredrésze alatt a processzorba lehet olvasni!

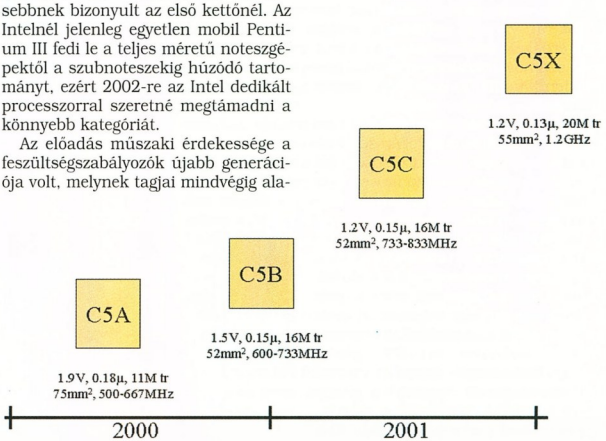

A Via/Centaur tervei

Öreg RISC nem vén RISC

A Samsung mint a Compaq által tervezett Alpha lapkák egyik gyártója most a Compaqtól függetlenül tervezett Alphával mutatkozott be a fórumon.

A 21264-es processzor alapjaira épülő 21264E eltérése mindössze annyi, hogy integráltan 1,85 Mbyte másodszintű gyorsítótárat tartalmaz. Ennek megfelelően tú szinten

kompatibilis a Compaq által tervezett 21264A processzorokkal.

A gyorsítótár érdekessége, hogy 14 utas asszociativitása van, aminek az az előnye, hogy ha az elsőszintű gyorsítótár megtelt (ami a normális működés része), és olyan újabb adat kerülne betöltésre, amely sem az elsőszintű, sem a másodszintű gyorsítótárban nincs, akkor a processzornak ki kell ürítenie mindkét helyen egy-egy gyorsítótársort.

Ha viszont a másodszintű gyorsítótár magasabb asszociativitású, mint az elsőszintű, akkor a probléma sokkal egyszerűbben kezelhető.

IBM Power4

Az IBM előadása talán az utóbbi évek legérdekfeszítőbb architektúráját vázolta fel. A Power4-ről már eddig is lehetett tudni annyit, hogy egyetlen lapkán két processzormagot tartalmaz, integrált másodszintű gyorsítótárral és kiemelkedő sávszélességű összekapcsolási rendszerrel megfejelve.

A lapka csővezetéke 15 lépcsős, órajelenként 8 utasítást tud végrehajtani magonként, ebből kettő lebegőpontos szorzó-összeadó utasítás. A lapka a mai irányzatnak megfelelően soronkívüli végrehajtást használ, minden eddiginél több, 200 függőben lévő utasítással. A processzormagok érdekessége, hogy az elsőszintű adatgyorsítótár mindössze 32 Kbyte-os, az utasítás-gyorsítótár viszont a ma megszokott 64 Kbyte méretű.

A lapka másodszintű gyorsítótára elképesztő, 100 Gbyte/s-os sávszélességet biztosít. A másodszintű gyorsítótár érdekessége, hogy három teljesen autonóm, 0,5 Mbyte-os blokkból épül fel. A blokkok mindegyikének van négy önálló koherenciafeldolgozó miniprocesszora a memórián kívül. A lapka harmadszintű gyorsítótára hasonló elvekre épül, 8 koherenciaprocesszorral.

Egy processzorhoz (vagyis két maghoz) kétszer 16 Mbyte harmadszintű gyorsítótár tartozik. A processzorból az IBM négyet tesz egy a mainframe világból már ismert multichipmodulra (MCM), így ennek a komplexumnak 128 Mbyte harmadszintű gyorsítótára lesz. Az összeköttetés része az a különleges kapcsolat is, melynek segítségével 4 darab négyprocesszoros MCM-et össze lehet kapcsolni egyetlen rendszerbe minden további integrált áramköri elem felhasználása nélkül.

A Power4 talán legnagyobb problémája a nagyfokú integráltság, a bonyolult technológia miatti magas gyártási költség és a valószínűleg rendkívül magas, 380–450 W-os MCM disszipáció lehet.

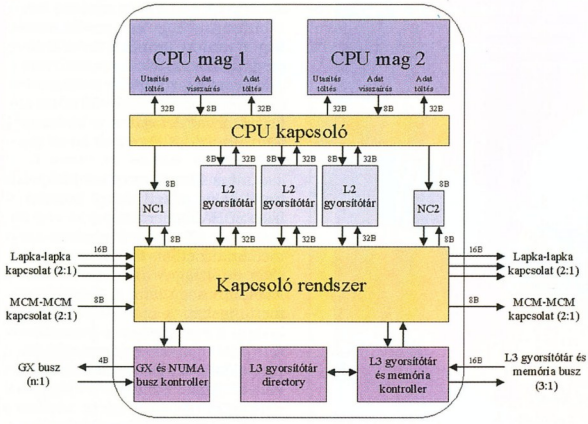

Az IBM Power4 vázlata

Ennek megfelelően a kivitelezhetőség és a teljesítmény megfelelő kompromisszumaként született meg a bűvös 14-es szám.

Szimulált teljesítménytesztek alapján a 21264E teljesítménye mintegy 30%-kal magasabb, mint a 8 Mbyte-os, de nem integrált másodszintű gyorsítótár esetén.

A processzor mintegy 140 millió tranzisztort tartalmaz majd, 70 W-ot disszipál, és a megcélzott órajel 1,25 GHz.

A Samsung tervei egyébként nagyon impresszívek, további három, saját tervezésű Alpha lapkával jelennek majd meg a piacon 2002 végéig. A legtávolabbi terv az SV69, melynek órajele 1,5 GHz feletti, és 256 Kbyte elsőszintű, 1,85 Mbyte másodszintű gyorsítótárral és dupla lebegőpontos egységgel jelenik majd meg.

A grafikus panel

A fórum kiemelkedő show-ját a grafikus lapkák szekciója hozta, melyen a SGI, a 3dfx, az nVidia és az Ati képviselői jelentek meg. A négy előadó egyetlen közös vonása a grafikán kívül az volt, hogy mind a négyen vagy az SGI alkalmazottai voltak, vagy most is azok.

Bemutatták az nVidia GeForce 2 Ultra lapkáját, és mindenki meglepetésére a Microsoft X-Boxának egy demó példányát is. Sajnos a program kicsit csúszott, ugyanis az X-Box még magán viseli a kezdeti gyermekbetegségeket, ezért sokáig elindulni sem akart.

A bemutatók megdöbbentőek voltak, teljesen textúrázott, 150–200 ezer poligonból álló figurák mozogtak valós időben a képernyőn. Két cég meglepő bejelentéseket is tett. Az nVidia célja, hogy Toy Story minőségű jeleneteket lehessen megjeleníteni valós időben – a 3dfx pedig a 64, majd a 128 bites színfelbontás irányába szeretne elmozdulni.

A processzorok jövője

A fórum záró vitájának témája a mikroprocesszorok jövője volt. A legizgalmasabb konklúziót Dave Ditzel, a Transmeta alapítója és a RISC lapkák egyik atyja, valamint a korábbi MIPS processzorok egyik főkonstruktőre, az automatikusan generálható processzorokkal foglalkozó Tensilica alapítója, Chris Rowen fogalmazta meg.

Szerintük a jövő kiszámíthatatlan, de a változatosság elengedhetetlen. Mindig lesznek olyan feladatok, amelyek minden eddigi elképzelt processzorfogalomból kilógnak, hogy a gazdaságosságot ne is említsük. Erre a megállapításra a fórumon kiváló példával szolgáltak a grafikus processzorok és a most debütált hálózati feldolgozólapkák.

Fischer Erik
(Erik.Fischer@hungary.sun.com)

Csúf bukás?

A Rambus minden elérhető eszközt megragadott arra, hogy technológiáját ráerőltesse az iparágra. Úgy tűnik, túllőtt a célon.

A Rambus-technológiával most nem szándékszom foglalkozni, ez az írás a cégről szól. Alapvető tény, hogy egy közönséges asztali gépben a Direct Rambus memória és a közönséges PC133 SDRAM sebessége nem tér el lényegesen. Heves viták folynak arról, hogy melyik a jobb, de a viták léte éppen a feleslegességet bizonyítja: ha lenne lényeges eltérés, akkor az előbb-utóbb eldöntené a vitát. A Rambus memória ráadásul nagyjából kétszer drágább, – ez is kétségtelen. Mire megjelenik ez a cikk, már a piacon lesz az a DDR SDRAM, amely kétszer olyan gyors, mint a köznapi SDRAM, de alig drágább. Ezzel a Rambus egyelőre nem tud mit kezdeni. A cég azonban nem csak technológiát vetett be a küzdelemben.

A Rambus nem rendelkezik mással, mint szellemi tulajdonnal (Intellectual Property, IP). Bevétele kizárólag a szabadalmai után szedett licencdíjakból származik. A Rambusnak nemcsak az általa kifejlesztett Rambus-technológiára vannak szabadalmai, hanem a nyitott szabványú SDRAM és DDR SDRAM eszközökre is. Utóbbi még nem lenne baj, de a szabványosítással foglalkozó JEDEC szabályzata szerint a kidolgozás alatt lévő szabványokkal kapcsolatos szabadalmakat fel kell fedni, és vagy ingyen, vagy tisztességes licencdíjért mindenki más rendelkezésére bocsátani. Amikor a Rambus belépett az SDRAM-on dolgozó bizottságba, nem hozta nyilvánosságra az SDRAM-hoz kapcsolódó, már benyújtott szabadalmait. Amikor a DDR SDRAM szabványán kezdett dolgozni a JEDEC, akkor felszólították a tagokat: „tegyék az asztalra" a szabadalmaikat. Ekkor a Rambus már nyíltan visszautasította, hogy felfedje az IP-jét.

Érdekes dolgokat regélnek a cég JEDEC-beli részvételéről: gyaníthatóan olyan irányba terelték az SDRAM szabványt, amely megsérti a szabadalmait. Még azt sem tartják kizártnak, hogy JEDEC-ben megismert technológiákat építettek be saját szabadalmaikba – ami egyszerűen lopás. Ezzel sokat ártottak a jövőbeli, hasonló szabványosítási folyamatoknak, mert a cégek jóval óvatosabban fogják feltárni kutatási eredményeiket.

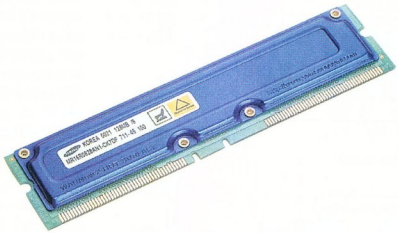

Rambus: mi lesz a sorsa?

De ezt a titkos fegyvert jó darabig nem vetette be a Rambus. Ehelyett 10 dolláros részvényajánlatokkal kecsegtette az iparág különböző résztvevőit. Az Intel egymillió részvényt vehet ilyen áron, ha két egymást követő negyedévben chipkészleteinek 20%-át Rambus-támogatással szállítja. Ez akár egy–kétszázmillió dollár hasznot is jelenthet. A Rambus, miután ekkora halat fogott ezzel a trükkel, 1997-ben további 400 ezer részvényt tett félre hasonló célra. Az LG Semicon, az NEC és a Samsung 30–30 ezret kapott ebből. További 70 ezret kap az első három gyártó, amelyik legyárt tízmillió RDRAM IC-t. Mivel ezekből a Rambus 2% licencdíjat kap az RDRAM IC-k után, nem jár rosszul ő sem. A maradék 100 ezer „cukros" részvény sorsa ismeretlen, de nem lenne meglepő, ha kiderülne, hogy mondjuk a Sonynál landolt, a Playstation 2-ben használt RDRAM fejében. Eddig talán rendben is volnánk, végül is elfogadható, ha egy cég új technológiájának ösztönzésére ilyen módszereket választ. Az olcsó részvényopcióval érdekeltté tettek jó néhány jelentős céget abban, hogy számnyaljon a Rambus árfolyama.

Idén nyáron azonban eldurvultak a dolgok. Világossá vált, hogy a Rambus technológiával és részvénnyel nem győzhet – amiért nemcsak a Rambus technológiája, hanem magas licencdíjai is okolhatók. Úgy döntött a cég, hogy bekeményít, először a fentebb jelzett szabadalmait, és folyamatosan pereket indít SDRAM-gyártók ellen. A pereknél ravaszul kihasználhatta, hogy ő semmilyen terméket nem gyárt, mert az USA-ban meg lehet kérni a bíróságot, hogy egy per kimenetéléig a vitatott terméket a vádlott ne forgalmazhassa. Ilyenkor szoktak gyors viszontperrel válaszolni, amelyben az eredeti vádló termékeit akarják „lefogatni" a bírósággal. Igen ám, de a Rambus nem gyárt semmit!

Június közepén a Toshiba peren kívül beleegyezett, hogy licencdíjat fizet SDRAM-jaiért – igaz, a cég terveiben az áll, hogy kiszáll az egész memóriaüzletből. Ez fontos volt, hiszen ettől fogva azzal érvelhetett a Rambus, hogy lám, a Toshiba elismerte igazát. A precedens szót óvakodom leírni, hiszen ez nem teremtett az angolszász jog értelmében precedenst, ahhoz jogerős bírói ítélet kellett volna. Ezután a Hitachi következett, aki csak azért adta meg magát, mert az NEC-nek szeretné eladni memóriagyártó részlegét. Egyébként ellenperre készült, amelynek anyagában sok érdekességet lehetett olvasni, többek között azt a vádat, hogy a Rambus megsértette a monopóliumellenes törvényt. Azután július végén egy kisebb gyártó, az Oki is áldozatul esett.

Ezek után gondolta úgy a Rambus, hogy mindent lehet – és nekiment a Micronnak. Ezt öngyilkos húzásnak tartom. A bevált patron, miszerint egy kis amerikai céget elnyomnak a nagy külföldiek, itt nem segíthet, mert a Micron is amerikai. Ráadásul a Micronnak a többi pereskelttel szemben nagyon fontos az SDRAM-üzlet: bevételének 90%-a származik belőle, és ez nem csekély, hiszen az USA piacának egyötöde az övé. A pernek kétféle kimenetele lehet, mindkettő végzetes a Rambusnak. Ha veszít, akkor máris van egy precedens, amelyre támaszkodva azok is, akikből eddig sikerült kipré-

selnie az SDRAM licencdíjat, könnyedén visszaperlik a pénzt, ezzel tönkretéve a Rambust. Ha bekövetkezne az a váratlan fordulat, hogy a Micron veszít a Rambus ellen, akkor is megszűnik a Rambus, valószínűleg gyorsabban, mint az ellenkező esetben. Ugyanis ekkor az a legvalószínűbb forgatókönyv, hogy a Micron kényszerűségből egyszerűen felvásárolja a Rambust – amit könnyedén megtehet, hiszen a két cég nincs egy súlycsoportban.

De a Micron nem várja tétlenül a per végét, hanem beperelte a Rambust, azzal vádolva, hogy annak nincs joga a vitatott szabadalmakhoz, és szerinte megsértette a Sherman-törvényt is. A Sherman-törvényt emlegetjük kissé pongyolán monopóliumellenes törvényként. Nem az, mert ha egy cég monopolhelyzetben van, akkor az még nem törvénytelen. Ellenben azt már bünteti a törvény, ha valaki kihasználja ezt a verseny szabadságának csorbítására – a Microsoftot elsősorban ezért ítélték el. Szintén büntetendő, ha valaki megpróbál monopóliumot létrehozni mások kárára. A Rambus most – úgy tűnik – ezen fáradozik. Fontos megértenünk: az amerikai jogrendben, értékrendben ennél súlyosabb vád céget nemigen érhet. Az amerikai értékek között mindig előkelő helyen állt a szabadság, és a verseny szabadsága is.

Az Intel is igyekszik kibújni a szerződésből, amely valamikor oly hasznosnak tűnt, és közvetlen haszonnal is kecsegtetett a részvényopciók miatt. Craig Benett, a cég vezetőjének nyilatkozata szerint a Rambus adószedő céggé vált, a technológiával nem törődik. Az Intel – úgy hírlik – meg fog próbálni kibújni a szerződésből a 815-ös chipkészlet utódjával, az Almadorral. Az Intel beépített grafikus kártyáit már a 810-es óta kiegészíthetjük Display Cache Controller (DCC) memóriával, amely Z-pufferként szolgál. Az Almadorban a DCC már nem SDRAM, hanem RDRAM lesz. Ezzel teljesítik a Rambusnak tett ígéretüket, hiszen a chipkészlet támogatni fogja a Rambust. Megígérték azt is, hogy a ma tipikus RDRAM IC-ket fogják használni, ami jól hangzik, de igazából az RDRAM-os DCC halála: a legkisebb RDRAM 128 Mbites, azaz 16 Mbyte-os, és vaskos túlzás 16 Mbyte Z-puffer egy alsó kategóriájú videokártyába. Csak ennek az egy IC-nek az árából valószínűleg telik majd az Almadornál jobb videokártyára.

Négyesi Károly

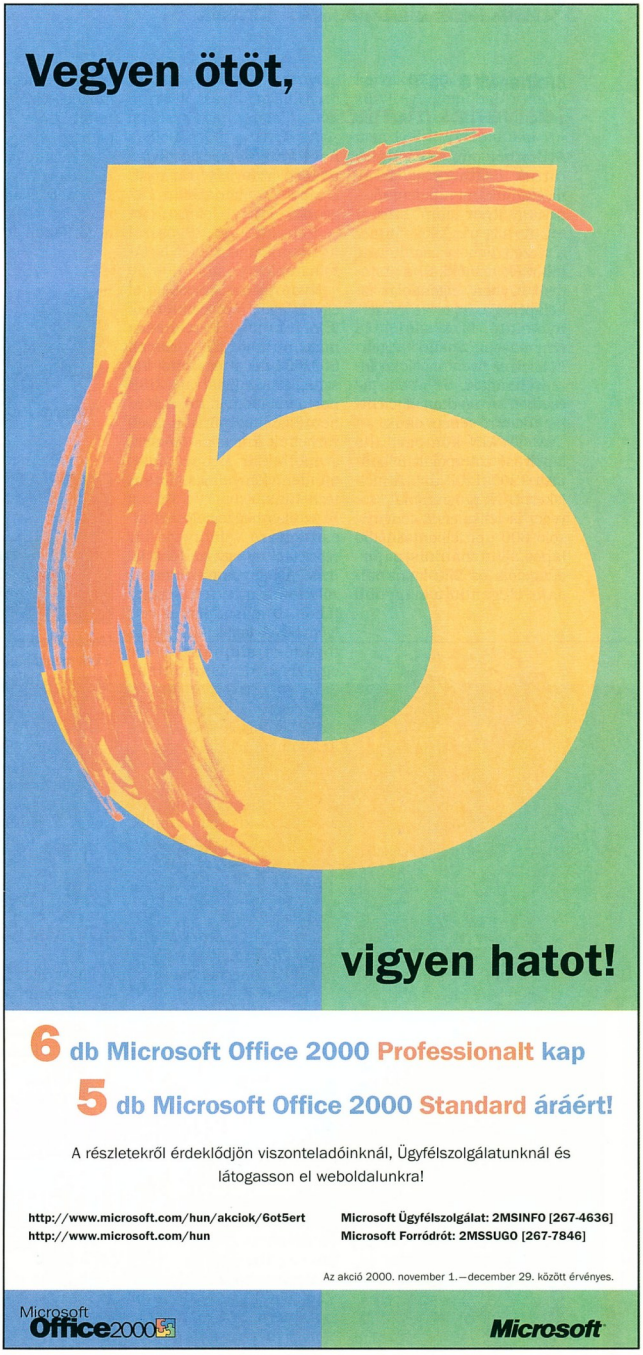

Brother MFC-9870

Testvéries munkás

A Brother mindenesét állítottuk csatasorba, hogy megtudjuk, mi mindenre képes egy ilyen „apró" szerkezet. Az alig pár kilós, formatervezett dobozt csordulásig töltötték opciókkal. A „mindent egyben" elgondolás iskolapéldája: lapolvasó, lézernyomtató, faxkészülék és fénymásoló. Sokan idegenkednek az ilyen nagyfokú integráltságtól, de ebben az esetben nyugodtan kijelenthetjük: erre semmi okuk.

A TWAIN-kompatibilis lapolvasó interpolált felbontása 1200×1200 dpi. A mellékelt OCR programmal szöveget is felismer. A fénymásoló 600 dpi felbontású, 50 lapos, automatikus papíradagolója és 250 lapos tálcája elegendő a nagyobb

Brother MFC-9870: ami kell, benne van

papíradagokhoz is. Másolatmérete 25% és 400% között állítható, és egy eredetiről maximum 99 másolat készíthető vele. A faxok küldése és fogadása egyszerű. Részletes leírás tartozik a készülékhez, igaz nekünk csak német nyelvű jutott. A 14 kbit/s sebességű fax minden szabványt támogat, 3 Mbyte memóriájában 132 gyorstárcsázó telefonszámot tud elraktározni, de összetett munkameneteket is tárolhatunk.

Nyomtatási képességei egy átlagos lézerprinternek felelnek meg. Percenként maximum 12 darab 600×600 dpi-s másolatot készít. Párhuzamos vagy USB portron kapcsolható a géphez. Számítógépünkön is élvezhetjük a faxolás örömeit, a mellékelt programmal mindent kényelmesen elintézhetünk.

Az első beüzemelésnél kicsit zavaró volt, hogy bár részletes, de egynyelvű a leírás. A beüzemelés amúgy zökkenőmentes volt – nagyjából 10 másodpercet vett igénybe. A faxok küldése és fogadása alapjában véve egyszerű, de összetettebb feladatokhoz alaposan át kell nézni a készülék leírását. Néha kicsit kacifántos a kezelőmenüje, de hozzá lehet szokni.

A Brother MFC-9870 kisebb cégek, irodák, de akár az otthoni kisiroda minden igényét kielégíti. Kicsi, okos, ügyes, sokoldalú – a célnak megfelelő minőségben.

Nettó ára 271 080 Ft, a garancia 1 év.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Brother International Hungary Kft. ☎ 205-5874
- www.brother.hu
- www.brother.com /eu-fax/INFO /9870/mfc9870.html

Logitech MouseMan Wheel

Fények az éjszakában

A hanyag szemlélő is észreveheti mostanság, hogy némelyik Logitech egér dobozának az alján LED pislog. Nem véletlen ez a különcség, és nem is biztonsági berendezés. A megoldás egyszerű: a Logitech is előrukkolt a maga optikai egerével, sőt egyszerre kettővel, közülük a nagyobbik példányt kaptuk meg kísérletként.

A már népszerű MouseMan Wheel sorozat legújabb tagja meglehetősen messze esett a családfájától. Először is ugye nincs benne a megszokott golyó, így sajnos nem lehet kínos beszélgetések alatt a cincogó belsejét tisztogatni időhúzás gyanánt. Bár némelyeknek talán megnyugvást jelent, hogy ezentúl nem fog kacsázni mutatónk a görgőkön felhalmozódott

MouseMan Wheel: a kék megkülönböztető jelzés használata teljesen jogos

por hiányában, sőt az optikai vezérlés pontosabb mozgatást biztosít, mint a megszokott görgős. A meglepetéseknek azonban még nincs vége. A MouseMan Wheel családra jellemző dombos forma és az ebből adódó kényelmes fogás megmaradt, de – nyilván a közelgő télre való tekintettel – mindez kék színben pompázik. Az optikai egerek hagyományaival teljesen szakítva a készülék működését jelző fény is kellemes kék, egyedül a leképezőfény maradt hagyományos, azaz piros.

A MouseMan Wheel sorozattal nem szoktak minőségbeli problémák lenni, most sem akadt kivetnivaló az egérben. Bármilyen vízszintes területen, sőt még átlátszó felületen is tökéletes a mozgása.

Nagy pontosságot kívánó feladatokban is megállja a helyét, a Quake-partikhoz kellően gyors, vagy legalábbis gyorsítható. Összességében remek darab, egyedül a köldökzsinór okozhat gondot a Cordless sorozaton elkényeztetetteknek, de nekik is érdemes megfontolniuk a cserét a nagyobb pontosság kedvéért. Az optikai egér nettó ára 16 540 Ft, a garancia 5 év.

Győri Ferenc

- Logitech Hungária ☎ 485-0648
- www.logitech.com/cf /products /productoverview.cfm/57
- Scander Kft. ☎ 251-2960
- w3.datanet.hu/~scander

Canon PowerShot G1

Gyorsulás

A PowerShot G1 nem az első 3,3 megapixeles digitális fényképezőgép volt a Canontól, ami nálunk járt. A S20-nak is ekkora a felbontása, de a G1 – képességei alapján – mégis magasabb kategóriát képvisel. A tesztelés megejtésekor a gép még annyira új volt, hogy sem a leírás, sem a szoftverek nem voltak meg hozzá – ez persze egyáltalán nem csökkentette elszántságunkat.

Kezelőfelülete sok vonatkozásban a filmes Canon EOS gépek stílusát idézi.

A beállítások és a műveletek annyira egyértelműek, hogy észre sem vettük a használati útmutató hiányát. (Hozzá kell azonban tenni, hogy e sorok szerzője már jó pár tekercs filmet „ellőtt" különböző EOS-okban.)

A G1 1/1,8 colos, 3,34 megapixeles CCD-jének érzékenysége ISO 50 és ISO 400 között lehet. Az aszferikus lencsetagokkal „fűszerezett" zoom objektív 35–102 mm-es (35 mm-es formátumra átszámított) átfogása tökéletesen megfelel az átlagos feladatokhoz, ráadásul ezt különböző konverterlencsékkel mind a széles látószögű, mind a tele irányban kiterjeszthetjük. (A teszt idején ezek még nem álltak rendelkezésre, így nem tudtuk kipróbálni.) Az optikával makró módban 6 cm-re lévő témát is élesre lehet állítani.

A gép objektívje figyelemre méltó, f/2,0–f/2,5-ös fényerővel bír. (A 35 mm-es filmes gépek használói csak legszebb álmaikban találkozhatnak ekkora fényerejű zoomokkal, azoknál a bűvös határ az f/2,8.)

A PowerShot G1 egyik legkellemesebb tulajdonsága, hogy az expozíció szempontjából minden lényeges dolgot manuálisan is állíthatunk rajta. Programautomata, zársebesség-prioritás, rekeszprioritás és teljesen manuális módban is használható, tehát aki kicsit is konyít a fotózáshoz, nem fog idegbajt kapni a „te csak bámulj, és nyomjad a gombot" stílustól. A G1 hajlandó arra, hogy mindent automatikusan állítson be, sőt jó pár program közül választhatunk. A megvilágítás a – jobb helyeken – már szokásosnak nevezhető 1/3 Fé-s

Canon G1: több mint kompakt

lépésekben korrigálható, 2 Fé tartományban. Nagyon hasznos, hogy a megvilágítás az élességtől külön is rögzíthető. A hagyományos ‚középre súlyozott átlagoló mellett szpotmérésre is van mód.

A megszokott, viszonylag durva lépésekben állítható fehéregyensúly-beállítások mellett a G1 a fehéregyensúlyt pontosan a környezeti fényviszonyokhoz tudja állítani, ehhez csak le kell fényképeznünk egy homogén fehér tárgyat.

Az élesség is állítható ugyan manuálisan, de ezt a lehetőséget elnagyolták – nagyjából el is felejthetjük, mert kézzel nem lehet elég finoman változtatni a beállított távolságot. (Tapasztalatunk az, hogy nyomógombokkal ezt nem is lehet rendesen elvégezni.) Az autofókusz-rendszerrel nem volt gond – kétféle módot ismer, a szokásos egyszeri állítás mellett követőmódja is van.

Profi gondolkodásmódot tükröz, hogy a gyakran használt és manipulált paraméterek (az expozíció korrekciója, a vaku expozíciókorrekció és a fehéregyensúly) egy gombbal érhetők el, tehát ezek állításához nem kell kutatómunkát végezni valamelyik mélyen fekvő menürétegben.

Az új PowerShot által nyújtott zársebesség-tartomány átlagos: automata módban 8 és 1/1000 s, míg manuális módban 8 és 1/500 s között. A jól elhelyezett LCD monitor – a videokamerákéhoz hasonlóan – elforgatható, így szinte bármilyen pozícióban úgy fényképezhetünk, hogy látjuk a keresőképet. Amikor nincs rá szükségünk, becsukhatjuk. Hosszabb használat során az LCD észrevehetően felmelegszik, de nem vészesen. (Télen még hasznos is lehet, ha épp nincs nálunk a pipánk...)

A gép fogadni tudja a Canon Speedlite EX sorozatú külső vakukat, amelyek a

beépítettnél jóval nagyobb fényteljesítményt adnak.

A Speedlite 380EX-től felfelé az elforgatható fej miatt indirekt világításra is van módunk, amely sokkal szebb eredményt ad, mintha szembevakuzunk valakit.

Szemlátomást a Canon tervezőmérnökei sem tudtak ellenállni a széles néptömegek és a divathullám (vagy a

A G1 kettős vezérlőtárcsája nagyon praktikus

marketingcsapat?) kívánalmainak, ezért a mozimódot is bezsúfolták a G1-be. Ebben a módban ugyanazt tudja, mint a hasonló fényképezőgépek: 320×240 képpontos felbontásban másodpercenként 15 képet készít. (Talán a mérnökök bosszúja, hogy ilyenkor nem lehet zoomolni. Inkább hagyjuk a filmfelvételt a kamerákra...)

A G1 a háromfokozatú JPEG tömörítés mellett veszteségmentes RAW formátumban is tud dolgozni.

A RAW formátumot – szoftverek hiányában – nem tudtuk „kinyitni", de a gép teljesítménye JPEG-ben is nagyon meggyőző. A G1-hez távirányító is jár, amellyel mind a fényképezés, mind a képmegjelenítés irányítható.

Összességében megállapíthatjuk, hogy bár a G1 a kompakt digitális fényképezőgépek kategóriájába tartozik, képminősége és kezelhetősége vitathatatlanul kiemeli az átlagból – és ez (sajnos) az árcédulája is nyomot hagy. Nettó ára 319 990 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- Canon Hungária Kft.
  ☎ 465-8020
- www.canon-europa.com
- www.powershot.com
- www.canon.hu
- Digitális fényképezőgép USB-vel – CHIP 99/12/46
- Három a megapixel – CHIP 2000/6/73
- Az amulett és a fotólabor – CHIP 2000/9/80
- A géppel készített képek megtalálhatók CD-mellékletünk \CIKKEK könyvtárában.

Gaba 1795J
Nem képtelenség

A Gaba monitorok nem ismeretlenek szerkesztőségünk és olvasóink számára, hiszen előző monitortesztünkben is jó helyezést értek el. A nemrég nálunk járt 17 colos Jag monitor, amelynek látható képátlója 40,6 cm, csak öregbítette a Gabák hírnevét. Külső megjelenése egyszerű kezelhetőségről árulkodik. Kezelőszerve mindössze egy tekerőgomb, ezt megnyomva lehet előcsalni az OSD menüt, és tekerve lehet lépkedni a beállítási lehetőségek között. Ezzel a megoldással könnyen és gyorsan elvégezhetők a szükséges beállítások. A monitornak nincs külön főkapcsolója – ha kap videojelet, akkor bekapcsol, ha nem, kikapcsol. Ez tökéletesen illeszkedik a modern gépek DPMS (Display Power Management Signaling) szabványához, amelynek révén a gép ki tudja kapcsolni a monitort.

Gaba 1795J: nincs rajta főkapcsoló

A monitor képcsöve ugyan nem flat típusú, de nagyon lapos. Átlagosnál kisebb, 0,25 mm-es képpontmérete és a jó minőségű elektronika is segít a szép kép előállításában. A gyakorlatban jól lehetett használni 1024×768-as, sőt 1280×1024-es felbontásban is, 75 Hz-es képfrissítés mellett. Képe jól látható, kontrasztos, éles, és nem volt zavaró vibrálás. Ajánlott felbontása, amelyben hosszú távon érdemes üzemeltetni, 1024×768. Maximális felbontása egyébként 1600×1200, bár ebben a méretben inkább csak grafikát érdemes rajta nézni, mert a betűk nagyon aprók lesznek.

Vízszintes frekvenciája 30–95 kHz, képfrissítési frekvenciája 50–160 Hz, videosáv-szélessége 200 MHz. Maximális teljesítményfelvétele 120 W.

Összességében nagyon kellemes monitor. Otthoni, irodai felhasználásra egyaránt alkalmas, ráadásul ára kedvező, áfa nélkül 57 500 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- Gaba Computers
  ☎ 455-8557
- www.gaba.hu

MSI 6337 és 6309
Új MSI-ok

A Kelly-Tech Kft. megkezdte hazánkban az MSI alaplapok forgalmazását. Külföldön már régóta ismertek a gyártó nívós, minőségi alaplapjai. Közülük két kelendő típust próbáltunk ki.

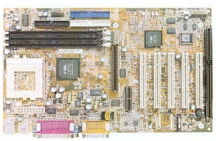

MSI 6337: Intel 815E-vel

Az Intel 815E alapú MSI 6337 minden extrával fel lett szerelve.

Kialakítása csak egyetlen helyen szenved csorbát: a memóriafoglalatokhoz nehéz hozzáférni, ha a videokártyát már behelyeztük, mert az rálóghat a modulokat tartó pöckökre.

Már sok 815E-s chipkészletű alaplap járt szerkesztőségünkben, így van összeállítási alapunk.

Az MSI 6337 minőségben, megbízhatóságban és fölpörgethetőségben leginkább az Asus–Abit–Epox hármas minőségét közelíti meg. Amivel még ezeknél a nagy neveknél is többet tud, az a rengeteg szoftver a hozzáadott CD-n. Ezeket egyébként minden MSI alaplaphoz megkapjuk.

A Via 694x chipkészletű MSI 6309 is emlékeztet az eddig tesztelt hasonló alaplapokhoz.

Sajnos itt is belefutottunk egy apró, rossz elrendezésből adódó hibába: egy gonosz kondenzátor miatt a CPU-t leszorító kallantyú működtetése még bűvésznek is kemény feladat. Ezt leszá-

A mellékelt szoftverek

3Dturbo: videokártyánk aprólékos beállítására.
BUSRacing: fölpörgetéshez elengedhetetlen.
DMI Browser: a gép teljes feltérképezése.
DoctorY2K: Y2K ellenőrzés.
EZLogo: saját BIOS-logót készíthetünk vele.
FuzzyLogic: automatikusan tuningol, miközben figyeli gépünk állapotát.
LiveBios: letölti az új BIOS-t a gyártó Web-helyéről.
MoSpeed: modemünk beállításához.
PCAlert: gépünk állapotát figyeli.
SoftCooler: a CPU-t hűti szoftveresen.
WinFlash: windowsos BIOS-átégető.

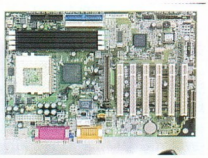

MSI 6309: kétprocesszoros változata kisebb szerverekben is megállja a helyét

mítva itt is az MSI-ra jellemző stabil és megbízható működésre számíthatunk. Kétprocesszoros változata kitűnő megoldás lehet erőteljesebb munkaállomásban vagy kisebb szerverekben.

Az alaplapok szinte tökéletesen működtek a tesztek során, semmi működésbeli hiba nem merült fel. A 815E chipkészletű MSI 6337 nettó ára 44 620 Ft, a Via 694x chipkészletű MSI 6309-é pedig 32 400 Ft. A garancia mindkét termékre 3 év.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Kelly-Tech Kft.
  ☎ 350-1246
- www.kellytech.hu
- www.msi.com.tw
  /product/index.htm

Mérési eredmények

Alaplap	MSI 6337	MSI 6309
3DMark2000, 1024×768×32 bit	4305 pont	4005 pont
SysMark 2000		
Bryce 4	136 pont	129 pont
CorelDraw 9	173 pont	166 pont
Elastic Reality 3.1	177 pont	174 pont
Excel 2000	155 pont	146 pont
NaturallySpeaking Pref 4.0	127 pont	122 pont
Netscape Communicator	134 pont	125 pont
Paradox 9.0	141 pont	138 pont
Photoshop 5.5	133 pont	128 pont
PowerPoint 2000	156 pont	140 pont
Premiere 5.1	150 pont	148 pont
Word 2000	104 pont	100 pont
Windows Media Encoder 4.0	148 pont	143 pont

Tesztkonfiguráció: 566 MHz-es Intel Celeron II 850 MHz-en, 128 Mbyte PC133-as LG SDRAM, 30 Gbyte-os IBM 307030 merevlemez, Vortex2 hangkártya, Asus V7700 Pure GeForce2 GTS videokártya, Windows 98SE.

IBM NetVista X40

Kicsi, lapos és gyors

A NetVistát, a tökéletes kliensgépet megtestesítő számítógépet vizsgálva több furcsaságot is tapasztalhatunk.

Ha a gép házára szeretnénk rálelni, nehéz dolgunk lesz – ilyen ugyanis nincs. A monitor egy TFT kijelző – a legjobb fajtából –, és ez mögött és alatt, tehát a kijelző talapzatában bújik meg a számítógép. A talp szerencsére nehéz, ezért nem könnyű feldönteni.

A SiS 630-as chipkészletű alaplap a cég legjobb integrált alaplapja, a 815-ösök riválisa.

Az alaplapon találjuk a 3D-s, Ultra AGP-s, 16 Mbyteos videovezérlőt, a PCI-os hangvezérlőt és a 10/100-as Ethernet csatolót is. (Ez utóbbi le van tiltva, mert nem menedzselhető. Helyette egy

Lézernyomtató HL-1240
79 900 Ft +áfa
A laprakész megoldás
▶ 12 lap/perc
▶ USB/párhuzamos port
▶ PC és Mac környezet
brother 1+3 év garancia

At your side.
brother®
Keresse az alábbi boltokban:
Békéscsaba Nap-szám Computer Kft. 66 / 451-822 • Budapest 4Pólus Kft. (XIII.ker.) 340-0363 • Atlantic Kft. (XX.ker.) 283-7425 • Atlantic Kft. (XXI.ker) 278-0227 • Cart2000 Kft. (XIII.ker.) 239-3137 • Cobra Computer (XIII.ker.) 350-6390 • COEL Kft. (XI.ker.) 381-0288 • Digitáltechnika Kft. (XIV.ker.) 221-6779 • Flash Computers (III.ker.) 244-0213 • Flash Computers (IV.ker.) 360-0639 • Flash Computers (XVI.ker.) 407-1500 • KingCom Kft. (XIV.ker.) 343-1027 • Macomp (III.ker.) 436-6610 • made in Carrera Kft. (XI.ker.) 381-4070 • Pentacomp Kft. (XI.ker.) 206-5637 • RPC Kft. (XIII.ker.) 329-2618 • Tigra Computer (XI.ker.) 463-2157 • Vico-Computer 2000 Kft.(Auchan Soroksár) (XXIII.ker.) 241-9056 • Vico-Computer 2000 Kft.(Campona) (XXII.ker.) 424-3149 • Debrecen Pc-Max Computer Kft. 52 / 530-862 • Eger Agriacomputer Kft. 36 / 423-333 • Esztergom COEL Kft. 33 / 403-803 • Gyenesdiás PP Comp Bt. 85 / 510-810 • Győr Digitáltechnika Kft. 96 / 414-411 • Irodatechnika Kulcs Kft. 96 / 512-680 • Teltech Informatika 96 / 326-944 • Kecskemét Schmidt Computer Számítástechnikai Kft. 76 / 416-284 • Makó ESC Kft. 62 / 510 060 • Mezőkövesd Mentor Computer Kft. 49 / 311-429 • Mosonmagyaróvár Digitron 2000 96 / 214-711 • Nyíregyháza 3Mérnök-Terminál Kft. 42 / 440-048 • Pápa Tensor-Soft Bt. 89 / 313-744/196 • Pécs ECLIPSE Számítástechnika 72 / 214-048 • Print Copy 72 / 552-010 • Szekszárd Kvantum Kft. 74 / 419-541 • Székesfehérvár Unicomp Kft. 22 / 511-130 • Szombathely EURO-PROFIL Szerviz Kft. 94 / 312-531 • General Copy Kft. 94 / 323-009 • Tatabánya FOREL Computer 34 / 316-189 • IrodaCentrum 34 / 331-725 • Irodatechnika Kulcs Kft. 34 / 310-949 • Korall 34 / 512-631 • Zagyvaszántó Alea Computers Kft. 37 / 386-133 • Zalaegerszeg Ensoft Informatika 92 / 311-100/15 • Ramorg Informatika Kft. 92 / 316-750
Információ:
BROTHER INTERNATIONAL Hungary Kft. 1119 Budapest, Thán Károly utca 3–5. Tel./fax: 205-5874, 205-5955 • E-mail: brother.kft@mail.datanet.hu

Intel 82559-es 10/100-as PCI-os vezérlő dolgozik a gépben.) A gépben 667 MHz-es Intel Pentium III ketyeg.

A Quantum LM20 merevlemez gyors, de sajnos kicsit hangos. Az IBM noteszgépeiből ismert NEC CD-olvasó és DIMM memóriafoglalat és két PCI csatoló (ezekbe csak speciális, félmagas kártyák tehetők) áll rendelkezésünkre. Azonban irodai alkalmazásokhoz, netes kliensnek, sőt talán egyszerűbb játékokhoz sem kellhet több, jobb.

NetVista – maga a stabilitás

a floppymeghajtó a monitor alatt, lenyíló dobozkából bukkan elő. A CD-olvasó megbízható és gyors. A géphez minden USB porton (ebből 5 db van) csatlakozik, bár találunk rajta PS/2-es és infravörös portot is. A multimédiáról két rejtett hangszóró gondoskodik.

A háromgombos egeret nyomásra érzékeny, négyirányú görgető egészíti ki. A gép külleme profi, összeszerelése és kivitele hasonlóképpen, semmi panaszunk nem lehet. A NetVistában mindössze két A NetVista nagyon profin kivitelezett számítógép, kezelése egyszerű, és jó terméktámogatást kapunk hozzá. Nettó ára 690 ezer Ft körül alakul, a garancia 3 év.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

- IBM Magyarország Kft.
- ☎ 06-40-200-156
- www.hu.ibm.com /products/pc/portfolio /netvista.html
- www.pc.ibm.com /europe/netvista.html
- Botkormányos egér – CHIP, 2000/6/79

Mérési eredmények

SysMark 2000	IBM NetVista
Bryce 4	143 pont
CorelDraw 9	139 pont
Elastic Reality 3.1	150 pont
Excel 2000	117 pont
NaturallySpeaking Pref 4.0	112 pont
Netscape Communicator	114 pont
Paradox 9.0	121 pont
Photoshop 5.5	117 pont
PowerPoint 2000	120 pont
Premiere 5.1	122 pont
Word 2000	109 pont
Windows Media Encoder 4.0	120 pont

Toshiba PDR-M70
Ért a szóból

A Toshiba PDR-M70 a manapság leginkább népszerűnek számító 3,3 megapixeles kategóriában szállt be a digitális fényképezőgépek piacára. A gép a szokásosnak számító 1/1,8 colos CCD-vel oldja meg a fényhullámok elektromos impulzusokká alakítását. A CCD érzékenysége ISO 100, 200 vagy 400 lehet. A zoom 35–105 mm-es (35 mm-es filmes formátumra átszámítva) gyújtótávolság-tartománya minden átlagos feladathoz megfelel, fényereje f/2,0–f/2,5, ami rendkívül jó.

A fényképezőgép rendelkezik programautomata, rekeszprioritás és zársebesség-prioritás móddal, emellett a kevésbé tapasztaltakat programozott módok is segítik. Teljesen automata mód (sajnos) nincs, de az expozíciókorrekcióval tulajdonképpen szinte minden feladat megoldható, persze a +/-1,5 Fé-s (1/3 Fé lépésközű) expozíciókorrekciós tartomány tágasnak semmiképp nem nevezhető. Egy vakító napfénnyel megvilágított fehér fal, és máris gondban vagyunk – ahhoz általában legalább 2 Fé-t kell korrigálni, hogy ne szürke legyen, hanem tényleg fehér. A PDR-M70 1/2 és 1/1000 s közé eső záridőket tud automata módban, de manuálisan 8 s-ot is beállíthatunk.

A jól elhelyezett optikai kereső melletti LED (amely például jelzi az autofókuszálási művelet befejezését) fényerejével nem spóroltak a tervezők, talán kicsit túlzásba is vitték, mert zavaróan erős a fénye.

Nagyon hasznos, hogy az LCD-n megnézhetjük a képek hisztogramját, így rögtön kiderül, hogy helyesen exponáltuk-e az egyes képeket. Kicsit furcsa volt, hogy az LCD-t csak a menüben lehet kikapcsolni, pedig köztudottan a legnagyobb energiafogyasztó egység ezekben a gépekben. A PDR-M70 SmartMedia kártyára dolgozik, a képeket háromféle JPEG tömörítéssel lehet elmenteni, veszteségmentes mód viszont nincs. Nagyon ötletes és sokszor jól jöhet, hogy a belső memória révén a képeket át lehet másolni a különböző SmartMedia kártyák között. A fényképezőgép érdekes és hasznos tulajdonsága, hogy diktafonként is használható.

Toshiba PDR-M70: diktálni is lehet neki

Mostanában egyre népszerűbb a digitális fényképezőgépekben a mozimód, ezért a Toshiba fejlesztői is beépítették ezt a lehetőséget. Sajnos felvétel közben nagyon behallatszik az autofókusz és a zoom motorjának a hangja, de ez semmit nem von le a gép értékéből, mivel ennek tulajdonképpen semmi jelentősége – mint ahogy az egész kliprögzítősdinek sem.

A PDR-M70 a teszt alatt jól viselkedett, különösebb gondunk nem volt vele, azt hozta, amire számítottunk. Képeivel elégedettek voltunk, és néhány apróságtól eltekintve a kezelésére sem volt panaszunk. Nettó ára 269 900 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- TechnoTrade Informatikai Rt. ☎ 410-5250
- www.toshiba.com /taisisd/dsc/products /index.htm
- www.technotrade.hu
- A géppel készült képek megtalálhatók CD-mellékletünk \CIKKEK könyvtárában.

Proview LCD monitor
Minden irányba

Proview LCD monitor: a képernyő sokféleképpen beállítható

Az elegáns irodák és ügyfélszolgálatok fontos kellékei az LCD monitorok. Számos előnyük van a katódsugárcsövesekkel szemben, például minimális a hőtermelésük, kis helyet igényelnek az asztalon, alacsony a teljesítményfelvételük, és nem bocsátanak ki káros sugárzást. Egy komoly probléma azonban van velük, ez pedig az áruk – az LCD gyártástechnológiája ugyanis nagyon költséges. A nálunk járt Proview LCD monitor rácáfolni látszik erre az állításra. A 15 colos képátlójú megjelenítő igazán modern kinézetet kölcsönöz az asztalnak. Különleges állványa lehetővé teszi a kijelző magasságának és dőlésének állítását, így szinte bármilyen igénynek megfelelően el lehet helyezni az asztalon. A 15 colos LCD látható képmérete majdnem akkora, mint a 17 colos katódsugárcsöveseké. A képpontok mérete kissé nagyobb, 0,3 mm, de ez nem zavaró. Az alkalmazható felbontás 1027x768 képpont. A megjeleníthető színek száma a technológiából adódóan korlátozott, 262 ezer, de ez nem jelent problémát, hiszen mind képet, mind videoanyagot szépen ad vissza, nincs észrevehető színhiány (a 16 bites színmélység egyébként is csak 65 ezer szín megkülönböztetésére képes.) A kép minősége kellemes, egyenletes a fényeloszlása, jó a fényereje, a színek is elfogadhatóak.

A monitorhoz hangszórókat is mellékelnek, ezeket a képernyő két oldalán lévő hornyokba lehet rögzíteni. Kicsik, és ennek megfelelő a hangminőségük is: inkább csak arra jók, hogy az operációs rendszer hangjelzései megszólalhassanak rajtuk. Mikrofon is tartozik a készlethez, internetes telefonálásra vagy távkonferenciához lehet használni.

A monitort kedvező ára (áfa nélkül hozzávetőleg 240 ezer Ft), jó minősége, és kellemes szolgáltatásai valószínűleg népszerűvé teszik olyan helyeken is, ahol eddig az ár volt az akadálya annak, hogy ilyen készüléket vásároljanak.

Nagy Zoltán

- www.proview.net

Senorg 740 szerver
A molett okoska

A Senorg 740-es számot viselő szerverének már a házán is látszik, hogy komoly feladatokra szánták. A zömök ház sok szervernek a büszkesége lehetne: tápja 300 W-os, két részre osztott belsejében tökéletes a szellőzés. Az Intel 440GX+ alaplapon két 500 MHz-es Intel Pentium III processzor kergeti a biteket. Az 512 Mbyte Infineon memória elegendő komolyabb szerverfeladatokhoz is, de szükség esetén 2 Gbyte-ig bővíthető.

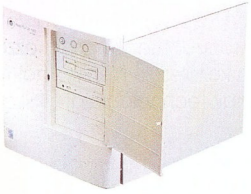

Senorg szerver dupla „maggal"

Szinte mindent megtalálunk az alaplapra integrálva, 10/100-as Ethernet csatolót, Cirrus Logic 5480 videovezérlőt és Adaptec AIC 7896 SCSI vezérlőt. Az egyetlen kártya a RAID csatlakozóban egy Mylex DAC960 U2 SCSI RAID csatoló, amelyen 4 Mbyte extra memóriát is találunk. IDE-eszközökből mindösszesen egy 50-szeres sebességű CD-olvasót találunk. A RAID vezérlőre 15 Gbyte-os IBM merevlemez csatlakozik, de igény szerint még sok befér mellé. A szerver támogatja az EMP-típusú távoli hozzáférést is.

A szerverhez Microsoft Windows 2000 Servert kapunk telepítve, tökéletesen konfigurálva, de a gép Linux futtatására is kiválóan alkalmas. Sajnos külön hálózatot nem tudtunk összeállítani a tesztre, de minden akadályt tökéletesen vett, a ház hatékony hűtésének köszönhetően hosszas üzem után sem melegedett fel egyetlen alkatrész sem. Működése jóformán hangtalan, a háttértár kissé hangos. Kisebb vállalatoknak – némi bővítéssel nagyobb cégeknek is – tökéletes megoldás lehet a Senorg szervere. A konfiguráció nettó ára 772 500 Ft, a garancia 3 év.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Senorg Hungary Rt.
  ☎ 452-1000
- www.senorg.hu
- http://channel.intel.com/business/ibp/servers/server_management/emp.htm
- www.intel.com

Helyesbítés

Előző számunk 78. oldalán hibásan jelent meg a Minolta Magyarország Kft. telefonszáma. Az érintettektől elnézést kérünk.

A helyes telefonszám: 206-2266.

- Kocka sokszor – CHIP, 2000/11/78

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük.

- Herta Kereskedelmi Kft.
  ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- A multimédia fellegvára – CHIP, 2000/4/117

Panasonic
Szuper árak!
Tel.: 456-3000, F:217-1288
Video-Part Kft.
Ferenc krt. 26, 46.
Internet áruház: www.videopart.hu

Képdigitalizálás házilag

Az elmúlt fél évben kifejezetten olcsóvá váltak a házi, illetve kis irodai használatra szánt lapolvasók, ezzel párhuzamosan egyszerűbbé vált a kezelésük. Nézzük, hol tart a papír alapú képek beolvasásának technológiája!

Emlékszem, úgy négy-öt évvel ezelőtt első scannerem egy kézzel húzható, 256 szürkeárnyalatot produkáló jószág volt. Kedveltem, bár nagy gyakorlat kellett a megfelelő beolvasáshoz, mert ha nem egyenletes sebességgel húztam végig a beolvasandó kép fölött, akkor használhatatlan lett a végtermék. Egyik kísérletem során pedig a Recognita 3.0-val próbáltam felismertetni egy A/4-es lapnyi szöveget – gondolom, nem kell részleteznem az eredményt...

Ahogy telt-múlt az idő, és fejlődtek a lapolvasók, én is szert tettem egy síkágyas darabra. Ennél már nem kellett figyelnem a beolvasás fizikai jellemzőire, de még ezzel is nehezen tudtam használható végeredményt elérni. Ekkor értettem meg, hogy sokan miért veszik igénybe a grafikai stúdiók szkennelési szolgáltatását.

A fő gondot a kezelőszoftverben elrejtett kismillió beállítási lehetőség okozta, már-már pilótavizsga (grafikai előképzettség) kellett a megfelelő minőségű képek előállításához.

Vagyis kénytelen voltam beleásni magam a szakirodalomba. Sőt, jó pár kísérletet is végeztem saját lapolvasóval, hogy milyen jellegű bemenethez milyen kimeneti képformátumot érdemes választani.

Úgy tűnik, a gyártók is felismerték a problémát: kevés egy műszakilag kifogástalan termék, ha a hozzá való kezelőrendszer bonyolultsága meghaladja a felhasználó tudását. A mai lapolvasók használata már egyáltalán nem ördöngösség: a korábbi, beállításalapú kezelőfelületekről szép csendben áttértünk a feladatközpontú megvalósításokra. A ma kapható otthoni-kisirodai lapolvasók többségénél elég, ha válaszolunk a szoftver kérdéseire (milyen jellegű eredetiről, milyen célra használható kimenetet szeretnénk), és ezek után hamarosan láthatjuk a végeredményt. Az egyes feladatok automatizálásával párhuzamosan eltűntek a színmélység-, felbontásbeállítási stb. lehetőségek.

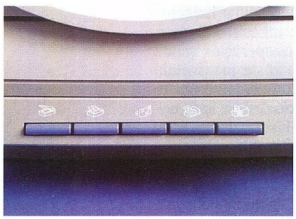

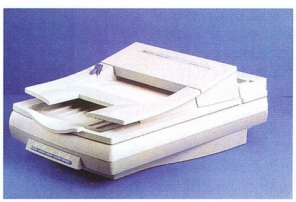

A HP ScanJet 6390C minden földi jóval ellátja gazdáját

Az intelligensebb vezérlőprogramok tehát sokkal többünk számára tették elérhetővé a jó minőségű digitális képeket. Ezáltal – a tintasugaras nyomtatók elterjedéséhez hasonlóan – talán a lapolvasók is a modern számítógépek kötelező kellékévé válnak.

Mindez a gyakorlatban

Talán az a legszembetűnőbb, hogy a lapolvasók előlapján immár négyőt különböző célú gombot találunk. Ezek vezérlőszoftverből beállítható alkalmazásokat indítanak el.

A gombok révén könnyen elvégezhetők az olyan rutinfeladatok, mint a másolás (persze csak ha van nyomtatónk), e-mail küldése képbeágyazással (esetleg karakterfelismerő program használatával), vagy a faxolás. A korszerű modellekről a beolvasást indító gomb sem hiányzik, sőt még azt is megadhatjuk, milyen képfeldolgozó program induljon el a beolvasás befejeztével. Ezeket a műveleteket a manapság már inkább irányítóközpontra hasonlító vezérlőprogramból is elérhetjük. Gondoljunk csak bele, régebben egy fax elküldéséhez először be kellett olvasni a dokumentumot, majd el kellett menteni képként, amelyet újabb 2-3 lépésben illeszthettünk be a faxolandó anyagba.

A fent említett automatizmusokon kívül új technikai megoldások is gyorsították a beolvasást: manapság a scannerek már 10–20 másodperc alatt végeznek egy színes fotó egymenetes beolvasásával.

Az irodai munkát is felgyorsítják a mai képdigitalizálók. Legfontosabb kiegészítőként a legalább 25 lapos lapadagolót említeném, amely könnyebbé teszi az archiválást.

Mindezek mellett a legújabb irányzat képviselői már képesek arra is, hogy a beolvasott oldalak szerkezetét megtartva végeredményként az eredetivel egyező szerkezetű Word dokumentumot készítsenek.

Ebben a magyar nyelvű karakterfelismerő által szöveggé alakított blokkok is a megfelelő helyre kerülnek, szerkeszthető állapotban. Az már csak hab a tortán, hogy bizonyos típusok, például a HP ScanJet 5000-es és 6000-es sorozatú termékei már a vonalas ábrák vektorizálására is képesek. Ezzel a lehetőséggel szabadon átméretezhető képekhez jutunk, amelyek nem torzulnak jelentősen a kicsinyítés és nagyítás során.

A beolvasás mindenkié

Korábban, ha ismerőseim azt tudakolták, vajon érdemes-e lapolvasót venniük, eltanácsoltam őket ettől, mondván: nem lesz idejük beletanulni a használatába. Mindez a múlté. Ma már bárki vásárolhat egyszerűen használható és jó minőségű scannert.

Fazakas László
(flaszlo@megoldas.hu)

LG

A tökéletesen sík külső és belső felületű FLATRON® monitor.

- Sík képernyőfelület
- Sík belső felület
- Sík képfelület

A FLATRON® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

LG
FLATRON™
monitor
Computer
I. díj

FLATRON®

LG Electronics Magyar Kft.
http://flatron.lge.co.kr
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

Eco Label

Lett, ami lett

Az Intel hatalmas fába vágta a fejszéjét, amikor lepaktált a Rambusszal. A Pentium 4 processzor vajon enyhít-e a gondjain?

A Pentium III már régóta az Intel fő terméke, de nem képes lefedni vele minden piaci szegmenst, és a technológia is erősen elavult már. Egyértelműnek látszott hát a döntés: új nagyágyú kell, és egyúttal az architektúrát is le kell cserélni. Persze ehhez már évekkel ezelőtt elkezdték a fejlesztést. Ez azért fontos, hogy megértsük, miért erőlteti az Intel a Rambus DRDRAM-ját. Ugyanis ekkor még sehol sem volt szó DDR SDRAM-ról, amelynek elég rossz a hatásfoka, de legalább olcsó. A most megjelenő Pentium 4 kizárólag a DRDRAM-ot támogatja. Ez drága, jelenleg hiánycikk, ám gyors. A Via már fejleszti a Pentium 4-hez a DDR SDRAM-ot támogató alaplapi chipkészletét, de annak megjelenésére még sokat kell várnunk.

A „belcsíny"

A nagyobb teljesítményt kétféle módon lehet elérni. Az egyik az órajel növelése, amelynek előfeltétele a minél vékonyabb csíkszélességű gyártási technológia. A másik út az processzormag áttervezése, újabb technológiák kidolgozása és alkalmazása. Az Intel mindkettőt bevetette. A processzor áttervezett belsőt kapott, amelyhez jócskán meg kellett növelni a magját, és ennek következtében a hűtését is fokozni kell. Az új mikroarchitektúra egyébként a hangzatos NetBurst nevet kapta. A körítésben a legfontosabb a memória. Mivel a CPU buszsebessége 400 MHz-es, itt jelentős a gyorsulás. A 400 MHz alapja a Quad Pumped Bus, amelyen egy órajelre egyszerre négy adat cserélhet gazdát. A videorendszer felé maradt az AGP4x, az AGP8x-es kérdés egyelőre szigorúan titkosnak lett minősítve. Az SSE2 utasításkészlet-bővítés 144 új utasítást tartalmaz. Érthető, hogy az Intel saját szabadalmait, ezúttal az SSE2-t próbálja előtérbe helyezni, hiszen ezzel kompatibilis egységet nagy riválisa, az AMD nem képes piacra dobni.

Látványos gyorsulás?

Egy új technológia bevezetésénél az a legégetőbb kérdés, a szoftverek hogyan támogatják annak újdonságait. Itt sajnos ismét a régebben már megismert örökös körforgásba kényszerülünk. A Pentium 4-en futtatott szoftverek többsége csupán lehetetlenül gyorsul. Ahhoz, hogy kiélvezhessük az új CPU sebességét – ha kihasználjuk, ha nem –, olyan szoftvereket kell futtatni, amelyeket kifejezetten hozzá optimalizáltak, például a Photoshop 6.0-t, a VideoStudio 5.0-t vagy az Adobe Premiere 6.0-t.

Az új processzor fő érdekessége az, hogy egy hasonló órajelű Pentium III-hoz mérve a legtöbb esetben csupán elenyésző gyorsulás tapasztalható. Az egész számos teljesítményt mindössze 23%-kal növelték – amit az Intel a fixpontos számítások egyre csökkenő fontosságával magyaráz. A lebegőpontos műveleteknél 79%-os gyorsulást észlelhetünk, de csak ha olyan tesztprogrammal tesztelünk, amelyet az SSE2-re optimalizáltak – ilyen például a SPECfp2000.

A SysMark2000 botrányos eredményt ad: azonos sebességet produkál Pentium 4-en és Pentium III-on. Az Intelnek erre is van kész válasza. A Pentium 4 felépítéséből következően egy-egy program esetén nem feltétlenül látszik meg az ereje, viszont több alkalmazás egyidejű futtatásakor jelentős sebességnövekedés tapasztalható. Ez olyan alkalmazások használatát feltételezi, amelyek folyamatosan több szálon végeznek feldolgozást.

Homályos jövő

A Pentium 4 megjelenése valóban egy új architektúra első, botladozó és „gyengécske" lépése. Az Intel bevallottan nem kívánja elárasztani a piacot ezzel a rendkívül drága technológiával. Bemutatja, és majd szép lassan tökéletesre csiszolja. Ezt alátámasztja a Pentium III és a Celeron II további fejlesztése is.

Az Intel egy évet ad magának, hogy tökélyre fejlessze a Pentium 4 processzort, és a hozzá tartozó kiegészítőket. Ekkorra az előrejelzések szerint már többféle alaplap, memóriatípus és Pentium 4 is kapható lesz. A jelenlegi tervek szerint már 8–9 hónap múlva hozzájuthatunk a 2 GHz-es órajel jellel induló, Northwood fedőnevű változathoz, amelyet 0,13 mikronos technológiával készítenek. Ez DDR SDRAM-ot kezelő alaplapot kap, és már nem lesz lábkompatibilis a jelenlegi, Willamette fedőnevű sorozatból származó Pentium 4-ekkel.

A Pentium 4-ben akad új technológia szép számmal, de még szenved pár gyermekbetegségtől mind belül, mind a kiszolgálás terén. Ez lesz a leggyorsabb processzor a PC-kben – de meddig, és milyen áron?

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

Szemből még titkolódzik

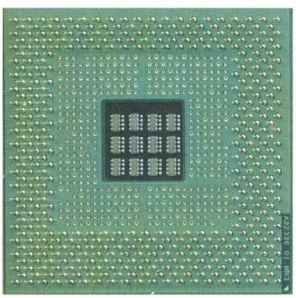

Alulról is szemérmes

http://developer.intel.com
www.intel.com

Teszteredmények

	Pentium III EB	Pentium III B	Pentium 4	Pentium 4
Órajel	800 MHz	1000 MHz	1400 MHz	1500 MHz
Sysmark 2000	166 pont	190 pont	178 pont	186 pont
3DMark2000, CPU Speed Test	336 pont	396 pont	438 pont	454 pont
Quake 3 Arena, Demo1	133 frame/s	148 frame/s	203 frame/s	210 frame/s
Quake 3 Arena, Demo2	128 frame/s	143 frame/s	202 frame/s	208 frame/s

64 bites pöröly

Az Intel 32 bites mikroprocesszorai után az első igazán jelentős változás a PC-s processzorok világában a P6 mikroarchitektúra és a Pentium II megjelenése volt.

A P6 architektúrának köszönhetően végre olyan processzorok kerültek a PC-kbe, melyek számítási teljesítménye felvette a versenyt a RISC lapkákéval. A számítógépes rendszerek teljesítménye azonban a processzorokon túl a fizikai memória méretétől is függ. A nagy numerikus feladatok, a számítógéppel támogatott elektronikai, gépészeti vagy építészeti tervezés, az akár Tbyte-os méretű adatbázisok, a rájuk épülő vállalatirányítási rendszerek (ERP) vagy adattárházak hatalmas memóriát követelnek. Nem is olyan régen ezek az alkalmazások az Intelt arra kényszerítették, hogy az alapvetően 32 bites processzorok fizikai címzését 36 bitesre (64 Gbyte memória) változtassa.

Az AMD, a PC-s processzorok piacán az Intel gyakorlatilag egyetlen vetélytársa tavaly, a kaliforniai San Joséban tartott Microprocessor Forumon megdöbbentő rendszerről kezdett el beszélni. A Sledgehammer fedőnevű processzor utasításszinten kompatibilis a jelenlegi x86-os lapkákkal, de 64 bites. Egészen ez év augusztusának végéig szinte semmi más információ nem állt rendelkezésünkre, csak az a pár mondat, amely a fórumon hangzott el. Az AMD az architektúráról most végre majdnem 120 oldalas technikai leírást tett közzé: az „AMD x86-64 architektúra programozási áttekintése" PDF formátumban elérhető az AMD Web-helyén. E cikk megjelenésének idejére a dokumentációt már egy Linuxon futó szimulátor is követi.

Az evolúció 64. bitje

A x86-64 technológia seregnyi apróbb és néhány nagyobb módosítás eredménye. Tökéletes kompatibilitást garantál a meglévő 16 és 32 bites x86-os processzorokkal, programokkal, sőt operációs rendszerekkel.

Az x86-64 alapvetően két üzemmódban képes működni. Az „örökség" (legacy) üzemmódban a processzor az Intel és az AMD jelenlegi processzoraival megegyező módon üzemel. A regiszterek 32 bitesek, a címek és az operandusok 16 vagy 32 bitesek, a támogatott operációs rendszer pedig szintén 16 vagy 32 bites. A „hosszú" (long) – avagy a tartalmát jobban leíró „kiterjesztett" jelzőjú – mód valójában két lehetőséget takar, ezek lényegében az új szolgáltatások számában térnek el.

A „kompatibilis hosszú" üzemmódban a lapka mindenképpen új, 64 bites operációs rendszeret igényel, de támogatja a korábbi alkalmazásokat, vagyis semmit sem kell újrafordítani. A támogatott regiszterek és az operandusok 32 bitesek, a címek pedig 16 és 32 bitesek is lehetnek. E módnak igazából az a feladata, hogy az új operációs rendszernél is megteremtse a lehetőséget bármilyen korábbi 16 vagy 32 bites alkalmazás futtatására.

A lapka a „hosszú 64 bites" üzemmódban mutatja meg oroszlánkörmeit. Ennél kötelező a 64 bites operációs rendszer, és a futtatni kívánt régebbi programokat újra kell fordítani.

Az újrafordítás viszont lehetővé teszi a 64 bites címek és a 64 bites regiszterek használatát. Sőt, a processzor ebben az esetben további 8 egész és 8 XMM – vagyis SIMD jellegű – regisztert is a program és a programozó rendelkezésére bocsát. A hosszú 64 bites üzemmódban végezetül egy új címzésmód, a programszámláló-relatív címzés is megjelenik.

A síkföld

Az x86-64 specifikációt megvalósító processzorok virtuális címzése a hosszú 64 bites módban értelemszerűen 64 bites, ezért minden címszámítási művelet is 64 bites. A bázis- és indexregiszterek értékei is a teljes 64 bit szerint kerülnek felhasználásra, sőt az eltolások a címszámítás során 64 bites, előjeles számokká konvertálódnak. A 64 bites címzés eredménye, hogy a teljes virtuális memória és így a teljes címtartomány is lapos, egybefüggő, vagyis kicímezhető anélkül, hogy a programozó a szegmensek váltogatására lenne kényszerítve.

A lapos memóriához igazodik a specifikáció már említett programszámláló-relatív címzési módja is.

A korábbi x86-os lapkáknál a program végrehajtási rendjének módosítására lehetett csak ilyen címzést használni, például a feltételes, ugró utasításoknál. A hosszú

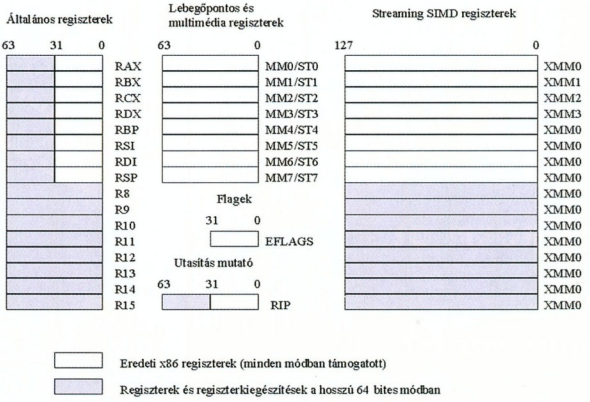

Az AMD Sledgehammer család regiszterei

64 bites programok azonban tetszőleges esetben, például adatmozgatásra is használhatják. A programszámláló-relatív címzés előnye, hogy a modern operációs rendszerek által elvárt helyfüggetlen programok megszerkesztése sokkal egyszerűbbé válik, sőt az adatmanipulációk is egyszerűbbek és hatékonyabbak lesznek.

Az új regiszterek és használatuk

Az x86-64 még hosszú 64 bites módban is megtartja az EAX–ESP 32 bites egész regisztereket, sőt az utasítások operandusai és a regiszterek is 32 bitesek. Ha e regiszterek teljes 64 bitjéhez hozzá szeretnénk férni, akkor a regiszterek nevének kezdő E betűjét R-re cserélve kell hivatkoznunk rájuk. Ehhez a konvencióhoz hasonlóan a kiterjesztés részét képező további 8 regiszterhez a bámulatos találékonyságra utaló R8–R15 nevekkel lehet hivatkozni.

Miután a kiterjesztett 64 bites üzemmódban a regiszterek hozzáférése alapvetően 32 bites, a 64 bites R regiszterekhez való hozzáférés új prefix, a REX megjelenését hozza magával.

A „régi" utasítások REX prefixű változata úgy módosítja az utasítás értelmét, hogy az most már a megfelelő regiszterek teljes 64 bitjére utal.

A felhasználás tovább bonyolódik, ha 16 bites operandusokhoz szeretnénk hozzáférni, ehhez másik prefixet, a 66h-t (hexadecimális 66) kell használni. A regiszterekkel való különböző műveletek eredménye, hogy 32 bites operandusok esetén a 64 bites regiszterek felső 32 bitje nullázódik, viszont 16 bites operandusoknál teljes egészében megőrződik. Mindez a kalamajka az XMM regisztereknél nem jelentkezik, de ezeknél is szükség van a REX prefix használatára, ha mind a 16 XMM regisztert szeretnénk használni.

A REX prefix nem egyetlen prefix, hanem 16 eltérő jelentésű prefixből álló halmaz. Fontos, hogy minden utasításnak csak egy REX prefixe lehet. A REX prefix további segítséget nyújt abban, hogy a 64 bites egész számos regiszterekbe 64 bites közvetlen értéket töltsünk. A MOV utasítás közvetlen (immediate) változatához REX prefixet csapva lehetősége nyílik a programozónak 64 bites értéket közvetlenül 64 bites regiszterbe tölteni.

A kiterjesztett kompatibilitási és örökségi módban minden az x86-os architektúra prefix szükségszerűségei szerint működik.

A verem és a további mélységek

A verem használata a teljes kiterjesztett módban a 64 bites működéshez igazodik. A veremmutató (SP) minden esetben 64 bites, és az alapvető operandusméret is 64 bit, vagyis az RAX–RSP regiszterek veremre mentése nem igényli a REX prefix használatát.

A REX-re viszont szükség van, ha az R8–R15 regiszterek valamelyikét kívánjuk elmenteni vagy visszaolvasni.

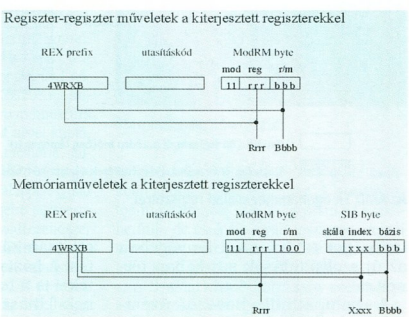

A Sledgehammer extra regiszтereinek használata

Az elágazásoknál mindent 64 bitesen kezel az x86-64, ezért itt nincs szükség speciális prefixekre. Vezérlésátadást közvetlen 64 bites cím megadásával csak indirekt módon, azaz egy regiszter értékének felhasználásával lehet megvalósítani.

Az AMD ennek megfelelően a közvetlen távoli ugrásokat ki is vette a kiterjesztett 64 bites módból, azok illegális utasításhibát generálnak.

Hát maga, fiam, kicsoda?

Az x86-64-es lapkák a jól bevált CPUID utasítás felhasználásával azonosíthatók, a kiterjesztett szolgáltatások lekérdezése (8000_0001h) esetén a 29. bit jelzi, hogy a processzor támogatja-e a hosszú módot.

A 8000_0008h funkciókód felhasználása esetén a CPUID az adott processzor által támogatott maximális fizikai és virtuális memória címzésére szolgáló bitek számát adja vissza.

Az anyagból kiderül, hogy a Hammer család – igen, az AMD itt már családot emleget – első lapkái 48 (vagyis 30h) bittel címezhető virtuális memóriát és 40 (28h) bittel címezhető fizikai memóriát támogatnak majd.

Egyebek

Az x86-64 architektúra további változásokat is hoz, újabb bitek kerülnek az EFER (kibővített szolgáltatásokat engedélyező) regiszterbe, melyek a hosszú mód ki- vagy bekapcsolására szolgálnak. Az összes kontrollregiszter 64 bites lett, a globális, a lokális, illetve a megszakítási deszkriptortábla, valamint a trap deszkriptor regiszterei 10 byte-tal hosszabbak lettek, hogy támogassák a 64 bites címzést. A programok tesztelésének egyszerűsítése végett a debug regiszterek is 64 bitesre változtak.

A hosszú módnál szegmensszinten megadható, hogy az adott szegmensnél kompatibilitási vagy 64 bites módban kell értelmezni a programot. A lapos memóriaszervezés és a szegmensek látszólag ellentmondanak egymásnak, de a modern multitaszkos operációs rendszerek megkövetelik például az adatok és a programkód, több program kódjának, illetve az eltérő privilégiumszinteknek az elválasztását. A szegmensek pontosan ezt teszik lehetővé. Az x86-64 hosszú üzemmódja végezetül több utasítást is nyugállományba helyez, ezek az utasítások ebben a módban illegális utasításmegszakítást generálnak, így az operációs rendszernek adott esetben lehetősége nyílik szoftverből megvalósítani őket. Szintén megszűnt a korábbi 8086-os és virtuális 8086-os mód támogatása a hosszú 64 bites módban.

Fischer Erik
(Erik.Fischer@hungary.sun.com)

1.4 MB-tól 100 GB-ig

Hivatalos disztributor:

MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610
Honlap: www.macomp.hu
E-mail: macomp@macomp.hu

VAN EGY LÁTOMÁSOD, HOGY MI MINDENT TEHETNÉL. ARRÓL, HOGY MIVÉ VÁLHATNÁL. A FUJIFILM TUDJA AZ UTAT A MEGVALÓSÍTÁSHOZ. A FUJIFILM TAPASZTALATA ÉS ÖRÖKSÉGE A VIZUÁLIS TECHNOLÓGIÁBAN, AMELY MEGVALÓSÍTOTTA A FORRADALMI ATOMM TECHNOLÓGIÁT JEGYZI MINDENFÉLE ADATTÁROLÁSI ELJÁRÁS ALAPJÁT. AZ ATOMM KORÁBBAN SOHA NEM LÁTOTT VÁLASZTÉKBAN AD LEHETŐSÉGET A KAPACITÁS, ÁTVITELISEBESSÉG, KÖLTSÉGMEGTAKARÍTÁS NÖVELÉSÉRE. OLYAN VÁLASZTÉKRA, AMI A FUJIFILM LÁTOMÁSA NÉLKÜL NEM JÖHETETT VOLNA LÉTRE.

FUJIFILM COMPUTER PRODUCTS

Négy gépszak: tél

Nem könnyű az év vége, az ember végigtekint a mögötte álló 12 hónapon, igyekszik kitalálni, mit érdemes csinálnia az új évben. Például ideje lenne venni egy számítógépet. Vajon ki ismeri ki magát az összeállítások között, amikor a legkisebb cégnek is van 3–4 előre összerakott gépe munka és játék céljára? Mostantól bárki.

Minden konfigurációnak vannak sarkalatos pontjai: gyakorlatilag minden egyes eleme. Előbb vagy utóbb még munkahelyünkön is bekövetkezhet az elkerülhetetlen bővítés, odahaza pedig hónapokon belül úgy fogjuk érezni, ezt-azt ideje lecserélni, hogy tartsuk a lépést. Nem árt pontosan tudnunk, mit akarunk.

Távol álljon tőlem, hogy azt állítsam, a boltok kedvenc szokása átverni a gyanútlan vásárlót, de néha kissé megtévesztő lehet például a reklámszöveg.

Érdemes minden apró kis részletet megtudni az összeállításról: gyártó, típus, verziószám, pontos tulajdonságok stb. Miért? Egyszerű. Akar valaki 17 colos monitort? Hát persze, hogy akar! Az sokkal jobb, mint a 14 colos, egészen pontosan 3 collal, ez szimpla matematika! Legalábbis elméletben, mert a hatalmas *17″* felirat alatt általában található másik szám is – a látható képátló mérete. Érdemes jól szemügyre venni, vajon 16,5, 16 vagy csupán 15,6 col az új monitorunk valódi képátlója. Szintén ajánlott, hogy a készülékre 3 év garanciánk legyen, mert a monitorok strapabíróak, ha nem megy tönkre valami bennük az első egy-két hónap komolyabb használat mellett, szinte biztos kibírnak 3–5 évet.

Az ördög persze nem alszik, így ha 2 éven át javíthatják garanciálisan a képernyőnket, szinte biztos, hogy a 3. évben megy tönkre, ha meg 3 évünk van, könnyen kihúzhatjuk 5 évig is.

Ha ránk mosolyog a szerencse, monitorunk akár 10–20 évig is állná a sarat, de addigra biztos kijönnek még újabb, még jobb, és ami a legfőbb, még kisebb sugárzású típusok, azokra úgyis érdemes lesz lecserélnünk.

A merevlemezeknél is érdemes jobban utánanézni a dolgoknak, és nem hátradőlni elégedetten, hogy 30 gigás, márkás egységünk van. De mit tud? Hagyományos IDE felületen csatlakozik, vagy SCSI, amihez külön vezérlőkártya kell?

A SCSI gyorsabb, sokkal gyorsabb volt valaha, de a mai technológiák használatával a sebességkülönbség igencsak lecsökkent, nem úgy, mint az árkülönbség.

Házi használatra egyértelműen az IDE típusokat lehet ajánlani. Támogatja-e új szerzeményünk az Ultra DMA-66-os (leánykori nevén Ultra ATA-66) szabványt, netán a 100-ast is?

Senorg Progress, azaz John Wayne reinkarnációja: gyors, kemény és férfiasan jóképű

Amikor ez a cikk megjelenik, az ATA-66 már (rég) általánosan elterjedt, 3–6 hónapon belül pedig az ATA-100 lesz az új.

Az eredeti 33 Mbyte/s-os adatátviteli sávszélesség duplája, illetve háromszorosa nem jelenti a merevlemezek sebességének hasonló növekedését, de mindenképpen gyorsításnak az adatforgalmon. Ráadásul a lemezek fordulatszáma sem apróság, azt hiszem, ez a legegyszerűbb, pont mint az autóknál.

A percenként 5400 fordulat számít ma alapnak, a sportos merevlemezek ehelyett 7200-at pörögnek. Egyszerű eldönteni, melyik a jobb, de hogy megéri-e az árkülönbözetet, azt mindenkinek magának kell kigondolnia.

Így tesztelünk mi

Egy összeállítás tesztje nehéz, emberpróbáló feladat, de voltaképpen hasznos, hiszen hétvégére komolyan megerősödhet az ember karizma a monitorok és házak ide-oda pakolásától.

Miután a kábelrengeteget kellően összebogozva elindítottuk az éppen vizsgált gépet, nagy örömmel vettük tudomásul, hogy mára minden magára valamit is adó cég előre telepített Windows rendszerrel szállítja a gépet (aminek az árát tartalmazza a konfiguráció ára), amihez az összes meghajtóprogramot is beizzította. Apró kellemetlenség számunkra, hogy a teszt gerincét kitevő Sysmark 2000 mérőprogram kizárólag angol Windowson hajlandó futni, így minden tesztet újratelepítéssel kezdtünk. Ez egyben az esetleges hardverproblémákra is rögtön fényt derített.

Ezek után a program végigfuttatott egy bonyolult tesztsorozatot, amelynek részeredményeit gálánsan kispóroltuk (valószínűleg nem sokakat érdekelne az eredmény ennyire részletesen), és csak a különféle csoportokba tartozó programok pontszámainak átlagát közöljük az *Irodai munka*, *Grafika*, valamint a *Szórakozás és multimédia* címszó alatt. Ezek után következett a 3Dmark 2000, először alapbeállításban, 1024×768 képpont felbontással és 16 bites színmélységgel, majd még egyszer, 32 bites színmélységgel. Utóbbi tesztet csak a modernebb videokártyákon lehetett lefuttatni, mert az irodai gépeknek nem elsődleges feladatuk a Quake 3-hoz méltó 3D-s grafika, ellenben a játékgépeknek

ez a legfontosabb mutatója. Sokat vitatkoztunk, mennyire tisztességes az irodai gépek életét ilyen programmal nehezíteni, végül arra jutottunk, hogy a gépek egymáshoz viszonyított teljesítménye ettől nem változik, és ami fő, ha minden gépet ugyanazzal a csomaggal tesztelünk, pontosan lehet tudni, mihez képest teljesítenek jól.

A következő lépés a CD- vagy DVD-meghajtók tesztje, ami nagyjából magáért beszél – főleg az eredmények tükrében. A megadott sebességadatoknak néhol jócskán ellentmondó eredményekre csak annyit tudunk megjegyezni, hogy ez van. Azok a számok ugyanis az optimálisabb esetre vonatkoznak, a teszt pedig mindennapi feladatokkal dolgozik.

Majd, hogy eltüntessük a nyomokat, ahogy az a filmekben is szokás, teljesen letöröltük a merevlemezt, sőt a meglévő partícióját is, ugyanis csak így lehetett elvégezni a sebességtesztjét.

Ezúttal is csak kivonatoltuk a fontosabb és érdekesebb eredményeket. Aki többet szeretne megtudni a merevlemezekről, az olvassa el előző számunk merevlemez-tesztjét, illetve a hozzá kapcsolódó cikkeket.

Mindeközben alaposan átnéztük a géphez kapott papírokat, majd – mivel a merevlemeztészthez azt ki is kellett szerelnünk – a gép belsejét, hogy megismerjük a teljes felszereltséget. Utóbbi kategóriában tucatnyi elemre jár pont, aminek szintén látható – és sokatmondó – a végeredménye. Végül örvendezénk vala a kapott és kiszámolt, immár teljes eredményeknek.

Megbízható munkaerő

Első kategóriában az irodai, vagy otthoni munkavégzésre alkalmas, viszonylag egyszerű összeállításokat vizsgáltuk. Ugyan minek is kell egyáltalán új irodai gép? A régi, jól bevált 486-os, 16 Mbyte memóriával gond nélkül bírja a Windows 3.1-et és a Word 6-ot. Egyszerű szövegszerkesztéshez egy centivel sem kell több ennél. Ha netán kisebb-nagyobb táblázatkezelésről van szó, arra is elég egy kisebb Pentium. Apró kis gond ugyan akad, mert 486-ost kapni nem is olyan könnyű (bár kétségtelenül „költséghatékony" eszköz), ráadásul nem örök megoldás. Bár a processzorok élettartama vetekszik az emberével, sok más alkatrész nagyon hamar tönkremehet. És pótalkatrészt szerezni a javításokhoz, amikor az adott típust már esetleg évek óta nem gyártják, nos, ez felér egy ászpókerrel.

Emellett még maradt néhány nyomós érv, például egy céget nem bénithat meg, hogy képtelen kezelni Office 2000-es dokumentumokat a régi gépein. Az Internet is egyre hasznosabb, szinte bármilyen munkához, de megvan a maga erőforrásigénye. Így akármennyire is előnyös vétel egy használt számítógép 30–50 ezer forintért, mi úgy éreztük, érdemesebb az új modellekkel foglalkozni. Ehhez egyetlen kikötésünk volt – értelemszerűen – az ár, amit hosszas megfontolás után 200 ezer forintban állapítottunk meg. Ez sem kis összeg, de egy működőképes irodai gépért tisztességes. Sőt, talán kissé alacsony is, mert bizony a cégek kisebb-nagyobb mértékben, de átlépték a bűvös határt.

DTK Apri 27

Kódolt név – a könnyebb érthetőség kedvéért. Ettől eltekintve azonban prima kis gép. A gép DTK gyártmányú alaplapja a jól bevált Intel 440BX lapkakészletre épül. AGP csatolója mellé 5 PCI és 1 régi jó ISA kártya is elfér benne békével. Valóban remek eresztés volt, és bár nem a legkorszerűbb, talán a legmegbízhatóbb. A processzor a kategóriában megszokott Celeron II, ezúttal 566 MHz-es órajellel. A 64 Mbyte memória is szokásos, ellenben a Quantum lct15 merevlemez meghízott, egészen 15 gigásra. Videokártyaként egy legendát üdvözölhetünk az Ati Rage Pro XL képében. A kor tisztelete nem segített sokat a 3D-s teszteknél, ellenben irodai munkára remek, és a monitor valós képátlója dicséretesen nagy. Teac CD-olvasóval sem találkozhatunk nap mint nap, de mint a teszteredmény is mutatja, ennél a típusnál a *40x* felirat nem csupán reklámfogás. Modemet is kapunk a hullámlovagláshoz, sőt internetes billentyűzetet és görgős (ráadásul Logitech OEM) egeret is adnak hozzá, a felhőtlen élvezet érdekében. Összességében remek darab, erős és megbízható, a memóriabővítésen kívül nem is kell bolygatni.

⊕ Nagy monitor, nagy merevlemez, nagy teljesítmény.

⊖ Kevés memória, ára túllépte a megadott keretet.

Kronos MiniMedia

Az egyetlen modell, amelyiknél nem léptek át az árhatárt. Ugyanis kereken 200 ezer forintba kerül áfával együtt. Ezenkívül még egy dologban egyedülálló: minden modernitása ellenére AT kivitelű. Hogy mi az AT? Nos, ilyenek voltak a régi gépek – könnyen felismerhetők a szögletes egércsatlakozóról és a nagy gubucról a billentyűzet zsinórjának végén.

DTK Apri 27: ha még miniszoknyát is hordana, tökéletes munkatárs lenne

De talán kezdjük elölről. Kapunk egy Celeron II-t, amely 566 MHz-en pörög.

Nem éppen csúcsgép, de tartsuk szem előtt, nem is erre a címre pályázik. A processzor integrált alaplapban csücsül, amely bár AT-s, a legmodernebb lapkakészlettel készítették, és támogatja az Ultra DMA-66 szabványt is.

Mivel integrált, tartalmaz egy alapszintű video- és hangkártyát, cserébe mindössze 4 PCI-bővítőhely található rajta. Munkahelyre ez is bőven elég, de otthon bizony hiányozni fog az új videokártyák-

hoz az AGP csatoló. Az integrált videokártya gyengén teljesített a 3D-s tesztben (csoda, hogy egyáltalán bírta a strapát) – mint ahogy minden gép ebben a kategóriában.

A 64 Mbyte memória elég a legtöbb alkalmazáshoz, de minimális befektetés lenne 128-ra bővíteni, ez minden esetben ajánlott. Adattárolásra 7,5 Gbyte-os Quantum merevlemezt használhatunk, nagyon kellemetes darab. Noha az Ict kifejezetten olcsó kategória (talán azért ilyen elterjedt), szépen teljesít. Nem csoda, hiszen 7200-at pördül percenként.

Az összeállítás legnagyobb hibája, hogy az AT kialakításból adódóan USB csatlakozó sincs, holott az egyre inkább szabvánnyá válik szinte minden kiegészítőnél. Nyilvánvaló, hogy az AT-s alaplap azért került be, hogy az árhatárt tartani tudják – de vásárlás esetén érdemes lenne rászánni még 5–8 ezer forintot, és ATX alaplapot valamint ahhoz illő házat kérni.

⊕ Olcsó, átgondolt.
⊖ Memóriagondok, nehezen bővíthető.

Qwerty Celeron

Tulajdonképpen a Celeron megjelölés nem mond túl sokat, mert a könnyen kimondható nevű cég nem forgalmaz előkészített összeállításokat, mindent a pillanatnyi igény szerint raknak össze. Csupán meg szerettük volna különböztetni valahogy a két modelljét, bár az adatok is megteszik ezt.

A nagyon jó csengésű Octec alaplapban (hazánkban nem közismert, de Amerikában nagy haditechnikai beszállító) 533 MHz-es Celeron II dolgozik. Ez az alaplap már sokkal bővíthetőbb, kissé túlságosan is: összesen 8 kártyát helyezhetnénk el benne. De jó, ha tudjuk, össze fognak veszni egymással.

Általában 6 kártya a legtöbb, amit békében kezel az alaplap, de ekkor is van mire vigyázni, például az AGP és a közvetlenül alatta lévő PCI csatlakozó ugyanazon a helyen dolgozna.

A 64 Mbyte memóriára most is csak azt tudom mondani, hosszú távon (főleg nagyobb táblázatoknál, dokumentumoknál) megéri rászánni néhány ezer forintot a bővítésre, sőt inkább eredetileg is 128 Mbyteot kérni, már csak azért is, mert a memória érzékeny jószág, könnyen összevész a társaival – még akkor is megeshet némi összeakadás, ha ugyanott vették, de egy héttel később.

A videokártya a sok bővítőhelyre való tekintettel különálló, méghozzá kissé nosztalgikus S3 Trio 3D – hagyományos munkához kellemes, 3D-ben használhatatlan. Kárpótlásként azonban kapunk egy belső modemet, végtére is munkagépről van szó (ha lehet, viharban ne használjuk, sőt húzzuk is ki a telefonkábelt).

A merevlemez 10 Gbyte-os Seagate U10, bár csak 5400 fordulatot végez percenként, felveszi a versenyt a konkurenciával, éppen ezért sokszor találkozunk még vele.

Izzik a videokártya, no és az UH-1 Iroquois!

További meglepetésképpen a Windows 98SE helyett Millenniumot találtunk a gépen, magyar nyelvűt.

A memóriabővítésen kívül nem sok mindent kell tenni – a videokártyába ugyan könnyű belekötni, de ilyen árkategóriában nehéz lenne lényegesen jobbat találni.

⊕ Egzotikus, bővítéspárti alaplap.
⊖ Kevés memória.

Senorg Discovery

Teljesítményével egyértelműen a kategória győztese, de ehhez azért kell némi laza engedékenység, főleg az ár területén. Véleményem szerint ez a gép egész egyszerűen túl jó irodai vagy akár otthoni munkára, valójában a játékgép kategóriában lenne a helye. A jól bevált Intel 440ZX lapkakészletre épült Senorg alaplapban 800 MHz-es Pentium III ketyeg, és hogy a videokártya ne lassítsa, arról egy GeForce2 MX gondoskodik. Nagyjából ennyi elég is, hogy elérjük az értékhatárt. Ezért innen kisebb lépésekben haladt a cég. Memóriából ugyan 128 megát pakoltak a gépbe, és a merevlemezről sem feledkeztek meg (a már említett Seagate), de a hangkártyánál megelégedtek az alaplapra integrálttal.

Modemet is külön kell majd vásárolnunk, de ez talán nem is akkora baj, betörés és vihar esetén biztonságosabb így.

A CD-meghajtókról eddig nem sok szó esett, most sem fog. Vannak, rájuk van írva egy rettentő nagy szám, amely csak akkor igaz, ha egyetlen hatalmas file-t másolunk. Gyakorlatilag annyi különbség van a 40–50-szeres és a 24-szeres olvasók között, hogy előbbiek picivel gyorsabbak, utóbbiakat meg nem kapni.

Ahogy már volt róla szó, a Senorg gépe hihetetlenül gyors, főképpen ebben a kategóriában, pontszáma különösen a 3D-s tesztben kimagasló, az nVidia GeForce2 MX-nek hála. Nem szabad azonban elfelejteni, a garancia csupán 1 év, és ez is csak akkor vehető igénybe, ha a számítógépet nem bontották meg, vagyis felejtsük el a gép fejlesztését – nem mintha akkora szükség lenne rá. Azért én az egeret sürgősen kicserélném.

Sokkal nagyobb probléma az összeállítás ára, ugyanis a nettó összeg meghaladja az előírt keretet, ráadásul monitor nélkül. Így az a furcsa helyzet állt elő, hogy akármennyire is gyors a gép, bármennyire is érezhető, hogy valószínűleg egy monitorral együtt is a legjobb ár–teljesítmény viszonyt adná, egyszerűen nem értékelhető ebben a kategóriában.

⊕ Iszonyatos teljesítmény, elegáns kivitel.
⊖ Iszonyatos ár, hiányzik a monitor, „érdekes" ötlet irodagépnek.

Játékosok klubja

Elérkeztünk hát az érdekesebb területhez (persze a gazdasági igazgatóknak az előző számított annak), a játékra *is* alkalmas gépekhez. Ha egy gép játékra alkalmas, az azt jelenti, nagyjából mindenre

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	DTK Apri 27	Kronos MiniMedia	Qwerty Celeron	Senorg Discovery	DTK Apri 95	Kronos Game	Qwerty Pentium III	Senorg Progress
Alaplap típusa	DTK PRM-27i	Aristo AM671 AT/ATX	Octec VAP133	Senorg	DTK PRM-95v4	Abit VL6	Asus CUV4X	Intel 815EEA
– lapkakészlete	Intel 440BX	Intel 810	Via Apollo Pro 133	Intel 440ZX	Via Apollo Pro 133	Via Apollo Pro 133	Via ProSavage PM133	Intel 815
– kártyahelyei	AGP, 5 PCI, 1 ISA, 4 memória	4 PCI, 2 memória	AGP, 4 PCI, 3 ISA, 3 memória	AGP, 3 PCI, 1 ISA, 2 memória	AGP, 5 PCI, 1 ISA, 3 memória	AGP, 5 PCI, 1 ISA, 3 memória	AGP, 5 PCI, 1 ISA, 3 memória	AGP, 5 PCI, 3 memória
Processzor, órajele	Celeron II, 566 MHz	Celeron II, 566 MHz	Celeron II, 533 MHz	Pentium III, 800 MHz	Pentium III, 667 MHz	Celeron II, 566 MHz	Pentium III, 733 MHz	Pentium III, 800 MHz
Memória, órajele	64 Mbyte SDRAM, 100 MHz	64 Mbyte SDRAM, 100 MHz	64 Mbyte SDRAM, 100 MHz	128 Mbyte SDRAM, 100 MHz	128 Mbyte SDRAM, 133 MHz	128 Mbyte SDRAM, 100 MHz	128 Mbyte SDRAM, 133 MHz	128 Mbyte MHz SDRAM, 133 MHz
Merevlemez típusa	Quantum Fireball lct15	Quantum Fireball lct15	Seagate U10 10212	Seagate U10 10212	Quantum Fireball lct15	Quantum Fireball lct15	Seagate U10 10212	Quantum Fireball Plus LM
– kapacitása	15 Gbyte	7,5 Gbyte	10,2 Gbyte	10,2 Gbyte	30 Gbyte	20,4 Gbyte	10,2 Gbyte	20 Gbyte
– csatolója és fordulatszáma	Ultra ATA-66, 7200/perc	Ultra ATA-66, 7200/perc	Ultra ATA-66, 5400/perc	Ultra ATA-66, 5400/perc	Ultra ATA-66, 7200/perc	Ultra ATA-66, 7200/perc	Ultra ATA-66, 5400/perc	Ultra ATA-66, 7200/perc
CD-, DVD-meghajtó típusa, névleges sebessége	Teac CD-540E, 40-szeres	LG CRD-8520, 52-szeres	OEM, 40-szeres	OEM, 50-szeres	NEC DV-5500A, 8-szoros DVD	LG DRD-8080B, 8-szoros DVD	OEM, 10-szeres DVD	Panasonic SR 8585, 8-szoros DVD
Videovezérlő	Ati Xpert 98	integrált	S3 Trio 3D	GeForce2 MX	GeForce2 MX	Ati Rage Fury Pro	Matrox G400 Singlehead	GeForce2 MX
– chipkészlete, memóriája	Rage Pro XL, 8 Mbyte	4 Mbyte	S3, 4 Mbyte	nVidia, 32 Mbyte	nVidia, 32 Mbyte	Rage 128, 32 Mbyte	Matrox, 32 Mbyte	nVidia, 32 Mbyte
Monitor típusa	Daewoo 523X	Samsung Samtron 55e	Samsung Samtron 55e	❍	DTK DE770	LG 775N	Samsung Samtron 55e	❍
– névleges, látható képátlója	15/14 col	15/13,8 col	15/13,8 col	❍	17/16 col	17/15,9 col	15/13,8 col	❍
– legnagyobb felbontása	1024×768 képpont	1024×768 képpont	1024×768 képpont	❍	1280×1024 képpont	1280×1024 képpont	1024×768 képpont	❍
Modem	56K-s, PCI, OEM	❍	Acorp 56K, PCI	❍	56K-s, PCI, OEM	❍	Dialcom 56K, PCI	❍
Hangkártya	SoundBlaster 128 PCI	integrált	SoundBlaster 128 PCI, OEM	integrált SoundBlaster 128-kompatibilis	SoundBlaster Live! OEM	SoundBlaster Live! OEM	SoundBlaster Live! OEM	SoundBlaster Live! OEM
Hangdobozok	❍	Maxxtro SPK-202	Genius G10	Diana M691136	DTK450 2.1 hangfalrendszer	Jazz J-7907 4.1 hangfalrendszer	Labtec LCS-2414	❍
Telepített szoftver (OEM)	magyar Windows 98 SE	magyar Windows 98 SE	magyar Windows Millennium	magyar Windows Millennium	magyar Windows 98 SE	magyar Windows 98 SE	magyar Windows Millennium	magyar Windows Millennium
Szoftver (retail)	❍	❍	❍	❍	Computer Associates Bitware	❍	❍	❍
Ház	mini torony	mini torony	mini torony	mini torony	midi torony	midi torony	mini torony	midi torony
Egér	DTK, görgős	A4 Tech OK-250 AT	Genius Easy	Trekker, 2 gombos	DTK, görgős	Logitech Pilot Wheel Mouse	Genius Netscroll+	Trekker, görgős
Billentyűzet	DTK Internet	108 gombos, AT	105 gombos	Senorg, 108 gombos	DTK Internet	108 gombos	105 gombos	Senorg Internet + multimédia
Csatlakozók								
Soros	2 db	1 db	2 db	2 db	2 db	2 db	2 db	2 db
Párhuzamos	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db
USB	2 db	❍	2 db	2 db	2 db	2 db	2+2 db	2 db
Monitor	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg
Billentyűzet	PS/2-es	AT-s	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es
Egér	PS/2-es	soros	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es	PS/2-es
Kereskedelmi adatok								
Forgalmazó	Komel Kft.	Kronos Trade	Qwerty Computer Kft.	Senorg Hungary Rt.	Komel Kft.	Kronos Trade	Qwerty Computer Kft.	Senorg Hungary Rt.
Telefonszám	246-8411	302-8888	466-9377	452-1000	246-8411	302-8888	4669377	452-1000
Web-hely	www.komel.com	www.kronos.hu	www.qwerty.hu	www.senorg.hu	www.komel.com	www.kronos.hu	www.qwerty.hu	www.senorg.hu
Ár (áfa nélkül)	186 600 Ft	160 000 Ft	170 500 Ft	219 900 Ft	320 800 Ft	312 000 Ft	299 800 Ft	269 900 Ft
Garancia	2+2 év	1+2 év	1,5 + 1,5 év	1 év (nem bontható a gép)	2+2 év	1+2 év	1,5+1,5 év	3 év
Mérési eredmények								
CD-, DVD-olvasó								
Átlagos olvasási sebesség, viszonyítási alap	28,29-szoros CD	18,03-szoros CD	34,40-szoros CD	11,71-szoros CD	2,44-szoros DVD	❍	8,16-szoros DVD	2,25-szoros DVD
Keresési idő (a kisebb érték a jobb)	58 ms	84 ms	73 ms	110 ms	103 ms	❍	86 ms	99 ms
Merevlemez								
Átlagos olvasási sebesség	16,9 Mbyte/s	20,6 Mbyte/s	19,9 Mbyte/s	18,7 Mbyte/s	19,2 Mbyte/s	19,2 Mbyte/s	20,7 Mbyte/s	25,8 Mbyte/s
Átlagos írási sebesség	11,8 Mbyte/s	13,6 Mbyte/s	13,4 Mbyte/s	13,1 Mbyte/s	12,8 Mbyte/s	13,2 Mbyte/s	13,6 Mbyte/s	19,4 Mbyte/s
Keresési idő (a kisebb érték a jobb)	18,3 ms	17,2 ms	17,3 ms	15,2 ms	13,9 ms	14,8 ms	17,2 ms	9,1 ms
Videokártya								
3D Mark 2000, 1024×768/16 bit	805 pont	❍	2799 pont	623 pont	3571 pont	1119 pont	2444 pont	4299 pont
3D Mark 2000, 1024×768/32 bit	❍	❍	2107 pont	❍	2399 pont	980 pont	1908 pont	2918 pont
CHIP értékelés								
Irodai munka	84 pont	58 pont	141 pont	87 pont	122 pont	94 pont	124 pont	164 pont
Grafika	89 pont	71 pont	164 pont	96 pont	141 pont	104 pont	161 pont	176 pont
Szórakozás, multimédia	69 pont	43 pont	150 pont	68 pont	143 pont	84 pont	146 pont	186 pont
Felszereltség	31 pont	65 pont	60 pont	56 pont	48 pont	46 pont	70 pont	60 pont
Összesen	100 pont	108 pont	210 pont	124 pont	191 pont	130 pont	216 pont	246 pont
Ár, teljesítmény viszony (a kisebb érték a jobb)	1998 pont	1973 pont	1310 pont (1)	1881 pont	2099 pont	2995 pont	1734 pont	1374 pont (2)

Megjegyzés:
(1) Monitor nélkül értendő. Feltételezett 15 colos Samtron monitorral 1555 pont.
(2) Monitor nélkül értendő. Feltételezett 15 colos Samtron monitorral 1578 pont, 17 colossal 1731 pont.

alkalmas, ami egy átlagembernek kell. Nem állítom, hogy Hollywoodban hasonló eszközökkel állítják elő a különleges trükköket, de kisebb vonalakban gondolkodva megtehetjük, hogy filmet készítünk odahaza.

Tervezhetünk reklámot, akár házat is, vagy tördelhetünk újságot. Nem állítom azt sem, hogy nincsenek jobb célgépek ezekre a feladatokra, de ha valami elég erős ahhoz, hogy elbírjon a legújabb csillogó-villogó játékokkal, akkor szinte bármivel elbánik.

Persze ennek ára van. Irodai gépből beszerzünk egy újat, valameddig garanciális, bőven elég dolgozni, az élet csodaszép.

Ha játszani akarunk, már fél év múlva vágyakozva nézegetjük a legújabb, leggyorsabb és legdrágább kütyüket.

Szerencsére vannak pénztárcakímélőbb megoldások, például Pentium helyett Celeron vagy Duron. Sőt a méregdrága GeForce2 kistestvére, az MX harmadannyiba kerül, míg teljesítménye a bátyusénak úgy 65–70%-a.

Ne feledkezzünk meg a processzorok fölpörgetésének lehetőségéről sem, némi szerencsével 30 ezer forintos processzorból is kipréselhetünk annyi energiát, amennyit egy 50 ezer forintostól kapnánk. Ennek azonban ára van: ha elrontunk valamit, tönkretehetjük vadonatúj gépünket, ezért ez csak profiknak ajánlatos, saját felelősségre.

Úgy döntöttünk, kirúgunk a hámból, végtére is mindjárt itt a karácsony. Rászánunk – elméletben – 400 ezer forintot, hogy igazán jól mulathassunk az új évben is.

DTK Apri 95

Nem állítanám, hogy felhőtlenül indult az ismeretségünk. Komoly problémák akadtak már a Windows újratelepítésével is, ami annál is meglepőbb, mert a gépen eredetileg már tökéletesen működött a magyar nyelvű operációs rendszer, amelyet a teszthez angolra kellett cserélni.

Mindenesetre az összeállítás megsértődött ezen, és nem hagyta telepíteni a programot.

Hosszas fejtörés és a probléma lazán átugrása után végül megállapíthattuk, hogy egyrészt valószínűleg az új PRM 95v4 alaplapnak volt valami apróbb hibája, másrészt megérte vesződni a géppel, mert amikor egyszer elkezd dolgozni, remekül teljesít.

Így végül megtekinthettük a DTK nagyágyúját, 667 MHz-es Pentium III-mal, a szokott 128 Mbyte 133 MHz-es memóriával és – a változatosság kedvéért – GeForce2 MX-szel. Mellé hab a tortán a 30 gigás Quantum Fireball lct15, és a NEC nyolcszoros sebességű DVD-olvasója.

A monitorra se lehet egy rossz szavam, a DTK saját, 17 colos példánya, ráadásul teljes 16 col a látható képátlója.

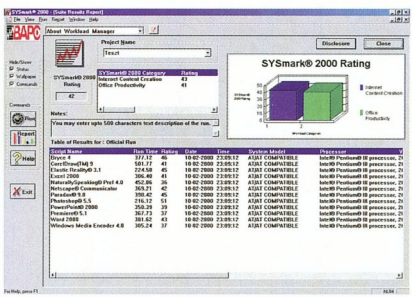

Bevetés után a Sysmark 2000

A hanghatásokról SoundBlaster Live! gondoskodik 2.1-es hangfalrendszerrel megtámogatva. Nem feledkeztek el az Internetről sem: az összeállításhoz belső modemet kapunk.

A kezdeti nehézségek ellenére hamar összebarátkoztunk a géppel, sőt végső soron örülhetünk, hiszen újabb aranyszabály jutott eszünkbe.

Ha bármi furán működik a gépben (rejtélyes leállások, fagyások), azt többnyire a memória vagy az alaplap hibája okozza. Érdemes tehát újratelepíteni a rendszert (ami egyébként is ajánlott félévente), mert úgy könnyen kiderülhet az alaplaphiba. Mivel biztos vagyok benne, hogy az alaplap furcsasága csupán egyedi eset (amit főleg Murphy volt szíves elintézni nekünk), nem nyúlnék az alapokhoz, legfeljebb hangfalból próbálnék szerezni inkább 4.1-est vagy 5.1-est.

⊕ Gyors gép, nagy monitor, remek kiegészítők.

⊖ A kezdeti nehézségeken kívül semmi.

Kronos Game

Érdekes összképet mutat a Kronos játékgépe. A tuningolhatóságáról híres Abit VL6-os alaplapba 566 MHz-es Celeron II került – ebben a kategóriában ugyan a leglassabb, de kis szerencsével és bátorsággal BIOS-ból gyorsítható 700 MHz körülire. Az adatokat 20 gigás Quantum tárolja, a memória 128 Mbyte – a játékokhoz lassan ez a minimum. Videogyorsítója – Ati Rage Fury Pro 32 – sem tartozik a kifejezett élvonalba, de bírja a strapát, és a tesztben egyedülállóan: van videokimenete és -bemenete, így akár betömöríthetjük kedvenc filmjeinket, vagy az Ati legendás DVD-lejátszásával nagy képernyőre is kivetíthetjük kedvenc korongunkat. Utóbbival ebben a konfigurációban akad némi baj, ugyanis a DVD-olvasó „kishibásnak" bizonyult. Ez nem a hét főbűn egyike, azonnal ki is cserélték volna, de nem volt rá elég idő. Így csupán örök tanulság: a CD- és DVD-olvasó az egyik legbizonytalanabb pontja a számítógépnek, bármikor, bármitől dönthet úgy, hogy mostantól nem működik.

Nagy kár, mindenesetre, egyedül a Kronos használta ki a kategóriában szinte szabványnak számító SoundBlaster Live!-ot, és Jazz 4.1 hangfalrendszert adtak összeállításukhoz, hogy élethűbbek legyenek a játékok és a filmek. Igazán dicséretre méltó és követendő ötlet. Az LG gyártmányú 17 colos monitorral együtt már kisebb házimozirendszert kaptunk. Apró változtatás, de jobban festene az összeállítás 133 MHz-es memóriával, és igazából egy izmosabb processzor sem ártana, ha nincs elég bátorságunk-botorságunk fölpörgetni a Celeront.

⊕ Házimozirendszernek is beválik.

⊖ Lassú processzor és memória.

Qwerty Pentium III

Ez már igazi nagyágyú, nagyon barátságosnak találtam az összeállítást. A stabilitásáról híres Asus család Via lapkás példánya remek

választás volt, hiszen a Pentium III 733 ki is használja annak mind erejét, mind biztonságát.

Mivel azonban a csúcssebességű processzor a mai játékokhoz kevés, kapunk egy Matrox G400-at. Igaz, csak alapkiszerelésben, de mégis: a Matrox két dimenzióban vitathatatlanul a legszebb, és 3D-ben is megállja még a helyét.

Éppen ezért kicsit furcsálltam, hogy csupán hagyományos, 15 colos Samtront adtak hozzá megjelenítőnek, ez az összeállítás igazán megérdemelne egy nagyobb monitort. A tízszeres sebességű DVD-olvasó szépen pörög (sőt már-már fénysebességen), a 128 Mbyte memória 133 MHz-en is bírja a strapát.

A Nethez Dialcom modemet kapunk. Hangkártyaként a „szokott" SoundBlaster Live!-ot, merevlemezként pedig a Seagate U10-et kapjuk. Lehet ezt még tetézni? Például a magyar Windows Millennium mellé adott Norton Antivirusszal, biztos ami biztos, védjük gépünket, ahogy csak tudjuk.

Mit érdemes változtatni a konfiguráción? Mindenképpen ajánlott egy 17 colos monitor, és lehet, hogy jól jönne a Matrox Dualhead változata, amellyel a jelet kiadhatjuk egy második monitorra vagy tévére, és így lemásolhatjuk vagy megduplázhatjuk az eredeti képfelületet.

⊕ Matrox G400, vírusvédelem felsőfokon.

⊖ Viszonylag kicsi monitor.

Senorg Progress

Tulajdonképpen a Progress nem hozott túl sok változást a Discoveryhez képest.

Megint csak a legmodernebb, a legjobb, a leggyorsabb. Az Intel új 815-ös lapkakészletéhez ismét egy 800 MHz-es Pentium III társult, ezúttal 128 Mbyte 133 MHz-es memóriával támogatva. Maradt az OEM GeForce is, de kaptunk mellé egy Panasonic DVD-olvasót. És SoundBlaster Live!-ot a hangokhoz – legalábbis a hullámok kódolásához, mert bizony a konfigurációból hiányoztak a hangdobozok, amelyek mindezt meg is szólaltatnák, mindannyiunk örömére. Így csak felárért élvezhetjük a hangzást, vagy fejhallgatót kell használni – utóbbi esetben legalább nem fognak panaszkodni a lármára a szomszédok.

Sokkal kellemesebb meglepetés a villámgyors, 20 gigás Quantum Fireball Plus LM merevlemez.

Furcsa érzés, de a Discovery után kis csalódás a Progress, mert az eddigi párokhoz képest nem hozott jelentős teljesítménynövekedést. Ennek oka a Discovery kimagasló ereje.

A Senorg csomagolástechikája zseniális.

Egyetlen hatalmas dobozba zsúfolnak be mindent, a meghajtóprogramokat és a használati utasí-

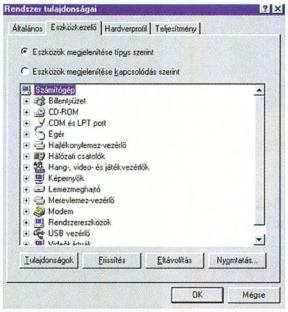

Némi meghajtótelepítés, és kész a híres, olajozott, svájci óramű

tásokat pedig a legtetején, kemény fedelű mappában tárolják. Újabb követendő példa.

Cserélnivaló nem nagyon akad ebben az összeállításban, de jól jönne mellé egy jó kis hangfalrendszer és modem. No és monitor, mert a cég újfent nem szerette volna ráerőltetni a vásárlókra ezirányú ötleteit. Csakhogy most a csoportelsőség alól próbált így botor módon kimászni, mert a teszteknél jól látható, mennyire gyors a gép, különösen a háromdimenziós megjelenítésben, ami a játékoknál igazán számít.

Juszt sem hagytuk, találomra hozzácsaptuk a tesztben leggyakrabban előforduló 15 colos Samtron árát (hozzávetőleg nettó 40 ezer Ft), majd egy átlagos 17 colos monitorét (áfa nélkül úgy 70 ezer Ft), és mindkét esetben nyugodtan megállapíthattuk, hogy megéri az árát az összeállítás, különösen ha a cég kedvezményt ad a monitoros konfigurációkra is.

⊕ Legnagyobb, legerősebb, leggonoszabb.

⊖ Az árban nincs monitor és hangszóró.

Ki a jobb?

Mivel mindkét kategóriában csak 4 gép szerepelt, tesztszabályzatunk szerint nem osztunk ki CHIP-TIPPet. Ettől függetlenül megadjuk vásárlási ajánlatainkat.

Érthetetlen fedőnév ide, ártúllépés oda, az irodai gépek kategóriájában vitathatatlanul a DTK Apri 27 győzött. Igazság szerint már az alaplapjával belopta magát a szívembe, a merevlemeze vitathatatlanul kategóriájának legjobbja, és a régi, jó öreg Rage is szépen teljesít bármilyen irodai munkában. Monitorja szép darab, jó nagy látható felülettel, a CD-olvasó is nagy teljesítményre képes, és a modemet sem felejtették ki az összeállításból. Mellesleg ideje megemlíteni azt az új és felhasználóknak felettébb kedvező divatot, amelynek során a cég a használati útmutatókat és a meghajtóprogramokat összegyűjti egy szép, kemény fedelű kis könyvecskébe.

Pozitívan értékeltük azt is, hogy jól használható, megbízható egeret és internetes gombokkal ellátott billentyűzetet mellékeltek az összeállításhoz. Akármilyen furcsa, sőt olcsó apróságok ezek, nagyon sokat számítanak, hiszen ezekkel dolgozunk majd a legtöbbet.

Azt hiszem, nem kell magyarázni a Senorg Progress győzelmét a játékgépek kategóriájában. Bivalyerős processzor hozzá illő modern alaplappal már önmagában félsiker. A villámgyors videokártya a másik fele. Ráadásképp ismét meg kell említenünk a sebességben mindenkit maga mögé utasító Quantum Fireball Plus LM merevlemezt, azaz már három félsikernél tartunk. Na pont ezért lett ez a gép a játékkategória győztese. Hogy ne legyen tökéletes az öröm, felróhatjuk a hiányzó monitort, amit majd mindenki kiválaszthat magának ugyan, de a mi helyzetünket ugyancsak megnehezítette az értékeléskor. Sőt a hangdobozokról is megfeledkeztek, amit azóta sem igazán értünk. Azt is lehet kapni külön, tudjuk – de mindent lehet külön kapni, ugye...

Ennyi kekeckedés után ideje megemlíteni a remek magyar felhasználói kézikönyvet, amelyhez egyből mellékelték a meghajtóprogramokat, valamint azt, hogy ez a gép a vadnyugat leggyorsabbja, és ezekkel az adatokkal nem lehet vitatkozni.

Győri Ferenc

PYRO 1394 FireWire eszközök

Minőségi digitális videószerkesztő rendszerek
Külső meghajtók, csatolók PC-hez, Notebookhoz
Canon, Panasonic, Sony digitális camcorderek

48 900 Ft

21 900 Ft

31 900 Ft

31 900 Ft

mail@atcomp.hu
www.atcomp.hu
www.adstech.hu

ATCOMP

1107 Budapest
Ceglédi út 1-3.
(I. em. 115-116)

Viszonteladók jelentkezését is várjuk (4313-415, 445)

Dexter DH

FEFO PC-k pontosan az Ön igénye szerint

FEFO Dexter DH - *DVD+Internet+Játék*

A FEFO Dexter desktop számítógépek elsősorban az otthoni felhasználók igényeit elégítik ki. Legfőbb jellemzőjük a rugalmas konfigurálhatóság és bővíthetőség, valamint az élvezetes játék és multimédiás felhasználást nyújtó, fejlett audió és videó rendszer. A Dexter család egyes tagjai más-más árkategóriák szerint optimalizáltak. A DH a legmagasabb minőségi és teljesítmény követelményeket is kielégítő Dexter típus.

intel inside
pentium III

- 733MHz Intel® Pentium® III processzor
- Intel® 815 chipset, 4xAGP Pro ASUS alaplap
- 128 MB PC133 SDRAM (1x128MB)
- 30 GB, ATA100, 7200RPM HDD
- 32 MB Leadtech GeForce2MX TVo videó
- SB Live Player 5.1, DolbyDigital audió, 6 hang.
- Multimédiás billentyűzet, 2x Scroll egér
- 16/40x DVD/CDROM, 1.44 FDD
- 56K V90. voice ASVD PCI modem
- WT810 Fefo workstation ház, 300W
- 12 cm-es és 90 cm-es hűtő

379.900,- + áfától

Az INTEL, INTEL INSIDE, PENTIUM az INTEL CORPORATION védjegyei.

FEFO COMPUTER

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-8870, F.:352-1620
barcsay@fefo.hu

7821 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)516-316, T+F.:(72)516-317
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 4.
T.:(62)424-719, T+F.:(62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.:(96)311-725, T+F.:(96)335-116
gyor@fefo.hu

www.fefo.hu

Cseppet sem költséges!

...a világ leggyorsabb tintasugarasával nyomtatni!

Felejtse el, amit eddig a tintasugaras nyomtatásról tudott!
A T3016-tal huszad áron nyomtathat, ráadásul sokkal sebesebben, mint eddig!
A T3016 másodpercenként 2000 karaktert vet papírra szinte nesztelenül.
Ez a világ leggyorsabb tintasugarasa!

Tally
Computer Printers

Kvint-R
Számítástechnikai Kft
www.tally.hu

1089 Budapest, Delej utca 41.
Telefon: (36-1) 477-4050; fax: (36-1) 477-4060
E-mail: posta@kvint-r.hu

Számító alakok

A processzorgyártók egyre-másra hoznak ki mind fejlettebb architektúrájú processzorokat, vagy egyszerűen a meglevő technológia felhasználásával egyre gyorsabbakat dobnak piacra – mert tudják: aki lemarad, az kimarad...

Mivel a CPU-k piaca kínálat és ár tekintetében gyorsan változik, ezért mi is periodikusan visszatérünk, hogy leteszteljük olvasóink számára a potenciális jelölteket, amelyekből később gépük lelke lehet. Tesztünkbe a hazai kereskedőknél kapható processzortípusok reprezentatív képviselői kerültek be, néhány további megkötés figyelembevételével. Ilyen szempont volt többek között, hogy főleg olyan CPU-k kerüljenek laborunkba, amelyek nagyobb mennyiségben kaphatók itthon, és az átlagos pénztárcájú felhasználó is képes legyen megvásárolni őket. Megnéztünk néhány olcsóbb és néhány drágább processzort, hogy kiderüljön: a plusz forintokért vajon arányosan több teljesítményt kapunk-e? A tesztben szereplő piaci helyzet és az árak a november elején tapasztalható állapotokat tükrözik.

További információk lelőhelyei a tesztben említett egyéb termékekről:

- AOpen AX3S: www.aopen.nl /products/mb/ax3s.htm
- Abit SE6: www.abit.nl/english /product/motherboards /se6.htm
- Intel i810E chipkészlet: www .intel.com/design/chipsets /810/810e.htm
- Intel i815E chipkészlet: www .intel.com/design /chipsets/815e/
- Intel Pentium II: www.intel .com/PentiumII/home.htm
- AMD K6-2: www.amd.com /products/cpg/k623d /index.html
- nVidia GeForce 256 GPU: www.nvidia.com/Products /GeForce256.nsf
- Globalwin FOP32: www .globalwin.com.tw /new-product/fop32.html
- Abit KT7: www.abit.nl/english /product/motherboards /kt7.htm
- Epox 8KTA+: www.epox.nl /english/products /motherboard/ep-8kta+.htm
- Via Apollo Pro 133A: www.viatech.com /products/prod133a.htm
- Soltek SL-75KV: www.kellytech.hu /mainboard/soltek/sl75kv.htm
- Epox MVP3G2: www.epox.nl /english/products /motherboard/ep-mvp3g.htm
- nVidia GeForce 2 GTS: www.nvidia.com/Products /GeForce2GTS.nsf

Vae victis!

A honi kínálatban – a világ többi részéhez hasonlóan – az asztali PC-khez újonnan eladott processzorok kategóriájában az Intel és az AMD uralja a piacot, a jelenlegi állapotok szerint az előbbi Celeron és Pentium III, míg az utóbbi Duron és Thunderbird típusú CPU-val, bár kétségtelen, hogy mindkét gyártó régebbi modelljei (Intel Pentium II, AMD K6-2) is kihasítanak maguknak egy folyamatosan zsugorodó szeletet a tortából. Mivel tesztünk leginkább előremutató szándékkal született, ezért a kifutó platformok (Socket 7, Slot 1, Slot A) processzorait már nem vettük bele a mezőnybe.

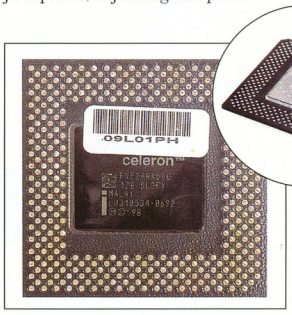

Intel Celeron PPGA – visszavonulóban

Általános irányvonalnak tűnik, hogy mivel az AMD nagy mennyiségben és olcsóbban tudja szállítani az Intelénél gyorsabb processzorait (például a 800 MHz-es Duront és az 1,2 GHz-es Thunderbirdöt), az Intel kénytelen valamelyest igazodni ehhez az árpolitikához. Bár nehezen mozdul egy olyan vállalatóriás, mint a Santa Clara-i székhelyű cég, mégis úgy tűnik, hogy az utóbbi időben felvette a kesztyűt az árverseny tekintetében – most már csak processzorait és alaplapi chipkészleteit kellene kicsit gatyába ráznia. A képzeletbeli hadvezéri kardot tehát most az AMD dobhatná a mérleg serpenyőjébe, ám nem felejthetjük Róma dicsőségét sem....

E rövid bevezető után következzék a mezőny!

Intel Celeron

A Celeron átesett az összes inteles metamorfózison. Kezdetben mindössze annyi történt, hogy a gyenge MMX utasításokkal megtámogatott Covington magot felváltotta a Mendocino, amelyben már 128 Kbyte-nyi integrált másodszintű (L2) gyorsítótár volt. Később a cég rájött, hogy a Slot 1 tokozás mégsem fogja megváltani a világot, ezért a Celeron lelke átköltözött a Pentium korszakát idéző Socket 370 foglalatba. Végül, mivel a Celeron megirigyelte a Pentium III SSE utasításkészletét, azt is megkapta, ennek fejében az utóbbi saját FC-PGA-s arcára formálta a belépőszintű Intel procit. Az idő előrehaladtával folyamatosan nőtt a Celeronok órajele, a kezdeti 266 MHz-ről egészen 766 MHz-ig, valami mégsem változott egészen mostanáig: a 66 MHz-es buszórajel, amely komoly kerékkötőnek bizonyult a gyakorlati életben. Azért írom, hogy mostanáig, mert az Intel azt tervezi, hogy 2001 első negyedévében piacra dobja a 800 MHz-es változatot, mégpedig kétféle buszsebességgel: 66 (12×66) és 100 (8×100) MHz-cel. A következő dobás a tervek szerint a 850 MHz-es Celeron lesz, amely kizárólag 100 MHz-es FSB-jú (Front Side Bus) kivitelben kerül piacra. A távolabbi jövőt tekintve a vizionáriusok 1 GHz-ről és 0,13 mikronos gyártási technológiáról regélnek – persze ezt még meg kell élni. Most következzen pár keresetlen szó tesztünk két Celeron nevű hőséről.

Először a PPGA-s tokozású, 0,25 mikronos technológiával készített 500 (7,5×66) MHz-es példányról. Ez a

proci az 500 MHz-ével volt másodmagával a mezőny sereghajtója gyári MHz-értékét tekintve. A való élet csak annyiban tért el ettől, hogy könnyedén maga mögé tudta utasítani a mezőnyből a Cyrix III 600-as procit – a többitől rendes ruhát kapott. Mint arra a tesztkonfigurációkat bemutató keretes cikkrészben utalunk, a Celeron 500 egyedi, Intel i810E-s chipkészlettel szerelt alaplapú – irodai környezetet szimuláló – konfigurációban is bizonyíthatott, olyanban, amilyenbe az Intel szánta. Ezért nem lenne szerencsés a Quake 3 Arenában vagy a 3DMark 2000-ben az integrált alaplapi grafikus vezérlővel elért (illetve el nem ért, mivel a 3DMarkba belefagyott) eredményeit összevetni a többi proci által teljesített értékekkel, amelyek ugyebár kéményen meg lettek támogatva egy nVidia GeForce 256 grafikus chippel. A többi alkalmazásban, illetve tesztprogramban a processzor lényegében azt hozta, amit vártunk tőle, sem többet, sem kevesebbet.

Az 500-as Celeron tuningolhatóságáról annyit, hogy a 0,25 mikronos PPGA technológia teteje ennél a processzornál valahol 600 MHz környékén van, tehát vad túlhajtásról senki se álmodjon. A processzor árfekvését tekintve azoknak ajánlható, akik viszonylag olcsó irodai vagy otthoni, munkára szánt gépet építenek vagy vásárolnak. Akinek elsődleges szempont a lehető legolcsóbb alkatrészek kiböngészése, az mehet lejjebb is, a Cyrix III-hoz.

Gyanítom, hogy következő, átfogó processzortesztünkben már nem találkozunk PPGA-s Celeronnal, mert bár az Intelnél még jelentős raktárkészletek vannak, a cég szép lassan kezdi kivezetni a piacról ezeket a műtyúrokat. Ezzel kapcsolatban szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét arra a kevéssé közismert tényre, hogy az alaplapgyártók zömének Intel i815 chipkészletű termékei hivatalosan nem támogatják a PPGA tokozású Celeronokat (a gyakorlatban viszont igen), kizárólag az FC-PGA-s Celeron II-ket (például Abit SE6, Asus CUSL2). Mi betettük a Celeron 500-ast a CUSL2-be: az alkalmazásokban elért eredmények a táblázatban olvashatók – tehát nem volt semmi gond ezzel a párosítással. Kivételek azonban vannak, ilyen például az AOpen AX3S-e, amely hivatalosan is hajlandó együttműködni az első generációs Celeronokkal. Mivel az i815 chipkészlet nem ismeri a 66 MHz-es buszsebességet, csak a 100 és a 133 MHz-eset, ezért Celeronoknál a buszsebesség (66 MHz) és a memóriabusz sebessége (100 MHz) aszinkron fut – alapból. Ez természetesen csak a javára válik a Celeron általános teljesítményének a mindennapi alkalmazásokban.

A második, egyben a kettes a Celeron kategóriában a 600 (9,0×66) MHz-es Celeron II. Ezt már 0,18 mikronos technológiával készítik, FC-PGA tokozással, SSE utasításokkal tupírozva (Coppermine-128 mag). Mennyiben segített ez rajta? Az SSE optimalizáció használata erősen megmutatkozott a Sandra Multimedia CPU Benchmark Floating-Point részében, illetve a processzor 3DMark 2000-ben elért eredményén. Azonos órajelet feltételezve a processzor képtelen a nyomába érni egy Pentium III-nak a Quake III Arena és a Sysmark 2000 tesztjeiben, ugyanis ezek erősen támaszkodnak a Pentium III plusz 128 Kbyte L2 gyorsítótárára, illetve szélesebb rendszerbusz keresztmetszetére.

A Celeron II ereje mégsem az új utasításkészletben rejlik, hanem meglepő módon a gyengécske 66 MHz-es rendszerbuszban. Mégpedig azért, mert az Intel 0,18 mikronos FC-PGA technológiájának határa valahol 1100 MHz környékén van erős levegőhűtés használata esetén (peltierrel, vízhűtéssel 1200 MHz), azaz a magas belső órajelszorzó sem tudja útját állni, sőt. Lényegében elősegíti a CPU tuningolását. Mint azt a múltbeli tapasztalatok, illetve mostani méréseink (Talált ezres – Celeron II tuning. PC Guru, 2000/10/96) igazolják, az Intel igazán tuningbarát Celeront készített a II-vel. Az 533A-s modellek lazán mennek 800 MHz-en, a sokak által kedvelt 566-osok pedig 850–950 MHz-en, sőt az utóbbi idők 600-asai és 633-asai akár 950–1100 MHz-en is. Természetesen megemelt magfeszültséggel és ehhez kapcsolódóan megfelelő hűtéssel (például Globalwin FOP38-cal, kisebb mérvű tuning esetén FOP32-vel) – persze nem árt beszerezni PC133-as memóriát sem.

Nem véletlen egyébként, hogy az utóbbi időben az Intel a legfrissebb Celeron II 600-akat már alapban 1,7 voltos magfeszültséggel szállítja – a kezdeti 1,5 volttal ellentétben –, és ezzel szinte túlpörgetésre kínálja ezeket a CPU-it. Pedig ahogy azt járatosabb olvasóink tudhatják, nem volt ez mindig így. Egykoron az Intel tűzzel-vassal irtotta a tuningot – persze akkor még nem létezett az AMD Duronja sem...

A fentieknek megfelelően fölöslegesnek tűnik, hogy 633 MHz-nél gyorsabb Celeron II-t vegyenek azok, akik nem idegenkednek némi gépbeli és BIOS-beli matatástól. Akik inkább a hivatalos utakon kívánnak maradni, azoknak is jó megoldás lehet Celeron II-re fejleszteni egy régebbi konfigurációt, amelynek alaplapja kompatibilis az FC-PGA tokozású CPU-kkal. Friss konfiguráció építésekor azonban érdemes megfontolni az AMD Duront ebben az árkategóriában.

Aktualitások

- Október 29-én az Intel csökkentette az asztali gépek piacára szánt processzorainak árát, illetve november 13-án hivatalosan is piacra dobta – Japánban már október közepe óta kapható – a Celeron II 733 és 766 MHz-es változatát.
- Október 30-án jelentette be az AMD a 266 MHz-es belső rendszerbuszt használó processzorait, az 1,2, az 1,13 és 1 GHz-es Thunderbird modelleket, melyekből az 1,2 és az 1 GHz-es változat 200 MHz-es busszal már régebb óta vásárolható.
- Az Intel előreláthatólag közvetlenül e lapszámunk megjelenése előtt, november 20-án indítja útjára hivatalosan a Pentium 4 processzorcsaládot, mégpedig egy 1,4 és egy 1,5 GHz-es modellel.

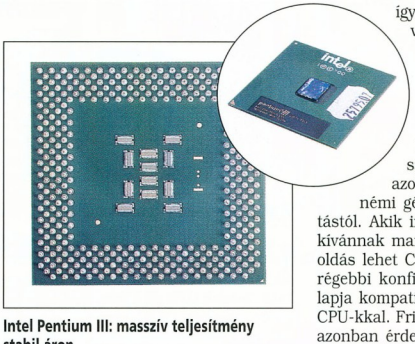

Intel Pentium III: masszív teljesítmény stabil áron

Intel Pentium III

Az Intel 1999 februárjában indította útjára Pentium III processzorát, először Slot 1-es kiszerelésben, 0,25 mikronos gyártási technológiával és a

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Intel Pentium III	Intel Pentium III	Intel Pentium III	Intel Celeron II	Intel Celeron	Intel Celeron	AMD Duron	AMD Duron	AMD Thunderbird	AMD Thunderbird	Via Cyrix III
Web-cím	www.intel.com/design/PentiumIII/prodbref			www.intel.com/design/celeron/index.htm			www.amd.com/products/cpg/duron/index.html		www.amd.com/products/cpg/athlon/index.html		www.via-tech.com/products/cyr3.htm
Műszaki adatok											
CPU órajele	500 MHz	667 MHz	800 MHz	600 MHz	500 MHz	500 MHz	600 MHz	700 MHz	700 MHz	900 MHz	600 MHz
Busz órajele	100 MHz	133 MHz	133 MHz	66 MHz	66 MHz	66 MHz	200 MHz	200 MHz	200 MHz	200 MHz	100 MHz
Memória órajele	100 MHz	133 MHz	133 MHz	100 MHz	100 MHz	66 MHz	133 MHz	133 MHz	133 MHz	133 MHz	100 MHz
Tokozás, platform	Socket 370/FC-PGA	Socket 370/FC-PGA	Socket 370/FC-PGA	Socket 370/PPGA	Socket 370/PPGA	Socket 370/PPGA	Socket 462	Socket 462	Socket 462	Socket 462	Socket 370
Gyártási technológia	0,18 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron	0,25 mikron	0,25 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron	0,18 mikron
L1 cache mérete	32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte
L2 cache mérete	256 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	128 Kbyte	64 Kbyte	64 Kbyte	256 Kbyte	256 Kbyte	0 Kbyte
Teljes sebességű a L2 cache?	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	nincs L2 cache
Magfeszültség	1,60 V	1,65 V	1,65 V	1,70 V	2,00 V	2,00 V	1,60 V	1,60 V	1,70 V	1,75 V	1,90 V
Optimalizáció, utasításkészlet	SSE	SSE	SSE	SSE	○	○	Enhanced 3DNow!	Enhanced 3DNow!	Enhanced 3DNow!	Enhanced 3DNow!	3DNow!
A teszthez használt alaplap	Asus CUSL2	Asus CUSL2	Asus CUSL2	Asus CUSL2	Asus CUSL2	Shuttle ME64	Asus A7V	Asus A7V	Asus A7V	Asus A7V	Asus CUSL2
Mérési eredmények											
Windows 98-as RC5 kliens	1 426 557 keys/s	1 894 756 keys/s	2 283 218 keys/s	1 699 700 keys/s	1 412 926 keys/s	1 410 249 keys/s	2 156 908 keys/s	2 511 039 keys/s	2 509 036 keys/s	3 240 571 keys/s	744 102 keys/s
3DMark 2000 v1.1 3DMark	3359 pont	4467 pont	5093 pont	2987 pont	1621 pont	nem futott le	2980 pont	3161 pont	3421 pont	3654 pont	1299 pont
3DMark 2000 v1.1 CPU 3DMark	216 pont	285 pont	327 pont	204 pont	93 pont	nem futott le	145 pont	153 pont	158 pont	168 pont	71 pont
SiSoft Sandra Dhrystone	1363 MIPS	1852 MIPS	2224 MIPS	1661 MIPS	1351 MIPS	1350 MIPS	1725 MIPS	2017 MIPS	2017 MIPS	2596 MIPS	676 MIPS
SiSoft Sandra Whetstone	678 MFlops	900 MFlops	1083 MFlops	807 MFlops	672 MFlops	671 MFlops	836 MFlops	973 MFlops	976 MFlops	1255 MFlops	203 MFlops
SiSoft Sandra MMX Integer	1584 it/s	2105 it/s	2527 it/s	1886 it/s	1540 it/s	1538 it/s	2053 it/s	2388 it/s	2375 it/s	3083 it/s	656 it/s
SiSoft Sandra Floating Point	2107 it/s	2801 it/s	3361 it/s	2508 it/s	717 it/s	716 it/s	2827 it/s	3293 it/s	3293 it/s	4236 it/s	1010 it/s
Quake 3 Arena demo001	77,7 frame/s	101,2 frame/s	110,2 frame/s	69,8 frame/s	71,3 frame/s	23,5 frame/s	71,9 frame/s	74,8 frame/s	83,6 frame/s	93,0 frame/s	39,3 frame/s
Sysmark 2000 (Official Run)	115 pont	144 pont	162 pont	111 pont	91 pont	84 pont	124 pont	133 pont	147 pont	170 pont	62 pont
Sysmark 2000 – Official Run, Internet Content Creation	116 pont	145 pont	165 pont	113 pont	88 pont	83 pont	125 pont	137 pont	148 pont	173 pont	48 pont
Sysmark 2000 – Official Run, Office Productivity	115 pont	143 pont	160 pont	109 pont	94 pont	85 pont	124 pont	130 pont	146 pont	167 pont	75 pont
Sysmark 2000 viszonyszám a referencia CPU-hoz képest*	1,00	1,25	1,41	0,97	0,79	0,73	1,08	1,16	1,28	1,48	0,54
Kereskedelmi adatok											
Forgalmazó	Herta	Demo Stúdió	Herta	Demo Stúdió	Juventus Team	Juventus Team	Demo Stúdió	Demo Stúdió	Demo Stúdió	Silver Computer	Senorg
Telefonszám	322-2232	329-2367	322-2232	329-2367	469-5847	469-5847	329-2367	329-2367	329-2367	209-1915	452-1000
Web-cím	www.herta.hu	www.demostudio.hu	www.herta.hu	www.demostudio.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu	www.demostudio.hu	www.demostudio.hu	www.demostudio.hu	www.silvercomp.hu	www.senorg.hu
Ár (bruttó)	48 000 Ft	68 375 Ft	116 000 Ft	33 375 Ft	27 625 Ft**	27 625 Ft**	22 125 Ft	30 500 Ft	48 000 Ft	70 500 Ft	21 875 Ft

Megjegyzés:
** 500 MHz-es Pentium III FC-PGA = 1,00*
*** nagykereskedelmi ár*

processzor sebességének felével futó 512 Kbyte L2 gyorsítótárral (32 Kbyte L1), pluszként pedig az SSE utasításkészlettel. Ugyanezen év végén új magot, a Celeron II-ben is szereplő Coppermine-t (0,18 mikron) kapott a Pentium III, amelyet mind Slot 1-es, mind FC-PGA kiszerelésben gyártottak, bár az utóbbi tokozás dominált. Noha a Coppermine magnak már csak 256 Kbyte L2 cache-e van, azt integrálták a magba, így a processzor teljes sebességén dolgozik. Az első-szintű gyorsítótár mérete változatlan maradt. Mivel az Intel a stratégiája alapján minden processzorát a Socket 370 foglalatba szerette volna terelni (a Pentium 4-gyel saját magát fúrta meg), ezért mostanra az FC-PGA tokozású CPU-k túlsúlya a jellemző. Azt sem lehet elhallgatni, hogy – főleg az Intel gyártási nehézségeinek következtében – egyelőre sok Slot 1-es Pentium III, sőt Pentium II is kapható a boltokban. A Pentium III kezdeti 100 MHz-es buszsebessége (ilyen például az 500 MHz-es változat) egyes modelleknél 133 MHz-re gyorsul (667 MHz-es változat). Tesztünkben kizárólag FC-PGA tokozású

Pentium III-asokat vizsgáltunk. A piacon lévő sokféle Pentium III megkülönböztetésére az Intel egységes betűrendszert talált ki, amely a processzor órajele utáni B-ből és E-ből áll. Az E azt jelenti, hogy a CPU Coppermine magos, a B pedig azt, hogy 133 MHz-es rendszerbuszt használ – a kettő kombinációja is létezik. A régebbi Slot 1-es alaplapokba (amelyek amúgy is együtt tudtak dolgozni a Pentium III-mal, 133 MHz-es rendszerbuszt használó CPU esetén pedig feltétlenül tájékozódni kell az alaplap kompatibilitásáról a vásárlás előtt) Slot 1–FC-PGA átalakító révén tudjuk belepasszítani az új tokozású Pentium III-akat.

A Pentium III szép sikereket könyvelhetett el bevezetése óta. Még most is óriási mennyiség fogy belőle, annak ellenére, hogy az Intelnek gyártási nehézségei voltak az FC-PGA tokozású procikkal. Az AMD Thunderbirdjének idén nyáron történt megjelenéséig a teljesítmény terén is vezető szerepet játszott a szegmensében (desktop performance CPU). Az is a Pentium III malmára hajtotta – és hajtja – a vizet, hogy rengeteg felhasználó az AMD régebbi botlásait látván egyszerűen nem bízik a cég termékeiben. Az sem tett rosszat ennek a processzorcsaládnak, hogy mivel viszonylag hosszú ideje van a piacon, elég sok alkalmazást, játékot és tesztprogramot optimalizáltak ilyen-olyan szinten az SSE utasításkészletre.

Tesztünkben is megfigyelhető a Pentium III bizonyos túlsúlya, hiszen úgy gondoljuk, hogy olvasóink leginkább ilyen processzorral felszerelt gépet hajtanak (hajtanának) otthon vagy a munkahelyükön, esetleg mindkét hadszíntéren. Ezért négy különböző sebességű példányt nyúztunk meg ebből a családból, és értelemszerűen innen került ki – a Sysmark 2000-es pontszámokat tekintve – a referenciának választott CPU is, a Pentium III 500E.

Az 500 MHz-es Pentium III mind teljesítményét, mind árát tekintve abszolút a középmezőnyben helyezkedik el. Teljesítménye elegendő akármilyen irodai alkalmazás kényelmes futtatásához, és egyelőre a legtöbb játékot is érdemben, szaggatás nélkül tudjuk futtatni vele (ha a rendszerben nincs máshol szűk keresztmetszet). Noha úgy tűnik, mind az Intelnek, mind a nagykereskedőknek (most az igazán nagyokra kell gondolni...) még szép készletük van ebből a processzorból raktáron, lassú kivezetődése a piacról az elkövetkező hónapokban nem lehet kérdéses.

A sorban következő 667 MHz-es Pentium III, ellentétben az előző példánnyal, már nem 100, hanem 133 MHz-es rendszerbuszt használ alapban, ezért azzal szembeni teljesítménytöbblete a legtöbb alkalmazásban nem egyszerűen abból adódik, hogy több MHz búvik meg benne, hanem abból is, hogy szélesebb az egész rendszer keresztmetszete. (Megjegyzés: minden processzort a gyári specifikációk és ajánlások alapján hajtottunk, bár tudvalevő, hogy például a Via Apollo Pro 133(A) alaplapi chipkészlet egyik újdonsága és előnye sokáig az volt, hogy segítségével a rendszerbusz és a memóriabusz aszinkron sebességeken futhat.) Más kérdés, hogy az általunk futtatott tesztek nagyjából a gyári órajelekkel egyező papírformát hoztak, a 667 MHz-es Pentium III nagyjából 1/3-dal nyújtott magasabb teljesítményt, mint az 500-as. Ez alól csupán a Sysmark 2000 teszt volt kivétel: abban csak 25%-kal bizonyult jobbnak. Ebből teljesen nyilvánvaló: ha valaki csak grafikai programokkal (nem professzionális kategória) kiegészített irodai alkalmazásokat futtat, netán az Interneten mászkál, akkor felesleges brutálisan gyors Pentium III-at vennie, tökéletesen megfelel egy alacsonyabb órajelű is (500, 550 vagy 600 MHz-es).

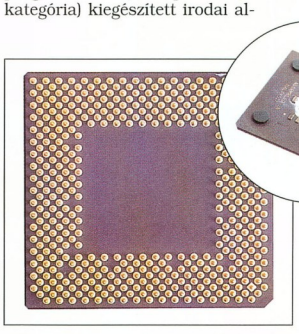

AMD Duron: megahertz-diszkontáruház

A következő lépcsőfok, a 800 MHz-es Pentium III már nagyobb ugrást jelent, főleg árban, de a leadott nyers teljesítménye sem csekély. Ugyancsak 133 MHz-es buszsebességet használ (6×133), és az előző képlethez hasonlóan ő sem volt képes felmutatni a névleg 60%-os sebességtöbbletét az 500-assal szemben sem a Sysmarkban, sem a Quake 3 Arénában: be kellett érnie 40% körüli plusszal. Teljesen bizonyos, hogy az egyszerű otthoni és munkahelyi felhasználóknak nem ez a legjobb ár–teljesítmény arányt biztosító Pentium III.

AMD Duron

Az AMD sokáig reménytelenül próbált betörni egyre újabb K6-2 és K6-III jelű processzoraival a CPU-piac Intel Celeronokkal jól körülbástyázott „budget" (olcsó) szegmensébe, mígnem rájött: itt a teljes megújulás ideje. Ez év júniusában újabb támadásba lendült Spitfire magos Duron processzoraival, amelyek azóta öt hatalmas lyukat ütöttek az Intel védőfalán. Ezek voltak a 600, 650, 700, 750 és 800 MHz-es Duronok – cikkünk megjelenésekor már csak az utóbbi három van gyártásban. Az egy dolog, hogy az azonos órajelen ketyegő (ám csak 66 MHz-es rendszerbuszt használó!) Celeron II-knél jobbak a Duronok, de ezt megfejelve még olcsóbbak is vetélytársaiknál. Futótűzszerű elterjedésüknek egyelőre a fentebb említett felhasználói idegenkedés, illetve a Socket A-s (Via KT133 chipkészletű) alaplapok viszonylag magas ára vetett gátat – ám mindkét akadály gyengülni és oldódni látszik. A Socket A egyébként kulcsszó, ugyanis ezt az új, Socket 462-nek is nevezett platformot használja az AMD Duronja és Thunderbirdje.

A Duronok 200 MHz-es rendszerbuszon (EV6) utaznak, ami nagyon gyors kommunikációt tesz lehetővé többek között az alaplapi chipkészlet és a processzor között. A memória sebessége a mai elvárásoknak és alkatrész-ellátottságnak megfelelően 100 vagy 133 MHz lehet, a memóriamodul képességeitől függően (Via KT133 chipkészlet esetén). 128 Kbyte elsőszintű és 64 Kbyte másodszintű gyorstárral rendelkeznek, de mivel ezeket a magba integrálták, a processzor teljes sebességén dolgoznak. A Duronokat 0,18 mikronos gyártási technológiával készítik, akárcsak nagy testvéreiket, a Thunderbirdöket.

Tesztünk legalacsonyabb órajelű AMD processzora a 600 (3×200) MHz-es Duron volt. Teljesítményét természetesen és elsősorban a 600-as Celeron II-höz viszonyítottuk: az összecsapásból az AMD üdvöskéje került ki győztesen, összességében mintegy 10% előnnyel. Kivétel a 3DMark 2000 teszt, amelynek AMD

Athlon nevű szoftveres optimalizációja a jelek szerint – mint az később a Thunderbirdöknél is megmutatkozik – jóval gyengébbre sikerült, mint az Intel SSE-s. Az igazán fontos Sysmark tesztben azonban több mint 10%-ot vert vetélytársára a Duron, sőt még az ugyancsak SSE optimalizációt tartalmazó Quake III Arenában is jobb volt a Celeron II-nél (bár érdekes módon itt az 500-as Celeron is maga mögé utasította a Celeron II-t).

Tesztünk másik Duronja 700 MHz-en (3,5×200) ketyegett. Cikkünk írásakor ez volt a legmagasabb órajelű, a hazai kiskereskedelemben is kapható típus ebből a családból. (Lapunk utcára kerülésének időpontjában valószínűleg már kapható lesz magasabb órajelű változat is.) Bár a 700-as névlegesen 17%-kal gyorsabb a 600 MHz-es változatnál, ezt a különbséget csak a processzormag–órajel együttes nyers erejét elbíráló SiSoft Sandra tesztekben sikerült realizálni. A való élet alkalmazásaiban, a Quake III-ban és a Sysmarkban 10% alá esett az előnye. Durván leegyszerűsítve hasonló mondható el, ha a 667 MHz-es Pentium III-mal hasonlítjuk össze. A sandrás eredményekből kitűnik, hogy a Duron/Thunderbird mag sokkal erősebb, mint a Coppermine, de mivel a Pentium III 256 Kbyte másodszintű gyorsítótárából rengeteget profitálnak az alkalmazások, ezért a való világ alkalmazásaiban gyorsabb az Intel eme processzora. Quake 3-ban nem is elhanyagolható mértékben, 35%-kal teljesített jobban, de ebben szerepet játszik az SSE is. A képet persze erőteljesen árnyalja, hogy a Duron a felébe sem kerül a 667 MHz-es Pentium III-nak...

Végül az AMD Duronjairól feltétlenül el kell mondanunk, hogy a Celeron II-khöz hasonlóan kiválóan tuningolhatók, ám fölpörgetésük az érzékenyebb, magasabb órajelű rendszerbusz miatt kicsit másképp történik: a gyárilag kötött órajelszorzó feloldásával. Ehhez olyan alaplap kell, amelyik támogatja ezt a funkciót, például Asus A7V, Abit KT7, Epox 8KTA+ vagy Soltek SL-75KV+. Általában minden Duronra igaz – órajeltől függetlenül –, hogy a „gyengébb" példányok 800 MHz-ig, a „vastagabbak" akár 1050 MHz-ig is fölpörgethetők, megfelelő hűtéssel. (▶ Fölpörgetés ceruzával! CHIP, 2000/9/89.)

Összegezve: az AMD Duron processzorai kifejezetten olcsók, és ehhez az olcsósághoz nagyon jó teljesítmény járul már a procik gyári órajelén is, hát még ha nekiállunk tuningolni. Természetesen fölpörgetés esetén veszíthetnek remekbe szabott stabilitásukból.

AMD Thunderbird

Az AMD a Duronokkal egy időben, ez év júniusában bocsátotta útjára Thunderbird nevű – és egyelőre zászlóshajóként funkcionáló – CPU-it (hivatalosan Athlon a nevük, a

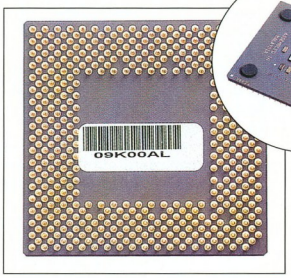

AMD Thunderbird: a teljesítmény 462 lába

Thunderbird elnevezés csak a Slot A-s daraboktól való egyértelmű megkülönböztetésre szolgál). A két típus piacra kerülésének egybeesése nem véletlen, ugyanis mint azt már fentebb említettük, a két processzorcsalád ugyanazt a magot használja. A különbség csak annyi, hogy míg a Duronon a 128 Kbyte L1 gyorsítótárhoz mindössze 64 Kbyte másodszintű járul, addig ez utóbbinak a mérete a Thunderbirdben 256 Kbyte. Összességében tehát 384 Kbyte a benne lévő gyorsítótárak teljes mérete, ami nagyon impresszív, tekintve, hogy mindez teljes processzorórajelen fut. Az Intel Coppermine-jával ellentétben – ahol ugyanakkora a mag mérete a 256 Kbyte L2 cache-sel rendelkező Pentium III-ban és a 128 Kbyte L2 táras Celeron II-ben, a különbség csupán az, hogy az utóbbinál a cache fele le van tiltva – a Thunderbird magja mintegy 20 négyzetmilliméterrel nagyobb, mint a Duroné, oda fér a további 192 Kbyte L2 cache. Többek között ennek a takarékos megoldásnak köszönhető a Duronok kedvező ára.

A 200 MHz-es EV6 busz – amelyet az AMD az utóbbi időben feltornázott 266 MHz-esre, illetve felkészítette az együttműködésre a DDR SDRAM-okkal (lásd AMD 760-as alaplapi chipkészlet) – ezeknél a prociknál is jelen van. Ráadásul a Thunderbirdök szintén Socket A foglalatba ülnek bele. Ezek a tényezők komoly upgrade-lehetőséget hagynak azoknak, akik esetleg egy Duron segítségével teszik próbára az AMD-t.

A Thunderbird magfeszültsége 0,1–0,15 volttal magasabb, mint a Duroné. Ez a többlet táplálja a plusz cache-t. A két processzortípus közti különbségek ott fejeződnek be, hogy az AMD stratégiai okokból – egyébként teljesen logikusan – elkerüli az átfedést a gyártásban levő Duronok és Thunderbirdök órajele között. E pillanatban ez azt jelenti, hogy míg Duronból 700–800 MHz-ig, addig Thunderbirdből 850–1200 MHz-ig gyártanak példányokat.

Tesztünk két Thunderbirdje közül a 700 MHz-es volt a kisebb, ezért az ő érdemeinek taglalásával nyitunk. Kezdjük azzal, hogy az Asus A7V BIOS-ának „Optimal" beállításait vissza kellett venni „Normal"-ra, mert a 3D-s grafikát használó tesztekben (Quake 3 Arena, 3DMark 2000) lefagyott a rendszer (bár végül a Quake 3 tesztet nagy nehezen sikerült „Optimal" beállításokkal is lefuttatni). E nehézségek miatt csak ennek figyelembevételével lehet összevetni az azonos órajelű – 700 MHz-es – Thunderbird és Duron mérési eredményeit. A lefagyásnak többféle oka lehet, kezdve attól, hogy a Thunderbird a több cache miatt többet fogyaszt és jobban leterheli az alaplapot, vagy ugyanezért érzékenyebb az alaplap beállításaira, egészen addig, hogy az alaplapi chipkészletet sokkal jobban igénybe veszi a 256, mint a 64 Kbyte L2 cache kezelése, és ezért időzítési problémák léphetnek fel. Lehet, hogy egy BIOS-frissítés a jövőben orvosolja ezt a problémát.

A 700 MHz-es Duront a valós alkalmazásokban mindenesetre nagyjából 10%-kal veri. A Sandra Multimedia CPU Benchmark eredményeiben nincs eltérés – elvégre ugyanarról a magról van szó. A 700-as Thunderbird némileg jobban teljesít, mint a 667 MHz-es Pentium III, és csak a Pentium III architektúrát preferáló Quake-ben és a 3DMarkban kap ki tőle. Most már le lehet szögezni, hogy a Quake-őrültek processzora – egyelőre – a Pentium III. De itt sem szabad megfeledkezni arról, hogy a 700 MHz-es Thunderbird csak a háromnegyedébe kerül a 667-es Pentium

III-nak. Hozzátéve azt, hogy az új i815 chipkészletű alaplapok ára nagyon közel van a Via KT133 chipkészletűekéhez, még a platform összköltsége sem szólhat a Pentium III mellett (hacsak nem a Via Apollo Pro 133A chipkészletre szavazunk, amely kellemes, bár nem csúcsteljesítményű megoldás). Ezek szerint tehát egy 700 MHz-es Thunderbird, belepasszítva egy Soltek SL-75KV alaplapba (KT133-as alaplapok – PC Guru, 2000/11/108) nagy teljesítményű, ám távolról sem pénztárcát romboló megoldás.

A másik tesztelt Thunderbird komolynak számító darab volt, és gyárilag 900 MHz-en (4,5×200) ketyegett. Az RC5 kódtörési tesztben elért eredménye nagyon impozáns, tehát akit érdekel az 1000 dolláros díj (lásd a CPU-tesztcsomag mutatóinak keretes cikkrészét), az bizalommal fektethet ilyen processzorba. Névlegesen a 900-as Thunderbird nagyjából 30%-kal gyorsabb a 700-asnál, és ezt az eredményt a Sandra hozta is. Ugyancsak előre látható volt, hogy a Quake III Arenában és a 3DMarkban kisebb lesz a különbség. A Sysmark 2000 hasonló tanulságokat hozott, mint a Pentium III-nál: az irodai és az internetes teljesítmény nem növekszik lineárisan az órajel emelkedésével, az ilyen célra tökéletesen megfelelnek az alacsonyabb órajelű, 700 vagy 750 MHz-es Thunderbirdök, de még a Duronok is.

A 900 MHz-es Thunderbirdnek hatalmas számítási teljesítménye mellett az is nagy pozitívuma, hogy az AMD többi processzorához hasonlóan szinte hetente esik valamicskét az ára. Ár–teljesítmény szempontjából csak az öcsike, a Duron veheti fel vele a versenyt. Ajánlott felhasználási területei: (fél)professzionális grafikai alkalmazások, videoszerkesztő szoftverek, bármilyen nagyobb mérvű kódolást, dekódolást végző programok.

Via Cyrix III

A Via Technologies tavaly nyáron a Cyrix és az IDT Centaur mérnöki csoportjának a felvásárlásával felkészült arra, hogy alaplapi chipkészletei mellett processzoraival is elárassza a piacot.

Ennek legfrissebb terméke a megújult, „Samuel" magos Cyrix III, amely ez év júliusának környékén debütált. Régebben létezett egy „Joshua" maggal szerelt CPU is, amelyet a Via eldobott a Centaur csoport által megalkotott termék kedvéért. A többi

A teszthez használt konfigurációk

Két fő, illetve egy kiegészítő összeállítást használtunk a teszt során. Az AMD processzorait Asus A7V alapra (Via KT133 chipkészlet, Socket 462, Rev. 1.02; Ramiris, 66 962 Ft), míg a Socket 370 foglalatba illő CPU-kat Asus CUSL2-re (Intel i815 chipkészlet, Socket 370, Rev. 1.02; Ramiris, 68 475 Ft) épülő rendszerben teszteltük. Minden más lényeges alkatrész megegyezett a teszt pártatlansága érdekében.

A kiegészítő konfiguráció esetében kifejezetten olcsó, főleg irodai használtra szánt gépet szimuláltunk a mérési eredmények körének bővítése érdekében.

A kiegészítő rendszer Intel i810E chipkészletű alaplapon, saját integrált grafikus vezérlőjével és audiovezérlőjével dolgozott a tesztek során egy 500 MHz-es Celeronnal.

Lássuk részletesen a konfigurációkat (az árak bruttóban értendők):

AMD és Intel konfiguráció kiegészítői

- Globalwin FOP38 hűtő (5300 Ft, Kelly-Tech)
- VT 128 Mbyte PC133 CAS3 memóriamodul (35 000 Ft, Kelly-Tech)
- Asus V6600 Deluxe grafikus kártya – nVidia GeForce 256 chip, 32 Mbyte SGRAM, Rev. 1.0 (87 875 Ft, Macroda)
- Golden Melody Hi-Live PCI hangkártya – ESS 1938S chip (4200 Ft, Kelly-Tech)
- IBM DTLA-305030 merevlemez – 30,4 Gbyte, 5400 fordulat/perc, IDE (44 125 Ft – nagykereskedelmi ár, Juventus Team)
- Pioneer DVD-104S slot-in 10-szeres DVD-olvasó (46 125 Ft, Herta)
- Vargáné és Tsa. Bt. IBP-42 tápegység, ATX, 230 W (Herta, külön nem árusítják)

Kiegészítő konfiguráció

- Shuttle ME64 alaplap – Intel i810E chipkészlet, Socket 370/Slot 1 (42 375 Ft – nagykereskedelmi ár, Juventus Team)
- Integrált Intel i752 grafikus vezérlő, 4 Mbyte 133 MHz-es video cache
- Integrált AD1881 audiovezérlő
- 500 MHz-es Intel Celeron (27 625 Ft – nagykereskedelmi ár, Juventus Team)
- Best Cooler 586-25C hűtő (1113 Ft – nagykereskedelmi ár, Juventus Team)
- Emellett a másik két konfigurációbelivel megegyező memóriamodult, merevlemezt, DVD-olvasót és tápegységet használtunk.

Szoftverkörnyezet

Minden konfigurációra először a magyar Windows 98SE-t telepítettük. Erre tettük fel és futtattuk a tesztprogramokat.

●

A konfigurációkhoz alkatrészeket biztosító cégek:

- Macroda, 214-2392, www.macroda.hu
- Ramiris, 349-5363, www.ramiris.hu
- Juventus Team, 469-5847, www.juventus-team.hu
- Kelly-Tech, 350-1246, www.kellytech.hu/index2.html
- Herta, 322-2232, www.herta.hu

További információk a tesztben szereplő alkatrészekről:

- Asus CUSL2: www.asus.com.tw/products/Motherboard/pentiumpro/cusl2/index.html
- Asus A7V: www.asus.com.tw/products/motherboard/socketa/a7v/index.html
- Asus V6600 Deluxe: www.asus.com.tw/products/Addon/Vga/agpv6600d/index.html
- Globalwin FOP38: www.globalwin.com.tw/new-product/fop38.html
- Shuttle ME64: www.spacewalker.com/english/mainboard_detail_info.asp?number=66
- IBM DTLA-305020: www.storage.ibm.com/hardsoft/diskdrdl/desk/ds34gxp.htm
- IBM DTLA-305030: www.storage.ibm.com/hardsoft/diskdrdl/desk/ds40gv.htm
- Golden Melody Hi-Live: www.kellytech.hu/soundcard/cinaaction/sc4000.htm
- Pioneer DVD-104S: www.pioneerusa.com/dvd_single.html#DVD104114

gyártó chipjeihez hasonlóan a Samuelt is 0,18 mikronos technológiával készítik, és bár magfeszültsége magasabb azokénál, fogyasztása jóval a konkurens CPU-ké alatt marad, nem éri el a 10 wattot. Hol spórolható meg ez a rengeteg energia? Mint azt már korábban is megírtuk: a számítási teljesítmény terén (▶ Lassú, de megfontolt – CHIP 2000/9/74). Cserébe viszont lespórolhatjuk a ventilátort a hűtőbordáról, legalábbis a Via ezt állítja...

A Cyrix III Socket 370-kompatibilis processzor. Az alaplap BIOS-ának azonban ismernie kell ezt a fajta CPU-t, mert van néhány speciális szolgáltatása, amit annak támogatnia kell.

A Samuel amolyan átmenet az Intel és az AMD processzorai között: támogatja mind az AMD féle 3DNow!-t, mind az Intel MMX utasításkészletét. A Cyrix III-ban 128 Kbyte L1, viszont nuku, azaz 0 Kbyte L2 gyorsítótár van – többek között erre vezethetők vissza a tesztjeinkben mért, nem éppen szívderítő eredményei. Az eredeti technikai specifikációk alapján a Cyrix III-ak 133 MHz-es rendszerbuszt használnak, de a hozzánk eljutott példány bizony a rászitázott adatok alapján is csak 100 MHz-eset.

Ezzel rá is térhetünk a nálunk járt Cyrix III-ra, a 600 MHz-esre (6×100). 1,9 voltos alap magfeszültsége jól jellemzi a fentebbi állítást a kissé magasabb feszültségigényről. Szép a chip feliratozása – ezzel vége is a pozitívumainak. Mint azt mérési adataink mutatják, minden egyes alkalmazásban jelentős vereséget szenvedett még a mindenkori hátulról második processzortól is. Egyetlen kivétel volt, a Sandra CPU Multimedia FPU Benchmarkban képes volt megverni az 500 MHz-es Celeront, mert az Intel processzora sem SSE, sem 3DNow! utasításkészlettel nem rendelkezik, ez a teszt pedig erősen támaszkodik ezekre, ha jelen vannak. A Quake III Arenában elért művelet/s értéket nézve stílszerűen csak annyit tudunk mondani a többiek vele szemben elért eredményéről, hogy „Humiliation!"

A Sysmark 2000-ben nagyjából kétszer annyi idő alatt végezte el a feladatokat, mint az amúgy sem bivalyerős, referenciaként használt 500 MHz-es Pentium III.

A sysmarkos eredményekből kitűnt, hogy a Samuel sokkal jobb eredménnyel teljesítette az irodai alkalmazásokat, mint az internetes tevékenységeket, ami már egyértelműen mutat összegzésünk felé.

A Via Cyrix III-at csak azoknak tudjuk ajánlani, akik szövegszerkesztésen és táblázatkezelésen kívül nem nagyon csinálnak mást a gépükkel, és feltétlenül a legolcsóbb, Socket 370 foglalatba illő processzort kívánják megvenni – ebben az esetben is inkább az 500 és 550 MHz-es változatokat keressék, előbbinek a vételára mindössze bruttó 16 ezer, míg az utóbbié 17 ezer forint körül jár. Szó, mi szó, tényleg olcsó.

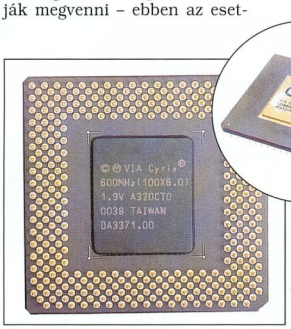

Via Cyrix III: csak lazán...

Ajánlások

A tíz processzort két kategóriába soroltuk: az *olcsó* kategóriába a bruttó 35 ezer forint alatti vételárúakat, a *teljesítmény* kategóriába pedig az ennél drágábbakat. Mindkét kategóriába öt versenyző került, ennek alapján mindkét szegmensben kiosztottunk egy-egy CHIP-TIPP-et és egy vásárlási ajánlatot, valamint odaítéltünk néhány „különdíjat" is.

Az *olcsó* kategóriában egyértelműen a 600 MHz-es AMD Duron nyerte a CHIP-TIPP-et: hihetetlenül alacsony vételára mellett masszív teljesítményt nyújt, és mesésen fölpörgethető. Bár ezek a pozitívumok a többi Duronról is elmondhatók, de a 600-as ár–teljesítmény aránya a legjobb. Más kérdés, hogy mivel az AMD már nem gyártja, készletei máris apadóban vannak.

Ha lecsúsznánk róla, jó alternatíva lehet a 600 MHz-es Intel Celeron II, amelynek szintén kedvező az ára, remekül fölpörgethető, és sok alkalmazás használ veszi az SSE utasításkészletének.

A *teljesítmény* kategória CHIP-TIPP-je ismét egy AMD processzoré, a 700 MHz-es Thunderbirdé. Remek teljesítményt nyújt, kifejezetten előnyös áron, emellett a KT133/Socket A platformon inteles stabilitású. Vásárlási ajánlatunk ebben a kategóriában a 667 MHz-es Intel Pentium III, amely ha nem is kiemelkedő, de kifejezetten masszív teljesítményű minden téren, és most már földi halandó is képes megvenni, hála az árcsökkentéseknek. Ahol SSE utasításkészlet kell a probléma gyors megoldásához, ott ezt a procit bátran be lehet vetni. Az is ezt vegye, aki csak az Intelnek hisz.

A szerző szívéhez legközelebb álló *Quake III Arena CPU* különdíj is ennek a processzornak jut. Megfizethető, és ha tisztességes videokártyát rakunk mellé a rendszerbe (legalább GeForce 256 DDR-t), a Quake 3 Arena szárnyakat kap. A mérésekből is kitűnt, hogy míg az 500 MHz-es Pentium III-nál erősen CPU-limitált a Quake timedemó futása, addig ennél a processzornál már elhanyagolható ez az akadály – csak össze kell vetni a mérési adatokat összegző táblázatunkban, hogy milyen eredményt ért el a Quake III-mal az 500, a 667 és a 800 MHz-es Pentium III.

A *kódtörők és hackerek CPU-ja* cím tulajdonosa nem is lehet más, csak az AMD 900 MHz-es Thunderbirdje. Már csak kellően nagy szótárfile-ra lesz szükség...

A *legszerényebb processzor* kitüntető cím birtokosa a 600 MHz-es Via Cyrix III, mert fogyasztásában, teljesítményében és nem utolsósorban árában is kifejezetten szerény.

Kitekintés

Bár még korai, hiszen teljesen bizonytalan, mikor készítünk újból átfogó processzortesztet, mindenesetre néhány irányvonalat érdemes felvázolni. Előző processzortesztünket a februári számunkban olvashatták, ami ugyebár tízhónapos tesztelési ciklust jelentene, ám mindenki tisztában van vele, hogy felgyorsultak a történések ezen a fronton (is), ezért érdemesebb 6–8 hónapban gondolkodni.

Ekkor már elképzelhető, hogy akár 1,7 GHz-es gyári órajelű Pentium 4-esek is szerepelnek majd tesztünkben.

Az sem lenne meglepő, ha már mérickélni tudnánk a 0,13 mikronos technológiával készülő Pentium III-akat (Tualatin), az azonban bizonyosnak tűnik, hogy 850–866 MHz alatti Pentium III már nem nagyon

Hogyan mértünk?

A BAPCO *Sysmark 2000 1.0*-ja lényegében teljes körű nyúzótesztet végez a gépünkön irodai, 2D-s grafikai és internetes alkalmazások tekintetében az *Official Run* menüpont kiválasztása után. Végül generál egy viszonyszámot, amelyből következtetni tudunk gépünk izmosságára ezeken a felhasználási területeken. A Sysmark 2000-rel nagyrészt az alaplap gyorsaságát, a memória adatátvitelének sebességét, illetve a CPU erejét tudjuk kombinált módon meghatározni. Általánosságban elmondható, hogy a hivatalos futás során elért 150 feletti pontszám már kifejezetten jó, viszont a 70 pont alatti érték már meglévő hardvere fejlesztésére késztetheti a felhasználót. Csak érdekességképpen és összehasonlítási alapul: egy Epox MVP3G2 alaplap 450 MHz-es AMD K6-III-mal, 64 Mbyte PC100-as memóriával és 16 Mbyte-os nVidia TNT-vel Windows 98SE alatt 74 pontot, míg egy Asus A7V alaplap 1,2 GHz-es AMD Thunderbirddel, 128 Mbyte PC133-as memóriával, 32 Mbyte-os nVidia GeForce 2 GTS-sel szintén Windows 98SE alatt 214 pontot produkál (1024×768/16-os felbontás mellett).

A mérésekhez a képernyő felbontását 800×600 képpontosra állítottuk, 32 bites színmélységgel, illetve telepítettük a mérőprogram 4B jelű patchét, amely az eredeti verzió több bosszantó hibáját orvosolja.

●

A MadOnion által jegyzett *3DMark 2000 v1.1* a Microsoft-féle DirectX Direct3D elemének alkalmazhatóságát, illetve futási gyorsaságát hivatott tesztelni. A tesztprogram futása során a CPU ereje, a videokártya képességei, illetve a memóriabusz szélessége jut főszerephez. Az objektivitás kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a 3DMark néha megbízhatatlan eredményeket ad. Azért döntöttünk mégis a használata mellett, mert ez a csomag a legelterjedtebb Direct3D-nyaggató program.

A mérések során minden esetben letiltottuk a videokártya hardveres T&L (transformation & lighting) egységét, hogy minél nagyobb terhelés jusson a processzorra. Ugyanezért a tesztprogramot 640×480 képpontos felbontásban, 16 bites színmélységben (16 bites textúrák, 16 bites Z-puffer, tripla képpuffer) futtattuk, és mindenhol bekapcsoltuk a megfelelő processzoroptimalizációt, ahol erre lehetőség nyílt (3DNow!, 3DNow! Enhanced, Intel SSE).

●

A *Quake III Arena* remek mérőeszköz a konfigurációk OpenGL grafikus felület alatt nyújtott teljesítményének a megállapítására. A program hangsúlyozottan terheli a videokártyát (ha hagyjuk...), illetve a CPU-t.

A teszt sorát az 1.17-es verziójú, úgynevezett „point release" felrakásával kezdtük. A részletes beállítások:

System/Setup: Video Mode: 640×480; Color Depth: 16 bit; Fullscreen: On; Lighting: Lightmap; Geometric detail: Medium; Texture Detail: 3. fokozat a csúszkán; Texture Quality: 16 bit, Texture Filter: Bilinear.

System/Sound: Sound Quality: Low; A3D: Off.

System/Game Options: Simple Items: Off; Marks On Walls: On; Ejecting Brass: On; Dynamic Lights: On; Identify Target: On; High Quality Sky: On; Sync Every Frame: Off; Force Player Models: Off; Draw Team Overlay: Off.

Konzolba írandó parancsok: /timedemo 1 és /demo demo001

Noha méréseink során nagyrészt egy hardveres T&L egységgel rendelkező videokártyával dolgoztunk, mivel a Quake 3 Arena nagyon erősen támaszkodik a CPU-ra, ezért elég markánsan megmutatta a processzorok közötti különbségeket.

●

A distributed.net által *Windows 95/98/NT-re* készített *RC5 kliens*, amely többek között a 64 bites RC5 kód törésére is alkalmas, rendelkezik beépített benchmarking opcióval, ezért alkalmas CPU-k tesztelésére is. A kliens egyetlen dolgot tud lemérni, azt viszont megbízhatóan: a processzor egész számos műveletvégző teljesítményét. Ezért van az, hogy az ugyanazon családhoz és ághoz tartozó processzorok – például két AMD Duron – RC5-törésben elért eredményei lineáris összefüggést mutatnak az órajellel. A kliens pontos verziószáma: dnetc.exe v2.8010-462-CTR-00070113 for Win32 – Windows 4.10.

●

A SiSoft gyártotta *Sandra 2000 Standard* (7.6.49), a „minden hardvertesztelő barátnője"-ként elhíresült program gépünk szinte minden porcikáját megméri. A CPU-k teljesítményének mérésére két részcsomagját vetettünk be: a CPU Benchmarkot (CPU Dhrystone/Whetstone), illetve a CPU Multimedia Benchmarkot (Integer MMX/Floating-Point FPU).

A legutolsó érték esetében, ahol lehetett, a program optimalizációt alkalmazott (3DNow!, 3DNow! Enhanced, SSE).

●

- Sysmark 2000: www.bapco.com /sysmark2000pr.htm
- A 4B patch a Sysmark 2000-hez: www.bapco.com /SYSmark2000Patch4B.exe
- 3DMark 2000: www.madonion.com /performance/3dmark2000/
- 3DMark 2000 v1.1 letöltése: ftp.telepac.pt/pub/3dfiles /utility/3dmark2000v11.exe
- Quake 3 Arena 1.17 Point Release letöltése: ftp.telepac.pt/pub /3dfiles/patches /q3pointrelease_117.exe
- Quake 3 Arena: www.quake3arena.com
- Distributed.net RC5: http://distributed.net/rc5 /index.html.en
- Distributed.net Windows 98-as kliensének letöltése: ftp.distributed.net/pub/dcti /current-client /dnetc-win32-x86-setup.exe
- SiSoft: www.sisoftware.demon .co.uk/sandra/
- Sandra 2000 Standard 7.6.49 letöltése: www.simtel.net/pub /simtelnet/win95/util/san649.zip

fog szerepelni az összeállításban. Az Intelnél maradva: 800–850 MHz-es, gyárilag 100 MHz-es rendszerbuszt használó Celeronokat fogunk nyaggatni – bár velük kapcsolatban sok meglepetés nem fog érni minket.

Az AMD háza táján már a nemrég piacra érkezett 266 MHz-es rendszerbuszt használó procikat tesztelhetjük. A Thunderbirdök addigra akár az 1,5 GHz-es magasságot is elérhetik, sőt talán a Duronok is felkerülnek a gigás tartományba. És persze mindenütt DDR SDRAM memória lesz a polcokon.

A technológia adott, a levegőben van, legfeljebb még nem értünk meg rá...

Rixer György

Mind tökéletes.

A világ legnagyobb monitorgyártójaként a Samsung Electronics arra törekszik, hogy az innovatív megoldásokra épülő termékek alkalmazása természetes igény lehessen. A számítógép-monitorok evolúciójában a sík képernyőfelület a precizitás megteremtője. A Samsung fejlesztéseinek középpontjában a végfelhasználó áll, ezért kibővítettük a síkképcsöves termékválasztékunkat. A legkorszerűbb technológia mostantól mindenki számára elérhető.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

www.samsung.hu

- 5 x 10/100 Mbit/s port
- Asztalra helyezhető vagy falra szerelhető
- Plug & Play telepítés
- Ingyenes műszaki támogatás

- 8 x 10/100 Mbit/s port
- Desktop switch
- Plug & Play telepítés
- Ingyenes műszaki támogatás

- 16 x 10/100 Mbit/s port
- Asztalra helyezhető vagy rack-be szerelhető
- "Daisy Chain" port az uplink összeköttetésekhez
- Ingyenes műszaki támogatás

- 24 x 10/100 Mbit/s port
- Asztalra helyezhető vagy rack-be szerelhető
- ULAN támogatás
- Ingyenes műszaki támogatás

Mega Bite*

FAST ETHERNET

* Sült burgonya és üdítő nélkül

Könnyen emészthető árak

Az SMC EZ Switch 10/100 kapcsolói

- 0,8, 1,6 vagy 2,4 Gbit/s aggregát sávszélesség
- A pufferelt "Store and forward" (tárolás és továbbítás) architektúra meggátolja a rossz adatcsomagok továbbítását
- Plug & Play telepítés, konfigurálásra nincs szükség
- Auto Negotiation funkció a hálózati sebesség automatikus kiválasztására
- Portonként max. 100 Mbit/s dedikált sávszélesség
- Hálózati állapotjelző LED-ek

SMC Networks GmbH, Freischützstrasse 81, D-81927 München
Tel: +49 89 9 28 610, Fax: +49 89 9 28 61 230, Support: +49 89 9286 1130
http://www.smc-europe.com

Tech Data
COMPUTER 2000 — Tel: 236-1199
CHS — Tel: 451-3500
HRP HUNGARY KFT — Tel: 452-4600
RRC Business Telecommunications — Tel: 236-9000

SMC Networks

Ugorjon be hozzánk!

Qwerty Computer Bázis
1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687

Qwerty Epson-Olympus Szaküzlet
1114 Budapest, Bartók B. út 9. Tel.: 466-5419

Qwerty Mammut – Mammut Üzletközpont

Qwerty Skála-Buda – Skála Budapest Nagyáruház

Qwerty Centrum-Kispest – Centrum Kispest Áruház

Már öt szaküzletben várjuk!

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Minden, ami számítástechnika

Házias SCSI

Előző számunkban az asztali gépekbe való IDE merevlemezeket vizsgáltuk meg. Most a SCSI csatolást és a Magyarországon könnyen hozzáférhető, néhány – főként szerverekbe való – SCSI merevlemezt mutatjuk be.

Előző, IDE merevlemezeket vizsgáló tesztünkhöz képest viszonylag kevés, mindössze 4 SCSI egység szerepelt a mezőnyben. Ez a szám egyébként nagyjából meg is felel a hazánkban raktárkészleten levő SCSI merevlemez-típusok számának. A tesztünkben szereplők azok, amelyekre így, önálló alkatrészként is kereslet van, a nagyobb kapacitásúak rendszerint szerverekbe építve kerülnek kereskedelmi forgalomba. E merevlemezek sebességét és elérési idejét nem is egymás közt, sokkal inkább IDE társaikéval érdemes összehasonlítani. Előtte azonban röviden kitérünk a SCSI eszközök felépítésére és működésére.

A SCSI

A SCSI (Small Computer System Interface) párhuzamos csatolófelület a számítógép és a perifériák között. Noha hivatalos szabvány csak 1986-ban lett belőle, koncepciója a hatvanas évek mainframe gépeiig nyúlik vissza.

Intelligens rendszer, a hardverközeli információkat az eszközök saját maguk tartalmazzák, a rendszernek nem szükséges tudnia, hogy például egy merevlemezben hány olvasó- és írófej van, vagy egy szalagmeghajtó hány sávot kezel.

Ha ezekre az információkra is szüksége van egy programnak, parancsok segítségével lekérheti az adott hardver paramétereit.

Az intelligens eszközök előnye, hogy a vezérlő (host) könnyen alkalmazkodik a később rendszerbe illesztett hardverekhez, nincs szükség újabb meghajtóprogram telepítésére.

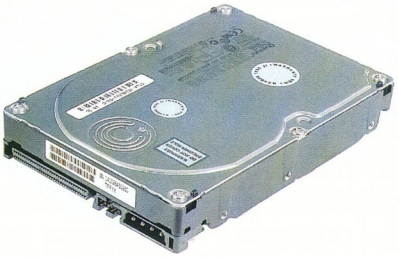

Quantum Atlas V – PC-alapú szerverekbe, nagy teljesítményű munkaállomásokba

A kábeleknél és vezetékeknél érdemes betartani két aranyszabályt. Az egyik: jó minőségű alkatrészeket használjunk! Sok időt nyerhetünk, és sok bosszúságtól megkímélhetjük magunkat, ha esetenként drágább, de megbízhatóbb terméket választunk. A lehetőségekhez mérten érdemes aranyozott csatlakozóval, árnyékolt vezetékekkel szerelt kábelt vásárolni. A második szabály: ne használjunk a szükségesnél hosszabb kábelt.

SCSI rendszer használatakor szükséges egy lezárás (terminator), amely lényegében egy ellenállás-hálózat a korrekt illesztés érdekében. Az impedanciaillesztés nagyon fontos ahhoz, hogy a buszon tiszta jelekhez jussunk, ne képződjenek visszaverődések. Van kábelre csatlakoztatható és vezérlőbe integrált lezárás is.

Elektronikai szempontból kétféle, egymással inkompatibilis busztípus létezik, a single-ended (SE), valamint a differential. Ez azt jelenti, hogy két fő csoportja létezik a SCSI eszközöknek és vezérlőknek, és ezek nem keverhetők egy buszon. Létezik azonban egy átalakítóegység, amelynek segítségével átalakíthatjuk a single-ended buszt differential típusúvá és viszont. Az SE busz kétféle feszültségszintet használ: 0 V és 5 V (ezek a szabványos TTL szintek), s az egésznek közös földpontja van, a zavaró hatások pedig a földponthoz viszonyított jelszintet érintik leginkább. 25 vezeték van használatban a földelés céljára, és a busz maximális hossza nem haladhatja meg a 6 métert. Létezik megoldás a vezetékek számának csökkentésére, de ez a földvezetékek számának rovására történik, és nem ajánlott ilyen kábel használata. Ha ugyanezen a buszon Fast SCSI eszköz is működik, úgy a használható kábelhossz lecsökken 3 méterre. Ultra SCSI 8 bit (Fast-20) esetében 1,5 méter a maximális kábelhossz, Ultra SCSI 16 bit (Fast-40) esetében 0,75 méter.

Látszik, hogy az újabb, gyorsabb SCSI eszközöknél a kábelhossz a kritikus pont. Emiatt vált szükségessé a differential SCSI busz bevezetése a SCSI-2 szabványban. A differential busznál használható maximális kábelhossz 25 méter, ami nagy különbség! A differential busz működése a következő: minden egyes adatbitet (8 vagy 16 darabot) két-két kábel továbbít (rendszerint csavart érpár).

Tehát minden egyes jel vezetékpáron utazik, és a két – egyébként összecsavart – vezeték közötti feszültségkülönbség (differencia) határozza meg a jel logikai szintjét. Ám a két vezeték földponthoz viszonyított jelszintje a zavaró hatások által egyforma mértékben változik, az e hatások által leginkább érintett földpont és akármelyik jelvezeték közötti feszültségkülönbség viszont érdektelen a rendszer szempontjából.

- Feneketlen (adat)hordók – CHIP, 2000/11/84
- webopedia.internet.com /TERM/S/SCSI.html
- www.adaptec.com/technology /benchmark/scsivudma.html
- www.arstechnica.com /paedia/s/scsi.html
- www.hardwarecentral.com /hardwarecentral/print/36
- www.paralan.com/sediff.html
- www.pcguide.com/ref/hdd /if/scsi
- www.scsi.org
- www.scsifaq.org
- www.scsilibrary.org
- www.scsita.org/Pictures.html
- www.sharkyextreme.com /hardware/guides /hard_drive_guide
- www.ultra160-scsi.com

Adatátviteli szempontból is kétféle SCSI csatolás létezik. A narrow SCSI (keskeny) 8 adatbittel dolgozik, míg a wide SCSI (széles) egyszerre 16 adatbitet tud szállítani. A SCSI vezérlő (amelyre az eszközöket csatlakoztatjuk) igényel egy SCSI-címet, ez gyári beállításban általában 7, így még 15 meghajtót illeszthetünk a rendszerbe. A magasabb SCSI-cím magasabb prioritást biztosít az eszköz számára. Így a rendszer összeállítójának megvan a lehetősége a prioritás megállapítására, így az időérzékeny komponensek nagyobb sávszélességhez juthatnak, de egyben kissé bonyolultabbá is teszi a konfigurálást. Jelenleg többféle SCSI-variáns létezik, azonban a régebbi rendszerek sebessége alacsony, így ezekkel nem érdemes manapság foglalkozni.

A különböző busztípusokat *Csatolófelületek* című táblázatunkban hasonlítjuk össze, ez az IDE mellett egyben a SCSI fejlődésének menetét is megmutatja. Látható, hogy a jelenleg leggyorsabb IDE csatolási mód sebességben, kábelhosszban és a csatlakoztatható eszközök számában is elmarad a legújabb, SCSI Ultra-3 160 busztípustól.

Ha újabb vezérlővel és – egyébként vele kompatibilis – régebbi meghajtóval rendelkezünk, úgy előfordulhat, hogy az egész busz sebessége hozzáigazodik a leglassabb meghajtó sebességéhez, bár ez a vezérlőtől is függ.

Csatolófelületek

Csatolás	Maximális sebesség	Maximális kábelhossz	Felfűzhető egységek száma
IDE	16 Mbyte/s	0,457 m	2
IDE Ultra DMA 33	33 Mbyte/s	0,457 m	2
IDE Ultra DMA 66	66 Mbyte/s	0,457 m	2
IDE Ultra DMA 100	100 Mbyte/s	0,457 m	2
SCSI-1	5 Mbyte/s	6 m	8
SCSI-2	10 Mbyte/s	6 m	16
SCSI-2 Fast	20 Mbyte/s	3 m	8
SCSI-2 Wide	20 Mbyte/s	3 m	16
SCSI-2 Fast Wide	20 Mbyte/s	3 m	16
SCSI-3 Ultra 8 bit	20 Mbyte/s	1,5 m	8
SCSI-3 Ultra 16 bit	40 Mbyte/s	1,5 m	16
SCSI Ultra-2	40 Mbyte/s	12 m	8
SCSI Ultra-2 Wide	80 Mbyte/s	12 m	16
SCSI Ultra-3 160	160 Mbyte/s	12 m	16

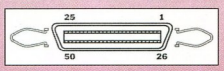

A SCSI-1...

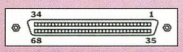

...és a SCSI Ultra-3 160 között hosszú volt az út

IBM Ultrastar – nagy teljesítményű szerverekbe és backup eszközökbe

IDE...

Gépünk összetevőinek meghatározásakor szerencsére többféle rendszer közül is választhatunk az adattároló perifériák csatolásának módjánál. Előre át kell gondolni, milyen feladatokra szánjuk a gépe,t és ennek megfelelő hardvert kell választanunk. Ahhoz, hogy ezt megtehessük, tisztában kell lennünk néhány dologgal.

Az egyik választási lehetőség az IDE (Integrated Drive Electronics), amelynek többek között vitathatatlan előnye az alacsonyabb ár. Az IDE szabvány nagyon elterjedt. Nem kell attól tartanunk, hogy ha például szükségét látjuk a merevlemezünkről történő adatarchiválásnak, és ennek érdekében felkeresünk egy boltot, akkor a meghajtónkat nem tudják csatlakoztatni a saját rendszerükbe. Mivel a ma kapható, otthoni felhasználásra szánt alaplapok mindegyike tartalmaz IDE csatolót, nem kell külön vezérlőkártya beszerzésével foglalkoznunk. Hátránya, hogy egyszerre csak egy eszköz használhatja a buszt, tehát amíg az adott csatornán (primary, secondary) használunk egy meghajtót, addig a másik, ugyanezen a csatornán elhelyezett eszköz várakozni kényszerül (a masterként használt eszköz kap elsőbbséget a slave-vel szemben). A mostanság használatos IDE-szabványok elméletben maximum 33, 66, illetve 100 Mbyte/s-os adatátvitelre képesek. Az IDE meghajtókhoz használható kábelek hossza

A mérésekhez használt alkatrészek

Tesztünkhöz az alábbi alkatrészeket használtuk. Forgalmazóiknak ezúton mondunk köszönetet.

Alkatrész	Ár (bruttó)	Forgalmazó	Web-cím
128 Mbyte SD-RAM	50 750 Ft	Macroda ☎ 214-2392	www.macroda.hu
500 MHZ-es Intel Pentium III processzor	○	Herta ☎ 322-2232	www.herta.com
Spacewalker Shuttle ME21 alaplap	47 375 Ft	Juventus-Team ☎ 322-2232	www.juventus-team.hu
Adaptec 29160 Ultra 160 SCSI vezérlő	78 238 Ft	Juventus-Team ☎ 322-2232	www.juventus-team.hu
Ultra 2 Wide SCSI csatolókábel	12 100 Ft	Juventus-Team ☎ 322-2232	www.juventus-team.hu

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	IBM Ultrastar DDYS-T09170 9.1 SCSI	IBM Ultrastar DDYS-T18350 18.3 SCSI	Quantum Atlas V XC XC-09L011-02-C 9.1 SCSI	Quantum Atlas V XC XC-18L011-02-C 18.3 SCSI	Quantum Fireball Plus KX KX27A004-01-A 27.3 AT
Műszaki adatok					
Web-cím	www.storage.ibm.com /hardsoft/diskdrdl /ultra/ul36lzx.htm	www.storage.ibm.com /hardsoft/diskdrdl /ultra/ul36lzx.htm	www.quantum.com /products/hdd/atlas_v /atlas_v_overview.htm	www.quantum.com /products/hdd/atlas_v /atlas_v_overview.htm	www.quantum.com /products/hdd /fireball_pluskx /fireball_pluskx _overview.htm
Csatolás	SCSI Ultra 160	SCSI Ultra 160	SCSI Ultra 160	SCSI Ultra 160	IDE Ultra DMA 66
Névleges kapacitás	9,1 Gbyte	18,3 Gbyte	9,1 Gbyte	18,3 Gbyte	27,3 Gbyte
Valódi kapacitás	8,48 Gbyte	17,04 Gbyte	8,48 Gbyte	17,04 Gbyte	25,43 Gbyte
Gyorsítótár mérete	4096 Kbyte	4096 Kbyte	n.a.	n.a.	512 Kbyte
Névleges üzemi fordulatszám	10 000/perc	10 000/perc	7200/perc	7200/perc	7200/perc
Lemeztányérok száma	2 db	3 db	1 db	2 db	4 db
Író-, olvasófejek száma	3 db	6 db	2 db	4 db	8 db
Adatvédelmi technológia	SMART, Drive Fitness Test, Predictive Failure Analysis	SMART, Drive Fitness Test, Predictive Failure Analysis	SMART, Shock Protection System II, Data Protection System	SMART, Shock Protection System II, Data Protection System	SMART, Shock Protection System, Data Protection System
Névleges gyorsulási tűréshatár (be-, kikapcsolt állapotban)	10/75 g	10/75 g	n.a./250 g	n.a./250 g	n.a./300 g
1 bit olvashatatlanságának névleges esélye	$1:10^{14}$	$1:10^{14}$	$1:10^{14}$	$1:10^{14}$	$1:10^{15}$
Névleges lehetséges indítások száma	5000 alkalom	5000 alkalom	n.a.	n.a.	40 000 alkalom
Fizikai méret (szélesség×magasság×mélység)	102×26×147 mm	102×26×147 mm	102×26×147 mm	102×26×147 mm	102×26×147 mm
Tömeg	690 g	690 g	580 g	580 g	580 g
Mérési eredmények					
Átlagos adatelérési idő	8,5 ms	8,8 ms	10,2 ms	10,3 ms	11,3 ms
Legkisebb olvasási sebesség	20,13 Mbyte/s	20,93 Mbyte/s	15,03 Mbyte/s	14,99 Mbyte/s	13,02 Mbyte/s
Legnagyobb olvasási sebesség	34,39 Mbyte/s	35,15 Mbyte/s	32,89 Mbyte/s	33,41 Mbyte/s	22,47 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	15,96 Mbyte/s	15,72 Mbyte/s	11,18 Mbyte/s	11,96 Mbyte/s	10,48 Mbyte/s
Legnagyobb írási sebesség	26,92 Mbyte/s	26,85 Mbyte/s	22,39 Mbyte/s	23,11 Mbyte/s	17,37 Mbyte/s
Átlagos olvasási sebesség	27,42 Mbyte/s	27,87 Mbyte/s	22,52 Mbyte/s	22,38 Mbyte/s	19,26 Mbyte/s
Átlagos írási sebesség	21,13 Mbyte/s	20,74 Mbyte/s	17,14 Mbyte/s	17,38 Mbyte/s	14,80 Mbyte/s
Átlagos sebesség	24,27 Mbyte/s	24,30 Mbyte/s	19,83 Mbyte/s	19,88 Mbyte/s	17,03 Mbyte/s
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Mikland	Mikland	Juventus Team	Juventus Team	○
– telefonszáma	214-5183	214-5183	469-5847	469-5847	○
– Web-címe	www.mikland.hu	www.mikland.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu	○
Ár	80 248 Ft	124 188 Ft	72 463 Ft	120 863 Ft	○
1 Mbyte ára (számított érték)	9,25 Ft	7,12 Ft	8,35 Ft	6,93 Ft	○
Garanciaidő	5 év	5 év	5 év	5 év	○
CHIP-értékelés					
Elérési idő	132 pont	128 pont	110 pont	109 pont	100 pont
Sebesség	142 pont	142 pont	116 pont	116 pont	100 pont

sem mondható nagynak, valamint csak belső kivitelben állnak rendelkezésünkre.

...vagy SCSI?

A másik választás a SCSI, amelynek ára jóval magasabb társáénál, viszont ennek megfelelően többletszolgáltatásokat is kapunk. Például egy SCSI vezérlő – szabványtól függően – maximum 8, illetve 16 eszközt képes kezelni (ez a vezérlő helyfoglalása miatt a valóságban „csak" 7 és 15). Itt egy csatornát egyszerre több eszköz is használhat, mert a busz mindaddig szabad, amíg valamelyik eszköz (a prioritástól függően) készen nem áll az adatfogadásra vagy -küldésre. Ez összességében nagyobb adatátviteli sebességet biztosít, hiszen ha a vezérlő kiad egy parancsot, de az adott eszköz éppen nem tud adatokat küldeni vagy fogadni, akkor a host újabb parancsokat küldhet egy másik eszköznek, amelyik akár meg is kezdheti az adatküldést vagy -fogadást. Ez otthoni felhasználás során is nagy előnyt jelenthet, de hálózati kiszolgálóknál elengedhetetlen. Előny az IDE rendszerrel szemben az is, hogy a gép főprocesszorának terhelése emiatt az adatátvitelkor alacsonyabb marad. A jelenlegi maximális átviteli sebesség egyetlen vezérlő esetén 160 Mbyte/s.

A merevlemezgyártók hagyományosan a SCSI-t választják legújabb, leggyorsabb termékeik csatolófelületéül. A lemeztányérok percenkénti fordulatszáma manapság elérheti a 15 000-et is, többek között ez biztosítja a magasabb fizikai adatátviteli sebességet. A SCSI meghajtók meghibásodási aránya

alacsonyabb, hosszabb kábellel csatlakozhatnak a vezérlőhöz, valamint külső kivitelű eszközök is beszerezhetők.

A SCSI hátrányának mondható az IDE rendszerrel szemben az, hogy az ára sokkal magasabb. Egy átlagos PC-s alaplapon általában IDE vezérlő található. Tehát ha ilyen környezetben kell SCSI-t használnunk, akkor tovább nőnek a költségeink, méghozzá a vezérlőkártya árával. Megemlítendő, hogy a jobb minőségű SCSI kábelek ára sokszorosa egy IDE kábel árának.

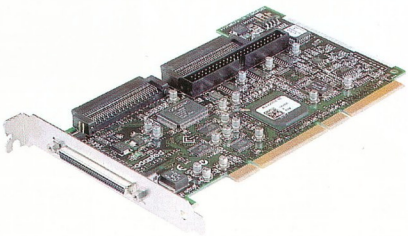

A méréshez használt Adaptec 29160 Ultra 160 SCSI vezérlő...

Átlagos felhasználásra (játék, irodai munka) tehát az árak miatt mindenképpen IDE-szabványú rendszer kialakítása javasolt. Más a helyzet akkor, ha intenzív lemezhasználat várható, például videodigitalizáló munkaállomás, file-szerver esetén – ekkor a SCSI a jobbik választás. Itt nem csak a gyorsabb adatátvitel miatt érdemes a SCSI-ra voksolnunk, hanem azért is, mert több lehetőségünk marad bővítésre (eszközök száma, adatátviteli sebesség), továbbá hosszabb élettartamúak a SCSI eszközök. Természetesen IDE-alapú szervert is lehet működtetni kisebb cégeknél, ahol sokszor anyagi okokból egy átlagos munkaállomást állítanak be kiszolgálónak.

Hogyan mértünk?

Méréseinket az előző havi konfigurációval végeztük, de mivel a Spacewalker Shuttle ME21 alaplapon csak IDE Ultra DMA 100-as vezérlő van, egy Adaptec 29160 Ultra 160 SCSI vezérlőkártyát kellett a rendszerbe illeszteni. Ez semmilyen problémát nem jelentett: belehelyeztük a kártyát egy szabad PCI slotba, telepítettük a szükséges meghajtóprogramot, és a rendszer a következő induláskor azonnal felismerte a kábelre kötött merevlemezt.

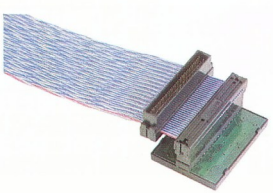

...és Ultra 2 Wide SCSI csatolókábel

A kártya beállításait meghagytuk a gyári értékeknek megfelelően, a vezérlőeszköz SCSI-azonosítója 7-es, a háttértárakét szintén alapbeállításon, 6-oson maradt. A kábel egyik vége a vezérlőre (host adapter) csatlakozott, a másik végére lezárást raktunk. A lezáráshoz legközelebb eső szabad csatlakozóra kötöttük a mérendő meghajtókat. A mérőprogram sem változott az előző hónap óta, ismét a HDTach 2.61-es verzióját használtuk. Referenciaként ugyanaz a merevlemez szolgált, mint előző tesztünkben.

A mérés értékelése

CHIP-TIPP-et ezúttal nem oszthattunk ki, mert a mezőny létszáma nem érte el az ötöt.

Szembetűnő különbséget láthatunk az előző havi teszthez képest például az adatátviteli sebességeknél. Az értékeket megnézve látható, hogy az átlagos sebesség mindenhol magasabb SCSI esetén, az eltérés néhol megközelíti a kétszeres arányt. Ugyanakkor a Mbyte-onkénti áraknál általában hatalmas az IDE merevlemezek fölénye. Ismét megemlítendő: a sokkal magasabb árért megbízhatóbb, gyorsabb rendszert kapunk, amely ráadásul jobban bővíthető, mint az IDE.

Fontos megjegyezni azt, hogy ez a teszt nem mutatta ki a használat során jelentkező még nagyobb teljesítménykülönbséget, ugyanis egyszerre csak egy merevlemezt kötöttünk a buszra. Ha egy élő rendszer sebességét mértük volna, például a két IDE csatornára 4 eszközt kapcsolva, és ezeket egyszerre próbáltuk volna használni (ahogy az a valóságban is előfordulhat, például file-ok másolásakor), és a SCSI vezérlőre szintén 4 eszközt kötöttünk volna, akkor a SCSI sebességelőnye még jobban kitűnik.

Bánki Richárd, Giczy Gergő

Teljesítmény.

Minőség.

Az előtelepített Windows 2000 Professional operációs rendszerrel és az Office 2000 Professional alkalmazáscsomaggal a Senorg Progress számítógép megbízható, stabil és bevetésre kész.

A Senorg és Microsoft összefogott, hogy Ön egy igazán erős rendszert állíthasson munkába. A Senorg Progresshez leginkább a Microsoft® Windows® 2000 Professional operációs rendszer ajánlott. Ha egy program le is fagy, a rendszer akkor is problémamentesen működik tovább. Nem fordul elő a rendszerállományok véletlenszerű törlése. Más szóval: radikálisan csökken az újraindítások száma. Mivel a Senorg Progress számítógépre előtelepítik a Microsoft Office 2000 Professional programcsomagot, Önnek azonnal rendelkezésére áll a Word-, az Excel-, az Outlook-, PowerPoint-, Access-, a Publisher- és még további programok.

A Senorg PC és a Microsoft operációs rendszer együtt - a legokosabb választás.

Senorg Progress PC 554 Intel® Pentium® III 700Mhz processzor • 128 MB memória • 10.2 GB Ultra-ATA/66 merevlemez • Intel® 752 Direct AGP VGA • 4x-es sebességű AGP csatlakozó • CD-ROM IDE-ATAPI • Intel® 815 chipset, 5 PCI slot • Creative Sound Blaster PCI 128 hangkártya • Microsoft Trekker Scroll egér • Microsoft Windows 2000 Professional • Microsoft Office 2000 Professional • 3 év garancia, a ház megbontható • Első évben helyszíni garancia • Ár: 299 900 Ft+áfa

(06-1) 452-1000 –
www.info@senorg.hu

A Senorg üzleti célra a
Microsoft Windows 2000 Professional terméket ajánlja.

SENORG®

intel inside
pentium III

© 2000 Microsoft Corporation. Minden jog fenntartva. A Microsoft, Windows, és a Windows embléma a Microsoft Corporation az Egyesült Államokban és/vagy más országokban bejegyzett védjegye.
Az itt szereplő cégek és termékek neve más vállalatok védjegyei. Az Intel Inside logó és az Intel Pentium III márkanév az Intel Corporation bejegyzett védjegye.
A kép csak illusztráció célját szolgálja, az aktuális termék eltérhet tőle.

Andrew Mustun
Tervezés két dimenzióban – QCad
Egy éve, 1999 októberében indult a QCad projekt. A svéd Andrew Mustun és csapata olyan szabad forráskódú 2D-s CAD program kifejlesztését tűzte ki célul, amelynél az egyszerű használat mellett a stabilitás és a gyorsaság a fő szempont. A QCad legújabb, 1.4.4-es verziója az alapbeállítása szerinti DXF formátumon kívül támogatja

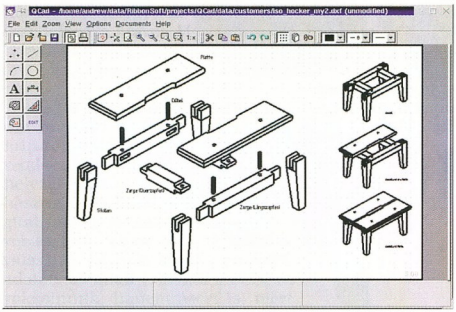

QCad – 2D-ben erős

a HPGL-t és a DGN-t is. Ingyenes linuxos változatán kívül 15 napos windowsos változata is letölthető a cég Web-helyéről, az Alpha DEC, Debian, FreeBSD, OSF4.0D, Red Hat és Sparc alá készítettek mellett. A szoftver magyarul is beszél.
- www.mustun.ch/andrew/
- www.qcad.org/

Be Inc.
A lejtő kezdete?
Az operációs rendszerek életét meghatározza a rajtuk futtatható alkalmazások mennyisége és minősége. A Be Inc. tavasszal nagy hírveréssel megjelentetett BeOS 5 operációs rendszere kedvező fogadtatásra talált a felhasználóknál. A unixos alapokra épülő rendszer stabilitása és kellemes kezelőfelülete mellé már csak az igazán ütős alkalmazások hiányoznak. Néhány kivételtől eltekintve ezek váratnak magukra. A nagy cégek nem igyekeznek, hogy kiadják programjaik BeOS-es változatát. Mintha a Be is inkább az internetes eszközökbe szánt BeIA fejlesztésére fordítaná erőinek nagyobb részét.
Néhány negatív esemény igencsak elszomoríthatja a BeOS híveit. A múlt év után az idei három lezárt pénzügyi negyedévét is veszteséggel zárta a Be. A Fujitsun kívül nem jelentkezett nagy számítógépgyártó, hogy előre telepíti a BeOS-t a gépeire.

Az elmúlt hetekben két BeOS alá fejlesztő szoftvercég jelentette be, hogy bezárja kapuit. A Thunder Munchkin Software, amelynek nevéhez olyan programok fűződnek, mint a BeMyCheckbook és a BeResourceful. A másik a Wildcard Design Inc., ahol az Abuse, az Axia, a Civilization: Call to Power, a Doom, a Shogo: Mobile Armour Division és a Worms: Armageddon című játékprogram BeOS-es változata készült. Mindkét cégnél a megígért támogatások elmaradása, a rossz pénzügyi helyzet tette szükségessé a kapuk bezárását – erről nyílt levélben tájékoztatják a BeOS felhasználóit. A Wildcard Design az eddig elkészült játékokat megjelenteti egy CD-n, amelyet mindössze két hétig árul, utána csődöt jelent.
- http://beoscentral.com/~tms/
- www.wcdesign.com/

A Wildcard Design a Civilization: Call to Power BeOS-es változatára a legbüszkébb

Matrox
Matrox Tweak Utility
A kanadai Matrox cég technikai támogatást nyújtó részlege, a MURC (Matrox Users Resource Centre) közreadta a Tweak Utility segédprogram új, 3-as verzióját. A Windows 9x/Me/NT/2000 alatt futó segédprogrammal a Matrox G200 és G400 típusjelű videokártyáit lehet finomhangolni. Az új változattal teljesen extrém felbontásokat is meg lehet adni, egészen 2560×1536-ig – akár apró lépésekben haladva felfelé. Néhány újdonság: az AGP, az alaplap és a chipkészlet állapotának lekérdezése (Windows 98/NT-hez kellhet a wmicro.exe, amely letölthető a Microsofttól), előre definiálható teszthang az audio oldalon, a Matrox kártya automatikus felismerése, saját felbontások megadása – a szabványos 4:3-as és 16:9-es aránytól is el lehet térni.
- www.matroxusers.com/Utils/mtstu300.zip
- http://msdn.microsoft.com/downloads/sdks/wmi/eula.asp

NIST
Rijndael
Az amerikai kormányzat 1977 óta a DES-t tekinti szabványos kódolóalgoritmusnak. Ma már a DES-t tényleg csak az nem töri fel, aki nem akarja. 1997-ben még 78 ezer résztvevő kellett a töréshez (CHIP, 97/8/65), 1998-ban célhardver segítségével az EFF két napnál alig hosszabb idő alatt feltört egy DES-szel kódolt üzenetet. Egyértelmű tehát, hogy a valóban fontos üzenetekhez más módszert kellett keresni.
A US National Institute of Science and Technology által kiírt Advanced Encryption Standard verseny három éve indult, és egy belga módszer, a Rijndael (nagyjából „rájndol"-nak ejtendő, még jó, hogy a szerzők mégsem az Angstschreeuw nevet választották) lett a nyertes. A Rijndaelt Joam Deom (Proton World International) és Vincent Rijmen (Catholic University of Leuven) dolgozta ki. Az egész algoritmust és a tervezés logikáját (design rationale) már két éve az NSA rendelkezésére bocsátották. Így nem kizárt, hogy a globalizáció újabb csodájának leszünk tanúi: az USA külföldről veszi a szabványos kódolóalgoritmusát.
- http://csrc.nist.gov/encryption/aes/
- www.esat.kuleuven.ac.be/~rijmen/rijndael/

Martin Centre
Megszelídített Quake II
A cambridge-i egyetem Martin Centre nevű, építészeti kutatással foglalkozó intézetében nagyon érdekes projekten dolgoznak egy ideje, amit többek között a Microsoft is támogat. Az id Software elsőprő sikert aratott játéktrilógiájának, a Quake-nek a második részét fogták békés, polgári munkára, mégpedig épületek belső terének modellezésére. A Quake II motorjának (engine) felhasználásával a Qoole nevű pályaszerkesztőben elkészített szobák, emeletek, épületek bejárhatók akár egy olcsó PC-n is. A fejlesztők elismerően nyilatkoztak a motor rugalmasságáról és fényforráskezelő képességéről. A Qoole-on kívül a projekten dolgozó fejlesztők szinte ugyanazokat az eszközöket – a q2modeller modell- és a Wally textúraszerkesztőt – használták, mint azoknak a cégeknek programozói, akik teljesen új játékot (például a Kingpint) készítettek

a Quake II alapjain. A Quake II forráskódja több helyen átalakításra szorult, mivel fegyverekre és szörnyekre, halálhörgésekre nem volt szükség, ellenben más elemeknek bele kellett kerülniük a programba (például udvarias viselkedés, az animációk széles skálájának lecserélése stb.). Az olcsó CAD-megoldás sikerét mi sem jelzi jobban, hogy a japán építészeti intézet máris érdeklődik iránta. Eddig is jó néhány építészeti tervezőprogramban volt lehetőség ilyen „sétára", mégis meglepő, hogy mindeddig még senkinek nem jutott eszébe, hogy a sok szempontból kiváló 3D-s játékmotorokat használják erre a célra.

- www.arct.cam.ac.uk /research/index.html
- www.arct.cam.ac.uk /research/pubs/pdfs /rich00a.pdf
- www.idsoftware.com /quake2/index.html

Mozilla
Újabb lendület

A nyílt forrású böngésző fejlesztése jó néhány operációs rendszerre folyik párhuzamosan, a Netscape böngészőmotorjának (Gecko) szabaddá tett forráskódjára építve. A napokban jelent meg a legújabb, az M18, amely le is tölthető FreeBSD, Linuxok, MacOS 8.5 és 9.0, Open VMS, Solaris, True 64 Unix és a Win32-es operációs rendszerek alá. A legújabb verzió jó néhány újdonságot felsorakoztat: Java 2 Runtime Environment, javítások a letöltésben, a proxy kezelésében, a könyvjelzőknél és az eszközsávon. Sokat fejlődött a levelező- és hírolvasó rész is. A többi támogatott operációs rendszer alá a Mozilla átültetése kisebb-nagyobb szünetekkel ugyan, de folyamatos. Ezek egy része az M17-es változatnál tart, és általában valamilyen – az adott rendszerre jellemző – névvel bír: a MacOS-es a Rhapsody és a Fizzilla, az OS/2-es a WarpZilla, a BeOS-es a BeZilla, az Amigáé az AmigaMozilla (jelenleg szünetel a fejlesztése). Érdemes kiemelni az OS/2-es Mozillát – ezt ugyanis támogatja az IBM. Az óriás cég a jövő év elején kíván megjelentetni egy új böngészőt, WebExplorer Millennium Edition néven, amelynek alapja az OS/2-es Mozilla lesz. Az utóbbi két hónapban vett újabb lendületet a BeZilla, előtte hónapokig nagy csend vette körül. A BeOS alatti M17 verzió többszöri hibajavítás után már (viszonylag) stabilan működik. A projekt Web-helyén már láthatók az M17-ről készített képernyőmentések.

- http://home.att.net /~Amiga401 /amigamozilla.htm
- www.axess.com/users /sobotka/warpzilla/
- www.mozilla.org/ports/
- www.mozilla.org/projects /seamonkey/release-notes

Opera Software
Opera for Linux 4 béta

A böngészőháborúba – a két nagy mellé – néhány éve beszálló oslói székhelyű Opera Software nagyon gondos munkát próbál végezni. A Netscape és a Microsoft hibáiból tanulva olyan böngésző kifejlesztését tűzte ki célul, amely hasonló tudású, mint a két, jól felhizlalt ellenfél, miközben sokkal

kisebb helyet foglal el
a merevlemezen. Nos,
az utolsó verziók tudásban
megközelítik a két
vetélytársat, stabilitásban
sincs szégyenkezni valójuk,
méretük pedig jóval
szerényebb a Netscape 4.x-hez
és a Microsoft Internet
Explorer 5.x-hez képest.
A windowsos változatokon
kívül több operációs rendszer

OSXIntel

MacOS X Intel PC-re?

A MacOS X-ről valamikor
(▶ CHIP, 97/7/59) úgy
tudtuk, hogy megjelenik
az x86-os PC-kre is, sőt egy
ilyen korai fejlesztői verzió el
is készült. Sajnos ezekből
a tervekből úgy tűnik, nem
lesz semmi – vagy mégis?
Aláírásgyűjtés indult,

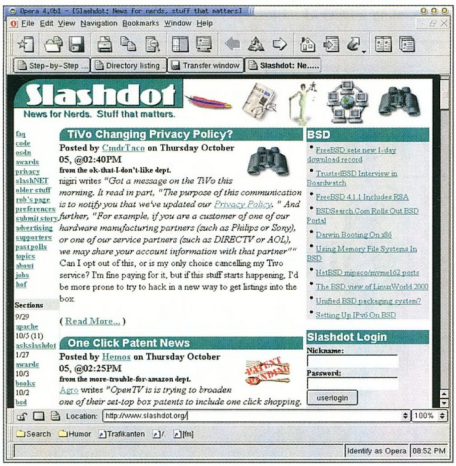

Béta létére nagyon stabil a linuxos Opera Browser

Mindezeket figyelembe véve
nem zárható ki, hogy az Apple
is hasonlóan tesz, és nem
biztos, hogy rosszul járna:
az x86-os PC-k piaca akkora,
hogy egy pici szelete is
hatalmas.
▶ www.osxintel.com

Sun

StarOffice 6

Október 13-án megjelent
az Openoffice site-ján
a StarOffice 6 forráskódjának
első változata. Sőt egy
közlemény szerint hajnali
háromnegyed hatkor a site
összeomlott a találatok
elsöprő áradatában. Ez – már
bocsánat – süket
marketingduma.
Az a forráskód, amelyik 13-án
felkerült, egyszerűen nem
olyan, amitől az emberek
megőrülnének. Egyrészt a GPL
mellett a Sun saját licence is
vonatkozik rá, ami
meglehetősen a céghez köti
a fejlesztőt.
Másrészt a szoftver csak
prealfa verziójú, tehát csak
a leglelkesebb fejlesztőknek
lehet érdekes. Végül ne

Vitalij Mirjanov

Virtual Pascal

1968-ban Niklaus Wirth,
a zürichi műszaki egyetem
tanára elkészítette a Pascal
nyelv vázlatát. Két évvel
később megjelent az első
Pascal fordítóprogram,
és 1973-ban már az első
szabvány is megszületett.
A nyelv azóta is nagy sikernek
örvend, és szinte minden
platformon találunk Pascal
fordítót. PC-n a legsikeresebb
a Turbo, majd Borland Pascal,
végül Delphi néven futó
sorozat volt. Több kísérlet is
történt a leutánzására.
Az egyik a Virtual Pascal,
amelyet 1990-ben a kijevi
Vitalij Mirjanov kezdett el
fejleszteni, és mára odáig
jutott, hogy hamarosan
freeware-ként megjelenő
2.1-es verziója még
a Delphi 2.0-val is teljesen
kompatibilis. A magasabb
verziójú Delphikből is
implementálták már a főbb
komponenseket, osztályokat,
eljárásokat, függvényeket,
de még nem 100%-os
a kompatibilitás.

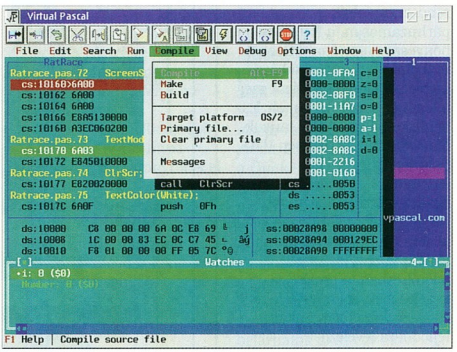

Borland Pascal-bőrbe bújt Pascal keresztfordító

alá folyik a fejlesztése (vagy
átültetése).
A Win16-os és a 32 bites
Windowsokon futó Opera
a 4.0x-nél tart, az Epocra
megjelent a 3.62-es,
a BeOS-es és a MacOS-es
változat még béta állapotú.
Linux alá a napokban jelent
meg a 4.0 béta 1.
Az OS/2-es változat
fejlesztését a Netlabs vállalta
magára. Ez elég érdekes lesz,
hiszen a böngésző hamarosan
megjelenő alfa verziója
a Win32-es változat
és a Netlabs fejlesztésű,
Win32-es programok
futtatását lehetővé tevő Odin
összegyúrásából származó
program lesz. Az alfa előtti
állapotú programról az Opera
Web-helyén már látható egy
képernyőmentés.
▶ www.netlabs.org
▶ www.opera.com/

hogy legyen MacOS X
Intel-kompatibilis PC-ken is.
Nem meglepőek azok
a reagálások, miszerint
a Windows mellett labdába
se rúgna, és azok sem,
miszerint az Apple
hardvereladásait
veszélyeztetné a lépés. Igen
ám, de az Apple legújabb
csodagépe, a kocka eladásai
nem mennek túl jól, némi
árcsökkentés is várható.
Volt valaha egy cég, amelynek
a gépét kockának hívta
mindenki – ez volt a NeXT.
Operációs rendszere az az
OpenStep volt, amelynek
késői leszármazottja az OS X.
Az OpenStep létezett Intel
platformra is.
A NeXT elnöke Steve Jobs
volt, aki ma az Apple vezetője.
A NeXT felhagyott egy idő
után a hardvergyártással
és csak szoftvereladásból élt.

feledjük, hogy a Sun gépeit
meglehetősen jó
Internet-szervernek tartják,
és a cégnek a StarOffice 5.2
kapcsán lehetett elképzelése
arról, hogy hány
érdeklődő várható.
Vajon mi lesz tavasszal,
amikorra a végleges változat
várható?
▶ www.openoffice.org

A program kinézete
és használata hűen követi
a Borland Pascalét, csak
a billentyűkombinációk
mások. A program Win32
és OS/2 alatt fut. Igazán
különleges vonása, hogy
mindkettő alól készíthetünk
DPMI32-es (kiterjesztett DOS),
linuxos OS/2-es és Win32-es
binárisokat.

Tuxtops

Noteszre is Linuxot!

A számítógéptermek sarkaiban porosodó szerverek után egyre több asztali gépre is telepítenek Linuxot, ami a mind több hasznos alkalmazásnak és az egyre egyszerűbb, kényelmesebb telepítésnek köszönhető. A hordozható gépek jó néhány dologban különböznek asztali társaiktól, így működtetésükhöz sokszor módosított meghajtóprogramok kellenek. A Tuxtops azoknak szeretne segíteni, akik noteszgépükre Linuxot szeretnének telepíteni. A most megjelent két szoftverrel a Red Hat 6.2 és a Debian disztribúció noteszgépre telepítéséhez kapunk segítséget. A CD-k tartalma: Red Hat 2.2.16-os kernellel, a legutolsó biztonsági javítások, friss PCMCIA meghajtóprogramok, teljes audiotámogatás beállítása, GNOME és KDE, OpenSSH, StarOffice 5.2. A Tuxtops Debian CD tartalma: előre telepített StarOffice és Netscape, a legfrissebb PCMCIA és APM meghajtók, audiotámogatás, extra kernel az USB-t használóknak, GNOME, Enlightenment és FVWM ablakkezelő, egyszerű frissítési lehetőség az Internetről. Mindkét Linuxhoz nagyon jó kézikönyv található a Tuxtops site-ján.

- www.tuxtops.com

Haage & Partner

STFax 4.5 Amigára

Az egyike legnagyobb amigás fejlesztőcég, a Haage & Partner megjelentette az STFax 4.5-öt, amelyre a 4.x-es verziót használók ingyen frissíthetnek. Az új verzió támogatja az Elsa Office modemeket. A programot kimondottan SOHO (Small Office, Home Office) alkalmazásnak írták, azaz néhány fős irodákat könnyedén kiszolgál.

- www.haage-partner.com /products/stfax_e.htm

Újabb magyar fejlesztés

Heaven Tourist

A kilencvenes évek első felében az id Software szó szerint megrengette a világot a Wolfenstein, majd a Doom révén. Új játéktípus jött létre, a First Person Shooter (FPS) avagy saját szemszögű lövöldözős játékoké. Most magyar fejlesztésű FPS játékról adhatunk hírt, amelynek fejlesztését olyan filmek ihlették, mint a Desperado és a Leon, a profi. A játék a Tankcsapda együttes Mennyország Tourist daláról kapta nevét. Az alvilági helyszíneken és alakok között játszódó történetben nyomozni, menekülni kell, miközben a rendőrség és a maffia van a nyomunkban. Fejlesztői nagy gondot fordítanak az apró részletekre – ha lábon lőnek valakit a játékban, utána sántít, vagy például a fegyvert ki lehet lőni az ellenfél kezéből. A fejlesztés jelenlegi állása: MOD interface, irányított gravitáció, több résztvevős mód TCP/IP és IPX protokollon, soros kábelen és modemen keresztül, dedikált szerver, hibajavítások. A következő hónapokban a DirectX 8-hoz készítik el az engine-t. A fejlesztőcsapat jelenleg olyan grafikusokat keres, akik jártasak a 3D Studio használatában és részt vennének a játék további fejlesztésében. A képernyőmentések már most is lenyűgözőek.

- http://heaventourist.jatekok.hu/

Négyesi Károly, Rixer György, Sponga Tamás

2002 vagy 10?

A Microsoft Európában is bejelentette irodai csomagja következő, egyelőre Office 10 fedőnéven futó verzióját. A Beta 2-es verzió tesztelése nemrégiben kezdődött.

A végleges Office 10 megjelenése 2001 májusára várható (amiből a „Microsoft-faktor" hozzáadása után még akár 2001. vége is lehet). A nemzeti változatok – a szokásos menetrend szerint – csak az amerikai után pár hónappal készülnek el.

Élesít, robban...

A boltokba kerülő terméket alighanem Office 2002-nek nevezik majd, a név kérdését azonban igyekeznek jótékony ködbe burkolni a Microsoft marketingszakemberei. Az már biztos, hogy minden vásárlónak kötelező lesz az eddig csak oktatási intézményekben tesztelt – kalózkodásellenes célokat szolgáló – sorozatszám-élesítés (activation). Ez azt jelenti, hogy a boltban vásárolt Office sorozatszámát telepítés után Interneten vagy telefonon be kell kapcsolnatni. Ha ezt nem tesszük meg, a programok 50 indítás után csak olvasásra használhatók.

Az internetes élesítés aránylag problémamentes, a telefonos azonban rémálom lesz: ötvenjegyű számot kell bediktálnunk az ügyfélszolgálatosnak, aki hasonló méretű számmal válaszol (már ha van elegendő ügyfélszolgálatos az összes vásárló kiszolgálására). De az internetes megoldást sem ússzuk meg diktálás nélkül, ugyanis ilyen módon csak kétszer használhatunk egy sorozatszámot, a további élesítésekért telefonon kell esedeznünk.

Valószínűleg a másik licencújdonság – a bérlet lehetősége – is bevezetésre kerül 2001-ben. A bérelt termékek licencét havonta kell megújítani, egyelőre ismeretlen díjért.

Kicsit több

Az új Office-ban nincsenek radikális változtatások, a fejlesztők inkább arra törekedtek, hogy kényelmesebbé tegyék a meglévő lehetőségeket. Nagyobb újdonságot egyedül a csomagba integrált szövegfelismerő (OCR) és hangfelismerő modul jelent. Az előbbit a kisebb volumenű szövegek bevitele mellett elsősorban a faxokban és szkennelt üzenetekben történő keresésre ajánlja a gyártó, míg az utóbbi segítségével az alkalmazások vezérlése mellett diktálhatunk is, egyelőre azonban csak japánul, kínaiul és angolul. Azt még nem tudni, hogy a cilinderből nyusziként előrántott modulok milyen felismerési pontosságot nyújtanak a versenytársak évek óta fejlesztett termékeihez (Corel WordPerfect Office, IBM SmartSuite) képest.

A .NET filozófiát követve sok szolgáltatás jobban együttműködik az Internettel, például a dokumentumunkat közvetlenül Web-helyre is menthetjük, az Excellel pedig gyerekjátékká vált az automatikusan frissülő Web-lekérdezések létrehozása.

Kicsit jobb

A továbbfejlesztések listájának böngészése közben nyilvánvalóvá válik, hogy a Microsoft odafigyelt a felhasználók panaszaira, és – ha pár éves késéssel is – megoldást talált a legbosszantóbb helyzetek elkerülésére. Például alapbeállításban ki van kapcsolva az Assistant (populáris nevén gémkapocs). Kérdéseinket a figura helyett egy egyszerű szövegdoboznak tehetjük fel.

Sokkal jobban irányíthatók az automatikus javítási funkciók. Ha a Word gonosz módon átalakított valamit, amit nem szerettünk volna, elég a javítás fölé menni a kurzorral, és a felbukkanó *Smart Tag* segítségével választhatunk, hogy visszacsináljuk a javítást, vagy teljesen kikapcsoljuk ezt a fajta korrekciót. Sok más művelet után is felbukkan egy-egy Smart Tag, mindig az alkalomhoz legjobban illő tevékenységeket kínálva.

Az elkerülhetetlennek tűnő lefagyásokra is jobb gyógyírt kínál a következő Office. Lefagyás esetén mindegyik alkalmazás felkínálja a dokumentum „post mortem" mentését, hasonlóan, de jobb hatásfokkal, mint ahogy a Norton Utilities hasonló szolgáltatása tette. Ha lefagyás után újraindítjuk az alkalmazást, felbukkanó ablakban megtekinthetjük a változatokat (eredeti, automatikusan mentett, lefagyáskor mentett), és kiválaszthatjuk, melyiket szeretnénk véglegesíteni.

Formai újdonság, hogy néhány szolgáltatás átkerült egy új ablaktípusba, a *Task Pane*-be. Ez a képernyő jobb vagy bal oldalán tanyázik, és gyors hozzáférést enged néhány gyakran használt művelethez, például a kereséshez, a formázáshoz és a vágólaphoz.

Az egyéni felhasználókon kívül az irodában együtt dolgozókra és az informatikai menedzserekre is gondoltak a fejlesztők. Az együttes munka elősegítésére az Office Designerrel játszi könnyedséggel készíthetünk saját webes alkalmazásokat, és készen kapunk egy SharePoint nevű, dokumentum- és információcserét támogató szerveralkalmazást is (sajnos a SharePoint és a Designer is Exchange 2000 vagy Tahoe szervert igényel). Ugyanezeknek a felhasználóknak jó hír, hogy a Wordben sokkal egyszerűbbé vált a párhuzamosan készülő dokumentumváltozatok összehangolása.

Az informatikusok malmára hajtja a vizet, hogy továbbfejlesztették a Custom Installation varázslót, és már karbantartó csomagokat is készíthetünk a Custom Maintenance varázslóval.

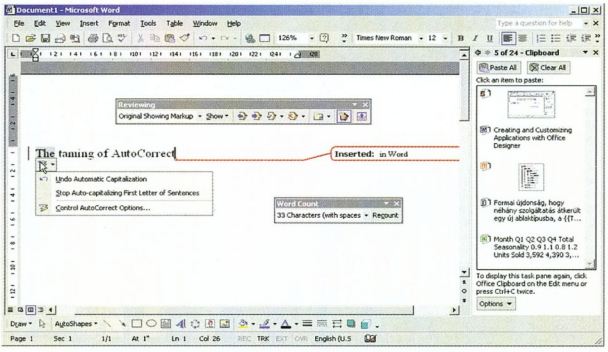

Word 10: Task Pane, Smart Tag, jobb verziókezelés és más újdonságok

Kerecsen Tamás

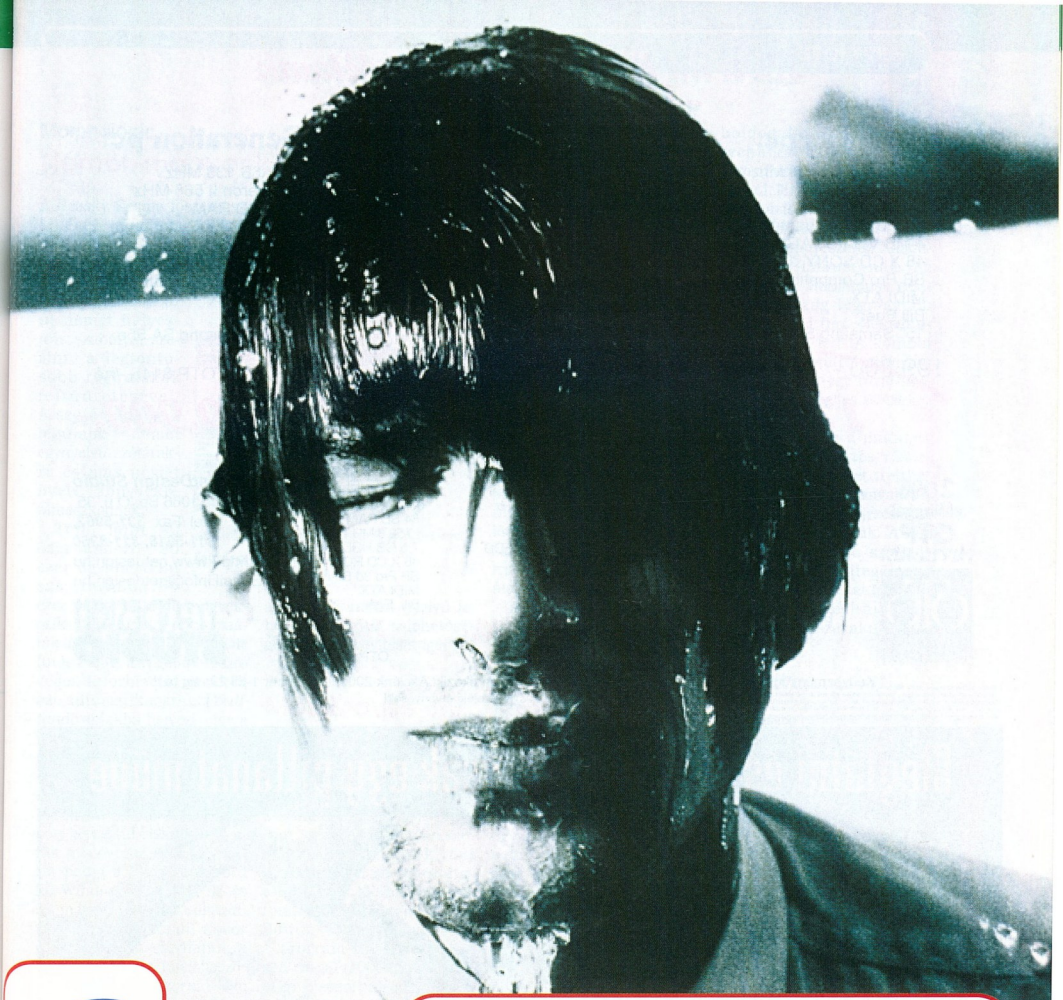

intel inside
pentium III processor

VELÜNK BIZTOSAN NEM FÜRDIK BE!

Még senki nem fürdött be, aki a Fujitsu Siemens Computers számítógépei mellett döntött.

Lifebook S	1,7 kg, 24,5 mm vastag, TFT-XGA kijelző, Intel® Pentium® III processzor 600 MHz, 12 GB HDD, integrált CD-ROM, DVD vagy CD-ROM író, integrált modem és 10/100 hálózati csatoló, Port Replicator
Scenic PC	**eT/eD** Intel® 815 chipset, Intel® Pentium® III processzor 933 MHz-ig, 133 MHz FSB mikro torony vagy mikro asztali ház, kíváló teljesítmény/ár viszony, **xB/L** Intel® 815 chipset, Intel® Pentium® III processzor 933 MHz-ig, 133 MHz FSB mini torony vagy asztali ház, DeskView hálózat menedzsment szoftver, beépített chipkártya olvasó
Celsius	nagyteljesítményű grafikus munkaállomás 1-2 CPU, AGP 64MB VRAM
Primergy Server	Intel® Pentium® III processzor vagy Intel® Pentium® III XEON™ processzor, 1-8 CPU, torony vagy rack kivitel.

www.fujitsu-siemens.hu
fujitsu-siemens.info@siemens.hu

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS

The Intel® Inside Logo and Pentium® are registered trademarks and Xeon™ is a trademark of Intel® Corporation.

Ez a mi karácsonyi ajándékunk -15% engedmény*

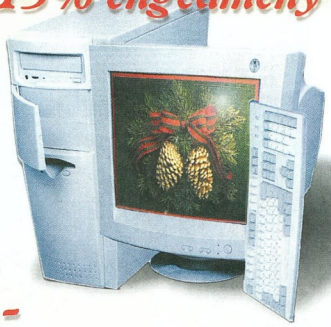

Business pc:

Acorp VIA 96 133 Mhz
P!!! 500 MHz Slot 1
64 SD RAM
10 GB HDD Quantum
4 MB VGA S3 AGP
48 X CD SONY, 1.44 FDD
SB Pro Compatible Sound
MIDI ATX
Bill,Egér
15" Samsung SA 55e TCO 95'

~~199.900.-~~ OTP:9600,-/hó

175.900,-

Generation pc:

PA6B 133 MHz
Celeron II 566 MHz
64 SD RAM
7.5 GB HDD Quantum
4 MB VGA S3 AGP
48 X CD , 1.44 FDD
SB Pro Compatible
MIDI ATX
Bill,Egér
15" Samsung SA 55e

~~172.900.-~~ OTP:8145,-/hó

149.900,-

20% előleggel OTP HITELRE!

OTP BANK

Evolution pc:

ABIT KA 7 VIA
AMD ATHLON 700 MHz
64 SD RAM
Geforce 2 MX 32 MB
20,4 GB Quantum HDD
56k RW FAX Modem
48 X CD Toshiba
SB Live
MIDI ATX,
Bill,Egér

229.900,-
OTP:12450,-/hó

Energy pc:

Acorp VIA 96 133MHz
iNTEL P!!! 550 MHz
64 SD RAM
S3 S4 16 MB AGP
20 GB HDD,1.44FDD
48 X CD ROM
SB PCI 128
MIDI ATX
Bill, Egér

164.900,-
OTP:9045,-/hó

Serial pc:

i 810 Chipset
iNTEL Cel. 433 MHz
64 SD RAM
i 752 8 MB AGP VGA
7,5 GB HDD,1.44 FDD
48 X CD ROM
SB Pro 3d Sound
MIDI ATX
Bill, Egér

109.900,-
OTP:5950,-/hó

NetDesign Stúdió
1066 Bp.,Ó u. 35.
Tel /Fax: ***331-5962, 311-5618, 311-8360***
http//:www.netdesign.hu
E-mail:info@netdesign.hu

netDESIGN STUDIO

* Kedvezményünk csak a Business és a Generation pc-re vonatkozik! Akciónk 2000. December 1-től 22.-éig tart!
Áraink nettó árak, a készlet erejéig érvényesek!

Meglátni és megrendelni csak egy pillanat műve

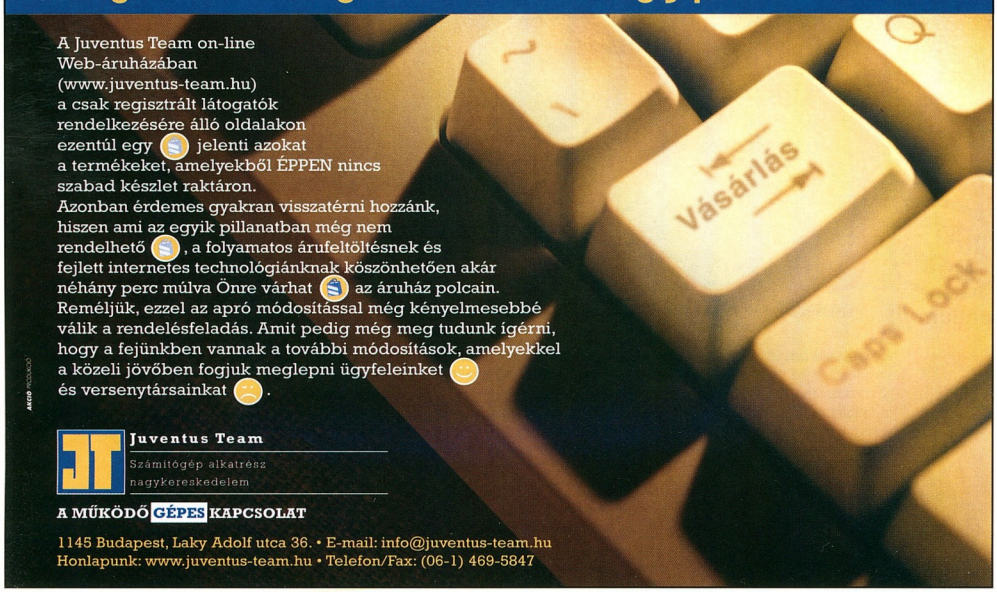

A Juventus Team on-line Web-áruházában (www.juventus-team.hu) a csak regisztrált látogatók rendelkezésére álló oldalakon ezentúl egy jelenti azokat a termékeket, amelyekből ÉPPEN nincs szabad készlet raktáron.
Azonban érdemes gyakran visszatérni hozzánk, hiszen ami az egyik pillanatban még nem rendelhető, a folyamatos árufeltöltésnek és fejlett internetes technológiánknak köszönhetően akár néhány perc múlva Önre várhat az áruház polcain.
Reméljük, ezzel az apró módosítással még kényelmesebbé válik a rendelésfeladás. Amit pedig még meg tudunk ígérni, hogy a fejünkben vannak a további módosítások, amelyekkel a közeli jövőben fogjuk meglepni ügyfeleinket és versenytársainkat .

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

1145 Budapest, Laky Adolf utca 36. • E-mail: info@juventus-team.hu
Honlapunk: www.juventus-team.hu • Telefon/Fax: (06-1) 469-5847

Morphologic

Német–magyar kéziszótár MoBiDic 4 alá

A Hessky Regina főszerkesztésével készített új német–magyar kéziszótár az általános köznyelvben használatos szavakat, kifejezéseket tartalmazza az új német helyesírás szabályai szerint, a legfontosabb régi alakok feltüntetésével. A szótár adatai a legújabb német egynyelvű szótárakra és más német nyelvi könyvekre támaszkodnak.

Több mint 40 ezer címszó, 90 ezer egyenértékű szó, továbbá 60 ezer példa és fordítás igyekszik kielégíteni a felhasználók igényeit. Ha a MoBiDic futása alatt a vágólapon szöveges információt érzékel, azt automatikusan a *Fordítandó* ablakba helyezi – így a keresendő szavakat felesleges egyenként begépelnünk –, majd a fordítás után a szavak a *Fordítás* ablakba kerülnek, ahonnan a vágólapon keresztül visszaküldhetjük a szövegszerkesztőnkbe. Ha pedig a Microsoft Word for Windows (2.0, 6.0, 95 és 98 magyar és angol változat) van a birtokunkban, akkor makróval is meghívhatjuk a MoBiDicet. Ez a kijelölt szöveget vagy a kurzornál levő szót automatikusan átadja a vágólapon keresztül a szótárprogramnak, majd elindítja a keresést.

Az új német–magyar szótárat is kezelő MoBiDic (MorphoLogic Bilingual Dictionary) kétirányú szótár, emellett tetszőleges számú, nyelvű és formátumú szótár kezelésére valamint készítésére is alkalmas program. Ezt a keretprogramhoz telepíthető, az adott szótár felépítését ismerő szótárkezelő modulok segítségével éri el. A programcsomag felhasználói szótárkezelő modult is tartalmaz, amellyel mindkét irányban lekérdezhető szótárakat készíthetünk. Felismeri a ragozott, vagy toldalékkal rendelkező szavakat, ami lényegesen gyorsítja a fordítást. A MoBiDic 4.0 kezelőfelülete egyelőre csak magyar, angol vagy német nyelvű lehet, de készítői a lehetőségek további bővítését ígérik.

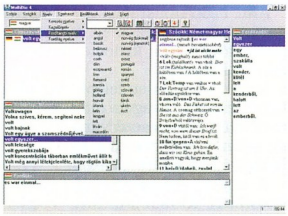

Szótár a javából

MoBiMouse 3.0 németül is

A MoBiMouse szótársorozat egy világszerte egyedülálló megoldást használ. A program indítását követően elegendő a lefordítani kívánt szó fölé vinni az egérmutatót, ekkor a MoBiMouse automatikusan megjeleníti a fordítást egy buborékban. A program rendkívül gyorsan reagál (1000 karakter/s) ezért elsősorban a netezőknek nyújthat nagy segítséget a gyors és kényelmes fordításban. A MoBiMouse készítői folyamatosan bővítik a szótár adatbázisát, amelyet letölthetünk az Internetről. Mivel a program lehetőséget nyújt a hiányzó szavak gyűjtésére, mi is részt vehetünk a szókészlet gyarapításában. Ehhez nincs szükség külön erőfeszítésre, mert a program magától gyűjti az ismeretlen szavakat, és megfelelő beállítás esetén automatikusan el is küldi e-mailben a MorphoLogic címére. A MorphoLogic garantálja, hogy a program a felhasználó gépéről semmilyen más adatot nem küld el, a fogadott adatokat bizalmasan kezelik és csak a MoBiMouse fejlesztéséhez használják fel.

A szöveg felismerését nehezítheti, ha be van állítva a betűtípusok simítása (*Beállítások → Vezérlőpult → Képernyő → Hatások*), viszont bármilyen karakterkészlettel elboldogul – de vigyázzunk, ha túl sok betűtípus ismeretét engedélyezzük a MoBiMouse-nak, az vészesen lelassíthatja. Az Adobe Acrobathoz egyedi betűmegjelenítési technikája miatt különleges MoBiMouse-változat szükséges, amely a legfrissebb, 3.0-s verziójú csomagnak már része.

Az új verzióban sokat javítottak a betűfelismerésen, továbbá most már akár 200 telepített betűtípus mellett is képes elfogadható sebességgel működni. Az új MoBiMouse német verziója nagy előrelépést hozott a szótár életében, ugyanis a MorphoLogic német–magyar számítástechnikai adatbázisának anyaga mellett a Hessky Regina főszerkesztésével készített Német–magyar kéziszótár bőséges szókészletével is gyarapodott tudása.

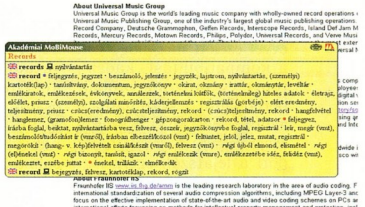

Egyetlen szó, tengernyi jelentéssel

Akadémiai MoBiMouse

A MorphoLogic az Akadémiai Kiadóval együttműködve készítette el az Akadémiai MoBiMouse nevű szoftvert. A szótár az Akadémiai Kiadó angol–magyar és magyar–angol szótárának anyagát tartalmazza, összesen több mint 400 ezer szót és kifejezést. Ez a hatalmas anyag rendkívül friss gyűjtés eredménye. Elegendő ahhoz, hogy a felhasználó bármilyen nehézségű szöveggel elboldoguljon. A számítástechnikai szakkifejezések sem maradhattak ki a szótárból, ezért az akadémiai adatbázis mellett egy több ezer informatikai szót tartalmazó file is része az Akadémiai MoBiMouse-nak. Az Akadémiai MoBiMouse ezáltal az ország legnagyobb szókincsével bíró elektronikus szótára lett. A korábbi MoBiMouse-októl eltérően nem csak egy-egy rövid szópárt ad fel, a teljes szócikket is megjeleníti.

Felismeri, ha a mutatott szó olyan kifejezés része, amely más értelmet nyerhet a közelében levő szavak által, ilyenkor a kifejezés fordítását is megkapjuk. A különböző szavakat, szófajokat, és egyéb kategóriába tartozó kifejezéseket (például a számítástechnikában használatos szavaknál) külön megkülönböztető jelzéssel látja el a megjelenítés során – például az igéket piros ponttal jelöli. Az Akadémiai MoBiMouse angol szótár bruttó ára 16 800, a Német MoBiMouse-é 6990, a Német MoBiDicé 6920 Ft.

Dvorák Bence
(rigor@vogel.hu)

- www.akkrt.hu
- A szótár tartalmát érintő kérdésekben: custservice-@akkrt.hu
- www.MoBiMouse.com
- www.MorphoLogic.hu
- MorphoLogic Kft.
  ☎ 361-4721, 361-4722, 361-4723
- Technikai kérdésekben: info@morphologic.hu
- Akadémiai Kiadó Rt.
  ☎ 464-8200, 464-8202; fax: 464-8201

Dolby Headphone

Szoftverben és kártyán

A DVD-lejátszó szoftverek új fordulóponthoz érkeztek. A gomba módra szaporodó filmek egyre több felhasználót sarkallnak arra, hogy csatlakozzanak a DVD-tulajdonosok népes táborához.

A bővülő piac pedig arra ösztökéli a szoftverfejlesztőket, hogy minél jobb le-

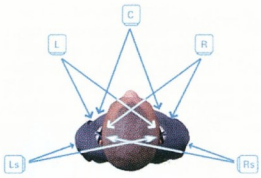

A csatornabontás sémája – ezt számolja annyit a CPU-nk

játszókat készítsenek. Egy évvel ezelőtt még nagy volt a kompatibilitási „káosz", rengeteg program próbált berobbanni a köztudatba – azóta letisztult a mezőny. Megnéztük, mennyit fejlődött a lejátszók egyik legfontosabb jellemzője, a hangvisszaadás.

A filmeknél kiemelten fontos, hogy a jó képminőséghez kellemes hanghatások és szép zenék társuljanak. Ehhez sok esetben drágább alrendszer szükséges, mint a látvány megjelenítéséhez.

Egy tökéletes házimozihoz hat hangfal, a hozzá tartozó hatcsatornás erősítő és egy Dolby Digital/DTS dekóder szükségeltetik. Ezt felmérve a Dolby Laboratories kifejlesztette a Dolby Headphone technológiát, amely már jó minőségű fejhallgatón is képes a tér „élvezhető" leképezésére.

A technológia lényege, hogy szoftveresen – az új hangchipek megjelenésével nemsokára akár hardveresen is – elkülöníti az egyes csatornákat. Ezek mindegyikére speciálisan kever megfelelő torzítást, továbbá módosítja a sztereó hangképet, hogy a hallgatónak megteremtse a térérzetét.

Persze rengeteg kompromisszumot kell ilyenkor kötni, és a szoftveres megoldásnak nagy a számolásigénye – ám a sztereó hangképhez képest hatalmas előrelépést értek el.

A valójában ötcsatornás leképzésnél (downmix) a két hátsó csatorna valamivel előrébb, a hallgató mellé, a két elülső effektcsatorna a hallgató elé kétoldalt, végül a center virtuálisan képezve, előreközépre került. Egy-egy csatornát nem csupán egy helyről szólaltatnak meg, hanem különböző torzításokkal, csökkentésekkel a többi csatornában is.

A teszt során több, referenciának elkészített DVD-videorészletet hallgattunk meg, többnyire kisfilmeket,

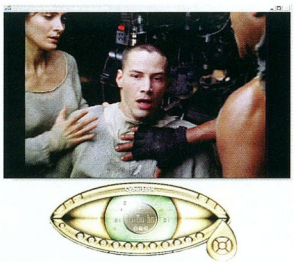

PowerDVD 3.0 – új skinek mögött új opciók

filmrészleteket és teszteket. A technológiának három alváltozata készült el, de várható, hogy egyes termékek több változatot is fognak kínálni. A DH1, DH2 és DH3 a leképezés módját hivatott jelölni. A DH1 egy referenciaszoba akusztikáját adja vissza. A DH2 egy nagyobb szoba – például nappali – fizikájához alkalmazkodik. A DH3 esetén már egy koncertterem vagy mozi élményére számíthatunk, kis túlzással.

AKG K-66 típusú fejhallgatóval vizsgáltuk meg a technológiát – és kellemesen csalódtunk.

Ugyan a rendesen felépített házimozitól vagy a mozi élményétől messze van, de ezt nem is lehet elvárni két apró hangszórótól.

A sztereó leképezésnél azonban klasszisokkal jobb, élvezetesebb. A tér leképezése nagyon jó, a hangok szépen követhetőek és megkülönböztethetőek. Sajnos az egyes irányok nem elég karakteresek, nehéz megkülönböztetni pontosan az egyes pontokat.

A centersugárzó leképezése sem kifogástalan, inkább két oldalról halljuk a beszédet, nem tisztán elkülönítve középről. Az effektusok minősége viszont óriásit javul, sokkal élvezhetőbb, élethűbb a filmek hangja.

A technológia további előnye, hogy a szomszédok, szobatársak zavarása nélkül is tökéletes minőségben élvezhetjük a filmeket. Hátránya, hogy csakis fejhallgatón élvezhető, két hangfal esetén hatástalan.

Ha tehát többen szeretnénk így nézni a filmet, fejhallgató-elosztóra és több fejhallgatóra lesz szükségünk.

A Dolby Headphone még nagyon új, de mire cikkünk megjelenik, már itthon is piacon lesznek az első DH-t támogató szoftverek, és karácsonyra várhatóak a hangkártyák is.

MGI SoftDVD Max 4.0

Az MGI programja az első szoftveres DVD-lejátszó, amely támogatja a Dolby Headphone technológiát.

Első 3.x-es verziója idején az MGI külön, nagyobb összegért árulta a Dolby Headphone-os lejátszót, a 4.0-s már tartalmazza ezt a fontos újítást – felmerül a kérdés, hogy az OEM változatokba is bekerül-e?

Cyberlink PowerDVD 3.0

Természetesen nemcsak ilyen irányban fejlesztették tovább a szoftvereket.

Az egyik legismertebb DVD-lejátszó, a PowerDVD 3.0-s verziójánál hosszan sorolják az újításokat.

A program teljes hangvisszaadása megkapta a Dolby Laboratories minősí-

MGI SoftDVD – megjelenése óta sokat fejlődött

tését, tehát garantáltan jó hangzásban lesz részünk. Kezeli a DTS kódolást és a Dolby Headphone-t is tartalmazza.

Még több hardvert támogat, köztük a legújabb hangkártyákat és videokártyákat.

Új a videodekódere, szebb képet ad, és kisebb az erőforrásigénye.

A Dual Subtitles technológiának köszönhetően

kétszeres – többnyelvű – feliratozásra képes.

A szoftvert a Microsoft laboratóriuma is bevizsgálta, így megkapta a WHQL (Windows Hardware Quality Lab) ajánlást.

Új lejátszási módokra képes, digitális zoomra, lassított visszafelé lejátszásra, még több bőrből (skin) választhatunk, jobb a hang és a kép szinkronizációja, könyvjelzőket használhatunk – és még hosszan sorolhatnánk.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- www.dolby.com/press/m.pr.9912.CES.html
- www.mgisoft.com/video/dvdmax/
- www.cyberlink.com.tw

Tőzsde 1.3
A nagy játék

A magyar fejlesztésű Tőzsde tulajdonképpen ügyes adatbázis-kezelő, amely a tőzsdével foglalkozókat segíti.

A program mellé jár az EasyWord nevű egyszerű szövegszerkesztő demó változata, amelynek nem sok használ vesszük – ha csak azt nem, hogy a Tőzsde v1.3 súgóját ezzel tudjuk megnézni.

A súgóban a részletes használati utasítás mellett tömör leírást találunk a tőzsdéről és alapfogalmairól.

Telepítése után a program számos adatot nyújt a részvénypiac alakulásáról, amelyek tanulmányozása által közelebb juthatunk a tőzsde megértéséhez.

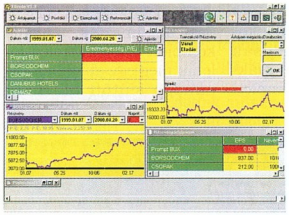

Hogyha egyszer sok pénzem lesz...

Ha úgy döntünk, hogy belevágunk a tőzsdézésbe, egy teszttel megvizsgálhatjuk magunkat, hogy a befektetők melyik típusába tartozunk, aszerint hogy mekkora kockázatot merünk vállalni, és azt is megtudhatjuk, hogy melyik a számunkra legelőnyösebb befektetési forma.

A tőzsdei életben aktívan résztvevők számára a program lehetőséget nyújt az árfolyamadatok Internetről történő letöltésére, azonnali elemzésére.

Vételeinket és eladásainkat is nyilvántarthatjuk, sőt befektetéseink alakulásáról is képet kaphatunk. A Tőzsde 1.3 nettó ára 4800 Ft.

Dvorák Bence
(Rigor@vogel.hu)

- Forgalmazó: KimSoft '99 Kft.
- ☎ 319-8967
- www.kimsoft.hu

MAGAS IQ-VAL, STRAPABÍRÓ IRODAI ALKALMAZOTT, MUNKÁT VÁLLAL „VILLÁM JELIGÉRE”!

LEXMARK™ Lézernyomtatók

Optra E312L Nettó 78 900 Ft

TZteam Számítástechnikai Kft. • 1161 Budapest, Rákóczi út 48. Tel./Fax: 406-4444, tz@tzteam.hu, www.tzteam.hu
Libra Computer Kft. • 1111 Budapest, Bartók Béla út 18. Tel.: 381-0750, fax: 381-0743, libra@libra.hu, www.libra.hu
Net Kft. • 1118 Budapest, Szurdok u. 1. Tel./Fax:246-5057, net@mail.datanet.hu, www.netkft.hu
Raab Computer Kft. • 9022 Győr, Pálffy u. 3. Tel./Fax: 06-96/310-797, raab.computer@matavnet.hu
Co-Net Computers Kft. • 7100 Szekszárd, Kölcsey ltp. 1. Tel.: 06-74/312-207, fax: 06-74/316-066, info@co-net.hu, www.co-net.hu
5P Kft. • 7400 Kaposvár, Ady Endre u. 2., Tel.: 06-82/511-560, fax: 06-82/422-185, fivep@5p.hu
Tele-Comp szaküzlet • 5600 Békéscsaba, Bartók Béla út 46-50., Tel.:06-66/520-600, fax: 06-66/451-088, tomtech@mail.datanet.hu

Hivatalos nagykereskedő: RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1., Telefon: 246-4050, fax: 246-4101, www.rce.hu

Band-in-a-Box 8.0
MIDI-kíséret

Sok zenésznek bizony gyakran hiányzik a kíséret a gyakorláshoz vagy alkotáshoz. Többnyire csak egy dob hiányzik, de gyakran jól jöhet egy komplett zenekar is, amely az adott stílusban pár akkordot váltogatva szolgáltatja a monoton kíséretet.

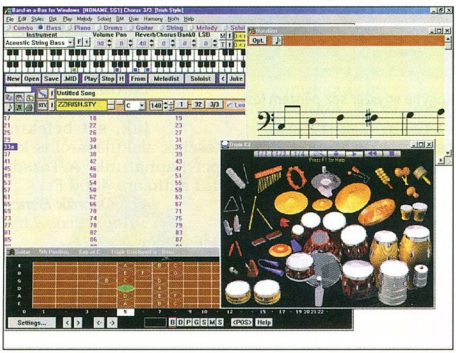

Az egész zenekar belefér a dobozba

A Band-in-a-Box segítségével mesterséges kíséretet készíthetünk csupán néhány akkord, a megfelelő ritmus és zenei stílus kiválasztásával. A program komplett zenei kíséretet készít a zongoristát, a basszusgitárost, a dobost és a vonósokat helyettesítve, de akár szólóhangszereket is beszúrhatunk, amelyek összetettebb dallamot játszanak.

Mi is készíthetünk kíserettípust, amelyet később felhasználhatunk. Pillanatok alatt összeállíthatunk egy használható kíséretet – elég kiválasztani a zenei stílust, majd megfelelő időközönként beírni, milyen akkordot szeretnénk hallani. Ekkor az összes hangszer ehhez fog igazodni.

Dallamot is készíthetünk egy kis kottázó segítségével, az eredményt akár ki is nyomtathatjuk. A gitárosok számára gitárnyakat formázó szerkesztőrészt kínál a program, gitárhangolóval, no meg hangvillával. A doboknál egészen különleges megoldást alkalmaztak, ugyanis komplett dobfelszerelés jelenik meg egy ablakban, és minden leütött billentyű látványosan kihat egy ritmuskeltő eszközre, a hozzá illő hanghatás kíséretében. A végeredményt elmenthetjük a program saját, MGU formátumába vagy standard MIDI-file-ba.

A Band-in-a-Boxszal együtt jár a PowerTracks Pro Audio, amellyel MIDI és audiósávokat készíthetünk, keverhetünk, karaoke (.kar) támogatással.

A programban előfordul pár a Band-in-a-Boxban látott részletekből, például a gitárkotta, a gitárhangoló, vagy a látványos dob.

A PowerTracks Pro Audio MIDI képességeit jellemzi, hogy támogatja a Yamaha XG effektusokat és számos MIDI-eszközt. Sajnos a VST és a DirectX effektusokat nem támogatja, de szerencsére rendelkezik pár jó minőségű DSP effektussal. A programban külön érdekesség a MultiTrack Wave file.

Ez különleges, többcsatornás WAV-file, amelyben a hangszerek sávjai elkülönülnek. A csomagban rock, jazz és blues stílusban készített MultiTrack Wave mintákkal teli CD-ket, és a program használatára okító videofelvételekkel teli CD-t is kapunk.

Manapság talán már nem is kapható hullámtábla nélküli hangkártya, a csomagnak mégis része a Roland szoftveres meghajtója, a Roland Virtual Sound Canvas VSC-88, amely egy Roland hangkártya hullámtáblás képességeivel ruházza fel a gépünket.

A telepítés után lesz egy új MIDI-driverünk és a Tálca jobb sarkába költöző lejátszóprogramunk. General MIDI- és GS-kompatibilis, 546 féle hangszert és 15 féle dobot tartalmaz, amelyeket maximum 128 hangú polifóniával tud megszólaltatni.

A hangja nem olyan szép, mint mondjuk a Yamaha Softsyntheser S-YXG100-é, viszont nem időkorlátos.

A CD-ken megtalálható a Band-in-a-Box 9.0 illetve a PowerTracks Pro Audio 6.0 demó változata is. A Band-in-a-Box Power Pack 8.0 nettó ára 31 992 Ft.

Dvorák Bence
(rigor@vogel.hu)

- Forgalmazó: KimSoft '99 Kft.
- ☎ 319-8967
- www.kimsoft.hu

Aladdin HASP4
Kemény védelem

Az izraeli Aladdin Knowledge Systems áprilisban jelentette meg a HASP hardverkulcsok 4.0-s verzióját.

Az előző, 3-as termékcsalád régóta a piacon van, a hackerek többsége ismeri a rendszert, többféle törőeszköz és emulátor található hozzá az Interneten, ezért teljesen átdolgozták az új verzió alkalmazásspecifikus integrált áramkörét (ASIC), és új biztonsági megoldásokat fejlesztettek ki.

A kulcsnak van párhuzamos és USB portra csatlakoztatható változata is. Futás közben a védett program lekérdezheti a számítógéphez csatlakoztatott HASP kulcsot – ha a kulcs által visszaadott válasz megfelelő, az alkalmazás végrehajtódik. Ha a válasz nem megfelelő, az alkalmazás fejlesztőjének módja van a program leállítására vagy képességeinek korlátozására. A szoftver és a kulcs közötti kommunikáció titkosított.

Minden kulcsnak egyedi azonosítója van, amely lekérdezhető, így a program csak az adott kulccsal fog működni. A kulcsokhoz minden fejlesztőnek van két egész (integer) számból álló jelszava, ezt csak azok a kulcsok használják, amelyeket az adott fejlesztő kapott. Az azonosító ismerete nélkül a kulcsnak csak a jelenlétét lehet ellenőrizni, a benne tárolt információk nem kérdezhetők le és nem módosíthatók.

Az azonosító ismeretében a kulcsnak megadható egy egész szám, az úgynevezett seed kód, amelyre a kulcs négy egész számmal válaszol, így ellenőrizhető a kulcs valódisága. Az Aladdin egyedi algoritmusa révén a különböző HASP-hívások elrejthetők a kémlelő szemek elől. A kulcs eszközmeghajtója automatikusan betöltődik Windows 3.x/95/98, valamint NT és 2000 alatt. A fejlesztői készlet nettó induló ára 5000 Ft.

Mészáros István

- Magic Onyx Magyarország Kft. ☎ 216-9910/132-es mellék

Nem csak egy villanás!

Ahhoz, hogy könnyen összeállítsunk egy Web-helyet, szükség van a statikus és mozgó grafikák előzetes elkészítésére. Alapvetően erre a feladatra készítette a Macromedia a Flash 5 Freehand 9 Studio csomagját.

A Macromedia korábban csak Macintoshokra fejlesztette színvonalas multimédia-szerkesztő szoftvereit. Az utóbbi néhány évben azonban – felismerve az ilyen téren is izmosodó PC-s piac lehetőségeit – sorra jelennek meg fejlesztőszoftvereik maces változatai mellett a PC-sekkel is. Ha tehát megvesszük a cég egyik termékét, nem kell gondolkodnunk azon, milyen számítógépünk van, hanem a feladatra összpontosíthatunk. Ráadásul a szoftverek kezelőfelülete szinte azonos, sőt menet közben gond nélkül térhetünk át egyik platformról a másikra.

A Macromedia a fő hangsúlyt a problémamegoldásra helyezi, ennek szellemében állítja össze dobozos termékeit is. Jó példa erre a Flash 5 Freehand 9 Studio csomag, amellyel egyfajta megoldást kapunk webes grafikák készítésére és Web-oldalak tervezésére egyaránt.

Grafikus program igényeseknek

Aki már készített Internetre vagy intranetre Web-oldalakat, az tudja, hogy akkor látogatják szívesen azokat, ha a fontos információkat szép, igényes, gyorsan letölthető grafikákkal egészítjük ki. Az oldalak hangulatát meghatározó vektoros grafikák elkészítésére a Macromedia a Freehandet javasolja, amely immár a kilencedik verziónál tart. Nem csupán egyszerű grafikák, hanem komoly rajzok elkészítésére is alkalmas, hiszen tudása és lehetőségei alapján azonos kategóriában lehet említeni a CorelDraw-val és az Illustratorral. (Tudtommal maces környezetben még mindig a Freehand a „number one"!)

Telepítése könnyen megy: a regisztráció és a könyvtár megadása után gyorsan lezajlik. Kezelőfelületét hamar kiismerhetjük – az ilyen szoftvereknél szokásos menük, gombsorok és legördülő ablakok segítenek a rajzolásban és a rajzelemek módosításában. Mindazt tudja, amit egy ilyen szoftvernek tudnia kell. A kezelésében és működésében tapasztalható extrák azok, amelyekkel mégis elcsábíthatja a grafikusokat. Ilyen például a szabadon definiálható perspektivikus segédháló, az oldalanként változtatható lapméret, az objektumok lasszós kijelölési lehetősége, a feljavított szövegbeállítási lehetőségek, a korábbinál gyorsabb és pontosabb vektorizálási módszerek, a színek és színátmenetek beállításának gazdagabb választéka.

A Freehand 9 is támogatja már a CorelDraw-ból jól ismert envelope effektust: az objektumot befoglaló téglalapot „borítékká" alakítva, annak körvonalának változtatásával a befoglalt objektum torzulva követi annak formáját. Ez a lehetőség különösen hasznos szöveges elemek megbolondítására. Újdonság, hogy a Freehand számos torzítási effektust előre beépített a szoftverbe, de általunk rajzolt görbékből is gyárthatunk ilyeneket.

Más szoftverek a program indítása után, menet közben telepített betűkészleteket többnyire nem tudják kezelni, ehhez újra kell indítani a programot. A Freehandben ezt a problémát is megoldották automatikus fontaktiválással, így akár Adobe TypeManagerrel, akár közvetlenül telepítettünk a program futása közben szükségessé vált fontot, nem kellett újraindítani.

Az Adobe-hoz való közeledést jelzi az is, hogy a Freehand egyre több szálon kapcsolódik a konkurens cég termékeihez. Így például kezeli a Photoshop 5.x rétegstruktúráját, valamint képes többoldalas Acrobat PDF dokumentumok készítésére is beágyazott fontokkal, hiperlinkekkel és megjegyzésekkel együtt.

Az Internettel való szorosabb kapcsolat jele, hogy a szoftver lehetőséget ad Flash formátumban való exportálásra, a GIF, JPEG és PNG képeket a Webre optimalizálja, valamint URL-eket is kapcsolhatunk az egyes objektumokhoz, amelyek exportálás után működni is fognak.

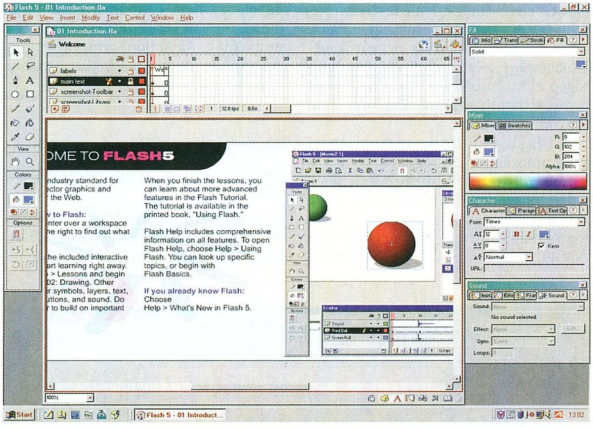

A Flash 5 kezelőfelülete

Animációk és vektoros ábrák szerkesztése

Web-oldalak készítésére azonban a Macromedia nem a Freehandet javasolja ebből a csomagból, hanem a

ScanDer Kft. ☎ 251-2960
http://w3.datanet.hu/~scander/

Flash 5-öt. Sokat változott a Flash a korábbi verzióihoz képest. Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a grafikai eszközök választéka gazdagabb, valamint a programozás könnyebbé válása miatt az interaktivitás lehetősége az ebben kevésbé járatos fejlesztők részére is elérhető lett.

A kezelőfelülettel is sokat foglalkoztak a fejlesztők. Az objektumok beállítási lehetőségeit az egyszerűen használható palettákra tették, miként a Photoshopban... Hasznos, hogy a gyorsbillentyűket szabadon lehet definiálni, de az előre megadott készletekből is választhatunk. A szoftver itt alaphelyzetben a Photoshop 5, az Illustrator 9, a Freehand 9 és a Fireworks 3 felhasználóit támogatja az eredeti Flash 5-ös kombinációk mellett.

Egy fejlesztőcsapat számára fontos lehet, hogy a szimbólumkönyvtár immár munkacsoporton belül is megosztható. Ez azzal az eredménnyel jár, hogy ha valaki valamit megváltoztat a könyvtáron belül, akkor az kihat a projekt egészére. Másik hasznos kiegészítés a Movie Explorer. A projekt összes eleme megjelenik fastruktúrában, így ha nem találunk egy elemet, könnyen rákereshetünk a szűrők segítségével. Ha belefáradtunk a számítógép előtti munkába, hazafelé menet olvasgathatjuk a Movie Explorer által kinyomtatott listát.

A Flash mindig is tartalmazott programozási lehetőségeket, de a korábbi változatok nem kínáltak igazi fejlesztői felületet. A szoftvernek ezt a részét teljesen megváltoztatták, rengeteg ActionScript kiegészítéssel. A kezdők is „húzd és ejtsd" technikával il-

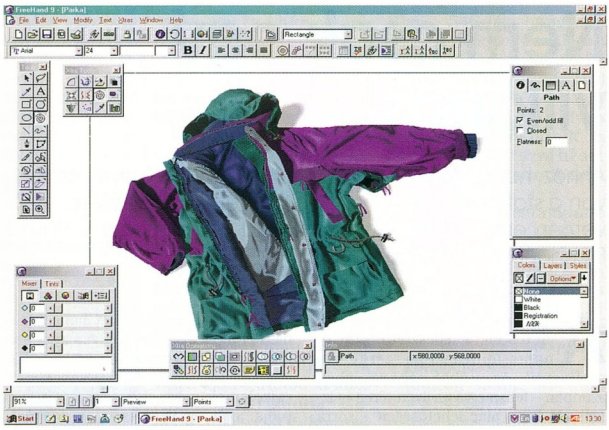

Télen még jól jöhet ez a Freehand 9-ben megrajzolt dzseki

leszthetik be objektumaikat, életet lehelve az addig szürke projektbe. A hibák kiszűrésére a beépített debugger figyel, így nem csupán a kész alkalmazás tesztelésekor derülnek ki a problémák. Az ActionScript programozáshoz a legnagyobb segédlet azonban a mellékelt vastag kézikönyv.

Gyakran változó anyagok publikálása

A csomagban található harmadik, teljes értékű termék, a Generator 2 Developer Edition nem igazán különálló szoftver, hanem a Flash 5-be beépülő kiegészítés (extension). Mennyivel tud többet a Flash 5, ha telepítésekor a Generator Authoring Extension installálását is kérjük? Nos, a Generator technológia akkor segít, ha olyan Web-oldalakat kell terveznünk, amelyek tartalma gyakran változhat.

A kiegészítés kétfajta lehetőséget is kínál az oldal sablonjának elkészítése után.

Az „on-line" változat esetén maga a felhasználó változtathatja meg a tartalmat, saját magának testre szabva a böngészett oldalt, az „off-line" esetén viszont a Web-oldal készítője végzi el a változtatásokat, amelyek azonnal megjelennek a kliensoldalon. Az off-line változat így kitűnő lehetőséget kínál például netes újságok, árlisták, katalógusok szerkesztésére és publikálására.

●

A dobozban a Flash 5-öt és a Freehand 9-et tartalmazó CD-ken és a regisztrációs kártyán kívül angol nyelvű felhasználói kézikönyveket is találhatunk – Using Flash, Using Freehand, Using Generator, Action Script Reference Guide –, amelyek megkönnyítik a szoftverekkel való ismerkedést, de a profik is találhatnak bennük hasznos információkat.

Összefoglalva elmondhatom, hogy a Macromedia Flash 5 Freehand 9 Studio csomagja amellett, hogy optimálisan összeállított kiegészítő lehetőségeket kínál a cég többi webes fejlesztőszoftveréhez, önállóan is megállja a helyét ezen a gyorsan fejlődő piacon.

Tóth Tamás

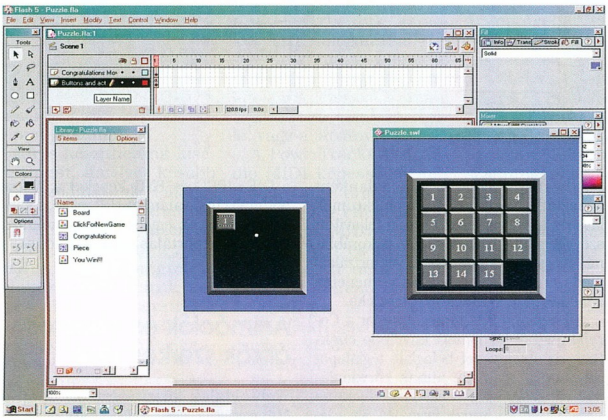

A jól ismert tili-toli játék Flash 5-ös változata

Symantec Enterprise Security

SYMANTEC

nagyvállalati internet-biztonsági megoldások

„Aki használja – tudja, aki megpróbálja, használni fogja!"

I-Gear®

WinNT, Solaris, Linux

• internetes tartalomszűrés, a sávszélesség kézben tartása

Mail•Gear®

WinNT, Solaris, Linux

• a nemkívánatos e-mailek, és csatolt file-ok kiszűrése, a sávszélesség kézben tartása

Symantec Desktop Firewall™

Win NT/2000

• személyi tűzfalvédelem, amely megvéd a hackerek és a hálózaton belüli illegális behatolásokkal szemben

NORTON AntiVirus™ ENTERPRISE SOLUTION

Win9x, WinNT/2000 (svr/ws), NetWare, Win3.x/DOS

• automatikus és központi antivírus védelem a desktop-tól, a tűzfalig

SYMANTEC MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: 1133 Budapest, Váci út 110. ✆ 320-4486, Lpogany@symantec.com
PARTNEREINK: SYSTREND SZÁMITÁSTECHNIKAI KFT. 1068 Budapest, Rippl-Rónai u. 2. ✆ 342-1937 www.systrend.hu
SYNERGON INFORMATION SYSTEMS 1047 Budapest, Baross u. 91-95. ✆ 399-5500 www.synergon.hu
MINOR RENDSZERHÁZ RT. 1035 Budapest, Vörösvári út 103-105. ✆ 436-3021 www.minor.hu • KARÁDI RENDSZERHÁZ KFT. ✆ 349-3715
KVENTA KFT. ✆ 269-5262 • PANNON SUPPORT RENDSZERHÁZ ✆ 269-2233 • KIMSOFT '99 KFT. ✆ 319-8973

SYMANTEC.
www.symantec.hu

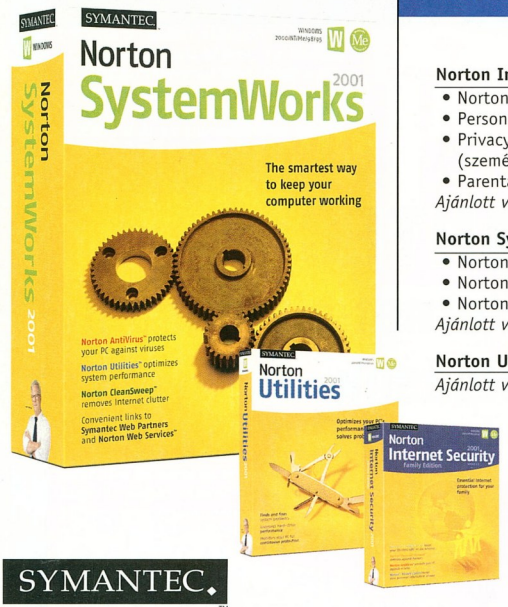

LEGALIZÁLJA SYMANTEC TERMÉKEIT!

Akár 45% engedmény!

Norton Internet Security 2001 Family Edition

- Norton AntiVirus 2001
- Personal Firewall (behatolás elleni védelem)
- Privacy Controll
  (személyes adatok védelme és reklámfeliratok letiltása)
- Parental Control (gyermekek védelme az Interneten)

Ajánlott végfelhasználói ár: ~~(21 500 Ft)~~ 15 900 Ft +ÁFA

Norton SystemWorks 2001

- Norton AntiVirus 2001
- Norton Utilities 2001
- Norton CleanSweep 2001

Ajánlott végfelhasználói ár: ~~(32 250 Ft)~~ 17 900 Ft +ÁFA

Norton Utilities 2001

Ajánlott végfelhasználói ár: ~~(17 100 Ft)~~ 11 900 Ft +ÁFA

Keresse viszonteladóinknál!

INGRAM MICRO

INGRAM MICRO MAGYARORSZÁG
1139 Budapest, Fáy u. 4. Tel.: (1)237-7070
7625 Pécs, Majorossy u. 36. Tel.: (72)213-755
6721 Szeged, Madách u. 14. Tel.: (62)490-424

PROVIEW

Igény és termék találkozása

Multimédiás monitorcsalád kiváló ár/teljesítmény hányadossal!

- Multimédiás monitorok* 14"-tól 19"-ig
- LCD monitorok**
- Flatron (vékony, sík képcsöves) monitorok

Tapasztalja meg a különbséget!

** Mikrofon és hangszóró alaptartozék

Beépített mikrofon, opcionális hangszóró

Keresse viszonteladóinkat:

3 Comp Kft • 4029 Debrecen, Senyei Oláh I. u. 16. • (52) 413-690
Automex Kft • 1077 Budapest, Wesselényi u. 21. • (1) 461-5799
Borsod Computer Kft • 3529 Miskolc, Zrínyi I. út 59. • (47) 325-111
Compactive Számítástechnikai Kft • 1143 Budapest, Gizella u. 19. • (1) 220-0318
Enter-Com Kft • 9026 Győr, Ady E. u. 25. • (96) 523-181, 523-182
Expert Computer Kft • 1139 Budapest, Pannónia u. 33. • (1) 320-3310
Kelly-Tech Kft • 1139 Budapest, Üteg u. 6. • (1) 350-1246, 349-6477
PC Partner Kft • 1144 Budapest, Limanova tér 25. • (1) 363-3738
Trio-Com Kft • 2800 Tatabánya, Dózsakert u. 16. • (34) 510-533, 510-534

Képvarázslatok

Még az „ősidőkben" az America Online BBS-ére egy Kai Krause nevű fiatalember rendszeresen küldött fel látványos Photoshop-effektusokat bemutató leírásokat.

Krause 1992-ben belépett a John Wilczak által alapított Harvard Systems Corporationsbe, és a HSC kiadta az azóta is világhírű Kai's Power Tools csomagot. A HSC 1995-ben nevet változtatott MetaToolsra, majd két évvel később, 1997-ben MetaCreations néven összeolvadt a – leginkább Painter nevű rajzolóprogramjáról ismert – Fractal Design nevű céggel.

A MetaCreations 2000 tavaszán – sokak bánatára – úgy döntött, hogy a jövőben csak e-kereskedelemmel, pontosabban ehhez kapcsolódó szoftverek készítésével óhajt foglalkozni, ezért elkezdte kiárusítani népszerű grafikai programjait. Első körben az Adobe-t keresték meg ajánlatukkal.

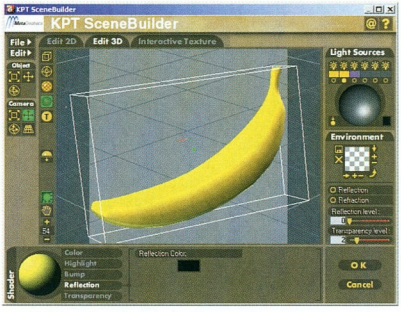

3D-s banán – és ehhez nem kell 3D Studio

Sok elemző számára meglepő módon az Adobe-nak nem kellett a MetaCreations értékes csomagja, amelyben többek között megtalálható volt a Poser 3D-s karaktertervező és -animációs program, a már említett Painter, a Bryce 3D-s tájtervező és az összes Kai-féle plug-in. Ezek közül végül a Painter, a Bryce és a három KPT – az 5-ös (amelyik magában foglalja a 3-ast is), a 6-os és a Vector Effects – a kanadai Corelhez került, míg a Posert az egi.sys vette meg, és alapított egy leányvállalatot Curious Labs néven a program további fejlesztésére. Ebben a cikkben az immár Corel KPT 6 nevű plug-ingyűjteményt mutatjuk be.

Kai keze nyoma

A MetaCreations programjainak – élükön a Kai's Power Tool sorozattal – jellemzője a finoman szólva is sajátos kezelőfelület, amely két nagy táborra osztja a felhasználókat: egy részük imádja, másik részük utálja. Én kedvelem ezeket az átlagostól eltérő, látványos eszközöket, ám tény, hogy néha elég nehéz pontosan beállítani egyes jellemzőiket. Sőt néha még azt is nehéz kitalálni, mire való és hogyan működik egy-egy összetett, teljesen ismeretlen kapcsoló, csúszka, forgatógömb, színválasztó stb., illetve mikor lehet, esetleg kell használni a [Shift], a [Ctrl] vagy az [Alt] billentyűt. De ilyenkor elő lehet (kell) venni a kézikönyvet, amelyet ráadásul on-line változatban is megkapunk, hiszen a Corel KPT 6 súgója nem más, mint a kézikönyve – Adobe Acrobat formátumban, 11 részre vágva.

Nem kivétel ez alól a KPT 6 sem, amely tíz, pontosabban nyolc plusz kettő Photoshop plug-int tartalmaz. Azért ez a furcsa megfogalmazás, mert a csomag tíz bedolgozómodulja közül kettőt nem a MetaCreations fejlesztett ki, hanem RAYflect-gyártmányú. Ez a kettő a KPT SceneBuilder (leánykori nevén RAYflect PhotoTracer) és a KPT SkyEffects (egykor RAYflect Four Seasons).

A KPT SceneBuilder raytracer program, a saját formátumán kívül képes 3DStudio file-okat is betölteni, és lehetővé teszi hogy a Photoshop (PhotoPaint, Paint Shop Pro stb.) programból ki sem mozdulva képezhessük le egyszerűbb vagy összetettebb 3D-s objektumok, objektumcsoportok kétdimenziós képét. Az SceneBuilderben megadhatjuk az egyes elemek saját és visszavert színét, felületi mintáját, átlátszóságát, hat független fényforrás színét és helyzetét, valamint a környezet kinézetét.

A KPT SkyEffects segítségével fotorealisztikus háttereket készíthetünk. Megadhatjuk a Nap és a Hold helyzetét, a köd és pára jellemzőit (szín, intenzitás, magasság stb.), négy különböző felhőréteg jellemzőit (szín, göröngyösség, vastagság, sűrűség, irány, kiterjedtség és magasság), de varázsolhatunk akár szivárványt is. Mivel nemcsak reális, hanem teljesen vad értékeket is megadhatunk (például vörös színű napot, sűrű, sötétzöld felhőket, lila eget), tetszőleges, néha ijesztő tájakat is létrehozhatunk. Például a programhoz kapott gyári beállítások között találunk marsi és vénuszi napfelkeltét, sőt, atomrobbanást is. Ráadásul a SkyEffectsszel 3D-s programokhoz is előkészíthetünk háttereket, a program „konikális kamera" üzemmódjában.

Álló- és mozgóképek

A Corel KPT 6 plug-injeinek egy része a megszokottól eltérően nem csak álló, hanem mozgóképeket is létre tud hozni. Például a KPT Turbulence valós időben szimulál hullámzást két dimenzióban. A program mindent tud, amit egy jól nevelt folyadéknak tudnia kell, például gyönyörűen gyűrűzteti a cseppek által keltett hullámokat, és mint említettem, nemcsak az egyes pillanatokat ragadhatjuk meg, hanem AVI vagy QuickTime formátumba, illetve BMP képsorozatokba elmenthetjük a teljes hullámzást is. Ugyanígy a KPT Projectorral nemcsak a két- és

Ez a projektor több torzítást ismer, mint egy ezeréves kivetítő

háromdimenziós, illetve perspektivikus forgatásokkal, nyújtásokkal, döntésekkel torzított képet menthetjük vissza az eredeti ábránkra, hanem

animációként azt a folyamatot is, ahogyan a különböző állapotok között változik.

Még 1997 januárjában mutattuk be a MetaTools *Kai's Power Goo* nevű termékét (GOOmi arcok – CHIP, 1997/1/56), amellyel elképesztő képeket, karikatúrákat hozhatott létre bárki minimális kézügyességgel. E termékből a névadó Goo került be a KPT 6-ba (sajnos a Fusion nevű képkeresztező – remélhetőleg egyelőre – kimaradt). E bedolgozómodul segítségével fényképekből vagy rajzokból bárki létrehozhat picassói képeket, illetve látványos animációkat, ugyanis egyes kulcspozíciókat elmentve a program képes kiszámolni a köztes fázisokat is.

Amikor a kép kölcsönhatásba lép a Reactionnel – avagy organikus minta készítése KPT-módra

A KPT Reaction is érdekes program. A hivatalos megfogalmazás szerint organikus textúrákat – például zebracsíkokat vagy korallmintákat – hoz létre, amelyek a reakcióterjedés folyamatán alapulnak.

A minták létrehozásához hat jellemzőt adhatunk meg: a szétterjedés irányát, a reakció alapját (ami lehet zaj, pontok, Voronoi minta, és ezek keveréke a forrásképpel), az alkalmazás módját, a minta szélességét, a terjedés sebességét és a csíkok közötti rés nagyságát.

Az eredményt szerintem elég nehéz előre kiszámolni, de némi kísérletezéssel érdekes képeket lehet kihozni a Reactionből.

A KPT Materializerrel képeinkből dombormüveket készíthetünk, tetszőleges textúrát, magát a képet vagy annak egyes színösszetevőit használva kinyomómintaként. A domborhatás fokozására tetszőleges számú fényforrást használhatunk, amelyek színe és fényerőssége különböző lehet. A KPT Gelben gélszerű (vagy gélesített) anyagokkal festhetünk, az anyagokat azután különleges eszközökkel alakíthatjuk, például a késsel vághatunk, a spriccelővel durvíthatunk, a csavart ecsettel sodorhatunk, ujjunkkal elmaszatolhatunk. Mindezekhez változtathatjuk a gél anyagát (egy lépcsőben csak egyfajta anyaggal dolgozhatunk) és különböző fényekkel világíthatjuk meg az egész képet.

Fényképből dombormű egy lépésben

A KPT LensFlare-hez hasonló külső vagy belső effektus nagyon sok van már (például a PSP 7-ben is megjelent Sunburst néven), ám ennyi jellemzőt egyiknél sem lehet megadni. Gyakorlatilag bármely optika és bármely (akár nem létező) fényforrás párosa által keltett csillanás előállítható vele.

A becsillanásoknak közel kéttucatnyi jellemzőjét adhatjuk meg

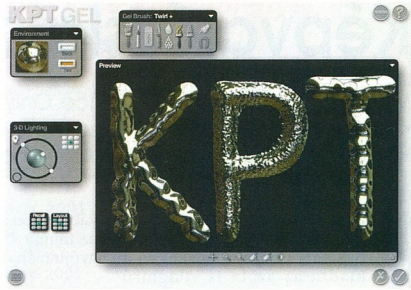

Krómozott fogkrém és a hozzávaló eszközök

Végül a csomag talán legkevésbé látványos, ám szerintem az egyik legjobban használható effektusa a KPT Equalizer. Ebben „vizuális frekvenciák" kontrasztját tudjuk változtatni. A meghatározás szerint az egyes pontokhoz tartozó értékek közötti kapcsolat a vizuális frekvencia. Ahol ez a változás egyenletes az adott területen, ott ez a frekvencia alacsony, ahol pedig gyorsan változik a kép (például éleknél vagy zajos részeknél), ott magas. Az equalizeren kilenc csúszka található, ahol beállíthatjuk az egyes frekvenciákhoz tartozó kontraszt vagy éppen elmosás erejét. A program igénytől függően használható kompenzációs vagy effektusszűrőként is.

Szerintem a Corel nagyon jó vásárt csinált, hiszen a Kai's Power Tool sorozat minden tagja a legnépszerűbb plug-inek közé tartozott és tartozik. Ebbe a sorba nagyon jól beilleszkedik a legújabb, hatos verzió is. Ráadásul a mai világban a hardver- és szoftverigénye kifejezetten szerény: 166 MHz-es Pentium és Windows 9x/2000/NT4, vagy 180 MHz-es Power Macintosh és a MacOS 7.6.1-es vagy újabb verziója, illetve 32 Mbyte memória, 64 Mbyte lemezhely, 24 bites grafikus kártya, CD-olvasó, valamint Photoshop 4 vagy azzal „plugin-kompatibilis" grafikai alkalmazás.

Weisz Tamás

E10000

BIGGER AND BADDER

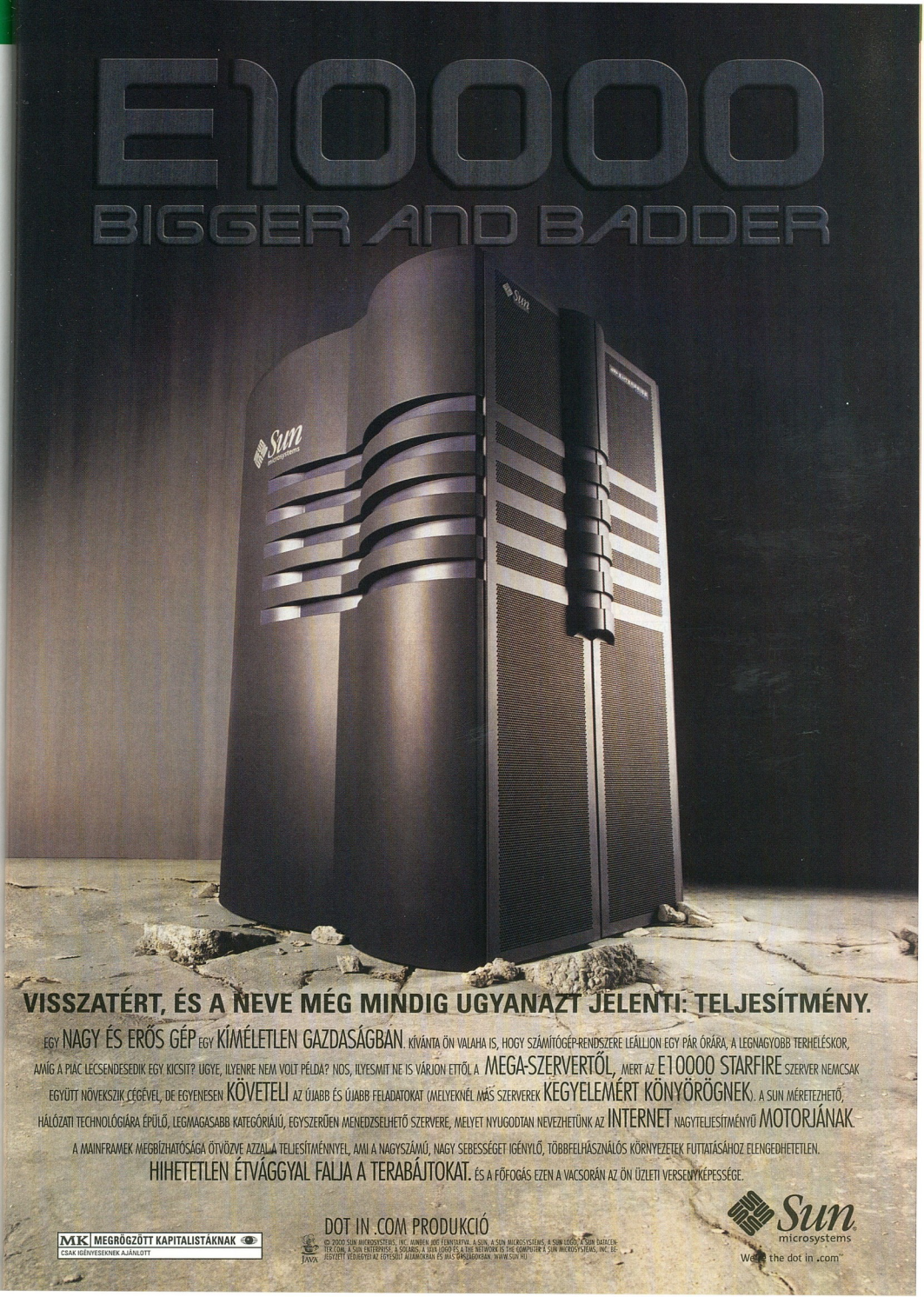

VISSZATÉRT, ÉS A NEVE MÉG MINDIG UGYANAZT JELENTI: TELJESÍTMÉNY.

EGY NAGY ÉS ERŐS GÉP EGY KÍMÉLETLEN GAZDASÁGBAN. KÍVÁNTA ÖN VALAHA IS, HOGY SZÁMÍTÓGÉP-RENDSZERE LEÁLLJON EGY PÁR ÓRÁRA, A LEGNAGYOBB TERHELÉSKOR, AMÍG A PIAC LECSENDESEDIK EGY KICSIT? UGYE, ILYENRE NEM VOLT PÉLDA? NOS, ILYESMIT NE IS VÁRJON ETTŐL A MEGA-SZERVERTŐL, MERT AZ E10000 STARFIRE SZERVER NEMCSAK EGYÜTT NÖVEKSZIK CÉGÉVEL, DE EGYENESEN KÖVETELI AZ ÚJABB ÉS ÚJABB FELADATOKAT (MELYEKNÉL MÁS SZERVEREK KEGYELEMÉRT KÖNYÖRÖGNEK). A SUN MÉRETEZHETŐ, HÁLÓZATI TECHNOLÓGIÁRA ÉPÜLŐ, LEGMAGASABB KATEGÓRIÁJÚ, EGYSZERŰEN MENEDZSELHETŐ SZERVERE, MELYET NYUGODTAN NEVEZHETÜNK AZ INTERNET NAGYTELJESÍTMÉNYŰ MOTORJÁNAK.

A MAINFRAMEK MEGBÍZHATÓSÁGA ÖTVÖZVE AZZAL A TELJESÍTMÉNNYEL, AMI A NAGYSZÁMÚ, NAGY SEBESSÉGET IGÉNYLŐ, TÖBBFELHASZNÁLÓS KÖRNYEZETEK FUTTATÁSÁHOZ ELENGEDHETETLEN.

HIHETETLEN ÉTVÁGGYAL FALJA A TERABÁJTOKAT. ÉS A FŐFOGÁS EZEN A VACSORÁN AZ ÖN ÜZLETI VERSENYKÉPESSÉGE.

MK MEGRÓGZÖTT KAPITALISTÁKNAK
CSAK IGÉNYESEKNEK AJÁNLOTT

DOT IN .COM PRODUKCIÓ

© 2000 SUN MICROSYSTEMS, INC. MINDEN JOG FENNTARTVA. A SUN, A SUN MICROSYSTEMS, A SUN LOGÓ, A SUN DATACENTER.COM, A SUN ENTERPRISE, A SOLARIS, A JAVA LOGÓ ÉS A THE NETWORK IS THE COMPUTER A SUN MICROSYSTEMS, INC. BEJEGYZETT VÉDJEGYEI AZ EGYESÜLT ALLAMOKBAN ÉS MÁS ORSZÁGOKBAN. WWW.SUN.HU

Sun microsystems
We're the dot in .com™

http://www.bl.hu

VISTA mini Palmtop

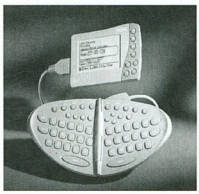

Tulajdonságok:

- 784 Kb
- Beépített kalkulátor
- Hazai- és világidő
- Emlékeztető
- Tennivalók listája
- Schedule

Ár: 34 900 Ft

Keresse az üzletekben!

BL B.L. Marketing Kft.
Tel.: 23/500-371 ● Fax: 23/500-373
http://www.bl.hu
e-mail: info@bl.hu, bl@bl.hu

PLANET Networking & Communication

Ethernet hálózati eszközök
teljes választéka!
Korlátozott élettartam garancia!
Kérje részletes árlistánkat,
ízelítő nettó árainkból:

10Mbps hubok:

5-port hub	7480Ft
8-port hub	10200Ft
16-port hub	22800Ft

10/100-as eszközök:

5-port dual hub	17820Ft
8-port dual hub	22400Ft
16-port dual hub	47000Ft
5-port switch	19300Ft
8-port switch	23800Ft
16-port switch	54400Ft

Viszonteladóknak további kedvezmény!

HCS - Nagykereskedelem
1144 Bp, Remény u. 42/b.
Tel: 4670706, 30/921-02-58
info@hcs.hu, www.hcs.hu

PLANET Networking & Communication

Tempest

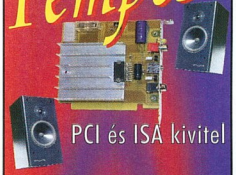

PCI és ISA kivitel

www.majorett.com

HIFI Sztereo erősítő PC-k számára!

Kiváló minőség és hangerő az otthoni nagyteljesítményű hangfalakon, közvetlenül a PC-ből.

Otthoni zenehallgatásra, vagy prezentáció hangosítására.

2x20W valódi teljesítmény
www.majorgroup.co.hu

Megrendelhető:
Tel.: (06) 1/387-1438
Fax: (06) 1/387-1553
petika@elender.hu

ÚJ! Major

MEGJELENT!

ProFonts Library 2000 LE
internetes megrendelés esetén
29900 + ÁFA (PC)
59900 + ÁFA (Mac)
Budapesten ingyenes házhozszállítással
www.profonts.hu

Windows 3.x/95/98/Me/2000/NT OS2/Linux/Macintosh kompatibilis magyar ékezetes betűkészlet
2000 ékezetes font
TrueType és Type1 formátumban
Unicode 3.0 ajánlás szerint
Levilágításhoz, kiadványszerkesztéshez, nyomdai előkészítéshez, grafikákhoz, betűvágáshoz, irodai felhasználásra kiváló kiegészítő.

CORPORATE LICENCE AKCIÓ!

ScanDer Kft.
1146 Bp., Thököly út 59/a.
Tel./Fax: 251-2960
GSM: 30-9242-397, 30-9620-207
http://w3.datanet.hu/~scander
scander@mail.datanet.hu

Be-írók

A BeOS-szel ismerkedők többsége az operációs rendszer kipróbálása után feltesz magában egy elgondolkodtató kérdést: mit tudok kezdeni ezzel az operációs rendszerrel? Szimpatikus, de nem ismeri a magyar ékezeteket, nincs hozzá normális szövegszerkesztő...

A kérdés komoly dilemma elé állítja a felhasználókat. Mivel zömük Windows platformon dolgozik, megkerülhetetlen a kompatibilitás kérdéskör. Ha most elvonatkoztatunk attól, hogy a Windowsoknak mekkora a szoftverellátottsága – például a játékok területén nem lesz egyhamar ellenfele –, még akkor is ki lehet jelenteni, hogy a BeOS a magyar felhasználók számára is figyelemreméltó operációs rendszer.

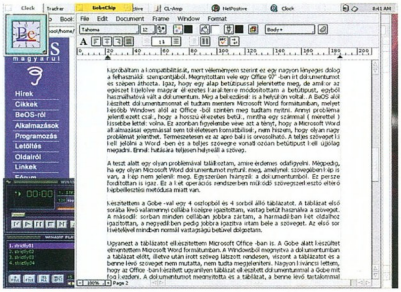

A Gobe felülete

Az átlagos otthoni felhasználó (aki tegyük fel nem játékra használja a gépét) milyen alkalmazásokat használ általában? Internetezésre böngészőt, levelek és különböző írások elkészítésére szövegszerkesztőt, netán táblázatkezelőt, valamilyen grafikai programot, e-mailek írására és elküldésére levelezőprogramot.

Windows alá kapásból fel lehet sorolni programokat ezekhez a feladatokhoz. Azonban a BeOS-szel sem kell pánikba esni. A legproblematikusabbnak tűnő alkalmazás a szövegszerkesztés, a magyar ékezetes betűk miatt. Nézzük meg, tényleg le kell-e mondanunk arról, hogy otthon a számítógépünkön leváltsuk a Windowst a barátságos kezelőfelületű BeOS-szel, amelynek 5.0-s Personal Edition változata ingyenes!

Magyar ékezetek

A BeOS billentyűzetvezérlője a 101 gombos klaviatúrát támogatja, ezért a jelenleg Windows alatt használt billentyűzeten elhelyezkedő magyar karakterek alapbeállításban nem jelennek meg. A BeOS alap betűkészleteiből hiányoznak is ezek a karakterek.

A problémán úgy lehet segíteni, hogy a magyar hosszú ékezetes karaktereket is tartalmazó betűkészleteket mondjuk a Windowsból átmásoljuk a /boot/beos/etc/fonts/ttfonts alkönyvtárba. A beállítások menüjéből el kell indítani a Fonts beállítómodult, és ott rá kell kattintani a *Rescan* gombra. Amint ezt végrehajtotta, az általunk átmásolt karakterkészleteket is kijelölhetjük használatra az operációs rendszernek. Ezek után a BeOS billentyűzetvezérlőjét magyarra állítva és magyar ékezetes betűkészlettel írva az í kivételével már használhatjuk a magyar karaktereket. (A BeOS-ben gyárilag található magyar billentyűzetvezérlő nem tökéletes, mert a [Num Lock] alatti számok nem megfelelően helyezkednek el.)

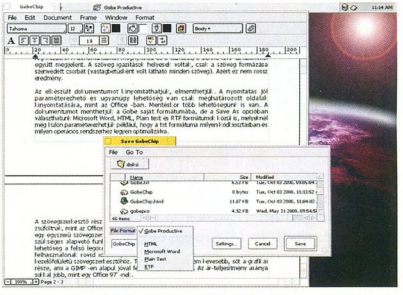

Mentési lehetőségek a szövegszerkesztőben

Hivatalos helyre küldött levélben elég furcsa, ha a hosszú í-k helyett rövidek szerepelnek. Mindenre van megoldás, még erre is. A probléma kulcsa a keymapben rejlik. Kell egy olyan keymap, amelyben a hosszú í is definiálva van. Ilyen már létezik, tehát telepítése után teljesen helyes magyar betűkészlettel dolgozhatunk.

Milyen szövegszerkesztőt használjunk?

Három komolyabb szövegszerkesztőt említenék meg. Az AbiWord freeware, tehát ingyenes, de még nincs teljesen kész, mostanság últetik át nyílt forráskódból Be alá. Használni már lehet, de körülbelül 70%-os készültségnél tart. A második a Windows és Linux alatt már jól ismert Star Office, ennek 6-os verzióját most kezdték el átültetni a BeOS-re. Ez is ingyenes lesz, ha elkészül.

A harmadik lehetőség a Gobe terméke, a Gobe Productive. Ez professzionális irodai szoftvercsomag BeOS alá. Fizetős, kereskedelmi szoftver. Jelenleg a 2.0.1-es verzionál tart. Ezzel az alkalmazással nemcsak szöveget tudunk írni, hanem található benne rajzolóprogram, képfeldolgozó, bemutatókészítő és táblázatkezelő alkalmazás is. A windowsos szoftverek közül hozzávetőleg a Microsoft Office-nak felel meg. A magyar ékezetes beállítást alkalmazva rendesen, magyar nyelven lehet használni.

Kipróbáltam a kompatibilitását, mert ez nagyon kényes pont a felhasználók számára. Megnyitottam vele egy Office 97-ben írt dokumentumot, és szépen áthozta. Igaz, hogy egy alap betűtípussal jelenítette meg, de amikor az egészet kijelölve magyar ékezetesre módosítottam a betűtípust, egyből használhatóvá vált a dokumentum. Még a bekezdések is a helyükön voltak. A BeOS alatt készített dokumentumomat el tudtam

menteni Microsoft Word formátumban, amit Windows alatt az Officeból meg tudtam nyitni. Annyi probléma jelentkezett csak, hogy a hosszú ékezetes betűk mintha egy ponttal kisebbek lettek volna. Figyelembe véve, hogy a Microsoft Office részei

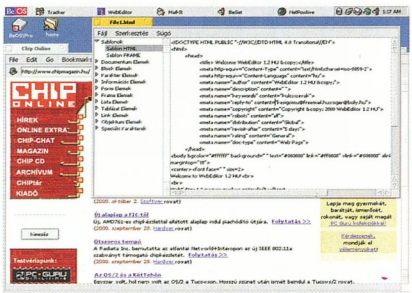

A WebEditor 1.2 HU munka közben

egymással sem tökéletesen kompatibilisek, nem hiszem, hogy ez nagy probléma. Mellesleg könnyen orvosolható. Wordben a teljes szöveget ki kell jelölni, újra meg kell adni a betűtípust. Ennek hatására teljesen helyreáll a szöveg.

Egyetlen olyan problémával találkoztam, amelyre külön figyelni kell. Amikor olyan Microsoft Word dokumentumot nyitunk meg, amelynek szövegében kép is van, a kép nem jelenik meg. Egyszerűen hiányzik a dokumentumból. Ez fordítottan is igaz – a probléma gyökere a két operációs rendszerben működő szövegszerkesztő eltérő képbeillesztési metódusa.

Készítettem a Gobe-bal egy 4 oszlopból és 4 sorból álló táblázatot. A táblázat első sorának celláit középre igazítottam, vastag betűtípust használva. A második sorban minden cellában jobbra zártam, a harmadikban a két oldalhoz, a negyedikben pedig jobbra igazítva írtam bele a szöveget. Az első sor kivételével mindegyikben normál vastagságú betűvel dolgoztam. Ugyanezt a táblázatot elkészítettem Microsoft Officeban is.

A Gobe alatt készültet elmentettem Microsoft Word formátumban. Windows alatt, Wordben megnyitva a dokumentumot a táblázat előtt és után írt szöveg látszott rendesen, de a táblázatot és a benne lévő szöveget nem tudta megjeleníteni a program. Kíváncsi lettem, hogy az Office-ban készített, ugyanilyen táblázatot tartalmazó dokumentummal vajon hogyan boldogul a Gobe. A dokumentumot megnyitotta, és a táblázat a benne lévő tartalommal együtt megjelent. A szövegigazítások helyesek voltak, csak a szöveg formázása szenvedett csorbát (vastag betűsként volt látható minden szöveg). Nem rossz eredmény.

A Gobe-bal elkészített dokumentumot kinyomtathatjuk, elmenthetjük. A nyomtatás jól paraméterezhető, és ugyanúgy lehetőség van kiválasztott oldalak kinyomtatására, mint az Officeban. Mentéskor több lehetőségünk is van. A dokumentumot elmenthetjük a Gobe saját formátumába, de a *Save As* menüpontban választhatjuk a Microsoft Word formátumát, HTML-t, egyszerű szöveget (Plain text) és az RTF formátumot is, melyeknél külön meghatározhatjuk, hogy az egyszerű szöveg milyen kódkiosztású és milyen operációs rendszerhez igazodó legyen.

Összegezve a tapasztalatokat: a szövegszerkesztő kezelőfelülete jól átekinthető, és nem tűnik olyan zsúfoltnak, mint az Office-é. Első ránézésre az a benyomásom támadt, hogy ez egyszerű kis szövegszerkesztő, de beláttam tévedésemet. Indításakor az alapvető műveletek egyből elérhetők. A többi szolgáltatás és beállítási lehetőség a felső legördülő menükben található. A Microsoft Office-hoz szokott felhasználók gyorsan hozzászokhatnak ehhez a szerintem praktikus kezelőfelületű szövegszerkesztőhöz.

Tesztoldal, amely gyorsan elkészült...

Tudása semmivel sem kevesebb, sőt a grafikai része, amely a GIMP-en alapul, jóval felülmúlja az Office-ét. Ár–teljesítmény aránya sokkal jobb, mint az Office 97-é. Magyarországon is beszerezhető szoftver.

HTML-szerkesztés magyarul?

BeOShez is elkezdődött a programok magyarítása. Ennek egyik első eredménye egy egyszerű, de jól használható HTML-szerkesztő szoftver (RoGer és Kesigomu munkája). A program alapját a Francois Jouen által 1999-ben írt WebEditor 1.0-s változata szolgáltatta. Ez sajnos nem volt képes a magyar hosszú ékezetes karaktereket megfelelő formában HTML-be menteni, ráadásul nagyon instabil volt. Ezeket a hibákat RoGer kijavította, Kesigomu pedig a menüpontokat magyarította, és módosította a programban szereplő HTML tageket, sőt bővített ezek körét.

Mivel ez a HTML-szerkesztő parancssoros, használatának megkönnyítéséhez elhelyeztek benne két HTML oldalsablont, az egyik normál, a másik frame-es. Szerkesztés közben a program ablakának bal oldali sávjában elhelyezett HTML taglistából a szerkesztőablakban a kurzor helyére lehet beilleszteni kettős kattintással a kiválasztott taget. Segítségként az adott elem megadható opciói is beillesztésre kerülnek, a nem kívántakat törölnünk kell.

A program alkalmas egyszerű magyar nyelvű Web-oldalak elkészítésére BeOS alatt. Mivel nem WYSIWYG, legalább alapszinten kell hozzá ismerni a HTML kódokat. A WebEditor jelenlegi állapotában emiatt előtanulmánynak is tekinthető, mivel RoGer vezetésével elkezdődött a fejlesztése egy nagyobb tudású, könnyen kezelhető webes szerkesztőnek. Ez a tervek szerint jóval bonyolultabb oldalak elkészítését is lehetővé teszi majd. A fejlesztés eredményeiről később beszámolunk. A WebEditor 1.2 megtalálható CD-mellékletünkön. Freeware, tehát szabadon terjeszthető.

Ökrös Attila *(a.okros@savaria.hu)*

A chello több mint egyszerű internet-hozzáférés, mert utat nyit a jövő internet világába. A szélessávú technológiával élvezhetővé válnak a multimédiás alkalmazások, a különböző kép- és hanganyagok nagy sebességgel és kiváló minőségben tölthetők le. A chello non-stop, napi 24 órás internet kapcsolat, telekommunikációs díj nélkül. Az idő így egyáltalán nem számít, lehet böngészni, tévét nézni és a későbbiekben telefonálni is egyidőben, mert a chello a kábeltévés hálózaton keresztül érhető el. Állandó online hozzáférés havi fix előfizetési díjért.
(A chello szolgáltatás jelenleg Budapest egyes kerületeiben, illetve Miskolcon vehető igénybe. További információ: 06-40-333-872.)

chello™ eljuttatja Önhöz a UPC

Informatikai megoldások

Otthonos irodánkból, nem csak otthonra

TEAM COMPUTERS

1161 Budapest, Rákóczi út 48.
Tel./fax: 406-4444, www.tzteam.hu

Számítógépek
Nyomtatók
Perifériák
Hálózatok
Tanácsadás
Irodatechnika

P5 Kft
Otthonkörök Otthon
1111 Budapest
Budafoki út. 16-18.
Tel / Fax: 466-2576
www.p5.hu

Kép- és hangátvitel falakon keresztül, kábelezés nélkül

GV30 Videoátjátszó Kit
Speciális ajánlat
Mp3, DVD lejátszókhoz!!

Viszonteladókat keresünk !

DUPLA MENNYISÉG FÉLÁR ALATT

Tintapatron újratöltő

HP, Canon, Epson nyomtatókhoz

Írható CD-k kedvező áron!

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION

A **NABUCO Kft.** a cat.5, 5e, 6, 7 és üvegszálas kábelezési rendszerek, valamint a szerverek és LAN/WAN területének, valamint eBusiness vezető disztribútora, azonnali belépéssel

SALES MANAGER-t keres.

Ha ön sikerorientált és 1-2 éves tapasztalattal, valamint jó kapcsolatteremtő készséggel rendelkezik, továbbá angolul tárgyalóképes, akkor várjuk jelentkezését.

Magyar és angol nyelvű pályázatát a következő címre kérjük:

NABUCO Kft.
1033 Budapest, Sorompó u. 1.
Tel.: (061) 436-0730
Fax: (061) 436-0749
E-mail: eolah@nabuco.com

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 10 416 Ft, fél évre 5208 Ft.

Telefon: 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu

CHIP

Államigazgatási szervezet keres **LOTUS NOTES rendszer-adminisztrátort és -fejlesztőt** a több száz felhasználóból álló irodaautomatizálási rendszeréhez, megállapodástól függő munkaviszonyba.

Előnyt jelent: szakirányú felsőfokú alapvégzettség, középfokú angol nyelvvizsga, LOTUS NOTES vizsgák, LOTUS NOTES gyakorlat.

Jelentkezés és további információk a **484-3901**-es telefonszámon.

AMP Class F 600 Mhz

A Gigabit hálózatok kábelezési rendszere **már kábel TV átviteli lehetőséggel is!**

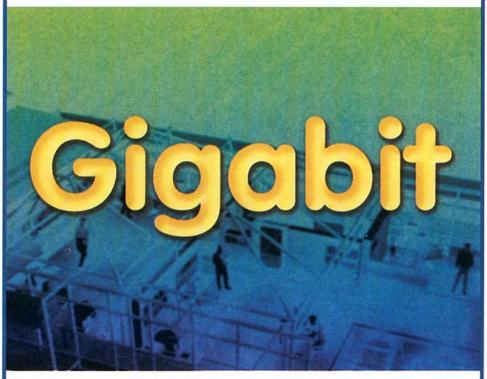

OMIKRON
OMIKRON SZISZ
AMP Netconnect Master Distributor
AMP NETCONNECT

Cím: 1084 Bp., József u. 53., Telefon: 210-2882 E-mail: amp@omikron.hu

Automata Ablakok

A Windows használatakor jó néhány olyan műveletsor van, amelyet munka közben sokszor el kell végeznünk. Ebben segíthetnek a különböző műveleteket automatizáló segédprogramok.

Napjainkra a számítástechnika az élet sok területén helyettesíti az emberi erőforrásokat. Ha automatizáljuk a kreativitást már nem igénylő feladatokat, sokkal több idő és energia marad új megoldások kidolgozására – amelyek tömeges megvalósítása valószínűleg ugyancsak automatikus feladat lesz.

Így van ez a számítógéppel végzett napi munka során is: a felhasználók sok olyan feladattal foglalkoznak, amelyek kreativitást nem, ám időt annál inkább követelnek, ezért jobb lenne, ha nem a felhasználóra hárulna az elvégzésük.

Például rábízhatjuk ezeket specializált szoftverekre, amelyekből most be is mutatunk néhányat.

Service – sokszor jobb

A Windows NT és 2000 használóinak régi álmát teljesíti be az AppToService segédprogram.

Nevezetesen azt, hogy segítségével a Windows olyan programokat is tud úgynevezett serviceként futtatni, amelyeket eredetileg nem erre készített gyártójuk, de mégis állandóan futtatni kellene (például internetes óraszinkronizáló stb.) – még akkor is, ha éppen nincs semmilyen felhasználó bejelentkezve.

Az AppToService parancssorból vezérelhető, nem rezidens program, feladata mindössze a kijelölt alkalmazás service-ként való regisztrálása, ami után az a többi service-hoz hasonlóan kezelhető és vezérelhető.

Ha pedig az adott alkalmazásra már nincs szükség service-ként, az AppToService egyszerűen eltávolítja a listából.

- www.basta.com /ProdAppToService.htm

A programok megtalálhatók CD-mellékletünk \CIKKEK\WINTIPS könyvtárában.

Nem kívánt ablakok – semlegesítés

Számtalan felhasználót kihozott már a sodrából, hogy egyes, Internetről letöltött programok időközönként reklám- vagy figyelmeztető ablakokat jelenítenek meg, melyek eltüntetéséhez elég egy kattintás. Hasonló a helyzet az olyan hibaüzenetekkel, amelyekkel a felhasználó nem tud, nem akar semmit sem kezdeni, esetleg végleges felszámolásukhoz a Windows újratelepítésére lenne szükség.

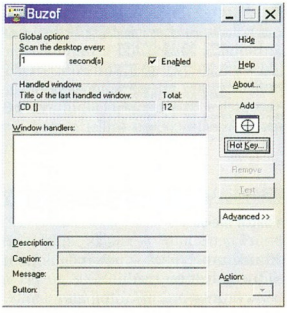

Buzof: ablakirtás

Ilyenkor jöhet jól a Buzof program, amely elvégzi helyettünk a szükséges kattintásokat, mindössze tudatnunk kell vele, hogy melyik ablakra vagyunk allergiásak, és annak melyik gombját kell megnyomni. A többi már a Buzof feladata.

- www.basta.com/ProdBuzof.htm

Internet-kapcsolat – szakadatlan

A telefonos hálózaton keresztül netező felhasználók jól ismerik a jelenséget, hogy amikor sokáig nem zajlik forgalom a gép és a szolgáltató között, utóbbi egyszerűen bontja a vonalat, amelynek újbóli felépítése időveszteséget okoz, ráadásul ilyenkor a kedvezményes forgalmi díj számlálója is újraindul, ami a telefonszámlán érezteti majd a hatását. Ezek ellen azonban könnyen védekezhetünk, ha olyan programot alkalmazunk, amely időről időre forgalmat bonyolít a modemen keresztül.

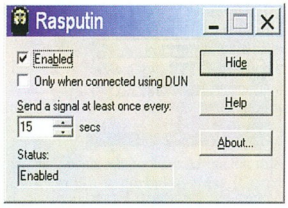

Rasputin: és a kapcsolat él

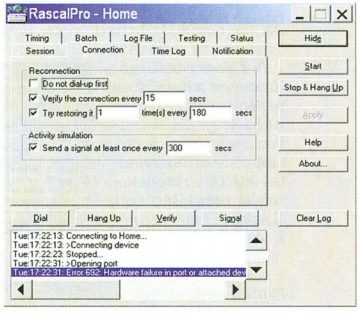

Rascal Pro: élő kapcsolat és további funkciók

A Rasputin és a Rascal program is ezt teszi: beállított időközönként kis forgalmat generál a telefonvonalon.

A Rascalnak és a Rascal Prónak emellett további hasznos szolgáltatásai is vannak, például naplózás, figyelmeztetés stb.

- www.basta.com/ProdRascal.htm
- www.basta.com /ProdRascalPro.htm
- www.basta.com/ProdRasputin.htm

Ablak – hely és méret

Bizony sokszor meggyűlik a bajunk azokkal a programokkal, amelyek nem képesek megjegyezni a munkaasztalon elfoglalt helyüket, és következetesen mindig ugyanott jelennek meg.

Ekkor a felhasználó kénytelen állítgatni ezeket.

A ZMover azonban segít megjegyezni a jól beállított pozíciót és méretet, így az adott ablak a következő megnyitáskor pontosan az elmentett helyére kerül vissza.

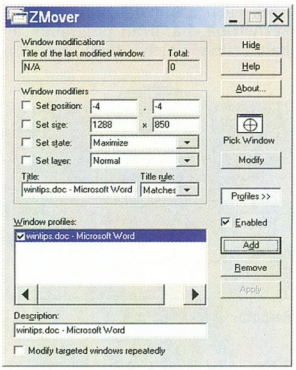

ZMover: helyhez kötés

A ZMover a függőleges és vízszintes pozíción kívül meg tudja jegyezni az ablak „mélységét", vagyis a Z koordináta által kijelölt réteget a többi megjelenített ablakhoz képest.

www.basta.com/ProdZMover.htm

Egyéb műveletek – makrókkal

A sokat ismételt műveleteket a DOS idejében .BAT (batch – kötegelt) file-okba sűrítették. A Windowsnak azonban nincs egyszerűen kezelhető programja a kötegelt feladatok ellátására – a Scripting Host már egy kis programozói vénát is igényel.

Emiatt a Windowst sokat használóknak az AutoMate kétségkívül az egyik legjobb makrokészítő program.

Nincs alkalmazáshoz kötve, minden rugalmasan megoldható az egyszerű merevlemez-karbantartástól a bonyolult vagy összetett műveletekig. Jól „megtanítható" a műveletek időszerű és pontos végrehajtására, illetve az egyes elmentett feladatokhoz billentyűkombinációt is lehet rendelni.

A program megfelelő alkalmazása rengeteg időt és energiát takarít meg a felhasználónak, aki mindezeket olyan feladatokra tudja fordítani, amelyeket – ma még – nem tudunk automatizálni.

www.unisyn.com/automate

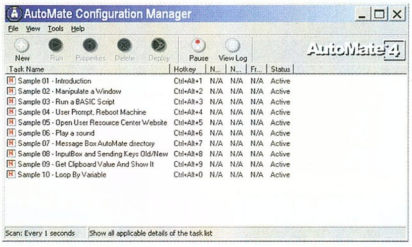

AutoMate: modern batch file-ok

Megfigyelés – naplózással

Az Activity Recorder az AutoMatetel szemben nem a számítógép, hanem a felhasználó részére menti el az elvégzett műveletek naplóját. Ez a napló a későbbiekben segíthet emlékezni, hogy mikor és mit csináltunk a számítógéppel.

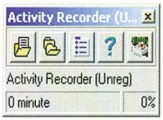

Activity Recorder: ki mit csinált?

A program működése egyszerű: folyamatosan szövegfile-ba menti azoknak az ablakoknak a fejlécét, amelyekkel dolgoztunk.

Minthogy az Activity Recordernek van „lopakodó" funkciója is, amelynél a felhasználó nem értesül a megfigyelésről, rendkívül egyszerűvé válik a számítógépen végzett tevékenységek ellenőrzése. Ez akár vállalati, akár otthoni számítógépen is jól jöhet...

ourworld.compuserve.com/homepages/joechou

●

A bemutatott segédprogramok megtalálhatók magazinunk CD-mellékletén vagy letölthetők gyártóik Web-helyéről.

Kivétel nélkül mindegyik shareware licencű, tehát a hosszú távú, jogos használathoz meg kell őket vásárolni.

Giczy Gergő

Bedrótozva

Ezt az effektust még a múlt hónapra ígértem, ám a terjedelem korlátai miatt a drótból hajtogatott feliratok átcsúsztak az év, sőt az évezred utolsó számába.

A felirat alapját adó „drótvázmodellt" létrehozhatjuk a Paint Shop Próval is, ám talán sokkal jobban használható egy erre szakosodott vektorgrafikai alkalmazás, például az Adobe Illustrator vagy a CorelDraw. Nézzünk egy-egy példát mindkét lehetőségre!

Kezdés – először

Vegyük először azt az esetet, amikor CorelDraw-val készítjük elő a szöveget. Mivel a legtöbb esetben feliratainkat szélesebbek, mint amilyen magasak, ezért először a *Property Bar*on nyomjuk meg a tájkép-orientáció (Landscape) gombját, hogy elforgassuk a papírt. Ezután vegyük elő a szabadkézi (Freehand Tool) vagy a Bézier-tollat (Bezier Tool), és rajzoljuk meg azokat a betűket vagy szimbólumokat, amelyeket szeretnénk drótból kihajtogatni. Ha az egész feliratot egyetlen drótdarabból akarjuk hajtogatni, úgy ne felejtsük el a megfelelő átkötőelemeket is megrajzolni, illetve figyeljünk arra, hogy a drót könnyen törik az éles sarkoknál, ezért ügyeljünk a kellő lekerekítésekre.

Ha megvan az összes vonal, akkor jelöljük ki mindet, és változtassuk a körvonalukat mintegy 10 mm vastag, fekete, folyamatos vonallá, melynek sarkai és vonalvégződései egyaránt lekerekítettek.

Mentsük el a rajzot CorelDraw formátumba, majd exportáljuk tömörített TIFF-be, 96–150 dpi-s felbontással (Resolution) és átlátszó háttérrel (*Transparent Background* bekapcsolva). Elvileg ez utóbbi nem szükségszerű, hiszen egyszerűen el tudjuk választani a feliratot és a hátteret, de ha már megcsinálja helyettünk a CorelDraw, akkor miért ne bízzuk rá ezt a feladatot?

Ha készen van a TIFF formátumú kép, töltsük be a Paint Shop Próba, majd miután a háttérszínt átállítottuk fehérre, hozzunk létre egy méretesebb, 30–50 képpontos keretet (*Image → Add Borders* funkció, *Symmetric* bekapcsolva), hogy a felirat ne érjen hozzá a kép széléhez.

Kezdés – másodszor

Ha a felirat alapját is Paint Shop Próval akarjuk elkészíteni, először hozzunk létre egy új, 800×200 képpontos képet (*File → New* vagy [Ctrl N], *Background color: White, Image type: 16.7 Million Colors*), majd állítsuk az előtérszínt feketére, a háttérszínt pedig fehérre. A *Layers → New Raster Layer* funkcióval hozzunk létre új réteget, amelyre majd megrajzoljuk a szöveget. A rajzoláshoz – nem meglepő módon – az erre szakosodott *Draw Tool*t fogjuk használni, méghozzá Bézier-rajzoló üzemmódban (Type: Bezier Curve). Mivel nyitott elemeket rajzolunk, a stílus legyen körvonalas (Style: Stroked), a vonalvastagság (Width) pedig 15–20 képpont. Az élsimítást (Antialias) kapcsoljuk be, a vektoros üzemmódot (Create as vector) és a görbe automatikus bezárását (Close path) viszont hagyjuk kikapcsolt állapotban. Az opciók második lapján a görbekövetést (Curve tracking) állítsuk precíz követésre (5–10 közötti érték), a vonalvégződést (Cap) és a vonaltőrést (Join) kapcsoljuk kerekítettre (Round).

Ha mindent beállítottunk, akkor vigyük az egérkurzort a kezdőpontba, nyomjuk le és tartsuk is lenyomva az egér bal gombját mindaddig, amíg a kurzorral át nem érünk a vonal végpontjába, és ott engedjük el a gombot. Ezután adjuk meg először a kezdőpont, majd a végpont úgynevezett kontrollpontjainak helyzetét (ezek határozzák meg a görbe ívét). A vonal csak akkor rajzolódik ki, ha mind a négy pont helyzetét megadtuk, addig csak egyszerűsített, körvonalas vázrajzot fogunk látni. (Aki bízik a kézügyességében, ráadásul még digitalizáló táblája is van, annak érdemes a *Draw Tool*t inkább szabadkézi, azaz *Freehand Line* üzemmódban használni.)

Miután elkészítettük a feliratot, jelöljük ki az egész rajzot (*Selections → Select All* vagy [Ctrl A]), majd dobjuk ki a kijelölésből a hátteret (*Selections → Float* vagy [Ctrl F]). Akik jobban szeretnek egerészni, azok húzzanak akkora keretet, amekkora teljesen bekeríti a szöveget, majd kattintsanak a kereten belülre, de a szövegen kívülre. Ezt a kijelölést el kell menteni a *Selections → Save To Alpha Channel* funkcióval, és már meg is érkeztünk ugyanarra a pontra, ahová a másik módszerrel.

Pontosabban: az első módszerrel csak akkor jutunk el ugyaneddig, ha a szöveget TIFF-be mentettük, és bekapcsoltuk az átlátszó hátteret. Ha nem, akkor a betöltés után először ki kell jelölnünk a teljes képet (*Selections → Select All* vagy [Ctrl A]), majd kidobni a kijelölésből a hátteret, ám ezúttal a *Selections → Modify → Transparent Color* (vagy [Ctrl T]) funkciót használjuk, átlátszó színnek (Transparent Color) fehéret (White), illetve háttérszínt (Background Color) megadva.

A színtolerancia (Tolerance) legyen nulla, mert az élsimításos határok csak így lesznek kijelölve. Ezt a kijelölést is mentsük el a *Selections → Save To Alpha Channel* funkcióval.

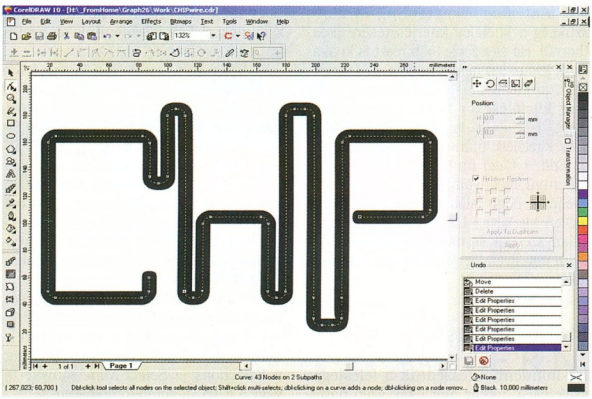

A feliratot előkészíthetjük CorelDraw-ban is

Hajtogatás

Teljesen mindegy, hogy melyik programot használjuk, a lényeg, hogy ekkor van egy kijelölt fekete szövegünk fehér alapon, és a jelenlegi kijelölés el van mentve. A jelenlegi kijelölést összehúzzuk egy kicsit a *Selections → Modify → Contract* funkcióval, egészen pontosan az eredeti vonalvastagság harmadával–felével. Mielőtt továbbmennénk, a *Layers → Properties* ablakban vagy a *Layer* palettán kapcsoljuk be az aktuális réteg *Lock Transparency* kapcsolóját (a lakatról eltűnik a piros X). Cseréljük meg az előtér- és a háttérszínt – így most az előtérszín lesz fehér, és a háttérszín fekete –, majd a kifestőkannával (Flood Fill) kattintsunk a kijelölésen belülre. Ám mielőtt kattintanánk, ellenőrizzük, hogy a kifestés egyszínű legyen (Fill style: Solid Color), normál keverésű (Blend mode: Normal), „mintátlan" (Paper texture: None) és teljesen fedett (Opacity: 100) – vagyis minden legyen alapállapotban. Miután szép fehér lett a felirat vonalainak a közepe, a kijelölést mozgassuk balra és felfelé a kijelölőeszközzel (Selection) úgy, hogy a fehér rész közelebb kerüljön a fekete rész széléhez, ám sehol ne érjen hozzá ahhoz.

Töltsük vissza az eredeti kijelölést a *Selections → Load From Alpha Channel* funkcióval, és mossuk el az egészet az *Image → Blur → Gaussian Blur*rel, 2,5–3 képpontos sugarat (Radius) használva. Ezzel megvan a drót szigetelése (némi színezés a későbbiekben azért még jót tesz majd neki), de szükségünk lesz a huzalra is. Ezt úgy hozzuk létre, hogy ismét összenyomjuk a kijelölést a *Selec-tions → Modify → Contract*tal, ezúttal is az eredeti szélesség harmadával-felével, ám ez alkalommal a kijelölésből önálló réteget hozunk létre a *Selections → Promote To Layer* (vagy [Shift Ctrl P]) segítségével. A vezetéket úgy húzzuk be a szigetelésbe, hogy ezt a réteget egy szinttel lejjebb visszük a *Layers → Arrange → Move Down* művelettel. Miután megszüntettük a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), és visszakapcsoltuk minden réteg *Lock Transparency* kapcsolóját, át kell színeznünk a „madzagot". Ehhez használjuk a *Colors → Colorize* (vagy [Shift L]) funkciót, azon belül pedig 30-as színárnyalatot (Hue) és 80-as színtelítettségi (Saturation) értéket használva. Ha nem réz-, hanem aluminiumvezetéket akarunk alkalmazni, akkor inkább csak egy kicsit sötétíteni kell a *Colors → Adjust → Brightness/Contrast* ([Shift B]) segítségével -30-as vagy még alacsonyabb Brightness-értéket megadva. Természetesen ebből semmit nem látunk mindaddig, amíg a szigetelés rétegét – csak ideiglenesen – láthatatlanná nem tesszük, a *Layer Visibility Toggle* nevű kapcsolóra (a szemüveg a *Layer* palettán) kattintva. Mielőtt nekikezdenénk pucolni a vezetéket, a szigetelést is át kell színeznünk a *Colors → Colorize* ([Shift L]) művelettel, mert finoman szólva is snassz ez a szürke műanyag borítás. Szokás szerint a legegyszerűbb először a kívánt színt kiválasztani-kikeverni a *Color* ablakban (az előtér- vagy a háttérszínre kattintva), majd megjegyezni a *Current Color* keretben látható *Hue* és *Sat* értéket, hogy ezeket beírhassuk a *Colorize* ablakában a megfelelő rovatokba. A huzal behúzásának a szigetelésbe csak akkor van értelme, ha legalább helyenként megpucoljuk a vezetéket. Erre „szoftveres blankolófogót" használunk, amelyet a Paint Shop Próban *Freehand Selection Tool*nak hívnak, és sárga lasszó a jele. Válasszuk ki ezt az eszközt, majd állítsuk be, hogy a kijelölés valóban szabadkézi legyen (Selection type: Freehand), a széleken élsimított (*Antialias* bekapcsolva), és nincs szükség a kijelölés kiterjesztésére (Feather: 0). Ha egyszerre több részt is ki akarunk jelölni (én nem javaslom, de lehetséges), akkor a második, harmadik stb. rész kijelölésekor tartsuk lenyomva a [Shift] billentyűt. Az egyes végek, szakaszok kijelölése után a tényleges „pucolás" az *Edit → Clear* funkcióval, illetve a [Del] billentyű megnyomásával történik. (Figyeljünk, hogy valóban a szigetelés rétege legyen kijelölve.) Egyébként szerintem a villanyszerelők is nagyon tudnának értékelni egy ilyen egyszerű és pontos blankolót.

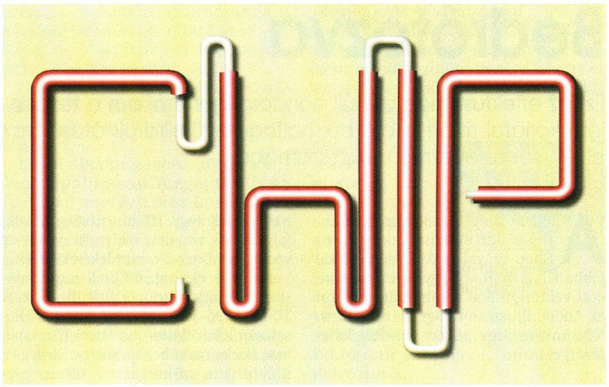

Egy ilyen felirat elkészítése legfeljebb 4–5 percig tart, ráadásul a drót ingyen van

Utolsó simítások

Ha mindenhol leszedtük a felesleges szigetelést, akkor már csak szép hátteret kell hozzá találni, illetve a térbeli hatást kihangsúlyozó vetett árnyékot létrehozni.

Az elsőhöz töltsük be a háttérnek szánt képet – amelyik akkora vagy nagyobb, mint az éppen megrajzolt –, másoljuk a vágólapra (*Edit → Copy* vagy [Ctrl C]), és új rétegként helyezzük a *Background* réteg fölé (*Background* kijelölve, majd *Edit → Paste → As New Layer* vagy [Ctrl L]). Ha CorelDraw-val hoztuk létre a feliratot, és ez lett a *Background* réteg, akkor előbb készítsünk másolatot erről a *Layers → Duplicate*-tel, és töltsük be az alfa csatornán lévő kijelölést (*Selections → Load From Alpha Channel*), amelyet azonnal fordítsunk ki (*Selections → Invert* vagy [Shift Ctrl I]), a fehér hátteret töröljük az *Edit → Clear*rel (vagy [Del]), és csak ezután helyezzük a *Background* fölé a háttérképet.

Az árnyékolásnál ne felejtsük el, hogy mind a szigetelésnek, mind a vezetéknek el kell készítenünk az árnyékát.

Először válasszuk ki a legfelső – a szigetelést tartalmazó – réteget. Mivel az eredeti kijelölés a pucolás miatt nem használható, használjuk a szokásos *Select All-Float* avagy [Ctrl A] – [Ctrl F] párost, majd ezután használjuk az *Image → Effects → Drop Shadow* effektust fekete árnyékszínnel (Color: fekete), 70–80-as fedettséggel (Opacity), 5–10-es elmosással (Blur), valamint 3–5 képpontos vízszintes és függőleges eltolással (Offset).

Mielőtt kijelölnénk a vezeték rétegét, és megismételnénk ugyanezeket a lépéseket (ugyanazokkal a paraméterekkel!), meg kell szüntetnünk a kijelölést a *Selections → Select None* művelettel vagy a [Ctrl D] gombkombinációval.

Weisz Tamás

A mobiltelefonok lassan TV készülékké válnak, melyek számítógéppé alakulnak és notebook méretre sűrűsödnek, majd zsebszámítógépből személyi kommunikátorrá változnak és mobiltelefonná fejlődnek.

BELŐLÜNK **ACTERNA** LETT

WAVETEK WANDEL GOLTERMANN

TTC

ACTERNA

A Wavetek Wandel Goltermann és a TTC, a telekommunikációs méréstechnikai piac két vezetője Acterna néven egyesült. A távközléssel és informatikával foglalkozó vállalatoknak így nyújtunk még teljesebb körű támogatást és eszközparkot a globális technológiai fejlődés adta lehetőségek tökéletes kihasználásához. További információért nézzen be hozzánk a www.acterna.com címen, vagy hívjon az (1) 203-8172-es telefonszámon

MP3 vagy inkább valami más?

Az MP3 napjai meg vannak számlálva, hiszen sorra jelennek meg új, nagy tömörítést nyújtó formátumok, melyek az MP3 babérjaira kívánnak törni. Lássuk a trónkövetelőket!

A németországi Fraunhofer Intézet (Fraunhofer Institut Integrierte Schaltungen – IIS) 1987-ben hatékony hangtömörítési eljárás, az úgynevezett perceptuális audiokódolási rendszer kifejlesztésébe fogott az Eureka progam keretében. A kitűzött célt végül az erlangeni egyetem professzorával, Dierter Seitzerrel együttműködve érték el: megszületett az ISO MPEG Audio Layer-3.

Az MPEG (Moving Picture Experts Group) szabványt eredetileg video- és hanganyagok tömörítésére hozták létre a nyolcvanas évek derekán. Mivel a CD minőségű zene tárolása sok helyet foglalt, szükségessé vált olyan nagy hatásfokú, adatvesztéses tömörítési eljárás kifejlesztése, amely nem okoz a hanganyagban hallható minőségromlást. Az érzeti kódolást (perceptual coding) az emberi fül jellemzőire alapozták. Mivel a fülünk adott frekvenciatartományban csak a leghangosabb jeleket érzékeli, ezért a digitális jelet feldarabolták frekvenciasávokra (MPEG Layer 3 esetén 22 sávra), majd a kapott darabokban a leghangosabb jeleket meghagyták, az ezek által elfedett többit pedig egyszerűen eldobták. A különböző frekvenciákat különböző pontossággal tárolják, mert például az emberi fül legjobban a 2 és 5 kHz közötti jeleket érzékeli, ez alatt és felett erősen csökken az érzékenysége, tehát ott kevésbé fontos a pontosság.

Erre először az MPEG Layer 1 eljárást vezették be, amely egy másodpercnyi CD-minőségű hangot 384 kbiten tárolt. Persze ebben az esetben nem beszélhetünk valódi CD-minőségről, hiszen ez csupán rengeteg ember véleménye alapján, statisztikailag lett meghatározva. Az MPEG Layer 2 eljárásnál már csak 192 kbit kell 1 másodpercnyi hang tömörítéséhez, a Layer 3-nál pedig 128 kbit lett az elfogadott standard. Utóbbi tehát 1:12 arányban tömöríti a zenét, azaz így egyetlen CD-n akár 12 album anyagát archiválhatjuk.

VQF

Az MP3 sikerén felbuzdulva a Yamaha is elkészítette saját hangtömörítési eljárását, amely a TwinVQ (Transform-domain Weighted Interleave Vector Quantization) nevet kapta. A TwinVQ-val tömörített file-ok a VQF kiterjesztést kapták, ezért került be a köztudatba ezen a néven a Yamaha üdvöskéje. Az eljárás az MPEG-4-éhez hasonló technikát használva 1:18 arányban tömöríti a zenét. Az, hogy pontosan miként, sajnos a Yamaha titka.

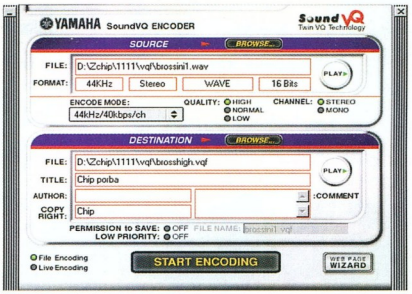

A Yamaha SoundVQ tömörítője

A VQF file-ok 25–35%-kal kisebbek a hozzávetőleg azonos hangzásminőségű MP3 file-oknál, tehát ebben a formátumban az MP3-mal elérhető 12-vel szemben akár 14 zenei CD anyaga is elfér egyetlen írható CD-n. Ebben az esetben 128 kbit/s-mal tömörített MP3-ról és 96 kbit/s-mal tömörített VQF-ről van szó. Ekkor a VQF minősége valamivel talán jobb is mint az MP3-é, bár nehéz összehasonlítani őket, hiszen MP3 esetében sem mindegy, hogy milyen kódolót használunk.

A készítők véleménye mindenesetre az, hogy a 80 kbit/s-os VQF-fel elérhető minőség megegyezik a 128 kbit/s-os MP3-éval. Tapasztalataink szerint ebből annyi igaz, hogy a fellelhető legrosszabb MP3-ba tömörítő algoritmust használva valóban elhanyagolható a hasonlóság.

A VQF-et elsősorban alacsonyabb bitrátákhoz fejlesztették ki, ezért legfeljebb 96 kbit/s-mal tudunk VQF-be tömöríteni. Jobban belegondolva ez kevés a sikerhez, hiszen ki használ manapság 128 kbit/s-ot például MP3 esetében? Az emberek többsége legkevesebb 160 kbit/s-mal tömöríti hanganyagait, ami sokkal jobb minőséget ad, mint a VQF, nem is beszélve a változó bitrátával történő tömörítésről. A VQF ajánlásában azt olvashatjuk, hogy azért nem tömörít 96 kbit/s felett, mert az otthoni felhasználónak amúgy sincs szüksége például 256 kbit/s-os stúdióminőségre. Remélhetőleg ezt csak rossz viccnek szánták, hiszen manapság egy kis házi stúdióban sem használnak 256 kbit/s-mal tömörített hangokat.

Akik persze megelégedtek a 128 kbit/s-mal tömörített MP3-akkal, és szeretnének még egy kis helyet spórolni, esetleg gyorsabban küldözgetni a zenéiket az Interneten, ráadásul mindezt picivel jobb minőségben, mint eddig, azoknak remek alternatíva lehet a VQF.

A VQF kisebb méret mellett jobb minőséget kínál, ám ennek az az ára, hogy a zeneszám lejátszási idejének két–háromszorosát végig kell malmoznunk, amíg egy 366 MHz-es Pentium II-es processzorú számító-

Audioformátumokról a Neten

- AAC: www.aac-audio.com
- Java Ogg Vorbis: www.jcraft.com/jorbis/
- MPEG: www.cselt.it/mpeg
- Ogg Vorbis: www.vorbis.com
- RealAudio: www.real.com
- VQF: http://music.jpn.net/
- WMA: www.microsoft.com/windowsmedia
- The Programmer's File Format Collection: www.votsit.org

gép végez a tömörítéssel. Ráadásul a lejátszása is 10%-kal több processzoridőt vesz igénybe, mint az MP3-é. Persze, ha jobban belegondolunk, az első MP3-tömörítők hatásfoka sem volt jobb ennél.

Egyéb tekintetben a Yamaha jól felkészült a formátum elfogadtatására, hiszen számos népszerű lejátszóhoz (a WinAmphoz is) létezik VQF plug-in. A VQF tömörítőt könnyű kezelni, sőt a *live encode* lehetőség használatával akár saját mikrofonunkról közvetlenül is tömöríthetünk – bár ez úgy működik, hogy felveszi a hangot, majd nekilát tömöríteni, amit persze jóval később fejez be, mint ahogy végzünk a felvétellel.

AAC

Az AAC (Advanced Audio Coding) a másik véglet felé tekint: inkább a magasabb bitráták irányába tökéletesítették. Az MPEG Layer-3-nál 30%-kal kisebb file-okat produkál. Az AAC megalkotásánál a szerzői jogokra is ügyeltek, ugyanis digitális vízjelek, titkosítás és más jogvédelmi trükkök beépítésre is lehetőséget nyújt.

Az AAC nem egyedi fejlesztésű formátum. Akárcsak az MP3, ez is része az MPEG technológiának. Már az MPEG-2-ben is megjelent, de igazából az MPEG-4-szabvány alkotóelemének szánják, ezért néhányan tévesen MP4-nek nevezik. Az AAC-ben érdekeltsége van a Fraunhofer Intézetnek, a Dolby Laboratoriesnak, az AT&T Labsnak és a Sonynak.

Az MP3-énál fejlettebb a kódoló algoritmusa, így nem csak kisebb méretű eredményével kerekedik felül az MP3-on, hanem minőségével is. Az AAC formátum önmagában feltehetőleg mégsem lesz világsiker, inkább a benne alkalmazott technológia fog valamilyen formában felbukkanni.

Az AAC-nek már most több változata létezik, melyek nem kompatibilisek egymással. Egyik népszerű alfaja például a Liquid Audio. Az MPEG-2 AAC-ben akár 48 csatornás hang is lehet 96 kHz-es mintavételezéssel, 320 kbit/s-mal tömörítve, emiatt nagy az előnye a – szintén az MPEG-2-ben feltűnt – AC3-mal szemben, amely legfeljebb 640 kbit/s-on lehet tömörítve, legfeljebb 48 kHz-es és 24 bites mintavételezéssel. (A csatornák száma ugyan itt sincs megkötve, de jelenleg az 5.1-

Jó tudni, hogy valaki tényleg figyel ránk.

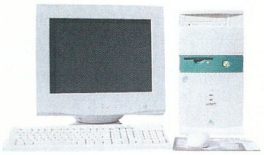

Előtelepített Microsoft Windows 2000 Professional operációs rendszerrel és Microsoft Office 2000 Small Business alkalmazáscsomaggal erős, megbízható és munkára kész Intel elemekre épülő Albacomp Activa számítógépet kínálunk Önnek!

Intel Vancouver alaplap / **Intel® Pentium® III processzor 1 GHz** SECC2 / 128 MB RD RAM / 20 GB merevlemez ATA 66 / 8xDVD/40xCD-ROM / 1.44 MB FDD / ATI Rage Fury Pro VIVO 32MB, 4xAGP 300MHz monitor csatoló / Integrált Creative hangkártya Quadral hangfalpár / Microsoft Intellimouse OEM egér / OEM WINDOWS 2000 PRO magyar / OEM Microsoft Office2000 Small Business magyar

ALBACOMP ACTIVA
számítógép

ALBACOMP
www.albacomp.hu

intel inside
pentium® III

Info: 22/315 414, 1/320 3446

Az Albacomp Számítástechnikai Rt. üzleti célra a Microsoft Windows 2000 Professional terméket ajánlja.

© 2000 Microsoft Corporation. Minden jog fenntartva. A Microsoft, Windows, és a Windows embléma a Microsoft Corporation az Egyesült Államokban és/vagy más országokban bejegyzett védjegye. Az itt szereplő cégek és termékek neve más vállalatok védjegye.

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

es csatornakiosztás a legelterjedtebb.)

Az AAC-ben az idő/frekvencia kódolási formák közt újdonságként jelent meg a TNS (Temporal Noise Shaping) technológia, amely a kvantálási zaj eloszlását írja le az időben, a frekvenciaterületeken előzetes becslést végezve. Az AAC formátumú hanganyagok lejátszásához akár a WinAmpot is használhatjuk, mert elkészítették hozzá a megfelelő plug-int.

Ogg Vorbis

Az Ogg Vorbis teljesen nyílt fejlesztésű audioformátum, amely hasonló az MP3-hoz. Ugyanúgy veszteséges tömörítési eljárással dolgozik, ám sokkal kifinomultabb akusztikai modellt használ, és más matematikai elvek alapján tömörít, így a hasonló bitrátájú MP3-énál jobb minőséget eredményez.

Az Ogg Vorbis formátum korlátlanul használható üzleti vagy nonprofit célokra egyaránt. Nem kell licencjogokat fizetni utána, továbbá teljes forráskódja ingyenesen hozzáférhető bárki számára. A hozzá tartozó tömörítők, plug-inek és más eszközök szintén ingyenesek.

Az Ogg Vobis projekt (▶ vorbis.com) a GPL (GNU Public License) oltalma alatt áll. Fejlesztői könyvtárai minden hangkódolással, dekódolással kapcsolatos lehetőséggel együtt elérhetőek Windows, Linux/BSD, Solaris, MacOS és BeOS alá. A windowsos tömörítő jelenleg 128 kbit/s-től 350 kbit/s-ig tömörít, nagyjából egy lassabb MP3-tömörítő sebességével.

Bár az Ogg még nagyon friss formátum, már jelentős szoftverháttérrel bír. Létezik Ogg plug-in WinAmphoz, Sonique-hoz, Xmms-hez és Kmpg-hez, sőt két ingyenes MP3-tömörítő, a Lame és a BladeEnc következő verziója is támogatja majd az Oggot. Jorbis néven elkészült az a lejátszó is, melyet beleszőhetünk Web-oldalainkba.

Windows Media Audio

A Microsoft saját dédelgetett formátumával, a Windows Media Audióval (WMA) szándékozik megtörni az MP3 egyeduralmát – elsősorban az Interneten. A Microsoft nagyon okosan behízelegte magát a lemezvállalatoknál: technológiája biztosítja a másolásvédelmet, így a védett WMA file-okról (egyelőre) nem lehet lejátszható kalózmásolatot készíteni. Büszkén hirdeti, hogy a WMA fele akkora méret mellett jobb minőséget nyújt, mint az MP3. Ennek reprezentálására összehasonlító mintákat is elhelyezett Web-helyén. A minták vizsgálata és saját tesztek elvégzése után arra a következtetésre jutottunk, hogy a Microsoft rendkívül ügyesen talált rá olyan hangmintára, amelyet tömörítve a WMA tényleg hozza a papírformát. Saját hangmintánkat használva azonban kevésbé rózsás eredményre jutottunk.

A rossz minőségű MP3-aknál megszokott „bugyogással" szemben a WMA fémes felhangokkal rukkolt elő a zaj kategóriában. Hatékonysága összességében egy jó minőségű MP3-kódolóéhoz hasonlít, ám egy esetben tényleg kiemelkedő a teljesítménye: a 64 kbit/s-os, ISDN-hez ajánlott tömörítésnél, amely méretéhez képest egészen elfogadható minőséget produkál.

A WMA másik nagy előnye a tömörítés gyorsasága – a leggyorsabb MP3-kódoló algoritmusokéval vetekszik. Ez főleg azért lényeges, mert a gyors MP3-tömörítők kevésbé jó minőséget nyújtanak. A Windows Media Encoder 7 segítségével így élő adást is sugározhatunk a Neten. A WMA lejátszásához használhatjuk a Windows Media Playert, de találhatunk hozzá WinAmp plug-int is.

Zeneprogram magyarul

Érdekességként említjük a CDCopy program 4.8-as verzióját, amely CD-nken is szerepelt már – ráadásul a Honosító Műhely jóvoltából magyarul. A program segítségével audio CD-inket menthetjük le AAC, AU, MP3, MPA, MPG, RAW, Real-Audio, VQF, WAV és WMA formátumba, és az Internetről a CDDA adatbázisából rögtön letölthetjük a zenéhez tartozó információkat. Emellett AAC, MP3, VQF, WAV és WMA formátumból közvetlenül CD-t is írhatunk vele.

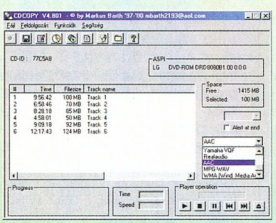

CDCOPY, a hangtömörítő mindenes

Külön figyelmet érdemel, hogy többféle MP3-tömörítőt használhatunk vele (BladeEnc EXE/DLL, l3codec, l3enc, Lame EXE/DLL, MP3enc, Plugger, QDesign codec, tompg, x3enc és Xing). A program következő verziói vélhetőleg támogatni fogják az Ogg formátumot is a Lame vagy a BladeEnc jóvoltából.

Más utakon

Van még két érdekes formátum, melyekről érintőlegesen érdemes szót ejteni. Az egyik az MP4, amely nevével ellentétben nem az MP3 egy új verziója, és nincs köze az MPEG-4 rendszerhez sem. Az MP4 a Global Music Outlet birtokában levő formátum, amely magában tartalmazza a lejátszót. Emiatt nem is népszerű formátum, mert a file-ba integrált lejátszót így minden egyes letöltéskor újra és újra letöltjük, időt, helyet és sávszélességet nem kímélve. Ráadásul a beépített lejátszó a hardvergyártók kezét is megköti.

Másik említésre méltó formátum a RealAudio. Ennek nagy előnye, hogy a zenét részletekben tölti le a számítógépre, így azonnal hallgatható. Sajnos nem versenghet sem a méret, sem a minőség terén az MP3-mal. Ez a formátum kizárólag akkor hasznos, ha lassú eléréssel szeretnénk belehallgatni egy zenébe, esetleg élő adást szeretnénk figyelni.

A jövő az MPEG-4?

Az MPEG-4-szabványban a hangfeldolgozás egyetlen egységbe fogja össze a szintetikus és természetes jeleket. Az adatok fajtájától, az átvitel minőségétől, sebességétől függően más és más kódolás választható. Ennek a szabványnak megfelelő az AAC formátum, emellett helyet kapnak különböző szintetikus hanggenerálásra használt szövegfelismerő és MIDI-eljárások is, valamint a SAOL (Structured Audio Orchestra Language) hangszerleíró nyelv, amelynek – többek között – mintegy száz, előre telepített zenei funkciót tartalmazó könyvtára is van.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

KiK

a könnyed informatikai magazin

Egy kicsit **kevesebbet** a gépről. Egy kicsit **többet** az emberről. Egy kicsit **több téma** az internetről, a mobiltelefonról és a szórakoztatóelektronikáról.

Egy kicsit másképp, egy kicsit másról is!

És ezt már sokan észrevették rajtunk!

BŐVÍTI A MEMÓRIÁT

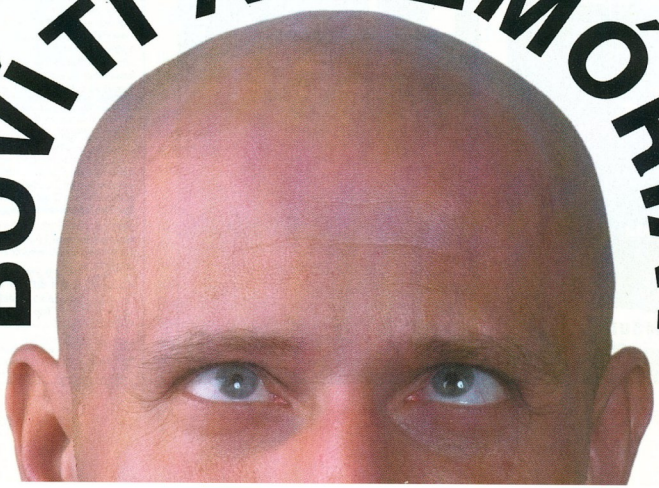

Mind tökéletes.

SyncMaster 753DF

A forradalmi **DynaFlat**™ képcsőtechnológia borotvaéles képet nyújt minden eddiginél tisztább és élethűbb színek mellett. A **DynaFlat**™ képcsövön oldalról nézve sem fedezhető fel semmilyen görbület. Végtelen és tökéletes egyenes.

A **SyncMaster 753DF** sík képcsöves monitor digitális Display Director képernyőmenüje segítségével egyszerű és teljeskörű beállítás végezhető. A Multi-layer bevonat minimálisra szorítja a tükröződést, a magas képfrissítési frekvencia tökéletes villogásmentes képet biztosít. A vízszintes képfrekvencia 30-70 kHz a maximális felbontás pedig 1280 x 1024. A monitor természetesen Plug and Play kompatibilis, így azonnal telepíthető Windows és Macintosh környezetben egyaránt.

A **SyncMaster 753DF** maradéktalanul teljesíti a felhasználók védelmét szolgáló legszigorúbb TCO'99 előírást.

www.samsung.hu

NUTEK

True internetcolor

celsific

SAMSUNG ELECTRONICS

ÚJ CD-GYÁR MAGYARORSZÁGON!

CD-ROM

CD-AUDIO

CD-VIDEO

GYÁRTÁS AKÁR 36 ÓRÁN BELÜL

UTÁNGYÁRTÁS AKÁR 12 ÓRÁN BELÜL!

KAZETTAGYÁRTÁS TOVÁBBRA IS TÖKÉLETES MINŐSÉGBEN!

MC&CD KFT.
Budaörs,
Baross u. 77.
Telefon/fax:
(23)416-007
E-mail:
mccd@mccd.hu

Ready COMPUTERS

Számítástechnikai alkatrészek, elemek, kellékek széles választéka

Konfigurációk 1+2 év garanciával

READY COMPKER KFT.

1054 Budapest, Vadász u. 36.

Telefon: 331-0518, 311-6696 Fax: 311-8671

Nyitvatartás: H-P: 9.30-18.00 Sz: 9.00-13.00

Viszont-eladói árak: 06-30-9413-453

WWW.READY.HU

Árlista faxra: 2-333-666/1310#

www.notebook.hu

HEWLETT PACKARD **Omnibook XE2**

Intel PIII 500 12,1" TFT kijelzővel

Intel Celeron 500 14,1" TFT kijelzővel

64mb memória
9 gb merevlemez
24x CD-rom
56k Internet / Faxmodem
Windows 98 SE HUN,McAffee Virusscan

~~612.000,~~ helyett **498.000,- Ft**

TOSHIBA Satellite 2800-100

Intel Mobile Celeron 650 MHz DVD-vel!
(A legújabb modell, először nálunk!)

64mb memória
8 gb merevlemez
8x DVD-rom
13,3" TFT kijelző, 56k Faxmodem
Windows Millenium, Corel Wordperfect Office

~~633.900~~ helyett **579.000,- Ft**

ASUS TOSHIBA COMPAQ FUJITSU Acer IBM HEWLETT PACKARD SONY handspring EPSON Samsonite

Nem új notebook kínálatunkból:
IBM 486-os **39.000,-**
Dell PENTIUM **80.000,-**
Siemens P166/32/2gb/CD/13.3 TFT kijelző Garanciával! **199.000,-**

RÉSZLETFIZETÉS! HASZNÁLT BESZÁMÍTÁS!

Békés Karácsonyt és Boldog Új Évezredet kíván a

notebook.hu Kft A MKLand csoport tagja
H-1012 Budapest, I. Attila út 117.
tel/fax: 375-33-40 v. 355-81-65
notebook@notebook.hu
www.notebook.hu

AKCIÓS nettó árak,az árváltozás jogát fenntartjuk!

INTERAKTÍV SZÓRAKOZÁS MŰHOLDON KERESZTÜL

Hat jó érv arra, miért vásároljon Europe Online PC-kártyát, amivel felfedezheti az interaktív szórakozás új világát:

1. A Europe Online letöltő rendszere
A Europe Online digitális könyvtára filmek, zenék, video játékok, software-k, stb. egyre bővülő tárházát juttatja el az Ön számítógépére minden további telefonköltség nélkül, *2 Mbps adatátviteli sebességgel.*

2. Az interaktív szórakozás világa
Fedezze fel az *Internet és a digitális TV*, rádió összekapcsolódó világát. A Europe Online kártyával nézheti a ASTRA műhold szabadon vehető TV és rádió műsorait.

3. Az Europe Online Adatbázis Központ
Fedezze fel a TV-s szórakozás és az Internet interaktivitásának kombinálásából eredő előnyöket. A Europe Online Adatbázis Központ jól ismert *TV csatornák tucatjait, valamint saját digitális stúdióból egyedi produkciókat* juttat el Önhöz, egyaránt magas színvonalú digitális minőségben.

4. E-lert és E-mail
A kártya feleslegessé teszi a gyakori rácsatlakozásokat az Internetre, hogy megnézze, kapott-e E-mailt. A Europe Online rendszer azonnal jelzi Internetre csatlakozás nélkül, műholdról, hogy új E-mail érkezett Önnek. A jelzés tartalmazza a küldő nevét és a tárgyat is. Europe Online előfizetőként Ön automatikusan kap egy E-mail címet a következő formátumban: felhasználónév@europonline.com. Az E-mail cím 5 névre használható és 10 MB a tároló kapacitása.

5. Digitális Műholdvevő PC Kártya
Az 1 éves előfizetés megkötésével a kártya azonnal a felhasználó tulajdonába megy át.

6. "File Ftch"
Ez egy olyan funkció, amelynek segítségével kiválaszthatja, hogy mit szeretne letölteni (download) az Internetről a Europe Online rendszeren keresztül. Ha a letöltést (download műveletet) már lekérte, *lekapcsolódhat az Internetről*, és a Europe Online rendszer letölti számítógépébe a kért file-t *2 Mbps adatátviteli sebességgel.*

és az egyedülálló ár: bruttó 74 990Ft
amely tartalmazza az *1 éves műholdas letöltés előfizetését*, 1db *90cm-es parabola antennát*, és *1db univerzális fejkonvertert.*

STRONG HUNGARY
Tel.: +36 1 214 5487 Fax: +36 1 214 3538
Teljeskörű üzembehelyezés és tanácsadás
E-mail:
stronghungary@strongsat.com
Bemutatóteremben:
1013 Bp., Lánchíd u. 7-9.

European ISP Awards 2000 – Best Broadband Service – EUROPE ONLINE – Get the full story...

Védjük magunkat!

Sorozatunk előző részeiből megismertük, milyen alapvető védelmi rendszereket és technológiákat alkalmaznak napjaink adatbiztonsági rendszereiben. Záró fejezetünkben azt mutatjuk be, hogyan használhatjuk ezeket mindennapi munkánk során.

Most, hogy a szükséges minimális elméleti tudás birtokába jutottunk, és láttuk, milyen veszélyeket rejthetnek számítógépeink, célszerűnek látszik kamatoztatni ismereteinket, és megvédeni magunkat a nem kívánt eseményektől, adatvesztésektől. Beszerzünk tehát néhány adatvédelmi eszközt – de milyeneket? És hogyan állítsuk be ezeket? Az alábbi tanácsok konkrét termékek megnevezése helyett abban segítenek, milyen lépéseket célszerű megtennünk számítógépeink egészségének érdekében.

Vírusok és más károkozók

Adatainkat mindmáig a vírusok és egyéb károkozó programok ellen kell leginkább megvédeni. Egyes becslések szerint az adatvesztések több mint 90%-a ered szándékos rombolásra készített programoktól. A legfontosabb lépés tehát mindenekelőtt egy víruskereső program beszerzése és telepítése.

A modern vírusvédő programoknak ma már kivétel nélkül része a valós idejű (real-time, on-access) védelmi modul, amely a korábbi, rendszeres és hosszadalmas, minden file-ra kiterjedő ellenőrzéssel szemben csupán azokat a file-okat vizsgálja, amelyeket éppen használunk. Ez a módszer sokkal gyorsabb, ráadásul nagyobb biztonságot nyújt a hagyományos módszereknél. Ennek azonban az az ára, hogy a víruskeresőnek állandóan gépünk memóriájában kell lennie. A megnövekedett memóriaigény ugyan esetenként nehezen tolerálható – például, ha gépünkben csak az operációs rendszer gyártója által javasolt minimális mennyiségű memória van –, ám ilyenkor feltétlenül megéri bővítenünk a memóriát, mert ezzel valóban sok fejfájástól óvjuk meg magunkat.

Gyakori panasz, hogy a vírusvédők lassítják a munkát. Jelenlétükben azonban nyugodtan dolgozhatunk, nem kell külön gondot fordítani a védelemre. Ha csak nem feltétlenül szükséges, ne kapcsoljuk ki a védelmet! Ha mégis muszáj, akkor amint lehet, azonnal kapcsoljuk be újra.

Jó tudni, hogy a vírusvédők nemcsak a szigorú értelemben vett vírusoktól – önmaguktól terjedni képes, erőforrásokat lekötő vagy adatokat módosító, törlőprogramoktól – védenek bennünket, hanem olyan károkozóktól is, melyek kellemetlen meglepetéseket okozhatnak. Ilyenek például a trójai programok (azaz olyan programok, melyek kimondott funkciójuk mellett vagy helyett a vírusokhoz hasonló károkat okoznak), illetve a „távoli rendszerfelügyeleti eszközök", azaz olyan programok, melyek segítségével gépünk felett mások vehetik át a hatalmat (ilyen például a Back Orifice vagy a NetBus). Vegyük komolyan víruskeresőnk figyelmeztetését ezekről a programokról is! (Ezek alapvetően hasznos eszközök, gond csak akkor van velük, ha a felhasználó tudta nélkül, például egy trójai program ügyködése folytán kerülnek a gépre.)

Ha víruskeresőnk jelez, akkor célszerű erről értesítést küldeni a víruskereső program gyártójának, mivel általában minden ilyen cég statisztikákat vezet a vírusfertőzések gyakoriságáról. Emellett szintén lényeges értesíteni azt, akitől a fertőzött vagy gyanús file-t kaptuk – nem biztos, hogy neki is van víruskeresője...

Végül fontos még, hogy a víruskeresők adatbázisait megfelelően naprakészen tartsuk. Általában 1-2 hetente célszerű frissített adatbázist beszerezni, illetve azonnal frissíteni, amint vírusjárvány kitöréséről értesülünk.

E-mailek és letöltés az Internetről

Az Internet – számtalan előnye mellett – a bizonytalan eredetű file-ok hazája. Ha levelezést folytatunk, feltétlenül használjunk víruskeresőt! Ha levélben mellékletet kapunk, ellenőrizzük azt a víruskeresővel! A legkisebb gyanú esetén is értesítsük a víruskereső fejlesztőit!

Károkozók persze nem csak e-mailben érkezhetnek – lehet, hogy mi magunk töltjük le a szándékosan vagy véletlenül megfertőzött file-okat. Ebben az esetben is fontos a víruskereső, illetve ha csak tehetjük, válogassuk meg nagyon alaposan, honnan töltünk le bármit is. Programok esetében próbáljunk meg nagy, ismert archívumokat használni, mivel ezekben ritkábbak az ismeretlen eredetű, ellenőrizetlen file-ok.

A hírcsoportok (newsgroupok) nem file-ok küldésére valók. Ha csak nem elengedhetetlen, ne töltsünk le, ne nyissunk meg olyan file-t, amit hírcsoportba küldtek!

Személyi tűzfalak

A személyi tűzfalak jelenleg elterjedőfélben lévő eszközök. Feladatuk, hogy megvédjék gépünket a hálózatról (Internetről vagy helyi hálózatról) érkező támadásokkal szemben. Ezt a hálózati forgalom egy részének átengedésével és más részének kiszűrésével érik el.

A személyi tűzfalak alkalmazása sajnos ma még nem annyira egyszerű, mint a víruskeresőké. A legtöbb program jól használható, ám ha gépünkkel olyan feladatokat is el szeretnénk végeztetni, amilyenekre a fejlesztők nem gondoltak, akkor fel kell készülnünk a tűzfal konfigurációjának megértésére és módosítására. A legegyszerűbb azoknak a programoknak az alkalmazása, amelyek képesek alkalmazkodni. Ezek tanulási fázisukban képesek betanulni, milyen hálózati forgalmat kell „rendeltetésszerűnek" tekinteni. Miután betanulták a megengedett szabályokat, aktiválni kell őket – innentől fogva minden rendellenes dolgot kiszűrnek.

A manuálisan konfigurálható személyi tűzfalak némileg bonyolultabbak, igaz, finomabb konfigurációt tesznek lehetővé. Jó tudni, hogy helytelen beállítással a kívánt hálózati forgalomtól is el tudjuk vágni magunkat, így ha nem találunk részletes útmutatót a beállításhoz, inkább válasszunk más terméket. Keretes cikkrészünkben az általánosan használt beállításokat mutatjuk be.

Jó tudnunk, hogy az FTP protokoll viszonylag nehezen szűrhető személyi tűzfalakkal. Emiatt ha csak lehetséges, ne használjunk FTP-t, vagy ha mégis szükség van rá, próbáljuk meg annak „tűzfalbarát" változatát, az úgynevezett passzív FTP-t használni (ez a szűrők számára sokkal egyszerűbben kezelhető).

Adattitkosítás

Az adattitkosítás irodai, otthoni körülmények között is gyakran fontos. Segítségével megakadályozhatjuk, hogy file-jainkhoz illetéktelenek férjenek hozzá – legyen az akár egy Internetről érkező betörő, a gépünket szabadidejében önállóan használó családtag, váltótárs, vagy akár noteszgépünket eltulajdonító utcai tolvaj. A titkosítórendszerek alkalmazásakor az alábbi szabályokat vegyük figyelembe:

- Sose titkosítsuk az operációs rendszer betöltéséhez szükséges file-okat, könyvtárakat, mert titkosított formájukban nem alkalmasak a betöltődésre, azaz gépünket botolhatatlanná tehetjük ily módon.
- A titkosítás számításigényes feladat, ezért nem célszerű olyan file-okat titkosíta-

Személyi tűzfalunk beállítása

A manuálisan paraméterezhető személyi tűzfalak a jó hangolhatóságért cserébe hálózati ismereteket igényelnek. Ebben próbálunk kis segítséget nyújtani az alábbiakkal, leírva, melyik paraméter mit jelent. Emellett bemutatunk egy általánosan jól használható, otthoni felhasználásra készült konfigurációt.

A személyi tűzfalak paraméterezésének alapfogalmai a portok és protokollok. A protokollokat olyan „nyelvekként" képzelhetjük el, melyeket kizárólag különleges célokra használnak – például külön protokollt használunk az e-mailek továbbításához, a böngészéshez, illetve a hálózati nyomtató használatához.

A portok szemléletesen egy telefonközpont mellékeiként képzelhetők el: minden olyan program, amely hálózati funkciókat használ, foglal magának néhány ilyen „melléket". A hálózatról érkező adatcsomagok pontosan megjelölik, melyik „mellékre" érkeztek, így éppen ahhoz az alkalmazáshoz kerülnek, amelyikhez kell.

Ezt a mellékszámot nevezik célportszámnak. Amikor a csomagok elhagyják a gépet, kilépéskor is valamelyik „mellékről", portról kell, hogy érkezzenek, ez a forrás- avagy indító portszám. Az IP-címek és portszámok alapján jól szűrhető a forgalom. Ha ehhez hozzávesszük az irányt (azaz, hogy a csomagok kívülről érkeznek be, vagy tőlünk indulnak kifelé), akkor szabályaink révén a kellő mértékig „bebiztosíthatjuk" gépünket.

Az alábbi szabályok olyan szűrőfeltételt adnak, amely a legtöbb otthoni, Internetre kapcsolódó windowsos számítógépen jól alkalmazható. Alkalmazásával böngészhetünk, levelezhetünk kedvünkre, illetve használhatjuk megszokott internetes programjainkat (például IRC) anélkül, hogy támadástól kellene tartanunk. Nézzük, mit kell tennünk!

Az első szabály megengedi, hogy kapcsolatokat kezdeményezzünk gépünkkel. Ez nemcsak azt jelenti, hogy küldhetünk csomagokat, hanem azt is, hogy a küldött csomagokra érkező válaszokat is megkapjuk. Nem válaszolunk azonban kívülről érkező kérdésekre.

A 2-es és 3-as szabály akkor szükséges, ha helyi hálózatunk is van, WINS szerverrel. Ekkor ez a két szabály engedi meg azt, hogy a windowsos hálózat számítógép-neveit IP-címekké alakíthassuk.

A 4-es és 5-ös szabály gondoskodik arról, hogy tallózhassuk a windowsos hálózatot, illetve erőforrásokat érhessünk el más gépeken, a mi gépünkre azonban ne lehessen távolról bejelentkezni, arról erőforrásokat igénybe venni.

A 6-os szabály az Interneten használt domainnevek IP-címekké alakítását engedi meg számunkra.

A 7-es és 8-as szabály adminisztratív célú: pingelőcsomagok és más, hálózati hibát jelző adatok fogadását teszi lehetővé.

Amint felvettük ezeket a szabályokat, tiltsunk meg minden egyéb forgalmat – és kezdődhet a netezés!

Szabály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Név	TCP	WINS (1)	WINS (2)	Windows Networking (1)	Windows Networking (2)	DNS	ICMP (1)	ICMP (2)
Leírás	minden TCP forgalom	Windows Internet Name Service	Windows Internet Name Service	hálózat tallózása	erőforrás-elérés	IP-címek és domainnevek összerendelése	Echo Request és Echo Reply (ping)	Destination Unreachable és Time Exceeded
Irányítás	kifelé	befelé és kifelé is	kifelé	befelé és kifelé is	kifelé	kifelé	kifelé	befelé
Indító portszám	>0	42	>1023	137, 138	>1023	>1023		
Célportszám	>0	42	42	137, 138	139	53		
IP protokoll	TCP	UDP	TCP	UDP	TCP	UDP	ICMP	ICMP
Broadcast engedélyezett?	nem	igen	nem	igen	nem	nem	nem	nem

ni, amelyek nem tartalmaznak személyes vagy érzékeny adatokat.

A legjobb megoldás egy olyan könyvtár létrehozása, amelyet csakis az ilyen file-ok tárolására használunk – ekkor elegendő csak ezt titkosítani.

● Lehetőleg válasszunk olyan titkosítóprogramot, amely képes egy-egy könyvtár teljes egészét röptében kódolni és dekódolni. A legtöbb alkalmazói program – köztük a legelterjedtebb szövegszerkesztők és táblázatkezelők – előszeretettel hoznak létre átmeneti file-okat, melyek titkosításáról szintén érdemes gondoskodni. A röptében dolgozó kódolóprogramok képesek ellátni ezt a feladatot is.

● A kódolás lehet bármilyen hatékony, ha a hozzáféréshez szükséges jelszó nem elég erős. Válasszunk minél hosszabb jelszót (sőt akár jelmondatot, azaz több szó kombinációját), amely vegyesen tartalmaz kis- és nagybetűket, lehetőleg számokkal és írásjelekkel kombinálva. Kerüljük az olyan szavak használatát, amelyek szótárakban fellelhetők.

Naplózás

Operációs rendszerünk, személyi tűzfalunk, és még ki tudja, hány alkalmazás képes arra, hogy naplót vezessen a működése közben bekövetkezett eseményekről. Komolyabb hálózatokon, vállalati környezetben fontos e naplófile-ok rendszeres ellenőrzése.

Otthoni környezetben azonban, ha egyébként minden szükséges óvintézkedést megtettünk, valójában nem sok hasznát vesszük – senki nem szeret naplófile-okat olvasni, viszont jelentősen lassíthatja a rendszer működését. Ráadásul a sok felesleges naplóbejegyzés külön naplófile-elemzők hiányában szinte „ellepi" azt a kevés lényeges sort, amelyekre valóban kíváncsiak lennénk.

Ezért arany középútként a hibák naplózását állítsuk csak be – kevésbé fontos eseményeket ne jegyeztessünk fel. E naplófile-okra azután célszerű időnként egy-egy pillantást vetni, de ami fontosabb, ha esetleg valamilyen problémánk adódik a későbbiekben, az elhárításon dolgozó szakemberekenek komoly segítséget nyújthatnak.

Egyéb

Sokszor hangoztatott teendő az operációs rendszer időszakos hibajavításainak, szervizcsomagjainak feltelepítése. Emellett – nem győzzük hangsúlyozni – fordítsunk figyelmet víruskereső adatbázisainak naprakészen tartására.

Látható, hogy az információ korában nem kevés veszélyforrással kell együtt élnünk. Azonban némi időráfordítással ezek jó része komolyabb kényelmetlenség nélkül kivédhető, ezzel a számítógépek és az Internet használata elég biztonságossá tehető. Ne felejtsük el azonban, hogy tökéletes védelem, ahogyan a fizikai világban, az Interneten sem létezik. Idővel újabb veszélyforrások, újabb technológiák, újabb eszközök jelennek meg – de ez már egy következő sorozat témája lesz...

Az egész éves figyelmet megköszönve problémamentes Internetezést kíván:

Fórján Tamás
(Forjan.Tamas@2f.hu)

Unitel City computer

TERMÉKEINK HÍREK CSOMAGKÜLDÉS PARTNEROLDALAK CÉGINFÓ

NÉHÁNY TIPP AMIÉRT VISZONTELADÓINK SZÍVESEN JÁRNAK HOZZÁNK!

- Honlapunk az árakon kívül sok termék-, értékesítési- és magazininformációt tartalmaz.

- Árak, driverek, linkek, a számítástechnika aktuális hírei, napi frissítéssel.

- A márkás terméktől az ismeretlenig széles választékot tartunk mindenből!

- Rendelésfelvétel telefonon, faxon, e-mailen!

- Elegendő raktárkészlettel rendelkezünk ahhoz, hogy mindent egy helyen megtaláljl.

- Gyors kiszolgálás

- Belső őrzött parkoló

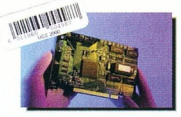

- Minden termékünket egyedi vonalkóddal látjuk el, így azok egyértelműen be azonosíthatók

- A hiba kivizsgálása gyorsan, szakszervizünkben történik.

UNITEL CITY FUTÁRSZOLGÁLAT!

AZ ORSZÁG EGÉSZ TERÜLETÉN!

INGYEN!

ÁLTALUNK KÉPVISELT MÁRKÁK:

MONITOROK:	LG, SAMSUNG, SAMPTRON, BELINEA, DAEWOO.
WINCHESTEREK:	QUANTUM, SEAGATE
CD,CD ÍRÓ, DVD:	YAMAHA, LG, ACER, MITSUMI, ASUS, PANASONIC PLEXTOR, TOSHIBA, SONY, NEC.
ALAPLAPOK:	ASUS,ACORP, ABIT, PROCOMP, GIGABYTE, TOMATO
VIDEÓKÁRTYÁK:	ASUS, DIAMOND, MATROX, S3, SYS, 3DFX
HANGFALAK:	SAMSUNG, TYPHOON, MLi,A4TECH, GENIUS, ALTRIX, KOLINK, JAZZ, MAXXTRO, TEAC

U.D.S.

Unitel City Computer Nagykereskedelem, 1139 Budapest, Teve u. 41. Tel./Fax: (+36-1) 239-4800 unitelcity@unitelcity.hu, www.unitelcity.hu

ACCA COMPUTER

1035 Budapest, Kerék u. 6. Tel: (1) 453 0153 Fax: (1) 453 0154 http://www.acca.hu E-mail:info@acca.hu

DVD VIDEO

SZÁMÍTÓGÉP KONFIGURÁCIÓK AKCIÓS ÁRON:

Intel Celeron 600 konfiguráció
Abit SL6 alaplap, Celeron 600 CPU,
128MB SDRAM, 20GB HDD,
Asus M64 TNT2 32MB AGP VGA,
SB 128 PCI hangk., DVD-ROM, FDD,
ATX midi ház, bill., egér, hangszóró
15" színes monitor
+ ajándék DVD film!
236 100.- + ÁFA

ÚJDONSÁGOK DVD LEMEZEN:

Erin Brockovich
5 950.-

Gladiátor
7 450.-

AKCIÓS DVD FILMEK (ÁFA-s árak)

Alul semmi	7 900.-
Cápa	6 300.-
Goldfinger	6 300.-
Jimi Hendrix	4 450.-
Nincs kegyelem	5 950.-
Stigmata	6 300.-
Tarzan	5 200.-
Tágra zárt szemek	4 450.-

DVD FILM ÉS HARDVER ONLINE SHOP WWW.ACCA.HU

Nyereményjátékunkon DVD filmet nyerhet!

Az áraink nem tartalmazzák a 25% ÁFA-t. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Karácsonyi csúcs? **Az eBoltban több ezer műszaki cikkel és sok-sok ajándékötlettel várjuk!**

Újdonság: rendeljen az eBoltban, és mi díszcsomagolással szállítunk a címzettnek!

eBolt www.ebolt.hu

www.ebolt.hu

Műszaki áruház az Interneten!

Fotó-optika Irodatechnika Háztartási gép Szórakoztató elektronika Számítástechnika

UMAX

VÁLASSZA A MINŐSÉGET SZKENNERBŐL IS!

Új modellek
a karácsonyi akcióban

CREDIGEN ÁRUHITEL

partners Hungary

partners® Hungary Kft. • 1149 Bp., Angol u. 32.
Telefon: 221-51-23 • e-mail: sales@partners.hu

Számítógépet

multimédiás
vizuáltechnikai
eszközöket

vegyen

Hát persze!

BÉRBE!

www.kventa.hu

Számítógépek
komplett konfigurációk

vizuáltechnikai eszközök

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.
tel: 269-5262; E-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

Megfigyelni
Megörökíteni

A teljes hűség eléréséért...

OLYMPUS

MMP

1075 Budapest, Madách I. út 2-6.
Tel.: 322-8208; Fax: 322-4027
e-mail: mmp@hungary.net; web:http://www.mmp.hu

NetOffice

... papírmentes iroda

Lotus Notes alapon

- partnernyilvántartás
- iktatás
- szerződés nyilvántartás
- ISO minőségügyi kézikönyv
- személyzeti nyilvántartás
- hiba/panaszbejelentés kezelése
- archiválás

COMNETWORX RT.

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Tel: 471-9050, Fax: 363-3659
e-mail: office@networx.hu
web: www.networx.hu

Lotus Premier Partner

Az új évezred Linuxa

Megjelent az egyik legnépszerűbb Linux-disztribúció legújabb tagja: a Red Hat 7.0. Cikkünkben főképp az újdonságaival foglalkozunk, illetve azzal, hogy mit tartalmaz a Red Hat 7 Professional Server csomag.

Maga az operációs rendszer két CD-n helyezkedik el – ezt az anyagot ingyen és bérmentve letölthetjük az Internetről is, például a Red Hat hivatalos Web-helyéről (www.redhat.com). A korongokon csak a leforditott csomagokat találjuk, a legfontosabb alkalmazások forrásai külön CD-n kaptak helyet. A rendszerhez tartozik még egy használatáról (főképp kezdő felhasználóknak), és egy referenciakönyvet, amelyben részletesen megtalálunk minden fontosabb dolgot. A forrás és a dokumentum CD-anyaga is letölthető a Hálóról.

Minden csomagból a legfrissebb stabil verzió került a korongokra. A rendszer magját a 2.2.16-os kernel képezi, habár a forrás CD-n fellelhető a 2.4-es kernel béta

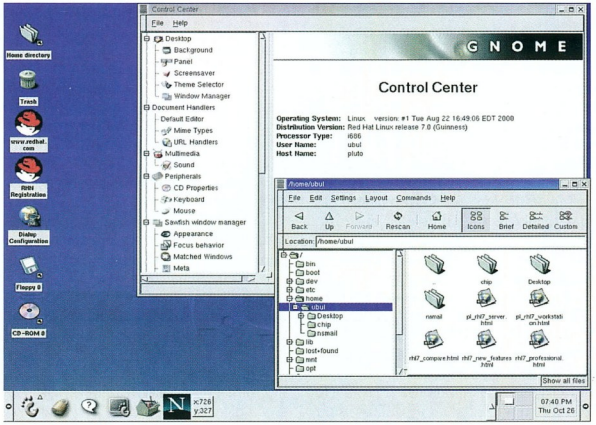

A GNOME a Sawfish ablakkezelővel

negyedik CD is, ezen különféle dokumentumokat találhatunk. Ez a lemez tartalmaz például egy tisztességes how-to és egy FAQ gyűjteményt, telepítési segédletet, gyors áttekintést a Red Hat Linux verziója is. A glibc-ből a 2.1.92-es, a GCC-ből pedig a 2.96-os verzió került a disztribúcióba. A második korongon fellelhető a glibc 2.4-es kernelekhez optimalizált változata is, de ezt külön, kézzel kell telepítenünk. A Red Hat csomagkezelője továbbra is az RPM (Red Hat Package Manager). A változás annyi, hogy a Red Hat 7.0 már az RPM 4.0-s verziójára épül. Ez új adatbázissal dolgozik, amely sajnos nem kompatibilis a régebbi verziókéval, de rendszerfrissítéskor a telepítő automatikusan átkonvertálja a régi adatbázist.

A grafikus rendszer motorja az XFree 4.0.1. Felkerült a GNOME 1.2, illetve a KDE 1.1.2 is. Továbbá a második CD-n megtalálható a kevésbé stabil, a Red Hat 7 kiadásakor még béta állapotú KDE 2.0 is, de ez sem kerül telepítésre magától. A GNOME alap ablakkezelőjéül most a Sawfish-t választották. Kezelése és kinézete sokban hasonlít a népszerű Enlightenmentéhez. A Sawfishen kívül fellelhető a többi elterjedt ablakkezelő is, például a Window Maker vagy az AfterStep.

A Red Hat Linux 7 Deluxe on Intel nettó ára 29 600 Ft, a Red Hat Linux 7 Professional Server on Intelé 58 800 Ft.

- Disztributor: SoftWare Station
  ☎ 209-5951, fax: 209-1914.
- www.swsbooks.hu
  http://linux.bolt.hu

Kényelmesebb, egyszerűbb

A telepítés nem okozhat sok fejfájást. A már megszokott menüs-szöveges telepítóprogram mellett a grafikus változattal is dolgozhatunk. A telepítőprogram igyekszik minden eszközt pontosan felismerni, most már az USB-s eszközökkel is boldogul. A grafikus felület beállításait is megadhattuk a telepítés során a régebbi verziókból jól ismert Xconfigurator program segítségével. A beállítóprogram a grafikus kártya mellett a monitor típusának felismerésére is képes. A linuxos világban egyre gyakrabban tapasztalható elgrafikusodás jelensége nemcsak a telepítőprogramokra hatott, hanem a bootkezelőre is. Immár grafikus környezetben választhatjuk ki, melyik operációs rendszerünket akarjuk indítani.

A Red Hat Linuxoknál mindig jelentős hangsúlyt fektettek a kényelmes és egyszerű kezelésre. A 7.0-s verzióban sincs másképp. Ezt segíti elő például a disztribúcióban fellelhető jó néhány grafikus beállítóprogram. Például az RH PPP Dialer, rövidebb nevén rp3, amelynek segítségével a Windowsból jól ismert tárcsázóhoz hasonlóan két kattintással az Interneten találhatjuk magunkat. Nagy hangsúlyt fektettek az ADSL és az ISDN támogatására. Az ISDN és ADSL eszközök beállítására is találhatunk barátságos külsőbe bújtatott alkalmazásokat.

Professional Server

Vajon milyen többletet kínál a Professional Server az Internetről letölthető változathoz képest? (A szép nagy, szürke színű csomagolást leszámítva.) A dobozban való hosszas kotorászás után minden bizonnyal ráakadunk 15 darab CD-re, három könyvre, egy nagy halom papírra, valamint egy bootlemezre. Nézzük ezeket sorban!

Bootlemez: van egy floppy, valamint egy hitelkártya méretű SysAdmin Survival CD is – ha minden szakad, ezek biztosan kéznél lesznek. Külön tokban megtaláljuk a két korongot, rajtuk az operációs rendszert, továbbá a dokumentum és a forrás

CD-t. Külön CD-t szenteltek a komplett StarOffice csomagnak. A dobozban találunk még két, alkalmazásokkal teli CD-t. Ezek nagyobb programok teljes vagy demó változatait tartalmazzák, például az IBM WebSphere Homepage Builder 4.0 hatvan napig működő, és a Hewlett-Packard által készített OpenMail demó változatát. Megtaláljuk még rajtuk a VMWare-t, az Acrobat Readert, a komplett Applixware 5.0 irodai csomagot (30 napig használható), a RealPlayer 7.0-t, és még sorolhatnánk.

Találunk még két CD-t, ezeken hálózati alkalmazások terpeszkednek. Csak párat sorolunk fel közülük: AntiVir for Linux (demó), RealServer 7.0.2, Novell eGuide 1.01, NetBackup 3.4, IBM DB2 Universal Database Personal Developer's Editions és a Computer Associates ARCserveIT programjának 30 napig használható linuxos változata.

Mellékeltek még egy fejlesztői modulokat tartalmazó korongot is. Itt főképp Perlhez találhatunk hasznos kiegészítőket. Ha pedig belefáradtunk a nagy munkába, akkor jól jöhet az utolsó három CD tartalma. Az elsőn a Railroad Tycoon II játék linuxos változatára, a másodikon a Descent 3, a SimCity 3000 és az Alfa Centauri linuxos demójára, míg a harmadik korongon jópofa kis játékokra lelhetünk.

A CD-khez mellékelték a Red Hat Installation Guide, a Red Hat Getting Started Guide és a Red Hat Reference Guide című könyvet. E könyveket HTML formátumban a dokumentumokat tartalmazó CD-n is megtalálhatjuk. Külön könyvecskét mellékeltek az ISDN és az ADSL beállításához. Fellelhető még némi propagandaanyag is, például hét Red Hat matrica.

A Professional Server tartalmazza a 128 bites kulcsú kódolást használó OpenSSL és OpenSSH csomagot is, ezek segítségével kódolttá változtathatjuk az internetes kommunikációnkat.

Ha gondunk akadna a telepítéssel, igénybe vehetjük a termékhez járó 30 napos telefonos, illetve a 90 napos Web-alapú ügyfélszolgálatot. Továbbá jár még egy 30 napos, szintén Web-alapú technikai support az Apache Web-szerver beállításához, valamint 180 nap Red Hat Network használat is.

A csomagot a Red Hat elsősorban vállalati szervernek szánja, ezt bizonyítja a Linux-disztribúciókhoz képest magas ára is. Kicsit kevesebbet tartalmaz a Red Hat 7 Deluxe, amelyből kihagyták többek között a szerveralkalmazásokat és a fejlesztői modulokkal felszerelt kiegészítő CD-ket.

Kipróbáltuk...

Nézzük először, milyen masinára van szüksége a Red Hat 7-nek. Természetesen a gépigény attól is függ, hogy mit szeretnénk futtatni rendszerünkön. Például ha csak egy viszonylag kisebb forgalmat bonyolító levelezőszerverre van szükségünk, akkor bőségesen elég 32 Mbyte RAM, és egy alacsonyabb kategóriájú Pentium processzor. Viszont ha Web-szervert, proxyszervert akarunk futtatni, esetleg dolgozni szeretnénk vele grafikus környezetben, akkor mindenképpen ajánlott legalább 64 Mbyte RAM, és legalább egy Pentium II processzor.

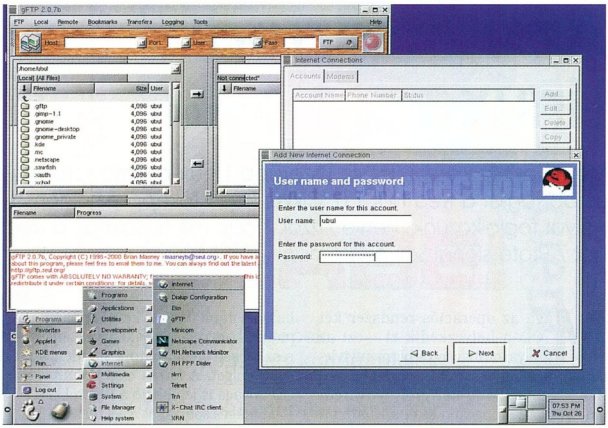

Az RH PPP Dialernek csak néhány egyszerű kérdésre kell válaszolnunk, hogy rákapcsolódhassunk a Világhálóra

Tapasztalataink szerint a rendszer elég lassú, főképp ha nincs elég memória. Ilyenkor a swap partíciót bűvöli erőteljesen. Dobozán a memória alsó határának 32 Mbyte RAM van feltüntetve, de ha komolyan szeretnénk dolgozni a Red Hat 7.0-val, akkor erősen ajánlott 64, még inkább 128 Mbyte RAM. Némi sebességnövekedést elérhetünk azzal is, ha újrafordítjuk a kernelt.

Helyigény. Az alaprendszer körülbelül 200 Mbyte-ot foglal. Ha grafikus rendszert és néhány alapalkalmazást is telepítünk, akkor úgy 500 Mbyte-tal kell számolnunk. A rendszer igazából 1 Gbyte fölött érzi jól magát, tehát ha sok alkalmazással akarjuk ellátni pingvinünket, körülbelül másfél gigával kell számolnunk. Ehhez még adjuk hozzá a swap partíciót is, amelynek nem érdemes 128 Mbyte-nál kisebbnek lennie.

A telepítés könnyen és zökkenőmentesen ment. Mint arról már szó volt, a telepítőprogram ügyesen felismerte szinte az összes eszközt.

A telepítőprogram barátságos felületével a kevésbé járatos felhasználók is könnyedén el tudnak boldogulni, a particionálás sem okozhat komoly gondot. A Red Hat mindig törekedett arra, hogy a felhasználó rögtön a telepítés után olyan rendszert kapjon, amelyet rögtön használatba vehet, és ne kelljen utólag órákat foglalkoznia a beállításokkal.

A guruk ezért gyakran nem rajonganak, mert telepítése után a rendszert testre szabni már sokkal nehézkesebb, ezért is népszerűbb körükben inkább a Debian. Mindenesetre a Red Hat 7.0 telepítése után azonnal látványos és egyszerűen kezelhető grafikus felülettel fogadja a felhasználót.

A rendszer alapkernele a 2.2.16-os. A telepítő által felrakott kernelben szinte minden eszköz támogatását megtaláljuk modulban – tehát nem valószínű, hogy a kernel újrafordítására kényszerülnénk, hacsak nem a kernel méretcsökkentése vagy gépünkre való optimalizálása céljából.

A hálózati szolgáltatások is kivétel nélkül működtek a telepítés után, csak a finomhangolást kellett kézzel elvégeznünk. A modemmel való Internetre kapcsolódás beállítása körülbelül egy percet vett igénybe az RH PPP Dialer nevű alkalmazás segítségével.

●

Összegzésül meg kell állapítanunk, hogy a Red Hat 7.0 egészen jól sikerült, habár nem valószínű, hogy megjelenésével történelmet fog csinálni. Még mindig elsősorban a kezdő vagy a Linux lelkivilágában kevésbé járatos felhasználók, rendszergazdák fogják kedvelni ezt a disztribúciót. A „konzolos" Debian-rajongók táborából aligha fog sok felhasználót átcsábítani a Red Hat oldalára. Igaz, ők vannak kevesebben.

Garzó András (ubul@mail.petrik.hu)

PROCOMP

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

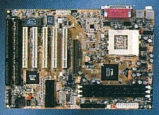

BVD 2A
VIA 694 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, 4x AGP
Integrált IEEE 1394
ATX, ATA 66

BVC 2B
VIA 693a chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz
ATA 66
AT

BST 1B
SIS 630 chipset
Slot1/FC-PGA/S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
2D/3D VGA128 (4-32MB)
Baby AT, AMR slot

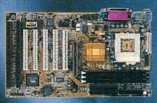

BVC 3A
VIA 693a chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz
ATA 66
ATX

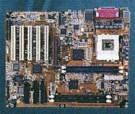

BVK1M
VIA KT133 chipset
Socket A (AMD Duron)
200 Mhz, ATA 66
AC'97 32bit sound
Micro ATX, AMR slot

BIS 2M
INTEL 815 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, ATA 100
AC '97 32bit Sound
4MB VGA, Micro ATX

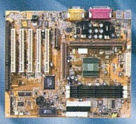

BVK 2A
VIA-KT 133 chipset
Socket A (AMD Duron)
AC '97 32bit Sound
200 Mhz, ATA 66
AMR slot, ATX

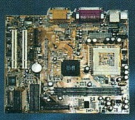

BST 1M
SIS 630 chipset
FC-PGA / S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
2D/3D VGA128 (4-32MB)
4x AGP, Micro ATX

BIW 2B
INTEL 810 chipset
Slot1/FC-PGA/S370
66/150 Mhz, ATA 66
AC '97 32bit Sound
AMR slot, AT

SPEED DEMON 400
- PC-hez IEEE 1394 kártya
- 3 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner DVD-ROM, HDD
- 4-6 vezetékes soros busz
- Plug & Play
- Hot Plugging

AMAZON REPT 400
- IEEE 1394 repeater
- 3 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner DVD-ROM, HDD
- alacsony áramfelvétel
- PC/MAC kompatibilis

AMAZON PLUS 400
- IEEE 1394 repeater
- 6 soros 1394 csatlakozó
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner DVD-ROM, HDD
- alacsony áramfelvétel
- áramellátás a buszról

SPEEDGENIE 400
- PCMCIA IEEE 1394 csatl.
- 100/200/400 Mbps seb.
- 63 csatlakoztatható külső eszköz
- digitális kamera, scanner DVD-ROM, HDD
- 4-6 vez. soros busz
- Plug & Play

FEEL THE FIRE

Flash Design Kft.

A PROCOMP termékek hivatalos forgalmazója.

Bp., 1141 Miskolci u. 51.
Tel.: 302-2177 Fax: 353-2140
Web: www.flashdesign.hu/procomp

ELKÖLTÖZÜNK!

Termékinformáció: (20) 9-328-715

Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-57-43
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-33-10
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 204-53-75
Juventus Team Kft. 1145 Bp., Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-58-47
Műszertechnika Computer Rt. 1107 Bp., Szállás u. 21. Tel.: 432-95-29
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-37-38
Professzionál Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Budapest, Klapka u. 9 Tel.: 349-53-63
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-45-39
SZÜV Rt. 1145 Bp., Szugló u. 9-15. Tel.: 363-3688
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-48-00

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

PROCOMP

MEGBÍZHATÓSÁG
HOSSZÚ ÉLETTARTAM

2 ÉV TELJESKÖRŰ GARANCIA

Egyszerűen nagyszerű

Ha egy gépet hálózatba kötünk, akkor konfigurálnunk kell: milyen protokollt használunk, milyen szolgáltatások fussanak az adott gépen. Sajnos, elsőre ritkán sikerül mindent jól beállítani.

A hibákra általában akkor derül fény, amikor éppen nem vagyunk a gép közelében. Ilyenkor nagyon jól jöhet valamilyen segédeszköz, amellyel a gép beállításait távolról megváltoztathatjuk. Ennek egyik lehetséges eszköze a Webmin programcsomag. Használata egyszerű, és mégis mindent be lehet állítani, segítségével a felügyelt gépen – a helyi gépen pedig mindehhez csupán böngészőprogramra van szükség.

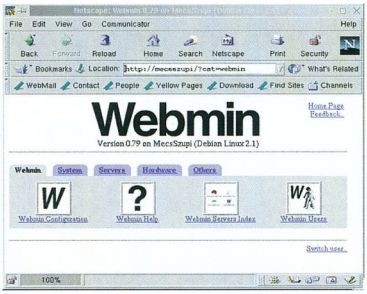

Indul a Webmin

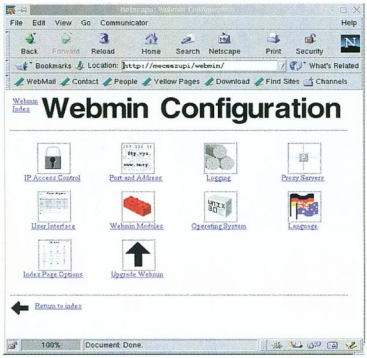

A Webmin saját beállításait távolról is megváltoztathatjuk

Vegyük szemügyre kicsit közelebbről a Webmin program működését! A Webmin mint speciális Web-szerver fut a felügyelt gépen, és a konfiguráláskor megadott portcímen vár a kliens kapcsolódására. Ha tetszőleges böngészőprogrammal bejelentkezünk a felügyelt gépre, akkor első lépésként bekér egy azonosítót és egy jelszót. Ha sikeres volt a bejelentkezés, akkor az azonosítótól függő beállítási listából kiválaszthatjuk a módosítani kívánt elemet, és azon kattintva megjelennek a jelenlegi beállítások. Ezeket igényeinknek megfelelően módosíthatjuk, majd ha megfelelőnek találjuk, érvényre is juttathatjuk.

A Webmin telepítése

Ha a Webmint ki akarjuk próbálni, a következő teendőink vannak. Be kell szereznünk a programot – letölthetjük a www.webmin.com címről, vagy telepíthetjük a CHIP-CD-ről. A file-t ki kell csomagolni a gzip és tar programpárossal. (A tar-t úgy is lehet paraméterezni, hogy az hívja meg a gzip-et.) A Webmin konfigurálását a setup.sh shell-script végzi, utolsó lépésként ezt kell elindítanunk.

A script a konfigurációs és a log könyvtár útvonalát kéri be elsőként, majd a Perl program meglétét és verzióját ellenőrzi. A Webmin korrekt futásához legalább 5.0-s Perlt kell telepíteni. Miután a script kellő alapossággal ellenőrizte a Perl program működőképességét, nyilatkoznunk kell arról is, hogy milyen operációs rendszeren használjuk a Webmint. Következik a legfontosabb: meg kell adni a Webmin rendszergazdai azonosítóját (alaphelyzetben admin) és a hozzá tartozó jelszót, továbbá annak a portnak a címét, amelyiket a Webmin használni fog. A script utolsó kérdése: akarjuk-e, hogy a Webmin automatikusan induljon – alapbeállításban így indul.

A telepítés során még egy nagyon fontos dolog dől el: a Webmin és a böngészőprogram közötti kapcsolat milyensége. Ha a Webmin telepítésekor a gépünkön már van Perl SSLeay, akkor a telepítő felkínálja az SSL használatát. Figyelembe véve, hogy milyen adatok közlekednek a Webmin és a böngészőprogram között, mindenképpen ajánlott a titkosított kapcsolat alkalmazása – amelynek használatát még a telepítés során kérni kell.

Beállítások

Ezután a Webmin már fut is, olyan szinten, hogy ha a beállításait tovább akarjuk finomítani – például további Webmin-felhasználók definiálásával, vagy olyan korlátozások megadásával, hogy a Webmin mely címekről fogadhat kapcsolatot –, bizony kerítenünk kell egy Web-böngészőt, és be kell lépnünk a Webminbe adminisztrátorként.

Milyen beállítási lehetőségeket kínál a program? Első körben mindenképp érdemes a *Webmin Users* ikonra kattintani, itt ugyanis rögtön láthatjuk, hogy mi mindent állíthatunk be a Webmin alól. Első fordulóban a bőség zavarával küszködhetünk. A kétoszlopos listában bal oldalt a Webmin-felhasználó neve látható, a jobb oldali oszlop pedig a felhasználó által elérhető beállítások listáját tartalmazza. A felhasználó nevén kattintva módosítható, hogy a Webmin melyik konfigurációs moduljait használhatja, míg a jobb oldali listán kattintva finomhangolásba foghatunk. A *Webmin Index*hez visszatérve érdemes még eltávolítanunk a *Webmin Configuration* ikonhoz. Itt beállítható, hogy a Webmin melyik IP-címekről fogadjon kapcsolatot, melyik portot használja, naplózza-e a felhasználók műveleteit. A Webmin upgrade-elhető helyi file-ból vagy a Netről. Ha tűzfal mögött vagyunk, és az Internetet proxyn keresztül érjük el, a Netről való frissítéshez be kell állítanunk a proxyszerver adatait. Ha az operációs rendszerünket frissítjük, azt itt közölhetjük a Webminnel. A program több nyelven beszél – sajnos magyarul még nem. Ha az angol nem tetszik, választhatunk a francia, német, orosz, portugál és a spanyol között. A leghasznosabb lehetőség a *Webmin Modules*. Itt új modulokat telepíthetünk, illetve eltávolíthatjuk a meglévőket. Utóbbi azért hasznos, mert a Webmin mindenhez külön modult használ. Ez nem baj, de nem valószínű, hogy egy gépen egyszerre fut a 4-es és 8-as bind, tehát legalább az egyik felesleges.

Mire jó a Webmin?

A *System* fülre kattintva a rendszer beállításait módosíthatjuk. A *Bootup and shutdown* ikonon rejti az indításkor és leállításkor futó scripteket. A megjelenő listában lévő tételek száma – a gépünkön futó alkalmazások mennyiségétől függően – a néhánytól a nagyon sokig terjedhet. A Webmin segítségével ezeket a scripteket

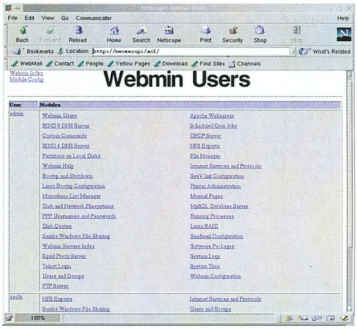

Webmin-felhasználók és lehetőségeik

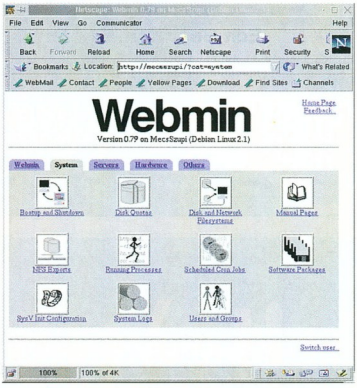

A Webmin segítségével elvégezhető rendszerbeállítások

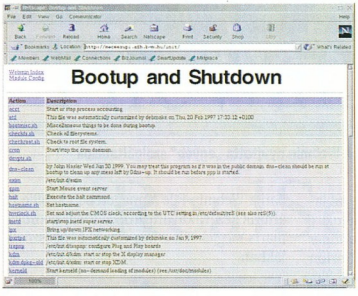

A run-level szinteken induló scripteket is átszerkeszthetjük

módosíthatjuk, törölhetjük, vagy újat írhatunk. A scripteket közvetlenül is futtathatjuk – elindítva vagy leállítva egy adott script által kezelt démont. További lehetőség, hogy megadhatjuk: fusson-e egy script bootoláskor.

A *Disk and Network Filesystems* ikon segítségével megnézhetjük a becsatolt köteteket, módosíthatjuk a becsatolás paramétereit, lecsatolhatunk adott kötetet vagy újat csatolhatunk be. Itt állíthatjuk be a virtuális memória használatát: lehetőség van swapfile-ok, swappartíciók kezelésére is.

A *Running Process* fül nemcsak kilistázza az összes futó processzt, hanem ezt a listát különböző szempontok szerint rendezhetjük is. Például aszerint, hogy milyen azonosító alól futnak a processzek, mennyi processzoridőt használnak, esetleg melyik file-rendszert használják. Processzre kattintva részletesen megkapjuk annak paramétereit, valamint megjelennek a childprocesszek is. Küldhetünk különböző szignálokat, és a processzek prioritását is állíthatjuk.

A *Software Packages* fülben új csomagokat telepíthetünk, illetve megnézhetjük a feltelepített csomagok tulajdonságait. Emellett a fölöslegessé vált csomagokat el is távolíthatjuk.

A *System Logs* fülnél az éppen érvényes naplózást nézhetjük és változtathatjuk meg. A különböző naplózási feltételek beállítása mellett magába a naplófile-ba is belekukcskálhatunk. A Webmin alapesetben a napló utolsó 20 sorát mutatja, de ezt növelhetjük.

A *Users and Groups* fülben a felhasználók és a felhasználói csoportok paraméterei adhatók meg. A *System* lapon állíthatjuk be a kvótát és az nfs szerver paramétereit.

Szerverek és szolgáltatások

A *Servers* fülre kattintva a Linuxunkon futó szerverek beállításait változtathatjuk meg, illetve leállíthatunk és elindíthatunk egy adott szolgáltatást. A Webmin többek között az Apache Web-szervert, a bind 4 és 8 névszervert, DHCP- és FTP szervert, a Sambát, a Squidet és a MySQL szervert kezeli.

Itt kapott helyet, bár kicsit kilóg a sorból az *Internet Services and Protocols* is, amellyel a gépen futó inetd és rpc démon beállításait módosíthatjuk.

A megjelenő Web-oldal az összes portot felsorolja, de azt, amelyiken a tényleges szolgáltatás fut, vastag betűvel kiemeli, így már ránézésre eldönthető, hogy fut-e az adott porton szolgáltatás vagy sem.

Bármelyik portot könnyen megtaláljuk a listában, és módosíthatjuk a beállításait.

Hardver és partíciók

A *Hardware* fülre kattintva az adminisztrált gép hardverelemeinek paramétereit lehet módosítani – természetesen inkább a

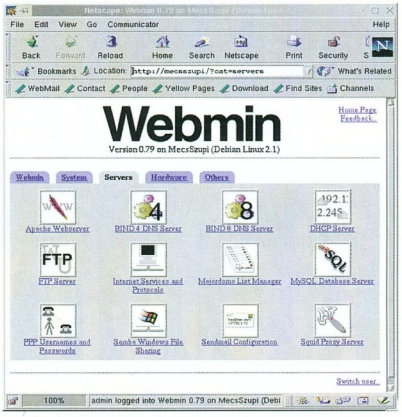

A gépen futó szerverszolgáltatások távoli adminisztrálása

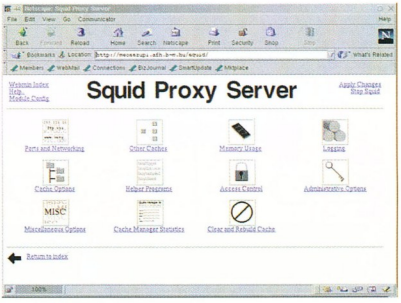

Squid-felügyelet a Webmin szerint

hardverközeli beállításokon változtathatunk. Az első ilyen lehetőség a LILO konfigurálása: a Webmin által nyújtott grafikus felület informatívabb és kényelmesebb, mint a /etc/lilo.conf file szövegszerkesztővel történő átírása. Bár nagyon sok dolgot állíthatunk, a „message" paramétert nem változtathatjuk meg, mert azt egyszerűen nem ismeri. A konfigurálásnál külön állíthatók be a globális paraméterek, illetve minden egyes bootszekvenciára a lokálisak. A már létező bootszekvenciákat módosíthatjuk, törölhetjük és újakat hozhatunk létre.

Szintén itt találjuk a RAID eszközök beállítását, a merevlemez particionálását, a nyomtató konfigurálását és a rendszeridő megadását. A rendszeridőnél mind a szoftver-, mind a hardverórát beállíthatjuk, de időszerverhez is szinkronizálhatjuk gépünk óráját.

A particionálásra is érdemes pár szót vesztegetnünk: nemcsak a partícióparaméterekbe nyúlhatunk ugyanis bele, hanem a merevlemez-beállításokat is módosíthatjuk, tehát például ki- vagy bekapcsolhatjuk a DMA használatát, read-onlyvá tehetjük a teljes merevlemezt, megadhatjuk, hogy mennyi üres idő után álljon le stb.

Gyakorlatilag minden beállítást elvégezhetünk, amit a hdparm segédprogram segítségével megtehetnénk, de itt még online súgó is segíti a munkánkat: a beállítás szövegére kattintva kis ablakban információt kapunk az adott paraméterről.

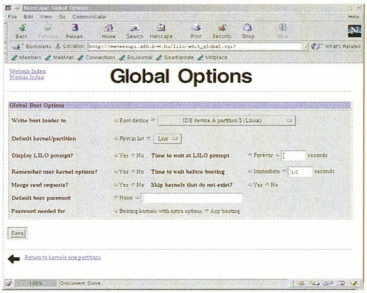

A LILO globális beállításai

Egyebek

A végére maradt az *Others* fül: ide került minden egyéb, ami az előzőekbe nem fért bele. Igazából nem sok ilyen dolog van. A *Custom Commands* segítségével bármilyen parancsot kiadhatunk, és megnézhetjük a futási eredményt. Az egyetlen tendőnk, hogy ezeket a parancsokat külön definiáljuk a *Create new custom command* sorra kattintva. A megjelenő ablakban meg kell adnunk a futtatandó program nevét, esetleges fix paramétereit, valamint el kell neveznünk. Ha ezt megtettük, máris van egy saját parancsunk, amelyet rögtön futtathatunk.

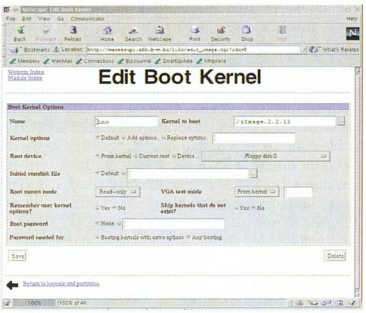

Egy konkrét bootimage beállításai

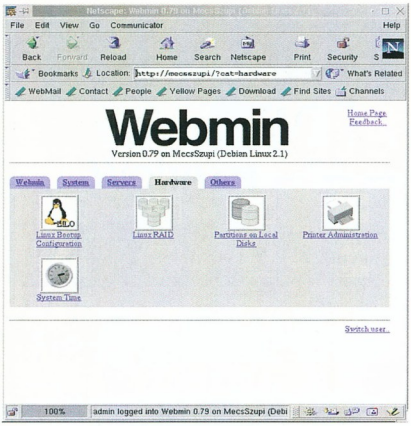

Hardverbeállítási lehetőségek

A Webmin nyújtotta „egyéb" szolgáltatások

A program indítása előtt megadhatunk további paramétereket is. Bár ez a szolgáltatás nem rossz, igazából csak akkor érdemes használni, ha van olyan parancs, amelyet elég gyakran használunk ahhoz, hogy megérje a fáradságot definiálni. A ritkán használt parancsokat egyszerűbb Telnet ablakból futtatni – a Webmin erre is képes. A Telnet ablakot szintén az *Others* fülnél találjuk.

Itt kapott helyet a *File Manager* funkció. Ebben a kétpaneles Norton Commander-klónban az alapvető file-és könyvtárműveletek végezhetők el – egyetlen szembetűnő eltérés az NC-től, hogy hiányzik a parancssor. Parancssort a Telnet ablakból indított Midnight Commanderben (mc) találunk, ám ennek ára is van: az mc grafikus kimenetét nem nézhetjük meg a böngészőn keresztül. Ha azonban a Webmin File Managerében képfile-ra állunk, és rákattintunk a *View* gombra, máris megjelenik a kép egy új böngészőablakban.

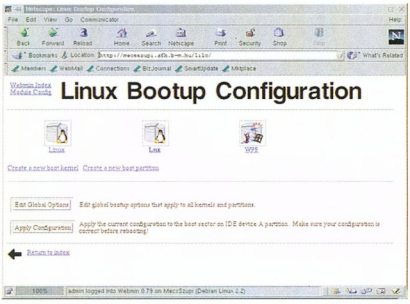

A LILO is teljesen újrakonfigurálható

●

Mindent összevetve a Webmin ügyesen megírt, jól használható program. Bár a grafikus felülete alól nem végezhető el minden finomhangolás, a megfelelő modul legfrissebb változata általában már tudja a hiányolt funkciót.

Horváth Zsolt

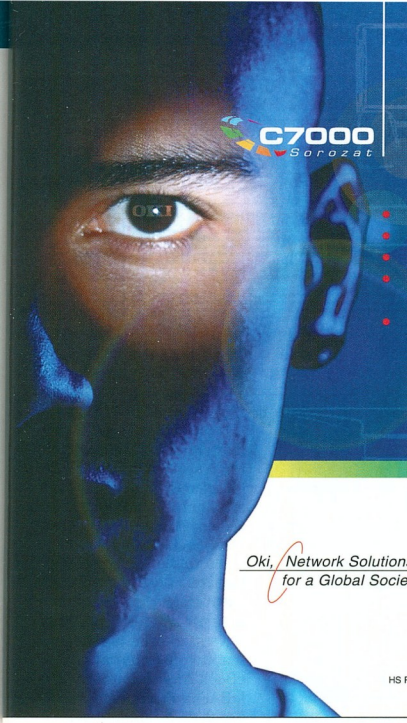

Az OKI Pictures bemutatja

C7000 Sorozat

THE COLOUR OF BUSINESS

LIGHTS COLOUR ACTION!

produkcióját!

- Színes digitális LED nyomtatás: 12 oldal/perc, 1200x1200 dpi valós felbontás
- 20 oldal/perc mono nyomtatás
- 400 MHz 64-bit PowerPC 750 processzor MEGA technológiával
- 64 MB RAM (**C7200** és **C7200***n*), 128 MB (**C7200***dn*), 256 MB (**C7400**); bővíthetők 1024 MB-ig
- Single Pass Technology – papírvastagság 200g-ig

Oki, Network Solutions for a Global Society

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft.
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com
www.okihu.hu

NAGYKERESKEDŐ PARTNEREINK CHS KFT. 06 1 451 3500 • CORWELL KFT. 06 1 306 9060 • FLAG RT. 06 1 383 0155 HS PRINT KFT. 06 1 270 7650 • SVED RT. 06 1 452 9020 **SYSTEM PARTNEREK** ALBACOMP RT. 06 22 315 414 • GETRONICS MAGYARORSZÁG KFT. 06 1 206 3250 • MONICOMP KFT. 06 1 452 9020 • SZINVANET KFT. 06 1 252 0545

Ki védi az Internetet?

FireWall-1
VPN-1
RealSecure

CHECK POINT™
Software Technologies Ltd.

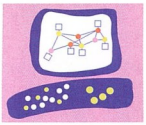

Mi védjük az Internetet!

www.checkpoint.com

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 **Fax:** 488 7709 **web:** http://www.2f.hu/ **e-mail:** info@2f.hu

Safeweb.com
Szörfözés teljes inkognitóban

Sokunkban kétségek élnek az Internet biztonságát illetően, gyakran olvashatunk az óvatlanul nyitva hagyott kiskapukról, vagy arról, hogy a meglátogatott Web-oldalak gazdái lépésről lépésre követhetik mozgásunkat a kibertérben. Utóbbi ellen védekezhetünk a SafeWeb módszerével: az ő Web-helyükön keresztül érhetjük el a kívánt Web-oldalakat. Ha csatlakoztunk a www.safeweb.com-ra, be kell írnunk a célállomás nevét. Utána az IP masking technikának, valamint a SafeWeb által kódolt és tömörített adatforgalomnak köszönhetően már nem forradalmi, már mások is rámozdultak az internetes böngészés biztonságosabbá tételére. Mégis figyelemre méltó: semmilyen programot nem kell telepíteni a gépünkre, így még a kezdő szörfösök is bátran használhatják. Egyetlen hátránya a módszernek az, hogy a lapok tetejére reklámokat helyez el.

➧ www.safeweb.com

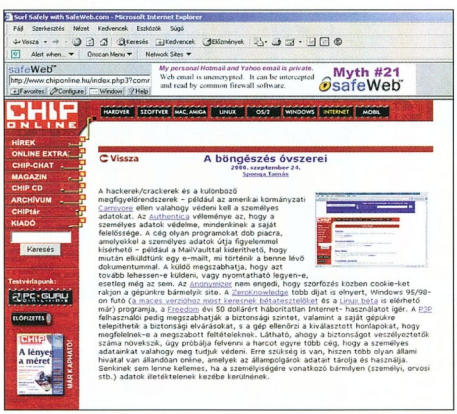

Most már a rendszergazda sem tudja, merre járok

OneName, XNSORG
Csak egy cím az élet

A Neten a szoftverek letöltéséhez vagy egy szolgáltatás igénybevételéhez legtöbbször meg kell adnunk személyes adatainkat – napjában akár többször is. A különféle űrlapok kitöltése már önmagában is nagy probléma, ráadásul ha valamilyen adatunk (e-mail cím, érdeklődési kör) megváltozik, rögtön megkezdhetjük zarándoklatunkat kedvenc Web-helyeinkre, hogy ott módosítsuk adatainkat. Ilyenkor persze arra végképp nincs időnk, hogy átböngésszük az egyes cégek adatvédelmi szabályzatát, így abban sem lehetünk biztosak, hogy adataink nem jutnak illetéktelenek kezébe.

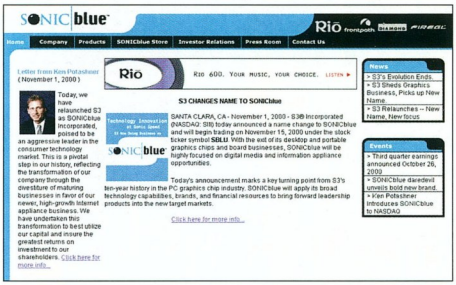

Még nem tudjuk, mit csinálunk, de az új nevünk szép

Az XNS-nek (eXtensible Name Service) két fontos technológiai alapja van. Az XML a platformfüggetlen információcserét támogatja, a Web-ügynökök pedig automatizálják a kommunikációt. Utóbbiak segítségével valósítható meg a tartalomszolgáltatók és előfizetőik összekapcsolása a Hálón, illetve a közöttük áramló információ szinkronizálása. Az XNS ügynökségek az XNS Public Trust Organizationnel (XNSORG) állnak szerződéses viszonyban, amely független, nonprofit szervezetként irányítja az XNS közösség életét, illetve lehetővé teszi az XNS protokoll forrásának szabad terjesztését. Az XNS-t használva egyetlen központi helyen tárolódnak személyes adataink, amelyhez egy név–jelszó párossal férhetünk hozzá, így elvégezhetjük a módosításokat. Ezek után ha olyan Web-oldalt látogatunk meg, amely támogatja az XNS használatát, akkor felveszi a kapcsolatot az XNS adatbázissal, amely a Web-hely gazdái által felállított adatvédelmi szabályzat szigorúságától függően adja ki információinkat. Ha megváltoznak adataink, akkor az adatbázis automatikusan továbbítja a változásokat az összes helyre, ahová korábban már eljuttatta adatainkat. Bár az XNS valóban időtakarékos megoldás, az általa tárolt adatok védelme kritikus.

➧ www.xns.org

IeBAF
100 ezer dollár a legjobb e-könyvért

A Nemzetközi e-Könyv Díj Alapítvány (International eBook Award Foundation – IeBAF) a Frankfurti Könyvvásár alkalmából október közepén adta ki a legjobb elektronikus könyvekért járó díjakat, amellyel elsőként ismerték el az alkotóknak és a kiadóknak a jövő digitális könyvéért tett erőfeszítéseit. Összesen hat díjat adtak ki. A 100 ezer dollár értékű fődíjat megosztva E. M. Schorb *Paradise Square* (Denlinger's Publishers Ltd.) és David Maraniss *When Pride Still Mattered: A Life of Vince Lombardi* című (Simon & Schuster) alkotása kapta. Emellett díjazták a legjobb irodalmi és tudományos munkákat és a legjobb technológiát. Az esemény nagy visszhangja, és az e-könyv iparág képviselőinek (a Microsoft és az e-könyvek gyártóinak) jelenléte is jelzi, hogy megtört a jég: a könyvkiadók hivatalosan is befogadták elektronikus médiumot. Persze ez még nem jelenti azt, hogy vége a Gutenberg galaxisnak – arra még a leginkább bizakodók szerint is tudnak nyomon követni minket, sőt sütik sem bombáznak bennünket. Ha ehhez a módszerhez folyamodunk, még saját vállalatunk sem figyelheti meg az adatforgalmunkat, ugyanis csak a SafeWebbel állunk kapcsolatban, ahonnan kódolva érkezik a valódi célállomásunkról kapott információ. A SafeWeb módszere nem

legalább egy évtizedet kell várni.
- http://frankfurt-ebook-awards.org/
- www.iebaf.org

S3-SonicBlue

Halál, vagy újjászületés?

Ismét egy nagy névvel lett szegényebb a PC-s multimédia-piac: véglegesen megszűnt az S3. De ne keseregjünk, mert új néven továbbél, sőt virul. A cég SonicBlue-vá keresztelése azt is jelenti, hogy a cég korábbi jelzéseinek megfelelően befejezi a grafikus chipek fejlesztését és gyártását (ezt a részlegét éppen most adják el a Viának), és áttér az információs eszközök (értsd: beágyazott rendszert tartalmazó célszámítógépek) és az otthoni hálózatok területére.
A döntés már csak azért is érthetetlen, mert az S3 tavaly vásárolta meg a Diamond Multimediát, amely szintén hasonló irányba lépett Rio MP3-lejátszójával. Az S3 akkor is jobban jár, ha ennek nyomán Diamond Multimediára kereszteli át magát, hiszen bevezetett, jól csengő névvel könnyebb az érvényesülés. Ezzel szemben SonicBlue lett, ami mögött egyelőre nincs tartalom, és a sejtelmesen „információs eszköz" nevű valami piaca is kétséges, hiszen gyűjtőnév, és nem konkrét termék.

●

Lapzártakor érkezett a hír: az S3, pardon, SonicBlue megvette az *empeg* nevű céget, amely elsőként jelent meg gépkocsiba szerelhető, Linux-alapú MP3-lejátszóval. Tehát mivel is foglalkozik majd a SonicBlue?
- www.empeg.com
- www.sonicblue.com

Zappybaby.de

Családtervezés mobiltelefonnal

A mobiltelefonokhoz egyesek agyament szolgáltatásokat találnak ki. Ezek közül is kimagaslik a Németországban elindított zappybaby oldal, amely figyelve a hölgyek termékeny napjaira, SMS-ben figyelmezteti őket, nehogy kihagyják életük nagy lehetőségét, ha éppen gyermeket szeretnének.
Az angolok is kitaláltak valami hasonlót. Sokunkat érdekelne, milyen üzenetben adják tudtára a hölgyeknek, hogy fontos napokat élnek: „Kedvesem, küldd szüleidet moziba!", esetleg: „Szerezz osztrigát és vörösbort, vegyél fel vörös, szatén fehérneműt!"
Ki tudja, talán itthon is elindíthatnánk valami hasonlót, a családtervezési központ ajánlásával.
- www.zappybaby.de/
- motherandbaby.co.uk

Microsoft

Biztonsági lyuk az IE 5.5-ön

Egy öreg bolgár bogárvadász, Georgi Guninski október közepén jelezte, hogy a Microsoft Internet Explorer 5.5, az Outlook és az Outlook Express olyan biztonsági lyukat tartalmaz, amely lehetővé teszi a hackerek számára, hogy file-okat olvassanak el

számítógépünkön, miután megnéztünk bizonyos Web-oldalakat, illetve megnyitottunk egy HTML-alapú levelet, amely a behatoláshoz szükséges programkódot tartalmazza. Elias Levy, a SecurityFocus.com vezetője szerint a fenti hiba pusztán olvasási joghoz juttatja a behatolót, de programokat nem tud futtatni, és törölni sem tud gépünkről. A hiba oka feltehetőleg az IE és a Java programkód között kapcsolatot teremtő object tag.

- www.securityfocus.com

Earthlink
Magas számla

Az alábbi eset itthon is megismétlődhet, ezért érdemes mindenkinek elolvasni, akinek van – vagy tervezi, hogy legyen – szélessávú elérése. Az nVidia egyik hirdetésében feltűnik egy X-Box játék, ebből a részből csinált valaki egy videoklipet, és feltette otthon üzemeltetett Web-helyére. Ez nagyon érdekes forgalmat eredményezett: mintegy 4500 Gbyte-ot töltöttek le innen szeptember folyamán. Sajnos az illető előfizetésében csak 500 Mbyte volt, így most 450 ezer dolláros számlát állíthatna ki az Earthlink az ügyfelének. Úgy hírlik, az illetőnek ezt sikerült lealkudnia csekély 24 ezerre, de még ez az összeg is mintegy 60%-a egy átlagos háztartás éves jövedelmének.
Érdekes ügy. Vajon az Earthlinknek figyelmeztetnie kellett volna az ügyfelét, hogy nagy bajba keveri magát? És vajon egy magyar szolgáltató hasonló helyzetben mit cselekedne? Gyanítjuk, az Earthlinkhez hasonlóan eszébe sem jutna szólni, majd kiszámlázná az egetverő összeget, mármint a 450 ezer USD-t (138 millió forintot), ezután polgári perre menne a pénzért, a pert természetesen megnyerné, és az ügyfél teljesen tönkremenne.

ICANN
Új domainnevek

Évekkel ezelőtt felmerült, hogy új felső szintű domainneveket (gTLD – global Top-Level Domains) kellene bevezetni. Ebben a folyamatban két fontos lépést is megtettek: lezárult a gTLD-igénylések beadása, és megválasztottak öt új, „globális" igazgatót.
Az internetes guruk mellett az igazgatók közé választották a Chaos Computer Club hackercsapat vezetőjét is. Afrikát Nii Quaynor, Európát Andy Mueller-Maguhn (a Chaos Computer Club vezetője), Észak-Amerikát Karl Auerbach, Dél-Amerikát Ivan Moura Campos, Ausztráliát és Ázsiát

Decembertől új felső szintű domainnevek

Masanobu Katoh képviseli. Idén még egy szavazás lesz, amikor a vezetőség négy taggal bővül.
Bár egy igénylés beadása több tízezer dollárba került, rengeteg beadvány érkezett, és volt olyan TLD, amelyre több igényt is benyújtottak. A tervek szerint a megfelelőnek ítélt új TLD-ket decemberben lehet használatba venni.
Összesen 221 igénylés érkezett, ezekből a NameSpace adott be 116-ot. Ilyen tömeges igénylés mástól nem érkezett, a legtöbben csak egy TLD-re tartanak igényt. Elég sok a duplikátum, összesen 187 egyedi név van. A legnépszerűbb a .biz, a .kids, és a .tel, ezeket négyen is szeretnék megkaparintani. Érdekes módon a .sex csak kettő, míg a .xxx három igénylést kapott – pedig nagyobb érdeklődésre számítottunk. Három igénylést kapott még a .inc és a .info, a .nom, a .shop, a .site, a .web, míg például a .wap csak kettőt, ugyanannyit, mint New York városának (.nyc) domainjére.

- Ivan Moura Campos: www.akwan.com.br/~Eivanmc/
- Karl Auerbach: www.cavebear.com/ialc
- Masanobu Katoh: www.mkatoh.net
- Nii Quaynor: www.ncs.com.gh/Quaynor.htm
- www.ccc.de
- www.icann.org

Adobe
Irány a hálózati kiadás!

Az Adobe már felkészült az internetes kiadóházak megjelenésére. Az általuk network publishingnek (hálózati kiadói piac) nevezett területre szánt alkalmazásuk tesztelése már jövő év januárjában megkezdődik.
No persze a hálózati kiadás fogalma jóval többet takar az internetes Web-helyek készítésénél. Az Adobe rendszerével az alapvetően digitális formátumú alapanyagra épülő szerkesztőség akár a valós világban megjelenő papíralapú kiadványt, akár Web-oldalakat, sőt mobil eszközökre szabott információt is összeállíthat. Ráadásul e-könyvet is gyárthatnak ezek az a cégek az Adobe eszközeivel.

Directbanking.com
Virtuális bank a valós világban

Előző számunkban (CHIP, 2000/11/69) olvashattak a click-and-mortar nevű jelenségről, amikor egy dotcom cég valódi épületben is nyújtja szolgáltatásait. Most egy bank, a Directbanking.com, a Salem Five Financial Network tagja megnyitotta első irodáját Boston üzleti negyedének szívében.
A Salem Five öt éve van jelen az on-line piacon, és csupán nemrégen változtatta nevét Directbanking.com-ra. Azért szánták el magukat arra, hogy átlépnek a valós világba is, mert ügyfeleik sokat panaszkodtak amiatt, hogy nem tudnak élőben beszélni a cég képviselőjével.
Az új iroda azonban nem a hagyományos bankok mintájára épült: az irodában a banki műveleteket a kihelyezett számítógépek segítségével végezhetik a felhasználók, lehetőség van a részvényárfolyamok figyelésére, valamint a telekonferenciára is. Újdonság, hogy a cég képviselői személyesen segítenek a szolgáltatásokkal kapcsolatos technikai problémák megoldásában, valamint az ügyfelek a terminálok és a telekonferencia-rendszer használatával közvetlen kapcsolatot létesíthetnek pénzügyi tanácsadókkal és az internetes banki műveletek szakértőivel.
A Directbanking.com további tervei között szerepel, hogy a hagyományos bankok procedúráit lerövidítve akár fél óra alatt ideiglenes bankkártyához juttatja felhasználóit az on-line háttérnek köszönhetően. Úgy tűnik, a világ másik felében már kezdik felismerni, hogy a virtuális jelenlét kevés a vásárlók tömegének megnyeréséhez. Az igazi megoldást a valós világ közvetlenségének és a virtuális rendszerek hatékonyságának ötvözése jelenti. Itthon a legnagyobb távközlési cégnek ebben a folyamatban sikerült eljutnia odáig, hogy ügyfélszolgálati irodáit jelentősen átalakította, és nagyrészt áttért a telefonos ügyfélszolgálati rendszerre.

Hasbro
Új gazdaság – új Monopoly

Az „új gazdaságnak" titulált világjelenség a játékgyártókat sem hagyja nyugodni.

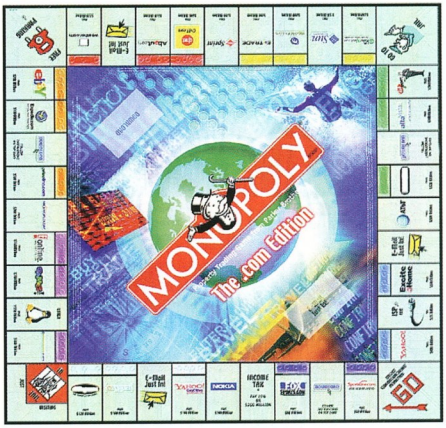

A nagy cégek mellett ott virít Tux, a Linux pingvinje is

Az elsőként 1935-ben megjelent Monopoly játék kiadója, a Hasbro elkészítette a dotcom változatot. Az eddig több mint 200 millió példányban eladott termék új kiadásában beszállhatunk a portálok, Web-helyek és az e-commerce világába, ahol milliós nagyságrendű tőkét mozgathatunk a játéktáblán. Érdekes, a virtuális világot valódi asztalon szimuláljuk...

➧ www.monopoly.com

nCipher

Titkosítóhardverek

Az október végén tartott Internet Worldön bukkant föl egy kicsi, de hatalmas terveket szövögető cég, az nCipher, amely az SSL (Secure Sockets Layer) után következő SEE (Secure Execution Environment) platformra készít gyorsító áramköröket. Egyelőre az alpha tesztelésnél tartanak, de várhatóan az év végéig eljutnak a béta fázisig.

Az SEE legfőbb előnye, hogy ötvözi az SSL-t és a Java virtuális gépet, így az azon futó alkalmazások sokkal védettebb környezetben futhatnak, mint eddig. Ezzel a megoldással a hálózati elemeket irányító szoftverkörnyezet, és így hálózatunk szinte megközelíthetetlen lesz a külső behatolók számára. Eközben az SSL terén is előreléptek, ugyanis készek arra, hogy az SSL-t megvalósító áramköröket beépítsék a hálózat bármely elemébe, például a tűzfalakba és a terhelést megosztó hardverelemekbe. Ez az elgondolás, vagyis a hardveres SSL-feldolgozás jóval gyorsabbá teszi a biztonságos hálózati hozzáférést.

Fazakas László, Négyesi Károly

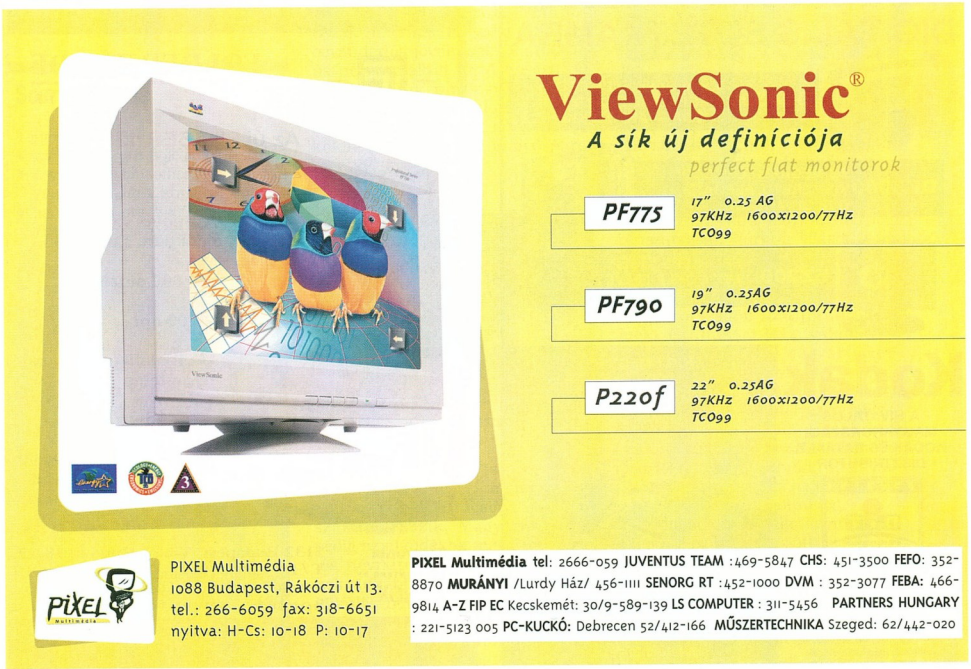

Még nem késő jelentkezni!

Figyelmébe ajánljuk az ISO 9001 szerinti minőségbiztosítási rendszert működtető **PERFEKT Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Rt.**

GAZDASÁGI INFORMATIKUS

képzését közép- és felsőfokon.

Gazdasági végzettség

az informatikus képzettség mellé.

Hallgatóink a sikeres záróvizsga után a bizonyítványon kívül a nemzetközi ECDL oklevelet is igényelhetik

perfekt

További információk:
Kék szám: 06-40 20-10-40
www.perfekt.hu

ÁLLAMILAG ELISMERT SZAKKÉPESÍTÉST SZEREZHET!

Új termékek a Microcom palettán

InPorte Voice USB Travel/S
DeskPorte Pocket

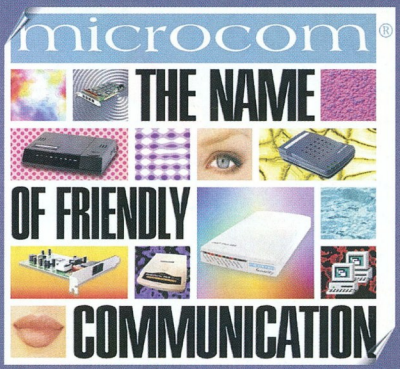

További részletek és információk: WWW. MICROCOM.HU

ISO9001 minőségi szolgáltatás

Delta Elektronik 1033 Bp., Szentendrei út 39-53. Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299 HTTP://www.delta.hu

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

DC4800 3,3 MEGAPIXELES CCD A KREATÍV FOTÓSOKNAK GAZDAG TARTOZÉKKÉSZLET

DC3800 2,3 MEGAPIXELES CCD KISMÉRETŰ, ELEGÁNS, USB OLVASÓVAL

EZ200 FÉNYKÉPEZŐGÉP, MOZGÓKÉP FELVÉTEL USB WEBKAMERA

Kodak

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR

DIT DIGITÁLTECHNIKA

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.digitaltechnika.hu/kodak
kodak@digitaltechnika.hu

HOGY MEGY BE AZ A NAGY TELE-FÁJL A SZÁMÍTÓGÉP GYOMRÁBA?

DATAFAB KÁRTYAOLVASÓVAL
CompactFlash, SmartMedia, Memory Stick, MultiMedia, PC kártyákhoz sokféle interfésszel

FOLDER TRADE Kft.

Az új PHASER 1235:

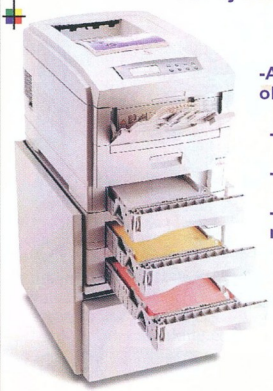

-A leggyorsabb:12 oldal/perc színesben

-60 000 oldal/hó

-1200 dpi

-Automatikus duplex nyomtatás

-Kedvező lapköltség

-Nagy kapacitású papírtálcák

Tektronix COLOR PRINTERS BY XEROX

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349-0140, 349-7189
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu

Digitális rénszarvas

Az Internet korában nem kell megvárnunk, amíg a mikulás meglátogat minket. Mi is láthatjuk őt, írhatunk neki. Ám még ma sem teljesen világos: Télapó (Father Christmas, Gyedmaroz) vagy Mikulás (Santa Claus, Joulupukki)?

Amikor a „mai" Mikulás történelmi gyökerei után kutatunk, időben a régmúltba kell visszamennünk. A Mikulás ma ismert alakja sok különböző legenda szüleménye, amelyeknek vélhetően van némi valóságalapjuk is. Ezek közül a hagyomány leginkább Miklós püspök (Bishop Nicholas) nevéhez fűződik, aki a IV. században, a mai Törökország területén lévő Izmirben, akkor Smyrnában élt. Nagyon gazdag ember volt és szerette a gyerekeket. Gyakran játékokat dobált be a szegény gyerekek ablakán, sőt az ő nevéhez fűződik Oroszország legrégebbi templomának építése is. Miklós püspököt mindezekért a tetteiért később szentté avatták – a gyerekek és a tengerészek védőszentje lett. Névnapja december 6.

Santa Claus

Történelem:
- www.the-north-pole.com/history
- www.santaclausoffice.fi/english/history.htm
- santa.snow.org/2000/canada/history.html

Posta:
- www.the-north-pole.com/santamail.html
- www.santaclausoffice.fi/english/post.htm
- www.santaclaus.posti.fi/english.htm
- www.pmk.posti.fi/santa/engl/mainoffice2.htm

Utazások:
- www.santa-holidays.com
- www.finnair.co.uk/special/santa.htm

Képek:
- www.santaclausoffice.fi/english/gallery.htm
- www.aihki.fi/jpp_en.htm
- www.santaclauslive.com/ohjeet_en.html

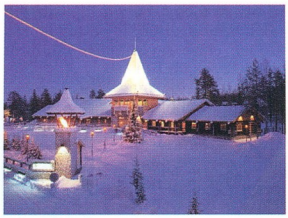

Santa Claus Village, ahol az egyetlen, egész évben létező Mikulás él

Németország északi és középső, protestáns részein a gyerekek karácsony előtti megajándékozásának szokása Weinachtsmann, Angliában Father Christmas, Oroszországban Gyedmaroz (Télapó), Észak-Amerikában pedig – holland bevándorlók jóvoltából – Santa Claus néven alakult ki. A hosszú, fehér szakállú, piros ruhás Santa Claus a karácsony előtti éjszakán lemászik a kéményen, hogy ajándékokat hagyjon a tűz kialvó parazsán.

Joulupukki és a rénszarvasszán útra készen

Itt válaszolhatunk is a bevezetőben feltett kérdésre: minthogy Télapó mindig a karácsony előtti éjszakán érkezik, Magyarországon pedig az ajándékok már Szent Miklós névnapján az ablakba kerülnek, inkább a Miklósból kialakult Mikulás nevet illene használnunk. (Hazánk rendszerváltás előtti éveiben üldözendő volt minden vallással kapcsolatos dolog, így szegény Szent Miklós helyett hozzánk is Télapó járt.)

A gyerekek mindig is tudni akarták, hol lehet Santa Claus „támaszpontja", hol lehet, amikor éppen nem fuvaroz ajándékokat? A jól bevált – és tulajdonképpen az egyetlen logikus – válasz erre az Északi-sark. Itt él Santa Claus, és itt van az ajándékraktár is, ahonnan az ajándékokkal megrakott szánokat rénszarvasok húzzák a rendeltetési helyekre.

Az „igazi"

Ám minthogy az Északi-sarkon nem élnek rénszarvasok, az újságok 1925-ben megírták, hogy Santa Claus otthona a finnországi Lappföld, amelynek fővárosa Rovaniemi. Santa Claus Village nem

Az Északi-sarkkört jelző tábla

messze innen, az Északi-sarkkörön fekszik. Itt tartják életben leginkább Szent Miklós hagyományát, itt él az egyetlen teljesen valódi finn Mikulás – Joulupukki –, aki a Finnair erre a célra fenntartott „légi rénszarvasán" járja a világot, vagy fogadja a gyerekeket Santa Claus Village-ben.

Joulupukki többször járt már Magyarországon az Újpesti Gyermek- és Ifjúsági Ház, valamint a Lokki–Sirály Finn–Magyar Gyermek- és Ifjúsági Egyesület jóvoltából, sőt e sorok írójának lehetősége nyílt arra, hogy személyesen megismerje, és az őt szállító gépkocsit rendőri kísérettel vezesse. Bár ebben az évben Joulupukki nem várható Magyarországra, a tervek szerint 2001-ben újra jönni fog.

Addig sem kell nélkülöznünk, hiszen a felsoroltak között levő jó néhány Web-helyen találkozhatunk vele, megismerhetjük történetét, szokásait, levelet írhatunk neki, vagy akár repülőjegyet is vásárolhatunk, hogy meglátogassuk őt.

Giczy Gergő

E-gészség

A Magyarországon nemrég indult NetKórház – egyelőre egyedüliként – internetes megvalósítása egy olyan szolgáltatásnak, amelyről azt gondol(hat)tuk, hogy kizárólag az orvosi rendelőben, off-line módon tud működni.

Már megszokhattuk, hogy csaknem minden áru és szolgáltatás legalább bemutatás szintjén megtalálható és megrendelhető a Neten is, követve a fogyasztók elvárásait az otthonról (Interneten) történő vásárlással kapcsolatban.

Ám nagyon keveseknek jutott eszébe az, hogy egészségügyi problémájukra az Interneten keressenek gyógyírt.

Maradt tehát az orvosi rendelő, ahol több-kevesebb sorban ülés után az orvos meghallgatta panaszainkat és – az esetek többségében – utat mutatott a gyógyulás vagy legalábbis a tünet- és panaszmentesség felé.

Jól tudjuk, hogy sokszor az orvos elmondásunk alapján már tudta a megoldást – nem kellett megvizsgálnia vagy egyáltalán látnia bennünket ahhoz, hogy felismerje a panaszok okát.

A netes egészségügyi szolgáltatás erre a felismerésre épül.

Felkészült orvosok

Olyan problémákra kapunk tehát on-line megoldást, amelyekhez nem feltétlenül kell az orvos és a beteg (panaszos) közötti közvetlen kapcsolat.

Ez nem helyettesíti az orvosi vizsgálatot, de remek lehetőséget nyújt az orvos és a beteg közötti információcserére addig, amíg a találkozás létrejön. Így a találkozás időben előre egyeztetett, valamint személyes lehet – vagyis a beteg megússza a várakozást a rendelőben, és nincs olyan személytelen „tömegtermék érzése" sem, amit a rendelőben töltött hosszú várakozás okozhat.

Megjegyezzük, az internetes egészségügyi szolgáltatás az egyik legjobb példája az internetes áruházak jelenlegi problémájának, miszerint ha a vásárló nem kap elég információt az áru virtuális „megvalósításától", akkor szeretné azt megnézni (megfogni, megszagolni stb.).

Vagyis – ha népszerű szolgáltatást akarunk nyújtani – ott sem (és itt sem) küszöbölhető ki az off-line bemutatótermek (orvosok) szerepe.

NetKórház

A NetKórház elsődleges célja – mint azt a szolgáltatás nyitó oldalán olvashatjuk –, hogy a beteg az Internet segítségével internetes vagy akár személyes kapcsolatba kerülhessen egy, a betegségéhez, egészségügyi problémájához jól értő, hozzá közel álló orvossal. A NetKórház csapatát kiválóan felkészült, sokéves gyakorlattal bíró orvosok alkotják.

A szolgáltatás további célja, hogy információkat nyújtson a különböző betegségek természetével kapcsolatban, és megismertesse a betegeket a legújabb kezelési eljárásokkal.

www.netkorhaz.hu

Ha bármilyen egészségügyi problémánk van, írjuk meg a NetKórház erre szolgáló oldalán, a problémánkhoz legjobban értő specialista pedig meg fogja válaszolni kérdésünket. Előfordulhat, hogy az orvosnak további információkra van szüksége a tünetek helyes megítéléséhez, ekkor ezeket a kérdéseket elküldi az általunk megadott e-mail címre. Minden beérkező kérdésre 24 órán belül választ kapunk, és kérdésünket minden esetben az orvosi titoktartás szabályainak megfelelően kezelik.

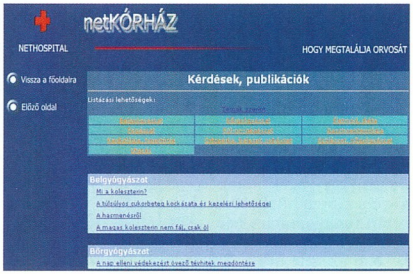

Cikkek, hasznos tanácsok

Panasza – ha ez lehetséges – az orvosok minden esetben megpróbálnak írásban megoldást javasolni. Ha a kérdés jellege ezt megkívánja, vagy ezt kifejezetten kérjük, akkor az orvosok készek bennünket előzetes időpont-egyeztetés után munkahelyükön vagy magánrendelésükön fogadni, és az immár személyes kapcsolat létrejötte után megbeszélni velünk a terápiát.

A NetKórház oldalain találunk továbbá cikkeket és hasznos tanácsokat is különféle témakörökben (utazás, tünetek, egészséges életmód stb.), ahol orvos közreműködése nélkül is értékes információkat olvashatunk.

Megtaláljuk a legfontosabb utazási célországokat és az ajánlott védőoltásokat. A jövőben pedig depresszió, szorongás, anorexia, bulémia teszt jelenik meg, amelynek eredményét (szükséges-e orvoshoz fordulni) diszkréten, postán kapja meg a beteg. Az orvosoknak szóló terápiás ajánlások vagy a felsorolt orvosi rendezvények minden orvos munkájában segítséget jelenthetnek.

A NetKórház szolgáltatásai teljesen ingyenesek.

Giczy Gergő

1. díj: MSI K7T Pro-2 alaplap

2. díj: MSI nVIDIA GeForce-2 MX VGA-kártya

3. díj: MSI óra

4. díj: MSI póló

5. díj: MSI CD-tároló

Válaszoljon néhány kérdésre és nyerjen egy MSI alaplapot!

A helyes válasz betűjelét karikázza be, majd vágja ki ezt a részt a jelnél és küldje be az MSI (www.msi.com.tw) magyarországi képviseletére 2000. december 20-ig. (Kelly-Tech Kft., Marketing Osztály, Üteg utca 6., 1139 Budapest) Kérjük a borítékra írja rá: "MSI játék"! Továbbá, a borítékon belül tüntesse fel pontos címét, telefonszámát és lehetőleg e-mail címét! Esetleges kérdéseivel keresse fel az Önhöz legközelebb eső kiskereskedést!

1. Mely évben alapították a Micro-Star International-t (MSI) Tajvanban?
   a. 1978 b. 1986
   c. 1989 d. 1991

2. Mi az MSI pozíciója a tajvani alaplapgyártók között?
   a. a legnagyobb 3 egyike
   b. a legnagyobb 5 egyike
   c. a legnagyobb 10 egyike

3. Mennyibe kerülnek a 815E Pro és K7T Pro alaplapokhoz csomagolt "Live BIOS", "PC Alert" és "Fuzzy Logic" szoftverek az alaplap árán felül?
   a. ingyenesek b. 5 USD
   c. 7,5 USD d. 8,5 USD

4. Melyik MSI alkalmazásnak a kijelzője az alaplapra szerelt 4 LED?
   a. PC Alert III
   b. D-LED
   c. Fuzzy Logic II
   d. Live BIOS
   e. Smart D-LED

5. Az MSI K7T Pro alaplap chipszetje:
   a. Intel 815E b. VIA 694X
   c. Intel 820 d. VIA KT 133

6. Melyik MSI alkalmazás segítségével lehet a CPU paramétereit optimalizálni a nagyobb teljesítmény elérése érdekében?
   a. PC Alert III
   b. D-LED
   c. Fuzzy Logic II
   d. Live BIOS
   e. Smart D-LED

7. Hány PCI portja van az MSI 815E Pro alaplapnak?
   a. 2 b. 3
   c. 5 d. 6

8. Melyik MSI alaplap kezel két processzort?
   a. MSI-815E Pro b. MSI-K7T Pro
   c. MSI-694D Pro d. MSI-K7T Master

9. Minek a rövidítése az MSI?
   a. Motherboard Supply International
   b. Micro Star International
   c. Micro System Integrators
   d. Mainboard Support Integration

10. Hány országban van az MSI-nak leányvállalata?
    a. 5 b. 7
    c. 8 d. 9

Egy kérdésre egy és csakis egy helyes felelet adható, tehát ha több megoldást vagy egyet sem karikáznak be egyazon kérdésre, a szelvény érvényességét veszti.
A Kelly-Tech Kft. (www.kellytech.hu) vállalja, hogy a nyereményjátékra beküldött borítékokban feltüntetett adatokat szigorúan bizalmasan kezeli, azokat nem adja ki semmilyen célból.
A nyereményjátékban nem vehetnek részt a Kelly-Tech Kft. alkalmazottjai és közvetlen hozzátartozóik, illetve a Vogel Publishing kiadó munkatársai és közvetlen hozzátartozóik!

Xircom NetStation

Elegáns hálózat a tárgyalóasztalon

A tárgyalóasztalhoz ülő üzletemberek körében egyre nagyobb igény mutatkozik arra, hogy – hálózat nélkül már eddig is használt – mobil számítógépüket az épület belső hálózatára, esetleg azon keresztül az Internetre csatlakoztathassák. Érthető tehát, hogy egyes üzleti tárgyalásokon vagy bemutatókon szükség van valamiféle hozzáférésre, amelynek ráadásul viszonylag egyszerűnek kell lennie, különösebb kábelrengeteg nélkül.

A logikus megoldás az, ha a tárgyalóterem annyira be van kábelezve, hogy mindegyik résztvevőnek jut egy hálózati csatlakozás. Ez többféleképpen kivitelezhető. A legegyszerűbb, ha nem a falból, hanem az asztalon elhelyezett központi hubból indulnak a hálózati kábelek. A hubóknak azonban szükségük van tápellátásra, és amúgy sem nyújtanak szép látványt üzleti tárgyaláson.

A mindenben jó megoldás ez utóbbi továbbfejlesztése, a Xircom NetStation lehet. A készülék kifejezetten a tárgyalóasztalra tervezett, mobil számítógépekhez használható switch. Külső tápegysége egyaránt fogadja a tápellátást és a hálózati jeleket. A tápegységet már csak egyetlen – a legtöbb tárgyalóasztalnál elegendő, közel tíz méter hosszú – kábel köti össze a switchcsel, amely a NetStationhöz szállítja a tápfeszültséget és a hálózati jeleket. A kimeneti csatlakozások a készülékből bújnak elő, egyes porszívók tápkábelehez hasonlóan. Ily módon a vékony fekete kábeleket a mobil gépekhez lehet csatlakoztatni, és megfelelő konfigurálás után már elérhető a hálózat és esetleg az Internet is.

A tetszetős kivitelű NetStationnel kiküszöbölhető a kábelrengeteg, egyben nagyon elegáns megoldást kaphatunk a komoly üzleti tárgyalásokhoz. A készülék kétféle változatban (4, illetve 8 portos) kapható, de a csomagban levő átvezető kábellel akár össze is lehet kapcsolni több készüléket, így elegendő egy tápegység és egy fali hálózati csatlakozás a maximum 3×8, azaz 24 hordozható számítógép kiszolgálásához. Az így kialakított asztali hálózat kivitelezése mindössze percek kérdése. A maximum 100 Mbit/s adatátviteli sebességet biztosító NetStation minden felhasználójának dedikált sávszélességet biztosít, tehát nem lehet túlterhelni az egyetlen fali hálózati csatlakozást.

A 4 portos NetStation NSE4100 nettó ára 145 500 Ft, a 8 portos NSE8100-é 234 900 Ft, a garancia a készülékek egész élettartamára szól.

Giczy Gergő

- Sprint Computer
  ☎ 210-4835
- www.sprint.hu
- www.xircom.com/cda/page/1,1298,0-0-1_1-733,00.html

Xircom NetStation NSE4100, a 4 portos...

...és NSE8100, a 8 portos változat

Xircom RealPort2 ISDN

Mobil ISDN

Az ISDN Magyarországon is terjed. A gyorsabb Internetelérés reményében hazánkban is egyre többen fizetnek elő a Matáv ISDN-szolgáltatására, amely a hagyományos analóg telefonvonalénál sokkal tisztább és gyorsabb, digitális hang- és adatátvitelt biztosít. Az ISDN vonalakra mobil számítógépek is rákapcsolhatók, ehhez azonban szükség van valamilyen ISDN-használni a vonal maximális, két adatcsatornát használó 128 kbit/s-os sebességét. Érdekessége, hogy az integrált csatlakozó nem akadályozza további Xircom gyártmányú PC Card kártyák (Ethernet, analóg modem, vezeték nélküli mobiltelefon-csatoló) behelyezését, ugyanis a közösen használható kártyák fizikailag is kompatibilisek egymással, csatlakozóikat úgy csatolóra. Ez akár lehet külső soros ISDN modem vagy PC Card szabványú kártya is, de mindkettőnél problémát jelent a csatlakozáshoz szükséges sok kábel.

Ennek megoldására használható az integrált RJ-45-ös csatlakozóval felszerelt Xircom RealPort2 ISDN PC Card kártya. Az ISDN átvitel során ki tudja helyezték el, hogy az egymásra helyezett kártyák tökéletesen illeszkednek.

A RealPort2 ISDN nettó ára 64 395 Ft, a garancia egész élettartamára szól.

Giczy Gergő

- Sprint Computer
  ☎ 210-4835
- www.sprint.hu
- www.xircom.com/cda/page/1,1298,0-0-1_1-848,00.html

Xircom RealPort2 ISDN – integrált ISDN csatlakozóval

A legtöbb érték, plusz a notebook

PORTOCOM NOTEBOOK Összehasonlító táblázat	PORTOCOM MultiBusiness	Toshiba Portege 7200CT	Dell Latitude CSx H500XT	PORTOCOM FreeStar	Toshiba Satellite 4320	Compaq Armada E500	IBM TP A20m TA04AHU	Dell Latitude CPx J650GT	HP OmniBook XE2
Processzor	PIII-600	PIII-600	PIII-500	PIII-600	PIII-600	PIII-650	PIII-600	PIII-650	PIII-600
Memória	128MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB	128 MB
Háttértár	12 GB	12 GB	12 GB	12 GB	12 GB	12 GB	12 GB	12 GB	10 GB
Képernyő TFT LCD	13,3"	13,3"	13,3"	14,1"	14"	14"	14,1"	14,1"	14,1"
Video memória/AGP	4 MB/2x	4 MB/1x	4 MB/1x	4-32*MB/4x	8 MB/2x	8 MB/?x	8 MB/2x	8 MB/2x	4 MB/1x
DVD meghajtó	●	●	●	●	●	●	●	○	●
Belső faxmodem 56k	●	●	○	●	●	●	●	○	●
Belső Ethernet LAN	●	○	○	●	○	●	○	○	○
Magyar jelölésű billentyűzet	○	○	●	●	lehet, +9000Ft	●	○	●	●
Alaplapi chip	443 BX	440 MX	440 BX	Sis 630	443 BX	440 BX	440 BX	440 BX	Intel 810
Akkumulátoros üzemidő	3:40	2-3 óra	2-3 óra	2:30 óra	max. 3,5 óra	3,5 óra	3,7 óra	3-4 óra	3 óra
Gépkönyv és nyelve	angol	angol	angol	magyar	magyar	angol	angol	angol	angol
Akkumulátor	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion	Li-Ion
MS-Windows 98	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Tömeg	1,9 kg	2 kg	2 kg	2,95 kg	3 kg	2,7 kg	3 kg	2,73 kg	3,1 kg
Vastagság	25 mm	25 mm	29 mm	40 mm	44 mm	42 mm	37 mm	45 mm	40 mm
Garancia idő	3 év	3 év	3 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Gépekhez adott egyéb szoftverek	StarOffice, Acrobat Reader	McAfee ActiveShield, RingCentrál, DVD Player	○	StarOffice, Acrobat Reader	McAfee ActiveShield, RingCentrál, DVD Player	Acrobat Reader	Norton Antivírus, Norton Smart Suite Millenium	○	MP3 lejátszó, Acrobat Reader, DVD Player
Nettó vételár (Ft)	772 500	1 193 500	1 002 150	681 100	998 647	845 610	906 383	1 029 300	761 400

* SMA (Shared Memory Architecture), a BIOS-ban beállítható a RAM-ból kiosztott videomemória kapacitása, vagyis Ön határozhatja meg, hogy a számítógép memóriájából 4, 8, 16 vagy 32 MB-ot használjon a képernyő vezérlőprogramja.

Megjegyzések:

- A feltüntetett típusok kiválasztásának alapja a minél tökéletesebb műszaki egyezőség volt.
- A táblázatban szakértői vélemények alapján a legfontosabb paramétereket igyekeztünk feltüntetni, de több tucat további paraméterrel sem lenne ez alkalmas teljes körű összehasonításra
- Az árak 2000. szeptember eleji állapotot tükröznek.
- Mindegyik gyártó és forgalmazó opciók és akciók tömegét alkalmazza, ezért döntés előtt az aktuális adatok összegyűjtését javasoljuk.
- Az adatok összegyűjtésekor történhettek hibák, a nyilatkozó szakemberek időnként egymástól eltérő adatokat adtak meg termékükről, ezért felelősséget minden adat helyességéért nem vállalunk, és elnézést kérünk az érintettektől, ha hibáztunk.

PORTOCOM NOTEBOOK

PORTOCOM RT.

1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór u. 14.

Telefon: 203-9269,

Fax: 203-9275

Drótposta: info@portocom.hu

Web: www.portocom.hu

Szerver nélkül

A Computer Associates (CA) a nyár közepén jelentette meg mentő- és archiválószoftvere, az ARCserve legújabb NT-s verzióját, amely több jelentős újdonságot is tartalmaz.

A szoftver annak az átfogó termékmegújítási folyamatnak az első lépése, amelynek során később, november elején, megjelent az ARCserve for NetWare és az ARCserve for Linux új verziója, és a tervek szerint az év végén már a polcokra kerülhet az ARCserve for Unix 7-es verziója is.

Az ARCserve 2000 újdonságai tovább bővítik az adattárolási rendszerek, elsősorban a Storage Area Networkök (SAN) képességeit. A szoftver kialakításánál elsődleges szempont volt az adminisztrációs tevékenységek megkönnyítése és automatizálása. Legjelentősebb újdonsága a Serverless Backup technológia. Lehetővé teszi a SAN rendszerek kapacitásának maximális kihasználását, ezért rendkívül előnyös a folyamatos üzemű rendszereknél. Megoldható vele az elsődleges tárolóeszközök (lemezalrendszerek) és a mentőeszközök közötti adatátvitel a szerver folyamatos terhelése nélkül. A folyamathoz mindössze addig van szükség a szerverre, amíg az kiadja a switchnek a másolási parancsot. Ezután az adattovábbítás teljes mértékben a szerver kiiktatásával zajlik le.

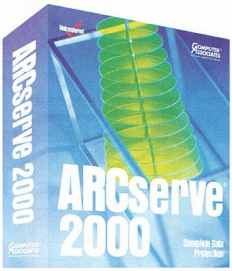

Az új verzió egy sor újdonsággal

A hagyományos, LAN-on keresztüli, de még az eddigi SAN modelleknél is az adatmentési folyamat a szerveren keresztül zajlott le, ami jelentős teljesítménycsökkenést okozott. Mindez csak abban az egyre inkább megengedhetetlen esetben fordulhat elő, ha a mentést a kis terhelésű – offpeak – időszakokban, például este végezzük. A globalizált, elektronikus kereskedelmi hálózatok korában gyakorlatilag megszűnnek az ilyen üresjáratok, ezért a mentéseket a működő hálózat mellett kell elvégezni.

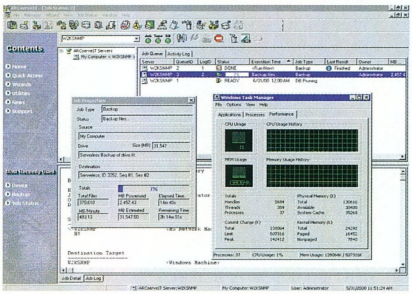

Web-stílusú kezelőfelület

A Serverless Backuppal hatékonyan lebonyolíthatók a nagy adatforgalommal járó mentések a hálózat minimális terhelése mellett, a felhasználók számára észrevétlenül.

A folyamatos üzemelésű vállalkozásoknak létszükséglet a hálózat hasznos teljesítményének maximális szinten tartása. Mivel ezeknek az üzleteknek a sikere vagy bukása múlik azon, hogy rendszereik a nap bármely szakában rövid válaszidejűek legyenek, gyakorlatilag nincs olyan időszak (backup window), amikor a hálózatot kényelmesen le lehetne állítani a mentések elvégzéséhez. A backup window egyre több vállalkozásnál túl rövidnek bizonyul. Ugyanakkor nem feltétlenül csak az elektronikus kereskedelem, az e-business szereplői használhatják ki az ARCserve 2000 újdonságait. A hagyományos elven működő vállalkozásoknak is rengeteg előnyt nyújt a SAN-környezet kialakítása, elsősorban a skálázhatóság, a megbízhatóság és a könnyű kezelhetőség terén. Ezek a tulajdonságok nemcsak a 24 órás üzemű szervezeteknél aknázhatók ki.

A Computer Associates magabiztosságát jelzi, hogy az ARCserve 2000 Serverless Backup megjelenése megelőzte az iparág mértékadó szervezetének, a Storage Networking Industry Associationnek (SNIA) az idevágó szabvány tárgyában hozott döntését. A CA kétségkívül elsőként jelent meg, és mindeddig egyedül van jelen a piacon a Serverless Backuppal, ám a szabvány hiánya még óvatosságra int a technológia kapcsán néhány szervezetet. Az iparági elemzők azonban – például az Aberdeen Group Inc. – túlzónak tartják ezt az aggodalmat, és minimálisnak azt a kockázatot, amellyel az ARCserve 2000 Serverless Backup korai bevezetése jár.

A Serverless Backup alapja a *SCSI move* parancs, amelyet a SAN-eszközök túlnyomó többségében már megvalósítottak.

Az ARCserve 2000 másik jelentős újdonsága az integrált vírusvédelmi rendszer, amely nemcsak a vírusok detektálását, hanem azok semlegesítését is lehetővé teszi.

Ez az esetenként alulértékelt tulajdonság számottevően javítja a hálózat biztonságát, és jobb teljesítményt nyújt a különálló, mentő–vírusirtó párosra alapozott megoldásoknál.

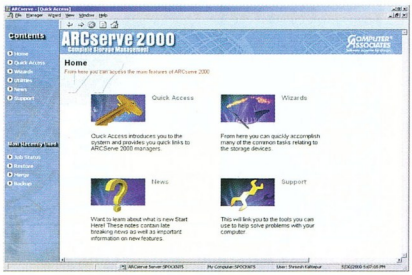

Serverless Backup: nem terheli a szerver processzorát

Bár az ARCserve 2000 jóval összetettebb, mint korábbi verziói, továbbra is rendkívül egyszerűen telepíthető. A 10 perc körüli telepítési idő alapján méltán viselheti a „out-of-the-box" jelzőt.

A szoftvercsomag viszonteladókon keresztül kerül forgalmazásra dobozos és licenc formában.

Váradi Csaba (CA Magyarország)

- Computer Associates Magyarország ☎ 374-9600
- www.ca.com/arcserve
- esupport.ca.com
- Ingram Micro Magyarország ☎ 237-7000
- www.ingrammicro.hu
- www.aberdeen.com
- www.snia.org

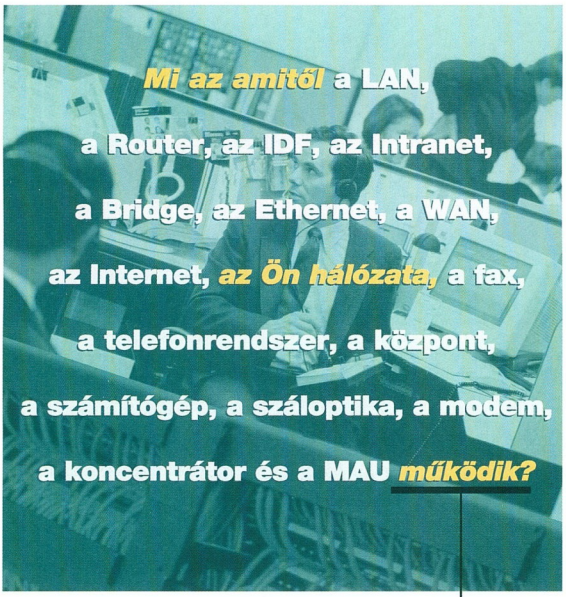

CSATLAKOZÁS

VEZÉRLÉS

SZERVEZÉS

AZONOSÍTÁS

Hálózati Csatlakoztatási Megoldások

A hálózati csatlakoztatások terén világszerte a Panduit nyújtja a legteljesebb megoldásokat. A már szinte megszámlálhatatlanul sok kiválóan telepített hálózati megoldás vezető tervezője és gyártója a Network Connectivity Group olyan erőforrásokkal, tapasztalatokkal, termékekkel és disztribútorokkal rendelkezik, amelyek segítségével az Ön elvárásainak is biztosan eleget tehet.

Cégünk a legegyszerűbb LAN-hálózattól a legkomplexebb WAN-ig integrált csatlakoztatási, vezetési, szervezési és azonosítási megoldást nyújt a teljes hálózat infrastruktúrájára.

Rendszereink innovatívak és a legkorszerűbbek. A Panduit Hálózati Divízió biztosítja Önnek a megbízhatóságot, az esztétikus kialakítást, és mindazt amire hosszú távon szüksége lehet.

A Panduit réz és duplex optikai moduljainak rögzítése azonos a falba süllyesztett szerelvényeknél, fali dobozoknál és patch-paneleknél. Az optikai csatlakozóaljzatok duplexek és 1 modulhelyet foglalnak el, ezzel lehetővé válik bármilyen hagyományos „rezes" csatlakozó kicserélése duplex optikaira. A szerelvények kompatibilisek a Panduit mini, és parapet csatorna alkatrészeivel. A Panduit rendszer upgrade-elhető és eleget tesz a jövő követelményeinek.

PANDUIT
QUALITY
NETWORK CONNECTIVITY GROUP

Hálózatok, amelyek működnek

Szakirodalomért és további rendeléssel kapcsolatos információért kérjük forduljon bizalommal hozzánk
+44 (0) 208 601 7200

vagy keresse fel honlapunkat
www.panduit.com/ncg

CISCO SYSTEMS
NEW WORLD ECOSYSTEM

Panduit Europe Ltd, West World, Westgate, London W5 1XP. Telefon: +44 (0) 208 601 7200. Fax: +44 (0) 208 601 7338
E-mail: info@panduit.com Website: www.panduit.com

A Panduit a Cisco New World Ecosystem Partner Program tagja.
A Cisco, a Cisco Systems, a Cisco Systems logo és a Cisco Systems New World Ecosystem logo a Cisco Systems, Inc. illetve leányvállalatainak bejegyzett védjegye az Egyesült Államokban és más országokban.

Térkép az Internethez

Novemberi számunkban az Internetnek a felhasználók számára kevésbé misztikus részét, a hozzáférési réteget mutattuk be. Most nézzünk kicsit mélyebbre az Internetet jelképező felhőben.

A modell következő eleme az elosztási (distribution) réteg. A felhasználók telefonvonalai fizikailag access szerverekben, bérelt vonalak esetén általában Frame-Relay switchekben vagy multiplexerekben végződnek, amelyek már összevonva, nagy sebességű vonalakon továbbítják a forgalmat az elosztási réteget felépítő útvonalválasztók, a routerek felé. Amikor *TRACEROUTE* (Windowsban *TRACERT*) parancsot használunk IP-csomagjaink útjának nyomon követésére, ezek a routerek jelennek meg mint a legelső állomások a szolgáltató oldalán.

Bár e routerek hardverének felépítése is különleges, a hangsúly mégis a rajtuk futó programokon és a komoly emberi munkát igénylő beállításukon van, mert az elosztási rétegben történik a legtöbb döntési folyamat.

A térkép

Az elosztási réteg útvonalválasztóinak egyik feladata, hogy pontos „térképpel" rendelkezzenek az Interneten elérhető IP-hálózatról, méghozzá olyan formában, hogy a közvetlenül hozzájuk kapcsolódó felhasználókról egyedi, a többi, más routerektől kapott utakról pedig összegzett információval kell bírniuk. Próbáljuk meg úgy elképzelni, mint egy cég telefonközpontosát, aki pontosan tudja, hogy a cégen belül kinek mi a melléke, de ha egy másik cégnél kell valakit kapcsolnia, akkor az ottani központi számot hívja, és a kapcsolást a helyi kezelőre bízza. Ahhoz, hogy ez működjön, minden

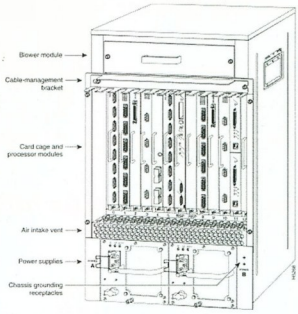

Cisco 7513 – a disztribúciós feladatok megoldására

routernek képesnek kell lennie összegeznie a rákapcsolt hálózati címeket, és úgy továbbítani a többi router felé. Például ha a felhasználók hálózatai 212.105.224.0-15/28, 212.105.224.16-31/28 formában vannak címezve egészen 212.105.224.240-255/28-ig, akkor a routernek elég a 212.105.224.0/24-es hálózatot hirdetnie a többiek felé. Ehhez persze a szolgáltatónak gondosan ügyelnie kell az IP-címtartományok folyamatos kiosztására. Ezt a folyamatot speciális szervezetek koordinálják, például Európában a RIPE, amely nyilvántartja, hogy melyik IP-címtartományt ki birtokolja, és azt melyik szolgáltató jelölte ki számára. A RIPE Web-helyén bárki lekérdezheti ezt az adatbázist.

A routerek saját útjainak kicserélésére szolgálnak a routing protokollok: a szolgáltatói infrastruktúrában jelenleg a BGP a legelterjedtebb. (A routing protokollokról lásd ➧ Forgalomirányítás a Neten – CHIP, 2000/8/120.)

Útvonalválasztás

A routereknek nem véletlenül van szükségük az Internet térképére, és nem véletlenül hívják őket routernek. Másik fontos feladatuk az IP-csomagok megfelelő irányban történő továbbítása a gerinc (core) réteg felé. Mitől megfelelő egy út? Először is attól, hogy rendesen működik – de ez még kevés lenne. Az útvonal-választási döntést úgy kell tudniuk meghozni, hogy a választott irány a lehető leggyorsabb és nem utolsósorban leggazdaságosabb legyen, ami nem egyszerű feladat. Az útvonalválasztás is a routing protokollok feladata, így automatikusan végzik a routerek, de számos paramétert kell beállítani, ami komoly emberi munka, melynek eredményét a szolgáltatók meglehetősen bizalmasan kezelik.

Biztonság

Mind a kapott és hirdetett útvonal-információkat, mind a ki- és befelé áramló adatcsomagokat szűrni kell. A szolgáltató szemszögéből nézve a legjobb megoldás, hogy a disztribúciós réteget képező, ügyfeleket aggregáló routereiben szűrjön, hogy megkímélje gerinchálózatát a nem kívánt adatforgalomtól és az olyan hálózati hirdetésektől, amelyek felboríthatják útvonal-választási stratégiáját.

A szinte minden routergyártó eszközein futó operációs rendszerben speciális szűrőlisták konfigurálhatók a hirdetett és fogadott útvonal-információk és az adatcsomagok kezelésére. Egy-egy router szűrőlistái több ezer feltételből állhatnak, ezért tervezésük komoly feladat, nagyobb szolgáltatóknál külön csoporté, és munkájuk eredményét szintén bizalmasan kezelik. Általános stratégia, hogy egy-egy szolgáltató a hozzá közvetlenül is csatolt felhasználó hálózatáról csak a közvetlen csatlakozást biztosító útvonalról fogad el hirdetést.

A hardver

Ahogy láthattuk, a routereknek nagy mennyiségű adattovábbítási és -feldolgozási igényt kell kiszolgálniuk szélsőséges rendelkezésreállási követelmények mellett. A rendelkezésre állás biztosításához a routernek legalább redundáns tápegységgel és processzorkártyával kell bírnia. Újabban már a routerek clusterbe fűzése sem ritka.

A megfelelő teljesítmény eléréséhez minden gyártó osztott architektúrát alkalmaz, azaz a feladatok több, interfaceekhez rendelt célprocesszor között oszlanak meg, amelyeket a központi processzor(ok) hangol(nak) össze. Ezek az eszközök nagyon drágák, egy-egy komolyabb router ára teljes kiépítésben százezer dolláros nagyságrendű.

Segyik István

- Internet-meteorológia. CHIP, 2000/11/169
- UUNet ☎ 474-8131
- www.hu.uu.net
- www.ripe.net
- www.ripe.net/cgi-bin/whois
- www.cisco.com/warp/public /cc/pd/rt/7500

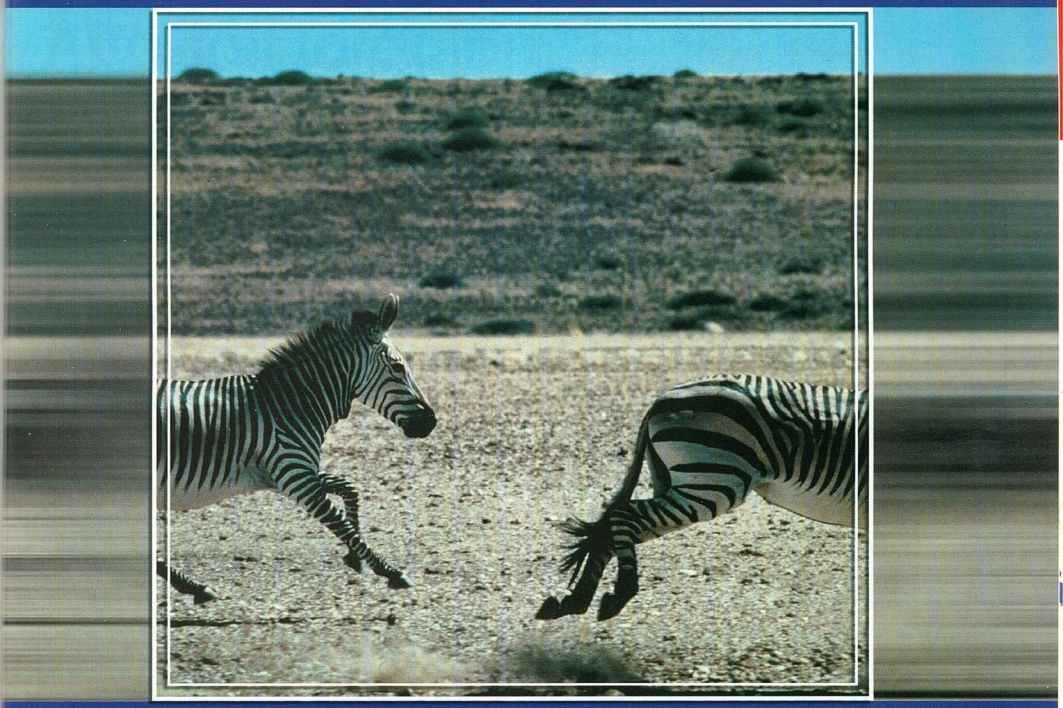

Rabok leszünk és szabadok!

Hogyan lehet gyorsan, akadálytalanul, korlátok nélkül internetezni? Próbálja ki, és rabja lesz! Rabja lesz a szabadságnak, amit a **PSINet bérelt vonalas internet-hozzáférése** biztosít Önnek!

Az **egy hónapos próbaidő** alatt mi vállaljuk az internetszolgáltatás és az installálás díját, valamint a vonal kiépítésének költségét, Önnek csupán a távközlési díjat kell fizetnie.

Ha ajánlatunk meggyőzte, legjobb ha a 465-7859-es telefonszámon önként feladja magát!

PSINet®
THE INTERNET SUPER CARRIER

PSINet Magyarország/Elender Informatikai Rt. Tel.: 465-7859 Fax: 465-7899 1134 Budapest, Váci út 37.
sales@psinet.hu, www.psinet.hu

TAINET

DSL modemek, koncentrátorok,routerek professzionális modemrendszerek optikai multiplexerek.

MultiTech Systems

Távoli elérés kiszolgálók: ISDN2/ISDN30, analóg és hibrid. felhasználói modemek, routerek VOIP gateway

GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Szoftver csemegék utánozhatatlan áron

Wingate 3 standard 3 / 6/ 12 user	**36.000/63.000/105.000**
Sygate Home Network 4.0 3/6/10/25 users	**25.000/47.000/68.000/102.000**
Norton Antivirus 2001 angol	**17.000**
Norton Internet Security 2001 (benne az Antivirus 2001 is, házi tűzfal, stb.)	**21.000**
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	**67.000/35.000**
Paint Shop Pro 7.0	**44.000**
Adobe Photoshop 6.0 PC / upg.	**280.000/105.000**
Toad 6.0 Oracle Debugger + 1 year maint.	**250.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.63 / RAR 2.71 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Winzip 8.0	15.000
LINUX: S.uS.e 7.0 Pro / **RedHat 6.2**	19.000/**21.000**
Adobe Acrobat 4.0 / upgr.	109.000/49.900
NERO 5.0 / WinOnCD 3.7 CD író software	**32.000/48.000**
Adobe Illustrator 9.0 / Upg.	185.000 / 49.000
Windows Commander 4.0 16/32bit regisztráció (magyarul is)	11.000
QuarkXPress 4.1 PC / 3.32 Passport / Helyes-e for Quark	**382.000 / 160.000** / 59.000
Macromedia Flash 5.0 PC/MAC	**155.000**
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop	**715.000**
Visio 2000 Standard / Professional / Technical	**65.000 / 130.000 / 130.000**
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / PC Anywhere 9.2 W98/NT	55.000 / 73.000
System Commander 2000 W95/NT Deluxe / Spec. Ed98	33.000/18.000
Multikey 3.5 DOS,Win, W95, W98 (szabadon definiálható billentyűzet) / upg. 4.000 / 2.000	
Diskeeper 5.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 64.000 / 28.000 / 15.000
MultiEdit 8.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	54.000/44.000
MathCAD 2000 Prof. / upgr.	198.000/95.000
Autocad 2000 / Autocad LT 98	633.000/162.000
Microsoft Resource Kit könyvek:	
MS Win98 / Office 2000 / NT Serv. / NT WS	17.000/18.000/39.000/18.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az október 10.-i állapotot tükrözik.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Next Software Kft

Kibővített eszköztárral, több beépített osztállyal, megnövelt file-számmal nagyobb teljesítménnyel megjelent a Új!

Visual DataFlex 7

Integrált fejlesztői környezet
- alkalmazás, nézet és report varázsló
- Visual tervező
-Fordító
- Source-level debugger
- Adatbázis nézegető
- Adatbázis készítő
- Data Dictionary készítő
- Szöveg-érzékeny segítség
Kibővített adat-kezelési osztályok és komponensek
4GL Objektum Orientált nyelv
Munkakörnyezet kezelő
Sokrétű alkalmazás példák
Dokumentáció
Crystal Reports 8 Standard Ed.

Visual DataFlex 7 Plus az előbbieken túl a Crystal Reports 8 for DataFlex Developer verzióját tartalmazza. Web-alapú reportok készítését támogatja, SQL és ODBC adatbázisok elérését lehetővé teszi.

Minden kedden 9-kor bemutató!

Mindkét verzióhoz tartozik a Client/Server Tool kit. Connectivity kit és server Pervasive SQL 2000, IBM DB2, MS SQL- hez 2 felhasználós és az ODBC-hez developer verzió

Next Software Kft Budapest, XI. ker. Andor u.60
Tel: 208-46-43 e-mail:nextsw@nextsw.hu
www.nextsoftware.hu www.dataflex.hu

Alaplapok
Amptron, Abit, Acorp, Asus

Monitorok
Likom, Proview 3 év garanciával!

HDD-k
Quantum, Seagate, Fujitsu

Faxmodemek, hangkártyák, monitor-vezérlők, CPU-k, memóriamodulok, CD-ROM-ok, számítógép-kiegészítők, házak.

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS

ABIT Your Reliable Partner

ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.
számítástechnikai nagykereskedés
VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Amptron

Átrostált forgalom

Az internetes számítástechnika világméretű elterjedése új feladatokat ró a vállalatok vezetésére, ugyanis a Világháló használatából eredő előnyöket csak akkor élvezhetjük maradéktalanul, ha figyelünk az Internetről érkező tartalom jellegére.

Emellett számításba kell vennünk az így felmerült biztonsági problémákat is. Elég, ha csupán a Web-böngészőkben lévő biztonsági lyukakra és az ezeket kihasználó károkozókra gondolunk, de fontos tényezővé vált a belső hálózat védelme is.

A vállalatoknak erős védelemre és komoly belső rendszabályokra van szükségük, valamint arra, hogy már az internetes kapcsolódási pontok rendelkezzenek olyan intelligenciával, amely képes nagy valószínűséggel megkülönböztetni a hasznos és ártalmatlan adatforgalmat a cég életére veszélyestől. Ehhez elsősorban megfelelő emberi felügyelet, illetve hozzáállás kell, és erre építhetjük a megfelelő informatikai hátteret. A legjobb informatikai rendszer is kijátszható, tehát először a vállalat munkatársaival kell tisztáznunk, milyen Internet-használati szokások segítik a cég működését, fejlődését, majd ezek után be kell tartatnunk a szabályokat.

Az informatikai háttér részét képezik a különféle szerverek, illetve a szoftveres megoldások. Ezek közül eddig leginkább a tűzfalakat (firewall) ismerhettük meg, amelyek már védenek minket a hálózatba való veszélyes beavatkozásoktól. A tűzfalak azonban csak a hálózati protokoll szintjét figyelik, de nem foglalkoznak az adatforgalomból összeálló képi és szöveges információkkal, vagyis a webes tartalommal. Ráadásul nem igazán támogatják a vírusfigyelést, és nem gátolják meg a Java- vagy ActiveX-programkódok letöltését sem. Tehát a tűzfalak legtöbbje megvéd minket például attól, hogy egy hacker a TCP/IP protokoll szintjén lefagyassza szerverünket, de a forgalmazott tartalomban előforduló vírusokat, kártékony programkódokat már nem tudja szűrni. Utóbbi hiányosságra jó példa a Melissa vagy a LoveLetter által okozott hálózati összeomlások sorozata, amelyekkel még jó nevű informatikai cégek szerverei is működésképtelenné váltak, pedig többségüknél kitűnő tűzfalak óvták a hálózatot. Az ezekhez hasonló események elterjedését annak köszönhetjük, hogy egyre több olyan alkalmazás jelenik meg a piacon, amely az Internet technológiáit használja az üzleti élet szereplőinek összekapcsolására, és az így megjelenő, sokszor gondatlanul kivitelezett alkalmazások védtelenné tehetnek bennünket.

A hálózati biztonságra leselkedő másik veszélyforrás a belső munkatársak gondatlansága vagy szándékos károkozása. Ide sorolható az üzleti titkok továbbadása is.

A klasszikus hálózati biztonsághoz hozzátartozik továbbá, hogy a hálózat a munkaidő lehető legnagyobb részében hozzáférhető legyen. Itt elsősorban a sávszélesség kérdéskörre jelenik meg, amely talán a legégetőbb problémája az Internetnek. Ahhoz tehát, hogy optimálisan kihasználhassuk a Világháló lehetőségeit, ésszerű mértékre kell csökkentenünk adatforgalmunkat.

Mit tehetünk?

A megfelelő szabályozási alapelvek kigondolása után már elkezdhetünk gondolkodni a szoftveres és hardveres megoldáson – és már meg is érkeztünk a tartalomszűrés témaköréhez. A tartalomszűrésen belül két fő területet különíthetünk el: a Webről érkező oldalak, valamint az elektronikus levelezés szűrését. Az előbbinél főleg a nagy sávszélességet igénylő hang- és videofile-okra gondolhatunk, de a kártékony programok bejutásának megakadályozása is ide tartozik. Ezek akár elektronikus levélben is érkezhetnek.

A Symantec nemrég jelentette meg I-Gear, illetve Mail-Gear nevű alkalmazását. Ezeket kifejezetten az Internetre csatlakozást biztosító szerverekre szánták, így már a lehetséges behatolási ponton kifejtik hatásukat. Az I-Geart a webes tartalom szűrésére, a Mail-Geart az elektronikus levelezés kordában tartására fejlesztették ki. A cég állítása szerint ezek egyelőre egyedülállónak számítanak a piacon, mert szerveralapúak, ezért a hálózat teljesítményét alig csökkentik.

Tartalomszűrés

Az I-Gear beépített proxyszervert is tartalmaz, ami tovább javítja a teljesítményét. Lehetőséget nyújt arra is, hogy más proxyszerverekkel összekapcsolva többszintű proxy hierarchiát állítsunk fel.

A szoftver három módon segíti az Internet-hozzáférés szabályozását: felhasználói szinten, listaalapú URL-szűréssel és a letöltött tartalom figyelésével. Felhasználói szinten szabályozható, hogy az egyes munkatársak melyik munkaállomáson, a nap mely szakában, illetve milyen napokon férhetnek hozzá a hálózathoz. Ezáltal az eltérő munkakörben, munkaidőben dolgozók életviteléhez, munkastílusához igazítható a Világháló használata. Létrehozhatunk felhasználói csoportokat, és ezekhez is rendelhetünk hozzáférési beállításokat.

I-Gear: böngésző alapú felületén minden eszközt megtalálhatunk a gyors beállításhoz

A listaalapú URL-szűrés többé-kevésbé egyértelmű: a Symantec által beépített listát kiegészíthetjük saját tapasztalatainkalapján újabb URL-ekkel, vagy naponta letölthetjük az újabb kiegészítéseket a Symantec Web-helyéről. Ez a módszer leginkább a közismerten veszélyes programokat és pornográf képeket tartalmazó oldalak elérésének megakadályozására való. Az említett listák kategóriaalapúak, vagyis nem kell (bár lehetséges) a milliárdnyi URL-ből egyenként kiválogatni a bennünket érintőket, elég csupán megadni, hogy például a pornográf oldalakat szűrje a szoftver.

A letöltött oldalak tartalma alapján végzett szűrést a Symantec által levédett Dynamic Document Review (DDR) tech-

Symantec Magyarország
☎ 327-4547
enterprisesecurity.symantec.com
www.symantec.com/region/reg_eu/product/gear/mailgear.html
www.symantec.com/region/reg_eu/product/gear/igear.html

nológia valósítja meg. Ennek lényege, hogy a szoftver a beépített, általunk kiegészíthető szótár segítségével minden egyes letöltött oldalt osztályoz aszerint, hogy milyen környezetben és milyen számban fordulnak elő a tiltott szavak. Ha a letöltendő oldal átlépi az általunk beállított tűréshatárt, a felhasználó hibaüzenetet kap, míg a tűréshatáron belül eső oldalakat böngészője minden érzékelhető késedelem nélkül megjeleníti. Ez a megoldás visszafelé is működik: a DDR a kimenő szövegeket is figyeli, így elkerülhető, hogy a munkatársak sikamlós képek után kutassanak az internetes keresőszervereken. A módszernek vannak gyenge pontjai: bár az I-Gearbe épített motor többnyelvű, a magyart nem támogatja. És hiába a Symantec megnyugató magyarázata, nagyon valószínű, hogy esetenként a többértelmű kifejezések fennakadhatnak a rostán, elég, ha csak a hazai Bugyi nevű településre gondolunk. E problémák megoldásához némi segítséget ad, hogy saját szótárat is felépíthetünk a gyári mellé, így saját elképzeléseinket is érvényre juttathatjuk.

SYSTEM

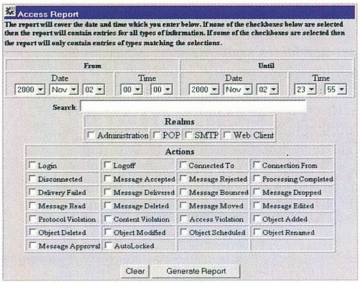

Mail-Gear: a jelentések készítésének gyors módja

Az AutoAlert funkciónak köszönhetően a felhasználói kihágásokról elektronikus levélben értesítést kaphat a rendszergazda. Az AutoLock funkcióval az állítható be, hogy megadott számú tiltott próbálkozás után a felhasználó egyáltalán ne férjen hozzá az Internethez.

Fontos, hogy az említett funkciókat gyorsan, a hálózat bármelyik számítógépéről elérje a rendszergazda, ezért böngésző stílusú kezelőfelület mellett döntöttek a Symantec programozói. A felügyelet a fenti beállítások mellett folyamatos finomhangolást is jelent, amelyben nagy segítségünkre lehet a felhasználók által érzékelhetetlen megfigyelő- és jelentéskészítő modul. Ide kapcsolódik az Audit Mode beállítás, amelynél a rendszergazda csupán figyelmezteti a munkatársakat, hogy milyen módon használják a Netet, de a böngészést nem gátolja.

Az I-Gear azonban figyeli a használatot, és folyamatosan feljegyzi, ki merre járt, illetve hogyan sértette meg a belső rendszabályokat.

Levelek szűrése

A Symantec felkészült a levelekben érkező támadások, valamint az elektronikus levelekben kijuttatható céginformációk okozta károk kivédésére is. A Mail-Gear olyan levelezőszerver, amely együttműködik az adott vállalat meglévő rendszerével, és böngészőalapú hozzáférést biztosít az állandóan mozgásban lévő munkatársaknak.

Az I-Gearnél említett felhasználó-, lista- és szótáralapú védelem itt is működik, így csökkenthető a bejutott, kéretlen (spam, pornográf stb.) levelek száma, és elkerülhető, hogy valamelyik munkatársunk kezdjen ilyenek küldésébe. A működés többi elemében a Mail-Gear az I-Gear társa, így egymást kiegészítve hatékony védelmet adnak.

A Nagy Testvér réme

A fentiek olvastán sokakban felmerülhet a többé-kevésbé jogos félelem a központi megfigyeléstől, ellenőrzéstől.

Szerintünk – mint minden megoldásnak – az I-Gear–Mail-Gear párosnak is két oldala van: megfelelően alkalmazva hasznosak, a túlszabályozás eszközeként viszont károsak.

A tartalomszűrés nagyon sokat segíthet az Internet-kapcsolat hatékonyabb kihasználásában, de az arany középút megtalálásához olyan emberekre van szükség, akik élnek – és nem visszaélnek – a szoftver adta lehetőségekkel.

Fazakas László (flaszlo@megoldas.hu)

HP OMNIBOOK XE3 (F2116W)
Intel® Pentium® III Processzor 700MHz , 64 MB RAM, 10GB HDD, 8xDVD-ROM, 14,1" TFT kijelző, beépített 56Kb/s Modem, Windows'98 magyar
689.900,-Ft+Áfa
+ 30 000-Ft utalvány
Kiváló teljesítmény és sokoldalúság már magyar billentyűzettel és magyar operációs rendszerrel
Ha most vásárol, 30 000-Ft értékű digitális vásárlási utalványt kap ajándékba, melyet a hp webshopon vásárolhat le.
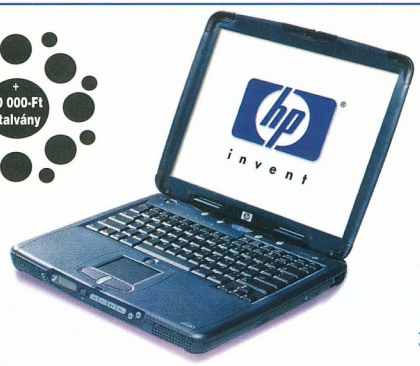

Az RCE Kft. a HP termékek hivatalos nagykereskedője támogatásával
HEWLETT PACKARD
BUDA SZAKÁRUHÁZ
A HP termékek teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat!
1111 Budapest, Bartók Béla út 18. Internet: www.libra.hu
Tel.: 381-0750, Fax: 381-0743 E-mail: libra@libra.hu

KERsoft
1119 Budapest, Szombathelyi tér 14.
Telefon: (1) 206-2147 (1) 206-2149
Fax: (1) 206-2148 e-mail: info@kersoft.hu

HA..

..kényelmesen, irodájából szeretné felügyelni ügyfeleinél futó alkalmazásait, akkor a megoldás

..adatait **biztonságos** és hatékony módon akarja archiválni, menteni, akkor választása nem lehet más mint az

..informatikai rendszerét komplex módon és **hatékonyan** akarja megvédeni a vírusoktól, akkor amire szüksége van, az az

..többet szeretne megtudni a CA IT termékeiről

akkor:
http://www.kersoft.hu

COMPUTER ASSOCIATES

Bizalmas adatokkal való visszaélések megelőzésére vagy utólagos vizsgálat esetén...

HITELES HDD KÓPIA KÉSZÍTÉSE !

Szektor szintű másolás winchesterekről, speciális eljárással !
Tartalmilag és formailag is teljesen megegyező,
- bizonyíték értékű kópia - készítése !

ADATMENTÉS

El nem érhető adatok, sérült vagy vírussal fertőzött adatállományok visszaállítása winchester, floppy, CD adattárolókról !

Computer Forensics Hungary Kft.
1012 Budapest
Kuny Domonkos u. 13-15.
Tel: 375-2251
Fax: 375-2252
Email: forensics@matavnet.hu

NOTEBOOK SHOP
"mobil iroda egy táskában"
www.notebookshop.hu

P-III 700 MHz
14,1" TFT LCD
12 GB HDD
128 MB RAM
8xDVD
Beépített 56K F/Modem + 10/100 LAN
549 900 + áfa

Irodai felhasználáshoz!
12,1" TFT LCD / Intel Celeron 550 MHz
64 MB / 5 GB / 24x CD / 56K Fax Modem
399 900 + áfa
Csak 2,7kg & *4 óra akkuról* & *magyar bill.*

Internetre kész!
TOSHIBA *Satellite 1660CDT*
12,1" TFT LCD / AMD K6-2+ 475 MHz
64 MB / 6 GB / 24x CD
56K Modem + WIN 98 + 3 év garancia
389 900 + áfa

Intel Celeron
- 500 MHz / 12,1" TFT LCD / 6,4 GB / 32 MB / 24x CD
339 900 + áfa
- 500 MHz / 14,1" TFT LCD / 12 GB / 64 MB / 24x CD
449 900 + áfa

Használt notebookok Internethez akciós árakon 62.000 Ft-tól!

Kiegészítők nagy választékban
PCMCIA * USB
FAX/MODEM (ISDN), ETHERNET, VIDEO-TUNER, CD-ROM, DVD, CD-ROM, LS-120, KÜLSŐ HDD, HUB

SZERVIZ: javítás, bővítés használtgép adásvétel; bérlés, lízing, részletfizetés
ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-309-516-460, T/F: 317-2080

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál
FUJI-NIKON-CASIO
Olympus-Canon
memóriakártya, FUJI, NIKON nagykereskedelem
Fuji Finepix 4900·4700·2400·1400
NIKON Coolpix 990-880-950-800
CASIO QV-3000-2800-2300-8000
OLYMPUS 2100-3030-2020-2500
Canon G1, S20, S10, IXUS (S100)

FUJI Finepix
2,4 MPixel SuperCCD, 2400×1800, USB
4900 6× opt. zoom
4700 3× opt. zoom

Nikon Coolpix
2048×1536 pixel, USB
990
880

CASIO 2800
2 Mpixel, 8× opt. zoom
3000
2048×1536 pixel

OLYMPUS 2100
1600×1200 pixel, 10× opt. zoom, USB

CompactFlash, SmartMedia kártyák
IBM microdrive 340 MB - 1GB
USB-PCMCIA-IDE kártyaolvasók
fényképnyomtató, diaszkenner
MP3 lejátszó, akkumulátor
MEDIKER T: 225-0000
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
decemberben: hétfő-vasárnap 10.00-18.00
www.mediker.net

COMPUTER OSTROM
BUDA I. ker. OSTROM u. 31.
Széna térnél a Vár felé
Tel: 212-9070 Fax: 212-0657
Részletes árlista: 2-333-666/1719#

CPU, RAM, HDD, FDD, CD, CDW, CDRW, DVD, VGA, ZIP, KBD, STB...

Nyitva:
H-P.: 10.00 -18.00
Szo.: 9.30 - 13.00

WWW.OSTROM.HU

LORD COMPUTER
XIV. ker. Budapest, Nagy Lajos király u. 121-123. Telefon: 469-6000 Fax: 469-6006
XIII. ker. Budapest, Hegedűs Gyula utca 1. Telefon: 329-2353 Fax: 329-9074
WESTEND CITY CENTER, Bethlen Gábor sétány 3. Telefon: 238-7278
Faxbank: 233-3666/1024## E-mail: info@lord.hu http://www.lord.hu

Megnyitottuk negyedik, online üzletünket!

- Egyszerű regisztráció
- Könnyű kezelhetőség
- Naprakész árukészlet
- Ingyenes házhozszállítás

shop.lord.hu

RENDSZERINTEGRÁCIÓ, TELJES KÖRŰ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁS

TÜV CERT ISO 9002 12 100 IVSZ

ISO 9002 Minőségbiztosítási rendszer szerinti gyártás, szerviz és szolgáltatás!

Rendszerintegrációs tevékenységünkkel komplex informatikai szolgáltatást nyújtunk:

Kis-, közepes és nagyvállalatoknak, könyvelőirodáknak
Közigazgatási intézményeknek, iparvállalatoknak
Kis- és nagykereskedelmi cégeknek (áruházak és boltok)
Szállodáknak és vendéglátó-ipari egységeknek
Fejlesztőknek és alkalmazóknak
Magánszemélyeknek, diákoknak, tanároknak

Megtervezzük, szállítjuk és kivitelezzük:

Az Ön hardverrendszerét, hálózatát, annak aktív és passzív elemeit.
A szoftverrendszert megbízható és méretezhető platformon biztonságossá és felügyelhetővé tesszük.
Felhasználói szoftvereinket az érvényes jogszabályi rendelkezések szerint, APEH-engedéllyel forgalmazzuk.

És mi az Ön előnye?

Egyszerű, nagy biztonságú informatikai beruházás
Nagy egyenszilárdságú rendszermegoldások
Garantált hálózati sebesség, 2–25 év garancia
Folyamatos üzembiztonság, minőségi szervizháttér
Szoftvereink folyamatosan aktuális információt nyújtanak cége hatékony és sikeres működéséhez
Korszerű, rugalmas pénzügyi finanszírozás
Értékálló beruházás.

14 év sikertörténete minket igazol!
ÖN MÁR PARTNERÜNK?

SZINTÉZIS COMPUTER RENDSZERHÁZ Kft.
9023 Győr, Tihanyi A. u. 2. Tel.: 96/502-200 Fax: 96/318-658
9022 Győr, Pálffy. u. 9. Tel./Fax: 96/322-533
9400 Sopron, Móricz Zs. u. 1–3 Tel./Fax: 99/341-500

GEMOFIS KFT.
Budapest, 1146 Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080 Fax:384-7082
GSM: 30-9428-132

AutoCAD		**Novell**	
AutoCAD LT 2000i	185.320/51.750	Novell SBS 5+ 5 user Hun	199.900
AutoCAD 2000 Hun/Eng	597.870	Novell 1 user add on Hun	20.600
Adobe		NetWare 5.1+ 5 user	279.700
Acrobat 4.0/Upg.	119.700/47.500	**Symantec**	
PhotoShop 5.0 Hu.	246.050/103.550	WinfaxPro 10.0	24.700/12.400
PhotoShop **6.0** En.	303.050/100.700	Cleansweep 2000	12.800
InDesign 1.5 Eng.	356.250/50.350	Utilities 2000 Win95/98	13.800
Illustrator 9.0	208.050/76.000	System Works 2000	20.200
Borland		pcANYWHERE 9.2	64.000/32.000
Delphi 5.0 Std.	44.800	**Viruskeresők**	
Delphi 5.0 Prof.	215.100/125.600	VirusBuster 1 user	17.630
Delphi 5.0 Eterprise	868.900	McAfee VirusScan 5.0	9.900
C++Builder 5.0 Std.	44.800	F-Secure/F-Prot/ 1 user	56.700
C++Builder 5.0 Prof.	215.100	**Norton Antivirus 2000 Hun**	**12.000**
Corel		Norton Internet Sec. 2000	17.800
CorelDraw 10 Új	Hívjon	Norton Tűzfal 2000, 2.0	12.700
Corel 9 Office Edition	55.000	Antiviral Toolkit Pro 1 user	18.900
WordPerfect Office oktatási	15.900	**Linux**	
Corel KnockOut 1.5 Új	**99.500**	Suse Linux 7.0 St.	12.540
Corel Gallery 1.3 millió	32.800	Suse Linux 7.0 Prof.	16.460
Corel Painter 6	55.000	Suse Office Suite 99	16.460
Corel Bryce 4 3D	79.000	Debian Linux 2.2	12.540
Corel KPT 6 plug-in effekt	55.000	Red Hat Linux 6.2 St.	14.110
Macromedia		Red Hat 6.2 DeLux	29.010
Flash 5.0	**147.250/55.100**	Red Hat 6.2 Prof.	57.620
Freehand 9.0	199.500/72.200	Applixware 5.0 St.	28.220
Fireworks 3.0 Win	90.250	Mandrake 7.1	14.500
Microsoft		Pingvinek	1.960-57.600 ig
Win 98 Hun 2.kiad	67.400/35.100	**Egyéb**	
Win Millennium Eng.	**67.400/35.100**	**Profonts 2000** Hun font	**33.000**
Win Mill. upgr. Win 98 ról	**18.400**	ACDSee 3.x	19.840
Windows 2000 Hun	**104.100**	WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.900
Win 2000 Hun upg. NT-röl	49.100	Paint Shop Pro 7.0	36.500
Win 2000 Server 5 User	318.800	System Commander 2000	23.410
Win 2000 Serv. 5 user upg.	159.000	**Recognita Plus 5.0 Upg.**	**33.480**
Office2000 Std.Hu	164.600/100.100	Easy CD Creator 4.0 Deluxe	31.740
Office2000 Prof. ára u.a mint a St.		Close Up 6.5 Win/Dos	48.400
BackOffice SBS 4.5/ 5 user	194.500	Nero 5.0	23.810

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák. A 2. ár az upgrade ár. Árlistánk a www.gemofis.hu címen nézhetik meg és tölthetik le. Interneten történő rendelés esetén az árakból 2% kedvezményt adunk adunk.
E-mail: **gemofis@gemofis.hu**

ELTE
TTK HALLGATÓI ALAPÍTVÁNY
Oktatási Centrum

ECDL Európai Számítógép-használói Jogosítvány
Számítástechnikai tanfolyamok

Felvételi előkészítők
BKE, BME, ELTE (ÁJTK, BTK, TFK, TTK) PSZF, SOTE felvételi tárgyaiból

Nyelvtanfolyamok
Angol, német, francia, olasz, spanyol nyelvekből a kezdőtől a nyelvvizsgákra felkészítő szintig

Keleti nyelvek
Kínai és japán nyelvek, valamint felvételi előkészítők

Autósiskola

266-34-32

1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8. Gólyavár E-mail: oktatas@hali.elte.hu

hvg E-Copy CHIP Népszabadság

CHIP

A CHIP Magazin és a PC GURU minden száma két CD-ROM-mal jelenik meg.

Ha előfizet, olcsóbb.

Megrendelés esetén kérjük, hogy a mellékelt megrendelőlapot töltse ki nyomtatott nagybetűkkel, és küldje vissza postán vagy faxon (350-8731)

PC GURU

Előfizetem a CHIP Számítógép Magazint:

❑ példányban egész évre 10 416 forint ❑ példányban fél évre 5208 forint

Előfizetem a PC GURU-t:

❑ példányban egész évre 14 112 forint ❑ példányban fél évre 7056 forint

Az előfizetés kezdete: 2000/.....szám

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐.....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt: .....

.....

Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

2000/12

CHIP PC GURU

CHIP tár

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban	CHIPTÁR 13 Windows 98, CD-melléklettel	1120 forintért
❑ példányban	CHIPTÁR 15 Mozivarázs otthon, CD-melléklettel	1232 forintért
❑ példányban	CHIPTÁR 16 Windows 2000, CD-melléklettel	980 forintért
❑ példányban	Játékkollekció I.: PC GURU 1999/5., 6., 7. száma	1555 forintért
❑ példányban	Játékkollekció II.: PC GURU 1999/8., 9., 10. száma	1555 forintért
❑ példányban	Játékkollekció III.: PC GURU 1999/11., 12. száma	998 forintért
❑ példányban	Játékkollekció IV.: PC GURU 2000/2., 3. száma	1331 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐.....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt:.....

.....

Aláírás

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

CHIP tár

CHIP

Tisztelt Olvasónk!

Hardverrovatunkban rendszeresen kívánunk foglalkozni azzal, hogy milyen feladatra milyen PC-t érdemes összeállítani, illetve összeállíttatni a hardverforgalmazókkal. Konfigurációajánlónkban csak elképzelt általános felhasználási célokból tudunk kiindulni, melynek során nagyon sok szempontot figyelmen kívül kell hagynunk.

Ha kitölti az alábbi levelezőlapot, az ön igényének megfelelő gépet is tudunk ajánlani, ehhez azonban tudnunk kell néhány nagyon fontos adatot.

1. Maximálisan mekkora összeget kíván a gép beszerzésére költeni? .....
2. Milyen képátlójú monitort szeretne vásárolni a géphez? (A lehetséges válaszok: 14 vagy 15, 17, 19, 21 colos, nem tudom eldönteni.) .....
3. Szeretné-e a későbbiekben saját kezűleg fejleszteni a konfigurációját? .....
4. Ki használná még a gépet önön kívül? .....
5. Milyen feladatoknak kellene megfelelnie a gépnek?

.....

.....

.....

.....

Minden konfigurációajánlóban csak egy-egy kérést tudunk teljesíteni.

CHIP

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIP Magazin és a PC GUR
minden száma két CD-ROM-m
jelenik meg.

Ha előfizet, olcsóbb.

Megrendelés esetén kérjük,
hogy a mellékelt megrendelőla
töltse ki nyomtatott nagybetűkk
és küldje vissza postán vagy fa
(350-8731)

PC GURU

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIPTÁR mindenkinek
nélkülözhetetlen segítség

Név: .....

Cím: ☐☐☐ .....

.....

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

Tisztelt Olvasónk!

Hardverrovatunkban rendszeresen kívánunk foglalkozni azzal, hogy milyen feladatra milyen PC-t érdemes összeállítani, illetve összeállíttatni a hardverforgalmazókkal. Konfigurációajánlónkban csak elképzelt általános felhasználási célokból tudunk kiindulni, melyne során nagyon sok szempontot figyelmen kívül kell hagynunk.

Ha kitölti az alábbi levelezőlapot, az ön igényének megfelelő gépet tudunk ajánlani, ehhez azonban tudnunk kell néhány nagyon fontos adatot.

Az öreg halász hálója

Az emberiség először azt hitte, hogy a világ a Föld körül, később hogy a Nap körül forog, de tévedésben élt. A világ az Internet körül forog!

Barátom feltett egy kérdést nekem: mi kell az Internethez? Gépet már vettünk, modem van hozzá, a telefon adva van, az operációs rendszer (Windows 98) tartalmazza a hálózat eléréséhez szükséges összes programot. Akkor mi hiányzik? Egy Internet-szolgáltató, de azt alig félórás városi körút során letudhatjuk, végére van miből válogatni, és mindenhol tárt karokkal várják az embert. Azért én a kényelmes hálózati matatásért még felszerelkezném pár programmal. Szándékosan nem használtam a biztonságos szót, ugyanis lapunk gyakran foglalkozik az internetes védelemmel és a tűzfalakkal – azokból a cikkekből bővebben meg lehet ismerni ezt a rejtélyes tudományt.

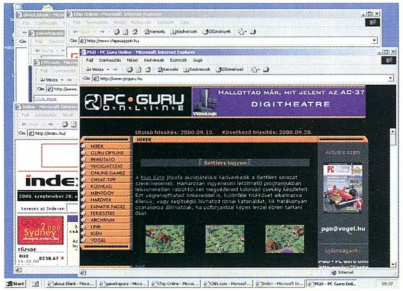

A zseni átlátja a káoszt?

Az első helyen természetesen a böngésző áll. Senkit sem szeretnék befolyásolni abban, hogy az Internet Explorer és a Netscape Navigator hívei közti vitában melyik oldalra álljon. Azt sem kívánom vizsgálgatni, hogy melyik böngésző a jobb – ezt majd a piac úgyis eldönti helyettem. Annyit azért meg kell jegyeznem: számítógépemre Windows 2000 van telepítve, napi több mint tíz órában nyúzom maximális megelégedéssel, és annak ugye van beépített böngészője.

Ha információ után kutatok a Hálón, vagy csak olvasgatok, előfordul, hogy 10–12 böngészőablakot is megnyitok, mindegyikben egy-egy oldallal. Nem szeretek ugyanis az ablakokban oda-vissza lépkedni, mert könnyű elveszíteni a fonalat, hogy éppen hol járok. Arról nem is beszélve, hogy ha egy oldalon tucatnyi link van, melyek mindegyike egy képet jelenít meg, és ha nem akarom ezt a csiki-csuki játékot játszani, a linkeket a jobb egérgombra előbújó *Megnyitás új ablakban* menüponttal nyitom meg, és egykettőre beterítem a képernyőt meg a tálcát a számtalan ablakkal.

Mindkét program legfrissebb végleges verziója megtalálható CD-nken

Netcaptor 6.1.0

Egy ilyen kutakodás alkalmával olvastam a Netcaptor nevű programról, amelyről azt írták, hogy az Internet Explorer ügyes kiegészítője. A Neoplanet nevű böngészőbővítménnyel szerzett kellemetlen emlékeimet feledve letöltöttem a 6.03 Beta 4 verziószámú Netcaptort a Netről (http://download.netcaptor.com/nc603b4.zip). A program mérete még a 1,5 Mbyte-ot sem éri el.

A Web-helyen körülnézve feltűnt, hogy ez egy valódi poliglott alkalmazás, hiszen közel két tucat nyelvhez, köztük a magyarhoz – köszönet érte Basa Lionelnek – készült el a nyelvi modulja (www.netcaptor.com/translations.php). Valójában erős túlzással lehet ezeket nyelvi modulnak nevezni, hiszen csak egy szöveges INI file-ról van szó, mi is könnyen átszerkeszthetjük, ha valamiért például nem tetszik az egyik menüpont fordítása.

Az első dolog, ami megtetszett a programban – ezért bonyolítom a segítségével a mindennapi Internet-elérést –, hogy egy programablakban számos Web-oldalt lehet vele megnyitni, és egyszerű kezelni. A Netcaptor az összes megnyitott böngészőablakot maga alá gyűri, és az Excelben megszokott fülekkel látja el őket. Az ablakok között az [F2] és az [F3] gombbal villámgyorsan tudunk váltani.

A program az operációs rendszer beépített vagy arra telepített Internet Explorerének (4.0-s, 5.0-s vagy 5.5-ös verzió) motorját használja, tehát a megjelenítési inkompatibilitásoktól nem kell félnünk. Ugyanúgy attól sem kell tartanunk, ha a kiszemelt Web-hely ellenőrizni szeretné a böngészőnk típusát, verzió-

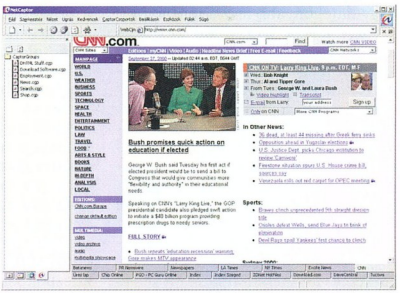

A bőség zavara, immár átlátható formában

számát, mert a Netcaptor ilyenkor a bemutatkozást átengedi az alatta található Explorernek.

Tapasztalatom szerint akár tucatnyi megnyitott URL-t is sokkal kevesebb memória lefoglalásával tud kezelni, mint amikor minden egyes oldalt külön Explorer-ablakban nyitok meg, az oldalak közötti váltás pedig sokkal egyszerűbb. Még egy

Netcaptor 6.1.0, Eudora 5.0

memóriával szűkösen ellátott gépen sem kezd el a merevlemez sűrű pörgetésével bajlódni az operációs rendszer, ha egy másik címre vagyunk kíváncsiak, hanem egyszerűen bedobja a kért oldalt.

Sokunknak okoz bosszúságot, amikor a hiányosan begépelt URL-re a böngésző jobb esetben egy üres oldalt jelenít meg – rosszabb esetben pedig a rendszer megpróbálja kitalálni, hogy most akkor a www vagy a com esetleg az org hiányzik a címből. És persze a hazai .hu végződést egyszer sem jut eszébe bevetni. A Netcaptor erre is megoldást kínál.

A cím beírása után nem mindegy, hogy simán [Enter]-t nyomunk, vagy a [Ctrl], a [Shift], esetleg a [Ctrl Shift] kombinációt lenyomva tesszük ugyanezt. Mindhárom variációra megadhatjuk az elő- (www.) és utótagot (.com, .hu stb.) – csak győzzük észben tartani, hogy melyik mit csinál.

A program Popup-Captor funkciója megszabadít bennünket a böngészés közben automatikusan beugró ablakoktól. Bár a bosszantó Web-címeket nekünk kell beírnunk, de legalább biztosak lehetünk abban, hogy hatékonyabb lesz a munkánk.

Hogy a sok Web-oldal kezelése még egyszerűbb legyen, a program készítői megalkották a Captor csoportokat, melyek valamilyen szempont szerint egybegyűjtött internetes címcsoportok. A program egy-egy csoportot egyszerre tud megnyitni. Ha például egy Captor csoportba összeírjuk a híreket tartalmazó URL-eket, a későbbiekben egyetlen kattintással elindíthatjuk a CNN, a The Times, a BBC stb. letöltését, ráadásul – hasonlóan a letöltéskezelő programokhoz – egyszerre.

Eudora 5.0

Van már böngészőnk meg file-letöltést végző segédprogramunk. Mi kell még? Levelezőprogram. Igaz ugyan, hogy a Windows a Microsoft beépített levelezőjével, az Outlook Expresszel érkezik, de hát emberek vagyunk, tehát válogatósak. Fogni kellene a piacon kapható összes levelezőprogramot, összegyúrni a jó tulajdonságaikat, és kiadni egy szuper terméket, amely etalonná válhatna. Sajnos ez nem megy.

A Qualcomm mindig is vezető szerepet töltött be az elektronikus levelezőprogramok piacán. Termékét régebben két változatban terjesztette, volt egy fizetős, teljes tudású verzió és egy megkaszabolt Lite, amelyet ingyen adtak. Az Eudora 4.2-es verziójától fogva a Qualcomm már a teljes verziót adja fizetés nélkül, de cserébe némi reklámot kell megtűrnünk, hasonlóan a Netcaptorhoz. Az Eudora szintén kicsi, mindössze 6 Mbyte.

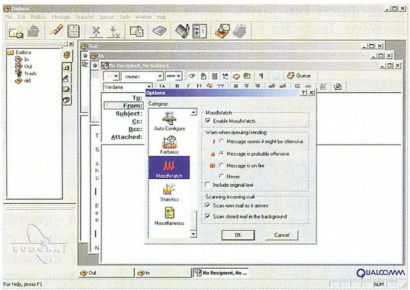

A pirospaprika az „erős" szavakra figyelmeztet

Telepítőprogramja letölthető a Netről: ▶ www.eudora.com/products/eudora/download/.

Telepítésekor a program felajánlja a postaládánkhoz tartozó file-ok (beérkezett üzenetek, elküldött elemek, aláírások, címjegyzék stb.) mappájának megválasztását, ami egy későbbi archiváláskor nagyon jól jön.

Az Eudora egymagában is nagyon könnyen archiválható – alapból minden konfigurációs bejegyzést a saját mappájában található eudora.ini file-ban tárol, tehát ha fogjuk az egész program mappáját, és kimentjük lemezre, majd felmásoljuk egy másik gépre, különösebb hókuszpókusz nélkül ott is elindíthatjuk. Persze egy-két DLL file, például az msvbvm60.dll megléte nem hátrány. A célgépen, ahová a file-okat másoltuk, az Eudora ugyanúgy fog elindulni és ugyanúgy fog működni, mint a kiindulómasinán. Ugyanott lesznek a gombok az átszabható eszköztáron, az aláírások, a sablonok és a partnercímek is mind-mind megmaradnak.

Ha egy bejáratott levelezőprogramról szeretnénk áttérni az Eudorára, azt számos importálófunkció segíti – de sajnos nem mindegyik hibátlan. Próbaképp át akartam hozni a magyar Outlook Express 5.0-ból a leveleket. Az Eudora a postafiókfile-okat tökéletesen importálta, de a címjegyzékben szereplő nevek mellé nem illesztette be az e-mail címeket. Sajnos a szűrőfeltételeket sem tudja importálni. A Netscape Messengerből viszont korrektül veszi át a postaládát és a címjegyzéket.

A Microsoft gyártmányú programokhoz szokott felhasználók ridegnek fogják találni az Eudora felületét, ám akinek a szolgáltatások a fontosabbak, nem fog csalódni. A teljesség igénye nélkül szemezgessünk a program hasznos tulajdonságai közül!

Egy elküldött levelet egyetlen gombnyomással újra elküldhetünk. Postaláda ürítésekor kérni lehet, hogy csak a levelek fejléceit töltse le, hogy azok alapján kiválogathassuk, melyiket töltse le a kiszolgálóról és melyiket törölje. Mindegyik profilhoz számos aláírás és levélsablon készíthető.

A beérkező levélhez csatolt file-t automatikusan a beállított mappába menti. Egyszerre, szinkronban végzi a levelek letöltését és küldését. Leveleink szövegét egy, kettő vagy három paprikával jelöli meg attól függően, hogy mennyire tartja trágárnak a bennük szereplő szavakat – ez persze a magyar szövegeknél nem nagy segítség.

A magyar nyelvvel kapcsolatos az Eudora egyetlen komoly hiányossága is: automatikus helyesírás-ellenőrzője csak angolul ért, tanítani pedig nem lehet. Itt jegyezzük meg, hogy az Eudora egyelőre kibékíthetetlen ellentétben van a magyar Outlookkal: nem hajlandó korrektül megjeleníteni az Outlook által elküldött levelek feladójának nevét és a levél tárgyát, ha azokban ékezetes betűk vannak. Sajnos az Interneten ezzel nincs egyedül, nagyon sok más levelezőprogram sem hajlandó tudomást venni a Latin 2-es kódkiosztásról. Emiatt mindenkinek csak azt ajánlhatom, ne írjon ékezetes betűket a feladó és a levél tárgya mezőbe. A levél tartalmát és a csatolt file-okat máshogy kezelik az alkalmazások, itt már írhatunk magyarul.

Ezennel nagyjából megvan minden az Internet eléréséhez. Persze lehetne itt még néhány alkalmazási területet említeni, például az IRC-t, de a kezdéshez ennyi is bőven elég lesz.

Eke Zoltán *(ekezol@westel900.net)*

Alig nagyobb, mint egy CD!

Bármihez csatlakozik!*

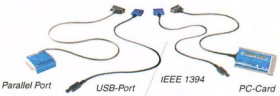

Freecom Hordozható CD-RW

Használhatja a munkahelyén, otthon vagy barátaival, PC-vel, notebook-kal és iMac/G3/G4 gépekkel. Csatlakozik Parallel, USB, FireWire és PCMCIA portokra - igényei szerint.

Freecom Traveller CD-RW.

A létező legkisebb CD-író, beépített akkuval.

A nagy méretek ideje lejárt. Manapság minél kisebb, annál jobb. Legalábbis, ha olyan szépek és kiválóak, mint a Traveller CD-írók. Beépített akkujának köszönhetően, akár 6 órán keresztül is használhatja. Ráadásul, a Freecom innovatív csatlakozási lehetőségei könnyű és gyors kapcsolódást biztosítanak bármely számítógépre: otthon, az irodában vagy akár útban a kettő között.

FREECOM TECHNOLOGIES

További információ: www.multimedia.hu • Tel.: 204-73-33

Albacomp • Cora • Herta • Interspar • Media Markt • Office-Depot • Tesco

ELKÉSZÜLT AZ EMC-8023 HÁLÓZAT ANALIZÁTOR
100 MBITES VÁLTOZATA
AZ EMC-100

- 100 MBITES HÁLÓZATOK HIBÁINAK FELTÁRÁSA
- HARDWARE ESZKÖZÖK HIBÁI
- KÁBELEZÉS HIBÁI
- A HÁLÓZATBA ADATOT NEM KÜLD, DE MINDEN ADATBLOKKOT FOGAD ÉS FELJEGYEZ
- ADATBÁZISBA GYÜJTI KÁRTYÁNKÉNT A JÓ ÉS ROSSZ BLOKKOKAT
- TÖBB SZÁZ ETHERNET KÁRTYA ADATFORGALMÁT KÉPES A RENDSZER EGYSZERRE FIGYELNI

KÉRJEN BEMUTATÓT!

MP computer

MP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
1094 BUDAPEST, FERENC KRT. 27.
TEL.: 216 5723; 216 3648; 459-0972

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION
MICROTEST

Szeretne egy cat.5,5E,6,7 hálózatot leteszteltni?
Lepje meg magát egy régen áhított OmniScannerrel.

OmniScanner2

gyors, pontos, sokoldalú

- Single-és Multi Mode Fiber egy adapterrel
- Mentés 10000 Autotest-ig
- Link Adapterek cat 6-os AMP, IBM, Lucent, Panduit, CDT stb. kábelrendszerek számára.

Mért értékek:
Next,ELFEXT, Return Loss, Wiremap, hossz, csillapítás, PSNEXT, ACR, PSACR, PSFLEXT, ellenállás.

Magyar Microtest Distributor

NABUCO Kft. 1033 Budapest, Sorompó u. 1. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

NTT DoCoMo
Ujjnyi hangszóró

Sétál valaki az utcán és az egyik ujját a fülébe dugva maga elé beszél. Bolond? Nem feltétlenül, lehet, hogy telefonál. A japán telefontársaság, az NTT DoCoMo egyik kutatója, Masaki Fukomoto 1997 óta fejleszti azt a csuklón viselhető telefont, amelyhez nem tartozik fejkészlet.
A fülhallgató helyét az ujjunk veszi át, a miniatűr mikrofont pedig a csuklópánt rejti.
A telefon a bejövő beszédet rezgéssé alakítja, amely a kezünkön át eljut az ujjunkig, onnan közvetlenül a fülcsatornába. Későbbiekben várható a hangvezérlés is.
2005 körül jelenik meg a piacon a masina. Azt lesz a legnehezebb elérni, hogy az emberek hajlandók legyenek hordani ezt az izét.

Epoc
A töpörödött öreg

Kevés szoftver futott be akkora karriert, mint a Norton Commander (NC). Ha nem is az eredetit, de valamelyik klónját a számítógép-használók nagy része még ma is használja. Számos operációs rendszer alá elkészítették jobban vagy gyengébben sikerült hasonmásait, egy-egy platformra általában többfélét is, és ezek jó részét a mai napig fejlesztik.
A Symbian Epoc operációs rendszert használó gépek NC-klónja hazai fejlesztésű. Sarlós Ferenc a napokban adta közre programjának legújabb, 1.3-as verzióját.
A freeware alkalmazást OPL nyelven írta. A program az NC klasszikus, kétablakos elrendezését követi.
A szokásos műveletek (másolás, mozgatás, szöveg megtekintése és szerkesztése, keresés stb.) használatához billentyűkombinációkat is használhatunk, bár másokat, mint amelyeket PC-n megszoktunk, hiszen az epocos PDA-kon nincsenek funkcióbillentyűk. Az új, 1.3-as verzió a Psion Series 5, 5mx, Ericsson mc218 típusú PDA-kon kívül már a Psion Revón is jól fut. Működése

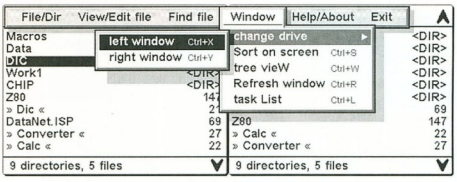

Commander – egy nagyon jó NC-klón

nagyon hasonlít PC-s ősééhez, így például ha ráállunk egy Word vagy Sketch file-ra és [Enter]-t nyomunk, betölti az alkalmazást, és megnyitja a file-t.
A billentyűkombinációkon kívül tollal is elérhető az összes funkciója. A Commander ingyenesen letölthető a szerző Web-helyéről. Akik sokat dolgoznak file-okkal, azoknak mindenképpen érdemes kipróbálni.
sarlos.tripod.com

Motorola
Mobiláradat

A Motorola mobilszekciója minden fronton ráncfelvarró programot hirdetett októberben, ennek megfelelően a cég sok új készüléket dob piacra a közeljövőben.
Az alsó kategóriás mobiltelefonok közül a Talkabout sorozat T180 jelű készüléke az üdvöske, október közepétől kapható is az egyik honi szolgáltatónál. A cég a T180-assal egyértelműen az olcsó rádiótelefonok iránti tömeges igényt kívánja kielégíteni, ennek megfelelően a készülék gyakorlatilag csak az alapvető mobil-kommunikációs lehetőségeket nyújtja: beszélgethetünk és SMS-ezhetünk vele, 900 és 1800 MHz-en egyaránt. Főbb jellemzői még: 140 gramm a tömege, hívásjelzése vibrálásra állítható, kezeli a hívócsoportokat, az alapban hozzá adott NiMH akkumulátor maximális készenléti ideje 135 óra.
A V3688/3690-es széria duál készülékeinek utódja a V.50, amelynek kinézete megtévesztően hasonlít az előzőekben említett két mobiltelefonéra.
A V.50 lényegében a 3690-es – amely már ismerte a hangtárcsázást és 3 percnyi beszédet tudott rögzíteni – WAP-képes változata. Erről tanúskodik az is, hogy a két készülék tömege azonos: 83 gramm. A V.50 várhatóan novembertől kapható.
A cég Timeport sorozatát két új készülékkel bővítették, a 250-essel, illetve a 270-essel. A Timeport 250 a P7389 utódjának tekinthető, hiszen háromsávos (900/1800/1900 MHz), WAP-, naptár- és vibrálási képességgel felruházott mobil.
Újdonság a kijelző viszonylag egyedinek tekinthető kék világítása, a saját üzenetrögzítő (mint például a Sony CMD-Z5-ben) és az időzíthető hívásátirányítás.
A készülék szintén novembertől várható az üzletekbe. A Timeport 270 a Motorola első olyan rádiótelefonja, amely ismeri a Bluetooth vezeték nélküli kommunikációs szabványt, azonban a hazai boltokban egyelőre nem fogunk találkozni vele, ugyanis jelenleg csak CDMA szabványú rádiótelefon-hálózatokon használható változatát gyártja a cég.

Siemens
Új csúcsmodell születőben

A Siemens ugyan már szeptemberben bejelentette, de várhatóan csak decembertől lesz megvásárolható az SL45 típusjelű szupermobil. Mit kap az, aki kivárja ezt a telefont? Az SL45 méretei lényegében a lapos Ericsson T10-eséinek felel meg, viszont tömege a standard akkumulátorral mindössze 88 gramm – ebben az esetben a készülék maximálisan 170 óra készenléti, illetve 240 perc beszélgetési időt tud elérni.
A tervek szerint egyelőre csak ezüst színben készülő duál (900/1800 MHz-es) telefon WAP-képes (1.1), ismeri a T9 prediktív szövegbevitelt, emellett beépített határidőnaplóval, vibrálási képességgel, infravörös porttal és hangtárcsázási képességgel szolgálja gazdáját.
Ez mind szép, de semmi extra – mondhatná az ember.
Az SL45 azonban tud mást is. A Samsung SGH-M100-hoz hasonlóan beépített MP3-lejátszóval is felszerelték, amelyhez a lejátszandó file-ok a telefonhoz adott 32 Mbyte-os MultiMediaCardon tárolhatóak. Erre a memóriakártyára 45 percnyi CD-minőségűnek mondott zene fér fel, ám használhatjuk ezt a tárkapacitást arra is,

SL45: luxuskivitelű, szuperképességű

hogy közel ötórányi beszédet rögzítsünk vele a készülék digitális diktafon funkciójával, vagy feltöltsük az 500 bejegyzést – bejegyzésenként akár 14 adatot – is tárolni képes címjegyzéket.
A mókásabb kedvű felhasználók pedig felbővíthetik vele az SL45 alapban 42 féle csengőhangot ismerő repertoárját szinte a végtelenségig. A készülék hazai forgalomba hozatalának időpontjáról és áráról nincs konrét információnk, ám egy biztos: nem az olcsósága miatt fogják keresni.

Rixer György, Négyesi Károly, Sponga Tamás

MATÁVnet

MATÁVnet bérelt vonal

Kézben tartott költségek

Minek számolgatni?

Van kézenfekvő megoldás az internetes költségek kézben tartására!

MATÁVnet **átalánydíjas** bérelt vonali internet-hozzáférés.

- professzionális internet-hozzáférés
- adatforgalomtól független havidíj
- tervezhető, állandó költség
- telefonköltség nélküli online-kapcsolat
- korlátlan adatkommunikáció
- biztonságos hozzáférés 24 órában

AZ AZONNALI MEGOLDÁS:

433-5432

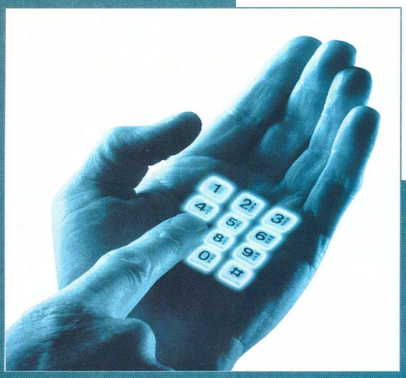

Amennyiben most rendeli meg átalánydíjas bérelt vonali internet-hozzáférését a MATÁVnettől, akkor a szerződés teljes időtartamára* engedményes havidíjjal számolhat, amelynek mértékéről a fenti telefonszámon tájékoztatjuk Önt.
3 éves vagy hosszabb szerződés esetén további kedvezményeket kínálunk!

*minimum egy évre

e-mail: vipsales@matavnet.hu

mindenkinet

A MATÁVnet valamennyi szolgáltatásáról és akciójáról a www.matavnet.hu weboldal és a 06 80 42 00 42 zöld szám szolgál részletes információval!

Quicktionary

A toll okosabb, mint a kard

Hősies küzdelemben ugyan, de alulmaradt a magyar nyelv az angollal szemben az elterjedtségében. Ha tehát valaki a közeljövőben angol nyelvterületre téved, ám csak most kezdett angolul tanulni, hasznosnak találhat egy szótárt. Annál már csak az hasznosabb, ha nem 2 kilós kötetekkel a hóna alatt kell mászkálnia, hanem elegáns, szemüvegtoknyi méretű toll oldja meg a nyelvi nehézségeket.

A Quicktionary pont erre a célra készített, miniscannerbe oltott szótár. A fárasztó gépelésnek vége, csupán végig kell gördíteni a tollat az érteni kívánt szövegen, és rövid karakterfelismerés végeztével megjelenik a fordítás. Persze ehhez kell némi gyakorlat és szerencse is.

Egy nagy szótárnál jobban hordozható

A gyakorlat megszerzése nem nehéz, főleg a dobozban található videokazetta megtekintése után. Ez korántsem kötelező, elég, ha az ember egyszer beállítja magának, hogy a toll melyik pontján van a beolvasóegység, és nem felejti el, hogy csak az olvasót kilencven fokos szögben tartva, a vörös lámpa folyamatos fénye mellett számíthat bármiféle eredményre. Onnantól – kis szerencsével és legföképpen friss elemekkel – szinte bármilyen angol szöveget méretre, betűtípusra, színre, korra és nemre való tekintet nélkül rövid idő alatt felismer és lefordít a Quicktionary. Gyártói gondoltak arra az esetre is, ha netán nincs leírva a fordítani kívánt szó (bár erre van egy jó módszer, amelyhez csak ceruza és papír kell), vagy éppen a helyi rendőrökkel szeretnénk megértetni, hogy nem kábítószerbárók vagyunk. A toll védőtokjának alján található vonalkód „billentyűzettel" lassan, de biztosan bármilyen kifejezés bepötyögethető és lefordíttatható mindkét nyelven.

Apró hátránya, hogy tökéletes helyesírást igényel. Összességében kellemes benyomásokat keltett a toll. Igaz, kissé drágább a hagyományos szótárnál, de annak, aki sokat utazik, megéri zsebre tenni egyet. Sőt némi csellel és megfelelő angoltudással egzotikusabb nyelvű országokban is segítségünkre lehet. Az alábbi nyelvi változatokban kapható: cseh, francia, görög, héber, holland, japán, kínai, koreai, lengyel, magyar, német, olasz, orosz, portugál, spanyol, svéd, török. Az elektronikus szótár ára bruttó 49 900 Ft.

Győri Ferenc

- www.quickwiz.com

Sharp PC-A820

Kétélű fegyver

A Sharp új noteszgépe bizony nagyon változatos képet mutat. Kicsit emlékeztet egy vígjátékra, amelyben összedobáltak jó ötleteket, vicceket, komikusokat, de mégsem lett az év sikerfilmje.

Az 500 MHz-es mobil Pentium III processzorból is látszik, ez a példány nem olcsó irodai szövegszerkesztő. Merevlemezének 8 Gbyte-os kapacitása is alátámasztja ezt, amelyen már ott ücsörög a Windows 98, és az elővigyázatosságból és figyelmességből adott Norton AntiVirus 2000 is alig várja, hogy csatlakozhasson. Csak a 64 Mbyte memória kissé szűkösnek tűnik manapság, a teszt során ez meg is látszott a Sysmark 2000 pontszámain. Multimédiás teljesítménye is elmarad kissé a mai csúcsgépekétől, mivel az újonnan divatba jött Rage Mobility helyett, amelyek a nagyobbacska gépekben dolgoznak, csupán egy Neo Magic MagicMedia256XL jutott. Ez szinte teljesen természetes, hiszen a kecsesebb noteszgépbe nem lenne könnyű nagy teljesítményű videokártyát begyömöszölni.

A gyermekbetegségek kiküszöbölése után nagyon jó kis gép lesz

Térjünk rá a külcsínre! Nagyon megnyerő, az biztos. Persze a csinos külső egyik alapkövetelménye – mint azt a modellek világából már tudjuk – az anorexia.

Jelen esetben ez a fogyás a csatlakozók számában, és ami nekem legfájóbb, a hűtésben jelentkezik.

Az előbbi könnyen észrevehető: bár párhuzamos port van, nincs például soros csatlakozó, ami az USB terjedésével szinte természetes, de USB csatolóból is csak egy van, mellette analóg monitorkimenet, fejhallgató dugalj – nagyjából ennyi. Szerencsére egy PC Card csatolónak azért még maradt hely, de nincs PS/2-es egércsatlakozó, Firewire vagy mikrofonbemenet sem.

Ezek nélkül még el lehet boldogulni, de a hatékony hűtés hiánya már sokkal kellemetlenebb.

Először megörültem, amikor észrevettem, csak oldalra mutató fúvóka van, így végre nem a gép alá fújja a ventilátor a termelődő hőt.

Aztán sajnos tapasztalnom kellett, hogy a ventilátor semerre sem fújja – remélhetőleg ez csak egyedi hiba.

Mindezek ellenére az A820 kezes jószág, és megbízható társ.

Gyors memóriabővítéssel és némi szereléssel csúcsgéppé varázsolható. Nettó ára 968 000 Ft, a garancia 1 év.

Győri Ferenc

- Sowah Kft. ☎ 350-4539
- www.sowah.hu /home/main_note.html
- www.sharp.co.uk

CHIP-értékelés

Irodai munka: 85 pont
Grafika: 86 pont
Szórakozás és multimédia: 82 pont
Akkumulátor üzemideje: 97 pont (153 perc)
Felszereltség: 25 pont
Összesen: 112 pont

A pontszámok közvetlenül összevethetők noteszgéptesztünk táblázatával:

- Csúcssebességű jegyzetfüzetek – CHIP, 2000/11/93.

Linux Station
A CHIP CD-n kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

SuSE Linux 7.0
- Personal Edition 12,800
- Professional Edition 16,800

redhat® Linux 7
- Standard Edition 14,400
- Deluxe Workstation 29,600
- Professional Server 58,800

A SoftWare Station a Red Hat, Inc. és a S.u.S.E. GmbH. hazai disztribútora

Applixware 5.0	29,800
BeOS Pro 5.0	19,800
Debian GNU Linux 2.2	12,800
Mandrake Linux 7.2	☎
Caldera OpenLinux eDesktop 2.4	12,800
Civ. CTP / Heavy Gear II / Railroad Tycoon	9,800
Motif Complete for Linux (1.2+2.0+2.1)	32,800
Quake III / Heroes of Might & M. III for Linux	12,800
Red Hat Linux, Enterprise Ed. for Oracle8i	512,800
Red Hat Linux High Availability Server	612,800
Slackware Linux 7.1 jewel / Complete	9,800 / 14,800
Vmware 2.0.1 for Linux	119,800
Win4Lin (WIN alkalmazások Linux alatt!)	19,800
X-raktár for Linux, Base / 20m	3,600 / 22,800

SoftWare Station
Ahol a Linux-ot kapni lehet...

linux.bolt.hu

Telefon: 209-5951 Telefax: 209-1914
Címünk: 1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.

MINDEN, amit csak a játékkonzolokról tudni érdemes...!

dreamcast
playstation
nintendo 64
playstation 2
gamecube
xbox

Játékismertetők, hírek, előzetesek, végigjátszások, csalókódok!

108 oldal, 100 oldalas könyv, két A2 poszter!

Keresd az újságárusoknál, bevezető áron most csak: 644 Ft

Használjon 3M monitorszűrőt!

A mellékhatásokról már késő lesz megkérdezni orvosát, (gyógy)szemészét!

„...a képernyő legyen mentes olyan tükröződésektől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kényelmetlenséget, látási nehézséget okozhat..." EüM 50/1999.(XI.3.)
A 3M monitorszűrők mindegyike rendelkezik az Amerikai Optometristák Szövetsége (AOA), az Amerikai Chiropraktikai Szövetség, a Svéd Sugárzásvédelmi Intézet, a TÜV Rheinland és a Munkavédelmi Kutatási Közalapítvány bizonyítványával.

Egészségünk drága kincs. Vigyázzunk rá!

Telefon: 270-7777, http://www.mmm.com/cws

3M Innováció

CORG® COMPUTER
Digitális Videó és Audió Centrum

DV ESZKÖZÖK
DV editáló rendszerek – Canopus, Pinnacle, Matrox
DV kamkorderek – SONY, Panasonic, Canon
DV bemenetek kialakítása kamkordereken

MPEG-I RENDSZEREK
Videó prezentációhoz, adatbázisokhoz, multimédia katalógushoz

MPEG-II RENDSZEREK
Professzionális archiváláshoz, DVD authoring-hez

MJPEG RENDSZEREK
DPS Reality és Velocity – professzionális animációhoz, utómunkához

CORG COMPUTER KFT. 1111 BARTÓK BÉLA ÚT 46. TEL.: 466-6675, 381-0135 FAX: 365-6165

http://www.corg.hu

Sharp PC-AX10
Éles ellentét

A kisebbik Sharp noteszgép az ultrakönnyű kategóriába tartozik, mind méretei, mind kialakítása alapján. 1,6 kg-jával hosszú távon is hordozható. Mérete mindössze 268×223×24 mm, így képernyőjének átlója „csak" 12,1 col. Ennek ellenére felbontása 1024×768 képpont.

500 MHz-es mobil Pentium III ketyeg benne, amely támogatja az energiatakarékos lassítást, ha akkumulátorról működik a gép. Az alapkiépítésben 64 Mbyte

Sharp PC-AX10: kellemes apróság

memória még elfogadható mennyiség, bár nem kifejezetten növelte volna meg az árat még 64 mega, viszont nagyon jól esett volna az operációs rendszernek, és átvitt módon az akkumulátoros üzemidőnek is, mert kevesebbet kellene a merevlemezen swappelni.

A beépített 12 Gbyte-os merevlemez kapacitása némileg kárpótol azért, hogy nincs CD-meghajtó a géphez, hiszen a fontos adatokat, esetleg telepítőfile-okat nyugodtan fel lehet másolni rá, van hely bőven. Ezt a felmásolást segíti elő a beépített miniPCI-os, 10/100-as hálózati vezérlő, amely így nem foglal külön kártyahelyet. Ugyanez érvényes a beépített mini PCI-os modemre is. Ez a megoldás egyre népszerűbb a neves gyártók körében, így nem kell külön költségbe vernie magát a felhasználónak, ha hálózatot vagy modemes kapcsolatot akar használni. A noteszgép-tulajdonosok többsége ugyanis szinte biztosan igényli ezt.

A billentyűzet a gép mérete ellenére kellemes, a gombok normál méretűek, és nem lötyögnek a helyükön. A kurzort touchpaddel lehet irányítani.

A PC-AX10-ből minden régi típusú csatlakozó hiányzik: nincs soros és párhuzamos portja, ellenben van két normál méretű és két mini USB. Az egyik minire lehet kötni a mellékelt USB-s floppymeghajtót, így nem kell állandóan cipelni azt, de ha szükség van rá, akkor a gép kikapcsolása nélkül lehet csatlakoztatni. A szokásos audiocsatlakozók mellett SP/DIF digitális audiokimenet is van a gépen.

Bár csupán egyetlen Type II-es PC Card kártyát lehet csatlakoztatni hozzá, ez nem jelenthet komoly problémát a beépített kommunikációs csatolóknak köszönhetően. Akinek viszont Type III-as formátumú eszköze van (ez kétszer vastagabb a Type II-esnél), az bajban lesz. A mobil tápellátást lítium-ion akkumulátor biztosítja, több mint három és fél óráig.

Mindent összevetve nagyon kellemes, csinos gépet kap leendő gazdája, amelynek nettó ára 946 000 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

CHIP-értékelés

Irodai munka: 84 pont
Grafika: 86 pont
Szórakozás és multimédia: 98 pont
Akkumulátor üzemideje: 91 pont (219 perc)
Felszereltség: 35 pont
Összesen: 184 pont

A pontszámok közvetlenül összevethetők noteszgéptesztünk táblázatával:
- Csúcssebességű jegyzetfüzetek – CHIP, 2000/11/93.

Sony PCG-SR5
Gyöngyszem

Talán már unalmas, hogy mindig ezzel a kitétellel kezdem, de nincs mit tenni, ez az igazság: a noteszgépek szépségversenyét magasan nyeri a Sony.

A most kipróbált ékszerdoboz sem lóg ki a

Sony PCG-SR5: nemcsak szép, okos is

sorból. Mérete mindössze 228×259×201 mm és 1,35 kg. Képernyője 10,4 col átlójú, ezen 800×600-as felbontást lehet beállítani. Az 500 MHz-es Pentium III processzor mellett 64 Mbyte memória van. Már csak azért is érdemes lenne kihasználni a 256 Mbyte-ra bővítés lehetőségét, mert a gépet Windows 2000-rel szállítják, amely igencsak szűkösen érzi magát 64 Mbyte-ban.

Persze ettől még lehet használni, csak kicsit lassabb, és többet kerregteti a merevlemezt.

A 9 Gbyte-os merevlemez az átlagos felhasználók minden igényét ki tudja elégíteni.

Belső CD-olvasónak nincs hely, a külsőt pedig külön kell megvásárolni, de akkor választhatunk DVD-olvasót is.

A floppymeghajtó USB porton kapcsolódik a géphez.

A Sonynál szinte alapeszköz a Jog Dial Navigator nevű tekerentyű, amely a humán interface-ek sorát bővíti. Néhányszor megtekerjük, majd megnyomjuk, és már indul is valamelyik program. Nem kell megkeresni a *Start* gombot, aztán a hosszú menülistában a programot, csak tekerni kell.

A vékonyságot a Sonynál is megszenvedték az elavult csatlakozók, sajnos USB-ből is csak egy van, mellette viszont találunk i.Link (IEEE-1394), és Sony Memory Stick csatlakozót is.

Utóbbit más Sony eszközök (például MP3-lejátszó) és a noteszgép közötti adatátvitelre lehet használni.

Egy darab Type II-es PC Card kártya dugható a gépbe, a szükességet a beépített mini PCI modem enyhíti.

A Sony arról nevezetes, hogy nem üres gépet ad a vásárlónak.

A Microsoft Word mellett fotó- és videoszerkesztő alkalmazásokat, valamint hasznos segédprogramokat találunk.

Egyetlen dologra kell vigyázni: a gép eloxált felülete kényes, ezért meg kell tisztelni egy bélelt táskával.

A gép nettó ára 817 300 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- Sowah Kft. ☎ 350-4539
- www.sharp.co.uk
- www.sowah.hu /home/main_note.html
- www.sonyvaio.hu

CHIP-értékelés

Irodai munka: 83 pont
Grafika: 88 pont
Szórakozás és multimédia: 69 pont
Akkumulátor üzemideje: 91 pont (182 perc)
Felszereltség: 30 pont
Összesen: 157 pont

A pontszámok közvetlenül összevethetők noteszgéptesztünk táblázatával:
- Csúcssebességű jegyzetfüzetek – CHIP, 2000/11/93.

Dynamic 2001 Számítástechnikai Üzlethálózat

Nagykereskedelmek:

1134 Budapest
Kassák L. u. 74.
Tel./fax: 236-0236

9024 Győr
Közép u. 7.
Tel.: (96) 417-608

Kiskereskedelmek:

Eger (36) 410-009
Gyöngyös (37) 313-489
Salgótarján (32) 422-447
Cegléd (53) 321-390
Ózd (48) 570-116
Jászberény (57) 405-077
Esztergom (33) 401-130
Nyerges (33) 457-267

hp termékek akciós áron egész decemberben!

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

www.dynamic.hu

SigmaLine Computer

Komplett konfigurációk, alkatrészek értékesítése, kedvező hitel lehetőséggel!
Számítógépek átépítése, bővítése és komplett szervizelése

Gold 1+2ÉV Garancia!

- INTEL 500 CEL.
- PII 100MHz ALAPLAP
- 4,3GB HDD, 56K MODEM
- 32MB SD RAM
- 8 MB AGP VGA, SB HANG
- 52X DELTA CD-ROM
- 1,44 FDD, BILL+EGÉR+HÁZ
- 14' SVGA MONITOR

NETTÓ 99.000.-

Diamond 1+2ÉV Garancia!

- INTEL 566 CEL.
- PII 100MHz ALAPLAP
- 7,5GB HDD, 56K MODEM
- 32MB SD RAM
- 8 MB AGP VGA, SB HANG
- 52X DELTA CD-ROM
- 1,44 FDD, BILL+EGÉR+HÁZ
- 15' SVGA DTK MONITOR

NETTÓ 119.900.-

Diamond PRO 1+2ÉV Garancia!

- INTEL 566 CEL.
- PII 100MHz ALAPLAP
- 10,2GB HDD, 56K MODEM
- 64 MB SD RAM
- 8 MB AGP VGA, SB HANG
- 52X DELTA CD-ROM
- 1,44 FDD, BILL+EGÉR+HÁZ
- 15' SVGA DTK MONITOR

NETTÓ 139.900.-

Kiskereskedelmi üzletünk

Címünk:
1077 Bp. Dohány u. 54.
Tel.: 352-96-47, 462-03-11
Fax: 462-03-10
Nyitva: H-P:10"-18"

www.sigmaline.hu

20% ELŐLEGGEL! OTP HITELRE!

Nagykereskedés

Nagykereskedelmi üzletünkben új helyen, megújult kínálattal, kedvező árakkal, várjuk régi és leendő partnereinket.

Cím: 1142 Bp. Gvadányi u. 116.
Tel.: 273-04-93, 273-04-95 Fax: 273-04-94

www.sigmaline.hu Email: info@sigmaline.hu

COREL
Go further™

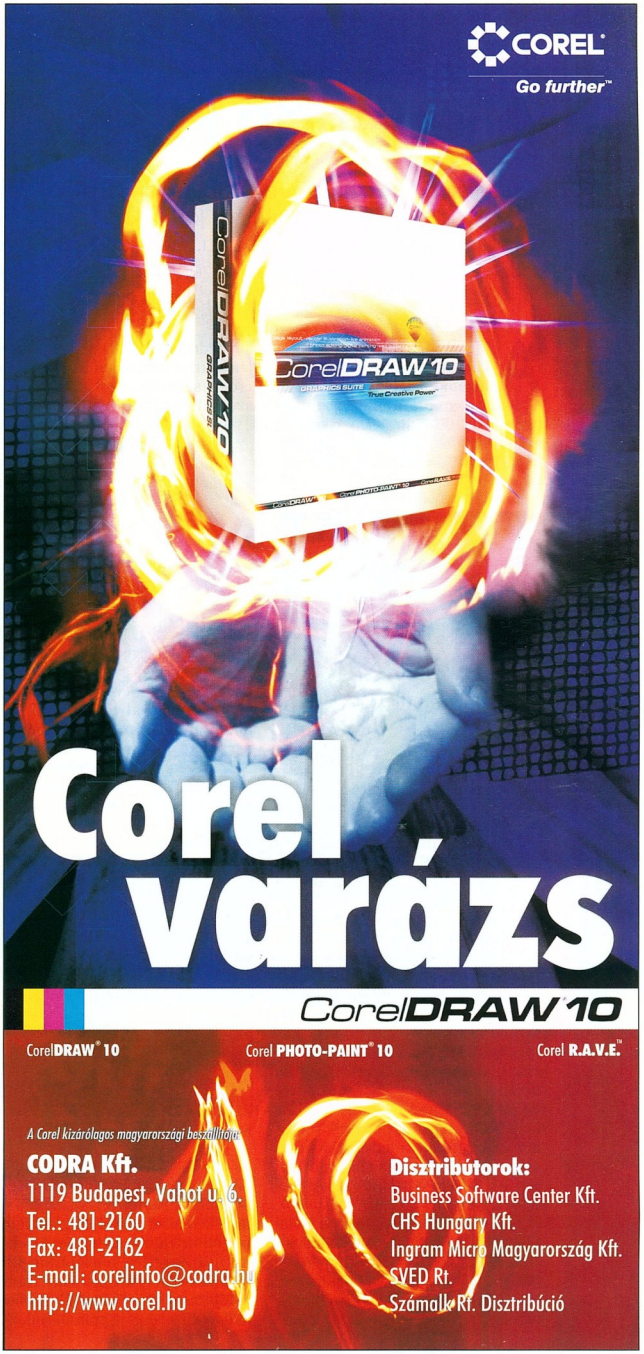

Corel varázs

CorelDRAW 10

CorelDRAW® 10 | Corel PHOTO-PAINT® 10 | Corel R.A.V.E.™

A Corel kizárólagos magyarországi beszállítója:

CODRA Kft.
1119 Budapest, Vahot u. 6.
Tel.: 481-2160
Fax: 481-2162
E-mail: corelinfo@codra.hu
http://www.corel.hu

Disztribútorok:
Business Software Center Kft.
CHS Hungary Kft.
Ingram Micro Magyarország Kft.
SVED Rt.
Számalk Rt. Disztribúció

A legenda PC-n

Kétség sem férhet hozzá, a Metal Gear Solid egyike a legszínvonalasabb playstationös játékoknak. Amikor a Microsoft és a Konami elhatározta, hogy átültetik PC-re, sokan lemondóan legyintettek, hiszen eddig csak rossz kimenetelűek voltak az ilyen jellegű próbálkozások.

A Metal Gear Solid azonban jött, látott és mindenkit megh*ódított*, aki eddig kipróbálta. A játék a nem túl távoli jövőbe vezet bennünket. Különlegesen kiképzett exkommandós, Solid Snake bőrébe bújva kell teljesítenünk egy elsőre le-

Fedezék mögött

hetetlennek tűnő küldetést. Solid Snake-re azért esett a választás, mert kiválóan ért a fegyveres és a pusztakezes harchoz, és már rengeteg egyéni bevetésen bizonyította rátermettségét. Snake már visszavonult, de most enged egykori felettese csábításának – ennek leginkább az az oka, hogy ismeri az ellenséget. Az alaszkai nukleáris támaszpontot elfoglaló terroristák ugyanis egykori egysége, a Fox-Hound tagjai. A terroristák azzal fenyegetőznek, hogy ha nem teljesítik a követeléseiket, bevetik az atomfegyvert. Snake feladata kiszabadítani a fogvatartott túszokat, és megtudni, a terroristák képesek-e nukleáris támadást indítani. Ha igen, akkor bármi áron meg kell őket állítania.

A történetből kiderül, hogy a Metal Gear Solid készítői a hasonló stílusú akciójátékokkal ellentétben nagy hangsúlyt fektettek a történetre, amely kellően fordulatos és érdekfeszítő ahhoz, hogy ébren tartsa a játékos érdeklődését. A japán fejlesztésű játékokhoz hasonlóan itt is rengeteg érdekes és összetett személyiségű szereplővel ismerkedhetünk meg, akik szinte percenként okoznak meglepetéseket hősünknek.

A történet alakulásának váratlan fordulatai adják a játék igazi varázsát.

Többet ésszel, mint söréttel

Ha a Metal Gear Solidot mindenféleképpen valamilyen kategóriába kellene sorolnunk, a legmegfelelőbb az akciójáték megnevezés lenne, de ez a program jóval több annál. Legalább annyiszor kell használnunk agyunkat, mint reflexeinket. Meglepően sokszor kell taktikai érzékünket bevetnünk adott szituációkban. A játék nagy erénye, hogy a legtöbb

Terrorista madártávlatból

problémát többféleképpen is meg lehet oldani. Ha terroristákkal teli termen kell átverekedni magunkat, akkor ha kedvünk úgy tartja, lopakodhatunk, esetleg használhatjuk a mesterlövész puskát, vagy Rambo módjára megpróbálhatjuk halomra lőni az ellenséget géppisztollyal.

Hősünk fő feladata az, hogy végigmenjen a terroristák bázisán anélkül, hogy elhalálozna. Nehéz feladat, mert rengeteg őrre és automata kamerára kell figyelnünk. Ha észrevesznek hősünket, akkor az örök riadóztatnak, erősítést hívnak, és megpróbálják megkeresni a behatolót. A riadó csak rövid ideig tart. Ha ez idő alatt el tudunk rejtőzni az örök elől, akkor az élet hamarosan visszatér a régi kerékvágásba, a terroristák visszatérnek eredeti helyükre, mintha mi sem történt volna. Ez – valljuk be – kevéssé valósághű, de a játék élvezhetősége érdekében feltétlenül szükség volt rá.

Az örök más helyzetekben sokkal intelligensebben viselkednek. Ha valami gyanúsat látnak (például lábnyomokat a hóban) vagy hallanak, akkor igyekeznek azt alaposan kivizsgálni. Ezt a magunk hasznára fordíthatjuk, könnyen csapdába csalhatjuk a terroristákat.

Snake fegyvertelenül érkezik a terroristák bázisára, de hamarosan különféle pusztítóeszközökhöz jut a pisztolytól kezdve egészen a rakétavetőkig. Minden fegyvernek van előnye és hátránya, az adott szituációtól függ, hogy melyiket érdemes használni. Bizonyos időközönként fontosabb ellenségekkel is meg kell küzdenünk, ezek legyőzése általában különleges taktikát kíván, ilyenkor jó néhányszor próbálkozhatunk, amíg rájövünk a megfelelő trükkre.

A játék szinte minden elemében olyan, mint PSX-es változata. Néhány újítást azért beleraktak a fejlesztők. A grafika akár 1024×768-as felbontásban is pompázhat, sőt két plusz nehézségi fokozat is belekerült a játékba: a „nagyon könnyű" és a „nagyon nehéz". A PC-s változatot igazán vonzóvá teszi az, hogy ingyen megkapjuk hozzá a „VR Missions" kiegészítő lemezt, amelyet a Playstation-tulajdonosoknak külön meg kellett vásárolniuk. A rajta levő küldetések a program gyakorló üzemmódjának is felfoghatók, történet nem fűzi össze őket.

Akik a különleges hangulatú, nagyon jó történettel megáldott játékokat kedvelik, próbálják ki a Metal Gear Solidot, nem fognak csalódni benne.

Caris

Áldozz, vagy kárhozz...

A valós idejű stratégiai játékok mindig előkelő helyet foglaltak el a szoftvereladási listákon. Nehéz nem kedvelni őket, és valószínűleg mindenkinek megvan a kedvence a kategórián belül, amelyet nem szívesen hajítana a szemetesbe.

A Sacrifice nem titkolt célja az, hogy megváltoztassa értékrendünket, és elfelejtesse velünk az eddigi legjobbakat. Minden esélye megvan rá, hiszen az Interplay karjaiban felcseperedett program remekül ötvözi mindazt, amit egy vérbeli stratégiai és egy pergő ritmusú akciójáték nyújthat számunkra. A recept, melynek elkészítése roppant egyszerű: vegyünk pár, jól bevált ötletet, fűszerezzük a jövő év grafikai elvárásainak maximumával, és mindezt öntsük nyakon a jó öreg Quake-levessel. Az eredmény nem maradhat el, és a fenséges ízű étket már tálalhatjuk is.

Bajban a varázsló...

Lélekvándorlás

A játékban varázslót személyesítünk meg, akinek az a küldetése, hogy végrehajtsa istenei utasításait. Leggyakoribb megbízatása az, hogy különböző területeket hódítson meg isteneinek teljes megelégedésére. Olyanokat, amelyeket más istenek mágusai és vérszomjas fenevadjai őriznek és uralnak. Ez nem csak abból áll, hogy odamegyünk, és nekiesünk az ellennek. A győzelemhez rengeteg tényező szükségeltetik.

Először is ott van a manna, a mágia meghatározó eleme, melynek hiányában úgy érezhetjük, hogy kezünk meg van kötözve. E létfontosságú mágikus energiához különböző oltároknál juthatunk hozzá. Minél többet birtoklunk ezekből az oltárokból az adott területen, annál hatékonyabban használhatjuk ki varázserőnket. Ha pedig már megvan az elegendő energiánk ahhoz, hogy megtegyük első lépéseinket az istenné válás útján, akkor elkezdhetünk lényeket idézni, akik bármilyen feladatot végrehajtanak, amit csak szeretnénk, legyen szó akár védelmünkről, akár támadásról. Ennek a műveletnek is megvan a korlátja – a szörnyek megidézéséhez ugyanis lelkekre lesz szükség. Induláskor akad néhány a tarsolyunkban, de a győzelemhez nem árt megkaparintani az ellenség vagy a helyi lakosság alapos megtisztulásra szoruló bűnös lelkeit. Ezenkívül főhősünk tudása minden győzelemmel nagyobb lesz, amit tapasztalati pontjainak gyarapodása jelez. Minél több pontja van, annál nagyobb csodákat vihet véghez, azaz erősebb szörnyek és varázslatok jelennek meg a listájában.

Mivel mindez valós időben zajlik, ezért sokszor nincs idő megfontolni minden lépésünket, és gyakran kapkodássá fajulhat a játékmenet. Gyors reflexekre ugyanúgy szükségünk lesz, mint jó taktikai érzékre, egyszóval nem árt felkötni azt a bizonyos fehérneműt, ha nekivágunk.

A harc hevében kell elcsenni a lelkeket

Többen

Nem lenne vérbeli stratégiai játék a Sacrifice, ha készítői kihagyták volna belőle a több résztvevős módot. Meg kell hagyni: olyan egyedi, eddig nem tapasztalt élményt nyújt a játék e téren, hogy aki belekóstol, aligha tudja egyetlen legyintéssel elfeledni a programot.

Szerencsénkre mi is belevágtunk a *Multiplayer* menü alatt fellelhető „csodába", ezért nyugodt szívvel állíthatom, roppant élvezetes szórakozásban volt részünk. Ketten játszva gyorsan átbillenhet a mérleg nyelve valamelyik játékos felé, de ha hárman vagy négyen gyűlnek össze, hogy összemérjék erőiket, roppant élvezetes kavalkáddá válhatnak a csaták.

●

A fent leírtak alapján bizonyára sejthető, hogy én csak ajánlani tudom ezt a programot. Egyetlen hátránya, hogy legalább 32 Mbyte-os videokártyára van szükség az élvezhető játékhoz, de az sem árt, ha erős processzor dolgozik a gépünkben.

Chris

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Giczy Gergő (Fórum, Kommunikáció)
Kis Endre (Aktuális, Magazin)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Kerecsen Tamás**
Munkatársak: **Dvorák Bence, Győri Ferenc, Rixer György**
Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
Korrektor: **Szabó Eszter**
Szerkesztőségi asszisztens: **Ondrej Andrea**
Címlap: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mail címünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2000. I. félévi terjesztett példányszám

MATESZ által auditálva: 30 603

A MATESZ 2000. III. negyedévi gyorsjelentése alapján
a terjesztett példányszám: 28 872
A 2000. októberi szám eladott példányszáma: 25 369
Magazinunk e havi száma 32 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft.
a Magyar Terjesztésellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA/Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
telefon: (36-1) 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1092 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5208 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 10 416 Ft (28% kedvezmény).
Előfizethető továbbá
hírlapkézbesítőknél
és a Hírlap-előfizetési Irodában
(Bp. Lehel u. 10/A,
levélcím: HELIR, Budapest 1900),
átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül
Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2604 Ft (3 szám), fél évre: 5208 Ft (6 szám), egész évre 10 416 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F 2000	159	EKL AG	13	Microsoft	81	RCE	125
3M	185	ELTE TTK HA	178	Miera Hungary	45	Ready	148
Abit	29	EMJ	53	Mikland	148	Samsung	109
Acca	151	Envicom	177	Mikropo	178	Samsung	148
Acomp	43	Fefo	100	Miniszterelnöki Hivatal	138	ScanDer	134
Acorp	B/3	Flash Design	155	Mitsumi	21	Scansoft	15
Acorp	B/4	Folder Trade	164	MP Számítástechnika	181	Seacomp	119
Albacomp	145	Gamaxnet	174	Nabuco	138	Senorg	115
Alpha Sonic	39	Gemofis	178	Nabuco	181	Siemens	121
APC	19	HB Computer	174	Napfény	181	Sigma Line	187
Asus	37	HCS Hungary	134	Netdesign	122	SMC	110
Atcomp	100	Herta	71	Next	174	Software Station	185
BL Marketing	134	Hewlett-Packard	69	Nikon	49	Sprint	73
Brother	85	Ingram Micro	130	Oki	159	Strong	148
Cache Trade	130	Juventus Team	122	Olympus	83	Sun	133
Case Hungary	3	Kelly-Tech	167	Omicron	138	Symantec	129
Codra	187	Ker Soft	177	Oracle	59	Szintézis	178
Com Networx	152	Keszo	174	Ostrom	177	Tomato	B/2
Compaq	47	Komel	75	Panduit	171	Topsoft	191
Computer Forensics	177	Kventa	152	Pannon GSM	11	TZ Team	138
Corg Computer	185	Kvint-R	100	Partners Hungary	152	Unitel City	151
Corwell	134	LG	89	Perfekt	164	UPC	137
Datanet	161	Libra	176	PiFive	138	Verbatim	31
Daten Kontor	152	Logitech	27	Pixel Multimédia	163	Video Part	87
Delta Elektronik	164	Lord Computer	177	Portocom	169	Virus Buster	117
Digitcam	41	Macomp	93	Profon	140	Vivendi	24–25
DIT Digitáltechnika	164	Major	134	PSInet	173	VTCD	193
Dynamic	187	MatávNet	183	Qwerty	110	Wavetek Wandel és Goltermann	143
East Computer	114	MC & CD	148	Rainbow Tech.	33		
E-Bolt	151	Mediker	177	Ramiris	64-65		

TOPINFO®

Y2K

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombináció"

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windows-ra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

- 3Com 36,46
- 3D Studio 9,119
- 3dfx 76–79
- 3Dturbo 84
- 3G CDMA 2000 1XRTT 46
- A4 Tech OK-250 AT 97
- AAC 145–146
- Abit 84–85
- Abit VL6 97–98
- AbiWord 135
- Abuse 116
- Ace v2.0b 18
- Acer Computer 42,46
- Acer TravelMate 522 TXV 74
- Acorp 97
- Acrobat Reader 154
- Activity Recorder 140
- Activy 300 9
- Adaptec 29160 Ultra 160 SCSI 112,114
- Adaptec AIC 7896 87
- Adobe 51,127,131,162
- Adobe Illustrator 141–142
- Adobe Premiere 6.0 90
- Advanced Encryption Standard 116
- Advanced HTML Optimizer 22
- Advanced Tetric 3.5 20
- AfterStep 153
- AHIPPC 32
- Aladdin HASP4 126
- Albacomp 67
- Almador 73,81
- Alpha 21264 76
- Alpha Processor Incorporated 76
- AMD 72–73,78,90–92,101–108
- AMD Sledgehammer 91–92
- American Power Conversion 40
- Amiga 32,119
- AntiVir for Linux 154
- AnyPoint 60
- Apache 154
- API NetWorks 76
- Apple Computer 61,118
- Applixware 5.0 154
- AppToService 139
- ARCserve 2000 170
- ARCserveIT 154
- Arexx 32
- Aristo AM671 AT/ATX 97
- Askey 49
- Askey Computer Corporation 49
- ASpEmu 0.76 32
- Asus 84–85,98
- Asus A7M266 72
- Asus CUV4X 97
- AT&T Labs 145
- Athlon 78
- Ati 72,76–79,98
- Ati Rage Fury Pro 97
- Ati Rage Fury Pro 32 98
- Ati Rage Pro XL 95
- Ati Xpert 98 97
- AutoMate 140
- Axia 116
- Axico Informatikai Kft. 46
- Axis Communications 61
- Backup Exec 8.5 44
- Band-in-a-Box Power Pack 8.0 126
- BBC News 51
- BCC-DIZ 1.3 20
- Be Inc. 116
- Be Theme 26
- Becky! Internet Mail v1.26 20
- BeIA 116
- Bell Atlantic 60
- BeMyCheckbook 116
- BeOS 26,116,118,135–136,146
- BeOS Translator Kit 26
- BeResourceful 116
- BladeEnc 146
- Borland Pascal 118
- British Telecom 60
- BroadBand Wizard 20
- Brookdale 73
- Brother International Hungary Kft. 82
- Brother MFC-9870 82
- Bryce 131
- BT Alex Brown Research 66
- Bull 46
- Bullfrog 51
- Busbar Calculation v2.34 16
- Business with Government 61
- BUSRacing 84
- Buzof 139
- CA Jasmine ii 46
- CacheX for Internet Explorer 22
- Canon Hungária Kft. 82–84
- Cartographia Kft. 54
- CDCopy 4.8 146
- CDDBLookup 26
- CDE 67
- Celsius Mobile 2 9
- Centaur Technologies 77–78
- CERN 68
- Chaos Computer Club 162
- Characteristica 23
- Chello 40
- Chello Broadband 40
- ChemiX v1.91 16
- Cirrus Logic 5480 87
- Cisco Systems 60–61
- Citizen Connect 61
- Civilization: Call to Power 116
- CME040 49
- Cocos 67
- Com Port File Transfer v1.0 22
- Commandos 51
- Compaq 34,46,60,74,78
- CompUSA 60
- Computer Associates 46,154
- Computer Associates ARCserve 2000 170
- Computer Associates Bitware 97
- ContentGuard 48
- Convergence Plus 60
- Convolo 44
- Cool:Gen 6.0 46
- Cordless 82
- Corel 132
- Corel Draw 141–142
- Corel KPT 6 131–132
- Corel WordPerfect Office 120
- CorelDraw 127
- CrossDOS 7 32
- Crown II 38
- CrownAdmin 3 38
- CrownView 38
- CS20 76
- Curious Labs 131
- CView v3.0 20
- Cyberlink PowerDVD 3.0 124
- CygnusED 32
- Cyrix III 78
- Daewoo 523X 97
- Danka Magyarország 42
- DataNet 62
- Dataquest 67
- DBF2HTML 20
- Debian 30,116,119
- Decision Tree Consulting 35
- DefragMentor 4.0 23
- Dell 74
- Delphi 2.0 118
- Delphi 5 58
- Demo Stúdió 103
- DES 116
- Descent 3 154
- Designer 120
- Deskscope 26
- Desktop & Ini Backup/2 28
- Deus Ex 51
- Dialcom 97,99
- DiAlta Di151 38
- Diamond Multimedia 161
- Diana M691136 97
- DiDaPro v2.50 20
- DigiScents Inc. 72
- Digital 46
- Digital Reality 51
- Dimage 2300 39
- Dimage EX 1500 39
- Direct Rambus 80
- Directbanking.com 162
- DirectX 126
- DirectX 8 119
- Diva 66
- Diva Server 4 BRI 66
- Diva Server CAPI 66
- Diva Server Voice PRI 66
- DLT7 Autoloader 7 46
- DMI Browser 84
- DoctorY2K 84
- Dolby Headphone 124
- Dolby Laboratories 124,145
- Doom 116,119
- Dotkom Internet Consulting 42
- Download.com 68
- Dr Webet 4.21 20
- DrayTek miniVigor 128 USB 49
- DTK 97
- DTK Apri 27 95,99
- DTK Apri 95 98
- DTK DE770 97
- DTK PRM-27i 97
- DTK PRM-95v4 97
- DTK450 97
- Dungeon Keeper 51
- Duron 73
- DVD Plus 60
- e-Democracy 61
- E-Support 48
- Earth 2140 32
- Earthlink 162
- EasyWord 125
- eCache 72
- ECD Creator 35
- eComStation 28
- Eicon Technology 66–67
- Eidos Interactive 51
- Electronic Arts 14,51
- Embedded OS/2 28
- EMI 68,70
- empeg 161
- Enlightenment 119
- Epoc 118,182
- Epox 84–85
- Epox EP-8K7A 72
- EqnPreview 1.0 22
- Ericsson 60
- Ericsson mc218 182
- Ericsson T10 182
- eServer xSeries 330 34
- Eudora 5.0 10,180
- Exchange 2000 120
- EyeModule 36
- EZLogo 84
- Fast Ethernet 73
- Fat95 32
- FIFA 2001 14
- Filex Offline 17
- Financial Times 51
- Finepix 44
- Fireworks 3 128
- First Software 61
- Fizzilla 117
- Flag Telecom 62
- Flash 5 128
- Floppyland Kft. 35
- Foster 73
- Fractal Design 131
- FreeBSD 116–117
- Freehand 9 128
- Freenet 68
- Frogger 32
- Fujifilm 44
- Fujitsu 9,60,74,116
- Fujitsu Siemens Computers 9,46
- Fusion 132
- FuzzyLogic 84
- FVWM 119
- Gaba 1795J 84
- Gaba Computers 84
- GamaxNet Kft. 49
- Gangsters 51
- GCC 2.95.3 32
- GCC 2.96 153
- Gecko 117
- GeekGadgets 32
- GeForce2 GTS 76
- GeForce2 GTS Pro 76
- GeForce2 GTS Ultra 76
- GeForce2 MX 97–98
- GeForce256 76
- Gem Master 12
- General Motors 60
- Generator 2 Developer Edition 128
- Generator Authoring Extension 128
- Genius Easy 97
- Genius G10 97
- Genius Netscroll+ 97
- GeoDiscovery 36
- Gigapixel 76
- GIMP 10,136
- glibc 153
- Global Music Outlet 146
- GNOME 119,153
- Gnutella 68,70
- Gobe Productive 2.0.1 135–136
- Good Technology 36
- gphoto 28
- Ground Control 51
- GTE 60
- GTS Magyarország 62–63
- Haage & Partner 119
- Handspring 36
- Hasbro 162,163
- HDTach 2.61 114
- Heaven Tourist 119
- Hermes Europe Railtel 62
- Herta 103,112
- Hewlett-Packard 46,74,76,154
- Hitachi 74,80
- Hob 28
- Honeywell 61
- Honosító Műhely 10,146
- HP ScanJet 88
- Hungarian Data Systems Kft. 36
- i-data International 67
- i850 chipkészlet 73
- IBM 28,34,46,48,74,85–87,117
- IBM Almaden Research Center 77
- IBM Blue Hammer 34
- IBM Capacity Manager 34
- IBM DB2 154
- IBM eServer pSeries 680 34
- IBM Parallel System Support Programs 34
- IBM Power4 77,79
- IBM RS/6000 S80 34
- IBM SmartSuite 120
- IBM Ultrastar DDYS-T09170 9.1 SCSI 113
- IBM Ultrastar DDYS-T18350 18.3 SCSI 113
- IBM WebSphere Homepage Builder 4.0 154
- ICANN 162
- Icon 42
- ICOTranslator 26
- id Software 116,119
- id3attr 26
- IDC 66–67
- Ideo 36
- IFS Applications2000 8
- IFS Hungary 8
- Illustrator 9 128
- Imperium Galactica II 51
- Intel 9,41,60,72–73,76–78, 80–92,101–108,118
- Intel 440BX 95,97
- Intel 440GX+ 87
- Intel 440ZX 96–97
- Intel 810 81,97
- Intel 815 81,85–86,97,99
- Intel 815E 84–85
- Intel 815EEA 97
- Intel 815EM 41
- Intel Developer Forum 77
- Intel Pentium 4 90
- Interactive Awards 2000 51
- Interference Corporation 61
- International eBook Award Foundation 160
- Internet Explorer 8,10,179
- Internet Home Alliance 60
- Internet World 163
- Interplay 189
- Invensys PLC 60
- IQSoft 8
- iSmell 72
- ISO MPEG Audio Layer-3 144
- Itanium 74
- JASC 10
- Java 12,30,60,72,162–163
- JavaScript 30
- Jazz J-7907 97
- JEDEC 80
- Jini 60
- Job Connect 61
- Jorbis 146
- Juventus Team 103,112–112
- K-Commerce Support 61
- Kai's Power Goo 132
- Kai's Power Tools 131–132
- KDE 30,119,153
- Kelly-Tech Kft. 84–85
- KFKI Isys 42
- KFKI Számítástechnikai Rt. 42
- kfm 30
- KimSoft '99 Kft. 125–126
- KIP 2900 42
- Kipcon II 42
- kmail 30
- Kmpg 146
- KOffice 30
- Komel Kft. 97
- Konami 188
- Konqueror 30
- Kronos 95,97–98
- KTV 26
- l3enc 146
- Labtec LCS-2414 97
- Laing Homes 60
- Lame 146
- LG 98
- LG 775N 97
- LG CRD-8520 97
- LG DRD-8080B 97
- LG Semicon 80
- LIKSE 23
- Linux 30,66,76,87,91–92,117–119, 135,146,156–158,161
- Lionhead Studios 51
- Liquid Audio 145
- LiveBios 84
- LNX 42
- Logitech 95
- Logitech Hungária 82
- Logitech MouseMan Wheel 82
- Logitech Pilot Wheel Mouse 97
- Lotus Domino 44
- Ltools v5.0 18
- Mac OS X 118
- Macmillan Interactive Publishing 51
- Macroda 112
- Macromedia 51,127
- Macromedia Flash 5 Freehand 9 Studio 127–128
- Magic Carpet 51
- Magic Onyx Magyarország Kft. 126
- Magic User Interface 3.9 32
- Magicolor 38
- MagicViewer 1.2 17
- Marmitek GV30 46
- MasterSwitch VM 40
- Matrox 97,99,116
- Mattel 61
- Matáv 62,67
- MatávCom 44
- Mava Befektetési Kft. 42
- Maxwell Multi Media 51
- Maxxtro SPK-202 97
- Maya 9
- McKinley 73
- Medi Evil II 51
- Mediker Bt. 44
- MEGAchip 48
- Mensys 28
- Merchant Princes 51
- Met@Box 28
- MetaCreations 131
- Metal Gear Solid 188
- MetaTools 131–132
- MGI SoftDVD Max 4.0 124
- Microangelo v5.0 18
- Micron 72,78,80–81
- Micron Mamba 72
- Microprocessor Forum 2000 77–79
- MicroProse 51
- Microsoft 8,44,50,58,116–117, 120,146,161,180,188
- Microsoft DirectX 8 10
- Microsoft Exchange 2000 44
- Microsoft Internet Explorer 5.5 161
- Microsoft Office 120,135–136
- Microsoft SQL 2000 44
- Microsoft X-Box 76,79
- Mikland Computerszalon 49,113
- Minolta Magyarország Kft. 38–39,87
- Minolta-QMS Magicolor 2+CXE Duplex 38
- Mission Critical Linux 44
- MoBiDic 4.0 123
- MobileDoc 48
- MoBiMouse 3.0 123
- MorphoLogic Kft. 123
- MorphOS 32
- MoSpeed 84
- Motion Media ISDN Videophone 61
- Motorola 182
- Motorola DragonBall VZ 36
- Motorola G4+ 78
- Mozilla 117
- MP3enc 146
- MSI 6309 84–85
- MSI 6337 84–85
- Multi-Tech Systems 49
- MusicMatch Jukebox 12
- Mylex DAC960 U2 87
- Napster 68–70
- nCipher 163
- NEC 74,80,85–86,98
- NEC DV-5500A 97
- NeoMagic MagicMedia256XL 184
- NeoPlanet 10,179
- Nero 35
- NetBackup 3.4 154
- Netcaptor 6.1.0 10,179–180
- Netlabs 28,118
- Netscape 10,30,117,119
- Netscape Communicator 4.76 10
- Netscape Messenger 180
- NetShelter 40
- NetShelter Configurator 40
- NetStation 168
- NetVision 61
- NetVista 85–86
- NetWare 48,66
- Neutrino 12
- New Media for EMI International 51
- NewsTicker 26
- NeXT 118
- NHL 2001 14
- Nokia 48
- Norman Data Defense Systems 28
- Norton Antivirus 99,184
- Norton Commander 182
- Novell 48
- Novell eGuide 1.01 154
- NTT DoCoMo 182
- Nullsoft 12
- nVidia 72,76–77,79,97,162
- nVidia GeForce 2 Ultra 79
- nVidia GeForce2 MX 96
- nVidia TNT1 76
- Octec 96–97
- Odigo 10
- OfficeConnect 36
- Ogg Vorbis 146
- Oki 80
- Oki C7000 48
- Olympus Camedia 48
- Olympus Hungary Kft. 48
- On This Day for Windows v2.24 16
- Open VMS 117
- OpenMail 154
- Opennap 68,70
- Openoffice 118
- OpenStep 118
- Opera 4.0x 118
- Opera form Epoc 23
- Opera Software 117
- Oracle 44
- OS/2 Convenience Pack 28
- OSF4.0D 116
- Outlook 161
- Outlook Express 161,180
- P5 Kft. 46
- Pagan Software 32
- PagePro 4100 39
- Paint Shop Pro 7 10,132,141–142
- Painter 131
- Palm OS 36
- Palm Pilot 61
- Panasonic 99
- Panasonic SR 8585 97
- Papyrus Office 28
- PartnerCom 40
- Pascal 118
- PCAlert 84
- Pentium 4 73,77
- Perception Digital Media 61
- Periodic Table of Elements v2.4 23
- Perl 154,156
- Philips 8,60
- Photoshop 90,127–128,131
- Picasso96 32
- PlayStation 51
- PlayStation2 51,74,80
- Plugger 146
- PMQ-2 44
- PMSplit 28
- Pocket Express 36
- Polaris Telemetry 61
- Populous 51
- Poser 3D 131
- PowerPC 32,39,48
- PowerShot G1 82–84
- PowerTracks Pro Audio 126
- Prestonia 73
- Printexpo 2000 42
- PRM 95v4 98
- Profi-Média Kft. 52
- ProFix Kft. 48
- ProSzámla 48
- Proview 87
- PSINet 46
- Psion 5mx 182
- Psion Revo 182
- Psion Series 5 182
- QCad 1.4.4 116
- QDesign 146
- QMS CrownNet 38
- Qoole 117
- Quad Pumped Bus 90
- Quadratic Equation Evaluator 20
- Quake 82,116–117,189
- Qualcomm 180
- Quantum 49,96,98
- Quantum Atlas V XC XC-09L011-02-C 9.1 SCSI 113
- Quantum Atlas V XC XC-18L011-02-C 18.3 SCSI 113
- Quantum Fireball lct15 95,97–98
- Quantum Fireball Plus KX KX27A004-01-A 27.3 AT 113
- Quantum Fireball Plus LM 97,99
- Quicktionary 184
- Qwerty 96–98
- Rage 128 97
- Rage Pro XL 97
- Railroad Tycoon II 154
- Rambus 73,77,80–81,90
- Rampage 76
- Rascal 139
- Rasputin 139
- RAYflect 131
- Ready to Rumble 51
- RealAudio 146
- RealNetworks 72
- RealPlayer 72,154
- RealPlayer 8 Basic 10
- RealServer 7.0.2 154
- Red Hat 30,116,119
- Red Hat Linux 7.0 153–154
- Red Hat Network 154
- Red Hat Package Manager 4.0 153
- Rhapsody 117
- RIAA 68–70
- Rijndael 116
- Rio 161
- RISC 91–92
- RM 61
- Roland Virtual Sound Canvas VSC-88 126
- Rune 14
- RVS-Com 49
- S3 97,161
- S3 Trio 3D 96–97
- Sacrifice 189
- SafeWeb 160
- Salem Five Financial Network 162
- Samsung 46,78,80
- Samsung 21264E 79
- Samsung Samtron 55e 97
- Samsung SGH-M100 182
- Sanyo 74
- SAP 48
- Sawfish 153
- SBPlay 23
- ScanDer Kft. 82,128
- Scenic 9
- ScentWare SDK 72
- Sci-Modem 67
- Seagate 49
- Seagate U10 96–97,99
- Sears Roebuck 60
- Secure Execution Environment 163
- Secure Sockets Layer 163
- SecurityFocus.com 162
- Sega Dreamcast 51
- Senorg 97,103
- Senorg 740 87
- Senorg Discovery 96
- Senorg Hungary Rt. 87,97
- Senorg Progress 99
- Serenity Systems 28
- Serverless Backup 170
- SGI 79
- SharePoint 120
- Sharp 184
- Sharp PC-A820 184
- Sharp PC-AX10 186
- Shogo: Mobile Armour Division 116
- ShoutClub 12
- Siemens SL45 182
- Silver Computer 103
- SimCity 3000 154
- SimpleBackup 26
- Sinclair ZX Spectrum 32
- Siren Jukebox 12
- SiS 630 85–86
- SK Telecom 46
- Sketch 182
- Socket 423 73
- SoftCooler 84
- Solaris 66,117,146
- Sonic Foundry 12
- SonicBlue 161
- Sonique 20,146
- Sony 35,46,61,68,70,74,76,80,145
- Sony Broadcast & Professional Europe 35
- Sony CMD-Z5 182
- Sony DCR-PC5 35
- Sony PCG-SR5 186
- Sony Vaio PCG-C1VE 74
- Sony VPL-CS2 35
- Sony VPL-CX1 35
- Sony VPL-VW10HT 35
- Sonyt SCD-XB940 35
- SoundBlaster 128 PCI 97
- Sound Blaster Live! 97–99
- SoundForge 12
- SOView 2.0 22
- Sowah Kft. 184,186
- SpaceMonger v1.3.4 18
- Spacewalker Shuttle ME21 112,114
- Speccy 32
- Sprint Computer Kft. 44,168
- SSE2 90
- StarFire 28
- StarOffice 118–119,135
- STFax 4.5 119
- StockMarket/2 28
- Storage Networking Industry Association 170
- Storage System Kft. 35
- Structured Audio Orchestra Language 146
- Sun 28,46,60,118
- Sunburst 132
- SuperJPG v4.3 17
- Symantec I-Gear 175–176
- Symantec Mail-Gear 175–176
- Symbian 182
- Symbol Technologies 61
- System Activity Monitor 28
- Tahoe 120
- Talkabout T180 182
- Tandberg Data 46
- Teac CD-540E 97
- TechnoTrade Informatikai Rt. 86
- Tehama-E 74
- Tensilica 79
- TextPad 4.4 20
- The FA Premier League Football Manager '99 51
- Theme Park 51
- Thunder Munchkin Software 116
- Timeport 182
- Timesplitters 51
- tompg 146
- Toshiba 80
- Toshiba PDR-M70 86
- ToUcam 8
- Transmeta 74,79
- TravelMate 200 42
- TravelMate 739TLV 42
- TraxData 72
- Trekker 97
- Trilobita Informatikai Kft. 44
- Tropus 69–70
- True 64 Unix 117
- Tualatin 73
- Tuxtops 119
- Tvia 5000 9
- TVNET Kft. 42
- Tweak Utility 3 116
- TwinVQ 144
- TZteam Kft. 48
- Tőzsde 1.3 125
- Távközlési Érdekegyeztető Fórum 63
- UAE Amiga 32
- UltraCo Inc. 12
- UltraPlayer 10,12
- Unit Kft. 52
- Universal 68,70
- Unix 34,116
- Unreal Tournament 14
- UP2000+ 76
- UPC 40,63
- UpdCD 28
- US National Institute of Science and Technology 116
- USB 2.0 73
- UUNet 172
- V-com 40
- V-fon 40
- V-net 40
- Vaio PictureBook 74
- VBX110 42
- Vector Effects 131
- Veritas 44
- Verizon Communications 60
- Via 72,78,98,161
- Via 686B 72
- Via 694x 84–85
- Via Apollo Pro 133 97
- Via Cyrix III 101–108
- Via ProSavage PM133 97
- VideoStudio 5.0 90
- Vigor204 USB TA 4 49
- Virtual Pascal 2.1 118
- Virtual Pool 3 14
- Virtual Town Hall 61
- Visor Platinum 36
- Visor Prism 36
- Vivendi Telecom Hungary 40
- VMWare 154
- Voluma! v1.03 18
- Voodoo2 76
- Voodoo3 76
- Voodoo5 76
- VyperHelp 28
- Warner 68,70
- WarpCenter 28
- WarpStock Europe 2000 28
- WarpZilla 117
- WebEditor 1.2 136
- WebExplorer Millennium Edition 117
- Webmin 156–158
- Whirlpool 60
- Wildcard Design Inc. 116
- WildTangent 12
- WinAmp 12,146
- Window Maker 153
- Windows 2000 10,48,116,139,179
- Windows 2000 Server 44
- Windows Me 116
- Windows Media Audio 146
- Windows Media Encoder 7 146
- Windows Media Player 146
- Windows Memory Info v1.12 18
- Windows Millennium Edition 8
- Windows NT 10,44,48,116,139
- Windows Scripting Host 140
- WinFlash 84
- Wolfenstein 119
- Word 30,120,182
- Word 2000 58
- Workbench 3.x 32
- WorkSpace on Demand 28
- World PC Expo 36
- Worms: Armageddon 116
- X-Byte 44
- x3enc 146
- Xerox 48
- XFree 4.0.1 153
- XFree86 v3 32
- Xing 146
- Xircom 168
- Xircom RealPort2 ISDN 168
- Xmms 146
- XNS 160
- XNS Public Trust Organization 160
- XWorkPlace 28
- Yahoo 28
- Yamaha 126,144
- Yamaha CRW 2100 35
- Yamaha Softsyntheser S-YXG100 126
- Zenographics 39
- ZENworks for Desktops 48
- ZENworks for Servers 2 48
- ZMover 139
- ZoneAlarm 20

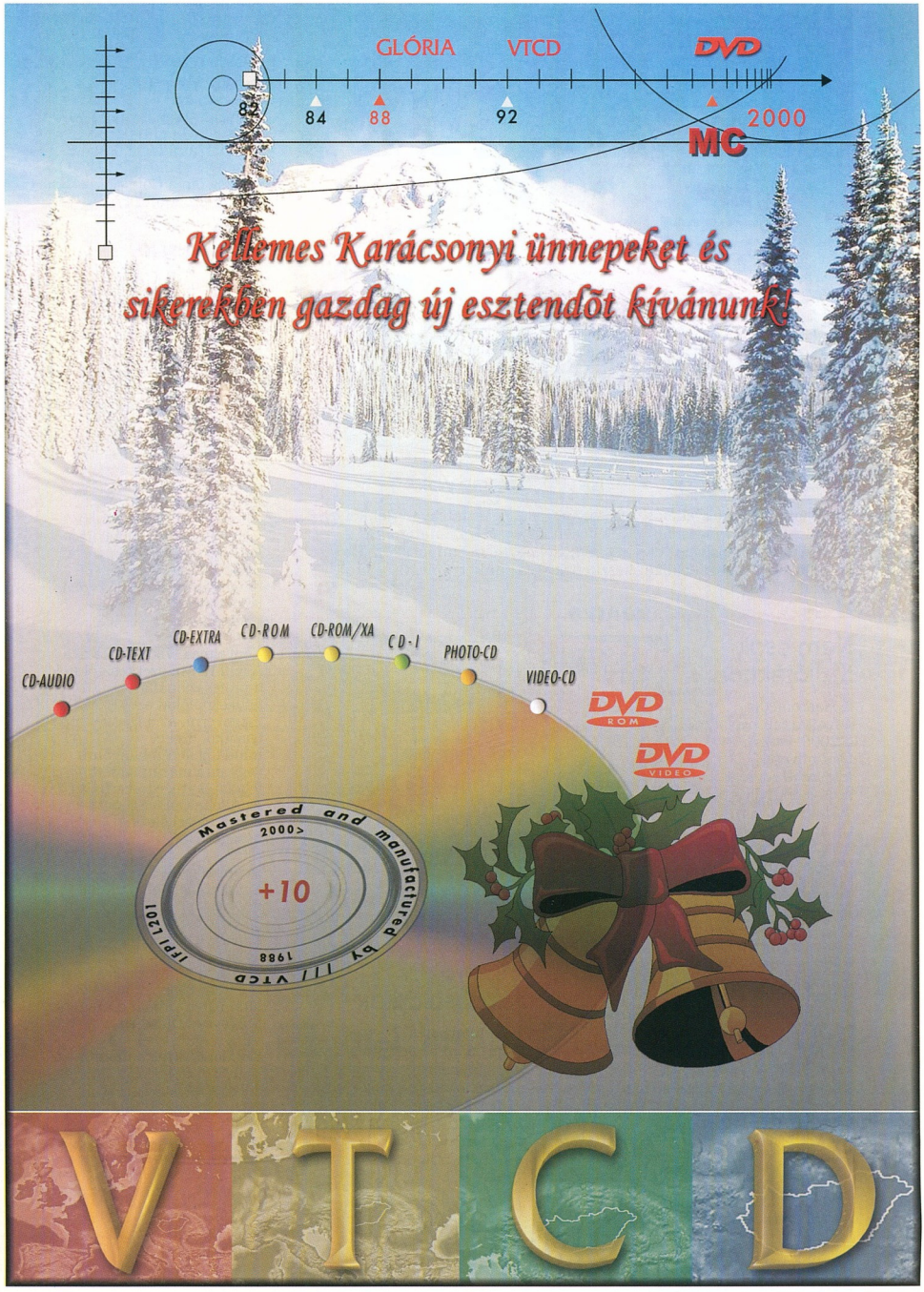
GLÓRIA
VTCD
DVD
82
84
88
92
2000
MC
Kellemes Karácsonyi ünnepeket és
sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk!
CD-AUDIO
CD-TEXT
CD-EXTRA
CD-ROM
CD-ROM/XA
CD-I
PHOTO-CD
VIDEO-CD
DVD ROM
DVD VIDEO
Mastered and manufactured by VTCD
2000>
+10
1988
IFPI L201
V
T
C
D

Következő számunk december 20-tól kapható az újságárusoknál

ELŐZETES

JANUÁR

Hardver

Hajlékony botok, kemény kormányok

Manapság a játékok lehetőségeit csak a különleges játékvezérlőkkel lehet maradéktalanul kihasználni. Különösen igaz ez a szimulátorokra, amelyekhez a valóságos vezérlőeszközöket egyre jobban megközelítő kormányokat és joystickokat készítenek. Tesztünkben megvizsgáltuk a hazai kínálatot.

Nem csak tűzijátékhoz

A Macromedia anyait-apait beleadott a 2000. évben. Új szoftverek kifejlesztése, régi szoftverek teljes átalakítása, új technológiák bevezetése egyaránt szerepelt a palettán. Egyik nagyágyúja a Director 8 Shockwave Studio.

Szoftver

Kommunikáció

Interaktív Web-oldalak

Az internetes tartalommegjelenítés egyre inkább felrúgja az egyoldalú kommunikáció régi hagyományait. Milyen módszerekkel hozható létre az Interneten a valós világ minél hűbb digitális mása?

További témáink

Természetesen természetes
Ha valaki elindítja a Bryce-t, azonnal látni fogja, ki volt a szoftver szülőatyja. A 2000 áprilisa óta a Corel-istállóba tartozó programról messziről leri Kai Krause keze nyoma.

A Föld digitális térképe
Az információk 80%-a földrajzi helyhez köthető, ezért a térinformatikai szoftverek jelentősége a közeljövőben valószínűleg tovább növekszik. Közülük ezúttal egy nagyobb figyelmet érdemlő magyar fejlesztést mutatunk be.

Az erő vele van!
A 4.4BSD-Lite rendszeren alapul a FreeBSD, amelyet a Computer Systems Research Group (CSRG) fejlesztett ki Berkeleyben a University of Californián. A projektben több ezer órát fordítottak a rendszer finomítására és a valós élet feladataira való optimálására.

Kényelmes Web-szerkesztő
A mai HTML-szerkesztőkkel a professzionális felhasználókat szeretnék megnyerni, az ő igényeikhez igazítják ezeket, mindamellett a bonyolult vagy unalmasan ismétlődő feladatokat leegyszerűsítik. Az Adobe GoLive 5-öt is ebben a szellemben készítették.

Irodai négylövetű
Egyre többen ismerik fel, hogy egy alkalmazás akkor is jó lehet, ha nem foglal el a merevlemezen negyven, nyolcvan vagy több Mbyte-ot... És ez teljesen ráillik az egyelőre kevesek által ismert irodai csomagra, a Papyrus Office-ra.

Gondolatátvitel a monitoron
Nyilván kedves olvasóink is sokszor hallottak már a távoktatásról. Most nem a jól ismert, tankönyvekre épülő képzésekről lesz szó, hanem az intelligens, internetes technológiát használó lehetőségeket mutatjuk be.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

ACORP INTERNATIONAL

6M810C

CPU	Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset	Intel 810DC-100
Host Bus Speed (MHz)	66/75/100
Form Factor	Micro ATX
System Memory	DIMM x 2, Max: 512MB
VGA Function	Builty-in enhanced 2D/3D Graphic
VGA Memory on board	Share/4MB
Audio	AC'97 Sound
AGP	NA
IDE	Ultra DMA 66
Size(mm)	19x24.3cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Temperature Sensor, Warning by Sound, Bus CLK Setup with BIOS
I/O	LPC I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6BX/ZX /VIA81P

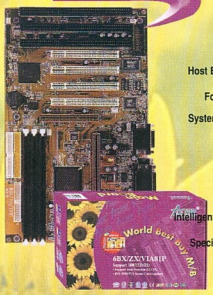

CPU	Intel Slot 1 PII/PIII, Processzor 233~733MHz
Chipset	440BX/440ZX/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz)	66/100/133
Form Factor	ATX
System Memory	DIMM x 3, Max: 768M
AGP	AGP 2X
IDE	Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm)	18 x 30.5cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Auto Detect CPU Thermal Pin, Support SB-Link, Bus CLK Setup with BIOS
I/O	Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6BX/VIA82 /VIA82P

CPU	Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset	440BX/VIA693+596B/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz)	66/100/133
Form Factor	Micro ATX
System Memory	DIMM x 3, Max: 678MB
AGP	AGP 2X
IDE	Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm)	19x24.3cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Temperature Sensor, Warning by Sound, Auto Dectect CPU Thermal Pin
I/O	Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6VIA89

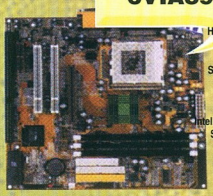

CPU	Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset	VIA694X+686A
Host Bus Speed (MHz)	66/100/133
Form Factor	Micro ATX
System Memory	DIMM x 3, Max: 768MB
AG	AGP 4X
IDE	Ultra DMA 66
Size(mm)	22 x 24.3cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Auto Detect CPU Thermal Pin, Support SB-Link, Bus CLK Setup with BIOS
I/O	Super I/O, USB x 4, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1, PC'99 Color-Coded I/O Ports

6ZX/VIA85 /VIA85P

CPU	Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset	440BX/VIA693+596B/VIA693A+596B
Host Bus Speed (MHz)	66/100/133
Form Factor	Micro AT
System Memory	DIMM x 2, Max: 512MB
AGP	AGP 2X
IDE	Intel:Ultra DMA 33 VIA:Ultra DMA 66
Size(mm)	22x22cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Temperature Sensor, Warning by Sound, Auto Dectect CPU Thermal Pin
I/O	Super I/O, USB x 2, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1, IR x1,

6VIA92

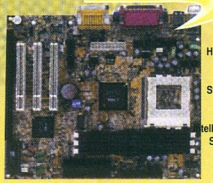

CPU	Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron, Coppermine Processzor 300~800MHz
Chipset	VIA8601+686A (Promedia)
Host Bus Speed (MHz)	66/100/133
Form Factor	Micro ATX
System Memory	DIMM x 3, Max: 768MB
IDE	Ultra DMA 66
Size(mm)	19 x 24.3cm
Intelligent Wake Up	Wake on LAN, Wake on Modem, Wake on Alarm
Special Feature	Temperature Sensor, Bus CLK Setup with BIOS
I/O	USB x 4, Floppy x 1, Serial port x 2 Parallel Port x1

56EMS modem

Alkatrészeink rendelkeznek a Magyar Szabványnak megfelelő HIF, MEEI, CE, ISO 9002 engedélyei.

Nagykereskedések:
Mycom Kft.;Tel.: 204-5434, fax: 204-7444
Coomp-Ker Kft.; Budapest, Nádasdy u. 6.
Tel.: 215-2923, 216-8206, fax:216-1163

Budapest:
Compuoffice Kft.; Duna Plaza I. emelet 105. Tel.: 465-1063
Fefo Kft.; Barocsay u. 6., Krisztina u. 11. Tel.: 352-8870, 202-6002
Komel Kft.; Csiki Hegyek u. 12. Tel.: 246-2734
Ready Compker Kft.; Vadász u.36. Tel.: 331-0518
Carrera Kft.; Karinthy F u. 26. Tel.: 361-0010
LORD Computer Kft.; Nagy Lajos Király útja 121-123. Tel.: 222-1270

Vidék:
Computer Art Kft.; Miskolc, Levente vezér u. 24. Tel.: 46/413-293
Computer Art Kft.; Pécs, Király u. 60. Tel.: 72/314-665
Gál&Szabó Kft.; Veszprém, Cholnoky u. 34. Tel.: 88/402-201
Viszonteladók jelentkezését várjuk nagykereskedésünkben!

www.acorp.hu

NO.1 Bt.; Dunaújváros, Dózsa Gy. u. 14. Tel.: 25/407-607
2B Kft. Nyíregyháza Josa András u.17. tel.: 42/315-296
Z Computer Kft.; Győr, Árpád u. 60. Tel.: 96/317-446
City Computer; Szolnok, József A. u. 81. Tel.: 56/340-763
Nádor Kft.; Debrecen, Arany J. u. Tel.: 72/314-665
M&M Computer; Pécs Teréz u. 15.
Dynamic 2001 Számítástechnikai üzlethálózat:
Budapest, Kassák L. u. 74. Tel./fax: 1/236-0236
6724 Szeged, Szilléri sgt. 41. Tel/fax.: 62/458-750
6000 Kecskemét, Budai út 1. Tel/fax.: 76/417-920
3200 Gyöngyös, Jókai út 21. Tel/fax.: 37/313-489
3300 Eger, Kossuth út 22. Tel/fax.: 36/410-009
3100 Salgótarján, Pécskő út 12. Tel.: 32/422-447
5100 Jászberény, Bérkocsis út 1. Tel.: 57/405-077
3600 Ózd, Jászi Oszkár u. 12. Tel.: 48/570-116
2700 Cegléd, Pesti u. 1. Tel.: 53/321-390

ABIT WX6E

PIII FC-PGA processzorok fogadása 100/133 MHz órajelen
Intel Socket 370 foglalatú processzorok fogadása 66/100/133 MHz órajelen
Alapra integrált hangkártya (AC' Digital Audio) és Monitorvezérlő kártya (2x AGP, 3d megjelenítés 4MB memóriával)
SoftMenu II

ABIT BE6-II

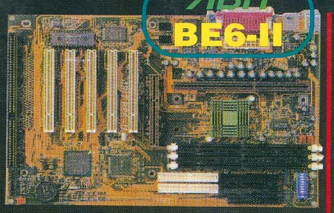

PIII processzorok fogadása 800 MHz-ig 100MHz órajelen
Ultra DMA 66 támogatás
SoftMenu III
Intel 440BX chipset
2x AGP támogatás

ABIT VA6

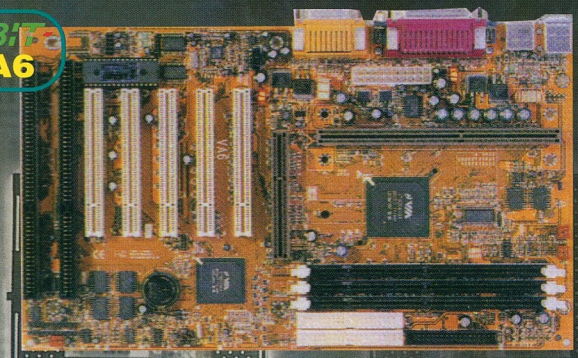

PIII processzorok fogadása 800 MHz-ig, 100 és 133MHz órajelen
Ultra DMA 66 támogatás
SoftMenu II, VIA chipset,
Alaplapra integrált hangkártya (AC'97 Digital Audio és AC'97 Audio CODEC)

ABIT SL6

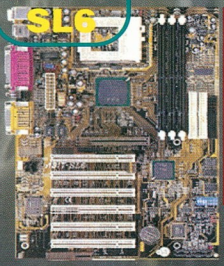

PII, PIII processzorok fogadása 100/133 MHz órajelen
Intel Socket 370 foglalatú processzorok fogadása 66/100/133 órajelen
815 chipset készlet
2xAGP támogatás, ATX, AMR foglalat
Ultra DMA 66

ABIT SE6

PII, PIII processzorok fogadása 100/133 MHz órajelen
Intel Socket 370 foglalatú processzorok fogadása 66/100/133 órajelen
815 chipset készlet
2xAGP támogatás, ATX, CMR foglalat
Ultra DMA 100

ABIT KT7

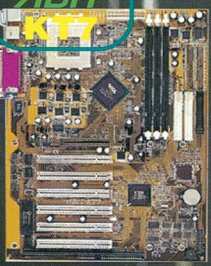

Socket A foglala (AMD Duron processzor fogadása) 133M órajelen
SoftMenu III
6PCI 1ISA kártya férőhely
Ultra DMA 66

ABIT Hot Rod 66

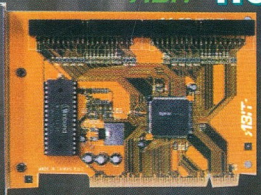

HPT366 Ultra DMA chipset
66MB másodpercenkénti adatátvitel

ABIT Hot Rod 100

HPT370 Ultra DMA chipset
Elkövetkezendő Ultra DMA szabvány támogatása
66MB másodpercenkénti adatátvitel
Windows 2000 támogatás

ABIT

Nagykereskedés

Mycom Kft.
Budapest, Kelenföldi u.2.
Tel.: 204-5444, 204-5434 Fax: 204-7444

Coomp-Ker Kft.
Budapest, Nádasdy u. 6.
Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax: 216-1163